

Tijdschrift

van de

Nationale Bank van België

XLVIIe Jaargang

Deel II N^r 5 - November 1972

INHOUD :

III	Recente ontwikkeling van de toestand van de Belgische economie.
XXXIII	De begroting 1973 in het licht van het verloop van de overheidsfinanciën van 1967 tot 1973.
LXXXIII	In België genomen maatregelen van monetair beleid.
1	Statistieken.
133	Economische wetgeving.
137	Literatuur in verband met de economische en financiële problemen die van belang zijn voor België.

De getekende artikels geven de opvattingen weer van de schrijver en zijn niet bindend voor de Bank.

De opvattingen uitgedrukt in de niet-getekende artikels dragen de goedkeuring weg van het Directiecomité van de Bank.

Overneming van uittreksels uit het *Tijdschrift* is toegestaan, op voorwaarde dat de bron wordt vermeld.

RECENTE ONTWIKKELING VAN DE TOESTAND VAN DE BELGISCHE ECONOMIE

Inleiding.

In de loop van deze herfst weerspiegelt de economische activiteit in vele opzichten een toestand van opgaande conjunctuur. De industriële produktie neemt toe in een jaartempo van ongeveer 6 pct.; in totaal, benadert de bezetting van het produktievermogen sedert enkele maanden het optimale peil. Per sector beschouwd, is de expansie van de activiteit het grootst in de bedrijven die verbruiksgoederen en intermediaire goederen produceren, alsmede in het bouwbedrijf.

Tot nu toe gaf het conjunctuurherstel aanleiding tot belangrijke produktiviteitsstijgingen die de toename van de produktie, zoals blijkt uit de ontwikkeling van de werkloosheid, schijnen te hebben overtroffen. Het betreft hier ongetwijfeld een reactie op de zeer snelle stijging van de nominale lonen, een stijging die trouwens ook een verklaring zou kunnen geven voor de stagnatie van de investeringsuitgaven — die nochtans op een hoog peil bleven — van de ondernemingen om hun produktievermogen uit te breiden.

Alle andere categorieën van uitgaven dragen bij tot de expansie van de gezamenlijke vraag : particulier en overheidsverbruik, overheidsinvesteringen en woningbouw, aankopen van het buitenland.

De conjuncturele expansie gaat gepaard met een aanmerkelijke stijging van de prijzen, vooral in het stadium van het verbruik. In de Europese volkshuishoudingen heeft men trouwens vastgesteld dat de conjuncturele ontspanning van 1970-1971 de opgaande beweging van de prijzen slechts in geringe mate had vertraagd en die van de lonen niet had afgeremd. Deze ontwikkeling toont aan dat een fundamentele inflatoire houding hoe langer hoe meer het gedrag van de economische subjecten kenmerkt en een toestand van « stagflatie » dreigt te doen ontstaan. Dit gevaar vormde de voornaamste bekommerning van de Raad van Ministers van de Europese Gemeenschappen, die op 31 oktober jl. een resolutie goedkeurde waarin de Lid-Staten werd gevraagd zich in te spannen om het stijgingspercentage van de consumptieprijzen terug te brengen tot 4 pct. voor het jaar 1973.

Om dit doel te bereiken, mogen de Lid-Staten gebruik maken van hun stelsel van toezicht op het prijsverloop; bovendien moeten ze, krachtens de resolutie, het expansietempo van de monetaire en quasi-monetaire liquiditeiten geleidelijk terugbrengen tot een percentage gelijk aan de groei van het bruto nationaal produkt naar hoeveelheid, vermeerderd met het als doel gestelde stijgingspercentage van de prijzen en gewogen met een coëfficiënt die de structurele verhouding tussen de geldhoeveelheid en het nationale produkt weergeeft. Deze « performance clause » moet verwezenlijkt zijn uiterlijk tegen eind 1974, met dien ver-

stande dat de vermindering voor de helft reeds in 1973 moet plaatshebben. De monetaire autoriteiten zullen snel invloed moeten uitoefenen, enerzijds, op de rentepercentages door het herdiscontobeleid of door interventie op de geldmarkt en, anderzijds, op de liquiditeit door toepassing van reservecoëfficiënten op de passiva van de financiële instellingen en door de open-marktpolitiek. Indien nodig, zullen de monetaire autoriteiten ook moeten kunnen inwerken op het kredietvolume, nl. door het invoeren van reservecoëfficiënten op de toegestane kredieten en door de begrenzing of de reglementering van het consumptief krediet.

Ten aanzien van de overheidsfinanciën schrijft de resolutie van de Raad van Ministers voor dat de werkelijke stijging van de begrotingsuitgaven — in de Lid-Staten die zich in een toestand van volledige werkgelegenheid bevinden — het groeipercentage van het bruto nationale produkt tegen werkelijke prijzen niet mag overtreffen. Bovendien moeten de autoriteiten in diezelfde landen, in het eerste halfjaar van 1973, hetzij de voorgenomen uitgaven spreiden, hetzij voorwaardelijke uitgaventranches vaststellen, hetzij eender welke maatregel treffen die een zelfde uitwerking heeft. Daarenboven mogen de begrotingssaldi niet worden gefinancierd door middel van geldschepping.

De toepassing van deze resoluties op de Belgische toestand vergt de volgende opmerkingen.

De aanzienlijke overschotten op de balans van de lopende rekening van de B.L.E.U. met het buitenland kwamen tot uitdrukking in een vermeerdering van de officiële reserves van de Nationale Bank en bijgevolg van de liquiditeit der financiële instellingen en van de bedrijven, die werd versterkt door de expansie van de staatsuitgaven. Vermeden moet worden dat de massa financiële activa die aldus tot stand kwam, inzonderheid in de vorm van kortlopende middelen, de bestaande druk op de prijzen nog versterkt door een versnelling van de uitgaven op korte termijn, te meer daar de kredieten aan de particulieren voor de bouw van woningen en voor het verbruik, evenals de toekenning van bankkredieten aan de bedrijven aanmerkelijk stijgen. Het verband tussen de ontwikkeling van de loonkosten, de prijzen, het geheel der inkomens, de vraag en de liquide middelen is ongetwijfeld complex; de maatregelen van monetair beleid, zelfs wanneer ze de bestedingen beïnvloeden, kunnen slechts beperkte uitwerkingen hebben op de prijzen; de veranderingen van de omloopfrequentie van het geld vooral kunnen die van de liquiditeitsmassa compenseren. In een toestand van overvloedige liquiditeiten en gemakkelijke kredietverlening is het gevaar evenwel groter dat de inflatoire gedragingen zich bestendigen. Daarom hebben de autoriteiten, in overeenstemming met de resolutie van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 31 oktober 1972, besloten van dichtbij toezicht te houden op de expansie van de kredieten van de financiële instellingen, die zich zou kunnen ontwikkelen op grond van de middelen van deze instellingen, en een stelsel van monetaire reserve in te voeren. Reeds in juli 1972 had de Nationale Bank met de voornaamste banken van het land een akkoord gesloten met beperkte draagwijdte om een deel van de liquiditeiten, die op basis van de betrek-

kingen met het buitenland waren ontstaan, te bevriezen. De monetaire reserve, die in toepassing van dit akkoord werd ingevoerd, had betrekking op de verplichtingen in Belgische franken voor ten hoogste twee jaar — met uitzondering van de depositoboekjes — van de banken alleen. Deze basis werd destijds gekozen omdat de toename van de middelen van de financiële instellingen in hoofdzaak voortvloeide uit een speculatieve toestroming van kapitalen die praktisch alleen ten goede kwam aan de kortlopende werkmiddelen van de banken. In november verviel het akkoord van juli en een nieuwe bevroeringsmaatregel werd in werking gesteld, in overeenstemming met de wens die door de Regering was uitgedrukt naar aanleiding van de beslissingen van Luxemburg. Dit stelsel is ingegeven door heel andere bekommelingen dan het voorgaande, aangezien de omstandigheden en de oorzaken van de inflatoire risico's gewijzigd waren. De speculatieve posities in Belgische franken werden geleidelijk afgewikkeld, maar het gevaar van een versterking van de prijsstijging onder de druk van de vraag tekende zich, zoals we zopas hebben vermeld, duidelijker af. De nieuwe maatregelen die derhalve wilden vermijden dat het beroep op het krediet vanwege ondernemingen en particulieren boven de aanvaardbaar geachte grenzen de prijsstijging zou in de hand werken, moesten een meer algemene toepassing hebben dan die van juli. Daarom dekt de nieuwe monetaire reserve alle verplichtingen, zowel niet-monetaire als monetaire, van de financiële instellingen.

Een monetaire reserve die alleen de dadelijk opvraagbare deposito's zou treffen, zou ten slotte een deel van de vraag naar krediet afleiden naar de financiële instellingen die in hoofdzaak andere soorten middelen aantrekken; indien deze instellingen er, bijvoorbeeld, zouden in slagen, door hogere rentepercentages en het aanwerven van een grotere cliënteel, bestaande kasmiddelen aan te trekken om meer kredieten toe te staan, zouden zij een stijging van de omloopfrequentie van het geld veroorzaken, die, op korte termijn, dezelfde inflatoire uitwerking heeft als een geldschepping.

De toepassing van de monetaire reserve ging gepaard met maatregelen om te vermijden dat de terugslag van de vorming van deze reserve op de kredietverlening van de financiële instellingen aan bedrijven en particulieren niet zou worden afgezwakt door een bijkomend beroep op het herdisconto van de Bank of door een vermindering van het deel van hun middelen dat deze instellingen besteden voor de financiering van de Schatkist, die dan op een directe of indirecte wijze haar toevlucht zou moeten nemen tot de Bank om haar financieringsbehoeften te dekken.

De invloed van een reservecoëfficiënt zou, in beginsel, met nut kunnen worden versterkt door open-markttransacties : dit wordt in de aanbeveling van de Raad van de Europese Gemeenschappen onderstreept. Een open-marktpolitiek veronderstelt evenwel dat er een ruime markt van het overheidspapier bestaat, zowel bij de uitgifte als voor de latere transacties. In België is er geen dergelijke markt. De toepassing van een werkelijke open-marktpolitiek zou derhalve een herziening vergen van de huidige voorschriften inzake uitgifte en circulatie van deze effecten.

De bevrozing van de liquiditeiten die tot stand kwam door de toepassing van een stelsel van monetaire reserve kan de spontane stijging van de debetrentepercentages in de hand werken, ja zelfs versterken. Een dergelijke ontwikkeling, die nog werd gesteund door de recente stijging van de disconto- en rentepercentages van de Bank, is in overeenstemming met het thans door de autoriteiten in België en in het buitenland gevolgde beleid, dat door de Raad van de Europese Gemeenschappen werd aanbevolen.

De toepassing van de aanbevelingen van de Raad der Gemeenschappen op het gebied van de overheidsfinanciën doet sommige moeilijkheden rijzen zowel in het vlak van de beginselen als in dat van de praktische toepassingsmogelijkheden. De begroting voor 1973 werd reeds bij het Parlement ingediend; de Regering, die ze uit handen heeft gegeven, zou de grote lijnen ervan niet naar eigen goeddunken kunnen wijzigen. Vervolgens weerspiegelt de begroting van 1973 sommige inspanningen tot vertraging van het expansietempo van de uitgaven; de uitwerking ervan blijkt evenwel niet onmiddellijk uit de cijfers, want deze laatste geven ten dele uitgaven weer die vroeger werden vastgelegd. In 1972 had de Regering, in overeenstemming met het beleid tot aanzwengeling van de conjunctuur, enerzijds, een tekort van fr. 6 miljard aanvaard op de gewone begroting en, anderzijds, de vastgelegde investeringsuitgaven aanzienlijk opgevoerd. Hoewel de uitwerking van deze laatste op de gezamenlijke activiteit zich in 1972, gedurende een periode van vertraging, ja zelfs van achteruitgang, van de investeringsuitgaven der ondernemingen, reeds gunstig deed gevoelen, komt de terugslag in budgettaire kredieten, en dus in kasuitgaven voor de Staat, in hoofdzaak tot uiting in 1973. Daarom stijgen de buitengewone uitgaven van de Staat in 1973 nog met 7,5 pct. ⁽¹⁾ terwijl de nieuwe in 1973 vastgelegde investeringsuitgaven, in absolute cijfers, lager zullen zijn dan die van 1972. De gewone begroting van 1973 werd in evenwicht ingediend; het tekort dat in 1972 ontstond werd weggewerkt door een belangrijker toename van de ontvangsten dan van de uitgaven; deze laatste stijgen trouwens in een lager tempo dan in 1972.

Niettemin overtreft het groeitempo van de voorgenomen uitgaven van de Staat in 1973, nl. 13,6 pct. voor de gewone uitgaven en 12,4 pct. voor de gezamenlijke uitgaven ⁽¹⁾, duidelijk de verwachte vooruitgang van het nominale B.N.P., dat 9 à 9,5 pct. bedraagt; het doel dat inzake overheidsfinanciën door de resolutie van de Raad van Ministers van de Gemeenschap van 31 oktober 1972 werd gesteld, zal dus niet kunnen worden verwezenlijkt. Dit vooruitzicht moet worden betreurd. Ongeacht haar onmiddellijke oorzaken wordt de inflatie immers versterkt door een lakse begrotingspolitiek. De nog overdreven stijging van het totaal der overheidsuitgaven zal de vraag te onpas steunen; de verwachte en noodzakelijke verzwaring van de belasting zal veeleer een prijsverhogende uitwerking hebben dan omgekeerd en de financiering van het thesaurietekort zou een bijkomende zeer ongelegen geldschepping kunnen vergen. In deze

⁽¹⁾ Deze percentages houden rekening met het wederopnemen van sommige uit de begroting gelichte uitgaven, waarvan de verantwoording gegeven wordt in het artikel over « De begroting 1973 in het licht van het verloop van de overheidsfinanciën van 1967 tot 1973 », dat in dit nummer van het *Tijdschrift* wordt gepubliceerd.

omstandigheden is het gemakkelijk maar niet doeltreffend zijn toevlucht te nemen tot de monetaire actie en haar de taak op te dragen eveneens de uitwerkingen van de overdreven overheidsuitgaven te compenseren. Op zichzelf zou deze actie het gehele stabilisatiewerk niet alleen kunnen dragen, behalve wanneer de stijging van de rentepercentages en de verkrapping van de liquiditeiten op een ondraaglijk peil zouden worden gebracht wegens de impliciete en onvoorzienbare sectoriële uitwerkingen die deze maatregelen zouden hebben. Indien de afremming van de prijsstijging tot doel is gesteld, is het — wegens de omvang die de beweging reeds heeft aangenomen en terwille van haar bestendigheid — onontbeerlijk een krachtig beroep te doen op het gehele economische beleid, met inbegrip van de begrotingspolitiek ⁽¹⁾, en, door overreding, een grondige wijziging tot stand te brengen in het gedrag van alle socio-professionele categorieën van economische subjecten ten aanzien van hun eisen inzake inkomens en in het gedrag van de consumenten van overheidsdiensten zowel als van produkten en diensten geleverd door de particuliere bedrijven.

*
**

1) Peil van de economische activiteit en van de werkgelegenheid.

Het vorige artikel over de Belgische economische toestand beschreef de verbetering van de conjunctuur, die eind 1971 op gang kwam, na een vertraging die, in de tweede helft van dat jaar, onrustwekkende afmetingen aannam.

De enquête over de bezetting van het produktievermogen in de verwerkende nijverheid aan het einde van de maand mei 1972 bevestigde de verbetering van de conjunctuur. De gemiddelde graad van bezetting van het produktievermogen, die gedaald was van 83,8 pct. in mei 1971 tot 81,7 pct. in januari 1972, is immers opnieuw opgelopen tot 83 pct. in mei. Voor dezelfde periodes is het aantal bedrijven waarin het produktievermogen volledig bezet is gedaald van 33 tot 27 pct. en daarna opnieuw gestegen tot 29 pct. in mei 1972. Ofschoon de gemiddelde bezettingsgraad van het produktievermogen, eind oktober 1972, gehandhaafd bleef op het peil van mei, steeg de verhouding van de bedrijven die hun uiterste produktievermogen gebruikten, tot 32 pct.

De verbetering van de activiteit komt eveneens tot uitdrukking in de ontwikkeling van het indexcijfer van de industriële productie : op grond van de bruto indexcijfers en in vergelijking met de overeenstemmende periode van het voorgaande jaar, daalde het groeipercentage van de industriële productie tot 1,4 pct. in het derde kwartaal van 1971 en steeg het opnieuw tot 1,5 pct. in het vierde kwartaal, tot 6,5 pct. in het eerste kwartaal van 1972 en tot 5,3 pct. in het tweede kwartaal. Een indicator van de recente tendentie is de elektriciteits-

⁽¹⁾ Gelet op de invloed van de openbare financiën in het tegenwoordige conjuncturele klimaat leek het belangwekkend de ontwikkeling van de begrotingsontvangsten en -uitgaven doorheen de twee laatste conjunctuercyclussen in het licht te stellen en zich hierbij niet te beperken tot gezamenlijke en boekhoudkundige vergelijkingen maar te trachten de factoren te ontdekken die aan de basis van deze ontwikkeling liggen. Dit is het voorwerp van de studie die hierna wordt gepubliceerd onder de titel « De begroting 1973 in het licht van het verloop van de overheidsfinanciën van 1967 tot 1973 ».

Grafiek 1.

Bezetting van het produktievermogen in de industrie

produktie die, de netto-uitvoer van elektrische stroom buiten beschouwing gelaten, in het derde kwartaal, vergeleken met de overeenstemmende periode van 1971, een toename van 6 pct. vertoonde.

Volgens de resultaten van de maandelijksse onderzoeken van de Bank steeg de gemiddelde activiteitsduur die aan het einde van de maand door de totale orderpositie gedekt is, in het geheel van de verwerkende nijverheid, ondanks de verhoging van het produktietempo, van 3,77 maanden in januari 1972 tot 3,81 in juni, maar hij liep terug tot 3,68 in oktober, in hoofdzaak ten gevolge van een vermindering in de sector van de metalen investeringsgoederen.

De verbetering van de activiteit sedert het begin van het jaar verbergt vrij uiteenlopende tendenties in de belangrijkste industriële sectoren.

In de voedingsmiddelen-, textiel- en kledingnijverheid is de activiteit, die in de herfst van 1971 reeds vast was, nog verbeterd. In de laatste twee nijverheidstakken is de tendentie evenwel minder vast geworden doordat de minder gunstige weersomstandigheden van de zomerperiode de afzet van de seizoencollecties hebben geremd. Aan de andere kant heeft het herstel, zowel van de binnenlandse als van de buitenlandse vraag, in de sectoren van de metaalverwerkende nijverheid die verbruiksgoederen produceren, vooral in de auto-industrie, alsmede in de hout- en meubelnijverheid, een verbetering van de produktie tot gevolg gehad. In de papier- en kartonnijverheid, die af te rekenen had met een sterke concurrentie, nam de activiteit daarentegen slechts in beperkte mate toe.

In de industrie der onedele metalen is de activiteit, die in de loop van het tweede halfjaar van 1971 terugliep, aanmerkelijk verbeterd, vooral ten gevolge van een vastere buitenlandse vraag; deze trend hield aan voor de non-ferrometalen, maar in het derde kwartaal was hij iets zwakker voor het staal.

In de chemische nijverheid steeg het produktietempo eveneens, vooral in de sector van de basisprodukten, ten gevolge van een verbetering van de buitenlandse vraag. In de petroleumraffinaderijen heeft de indienstneming, eind 1971, van de nieuwe inrichtingen te Feluy aanleiding gegeven tot een sterke toename van de produktie.

De toestand vertoonde een minder gunstige ontwikkeling in de industrie der investeringsgoederen. Hoewel de recessie, die in de eerste maanden van 1971 een aanvang nam, een jaar later tot staan kwam, kon deze sector zijn produktie niet aanmerkelijk ontwikkelen ten gevolge van de aarzelende binnenlandse en buitenlandse vraag.

Het zijn dus in hoofdzaak de aanhoudende expansie in de gehele sector der verbruiksgoederen en het herstel van de activiteit in de sector der intermediaire goederen, die bijgedragen hebben tot de stijging van de activiteit in de loop van het eerste halfjaar van 1972.

Na een achteruitgang met 1 pct. van 1970 tot 1971 vertoont de activiteit in de bouwnijverheid vanaf het tweede kwartaal van 1972 een herstel, dank zij een dubbele impuls vanwege de overheid. Deze laatste heeft, in het kader van het conjunctuurstimulerend beleid dat in maart 1972 werd uitgestippeld, het totale volume van de overheidsinvesteringen opgevoerd en de aanvang van de openbare werken versneld; zij heeft bovendien de bouw van sociale woningen

aangemoedigd en maatregelen genomen ten gunste van de private woningbouw. De orderpositie van de bouwbedrijven verbeterde dan ook opnieuw en de gemiddelde activiteitsduur die aan het einde van de maand door deze orderpositie verzekerd is werd langer. De eind oktober opgetekende gemiddelde duur steeg, van 1971 tot 1972, van 6,8 tot 7,5 maanden voor de constructie van voor de huisvesting bestemde gebouwen, van 13,5 tot 16 maanden voor de wegenwerken (met inbegrip van de kunstwerken), van 10,1 tot 13,8 maanden voor diverse werken van burgerlijke bouwkunde.

Tabel I. **Industriële produktie naar de bestemming van de goederen**
(Veranderingen in procenten van het indexcijfer van de produktie
legener de overeenstemmende periode van het voorgaande jaar)

Bron : Nationaal Instituut voor de Statistiek.

	Totaal	Intermediaire goederen	Verbruiksgoederen		Investeringsgoederen
			Niet-duurzame	Duurzame	
1971 1 ^e kwartaal	+ 5,6	+ 3,2	+ 7,7	+ 6,4	+ 1,7
2 ^e kwartaal	+ 2,4	- 0,8	- 0,5	+ 9,2	+ 1,3
3 ^e kwartaal	+ 1,4	- 1,4	+ 2,8	+ 6,1	- 5,1
4 ^e kwartaal	+ 1,4	- 0,4	+ 4,4	+ 7,2	- 6,6
1972 1 ^e kwartaal	+ 6,3	+ 8,4	+ 4,4	+ 12,9	+ 4,4
2 ^e kwartaal	+ 5,4	+ 9,5	+ 9,2	+ 8,3	+ 0,4
3 ^e kwartaal	+ 1,5	+ 4,8	+ 1,5	+ 3,0	- 1,4

De ontwikkeling van de activiteit in de bouwnijverheid gaf aanleiding tot een toename van de produktie van bouwmaterialen, inzonderheid van cement en van bakstenen.

Hoewel de activiteit in de gezamenlijke industriële sectoren verbetert, blijft de werkloosheid groot. Het aantal volledig werklozen, dat vanaf augustus 1971 opnieuw begon te stijgen, bereikte in september 1972 83.700 eenheden, tegen 66.200 een jaar vroeger. Voor de volledig werklozen met normale arbeidsgeschiktheid alleen (1) hield de stijging van het werkloosheidspercentage, verbeterd voor seizoenschommelingen en berekend in verhouding tot het aantal tegen werkloosheid verzekerde arbeiders, zonder onderbreking aan, nl. van een conjunctureel minimum van 1,11 pct. in het tweede kwartaal van 1971 tot 1,94 pct. in het derde kwartaal van 1972.

De toename van de volledige werkloosheid bestrijkt vrijwel alle sectoren, maar vooral de industrie der investeringsgoederen (metaalverwerkende nijverheid, bouwnijverheid en aanverwante sectoren) en de diensten (handel, banken, verzekeringen, diensten in beperkte betekenis).

Die voortdurend hoge werkloosheid moet in verband worden gebracht met de samengevoegde uitwerking van verscheidene oorzaken. Zij houdt in het algemeen verband met de verbetering van de produktiviteit in de bedrijven;

(1) Met inbegrip van de vrijwillig ingeschreven niet-werkende werkzoekenden.

de hierna t.a.v. de industrie vermelde cijfers zijn in dit opzicht significant, maar de rationaliseringsinspanningen blijken eveneens belangrijk te zijn in de dienstensector, met name in de distributie. Bovendien vloeit de grote werkloosheid ook voort uit de geringe vooruitgang van de activiteit in de industrie der investeringsgoederen. In dit verband kan worden opgemerkt dat het hiervoor beschreven herstel van de activiteit in de bouwnijverheid reeds aanleiding gaf tot een zekere verbetering van de werkgelegenheid in deze sector tussen het tweede en het derde kwartaal van 1972.

Tabel II.

Werkzoekenden (werklozen) met normale arbeidsgeschiktheid, ingeschreven aan het einde van de maand

	Extractieve en verwerkende bedrijven				Bouw- nijverheid	Diensten	Diverse sectoren	Totaal aantal werklozen
	Totaal	waarvan :						
		Textiel- en kleding- nijverheid	Metaal- verwer- kende nijverheid	Bouw- mate- rialen				
<i>(Kwartaalgemiddelden in duizenden eenheden)</i>								
1971 1 ^e kwartaal	11,8	(3,1)	(2,6)	(0,7)	3,3	10,9	1,8	27,8
2 ^e kwartaal	9,4	(2,2)	(2,2)	(0,6)	2,5	8,3	1,0	21,2
3 ^e kwartaal	9,4	(2,3)	(2,4)	(0,7)	2,5	9,9	1,2	23,0
4 ^e kwartaal	12,2	(2,5)	(3,9)	(0,7)	6,0	12,0	3,4	33,6
1972 1 ^e kwartaal	16,9	(2,9)	(5,6)	(0,9)	8,6	13,6	3,0	42,1
2 ^e kwartaal	15,8	(2,7)	(5,2)	(1,0)	6,1	11,9	1,7	35,5
3 ^e kwartaal	15,9	(3,3)	(4,9)	(1,0)	4,2	14,6	1,9	36,6
<i>(Toename t.o.v. de overeenstemmende periode van 1971 in absolute cijfers)</i>								
1972 2 ^e kwartaal	+ 6,4	(+ 0,5)	(+ 3,0)	(+ 0,4)	+ 3,6	+ 3,6	+ 0,7	+ 14,3
3 ^e kwartaal	+ 6,5	(+ 1,0)	(+ 2,5)	(+ 0,3)	+ 1,7	+ 4,7	+ 0,7	+ 13,6

Op de arbeidsmarkt bleven de openstaande aanvragen van werkgevers in 1972 beneden die van 1971 voor elk van de drie kwartalen. Volgens de conjunctuuronderzoeken zijn de gezamenlijke ondernemingen evenwel voornemens hun personeelsbezetting in de loop van de drie komende maanden enigszins te verhogen : het verschil (uitgedrukt in procenten van de gewogen antwoorden) tussen de antwoorden waaruit een vermeerdering en die waaruit een vermindering van het personeel blijkt, steeg van - 6 pct. in het eerste kwartaal van 1972 tot + 2 pct. in het derde kwartaal en tot + 3 pct. in oktober.

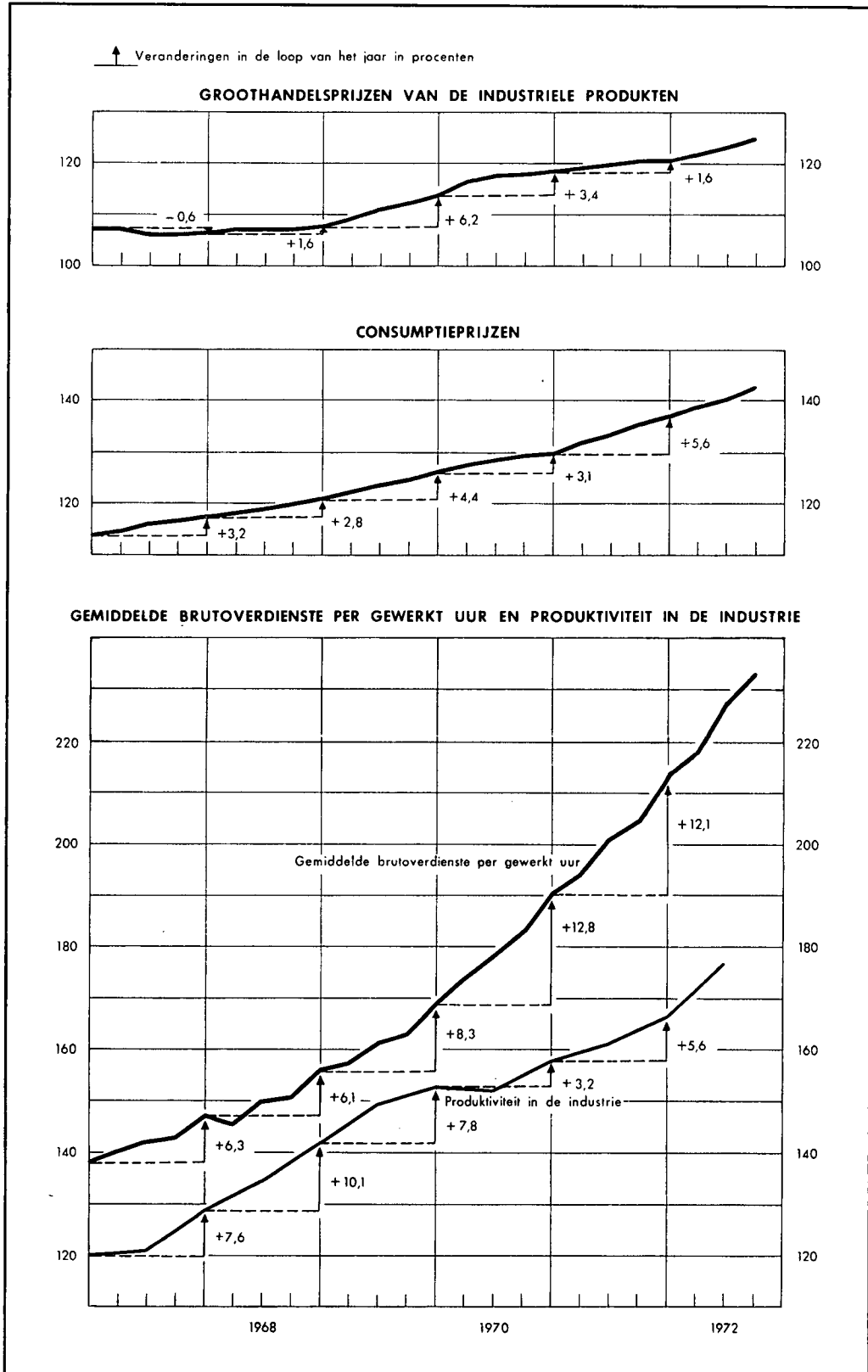
2) Lonen en prijzen.

De ontspanning op de arbeidsmarkt had geen uitwerking op de stijging der lonen. Deze laatste was reeds tegen het einde van 1971 in sterkte toegenomen en ze zette zich voort in een snel tempo in het eerste halfjaar van 1972.

Volgens de kwartaalonderzoeken van het Nationaal Instituut voor de Statistiek stegen de gemiddelde bruto uurlonen van de meerderjarige mannelijke werknemers in de industrie (met uitzondering van de mijnen, de ijzer- en staalnijverheid en het vervoer), van juli 1971 tot juli 1972 met 13,3 pct., tegen 12 pct.

Grafiek 2.

Prijzen, lonen en produktiviteit in België
(Indexcijfers 1963 = 100)

voor de twaalf voorafgaande maanden. Volgens het door de Nationale Bank berekende indexcijfer steeg de gemiddelde brutoverdienste per gewerkt uur in de industrie van juni 1971 tot juni 1972 met 13,1 pct., tegen 12,7 pct. gedurende de twaalf voorafgaande maanden.

Deze stijging van de lonen, die vooral krachtig was in het vierde kwartaal van 1971 en in het tweede kwartaal van 1972, ligt hoger dan die welke gedurende de jongste negen maanden werd opgetekend in de andere landen van de Europese Economische Gemeenschap — met uitzondering van Nederland —, in het Verenigd Koninkrijk en in de Verenigde Staten. Na uitschakeling van de stijging van de consumptieprijzen is het verschil tussen de stijging van de reële uurlonen in België en in het buitenland proportioneel nog duidelijker. In België steeg het reële uurloon van juni 1971 tot juni 1972 met 7,2 pct., tegen 3,5 pct. in de Duitse Bondsrepubliek, 4,8 pct. in Nederland, 3,2 pct. in de Verenigde Staten en 4,9 pct. in het Verenigd Koninkrijk.

In de industrie vermeerderden de loonkosten, die de door de werkgevers gedragen sociale bijdragen omvatten, in vergelijking met de overeenstemmende voorafgaande periodes, met 13,4 pct. in het tweede halfjaar van 1971 en met 13,3 pct. in het eerste halfjaar van 1972. Aangezien de verbetering van de produktiviteit voor dezelfde periodes op 6,1 en 10,1 pct. wordt geraamd, ging de stijging van de loonkosten per eenheid produkt terug van 6,9 pct. in het tweede halfjaar van 1971 tot 3 pct. in het eerste halfjaar van 1972 (1).

Tabel III.

Loonindexcijfers ¹

(Wijzigingen in procenten tegenover de voorafgaande periode)

	Bruto uurverdienste						Contractloon ²	
	België	Frankrijk	Duitse Bondsrepubliek	Italië	Verenigd Koninkrijk	Verenigde Staten	België	Nederland
1969 Jaar	+ 7,9	+10,7	+ 8,9	+ 6,4	+ 7,8	+ 6,0	+ 7,2	+ 9,9
1970 Jaar	+11,7	+10,1	+14,0	+18,0	+13,8	+ 5,3	+10,4	+10,7
1971 Jaar	+12,1	+10,9	+12,0	+10,6	+13,2	+ 6,2	+12,0	+11,7
1970 Maart	+ 3,0	+ 3,0	+ 2,9	+11,9	+ 4,1	+ 0,7	+ 3,8	+ 5,0
Juni	+ 2,6	+ 2,4	+ 2,1	+ 2,7	+ 3,8	+ 1,5	+ 2,6	+ 3,2
September	+ 2,6	+ 2,4	+ 4,5	+ 0,9	+ 4,4	+ 1,8	+ 2,7	+ 2,6
December	+ 4,0	+ 2,6	+ 3,2	+ 2,2	+ 3,7	+ 1,5	+ 2,1	+ 1,0
1971 Maart	+ 1,7	+ 3,2	+ 3,0	+ 5,1	+ 2,0	+ 1,4	+ 4,6	+ 4,5
Juni	+ 3,7	+ 2,3	+ 1,6	+ 1,5	+ 3,8	+ 1,4	+ 2,1	+ 1,9
September	+ 1,9	+ 2,5	+ 4,0	+ 1,7	+ 2,9	+ 0,8	+ 2,0	+ 5,1
December	+ 4,4	+ 2,3	+ 0,8	+ 1,2	+ 2,2	+ 2,5	+ 2,7	+ 0,9
1972 Maart	+ 1,5	+ 3,1	+ 1,6	+ 3,3	+ 2,2	+ 1,3	+ 4,2	+ 5,7
Juni	+ 4,6	+ 2,9	+ 2,2	+ 1,2	+ 3,7	+ 1,4	+ 2,8	+ 0,8

¹ Zonder uitschakeling van de wisselkoersschommelingen.

² Dit is het enige indexcijfer waarover men voor Nederland beschikt.

(1) De cijfers van het Institut de Recherches Economiques te Leuven steunen, voor het eerste halfjaar, op de periode maart-mei en, voor het tweede halfjaar, op de periode september-november.

De groothandelsprijzen gingen in 1972 sneller opwaarts. Het algemene indexcijfer van de prijzen van de industriële produkten steeg tussen het derde kwartaal van 1971 en het derde kwartaal van 1972 met 3,4 pct., tegen 2,4 pct. gedurende de voorafgaande vier kwartalen. De prijsstijging komt uitsluitend tot uiting in de inlandse produkten, aangezien de prijzen van het geheel der ingevoerde produkten in de loop van de laatste twaalf maanden nagenoeg stabiel bleven. De prijsontwikkeling volgens de produktiestadia was gekenmerkt door een nieuwe prijsstijging voor de halffabrikaten vanaf begin 1972 en doordat de eindprodukten in een hoger tempo stegen dan in 1971. Volgens de n.a.v. het onderzoek van eind oktober opgetekende ramingen zou de opwaarste druk op de produktieprijzen in de loop van de e.k. drie maanden nog toenemen.

Tabel IV.

Ontwikkeling van de prijzen

(Wijzigingen in procenten) ¹

	Van het derde kwartaal van 1970 tot het derde kwartaal van 1971	Van het derde kwartaal van 1971 tot het derde kwartaal van 1972
Groothandelsprijzen van de industriële produkten	+ 2,4	+ 3,4
naar oorsprong :		
— inlandse produkten	+ 2,7	+ 4,2
— ingevoerde produkten	+ 1,5	- 0,2
naar produktiestadia :		
— grondstoffen	+ 2,8	+ 2,2
— halffabrikaten	+ 0,5	+ 4,5
— eindprodukten	+ 3,2	+ 3,4
Groothandelsprijzen van de landbouwprodukten :		
— indexcijfer van het Ministerie van Landbouw ...	- 1,4	+ 9,9
Consumptieprijzen	+ 4,6	+ 5,5

¹ Na uitschakeling van de invloed van de afschaffing van de overdrachtaks op 1 januari 1971.

De prijzen van de landbouwprodukten vertoonden, na een daling in 1971, van het derde kwartaal van 1971 tot het derde kwartaal van 1972 een stijging die volgens de door het Ministerie van Landbouw berekende index 9,9 pct. bereikt. Deze ontwikkeling moet worden toegeschreven zowel aan de plantaardige produkten, inzonderheid de aardappelen, als aan de dierlijke produkten.

De consumptieprijzen stegen van oktober 1971 tot oktober 1972 met 5,7 pct., tegen 5,2 pct. voor de voorafgaande overeenstemmende periode. Deze versnelling blijkt nog krachtiger geweest te zijn indien men de invloed van de invoering van de belasting over de toegevoegde waarde op de ontwikkeling der prijzen gedurende de periode die als vergelijkingsbasis werd genomen, buiten beschouwing laat.

Tussen de twee beschouwde maanden is de vermeerdering van de prijzen der voedingsmiddelen opgelopen van 3,6 tot 7,8 pct., terwijl die van de niet voor de voeding bestemde produkten terugliep van 4,4 tot 2,9 pct. De prijzen van de diensten bleven sterk stijgen : 7 pct. tussen oktober 1971 en oktober 1972, tegen 8,9 pct. gedurende de voorafgaande twaalf maanden. De wijziging van de weging, met ingang van maart 1972, van de drie componenten van het algemene indexcijfer van de prijzen bij consumptie had slechts een te verwaarlozen uitwerking op de ontwikkeling van het gezamenlijke indexcijfer : de invloed van het kleinere gewicht dat werd toegekend aan de prijzen van de voedingsmiddelen, die in 1972 buitengewoon snel stegen, op het algemene prijsindexcijfer bij consumptie, werd gecompenseerd door de grotere betekenis die werd toegekend aan de prijzen van de diensten, die in 1972 aanzienlijk bleven stijgen.

Van september 1971 tot september 1972 was de stijging van het prijsindexcijfer bij consumptie gematigder dan in de Duitse Bondsrepubliek, Nederland, Frankrijk en het Verenigd Koninkrijk. Zij bedroeg daarentegen bijna het dubbele van de verhoging in de Verenigde Staten.

3) Voornaamste bestanddelen van de binnenlandse vraag.

Het verbruik van de gezinnen.

Uit de conjunctuurgevoeligste indicatoren blijkt dat het verbruik van de gezinnen in het eerste kwartaal van 1972 een krachtig herstel te zien gaf, gevolgd door een minder levendige vooruitgang in het tweede kwartaal en een nieuwe versnelling in het derde.

Het oordeel van de deelnemers aan de onderzoeken van de Bank betreffende het peil van de verkopen in de groothandel van wagens (inclusief de invoerhandel), elektrische huishoudtoestellen, voedingsmiddelen en onderhoudsprodukten, evolueerde als volgt : procentueel verschil tussen de antwoorden die melding maken van een ruim toereikende verkoop (+) en die waaruit een onvoldoende afzet blijkt (-) :

	Wagens	Elektrische huishoud- toestellen	Voedings- middelen en onderhouds- produkten
1971 1 ^o kwartaal	- 58	- 63	+ 8
2 ^o kwartaal	- 50	- 57	+ 9
3 ^o kwartaal	- 48	- 35	- 2
4 ^o kwartaal	- 17	- 27	+ 23
1972 1 ^o kwartaal	+ 29	+ 7	+ 17
2 ^o kwartaal	+ 27	- 13	0
3 ^o kwartaal	+ 14	0	+ 22
Oktober	+ 43	- 10	0

De trend die naar voren komt uit de onderzoeken van de Bank wordt bevestigd door de ontwikkeling van andere kwantitatieve indicatoren. De

inschrijvingen van autorijtuigen hebben, in de loop van elk van de drie kwartalen, de overeenstemmende cijfers van 1971 in een aanzienlijke mate overtroffen. Er moet evenwel worden onderstreept dat de verkopen van autorijtuigen in 1971 de nadelige invloed ondergingen van de invoering, op 1 januari, van de belasting over de toegevoegde waarde. Hoewel de leveringen van weefsels, na een krachtige stijging, in het tweede kwartaal trager verliepen, ging het volume van de verkopen in de kleinhandel daarentegen verder in een hoog tempo vooruit. Tenslotte weerspiegelt de ontwikkeling van de invoer van verbruiksgoederen, hoewel zij beïnvloed werd door de groeiende interpenetratie van de volkshuishoudingen in de Europese Economische Gemeenschap, een stijgende binnenlandse vraag.

Tabel V.

Indicatoren van het verbruik der gezinnen

	Inschrijvingen van autorijtuigen	Leveringen van weefsels	Verkoop van de kleinhandel (hoeveelheid)	Invoer van verbruiksgoederen	Verzekerde activiteitsduur	
					Textielnijverheid	Industrie van de metalen verbruiksgoederen
<i>(Wijzigingen in procenten tegenover de overeenstemmende periode van het voorafgaande jaar)</i>						
1970 Jaar	- 4,3	+ 3,2	+ 5,3	+ 10,4	2,7	4,2
1971 Jaar	- 10,8	+ 8,3	+ 4,2	+ 18,8	2,8	4,0
1971 1 ^e kwartaal	- 11,5	+ 5,2	...	+ 18,2	2,7	4,5
2 ^e kwartaal	- 4,1	+ 9,2	+ 8,3	+ 17,6	2,9	4,0
3 ^e kwartaal	- 7,3	+ 10,5	+ 7,8	+ 20,3	2,8	3,8
4 ^e kwartaal	- 20,2	+ 8,6	+ 2,2	+ 19,1	2,8	3,7
1972 1 ^e kwartaal	+ 39,9	+ 15,7	+ 18,7	+ 18,7	2,8	3,9
2 ^e kwartaal	+ 26,4	+ 5,8	+ 9,2	+ 15,3	2,8	4,0
3 ^e kwartaal	+ 26,2			+ 16,6	2,8	4,2
Oktober	+ 33,7				2,9	4,1

De verzekerde activiteitsduur in de gezamenlijke verbruiksgoederenindustrie, die eind 1971 was teruggelopen tot 2,9 maanden, is in oktober 1972 opnieuw gestegen tot 3,2 maanden, in hoofdzaak ten gevolge van een duidelijke vooruitgang in de industrie van de metalen verbruiksgoederen.

De vaste binnenlandse vraag naar deze categorie goederen werd in de hand gewerkt door de versoepelingen van het krediet op afbetaling, waartoe resp. in oktober 1971 en in april 1972 werd besloten. Aldus bereikte het groeipercentage van het totale bedrag van deze kredieten en leningen van juni 1971 tot juni 1972 resp. 15,4 pct. bij de banken en 8,6 pct. bij de Algemene Spaar- en Lijfrentekas; een jaar geleden bereikten deze percentages 3,8 en 5,6.

De bestedingen voor woningbouw.

De teruggang van de vraag naar nieuwe woningen, die gedurende het hele jaar 1971 werd opgetekend, werd begin 1972 gevolgd door een herleving die

voortdurend in kracht toenam. De ommekeer werd begunstigd door de vermindering van de rente der hypothecaire leningen en door een reeks maatregelen die in de laatste maanden van 1971 en in de eerste maanden van 1972 door de Regering werden genomen in toepassing van haar beleid tot ondersteuning van de conjunctuur. In dit verband moet melding worden gemaakt van de verhoging van het plafond der hypothecaire leningen met staatswaarborg, de tijdelijke verhoging van de bouwpremies voor de aanvragen ingediend tussen 1 april 1972 en 31 december op voorwaarde dat met de bouw wordt aangevangen binnen de zes maanden volgend op de datum van de premieverlening, alsmede de verruiming van het programma voor de bouw van sociale woningen, waarbij de uitbreiding kwam waartoe onlangs werd besloten door de drie nationale instellingen voor sociale huisvesting : de Nationale Maatschappij voor de Huisvesting, de Nationale Landmaatschappij en het Nationaal Woningfonds van de Bond der Grote Gezinnen. De Nationale Maatschappij voor de Huisvesting heeft, van haar kant, in de eerste acht maanden van dit jaar reeds 11.043 woningen aanbesteed, tegen 6.545 in 1971.

Het herstel van de vraag naar nieuwe particuliere woningen en sociale woningen blijkt duidelijk uit de toename van de door het Bestuur van de Stedebouw toegestane bouwvergunningen. Voor de eerste zeven maanden van het jaar bereikten ze 19.300 in 1970, 13.900 in 1971 en 23.000 in 1972. Volgens de conjunctuuronderzoekingen van de Bank in september en oktober, verwachten de bedrijfshoofden, voor de drie volgende maanden, een vooruitgang van het aanbod van werken, behalve voor de bouw van appartementsgebouwen.

De investeringen in vast kapitaal van de bedrijven.

Na de buitengewone toename van de investeringen in vast kapitaal in de jaren 1969-1970, verminderde de investeringsneiging in 1971 in het geheel van de Belgische bedrijfstakken; zij bleef zwak in 1972, ondanks de verbetering van de activiteit. Volgens de opeenvolgende enquêtes over de bezetting van het produktievermogen is het aantal bedrijven die besloten hun produktievermogen te verhogen, gedaald van 21 pct. in mei 1971 tot een minimum van 16 pct. in januari 1972 en gestegen tot 21 pct. in oktober. De vermindering van de investeringsneiging kwam tot uitdrukking in een teruggang van de investeringen in vast kapitaal, die, uitgedrukt in lopende prijzen, van 1971 tot 1972 ongeveer 7 pct. zou bereiken volgens de halfjaarlijkse enquête van de Bank in oktober 1972 : de gegevens van dit onderzoek stellen, van 1972 tot 1973, evenwel een stijging van 2,2 pct. in het vooruitzicht.

De investeringen in niet voor de huisvesting bestemde gebouwen ontwikkelden zich gunstiger. Het totale volume, uitgedrukt in kubieke meter, van de gebouwen waarmee in de eerste vijf maanden een aanvang werd gemaakt, daalde met 21 pct. van 1970 tot 1971 en steeg met 45 pct. van 1971 tot 1972; het groeipercentage was matig voor de gebouwen voor industrieel gebruik, maar hoger voor de gebouwen bestemd voor culturele activiteiten, voor de handel,

banken en verzekeringen. Aldus blijkt uit een eerste onderzoek van de Bank over de investeringen in vast kapitaal van de financiële instellingen, dat de investeringen fr. 5,8 miljard bedroegen in 1970, fr. 4,9 miljard in 1971 en dat zij in 1972 ten minste fr. 5,9 miljard zouden bereiken. Het aantal vergunningen voor niet voor de huisvesting bestemde gebouwen, verleend in de loop van de eerste zeven maanden, nam eveneens toe met 34 pct. van 1971 tot 1972, i.p.v. te verminderen met 39 pct. van 1970 tot 1971. De gemiddelde verzekerde activiteitsduur in deze categorie van gebouwen is van een maximum van 25,4 maanden in februari 1971 gedaald tot een minimum van 19,8 maanden in maart 1972 en sindsdien is hij niet veel meer veranderd.

Tenslotte daalde het groeipercentage van de invoer van uitrustingsgoederen in de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie, in overeenstemming met de hierboven beschreven trend in het eerste halfjaar in vergelijking met dezelfde periode van het voorgaande jaar, van 21,9 pct. in 1971 tot 6,2 pct. in 1972, hoewel de prijzen intussen waren gestegen. Bovendien is de vraag naar investeringskredieten bij de banken en de andere financiële instellingen minder vast dan voorheen; eind juni is de beschikbare marge op de door de banken geopende investeringskredieten opgelopen van fr. 9,3 miljard in 1971 tot fr. 12,5 miljard in 1972 maar, voor het eerste halfjaar, zijn de nieuwe, door de openbare kredietinstellingen toegestane kredieten gedaald van fr. 17,4 tot 15,7 miljard van het ene jaar tot het andere.

De overheidsbestedingen.

In 1972 oefenden de openbare financiën een sterkere expansieve invloed uit op de economie dan in 1971. Uit tabel VI, die eveneens rekening houdt met de ontvangsten en uitgaven van het Fonds voor Economische Expansie en Regionale Reconversie, blijkt dat het stijgingstempo van de uitgaven gedurende de eerste acht maanden aanmerkelijk is versneld.

Terwijl de gewone ontvangsten met 11,7 pct. toenamen, d.w.z. nagenoeg met hetzelfde percentage als in 1971 (11,8 pct.), stegen de gewone uitgaven met 17,4 pct., tegen 11,7 pct. in 1971. Wat de ontvangsten betreft, moet evenwel worden aangestipt dat, sedert 1971, een toenemend deel van de douanerechten afgestaan wordt als eigen middelen aan de Europese Gemeenschappen. Wanneer men rekening houdt met deze rechten bedraagt het verbeterde percentage van de ontvangsten meer dan 12 pct. i.p.v. de vorengenoemde 11,7 pct.

In de toename van de uitgaven gaat het grootste deel naar de inkomensoverdrachten, die in de loop van de eerste acht maanden van 1972 met fr. 20,3 miljard zijn gestegen; fr. 6,7 miljard hebben betrekking op de sociale zekerheid, fr. 1,5 miljard op de tewerkstelling en fr. 5,2 miljard op de nationale opvoeding. Tot de toename van de uitgaven hebben eveneens bijgedragen : de lonen en sociale lasten (+ fr. 4,5 miljard in verband met de sociale programmatie ten voordele van het rijkspersoneel), de pensioenen (+ fr. 3,3 miljard) en de lasten van de rijksschuld (+ fr. 2,7 miljard).

De buitengewone uitgaven zijn eveneens sterk toegenomen; op basis van de betalingen bereikten ze voor de eerste acht maanden fr. 39,4 miljard, tegen fr. 30,3 miljard voor de overeenstemmende periode van 1971, hetgeen overeenkomt met een toename van 30 pct. Ten belope van fr. 4,5 miljard werd deze toename veroorzaakt door twee uitgaven van elk fr. 2,25 miljard op het buitengewoon krediet van fr. 9 miljard voor de financiering van de terugbetaling van de overdrachttaksen die werden betaald op de per 31 december 1970 bestaande voorraden. Bovendien zijn de buitengewone uitgaven van het Ministerie van Verkeerswezen gestegen met fr. 3,8 miljard; deze bijkomende uitgaven hebben betrekking op de vernieuwing van het materieel van de Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen, op de werken aan de metro en op het tekort van de Sabena. Voor het Departement van Openbare Werken lag het bedrag van de buitengewone uitgaven slechts fr. 0,6 miljard hoger dan dat van de voorgaande overeenstemmende periode, wat erop schijnt te wijzen dat de kasuitgaven van dit Departement tot nu toe nauwelijks werden beïnvloed door het speciale programma voor economische aanzwengeling, waarvan een groot deel nochtans voor openbare werken bestemd was. Het is trouwens klassiek dat de conjunctuurmaatregelen die op dat gebied genomen worden, de kasuitgaven slechts na een vrij lange termijn beïnvloeden.

Tabel VI.

Uitgaven en ontvangsten van de Staat ¹
(Miljarden franken)

	1969	1970	1971	1970 ²	1971 ²	1972 ²
				(Eerste 8 maanden)		
I. Kasuitgaven :						
1. Gewone begroting : Ontvangsten ...	266,3	299,5	325,5	199,5	223,1	249,3
Uitgaven	271,4	293,9	316,6	192,0	214,4	251,6
Saldo	- 5,1	+ 5,6	+ 8,9	+ 7,5	+ 8,7	- 2,3
2. Saldo van de buitengewone begroting .	-32,7	-37,1	-48,2	-23,1	-29,9	-39,2
3. Voorschotten aan het Wegenfonds ...	-13,2	-12,6	-16,8	- 7,6	-10,3	- 9,5
4. Beweging van de gelden van derden .	+ 2,6	+ 1,4	+ 6,4	- 1,6	+ 3,7	- 3,8
5. Andere thesauriearrichtingen	- 2,1	- 2,1	- 3,6	- 0,6	- 0,8	- 1,1
6. Thesaurietekort (=1+2+3+4+5) .	-50,5	-44,8	-53,3	-25,4	-28,6	-55,9
7. Aflossingen van de rijksschuld	+22,4	+21,0	+19,5	+13,6	+12,9	+12,5
8. Netto financieringsbehoeften (=6+7)	-28,1	-23,8	-33,8	-11,8	-15,7	-43,4
II. Dekking van de netto financieringsbehoeften :						
1. Beroep van de Staat op de Belgische markt	+23,0	+34,2	+62,6	+16,5	+41,2	+55,0
2. Beroep van de Staat op de buitenlandse markten	+ 5,1	-10,4	-28,7	- 4,7	-25,5	-11,6

¹ Werkelijke ontvangsten en uitgaven tijdens elke periode, ongeacht het begrotingsjaar waarop zij betrekking hebben.
² Inclusief de ontvangsten en uitgaven van het Fonds voor Economische Expansie en Regionale Reconvertie. Om de cijfers van 1970 te kunnen vergelijken met die van 1971, werden de totale ontvangsten van 1970 verminderd met het bedrag van de ontvangsten van de Posterijen; de uitgaven werden met een overeenkomstig bedrag verlaagd.

Rekening houdend met het saldo van de begrotingsverrichtingen, met de voorschotten aan het Wegenfonds, met andere thesauriearrichtingen en na

af trek van de aflossingen van de rijksschuld opgenomen in de gewone uitgaven, bereikten de netto financieringsbehoeften van de Schatkist voor de eerste acht maanden van 1972 fr. 43,4 miljard, tegen fr. 15,7 miljard in 1971. De vermeerdering van de netto financieringsbehoeften moet worden toegeschreven :

— aan de ommekeer van het saldo van de gewone begroting, dat van een overschot van fr. 8,7 miljard in 1971 omsloeg in een tekort van fr. 2,3 miljard in 1972;

— aan de stijging met nagenoeg fr. 10 miljard van de buitengewone uitgaven;

— aan het feit dat de gelden van derden en de andere thesaurie- verrichtingen in 1972 aanleiding gaven tot netto-uitbetalingen voor fr. 4,9 miljard, terwijl deze verrichtingen in 1971 oorzaak waren van netto-ontvangsten tot een bedrag van fr. 2,9 miljard.

Tabel VI vermeldt de financieringsmiddelen waarop de Staat een beroep deed om zijn nettobehoeften te dekken. Wegens de ruime financiële besparingen konden de behoeften van de Schatkist ruimschoots op de Belgische markt gedekt worden; in de eerste acht maanden van 1972 nam die markt, per saldo, voor fr. 55,3 miljard schuldtitels van de Staat op, tegen fr. 41,2 miljard gedurende de overeenstemmende voorgaande periode, zodat het beroep op de buitenlandse markten met fr. 11,9 miljard kon worden verminderd.

De vorengenoemde bedragen hebben uitsluitend betrekking op de financieringsbehoeften van de Schatkist en van het Wegenfonds; zij omvatten niet de financieringsbehoeften van de « uit de begroting gelichte » sector (in hoofdzaak de intercommunale verenigingen voor de bouw van autowegen) en de andere overheidslichamen, waarvoor men niet over nauwkeurige maandcijfers beschikt. Men mag evenwel aannemen dat deze behoeften ook in 1972 een vooruitgang vertonen in verband nl. met de uitbreiding van het programma van de vastleggingen van openbare werken uitgevoerd door de uit de begroting gelichte sector (m.a.w., de intercommunale verenigingen voor de autowegen E3, E5, E39, E9 en E40, de door het Gemeentekrediet gefinancierde werken, de werken die thans worden uitgevoerd aan het Albertkanaal en aan het kanaal Brussel-Rupel), dat gestegen is van fr. 19,1 miljard in 1971 tot fr. 22,8 miljard in 1972.

Te oordelen naar de inlichtingen vervat in de Algemene toelichting bij de ontvangsten en uitgaven voor het begrotingsjaar 1973, zullen de totale openbare uitgaven toekomend jaar op de economie een nog duidelijk expansieve invloed uitoefenen; die evenwel minder krachtig zal zijn dan in 1972. De gewone begroting van 1973 werd vrijwel in evenwicht ingediend op het peil van fr. 406,8 miljard voor de ontvangsten en fr. 406,6 miljard voor de uitgaven; vergeleken met de initiële ramingen voor 1972 zou de stijging in 1973 10,9 pct. bedragen, tegen 15,1 pct. in 1972. Er dient evenwel te worden aangestipt dat de cijfers van 1973 niet volledig vergelijkbaar zijn met die van 1972, ten gevolge van het feit dat een reeks uitgaven die tot in 1972 op de staatsbegrotingen voorkwamen, in 1973 uit de begroting werden gelicht. Het Wegen-

fonds, waarvan de bevoegdheden werden verruimd, zal immers in 1973, buiten de begroting, beschikken over fr. 9,6 miljard « toegewezen » middelen waarmee het de volgende lasten zal moeten financieren : financiële lasten van de leningen van het Fonds : fr. 6,4 miljard, tolgelden betaald aan de intercommunale verenigingen voor de autowegen : fr. 2,1 miljard en onderhoud van het wegen-net : fr. 1,1 miljard. Tot in 1972 waren de overeenstemmende bedragen van de financiële lasten ingeschreven op de begroting van de rijksschuld terwijl die van de twee andere bestanddelen ten laste kwamen van de begroting van openbare werken.

Indien men deze uitgaven opnieuw in de begroting voor 1973 opneemt, bereikt het groeipercentage van de gewone uitgaven 13,5 pct.

Voor de buitengewone uitgaven, met inbegrip van de uit de begroting gelichte sector en de uitgaven ten bedrage van fr. 9 miljard voor de terugbetaling van de overdrachtstaks betaald op de per 31 december 1970 bestaande voorraden, bedraagt het programma der vastleggingen fr. 109,9 miljard; dit bedrag is fr. 4,4 miljard lager dan de waarschijnlijke resultaten van 1972. De betalingen zullen evenwel verder toenemen : voor de begrotingssector alleen zullen ze oplopen van fr. 81 miljard in 1972 tot fr. 86,9 miljard in 1973. De uiteenlopende ontwikkeling tussen de vastleggingen en de betalingen vloeit voort uit het tijdsverschil dat onvermijdelijk ontstaat tussen de beslissing sommige werken vast te leggen en de effectieve vereffening van de verschuldigde bedragen.

4) Economische betrekkingen met het buitenland.

De vastere buitenlandse vraag, die zich vanaf het einde van 1971 voordeed, heeft de ontwikkeling van de handelsbalans van de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie gunstig beïnvloed.

Tabel VII.

Buitenlandse handel van de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie

	Groeipercentages				Saldo van de handelsbalans (Miljarden franken)	
	Uitvoer		Invoer		Douane-statistieken	Betalingsbalans
	Douane-statistieken	Betalingsbalans	Douane-statistieken	Betalingsbalans		
1967	+ 3,0	+ 6,2	...	+ 1,6	- 7,2	+ 3,1
1968	+ 16,1	+ 12,2	+ 16,1	+ 14,9	- 8,5	- 4,1
1969	+ 23,3	+ 21,6	+ 19,9	+ 18,8	+ 3,9	+ 4,4
1970	+ 14,7	+ 20,2	+ 13,8	+ 12,8	+ 9,1	+ 34,4
1971	+ 7,1	+ 8,3	+ 10,3	+ 8,8	- 8,8	+ 34,9
1971 Eerste 9 maanden	+ 7,0	+ 8,0	+ 10,1	+ 9,4	- 3,0	+ 23,3
1972 Eerste 9 maanden	+ 11,7	+ 10,5 ¹	+ 9,3	+ 8,6 ¹	+ 9,1	+ 31,9 ¹

¹ Exclusief de kredietverrichtingen van september.

De verbetering van de balans komt tot uiting zowel in de cijfers van de douanestatistieken als in die van de bankbetalingen, die opgenomen zijn in de betalingsbalans ⁽¹⁾.

Zij vloeit voort uit de kleinere toename van de invoer, naar hoeveelheid, in vergelijking met de uitvoer, en uit de stijging van het indexcijfer van de ruilvoet, dat oploopt van 104,4 (basis 1963 = 100) voor het eerste halfjaar van 1971 tot 106,3 voor het eerste halfjaar van 1972. De prijsindexcijfers die in aanmerking komen bij de berekening van de ruilvoet vertoonden nochtans zeer uiteenlopende ontwikkelingen. Terwijl de vergelijking tussen het eerste halfjaar van 1971 en dat van 1972 voor het indexcijfer van het geheel van de gemiddelde eenheidsprijzen bij de invoer een daling met 2 pct. aantoonde, neemt men een stijging waar met 3,1 pct. voor de prijzen bij de invoer van uitrustingsgoederen en een daling met 3,8 pct. voor de prijzen van de produktiegoederen. Het indexcijfer van het geheel der uitvoerprijzen wijst, van zijn kant, op een daling met 0,2 pct., maar de uitvoerprijzen van de non-ferrometalen dalen met 6,5 pct., die van de ijzer- en staalprodukten met 2,3 pct., die van de chemische produkten met 1,2 pct., terwijl de prijzen van de landbouwprodukten met 7,4 pct., van de metalen fabrikaten met 1,7 pct. en die van de textielprodukten met 1,4 pct. stijgen.

In tabel VIII komen de gewogen veranderingen voor van de uitvoer en van de invoer naar waarde volgens de belangrijkste sectoren van de buitenlandse handel, op grond van het aandeel van elk van die sectoren in het totaal van de invoer en van de uitvoer.

Tabel VIII.

**Gewogen veranderingen ¹ van de waarde van de buitenlandse handel
van de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie naar de belangrijkste sectoren**

(Eerste negen maanden van 1972, vergeleken met de eerste negen maanden van 1971, in pct.)

	Invoer	Uitvoer
Landbouw- en voedingsprodukten	+ 1,0	+ 2,1
Mineralen	+ 1,2	+ 0,7
Chemische produkten en rubber	+ 0,9	+ 1,9
Textielprodukten	+ 1,1	+ 1,5
Onedele metalen	- 0,2	+ 1,3
Metalen fabrikaten	+ 4,2	+ 1,8
Edelstenen en edele metalen	+ 0,2	+ 0,8
Leder en schoenen	+ 0,2	+ 0,1
Glas, ceramiek, enz.	+ 0,1	+ 0,4
Papier	+ 0,2	+ 0,3
Diverse produkten	+ 0,4	+ 0,8
Totaal ...	+ 9,3	+ 11,7

¹ De weging geschiedde door het wijzigingspercentage van de sector te stellen tegenover het relatieve aandeel van die sector in het geheel, gedurende de referentieperiode (hier de eerste negen maanden van 1971).

(¹) In verband met de talrijke oorzaken van afwijking tussen de twee statistische reeksen, zie het *Tijdschrift* van april 1972, blz. XXII.

Hieruit blijkt dat op een totale vermeerdering van de invoer met 9,3 pct., de metalen fabrikaten 4,2 pct. voor hun rekening nemen, de textielprodukten, de mineralen, de chemische produkten en de landbouw- en voedingsprodukten elk ongeveer 1 pct. In de totale vermeerdering van de uitvoer met 11,7 pct. is het aandeel van de metalen fabrikaten 1,8 pct., dat van de landbouw-

Tabel IX.

**Invloed van de betalingen tussen de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie en het buitenland
op de reserves van de Nationale Bank van België**

	1969	1970	1971	1971	1972 ^v
				(Eerste 9 maanden)	
I. Lopend verkeer :	+ 3,7	+36,2	+41,5	+27,7	+33,2
waarvan : Goederentransacties	(+ 9,2)	(+39,4)	(+41,3)	(+30,0)	(+35,6) ¹
Diensten	(+ 0,8)	(+ 4,9)	(+ 8,2)	(+ 3,5)	(+ 4,3)
II. Kapitaalverkeer ² :					
1. Overheid ³ (netto directe en indirecte verplichtingen tegenover het buiten- land)	+ 3,6	-10,5	-29,9	-27,4	-14,4
waarvan : Staat	(+ 4,0)	(-10,7)	(-29,9)	(-27,4)	(-14,3)
2. Bedrijven en particulieren :					
a) Overheidsbedrijven ⁴	+ 9,6	- 2,1	- 1,7	- 0,6	- 1,5
b) Particuliere bedrijven en particu- lieren :					
i) Buitenlandse investeringen en beleggingen in de B.L.E.U. .	+18,5	+15,4	+27,3	+24,8	+18,9
waarvan : directe investeringen	(+13,8)	(+15,9)	(+21,8)	(+17,6)	(+12,1)
ii) Investeringen en beleggingen in het buitenland	-13,9	-27,1	-34,9	-25,4	-34,2
waarvan : effecten	(-15,0)	(-15,7)	(-23,6)	(-16,8)	(-24,2)
Totaal 2 ...	+14,2	-13,8	- 9,3	- 1,2	-16,8
3. Belgische en Luxemburgse banken :					
Belgische en Luxemburgse franken .	- 5,5	+ 4,4	+ 8,5	+ 6,3	+ 8,5
Buitenlandse valuta's	- 7,7	+11,7	+ 5,5	+13,0	+16,0
Totaal 3 ...	-13,2	+16,1	+14,0	+19,3	+24,5
4. Bij hun oorsprong door de banken gefinancierde handelskredieten in Bel- gische franken aan het buitenland ...	- 0,6	- 6,7	- 3,9	+ 1,2	- 1,2 ⁵
Totaal II ...	+ 4,0	-14,9	-29,1	- 8,1	- 7,9
III. Vergissingen en weglatingen	+ 2,1	- 2,0	+ 1,2	- 2,2	- 1,9
Eindtotaal I tot III ...	+ 9,8	+19,3	+13,6	+17,4	+23,4
Financiering van het eindtotaal :					
Mutatie van de goudvoorraad en de netto deviezenpositie van de Nationale Bank van België	+ 9,8	+19,3	+13,6	+17,4	+23,4

¹ Exclusief de uitvoer en de invoer op krediet van de maand september.

² Het teken + wijst op een vermindering van tegoeden of een vermeerdering van verplichtingen, het teken - op een vermeerdering van tegoeden of een vermindering van verplichtingen.

³ Staat en andere overheid.

⁴ Overheidsbedrijven en financiële installingen van de overheidssector.

⁵ Exclusief het kredietverkeer van de maand september.

N. B. — In tegenstelling met de gevone voorstelling van de betalingsbalans (zie « Statistieken », tabellen IX) vormt de mutatie van de goudvoorraad en de netto deviezenpositie van de Nationale Bank in dit schema de enige financieringspost van de balans; de bewegingen van geldmiddelen die traditioneel in de andere financieringsposten zijn opgetekend, werden namelijk « boven de lijn » opgetekend, m.a.w. bij het geheel van de rubrieken van de betalingsbalans die de gebruikelijke te financieren posten vormen. Deze voorstelling werd aangenomen ten einde, rekening houdend met de omstandigheden, de weerslag van de verschillende bewegingen van geldmiddelen met het buitenland op de officiële compenserende stromen bestaande uit de veranderingen in de goudvoorraad en netto deviezenpositie van de Nationale Bank, beter te doen uitkomen.

en voedingsprodukten 2,1 pct., dat van de chemische produkten en de rubber 1,9 pct., dat van de textielprodukten 1,5 pct. en dat van de onedele metalen 1,3 pct.

De ontleding van de geografische indeling van de buitenlandse handel van de B.L.E.U. wijst op een duidelijke vertraging van de invoer en een aanmerkelijke versnelling van de uitvoer in de handel met de Duitse Bondsrepubliek, Nederland en het Verenigd Koninkrijk; de handel met Frankrijk en Italië is sterker toegenomen in 1972 dan in 1971, zowel wat de invoer als wat de uitvoer betreft; daarentegen is het tempo van de invoer uit de Verenigde Staten en vooral dat van de uitvoer naar dat land afgenomen. Voor de eerste negen maanden van 1972 sluit de handelsbalans met een overschot tegenover alle landen van de Europese Economische Gemeenschap, behalve Italië; tegenover dat land is ze in evenwicht.

Het tekort tegenover het Verenigd Koninkrijk (fr. 9,4 miljard), is enigszins verminderd tegenover 1971 (fr. 12,3 miljard); tegenover de Verenigde Staten vertoont het handelsverkeer een overschot ten bedrage van fr. 2,9 miljard, tegen fr. 2,3 miljard in 1971.

Het dienstenverkeer, zoals het in de betalingsbalans voorkomt, sloot, voor de eerste negen maanden, met een overschot van fr. 4,3 miljard, tegen fr. 3,5 miljard in 1971, inzonderheid onder invloed van een toename van de netto-inkomsten uit investeringen. Dit vloeit in ruime mate voort uit de belangrijke beleggingen en investeringen van ingezetenen in het buitenland in de loop van de jongste twee jaar.

In totaal beliep het overschot van het betalingsverkeer voor de goederen- en dienstentransacties over de beschouwde negen maanden fr. 39,9 miljard, tegen fr. 33,5 miljard in 1971. Dit overschot, waaruit blijkt dat het buitenland reële middelen uit de B.L.E.U. heeft opgenomen, werd, wat de financiering betreft, gecompenseerd door een netto-uitvoer van overdrachten en kapitalen (fr. 16,5 miljard in 1972, incl. de vergissingen en weglatingen) en door een vermeerdering van de monetaire reserves van de Nationale Bank (fr. 23,4 miljard in 1972).

Onder de kapitaaltransacties sloten de verrichtingen van de overheid met een netto-uitvoer van fr. 14,4 miljard, tegen fr. 27,4 miljard in 1971, en die in hoofdzaak een vermindering vertegenwoordigt van de directe en indirecte ⁽¹⁾ verplichtingen van de Staat tegenover het buitenland. In ruime mate voorzien van middelen door de Belgische financiële markt, kon de Schatkist inderdaad overgaan tot aanzienlijke aflossingen van kortlopende schulden in buitenlandse valuta's. Eind juni 1972 was de vlottende deviezenschuld volledig terugbetaald, met uitzondering van de in goud uitgedrukte certificaten in het bezit van de Bank voor Internationale Betalingen ⁽²⁾.

⁽¹⁾ Deze indirecte verplichtingen hebben betrekking op de beweging van de middelen die de Belgische monetaire instellingen aan de overheid verschaffen door zelf schulden aan te gaan tegenover het buitenland.

⁽²⁾ Het uitstaande bedrag van deze certificaten beliep eind oktober fr. 2,7 miljard.

De kapitaaltransacties van de particuliere bedrijven en van de particulieren sloten met een tekort van fr. 15,3 miljard, tegen slechts fr. 0,6 miljard in 1971. Enerzijds, verminderden de directe buitenlandse investeringen in de B.L.E.U. (fr. 12,1 miljard, i.p.v. fr. 17,6 miljard in 1971). Anderzijds, hebben de Belgische en Luxemburgse ingezetenen hun nettoaankopen van buitenlandse effecten aanmerkelijk verhoogd (fr. 24,2 miljard, tegen fr. 16,8 miljard in 1971) ten gevolge van de relatief hoge rendementen die door sommige effecten werden geboden, van de ontwikkeling van de uitgifte van Euro-obligaties en van de goede stemming op de buitenlandse beurzen, inzonderheid op die van New York.

De beweging van de nettoverplichtingen in Belgische franken van de banken tegenover niet-ingezetenen en die van hun contante tegoeden en verplichtingen in buitenlandse deviezen droeg bij tot de toename van de goudvoorraad en netto deviezenpositie van de Nationale Bank met fr. 24,5 miljard, tegen fr. 19,3 miljard in 1971.

In dit verband zij eraan herinnerd dat het Belgisch-Luxemburgs Instituut voor de Wissel, door een beslissing van 10 mei 1971, ten einde de stijging van buitenlandse tegoeden in franken van de gereguleerde markt te vermijden, verboden heeft op deze tegoeden rente uit te keren. Dit was een eerste indirecte maar ontoereikende maatregel in crisisperiodes, waarin een wijziging van de pariteit binnen korte termijn verwacht wordt. Toen, begin maart 1972, een korte crisis ontstond in verband met de leefbaarheid van de « spilkoersen », was het B.L.I.W. dan ook verplicht een rechtstreekse begrenzingsmaatregel te nemen. Er werd de banken voorgeschreven, op 9 maart 1972, hun debetpositie tegenover het buitenland in Belgische franken en in buitenlandse valuta's samen ⁽¹⁾ niet meer te laten verslechteren en, indien nodig, regelingen te treffen met hun buitenlandse correspondenten, opdat deze laatste de saldo's van hun tegoeden in franken van de gereguleerde markt zouden beperken.

In totaal gaf het geheel van het betalingsverkeer met het buitenland gedurende de eerste negen maanden aanleiding tot een vermeerdering van de goudvoorraad en netto deviezenpositie van de Nationale Bank met fr. 23,4 mil-

(¹) Deze positie wordt als volgt berekend :

- contante positie in buitenlandse valuta's op de gereguleerde markt;
- nettopositie in Belgische en Luxemburgse franken voortvloeiend uit vorderingen en verplichtingen in convertibele buitenlandse rekeningen (d.w.z. van de gereguleerde markt).

De twee bestanddelen compenseren elkaar (algebraïsche som) om de totale positie te vormen waarop de beperking van toepassing is. Een vermindering van de positie in franken kan worden gecompenseerd door een verbetering van de positie in buitenlandse valuta's, en omgekeerd.

Sedert 24 augustus is de grens die de debetpositie van de banken mag bereiken niet meer vastgesteld op het peil bereikt op de vorengenoemde datum van 9 maart, maar op een bedrag gelijk aan het gemiddelde van de op 18 en 25 juli, 2 en 8 augustus 1972 bereikte posities. Tijdelijke overschrijdingen van deze positie met ten hoogste 10 pct. blijven toegestaan.

jard, tegen fr. 17,4 miljard in 1971. De toename van de reserves in 1972 vloeide in hoofdzaak voort uit de vermeerdering van de tegoeden in buitenlandse valuta's. De Nationale Bank was, in toepassing van de internationale akkoorden die ons land heeft ondertekend, immers verplicht belangrijke bedragen buitenlandse valuta's op te nemen. In dit verband bleek het wenselijk te vermijden dat bij de aldus door de betrekkingen met het buitenland geschapen binnenlandse liquiditeiten zich een afgeleide monetaire ontwikkeling zou voegen door kredietverlening uitgaande van deze liquiditeiten. Met dit doel werd een monetaire reserve gevormd, waarvan verder sprake zal zijn.

5) Ontwikkeling van de kredieten aan de bedrijven en particulieren ⁽¹⁾.

De snellere toename van het uitstaande bedrag van de door de financiële instellingen aan de Belgische bedrijven en particulieren toegestane kredieten, die in het vierde kwartaal van 1971 tot uiting kwam, hield in 1972 aan : gedurende het eerste halfjaar is dit bedrag toegenomen met 4,9 pct., tegen 3,5 pct. gedurende het eerste halfjaar van 1971.

Tabel X.

Opgenomen bedragen van de kredieten aan de bedrijven en particulieren en aan het buitenland ¹
(Wijzigingen in miljarden franken)

	Banken	Nationale Bank van België	Financiële instellingen van de overheidssector gespecialiseerd in		Algemene Spaar- en Lijfrentekas	Private spaarkassen	Totaal
			het beroepskrediet	het huisvestingskrediet			
1970 Jaar	+ 33,3	- 0,1	+ 19,3	+ 5,5	+ 6,4	+ 8,5	+ 72,9
1971 Jaar	+ 39,0	+ 0,9	+ 12,9	+ 7,5	+ 13,4	+ 7,2	+ 80,9
1971 1 ^e kwartaal ...	- 0,9	+ 0,2	+ 2,4	+ 1,9	- 0,5	+ 1,0	+ 4,1
2 ^e kwartaal ...	+ 10,3	- 0,9	+ 4,8	+ 2,4	+ 3,0	+ 1,8	+ 21,4
3 ^e kwartaal ...	+ 3,7	- 0,4	+ 5,8	+ 1,9	+ 2,1	+ 1,9	+ 15,0
4 ^e kwartaal ...	+ 25,9	+ 2,0	- 0,1	+ 1,3	+ 8,8	+ 2,5	+ 40,4
1972 1 ^e kwartaal ...	+ 5,2	- 0,4	+ 0,7	+ 2,3	+ 0,7	+ 1,4	+ 9,9
2 ^e kwartaal ...	+ 16,2	- 1,1	+ 1,6	+ 2,3	+ 7,7	+ 2,6	+ 29,3
3 ^e kwartaal ...	+ 5,7	+ 0,1	+ 4,3	+ 1,8		+ 3,1	

¹ Exclusief de kredieten aan het buitenland.

Deze evolutie houdt verband met de ontwikkelingen in de verschillende componenten van de vraag, die hierboven beschreven werden. Aldus ging het herstel in de aankopen van duurzame verbruiksgoederen gepaard met een toename van de uitstaande bedragen van de kredieten en de persoonlijke leningen op afbetaling, te meer daar de desbetreffende reglementering, zoals reeds werd vermeld, in oktober 1971 en april 1972 werd versoepeld. Ook heeft het huisvestingskrediet zich ontwikkeld ten gevolge van het herstel van de activiteit in

⁽¹⁾ Met inbegrip van de kredieten voor financiering van de betalingstermijnen bij de uitvoer.

de woningbouw en vooral in de sector der sociale woningen. De behoeften aan kortlopende kredieten van de bedrijven zijn aanmerkelijk toegenomen, inzonderheid in verband met de stijging van de produktiekosten en met de ontwikkeling van hun activiteiten, o.m. met die van hun verkopen aan het buitenland. De toeneming van de kredieten tot financiering van de brutovorming van vast kapitaal door de bedrijven vertoonde daarentegen een vertraging.

De vorengenoemde veranderingen in de verschillende categorieën kredieten en de specialisatie inzake verlening van de kredieten door de belangrijkste financiële instellingen, verklaren het verloop van de uitstaande bedragen van de kredieten bij de verschillende instellingen.

De tragere stijging van de uitstaande kredieten bij de openbare financiële instellingen gespecialiseerd in het beroepskrediet kan worden toegeschreven aan de weinig gunstige ontwikkeling van de investeringen van de bedrijven. Er dient niettemin te worden gewezen op de aanmerkelijke toename van de netto-inschrijvingen van de Algemene Spaar- en Lijfrentekas op obligatieleningen uitgegeven door bedrijven zowel van de particuliere als van de overheidssector.

Aan de andere kant ging het herstel van de vraag in de woningbouw gepaard met een toegenomen beroep op de kredieten van de Algemene Spaar- en Lijfrentekas en van de private spaarkassen.

Tenslotte moet de snelle groei van de bankkredieten in verband worden gebracht met de stijging van de vraag naar kortlopende kredieten door de bedrijven en met de grotere vraag naar afbetalingskredieten.

De ontwikkeling van de kredietopeningen wijst er niet op dat in de komende maanden een belangrijke wijziging in de beschreven ontwikkeling der opgenomen kredieten zal intreden.

De nieuwe opgetekende openingen van de huisvestingskredieten waren, gedurende de eerste zes maanden van 1972, hoger dan in de overeenkomstige maanden van 1971.

De openingen van bankkredieten andere dan kaskredieten aan het buitenland en investeringskredieten vertonen, van hun kant, sedert medio 1972 een gevoelige vermeerdering. Daar het gebruik dat ervan gemaakt wordt reeds op een vrij laag peil ligt, mag worden verwacht dat, behoudens buitengewone omstandigheden, het werkelijk beroep van de bedrijven op de kortlopende kredieten zich verder in een krachtig tempo zal ontwikkelen.

Voor de investeringskredieten aan de bedrijven ziet de toestand er daarentegen anders uit. De eventuele hervatting van de groei der opgenomen bedragen bij de banken, die kan worden verwacht op grond van de krachtige toename van de beschikbare marges op de toegestane kredieten, zal het ongetwijfeld niet mogelijk maken de weinig opvallende ontwikkeling van de opgenomen bedragen bij de financiële instellingen van de overheidssector — die van veel groter belang zijn — te compenseren. Het opgetekende bedrag van de door deze instellingen

toegestane nieuwe kredieten voor de financiering van de investeringen der bedrijven was, voor de eerste zes maanden van 1972, 10 pct. lager dan het peil van het eerste halfjaar van 1971. Deze ontwikkeling hield in het derde kwartaal van 1972 aan, maar in de maand oktober vertoonde het bedrag van de investeringskredieten toegestaan door de financiële instellingen van de overheidssector, een herstel; gedurende deze maand werd de rentevoet van de leningen verlaagd met 0,25 pct.

Op 26 juli 1972 werd tussen de Nationale Bank en de voornaamste banken van het land een akkoord gesloten betreffende verschillende maatregelen van monetair beleid. Het kwam erop aan te vermijden dat zich bij de reeds gecreëerde interne liquiditeiten of bij die welke nog zouden gecreëerd worden op grond van de betrekkingen met het buitenland, een monetaire ontwikkeling zou voegen uitgaande van deze laatste, zoals reeds werd vermeld in het deel dat betrekking heeft op de economische betrekkingen met het buitenland.

Krachtens dit akkoord werd een bedrag van fr. 10 miljard geblokkeerd in een speciale rekening bij de Nationale Bank.

Opdat de vermindering van de kredietcapaciteit van de banken, welke uit deze blokkering voortvloeide, niet in te sterke mate zou worden afgewenteld op de Schatkist of tenietgedaan door een toegenomen beroep op de geldschieter in laatste instantie, waren twee bijkomende maatregelen noodzakelijk.

Enerzijds, gingen de banken die tot het akkoord toetraden de verbintenis aan een hoeveelheid overheidseffecten en -fondsen in Belgische franken, uitgegeven of gewaarborgd door de Staat, de provincies of de gemeenten, in portefeuilles te behouden gelijk aan het totale gemiddelde bedrag dat deze portefeuilles gedurende de periode tussen 15 juni en 15 juli 1972 bereikten. Bovendien gingen zij de verbintenis aan ten minste 50 pct. van de toename van hun opeisbaar passief, t.o.v. het gemiddelde bedrag dat het gedurende de periode begrepen tussen 15 juni en 15 juli 1972 bereikte, te besteden aan de aankoop van of de inschrijving op effecten in Belgische franken uitgegeven of gewaarborgd door de Staat, de provincies of de gemeenten, andere dan de door de openbare kredietinstellingen uitgegeven effecten.

Anderzijds, heeft de Bank besloten de herdisconto- en visumplafonds van de banken met een negende te verlagen.

Het akkoord van 26 juli, dat geldig was tot 31 oktober, werd verlengd tot 19 november. Met ingang van 20 november zijn voor de periode eindigend op 28 februari 1973 nieuwe akkoorden van kracht geworden. Zij beantwoorden aan de nieuwe gegevens van de toestand ⁽¹⁾ en zijn de uitdrukking van een van de modaliteiten van de actie die de Regering heeft ondernomen om het inflatietempo van de prijzen te verminderen, in overeenstemming met de resolutie van 31 oktober 1972 van de Raad van Ministers van de Europese Gemeenschappen.

(¹) Zie « In België genomen maatregelen van monetair beleid », blz. LXXXIII.

De nieuwe akkoorden, die door de Bank zijn uitgewerkt, hebben niet alleen betrekking op de banken maar ook op de private spaarkassen en de voornaamste financiële instellingen van de overheidssector. In de eerste plaats voorzien zij in de vorming, bij de Bank, van een monetaire reserve waarvan de wijze van berekening werd gewijzigd en waarvan het bedrag ditmaal afhankelijk is van het verloop van de verplichtingen der financiële instellingen die voor de berekening van de reserve in aanmerking werden genomen en, in de tweede plaats, in de handhaving van de structuren in Belgische overheidseffecten en -fondsen. In feite verbinden de betrokken financiële instellingen zich ertoe hun portefeuille Belgische overheidseffecten en -fondsen te vermeerderen met hetzelfde percentage als dat waarmee hun opeisbare passiva toeneemt; dit percentage is gelijk aan het deel van de stijging van de middelen tussen eind 1968 en eind juni 1972 dat werkelijk voor de aankoop van Belgische overheidseffecten en -fondsen werd gebruikt.

6) Financiële activa.

Gedurende de eerste acht maanden van 1972 was de vorming door de bedrijven en particulieren van financiële activa die konden worden geteld, zeer belangrijk : fr. 148,3 miljard, tegen fr. 124,1 miljard in 1971. Deze nieuwe

Tabel XI. Voornaamste opgetekende financiële activa ¹
(Wijzigingen in miljarden franken)

	1970	1971	1972
	(Eerste 8 maanden)		
A. In Belgische franken:			
Monetaire kasmiddelen	+ 10,9	+ 18,9	+ 25,8
Deposito's op gewone boekjes	- 0,8	+ 26,0	v + 47,8
Andere deposito's voor ten hoogste een jaar	+ 19,0	v + 8,3	v + 5,2
Kortlopende activa	+ 29,1	v + 53,2	v + 78,8
Deposito's voor meer dan een jaar	+ 4,2	+ 8,3	v + 6,4
Obligaties en kasbons	+ 36,8	v + 48,5	v + 41,9
Activa op middellange en lange termijn	+ 41,0	v + 56,8	v + 48,3
Totaal van de activa in Belgische franken ...	+ 70,1	v + 110,0	v + 127,1
B. In buitenlandse valuta's :			
Deposito's bij de Belgische banken	- 1,3	- 1,0	- 1,0
Effecten	+ 9,0	+ 15,1	v + 22,2
Totaal van de activa in buitenlandse valuta's ...	+ 7,7	+ 14,1	v + 21,2
C. Totaal van de opgetekende financiële activa :			
Kortlopende activa ²	+ 77,8	v + 124,1	v + 148,3
Activa voor middellange en lange termijn ³	(+ 27,8)	v(+ 52,2)	v(+ 77,8)
	(+ 50,0)	v(+ 71,9)	v(+ 70,5)

¹ In het bezit van particulieren en bedrijven (andere dan de financiële instellingen), incl. de openbare bedrijven en sommige financiële instellingen die niet konden worden uitgesloten : pensioenfondsen en instellingen voor levensverzekering en voor verzekering tegen arbeidsongevallen, behalve die welke deel uitmaken van de Algemene Spaar- en Lijfrentekas. De nettoaankopen van obligaties in Belgische franken uitgegeven door de Belgische industriële en commerciële vennootschappen van de particuliere sector en van aandelen in Belgische franken werden niet in aanmerking genomen.

² Kortlopende activa uitgedrukt in Belgische franken en deposito's in buitenlandse valuta's bij Belgische banken.

³ Activa voor middellange en lange termijn uitgedrukt in Belgische franken en nettoaankopen van effecten in buitenlandse valuta's.

financiële activa groeiden dus verder zeer snel aan in een tempo dat dicht bij dat van 1971 lag.

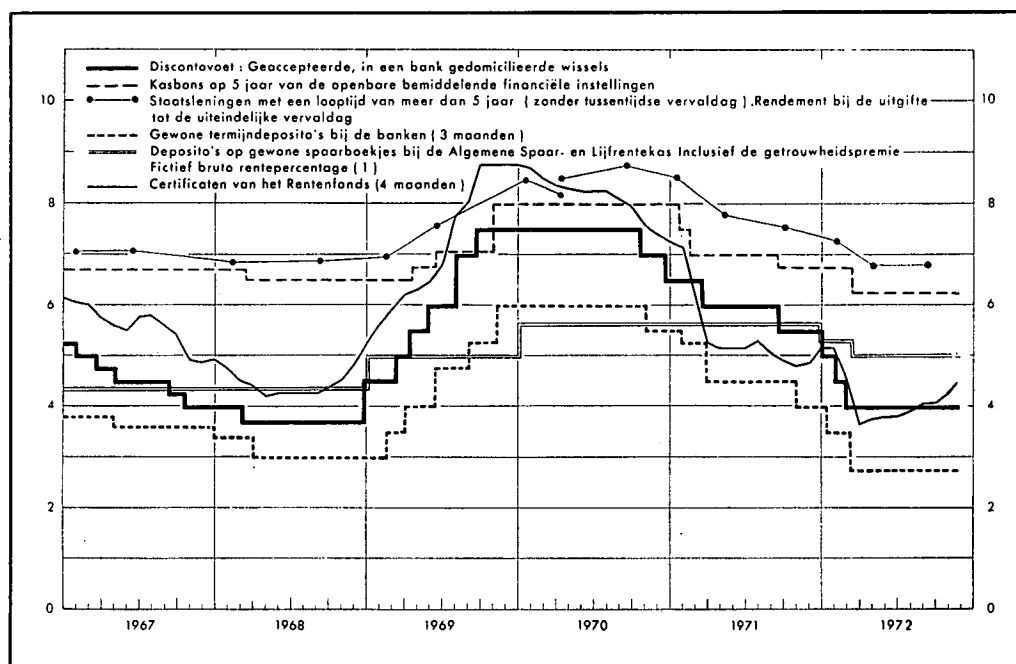
De samenstelling van de gevormde financiële activa is sterk gewijzigd.

Ten aanzien van de opgetekende activa in Belgische franken stelt men vast dat de voorkeur voor kortlopende activa, die reeds in 1971 merkbaar was, duidelijk is toegenomen. Het groeitempo van deze kortlopende activa, dat 6,8 pct. bereikte (tegen 7,8 pct. voor het totaal der activa in Belgische franken), steeg tot 8,8 pct. (tegen 7,9 pct. voor het totaal der activa in Belgische franken).

Onder die kortlopende financiële activa in het bezit van de bedrijven en particulieren is het ontwikkelingstempo van de monetaire kasmiddelen versneld : het bereikte 5,9 pct., tegen 4,8 pct. in 1971.

Grafiek 3.

Evolutie van de rentepercentages

¹ Doordat de inkomens uit inlagen op gewone spaarboekjes thans ten belope fr. 10.000 per jaar vrijgesteld zijn van belasting, kan hun werkelijke rentevoet niet worden vergeleken met de andere rentepercentages. Het fictieve bruto rentepercentage is een deugdelijke vergelijkingsbasis in het geval van de particulier die, van zijn inkomens uit zijn andere beleggingen, noch min noch meer afdraagt dan de bij de bron geheven belasting.

De stijging was veel duidelijker voor de deposito's op gewone boekjes (+ 14,4 pct., tegen + 9,4 pct.), terwijl het groeitempo van de termijndeposito's voor ten hoogste een jaar terugliep (+ 4,1 pct., tegen + 7,1 pct.) Deze evolutie hield grotendeels verband met het verschil in vergoeding tussen deze twee vormen van financiële activa, dat vanaf februari 1972 gevoelig was geworden (zie grafiek 3).

De beschreven verschuiving ten gunste van de kortlopende financiële activa, en meer in het bijzonder ten gunste van de deposito's op gewone boekjes en van de monetaire kasmiddelen, is niet zonder belang, hoewel zij als dusdanig het kredietvermogen van de financiële instellingen niet aantast. Een gegeven bedrag aan middelen zal het steeds mogelijk maken een ongewijzigd bedrag kredieten te financieren, onverschillig of deze middelen op korte of op lange termijn werden aangetrokken.

De verschuiving ten gunste van de kortlopende financiële activa heeft tot gevolg dat een groter deel van de financiële activa in het bezit van de particulieren en de bedrijven zonder uitstel kan worden gemobiliseerd voor de financiering van de reële uitgaven. In dit verband dient eveneens te worden onderstreept dat, zelfs wanneer de financiële instellingen meestal slechts langlopende kredieten toestaan op grond van een toereikende reeks middelen met geschikte termijnen, deze kredieten zowel als de kortlopende kredieten, de reële uitgaven in de nabije toekomst kunnen aanwakkeren. Zij houden derhalve het gevaar in, de eventuele inflatoire spanningen te versterken, zelfs indien zij bestemd zijn om later het produktievermogen te verhogen; doordat de houders ervan bovendien niet gedwongen zijn ze binnen een korte termijn terug te betalen, worden zij er niet toe aangezet zo vlug mogelijk compenserende besparingen te vormen voor de ontvangen kredieten.

De vertraging in de vorming van financiële activa op middellange en lange termijn heeft zowel betrekking op de termijndeposito's voor meer dan een jaar (+ fr. 6,4 miljard, tegen + fr. 8,3 miljard) als op de beleggingen in obligaties en kasbons (+ fr. 41,9 miljard, tegen + fr. 48,5 miljard). Zij houdt vermoedelijk verband, zoals we verder zullen zien, met de respectieve ontwikkelingen van de rentepercentages der financiële activa en met de vooruitzichten in verband met hun toekomstig verloop.

De gedeeltelijke en voorlopige gegevens, die voor de maanden september en oktober beschikbaar zijn, bevestigen de voor de eerste acht maanden van het jaar waargenomen tendenties.

Bij de opgetekende bedragen van de financiële activa in buitenlandse valuta's neemt men, tenslotte, een sterke vooruitgang waar. De nettoaankopen van effecten bereikten fr. 22,2 miljard, tegen fr. 15,1 miljard voor dezelfde periode van 1971 : deze beleggingen werden wellicht in de hand gewerkt door het meer aantrekkelijke peil van de rentepercentages op lange termijn in het buitenland, vooral die van de Euro-obligaties, en door de goede stemming op verscheidene buitenlandse beurzen.

De deviezendeposito's van de bedrijven en particulieren bij de Belgische banken zijn opnieuw gedaald (- fr. 1 miljard). Deze teruggang is vrijwel uitsluitend het gevolg van een vermindering van de termijndeposito's in deviezen (- fr. 0,8 miljard) die gevoeliger zijn voor de internationale monetaire onzekerheid.

De geleidelijke daling van de rentepercentages, die in 1971 tot uiting kwam en die gedurende de eerste twee maanden van 1972 aanhield, is sindsdien tot staan gekomen onder de invloed van de verbetering van de conjunctuur. Alleen de rentepercentages op lange termijn, waarvan de dalende beweging minder sterk was geweest en met een zekere vertraging was begonnen, zijn nog lichtjes teruggelopen.

Vooraf vanaf de maand oktober werd een stijging van verscheidene percentages op de geldmarkt waargenomen en de beweging schijnt gevolgd te worden door de rentepercentages op lange termijn. Het rendement voor de houder tot aan de eindvervaldag, dat 6,78 pct. beliep voor de lening 1972-1987 uitgegeven door de Regie van Telefonie en Telegrafie in oktober 1972, steeg tot 6,96 pct. voor de lening 1972-1985, die in november door het Wegenfonds werd uitgegeven. In de belangrijkste vreemde landen zijn de rentepercentages zowel op korte als op lange termijn eveneens aan het stijgen.

DE BEGROTING 1973

IN HET LICHT VAN HET VERLOOP

VAN DE OVERHEIDSFINANCIËN

VAN 1967 TOT 1973

Ter gelegenheid van de jaarlijkse publikatie van de Algemene toelichting bij de begroting was het traditie geworden, voor de lezers van dit *Tijdschrift*, de geraamde uitgaven en ontvangsten van de Staat voor het komende jaar samen te vatten. De reeks jaarlijkse artikels werd onderbroken ten gevolge van het laattijdig verschijnen, eerst, van het derde en het vierde deel van de Algemene toelichting bij de begroting 1971, respectievelijk gewijd aan de buitengewone begroting en aan de economische en functionele hergroeperingen van de verrichtingen van de centrale overheid en, vervolgens, van de gezamenlijke Algemene toelichting bij de begroting 1972, die pas na de vorming van de Regering, volgend op de verkiezingen van november 1971, werd voltooid.

Aangezien het grootste deel van de Algemene toelichting bij de begroting 1973 werd gepubliceerd binnen de wettelijke termijn ⁽¹⁾, wil dit artikel opnieuw aanknopen met de traditie. Ten gevolge van het hiaat dat is ontstaan, is het echter wenselijk gebleken de begroting 1973 te ontleden in het licht van het verloop van de overheidsfinanciën gedurende een langere periode. Als uitgangsjaar werd 1967 gekozen, omdat, tijdens dat jaar, krachtens de wet van 28 juni 1963, de boekhouding van de Staat werd hervormd, doordat het z.g. stelsel van het dienstjaar werd vervangen door het z.g. beheersstelsel, waarin het begrotingsjaar, in beginsel, samenvalt met het kalenderjaar. Deze hervorming verstoort grondig de vergelijkbaarheid van de begrotingen voor de jaren 1967 en volgende met die van de voorgaande jaren; dank zij sommige verstrekte aanwijzingen kunnen de gezamenlijke gegevens opnieuw op bevredigende wijze met elkaar worden vergeleken, maar voor de verschillende splitsingen van de ontvangsten en uitgaven die men overweegt, is dat niet het geval.

⁽¹⁾ Het derde en het vierde deel zijn echter nog niet beschikbaar; zij zullen respectievelijk handelen over de buitengewone begroting en de economische en functionele hergroeperingen van de verrichtingen van de centrale overheid.

Inleidende beschouwingen.

Volgens de Algemene toelichting is de gewone begroting 1973 vrijwel in evenwicht ingediend : fr. 406,8 miljard ontvangsten en fr. 406,6 miljard uitgaven, terwijl, op de buitengewone begroting, het programma van de vastleggingen van de ministeries en van het Wegenfonds betrekking zou hebben op fr. 89 miljard, waartegenover de betalingen geraamd worden op fr. 86,9 miljard.

Om een beter inzicht te krijgen in de betekenis van deze cijfers dient men ze natuurlijk te vergelijken met die van de vorige jaren. Een dergelijke vergelijking is echter slechts in schijn eenvoudig. Het is immers gemakkelijk de begroting 1973 te stellen tegenover de budgettaire realisaties van de voorgaande jaren, maar uit de analyse blijkt al vlug dat die vergelijking niet zeer significant is. In de eerste plaats, omdat de gegevens over 1973 initiële ramingen zijn, die noodzakelijk rusten op sommige — o.m. economische — onderstellingen en waarvan de vergelijking met de verwezenlijkingen van voorgaande jaren bijgevolg enig voorbehoud vergt. Vervolgens, en vooral, omdat, wegens achtereenvolgende wijzigingen in de begrotingstechniek, de begrotingen minder en minder onderling vergelijkbaar zijn. Er komen vaak verschuivingen voor ten gevolge van de versnelling of de vertraging van sommige ontvangsten ⁽¹⁾ en uitgaven ⁽²⁾, waarvan slechts een deel bekend is en waarvan het bijgevolg vrijwel onmogelijk is de weerslag te berekenen. Bovendien heeft de techniek van het « debudgetteren », die thans niet alleen betrekking heeft op buitengewone uitgaven, wat algemeen geweten is, maar eveneens op een groeiend deel van de gewone ontvangsten en uitgaven, een grotere uitbreiding genomen.

Ofschoon de term « debudgettering » vrij bekend is, kan niet worden gezegd dat aan het begrip een duidelijke omschrijving en een preciese inhoud gegeven werden. In beginsel is een ontvangst of een uitgave « gedebudgetteerd », wanneer zij niet in de begrotingen is opgenomen hoewel zij er normaal had moeten in voorkomen. Steeds in beginsel zou men kunnen stellen dat alle ontvangsten en alle uitgaven van de centrale overheid op de begrotingen van deze overheid zouden moeten voorkomen. Doordat het begrip centrale overheid een bepaalde inhoud heeft, die is omschreven in het kader van de nationale rekeningen, verkrijgt men een theoretisch samenhangend en bevredigend geheel. Volgens deze opvatting maken de z.g. sector van de overheidsbedrijven en die van de sociale verzekering geen deel uit van de centrale overheid, die daarentegen alle administratieve parastatale instellingen omvat. Rekening houdend met deze, op de nationale rekeningen afgestemde zienswijze, verstrekt de jaarlijkse Algemene toelichting bij de begroting, in het vierde deel, een « Economische hergroepering van de verrichtingen van de centrale overheid »; in deze hergroepering worden de gebreken van de administratieve voorstelling van de begrotingen ingedeeld in « gewone » en « buitengewone », weggewerkt.

⁽¹⁾ Bijvoorbeeld : onroerende voorheffing, verkeersbelasting, inningen per kohier, belasting op de spelautomaten.

⁽²⁾ Bijvoorbeeld : betalingen van allerlei toeslagen, sommige overdrachten, sommige betalingen aan leveranciers (achterstallen).

Ongelukkig wordt die hergroepering doorgaans slechts gepubliceerd met een min of meer aanzienlijke vertraging t.o.v. de « administratieve » begrotingen ⁽¹⁾. Bovendien is slechts een beperkte kring van specialisten vertrouwd met gegevens betreffende de economische hergroepering, in tegenstelling met de bedragen van de gewone en buitengewone begrotingen, die ruim bekend zijn en uitvoerig worden toegelicht. Van die gegevens werd dus geen gebruik gemaakt. Bij het lezen van de hierna volgende toelichtingen volstaat het te onthouden dat « over het geheel, een sluitende gewone begroting gelijk staat met een begroting van de lopende verrichtingen met batig saldo » ⁽²⁾, d.w.z. met een spaarvorming door de Staat ⁽³⁾.

De traditionele administratieve indeling, de enige die thans voor 1973 beschikbaar is, dient dus noodzakelijk als statistisch basismateriaal voor de hierna volgende studie. Nu is het zo dat de administratieve begrotingspraktijk t.o.v. het hierboven voorgestelde theoretische schema, min of meer belangrijke afwijkingen vertoont en, wat hinderlijker is voor een analyse over verscheidene jaren, dat deze afwijkingen veranderen over de jaren; dit is juist het geval met de « debudgettering » , die in 1973 talrijker zijn dan in 1967.

Om dit bezwaar te ondervangen, kon een volledige telling tijdens de hele periode waarop de « gedebudgetteerde » verrichtingen, in de theoretische betekenis van het woord, betrekking hebben, niet worden overwogen : in vele gevallen ontbreken deugdelijke en doorlopende gegevens betreffende het bedrag van dergelijke uitgaven en vooral t.a.v. de wijze waarop ze worden gefinancierd. Zulke uitvoerige telling is overigens niet in het bereik van waarnemers die niet tot de administratie behoren, hoe opmerkzaam ze ook mogen zijn.

Om het — bescheidener — opzet van onderhavige analyse te bereiken, is het voldoende dat er een bevredigende graad van vergelijkbaarheid tussen de begrotingen voor de jaren 1967 tot 1973 kan worden hersteld, zelfs indien de aangenomen oplossingen niet helemaal overeenstemmen met de hierboven vermelde beginselen. De volkomen pragmatische methode die werd gevolgd, bestaat erin, enerzijds, sommige verrichtingen opnieuw in te schakelen in de begrotingen — met name de verrichtingen die aan het begin van de periode in de begrotingscijfers vervat waren en die, vanaf een bepaald ogenblik, eruit zijn verwijderd — en, anderzijds, rekening te houden met sommige uitgaven die nooit in de begrotingen werden opgenomen maar die de centrale overheid toekomen en waarvoor, over de hele periode bestreken door de analyse, betrouwbare gegevens konden worden opgetekend in de algemene toelichtingen bij de begrotingen, in de verschillende begrotingen of in andere parlementaire documenten.

(1) Voor 1971 beschikt men nog maar over aangepaste ramingen, voor 1972 over initiële ramingen en voor 1973 over geen enkele aanwijzing.

(2) Algemene toelichting bij de begroting 1969, blz. 20.

(3) Dit vloeit hieruit voort dat het bedrag van de op de buitengewone begroting ingeschreven lopende uitgaven (vooral militaire uitgaven en z.g. « financiële » uitgaven) lager is dan dat van de kapitaalverrichtingen die vervat zijn in de gewone kredieten (in hoofdzaak aflossingen van de gevestigde schuld en sommige kapitaaloverdrachten).

Eenvoudigheidshalve zullen de termen « debudgettering » en « gedebudgetteerd » of « uit de begroting gelicht » in de volgende bladzijden van toepassing zijn op de verschillende ontvangsten en uitgaven die aldus worden gevoegd bij de eigenlijke « budgettaire » verrichtingen.

De opgetekende « debudgetteringen » worden onderscheiden in twee soorten. De eerste wordt verkregen door terzelfder tijd sommige uitgaven en de overeenstemmende ontvangsten buiten de begroting te plaatsen; in dat geval wordt gezegd dat deze ontvangsten een « speciale bestemming » hebben. De verrichting bestaat er dus in, terzelfder tijd en, in beginsel, voor gelijkwaardige bedragen ⁽¹⁾, de begrotingsontvangsten en -uitgaven te verminderen, zodanig dat alleen het totale begrotingsbedrag wordt getroffen en de saldo's onveranderd blijven. Met andere woorden, de « debudgetteringen » van deze eerste soort verwringen de berekening van de stijging der begrotingen, maar blijven normaal zonder invloed op de bedragen van de financieringsbehoeften. Deze techniek wordt bij voorkeur toegepast voor de gewone « gedebudgetteerde » verrichtingen.

De « debudgetteringen » van de tweede soort hebben betrekking op de uitgaven die normaal de centrale overheid toekomen maar voor de financiering waarvan andere overheidslichamen of zelfstandige instellingen of lichamen zich, zonder tussenkomst van de Thesaurie, de oorspronkelijke financieringsmiddelen verschaffen, wat er in de praktijk op neer komt dat zij tegenover andere Belgische economische subjecten of tegenover het buitenland schulden aangaan. De lasten die in de eerste plaats gedragen worden door die andere overheidsinstellingen, zelfstandige instellingen of lichamen, worden later in rekening gebracht op de begrotingen volgens veranderlijke modaliteiten ⁽²⁾ die echter in elk geval een spreiding in de tijd van de begrotingslast tot gevolg hebben. In tegenstelling met de eerste soort van « debudgettering » wijzigt de tweede soort de begrotings-saldo's; in het huidige stadium verhoogt haar opneming in de begroting het totale tekort en, bijgevolg, de financieringsbehoeften ⁽³⁾. De « debudgetteringen » betreffende buitengewone uitgaven behoren doorgaans tot deze soort, aangezien de buitengewone ontvangsten verwaarloosd kunnen worden.

Of ze tot de eerste of tot de tweede soort behoort, de « debudgettering » betekent dus in geen enkel geval de afschaffing zonder meer van netto begrotingslasten; deze laatste blijven tenslotte in hun geheel gehandhaafd; alleen hun spreiding in de tijd is eventueel verschillend. Door de begrotingssom en, in sommige gevallen, het saldo van de ontvangsten en uitgaven te wijzigen, vermindert zij echter onvermijdelijk de vergelijkbaarheid van de budgettaire gegevens, en dat in een mate die toeneemt naargelang de analyse betrekking heeft op een langere periode. Daarom is het nodig de onmisbare verbeteringen aan te brengen.

⁽¹⁾ Onder voorbehoud echter van tijdsverschillen die tussen de ontvangsten, enerzijds, en de uitgaven, anderzijds, kunnen optreden.

⁽²⁾ Bijvoorbeeld : annuïteiten, hetzij constante, hetzij variabele, of tolheffingen.

⁽³⁾ Het zou slechts anders kunnen indien de betrokken bedragen niet langer stegen.

De aldus in de gewone begrotingen aangebrachte verbeteringen hebben betrekking op de opnemings, in de mate dat zij achtereenvolgens uit de begroting werden gelicht, van de ontvangsten en uitgaven van het Fonds voor Economische Expansie en Regionale Reconversie, de Regie der Posterijen, de Regie voor Maritiem Transport en het Wegenfonds ⁽¹⁾. De opbrengst van de douanerechten die rechtstreeks wordt afgedragen aan de Europese Economische Gemeenschap, is eveneens opgenomen in de gewone ontvangsten en uitgaven, omdat zij de tegenpost is van de lasten die de Gemeenschap zelf op zich neemt, lasten die tot en met 1970 gedragen werden door de begroting via het Landbouwfonds.

Wat de buitengewone begroting aangaat, betreft de aangebrachte verbetering, naast het Wegenfonds, de « gedebudgetteerde » sector die als zodanig is beschreven in de passage van de jaarlijkse Algemene toelichting bij de begroting handelend over de « investeringen » en die de Intercommunale verenigingen voor autowegen omvat, de werken aan het Albertkanaal en het kanaal Brussel-Rupel en, ten belope van het door de Staat gesubsidieerde deel, de werken die door de lagere overheid worden uitgevoerd en door het Gemeentekrediet voorgefinancierd.

Deze telling is uiteraard onvolledig. Zo omvat zij, voor de « debudgetteringen » van de tweede soort, slechts de helft van de nagenoeg fr. 92 miljard die, volgens een parlementair document ⁽²⁾, de totale gedane en nog niet terugbetaalde uitgaven eind 1970 bereikten. Onder de in dit artikel niet-opgenomen verrichtingen komen vooral aanzienlijke bedragen voor ter financiering van het Dotatiefonds voor Oorlogspensioenen, de oorlogsschade en de universitaire expansie.

Ondanks hun onvolmaaktheden en niettegenstaande zij, in sommige gevallen, ten dele berusten op ramingen, hebben de aangebrachte verbeteringen ongetwijfeld tot gevolg dat de bekomen jaarcijfers significanter en meer vergelijkbaar worden.

*
**

Na een samenvattende voorstelling van de totale gegevens waartoe, voor elk van de jaren 1967 tot 1973, de toepassing van de pragmatische methode leidt, behandelt het artikel in de verschillende beschreven secties achtereenvolgens de gewone verrichtingen, de buitengewone verrichtingen, de gezamenlijke uitgaven

⁽¹⁾ De « gewone » verrichtingen van deze Fondsen en Regies zijn slechts « gedebudgetteerd » ten belope van hetzij hun ontvangsten, hetzij hun uitgaven, naargelang een van deze twee bestanddelen het kleinst is. Hoewel zij niet, zoals wanneer er geen posten uit de begroting worden gelicht, voor hun totaal bedrag begrepen zijn, aan de ene kant, in de « Rijksmiddelenbegroting » en, aan de andere kant, in de begroting van de « uitgaven », komen deze verrichtingen immers in de budgettaire rekeningen voor ten belope van hun saldo, d.w.z. aan de zijde van de ontvangsten indien zij een overschot laten of, aan de zijde van de uitgaven, indien zij een tekort vertonen. Ingeval er geen bedragen uit de begroting waren gelicht, zou het saldo vanzelfsprekend hetzelfde zijn geweest.

⁽²⁾ *Kamer van Volksvertegenwoordigers. Zitting 1971-1972. Rijksmiddelenbegroting en Begroting van de buitengewone ontvangsten voor het begrotingsjaar 1972, Verslag namens de Commissie voor de Begroting, uitgebracht door de h. Deruelles, 4-I, n° 4, Bijlage II.*

en de financieringsbehoeften en de overheidsschuld. Het wordt afgesloten met enkele algemene besluiten.

I. Synthetische voorstelling van de gezamenlijke jaarlijkse ontvangsten en uitgaven van de Staat van 1967 tot 1973.

De ontwikkeling van de gewone en buitengewone ontvangsten en uitgaven van de Staat, voor en na het in aanmerking nemen van de, uiteraard onvolmaakte, correcties waarvan sprake was in de inleiding van dit artikel, wordt weergegeven in tabel I. Zij bevestigt de snelle uitbreiding van de « gedebudgetteerde » verrichtingen die in deze telling konden worden opgenomen : op de gewone begroting verwacht men dat zij van ongeveer fr. 0,4 miljard in 1967 zullen oplopen tot fr. 30,5 miljard in 1973, d.i. 7,5 pct. van de gewone begroting; op de buitengewone begroting belopen de overeenstemmende cijfers fr. 6,1 miljard en ongeveer fr. 21 miljard, hetgeen een totaal geeft van ongeveer fr. 6,5 miljard in 1967 en ongeveer fr. 51,5 miljard in 1973, d.i. een vermenigvuldigingscoëfficiënt van 7,9 in zes jaar.

Om redenen die reeds werden uiteengezet, stelt men vast dat het wederopnemen van de « gedebudgetteerde » verrichtingen de saldo's van de gewone begroting nauwelijks beïnvloedt : op deze begroting dekken de « toegewezen » ontvangsten nagenoeg de uitgaven; het vergroot daarentegen aanmerkelijk het tekort van de buitengewone verrichtingen, doordat de « gedebudgetteerde » buitengewone uitgaven tot nu toe vrijwel uitsluitend door leningen werden gefinancierd.

Vooraleer de gezamenlijke gegevens breedvoeriger te bespreken, nemen wij ons voor achtereenvolgens een overzicht te geven van de belangrijkste bestanddelen van de gewone en buitengewone verrichtingen.

II. Gezamenlijke evolutie van de gewone ontvangsten en uitgaven.

Vergeleken met die van het bruto nationale produkt (B.N.P.), evolueerden de groeipercentages van de gewone ontvangsten en uitgaven als volgt :

	Jaarlijks groeipercentage		
	Bruto nationaal produkt ¹	Gewone ontvangsten	Gewone uitgaven
1967	7,2	11,1 ²	13,5 ²
1968	6,9	7,8	10,4
1969	11,0	11,7	8,4
1970	11,5	13,9	10,8
1971	9,7	10,7	12,8
1972 (voorlopig)	8,8	13,8 ³	15,8 ³
1973 (ramingen)	9,2	15,4 ⁴	13,6 ⁴

¹ Tegen (werkelijke) marktprijzen.

² De ontvangsten en uitgaven van 1966 werden gecorrigeerd om de terugslag van de overgang van het z.g. stelsel van het dienstjaar naar dat van het beheer uit te schakelen.

³ Aangepaste ramingen van 1972 l.o.v. de uitkomsten van 1971.

⁴ Initiele ramingen zowel voor 1972 als voor 1973.

Tabel I.

Verloop van de ontvangsten en uitgaven van de Staat

(Miljarden franken)

Begrotingsjaar	1967	1968	1969	1970	1971	1972	1972	1973
	Uitkomsten					Vermoe- delijke uitkom- sten	Initiële ramingen	
A. GEWONE VERRICHTINGEN :								
<i>Ontvangsten :</i>								
Begrotingsontvangsten	223,1	239,4	267,7	300,4	325,9	366,6	360,6	406,8
Gedebudgetteerde ontvangsten	+ 0,4	+ 1,6	+ 1,5	+ 6,1	+ 13,3	+19,3	+ 18,2	+30,5
Verbeterde ontvangsten	223,5	241,0	269,2	306,5	339,2	385,9	378,8	437,3
<i>Uitgaven :</i>								
Begrotingsuitgaven	225,5	247,9	268,2	295,6	322,7	372,0	366,7	406,6
Gedebudgetteerde uitgaven	+ 0,4	+ 1,5	+ 2,2	+ 4,0	+ 15,1	+19,3	+ 18,2	+ 30,5
Verbeterde uitgaven	225,9	249,4	270,4	299,6	337,8	391,3	384,9	437,1
<i>Saldo :</i>								
Begrotingssaldo	- 2,4	- 8,5	- 0,5	+ 4,8	+ 3,2	- 5,4	- 6,1	+ 0,2
Verbeterd saldo	- 2,4	- 8,4	- 1,2	+ 6,9	+ 1,4	- 5,4	- 6,1	+ 0,2
B. BUITENGEWONE VERRICHTINGEN :								
<i>Ontvangsten</i>	0,3	0,6	0,4	0,6	0,6	0,6	0,6	0,8
<i>Uitgaven</i> ¹ :								
Begrotingssector	35,7	42,2	43,8	49,2	63,2	81,0	76,0	86,9
Gedebudgetteerde sector	6,1	7,1	11,2	12,2	16,2	20,0	19,4	21,0
Verbeterde uitgaven	41,8	49,3	55,0	61,4	79,4	101,0	95,4	107,9
<i>Saldo :</i>								
Begrotingssaldo	- 35,4	- 41,6	- 43,4	- 48,6	- 62,6	- 80,4	- 75,4	- 86,1
Verbeterd saldo	- 41,5	- 48,7	- 54,6	- 60,8	- 78,8	-100,4	- 94,8	-107,1
C. GEZAMENLIJKE VERRICHTINGEN :								
<i>Ontvangsten :</i>								
Begrotingsontvangsten	223,4	240,0	268,1	301,0	326,5	367,2	361,2	407,6
Verbeterde ontvangsten	223,8	241,6	269,6	307,1	339,8	386,5	379,4	438,1
<i>Uitgaven :</i>								
Begrotingsuitgaven	261,2	290,1	312,0	344,8	385,9	453,0	442,7	493,5
Verbeterde uitgaven	267,7	298,7	325,4	361,0	417,2	492,3	480,3	545,0
<i>Saldo :</i>								
Begrotingssaldo	- 37,8	- 50,1	- 43,9	- 43,8	- 59,4	- 85,8	- 81,5	- 85,9
Verbeterd saldo	- 43,9	- 57,1	- 55,8	- 53,9	- 77,4	-105,8	-100,9	-106,9

¹ Ordonnanceringen.

r Raming.

Voor al de jaren zijn de verbeterde groeipercentages, die hierboven voorkomen, hoger dan die van de begrotingsgegevens alleen, aangezien, zoals men aan de hand van tabel I kon vaststellen, de expansie van de « gedebudgetteerde » verrichtingen aanmerkelijk sneller is dan die van de begrotingsverrichtingen. De verschillen zijn nochtans gevoelig ruimer in 1971 en in 1973, jaren die gekenmerkt zijn door nieuwe belangrijke « debudgettering » : de toename van de begrotingsontvangsten en -uitgaven alleen bereikte in 1971 respectievelijk slechts 8,5 en 9,2 pct. — tegen 10,7 en 12,8 pct. voor de gecorrigeerde gegevens — en, in 1973, 12,8 en 10,9 pct. — tegen 15,4 en 13,6 pct. voor de gecorrigeerde gegevens.

Van 1967 — uitkomsten — tot 1973 — ramingen — zal de gezamenlijke toeneming van de ontvangsten, volgens de gecorrigeerde gegevens, 96 pct. bereiken, terwijl die van de uitgaven 94 pct. zal bedragen; rekening houdend met de onvermijdelijke supplementen in 1973, betekent dit nagenoeg een verdubbeling. Gedurende dezelfde periode steeg het B.N.P. met 72 pct.; derhalve verkrijgt men, in vergelijking met dit produkt, de volgende percentages :

	1967	1973 ¹
Gewone ontvangsten van de Staat	22,9	25,9
Gewone uitgaven van de Staat	23,1	25,9

¹ Ramingen.

Het aandeel van de gewone verrichtingen van de Staat in het B.N.P. steeg m.a.w. met nagenoeg 0,5 pct. per jaar.

Tegen vaste prijzen ⁽¹⁾ zullen de gewone ontvangsten en uitgaven tussen 1967 en 1973 met de helft gestegen zijn, tegen slechts een derde voor het B.N.P. De gewone ontvangsten en uitgaven zijn dus tegen vaste prijzen anderhalve maal sneller gestegen dan het B.N.P.

Zoals men kan zien in grafiek 1, was het verloop van het groeitempo van de gewone ontvangsten van 1967 tot en met 1971 ⁽²⁾ gelijklopend met dat van het B.N.P., hoewel enigszins meer uitgesproken ten gevolge van het feit dat hun elasticiteitscoëfficiënt groter is dan de eenheid ⁽³⁾. Dit is niet meer het geval in 1972 : in tegenstelling met de curve van het B.N.P., die daalt, gaat die van de gewone ontvangsten sterk opwaarts, hetgeen dus een verzwaring van de belastingdruk betekent ⁽⁴⁾. Deze cijfers worden trouwens bevestigd door de

⁽¹⁾ (Impliciete) prijzen van het B.N.P.

⁽²⁾ De groeipercentages verschillen nauwelijks indien men de niet-fiscale ontvangsten uitschakelt, waarvan de banden met het conjunctuurverloop ongetwijfeld minder nauw zijn.

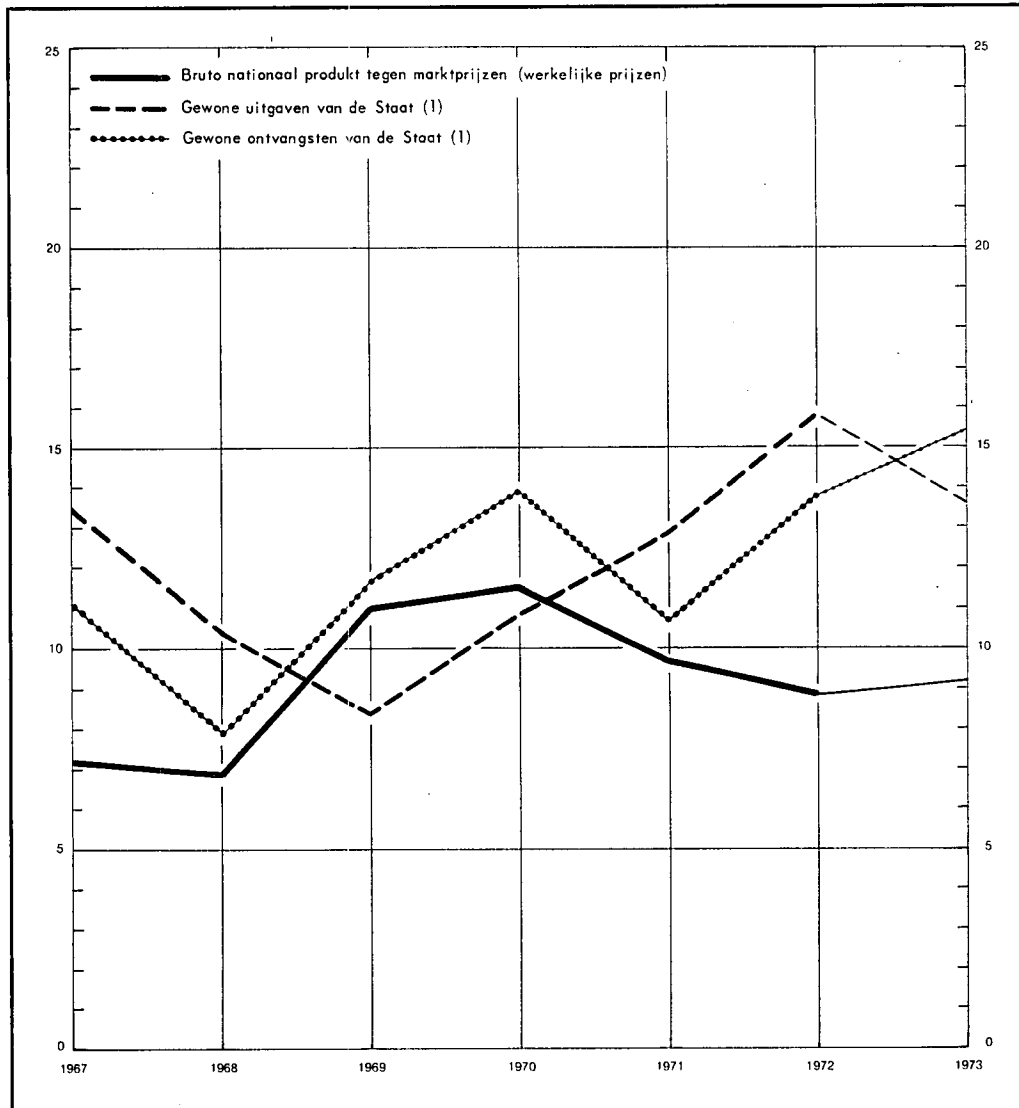
⁽³⁾ Zie hierna blz. XLI.

⁽⁴⁾ In 1972 hadden restituties plaats van belastingen op de voorraden voor fr. 9 miljard en in 1973 en 1974 zullen gelijkwaardige restituties plaatshebben. Deze restituties zijn slechts de terugbetaling van een schuld en geen belastingonthefving; hoewel zij de kaspositie van de bedrijven verruimen, laten zij de belastingdruk dus intact.

Grafiek 1.

Gewone ontvangsten en uitgaven van de Staat en bruto nationaal produkt

(Jaarlijkse groeipercentages)

¹ Het groeipercentage in 1973 is berekend door vergelijking van de initiële ramingen voor 1973 met de initiële ramingen voor 1972.

uitkomsten van de eerste tien maanden, welke, in 1972, die van 1971 met 13 pct. overtreffen. De belastingdruk zal in 1973 nog zwaarder worden, omdat de vooruitgang van de ontvangsten toereikend zal moeten zijn om niet alleen de belangrijke toename van de uitgaven die eigen zijn aan het jaar — 13,6 pct. — te dekken, maar bovendien, aangezien de gewone begroting 1973 in evenwicht is ingediend, om een bijkomend bedrag op te leveren gelijk aan dat van het in 1972 aanvaarde tekort — fr. 6,1 miljard.

Wat de uitgaven betreft, blijkt uit dezelfde grafiek dat zij tot in 1971 een anticyclische invloed hebben uitgeoefend, zonder zich evenwel sterk van de curve van het B.N.P. te verwijderen; in 1972 is de oriëntering steeds anticyclisch, maar met een sterk toegenomen verschil : de vermeerdering van de gewone uitgaven is proportioneel bijna tweemaal zo groot als die van het B.N.P. Men weet dat de toepassing van het nieuwe akkoord voor sociale programmatie in de overheidssector een van de hoofdoorzaken is van deze ontwikkeling. Hoewel deze factor in 1973 veel minder uitwerking heeft, bereikt de toename van de uitgaven nog 13,6 pct., een percentage dat aanzienlijk groter is dan de expansie van het B.N.P., d.i. 9,2 pct., en dan tijdens voorgaande aanzwengelperiodes bereikte percentages.

Over het geheel van de periode 1967-1973 laten de gewone verrichtingen een tekort van fr. 8,9 miljard. Weliswaar omvat deze periode twee duidelijke herstel-fasen en slechts een van zeer hoge conjunctuur. Het profiel van het saldo der gewone verrichtingen is kennelijk beïnvloed door het conjunctuurbeleid; daarom was het, in 1967-1968 en in 1972, duidelijk negatief en, in 1970, duidelijk positief.

III. Gewone ontvangsten.

De ontwikkeling, in absolute waarde, van de gewone ontvangsten, ingedeeld naar grote categorieën, is opgenomen in tabel II.

De vermeerderingen zien eruit als volgt :

	Vermeerderingen van 1967 ¹ tot 1973 ²		Vermeerderingen van 1972 ² tot 1973 ²	
	(Miljarden franken)	(Pct.)	(Miljarden franken)	(Pct.)
<i>Belastingontvangsten :</i>				
Directe belastingen	+124,8	+143,4	+ 35,8	+ 20,3
Douanerechten	+ 0,3	+ 3,5	+ 1,0	+ 12,8
Accijnzen en diverse belastingen	+ 21,9	+ 76,6	+ 7,4	+ 17,2
B.T.W. en gelijk te stellen belastingen	+ 53,9	+ 71,8	+ 9,8	+ 8,2
Andere registratierechten	+ 5,7	+ 50,9	+ 2,3	+ 15,6
Totaal belastingontvangsten ...	+206,6	+ 98,2	+ 56,3	+ 15,6
<i>Niet-fiscale ontvangsten</i>	+ 7,2	+ 55,0	+ 2,2	+ 12,2
Totaal gewone ontvangsten ...	+213,8	+ 95,7	+ 58,5	+ 15,4

¹ Uitkomsten.

² Initiële ramingen.

Zowel in absolute bedragen als in percentages zijn het vooral de directe belastingen die de aandacht opeisen : + 143 pct. in zes jaar, + 18 pct. in 1972 en + 20 pct. in 1973. Tussen 1967 en 1973 stijgt het aandeel van de directe belastingen aldus van 41 tot 51 pct. van het totaal van de belastingontvangsten en wordt het dus overwegend.

Tabel II.

Verloop van de gewone ontvangsten van de Staat

(Miljarden franken)

	1967	1971	1972	1972	1973
	Uitkomsten		Aangepaste ramingen	Initiële ramingen	
I. BEGROTINGSONTVANGSTEN (Rijksmiddelen) :					
<i>Belastingontvangsten :</i>					
Directe belastingen	86,9	151,4	178,1	172,3	203,0
Douanerechten	8,5	6,4	4,4	4,7	3,4
Accijnzen en verbruiksbelasting	28,6	40,2	43,4	43,1	45,9
B.T.W., zegels en gelijk te stellen belastingen	75,1	105,2	116,5	116,5	127,3
Andere registratierechten	10,9	13,6	14,7	14,0	16,3
Totaal belastingontvangsten ...	210,0	316,8	357,1	350,6	395,9
<i>Niet-fiscale ontvangsten</i>	13,1	9,1	9,5	10,0	10,9
Totaal van de Rijksmiddelen ...	223,1	325,9	366,6	360,6	406,8
II. BUITEN BEGROTING TOEGEWZEN ONTVANGSTEN :					
<i>Belastingontvangsten :</i>					
Directe belastingen ¹	0,1	0,7	3,7	3,7	8,8
Douanerechten ²	—	2,3	3,8	3,1	5,4
Accijnzen ³	—	—	—	—	4,6
B.T.W., zegels en gelijk te stellen belastingen ¹	—	2,4	2,7	2,7	1,7
Andere registratierechten ¹	0,3	0,6	0,6	0,6	0,6
Totaal belastingontvangsten ...	0,4	6,0	10,8	10,1	21,1
<i>Niet-fiscale ontvangsten ⁴</i>	—	7,3	8,5	8,1	9,4
Totaal van de buiten begroting toegewezen ontvangsten	0,4	13,3	19,3	18,2	30,5
Eindtotaal ...	223,5	339,2	385,9	378,8	437,3

¹ Middelen toegekend aan het Fonds voor Economische Expansie en Regionale Reconversie en aan het Wegenfonds.

² Middelen afgegaan aan de E.E.G.

³ Middelen afgegaan aan het Wegenfonds.

⁴ Ontvangsten van het Fonds voor Economische Expansie en Regionale Reconversie en van de Regies der Posterijen en van het Maritiem Transport.

Tussen 1967 en 1973 hebben tot de verhoging van de directe belastingen vooral bijgedragen :

— de bedrijfsvoorheffing :	+ fr. 60,8 miljard of + 157 pct.
— de voorafbetalingen :	+ fr. 27,7 miljard of + 158 pct.
— de bij kohier geïnde belastingen van de natuurlijke personen :	+ fr. 16,8 miljard of + 146 pct.
— de bij kohier geïnde belastingen van de vennootschappen :	+ fr. 6,1 miljard of + 235 pct.
— de roerende voorheffing :	+ fr. 12,5 miljard of + 154 pct.

Deze gegevens kunnen niet nauwkeurig worden vergeleken met de indeling van de inkomens volgens de nationale rekeningen ⁽¹⁾. Evenwel kan worden vermeld dat, volgens deze laatste, de toename, tussen 1967 en 1973 ⁽²⁾, van de bezoldigingen der loontrekkenden 86 pct. zou bedragen, terwijl de ontvangsten in de vorm van bedrijfsvoorheffing met 157 pct. toenemen; ondanks het voorbehoud dat deze vergelijking vergt en zelfs indien men rekening houdt met de versterking van het belastingtarief op de hoge inkomens ⁽³⁾, toont dit verschil aan dat de terugslag van de progressiviteit van de belasting der natuurlijke personen gevoelig moet zijn geweest.

De inkomsten van de individuele ondernemers en van de vennootschappen stijgen, van hun kant, slechts met 43 pct., maar het totaal van de voorafbetalingen en van de bij kohier geïnde belasting op de vennootschappen zou in 1973 168 pct. meer opleveren dan in 1967. De belasting op de vennootschappen werd verhoogd door het invoeren van opdecieimen.

De ontwikkeling van de roerende voorheffing is gebonden aan die van het bedrag en van de gemiddelde vergoeding van de in België belastbare financiële activa. Volgens de huidige voorlopige ramingen zou de nettoverhoging, tussen eind december 1966 en eind december 1972, van het bedrag van de financiële activa in het bezit van de bedrijven en gezinnen, met uitzondering van de monetaire kasmiddelen en de deposito's op gewone boekjes ⁽⁴⁾, ca. fr. 500 miljard bedragen. De vermeerdering van de opbrengst van de roerende voorheffing gedurende dezelfde periode, die geraamd wordt op fr. 11,6 miljard, komt overeen met een toename van fr. 58 miljard van de inkomens waarop 20 pct. is ingehouden; deze stijging vloeit niet alleen voort uit de voorgenoemde vermeerdering van de financiële activa, maar ook uit een stijging van het gemiddelde der creditrentetarieven.

De opbrengst van de douanerechten ging nauwelijks vooruit; de waarde van de invoer is sterk toegenomen ⁽⁵⁾, maar daarentegen zijn de tarieven regelmatig gedaald en zijn de voorkeurtarieven op een bredere schaal toegepast. Op de verwachte totale opbrengst van fr. 8,8 miljard in 1973, zouden fr. 5,4 miljard rechtstreeks worden afgedragen aan de E.E.G., i.p.v. fr. 3,8 miljard in 1972.

⁽¹⁾ De voorafbetalingen worden uitgevoerd zowel door niet-loontrekkenden, natuurlijke personen (individuele ondernemers volgens de nationale rekeningen) als door vennootschappen. De bij kohier geïnde belasting op de vennootschappen omvat slechts een fractie van de door de vennootschappen betaalde belasting; het grootste deel wordt betaald in de vorm van voorafbetalingen. De bij kohier geïnde belasting van de natuurlijke personen betreft zowel de loontrekkenden als de niet-loontrekkenden (individuele ondernemers en personenvennootschappen).

⁽²⁾ Ontwerp van economisch budget voor 1973.

⁽³⁾ Wetten van 31 maart 1967 en van 11 februari 1969.

⁽⁴⁾ Op deze kasmiddelen en deposito's is de roerende voorheffing nihil of te verwaarlozen.

⁽⁵⁾ Naar waarde overtreft de invoer van de eerste negen maanden van 1972, die van dezelfde maanden van 1967 met 91,7 pct.

De aangroei van de accijsrechten is ongeveer gelijk aan die van het B.N.P. Aangezien het verbruik van de aan deze rechten onderworpen produkten ⁽¹⁾ minder toeneemt dan het B.N.P., en hun prijzen niet méér stijgen dan die van het geheel der andere produkten, kon dit resultaat slechts worden bereikt door de verhoging van de rechten. Zo zou, in 1973, een verhoging van de rechten op de brandstoffen ca. fr. 4,6 miljard moeten opbrengen.

Met ingang van 1971 trad de belasting over de toegevoegde waarde, een belasting die in hoofdzaak op het verbruik drukt, in de plaats van de overdrachtsaks, die in beginsel alle transacties trof. Behalve voor wie zou overgaan tot een omslachtige economische en fiscale ontleding, vormt deze wijziging van de basis van de belasting een hinderpaal voor de vergelijking van de curve van de in deze rubriek opgetekende belasting met een andere economische parameter dan het B.N.P.; men zal dus eenvoudig vaststellen dat het groeipercentage van de B.T.W. en van de gelijk te stellen belastingen dat van deze parameter zeer dicht benadert.

De andere rechten geïnd door de registratie, die in hoofdzaak voortkomen van de belasting op de mutaties van onroerende goederen en op de nalatenschappen, nemen slechts toe met 51 pct., tegen 72 pct. voor het B.N.P. Het rendement van de successierechten steeg tussen 1967 en 1973 met de helft, maar dat van de registratierechten stijgt slechts met 36 pct.; men weet dat de markt der onroerende goederen de jongste jaren een ernstige crisis heeft doorgemaakt.

Ten slotte vloeit de aangroei van de niet-fiscale ontvangsten vooral voort uit de ontvangsten van de Post (+ fr. 3,7 miljard) en uit de kijk- en luistergelden (+ fr. 1,2 miljard) ⁽²⁾.

Tussen 1972 en 1973 kan de toename met fr. 56,3 miljard van de belastingontvangsten, op grond van de initiële ramingen voor de twee jaren, worden ontleed zoals op volgende bladzijde wordt aangetoond.

Uit de vergelijking tussen het expansietempo van het B.N.P., zijnde 9,2 pct., en het gestegen rendement te verwachten van de expansie van de belastbare massa, zijnde in totaal 12,3 pct., kan een vermoedelijke elasticiteitscoëfficiënt van de belastingontvangsten van 1.33 worden afgeleid. Tot het verschil waargenomen t.o.v. het cijfer van 1.15, dat voorheen in dit verband werd vermeld ⁽³⁾, hebben niet alleen de verhogingen van de belastingtarieven bijgedragen, maar ook de groeiende invloed van de progressiviteit, die slechts gedeeltelijk werd gecorrigeerd — voor de lagere inkomenstranches ⁽⁴⁾ —, een structurele ontwik-

⁽¹⁾ In hoofdzaak aardolie, tabak en drank.

⁽²⁾ De toename bedraagt fr. 1,6 miljard tussen 1971 en 1973; indien de gezamenlijke toename tussen 1973 en 1967 slechts fr. 1,2 miljard belooft, dan is het omdat in dat laatste jaar de ontvangsten buitengewoon hoog waren ten gevolge van de overgang, in de begrotingstechniek, van het z.g. dienstjaarstelsel naar het beheerstelsel; n.a.v. van deze hervorming profiteerde het dienstjaar 1967 ten dele van een dubbele ontvangst.

⁽³⁾ Algemene toelichting bij de begroting 1969, blz. 23.

⁽⁴⁾ Voor de jaren 1968 tot 1973 bedraagt het totaal der opgetekende aanpassingen ten gunste van de lagere inkomens ca. fr. 6,2 miljard.

keling die het rendement van de belastingen in grotere mate aan de meest expansieve componenten van de belastbare massa heeft verbonden en, *last but not least*, de « betere belastinginning ». Bij de fr. 4,7 miljard welke uit dien hoofde in 1973 worden verwacht, en die in feite moeten worden verhoogd met het grootste deel, zo niet het geheel van de fr. 1.8 miljard ingeschreven als « bijkomende weerslag in 1973 van in 1972 genomen maatregelen », moeten de fr. 5 miljard worden gevoegd, die reeds in 1972 waren voorzien, en de fr. 2,5 miljard, die van 1968 tot 1971 als dusdanig werden opgetekend, d.i. een totaal van

Verhoging, tussen 1972 en 1973 ¹, van de belastingontvangsten

Vermeerderingen :	(Miljarden franken)
Vermeedelijk overschot van de ontvangsten in 1972 ²	+ 7,2
waarvan :	
Begrotingsontvangsten	+ 6,5
Aan de E.E.G. afgedragen douanerechten	+ 0,7
Expansie van de belastbare massa ³	+ 44,6
waarvan :	
B.T.W. ⁴	+ 13,8
Andere belastingontvangsten	+ 30,8
Nieuwe ontvangsten :	
Bijkomende terugslag van in 1972 genomen maatregelen ⁵	+ 1,8
Nieuwe, in 1973 te nemen maatregelen	+ 3,1
waarvan :	
Belasting van meerwaarden, belastingstelsel van bepaalde vennootschappen en van het bedrijfsinkomen aftrekbare lasten ⁶	+ 2,6
Boeten	+ 0,5
Betere belastinginning	+ 4,7
waarvan :	
B.T.W.	+ 3,0
Andere belastingen	+ 1,7
Accijnsrechten bestemd voor het Wegenfonds ⁷	+ 4,6
Totaal van de vermeerderingen ...	+ 66,0
Verminderingen :	
Derliende B.T.W.-storting te innen in december 1972 ⁸	- 5,0
Degressieve belasting van de investeringen	- 3,5
Aanpassing van de belasting der natuurlijke personen beslist in 1971	- 0,8
Terugslag van de toetreding van de kandidaatlanden tot de E.E.G. ⁹	- 0,4
Totaal van de verminderingen ...	- 9,7
Nettovermeerdering ...	+ 56,3

¹ Initiële ramingen voor 1972 en 1973.

² T.o.v. de initiële ramingen voor dit jaar, op basis waarvan de gezamenlijke vermeerdering met fr. 56,8 miljard berekend is.

³ T.o.v. de (opnieuw geraamde) vermoedelijke ontvangsten voor 1972.

⁴ Incl. de gehandhaafde zegelrechten.

⁵ Bij deze maatregelen komen o.m. voor de uitbreiding van de controle van het goederenvervoer over de weg, de verhoging van de tarieven van de B.T.W. op de aan huis verbruikte dranken en de beperking van de aftrekbaarheid van de B.T.W. verschuldigd bij de aankoop, het onderhoud en het gebruik van autovoertuigen.

⁶ Het zou erom gaan :

— een einde te maken aan het verlies van ontvangsten dat voortvloeit uit het feit dat de waardeverminderingen die voor sommige activa als minderwaarden worden geboekt, de gezamenlijke belasting tegen het normale tarief verminderen terwijl latere meerwaarden op deze zelfde activa tegen een lager tarief worden belast;

— de bevoorrechte belastingstelsels die sommige openbare financiële instellingen nog genieten, af te schaffen;

— strengere maatstaven toe te passen voor het aanvaarden van bepaalde uitgaven als bedrijfslasten.

⁷ Buiten deze fr. 4,6 miljard zal het Wegenfonds eveneens de volledige opbrengst van de verkeersbelasting, geraamd op fr. 5,1 miljard, ontvangen.

⁸ Deze « versnelling » is slechts eenmaal mogelijk en zal dus niet meer voorkomen in 1973.

⁹ Deze toetreding zal aanleiding geven tot een geringer rendement van de douanerechten.

fr. 14 miljard. In feite is het bedrag van de middelen die, in de begroting 1973, zouden moeten voortvloeien uit de betere belastinginning, groter dan deze fr. 14 miljard, want de ontvangsten die van 1968 tot 1972 uit dien hoofde werden ondergebracht in de totale ontvangsten, hebben deelgenomen aan de algemene stijging van deze laatste; houdt men met die stijging rekening, dan verkrijgt men een totaal dat bijna 4 pct. vertegenwoordigt van de totale uitgaven van 1973.

IV. Gewone uitgaven.

Zoals blijkt uit grafiek 1, stegen de gewone uitgaven het vlugst van 1970 tot 1972, aangezien hun jaarlijks groeipercentage opliep van 10,8 tot 15,8. Voor de eerste vijf maanden van 1972 bedroeg de verhoging van de betalingen op de gewone begroting zelfs meer dan 20 pct. t.o.v. dezelfde maanden van 1971; aan-

Tabel III.

Gewone uitgaven per departement

	Bedragen		Aandeel in het totaal		Toename 1967-1973	
	1967 1	1973 2	1967 3	1973 3		
	(Miljarden franken)		(Pct.)		(Miljarden franken)	(Pct.) 3
<i>Departementen :</i>						
Eerste Minister	0,5	0,5	0,2	0,2	+ 0,4	+ 79,8
Justitie	4,1	9,9	1,8	2,3	+ 5,8	+142,6
Binnenlandse Zaken	13,3	28,8	5,9	6,7	+ 15,5	+117,0
Buitenlandse Zaken en Buitenlandse Handel	5,2	3,1	2,3	0,7	+ 2,0	+37,2
Ontwikkelingssamenwerking		4,1		1,0		
Landsverdediging	18,8	26,3	8,3	6,1	+ 7,5	+ 39,7
Rijkswacht	2,7	5,1	1,2	1,2	+ 2,4	+ 86,1
Landbouw	3,9	9,6	1,7	2,2	+ 5,7	+149,7
Economische Zaken	8,4	8,5	3,7	2,0	+ 0,1	+ 1,5
Middenstand	0,5	0,8	0,2	0,2	+ 0,3	+ 65,8
Verkeerswezen	9,6	21,6	4,3	5,0	+ 12,0	+125,5
Posten, Telegrafie en Telefoon	6,6	16,1	2,9	3,7	+ 9,5	+146,1
Openbare Werken	4,1	10,2	1,9	2,4	+ 6,1	+145,1
Tewerkstelling en Arbeid	3,7	4,4	1,6	1,0	+ 0,7	+ 20,5
Sociale Voorzorg	17,5	38,8	7,8	9,0	+ 21,3	+121,6
Nationale Opvoeding	42,3	85,8	18,8	19,9	+ 43,5	+102,7
Cultuur	2,9	6,8	1,3	1,6	+ 3,9	+131,5
Volksgezondheid en Gezin	7,7	18,1	3,4	4,2	+ 10,4	+135,8
Financiën	7,1	16,9	3,1	3,9	+ 9,8	+138,3
<i>Financiële begrotingen :</i>						
Rijksschuld	38,5	66,1	17,1	15,3	+ 27,6	+ 71,8
Pensioenen	27,5	47,9	12,2	11,1	+ 20,4	+ 74,2
Dotaties	0,6	1,3	0,3	0,3	+ 0,7	+ 97,0
Totaal ...	225,5	431,1	100,0	100,0	+205,6	+ 91,1
Fonds voor Economische Expansie en Regionale Reconversie	0,4	6,0			+ 5,6	
Eindtotaal ...	225,9	437,1			+211,2	+ 93,5

¹ Uitkomsten.

² Initiele ramingen; verschillende correcties werden aangebracht aan de indeling per departement ten einde de vergelijkbaarheid met de gegevens van 1967 te verbeteren.

³ De percentages werden berekend op bedragen in miljoenen franken.

gezien dit ten dele voortvloeide uit de versnelling van sommige uitgaven, met name van bepaalde overdrachten, vermindert het groeipercentage geleidelijk : voor tien maanden bedraagt het 16,7 pct. Vergeleken met de initiële ramingen voor 1972, wijzen die voor 1973 op een vertraging, hoewel het verwachte groeitempo niettemin aanmerkelijk hoger blijft dan dat van het B.N.P.

De indeling van de gewone uitgaven is aangegeven in tabel III volgens de « administratieve » classificatie — per departement — en in tabel IV naar de aard van de uitgaven — per economische categorie. In overeenstemming met de beginselen die in de inleiding van dit artikel werden uiteengezet, houden de in deze tabellen opgenomen cijfers rekening met diverse correcties ten einde de vergelijkbaarheid ervan te verbeteren; de interpretatie van deze gegevens vergt een minimum aan voorbehoud ⁽¹⁾.

Voor een goed begrip van de volgende analyses, zij eraan herinnerd dat de gezamenlijke verhoging van de gewone uitgaven tussen 1967 en 1973 93,5 pct. bereikt en tussen 1972 en 1973 13,6 pct., en dat de toename van het B.N.P., voor dezelfde periodes, geraamd is op 72,4 en 9,2 pct.

Tussen 1967 tot 1973 zien de voornaamste verhogingen in de indeling per begroting eruit als volgt ⁽²⁾ :

	(Miljarden franken)		(Pct.)
Nationale Opvoeding	+ 43,5	Landbouw	+ 150
Rijksschuld	+ 27,6	Posterijen, Telegrafie en Telefonie	+ 146
Sociale Voorzorg	+ 21,3	Openbare Werken	+ 145
Pensioenen	+ 20,4	Justitie	+ 143
Binnenlandse Zaken	+ 15,5	Volksgezondheid en Gezin	+ 136
Verkeerswezen	+ 12,0	Cultuur	+ 132
Volksgezondheid en Gezin	+ 10,4	Verkeerswezen	+ 125
Posterijen, Telegrafie en Telefonie	+ 9,6	Sociale Voorzorg	+ 122
Landsverdediging	+ 7,5	Binnenlandse Zaken	+ 117
Openbare Werken	+ 6,1	Nationale Opvoeding	+ 103

Hoewel haar toename, in absolute cijfers, de belangrijkste is, neemt Nationale Opvoeding, wegens de omvang welke die begroting tijdens het referentiejaar reeds had bereikt, slechts de tiende plaats in naar orde van belangrijkheid

⁽¹⁾ De « correcties » hebben tot doel de storende uitwerking van de « debudgetteringen » alsmede van de bevoegdheidsoverdrachten, en dus van de kredietoverdrachten, van het ene departement naar het andere, zoveel mogelijk op te heffen. Hoewel de correcties onvolmaakt en onvolledig zijn, kunnen de verbeterde cijfers in hun geheel beter vergeleken worden dan de brutorekenen.

⁽²⁾ Hoewel ze fr. 9,8 miljard bedraagt (of 138 pct.), is de toename voor het departement van Financiën niet in deze lijst opgenomen, omdat zij voor fr. 4,2 miljard is toe te schrijven aan een krediet dat de algemene bijdrage van België tot de financiering van de Europese Gemeenschappen uitmaakt; de inschrijving van dit krediet op de begroting van Financiën vloeit voort uit een hervorming van de modaliteiten van die financiering, die een wijziging tot gevolg heeft van de inschrijving op de begroting. De wijzigingen zijn berekend op grond van de ramingen voor 1973.

van de groeipercentages. Om dezelfde reden komen de Rijksschuld en de Pensioenen niet voor in de lijst van de sterkste percentages : hun relatieve groei bereikte respectievelijk slechts 72 en 74 pct.; de begroting van Landsverdediging steeg slechts met 40 pct. en, gemeten in miljarden franken, is de toename betrekkelijk gering. De relatief zwakste groei wordt opgetekend voor Economische Zaken (+ 2 pct.) ⁽¹⁾ en voor Tewerkstelling en Arbeid (+ 21 pct.) ⁽²⁾.

De verhoging waargenomen voor Sociale Voorzorg weerspiegelt die van de subsidies voor de maatschappelijke zekerheid (+ fr. 18,7 miljard) en van de toelagen aan gehandicapten, gebrekkigen en verminkten (+ fr. 2,3 miljard). De overdrachten aan het Gemeentefonds en het Fonds der Provincies verklaren de voor Binnenlandse Zaken vastgestelde verhoging. Verkeerswezen draagt de steeds zwaardere tekorten van de spoorwegen — meer dan fr. 14,5 miljard subsidies op de gewone begroting in 1973, tegen fr. 6,8 miljard in 1967 — en van het stads- en buurtvervoer — fr. 3,5 miljard in 1973, tegen fr. 0,5 miljard in 1967. De begroting van Volksgezondheid werd sterk beïnvloed door de subsidies aan ziekenhuizen — fr. 0,9 miljard in 1967, fr. 5 miljard in 1973 — en door andere tegemoetkomingen van sociale aard.

De bij Posterijen, Telegrafie en Telefonie waargenomen verhoging weerspiegelt de snel toenemende lasten van de Dienst der Posterijen. De uitgaven van het departement Justitie, vrijwel volledig bezoldigingen van magistraten, ambtenaren van het gevangeniswezen, bedienaars van de erediensten, enz., en werkings- en onderhoudskosten van gerechtshoven, gevangnissen, enz., ondergingen ten volle de invloed van de herwaardering der bezoldigingen en van de stijging van de prijzen van goederen en diensten; daarenboven dient melding te worden gemaakt van een toename met een derde van het ten laste van dit departement bezoldigd personeel.

De bedragen opgetekend voor Openbare Werken nemen vooral toe uit hoofde van tolgelden aan de intercommunale verenigingen voor de autowegen — fr. 2,1 miljard in 1973 —, van het onderhoud van de wegen en bevaarbare waterwegen — ongeveer fr. 1,5 miljard meer dan in 1967 —, van de financiële lasten in verband met andere uit de begroting gelichte uitgaven (+ fr. 0,8 miljard) en van de wedden en sociale lasten (+ fr. 1,4 miljard). Ten slotte, staat de ontwikkeling die voor de Landbouw wordt waargenomen in verband met de stijgende kosten van de gemeenschappelijke landbouwpolitiek.

Van 1972 tot 1973 kan geen deugdelijke vergelijking worden gemaakt per departement, omdat op de begroting van 1972 voor Financiën een provisie van

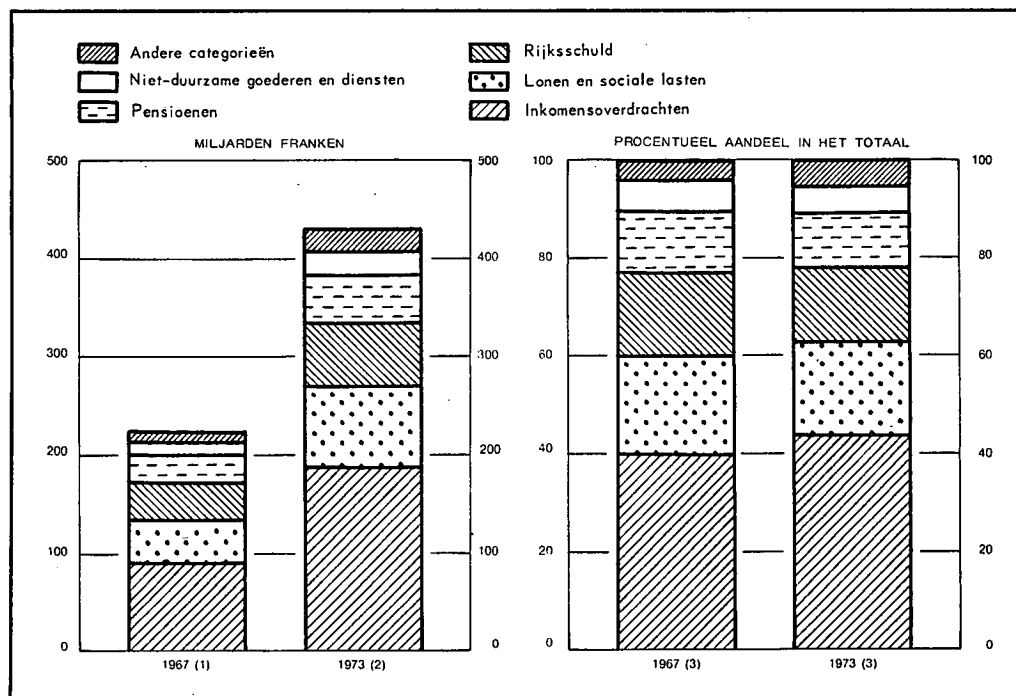
⁽¹⁾ Dit percentage is te laag geraamd omdat de begroting van dit departement niet kon worden gecorrigeerd, zoals wenselijk ware geweest, door er de uitgaven van het Fonds voor Economische Expansie en Regionale Reconvertie, die er betrekking op hebben, in op te nemen.

⁽²⁾ Deze begroting is zeer « conjunctureel », aangezien ze beïnvloed wordt door het peil van de werkloosheid; deze laatste was betrekkelijk belangrijk in 1967.

fr. 21,5 miljard ingeschreven blijft ⁽¹⁾, een bedrag dat later moet worden verdeeld onder de begrotingen van de verschillende departementen, waarvan sommige dan grondig worden gewijzigd; de overeenstemmende provisie voor 1973 is slechts fr. 2 miljard groot, doordat de sociale programmatie en een goed deel van de verhogingen welke voortvloeien uit de stijging van het indexcijfer, reeds werden opgenomen in de verschillende begrotingen ⁽²⁾.

Grafiek 2.

Economische voorstelling van de gewone uitgaven

1 Realisaties.

2 Initiële ramingen : verschillende correcties werden aangebracht aan de indeling per categorie uitgaven ten einde de vergelijkbaarheid van de gegevens te verbeteren.

3 Exclusief de uitgaven van het Fonds voor Economische Expansie en Regionale Reconvertie die niet konden worden verdeeld over de verschillende rubrieken waarop zij betrekking hebben.

Na de ontwikkeling waarvan de hoofdkenmerken hiervoor werden vermeld, ziet het aandeel van de belangrijkste departementen in het totaal van de

(1) Saldo – van een gezamenlijke provisie van fr. 22 miljard voor :

Sociale programmatie	fr. 14,5 miljard
Indexvoorziening	fr. 3,0 miljard
Nieuwe sociale voordelen	fr. 3,0 miljard
Werkloosheid	fr. 1,5 miljard
en – van een overdracht van 1972	fr. 1,0 miljard.

Tot nu toe werd alleen fr. 1,5 miljard voor de werkloosheid toegekend.

(2) Voor de vergelijking tussen 1973 en 1967 werden deze fr. 2 miljard verdeeld over de verschillende departementen volgens de verdeelsleutel afgeleid uit de omslag van gelijkwaardige voorzieningen van voorgaande jaren.

gewone uitgaven in 1973, in vergelijking met de toestand van 1967, eruit als volgt :

	Aandeel in de totale uitgaven (In procenten)	
	1973 (Ramingen)	1967 (Uitkomsten)
Nationale Opvoeding	19,9	18,8
Rijksschuld	15,3	17,1
Pensioenen	11,1	12,2
Sociale Voorzorg	9,0	7,8
Binnenlandse Zaken	6,7	5,9
Landsverdediging	6,1	8,3
Verkeerswezen	5,0	4,3
Volksgezondheid en Gezin	4,2	3,4

Er deed zich slechts een enkele verschuiving voor in de rangschikking van de percentages naar afnemende rangorde : Landsverdediging viel terug van de vierde tot de zesde rang.

Het aandeel van Nationale Opvoeding bereikt een vijfde van de totale begroting; voegt men er de uitgaven van Cultuur bij, dan bereikt het zelfs 21,5 pct., tegen 20,1 pct. in 1967. De begrotingen van direct sociale aard overgenomen in de bovenstaande lijst vertegenwoordigen te zamen 24,3 pct., tegen 23,4 pct. in 1967; houdt men bovendien rekening met de begrotingen van Tewerkstelling en van Middenstand, dan worden de overeenstemmende aandelen 25,5 pct. in 1973, tegen 25,2 pct. in 1967, d.i. een stabiele bijdrage van een vierde van de gezamenlijke gewone uitgaven.

De waargenomen teruggang voor de Rijksschuld weerspiegelt niet de werkelijke ontwikkeling van de lasten van de schuld van de Staat, omdat hoe langer hoe meer de techniek van de « debutgettering » wordt toegepast; een van de uitwerkingen van deze techniek is de ontwikkeling van een schuldenlast waarvan de aflossingen en de interesten niet ten laste van de begroting van de Rijksschuld vallen (¹).

Naast de indeling per begroting verstrekt de jaarlijkse Algemene toelichting eveneens een economische voorstelling van de departementale begrotingen; deze voorstelling, verbeterd in overeenstemming met de voorheen aangehaalde beginselen, komt voor in tabel IV.

Van 1967 tot 1973 hebben de sociale programmatie en de stijging van het indexcijfer, ieder voor ongeveer een derde, bijgedragen tot de groei van de « lonen en sociale lasten »; het laatste derde moet worden toegeschreven aan de verhoging van de personeelssterkte en aan de anciënniteit en de bevorderingen.

De vermeerdering waargenomen voor de « niet-duurzame goederen en diensten » vloeit ogenschijnlijk voor ca. 25 tot 30 pct. voort uit de stijging van het indexcijfer.

Tabel IV.

Economische voorstelling van de gewone uitgaven

	Bedragen		Aandeel in het totaal ³		Veranderingen 1967-1973	
	1967 1	1973 2	1967 4	1973 4	(Miljarden franken)	(Pot.) 4
	(Miljarden franken)		(Pot.)			
1. Lonen en sociale lasten	45,2	82,5	20,0	19,1	+ 37,3	+ 82,7
2. Niet-duurzame goederen en diens'en ...	13,7	22,9	6,1	5,3	+ 9,2	+ 67,5
3. Legermaterieel en onderhoud van wegen	1,1	3,3	0,5	0,8	+ 2,2	+182,0
4. Interesten en verliezen	0,6	3,8	0,3	0,9	+ 3,2	+493,4
5. Inkomensoverdrachten	90,7	187,9	40,2	43,6	+ 97,2	+107,1
6. Kapitaaloverdrachten	3,6	4,2	1,6	1,0	+ 0,6	+ 15,9
7. Roerende goederen uit het patrimonium	1,3	1,7	0,6	0,4	+ 0,4	+ 34,3
8. Diverse uitgaven	2,6	9,6	1,1	2,2	+ 7,0	+271,1
9. Rijksschuld	38,5	66,1	17,1	15,9	+ 27,6	+ 71,8
10. Pensioenen	27,5	47,8	12,2	11,1	+ 20,3	+ 73,8
11. Dotaties	0,7	1,3	0,3	0,3	+ 0,6	+ 97,0
Totaal ...	225,5	431,1	100,0	100,0	+205,6	+ 91,2
12. Fonds voor Economische Expansie en Regionale Reconvertie	0,4	6,0 ⁵			+ 5,6	
Eindtotaal ...	225,9	437,1			+211,2	+ 93,5

¹ Uitkomsten.

² Initiele ramingen; verschillende correcties werden aangebracht aan de indeling per categorie uitgaven ten einde de vergelijkbaarheid van de gegevens te verbeteren.

³ Exclusief de uitgaven van het Fonds voor Economische Expansie en Regionale Reconvertie, die niet konden worden verdeeld over de verschillende rubrieken waarop zij betrekking hebben.

⁴ De percentages werden berekend op bedragen in miljoenen franken.

⁵ Voor 1973 is het aangeduide bedrag dat van de « toegewezen » ontvangsten; er wordt verondersteld dat de uitgaven gelijk zijn aan de ontvangsten.

De « inkomensoverdrachten » vormen de voornaamste post; de volgende hoofdoorzaken liggen aan de basis van hun stijging :

(Miljarden franken)

Subsidies van sociale aard ¹	+ 35,5
Gesubsidieerd onderwijs	+ 27,8
Gemeentefonds en Fonds der Provincies	+ 15,1
E.E.G. ²	+ 9,6
Verkeerswezen ³	+ 5,7

¹ Met uitzondering van de pensioenen, die gegroepeerd zijn onder een afzonderlijke rubriek, en van enkele andere interventies, van minder belang, die niet zijn ondergebracht bij de inkomensoverdrachten.

² Douanerechten afgestaan aan de E.E.G. en algemene bijdrage tot de financiering van de begrotingen van de Gemeenschappen.

³ Bijdragen in het tekort van de ondernemingen voor gemeenschappelijk vervoer.

De uitgaven voor de « rijksschuld » werden beïnvloed door de toename van de schuld, overeenstemmend met de netto financieringsbehoeften van de Schatkist, waarvan hierna sprake zal zijn, en door de stijging van de rentetarieven op lange termijn.

(¹) In de mate dat zij gedragen worden door begrotingskredieten, zijn deze interesten en aflossingen tot nog toe ingeschreven niet op de begroting van de schuld, maar wel op die van de departementen waarvan de « uit de begroting gelichte » uitgaven normaal afhangen (in hoofdzaak Openbare Werken en Volksgezondheid).

De lasten van de « pensioenen » stegen, van hun kant, onder de invloed zowel van de koppeling aan het indexcijfer — meer dan een derde van de totale stijging — als van de vermeerdering van het aantal pensioengerechtigden en van de toekenning van nieuwe voordelen.

Van 1972 tot 1973 zijn het eveneens de « inkomensoverdrachten » (+ fr. 34,2 miljard) die voor een groot deel — bijna de twee derde — aan de basis liggen van de totale vermeerdering van de uitgaven. De overdrachten van sociale aard nemen toe met ca. fr. 8 miljard; van het overige gaat ongeveer de helft naar het gesubsidieerd onderwijs, terwijl de andere helft in hoofdzaak verdeeld is over de lagere overheid (\pm fr. 4 miljard), het gemeenschappelijk vervoer (\pm fr. 3,2 miljard), de E.E.G. (\pm fr. 2 miljard) en de openbare werken (\pm fr. 2 miljard, die in hoofdzaak betrekking hebben op de ten voordele van de intercommunale verenigingen voor de autowegen te storten tolgelden).

Het resterende derde van de totale vermeerdering van de uitgaven heeft, in afnemende orde van belangrijkheid, betrekking op de « lonen en sociale lasten », de « rijksschuld », de « pensioenen » en diverse andere bestemmingen.

V. Buitengewone verrichtingen.

Reeds vóór zij gebruikt werd op het gebied van de gewone ontvangsten en uitgaven, werd de techniek van het « debudgetteren » angewend bij de buitengewone uitgaven; van de voorfinanciering door het Gemeente'rediet van het door de Staat gesubsidieerde aandeel in de infrastructuurwerken van de lagere overheid, heeft zij zich geleidelijk uitgebreid tot een reeks andere verrichtingen. Aangezien de cijfergegevens vaak ontbreken, is de telling die kon worden gedaan, zoals in de inleiding wordt onderstreept, noodgedwongen onvolledig. Het getelde deel heeft, grosso modo, reeds betrekking op een vierde van de totale « investeringen ».

Zoals men heeft kunnen zien in tabel I, zijn de buitengewone ontvangsten onbeduidend. Zij bestaan in hoofdzaak uit aflossingen op leningen of voorschotten toegestaan door de Schatkist en uit de opbrengst van de verkoop van onroerende goederen.

De buitengewone uitgaven omvatten, buiten de « investeringen » ⁽¹⁾, uitgaven voor infrastructuur en voor uitrusting van het leger en van de rijks-wacht, alsmede z.g. « financiële » uitgaven die in hoofdzaak kredietverleningen en deelnemingen omvatten.

⁽¹⁾ In de begrotingsterminologie wordt dit begrip gebruikt in een betekenis die niet volledig overeenstemt met de « brutovorming van vast kapitaal » van de nationale rekeningen; het dekt, in beginsel, alle verhogingen van het patrimonium, alsmede kapitaaloverdrachten.

Aangezien onder de « investeringen » werken en contracten worden opgetekend, waarvan de uitvoering zich meestal over heel wat langer dan een jaar uitstrekt, was het nodig, op een of andere wijze, aan het beginsel van de jaarlijkse begroting te raken. Daarom werden, enerzijds, « programma's » uitgewerkt die zich over verscheidene jaren uitstrekken ⁽¹⁾ en, anderzijds, de buitengewone begrotingen met twee luiken voorgesteld slaande, het ene, op het plafond van de nieuwe « vastleggingen » die kunnen worden aangegaan — m.a.w. van de nieuwe contracten die mogen worden gesloten — en, het andere, op het plafond van de toegestane betalingen. Deze laatste volgen automatisch de uitvoering van de vastleggingen, waar hebben vaak plaats in een later jaar dan dat waarin de toestemming werd gegeven om de uitgaven te doen ⁽²⁾.

De tabel van de vastleggingen is belangrijk uit economisch oogpunt aangezien ze het geheel van de beslissingen tot uitgaven bepaalt die in de loop van het jaar kunnen worden genomen en die de overeenstemmende economische activiteit op gang brengen; hieruit volgt evenwel niet noodzakelijk dat deze activiteit zich geheel in het betrokken jaar voltrekt. De machtigingen tot betaling worden slechts gegeven na gedeeltelijke of volledige voltooiing van een bestelling; zij maken het mogelijk zich een idee te vormen van de activiteiten die effectief op initiatief van de Staat hebben plaatsgehad en, aangezien het saldo van de gewone begroting doorgaans positief is of het evenwicht benadert, is het hun peil dat in hoofdzaak het beroep van de Schatkist op de geld- en kapitaalmarkten bepaalt; om die twee redenen zijn zij eveneens van belang. Daarom werden de twee reeksen aanwijzingen overgenomen in tabel V.

Zoals voorheen voor de gewone uitgaven werd gedaan, is het leerzaam het jaarlijkse profiel van de buitengewone uitgaven te vergelijken met dat van het B.N.P. Ten aanzien van deze uitgaven moet vooraf worden aangestipt dat het voorzienbare groeipercentage in 1973 werd berekend niet door de initiële ramingen van 1973 en 1972 te vergelijken, oplossing die gekozen werd voor de gewone uitgaven, maar door het bedrag van de initiële ramingen van 1973 te delen door de « aangepaste » ramingen van 1972. Wat de gewone begrotingen betreft, toont de ervaring aan dat de initiële ramingen steeds in min of meer ruime mate overtroffen worden, zodat de vergelijking van de initiële ramingen voor een jaar met de vermoedelijke of werkelijke uitkomsten van een vroeger jaar niet opgaat. De werkelijke buitengewone uitgaven liggen daarentegen dicht bij de initiële ramingen, behalve wanneer beslissingen met een conjunctureel karakter worden genomen na het vaststellen van het bedrag der begrotingen. Derhalve, wanneer geen enkele beslissing van die aard gedurende het dienstjaar werd genomen, zullen de aangepaste ramingen vermoedelijk nauwelijks afwijken van de initiële ramingen en is de vergelijking van de initiële ramingen voor

⁽¹⁾ De programma's hebben bovendien het voordeel een gezamenlijk overzicht te geven van de gehele « investeringsactiviteit » die van de centrale overheid afhangt, met inbegrip dus, in beginsel, van die van de « gedebudgetteerde » sector.

⁽²⁾ De nieuwe vastleggingen van een jaar zouden slechts voor ongeveer een derde aanleiding geven tot betalingen in de loop van dat zelfde jaar.

Tabel V.

Buitengewone uitgaven van de Staat
(Miljarden franken)

	Vastleggingen									Betalingen						
	1967 Uitkom- sten	1968 Uitkom- sten	1969 Uitkom- sten	1970 Uitkom- sten	1971 Uitkom- sten	1972 Initieel pro- gramma	1972 Aange- past pro- gramma	1973 Initieel pro- gramma	1967 Uitkom- sten	1968 Uitkom- sten	1969 Uitkom- sten	1970 Uitkom- sten	1971 Uitkom- sten	1972 Initiële ramin- gen	1972 Aange- paste ramin- gen	1973 Initiële ramin- gen
I. INVESTERINGEN :																
a) Begrotingssector :																
Openbare Werken ²	21,5	24,5	24,2	26,2	30,1	31,9	38,7	35,7	18,1	21,0	22,9	24,5	31,4	31,7	33,7	36,4
Verkeerswezen	2,5	2,6	3,6	3,9	5,7	6,4	7,0	7,3	2,0	3,1	3,0	2,3	3,8	5,5	5,2	6,8
Nationale Opvoeding	2,9	2,6	3,2	4,6	4,5	5,5	6,8	6,0	3,2	3,0	3,0	3,6	4,2	5,6	5,2	6,1
Volksgezondheid en Gezin	0,9	1,0	1,9	1,9	2,8	2,4	3,5	4,3	0,4	0,5	0,7	1,1	1,6	2,8	2,8	3,7
Andere departementen	0,6	1,2	1,3	1,4	1,7	1,7	2,0	1,7	0,9	1,0	0,9	1,0	1,4	1,5	2,0	1,9
Totaal begrotingssector ...	28,4	31,9	34,2	38,1	44,8	47,9	58,0	55,0	24,6	28,6	30,5	32,5	42,4	47,1	48,9	54,9
b) Gedebudgetteerde sector :																
Openbare Werken	5,9	9,4	11,7	13,1	17,3	17,3	19,9	17,7	5,0	5,8	9,7	10,6	14,5	17,4	17,3	r 18,1
Volksgezondheid en Gezin	1,4	1,7	1,6	1,6	1,8	2,1	2,9	3,2	1,1	1,3	1,5	1,6	1,7	2,0	2,7	r 2,9
Totaal gedebudgetteerde sector ...	7,3	11,1	13,3	14,7	19,1	19,4	22,8	20,9	6,1	7,1	11,2	12,2	16,2	19,4	20,0	r 21,0
Totaal der investeringen ...	35,7	43,0	47,5	52,8	63,9	67,3	80,8	75,9	30,7	35,7	41,7	44,7	58,6	66,5	68,9	r 75,9
II. LANDSVERDEDIGING EN RIJKSWACHT	8,7	10,8	4,0	4,4	11,3	9,6	10,0	10,2	4,7	6,5	6,2	7,3	8,6	8,9	9,9	9,4
III. FINANCIËLE UITGAVEN	6,4	7,1	7,1	9,4	12,2	21,4 ¹	23,6 ¹	23,8 ¹	6,4	7,1	7,1	9,4	12,2	20,0 ¹	22,2 ¹	22,6 ¹
Eindtotaal (I + II + III) ...	50,8	60,9	58,6	66,6	87,4	98,3 ¹	114,4 ¹	109,9 ¹	41,8	49,3	55,0	61,4	79,4	95,4 ¹	101,0 ¹	r 107,9 ¹

¹ Waarvan fr. 9 miljard voor de financiering van de teruggave van de belastingen begrepen in de voorraden op 1 januari 1971.

² Inbegrepen het Wegenfonds.

r Raming.

het komende jaar met de aangepaste ramingen van het voorgaande jaar geldig; indien conjuncturele maatregelen werden genomen gedurende het referentiejaar, dan mogen de ramingen voor het komende jaar alleen worden vergeleken met de aangepaste gegevens van het voorgaande jaar, zo niet zou men een belangrijk feit dat in de loop van dat laatste jaar heeft plaatsgehad, over het hoofd zien; aldus was het, in de vergelijking 1972-1973, des te minder denkbaar het feit van het aanzwengelingsprogramma, dat aan de initiële ramingen toegevoegd werd, te negeren, daar dit element juist kenmerkend is voor het begrotingsbeleid 1972 en daar, op dit ogenblik, niets laat veronderstellen dat gelijkaardige beslissingen de initiële ramingen van de buitengewone uitgaven in 1973 zullen komen wijzigen.

Een andere voorafgaande opmerking moet worden gemaakt. In uitvoering van het Wetboek van de belasting over de toegevoegde waarde, dat van kracht werd op 1 januari 1971, konden de ondernemingen de teruggave bekomen van de overdrachtaksen die betaald werden op de voorraden die zij bij de opening van het jaar 1971 aanhielden. Deze teruggave heeft plaats in jaarlijkse tranches van \pm fr. 9 miljard in de loop van de jaren 1972 tot 1974, door middel van afhoudingen die de ondernemingen doen op de B.T.W.-bedragen die zij aan de Schatkist moeten betalen of, wanneer deze bedragen nihil zijn of ontoereikend om deze aftrek mogelijk te maken, door middel van terugbetalingen door het Bestuur van Financiën; zij komt dus in feite neer op een derving van ontvangsten. De Regering, die oordeelde dat deze verrichting van « buitengewone » aard was en die het niet wenselijk achtte dat zij de gewone begroting zou belasten — en ontwrichten — maar, integendeel, dat haar terugslag op de staatsfinanciën over verscheidene jaren zou worden gespreid, zoals het totale bedrag van de in de voorraden opgenomen taksen het resultaat was van een ophoping die uit een lange ontwikkeling voortvloeide, besliste voor 1972 en 1973 ⁽¹⁾ op de buitengewone begroting een krediet van ca. fr. 9 miljard in te schrijven dat, overgeboekt als gewone ontvangst op de Rijksmiddelenbegroting, de uitwerking van de teruggave op de gewone ontvangsten teniet zou doen.

Met een deficitaire (1972) of evenwichtige (1973) gewone begroting kwam deze beslissing er dus op neer de terugbetaling, waarvan sprake, te financieren via een lening, m.a.w. een eenvoudige schuldsupstitutie uit te voeren, waarbij de schuld van de Schatkist tegenover de ondernemingen die aanspraak kunnen maken op teruggave van belastingen betaald op voorraden die zij op 1 januari 1971 aanhielden, schuld die niet ingeschreven is op de officiële staat van de rijksschuld, wordt vervangen door een schuld in de vorm van een emissie van overheidspapier dat wel in deze staat is opgenomen.

Gezien het tijdelijk karakter van de verrichting, die normaal in 1974 een einde zal nemen, en gelet op haar bijzondere aard — de schuldsupstitutie als

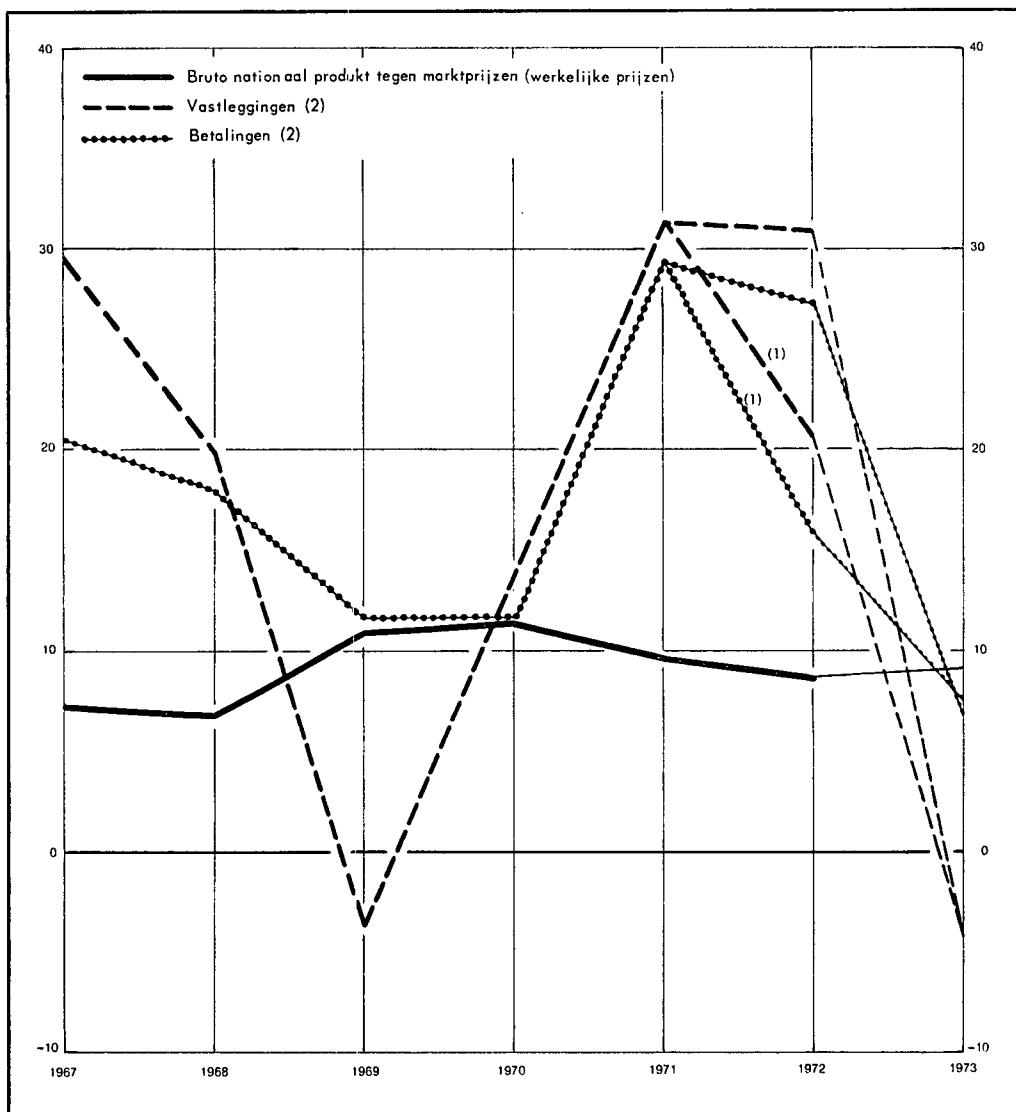
⁽¹⁾ In 1974 zal nog een derde tranche moeten terugbetaald worden; waarschijnlijk zullen dezelfde modaliteiten toegepast worden.

zodanig doet geen inkomen ontstaan ⁽¹⁾ —, werd het verkieslijk geacht deze niet in aanmerking te nemen voor de vergelijking van de groeipercentages van de buitengewone uitgaven en van het B.N.P.

Grafiek 3.

Buitengewone uitgaven van de Staat en bruto nationaal produkt

(Jaarlijkse groeipercentages)

¹ Exclusief de terugbetaling van de belastingen op de voorraden.

² De groeipercentages zijn als volgt berekend : tot 1971 : door vergelijking van de jaarlijkse uitkomsten; in 1972 : aangepaste ramingen vergeleken met de uitkomsten van 1971; in 1973 : initiële ramingen vergeleken met de aangepaste ramingen voor 1972.

⁽¹⁾ Zij draagt er evenwel toe bij de netto financieringsbehoeften van de Staat te verhogen en die van de ondernemingen te verminderen en kan, op die manier, invloed uitoefenen op de goederen- en dienstenverhandelingen.

Rekening houdend met deze dubbele rechtzetting, evolueerden deze groei-percentages op de volgende wijze :

	Buitengewone uitgaven		Bruto nationaal produkt ¹
	Vastleggingen	Betalingen	
1967	+ 29,6	+ 20,5	+ 7,2
1968	+ 19,9	+ 17,9	+ 6,9
1969	- 3,8	+ 11,6	+ 11,0
1970	+ 13,7	+ 11,6	+ 11,5
1971	+ 31,2	+ 29,3	+ 9,7
1972 (voorlopig)	+ 20,6	+ 15,9	+ 8,8
1973 (ramingen)	- 4,3	+ 7,5	+ 9,2

¹ Tegen (werkelijke) marktprijzen.

De gegevens van deze tabel, geïllustreerd in grafiek 3, tonen aan dat de buitengewone uitgaven systematisch worden gebruikt als instrument van een anticyclisch begrotingsbeleid. De aanzwengelingpolitiek gevoerd in 1967-1968 en in 1971-1972 komt dan ook duidelijk naar voren, vooral in de ontwikkeling van de vastleggingen.

Voor de gehele periode 1967 tot 1973 bedroeg de totale stijging van de buitengewone uitgaven 116 pct. voor de vastleggingen en 158 pct. voor de betalingen; zij kan als volgt in drie bestanddelen worden gesplitst :

	Vastleggingen	Betalingen
	Aandeel in de totale stijging (Pct.)	
Investerings	68	68
Landsverdediging en Rijkswacht	3	7
Financiële uitgaven	29	25

Indien men, om een juister beeld op lange termijn te verkrijgen, uit de financiële uitgaven het buitengewoon krediet van fr. 9 miljard uitschakelt betreffende de terugbetaling van de belastingen begrepen in de waarde van de voorraden welke op 1 januari 1971 bestonden, bereikt de gezamenlijke stijging van 1967 tot 1973 99 pct. voor de vastleggingen en 137 pct. voor de betalingen, verdeeld als volgt :

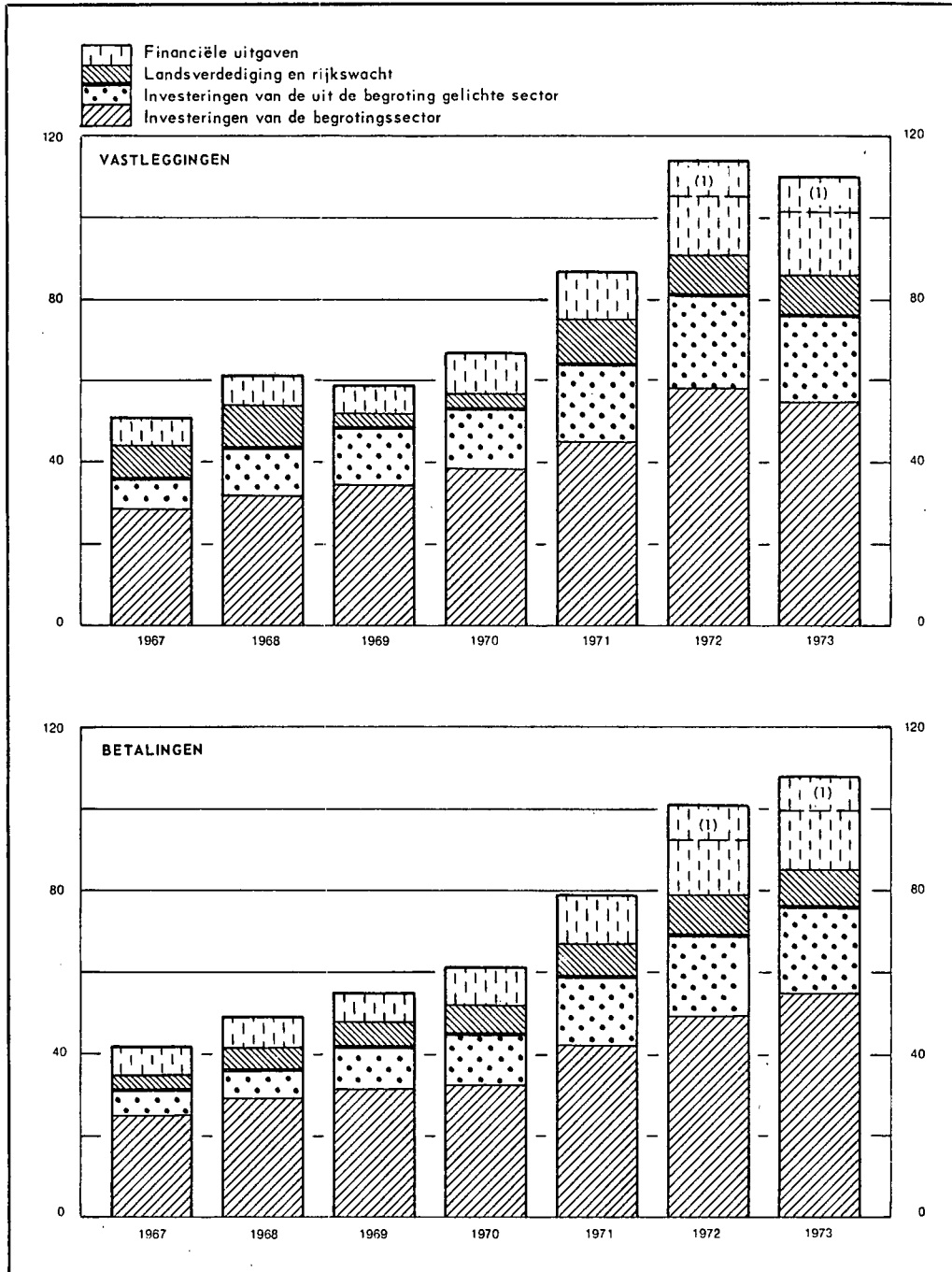
	Vastleggingen	Betalingen
	Aandeel in de totale stijging (Pct.)	
Investerings	80	79
Landsverdediging en Rijkswacht	3	8
Financiële uitgaven	17	13

In deze hypothese bedraagt het aandeel van de z.g. « investerings »-uitgaven vier vijfde van de verandering der buitengewone uitgaven tussen 1967 en 1973.

Grafiek 4.

Zogenaamde investeringsuitgaven van de Staat

(Miljarden franken)

(1) Terugbetaling van de belastingen begrepen in de voorraden : fr. 9 miljard.

De jaarlijkse ontwikkeling van het bedrag van de uitgaven voor elk van de drie categorieën is weergegeven in grafiek 4. Hieruit blijkt o.m. dat de anti-cyclische actie nauwelijks uitwerking heeft op de financiële uitgaven, noch op de « gedebudgetteerde » uitgaven; daarentegen blijken die van Landsverdediging in deze actie een belangrijke rol te spelen.

Ingedeeld naar haar drie grote bestanddelen en na uitsluiting van de kredieten voor de teruggave van de belastingen op de voorraden, kan de ontwikkeling van de buitengewone uitgaven als volgt worden samengevat :

	Vastleggingen		Betalingen	
	(Veranderingen in pct.)			
	1967-1973 1	1972-1973 2	1967-1973 1	1972-1973 2
A. Investerings :				
Begrotingssector	+ 93,7	- 5,2	+ 123,2	+ 12,3
« Gedebudgetteerde » sector	+ 186,3	- 8,3	+ 244,3	+ 5,0
Totaal A ...	+ 112,6	- 6,1	+ 147,2	+ 10,2
B. Landsverdediging + Rijkswacht :	+ 17,2	+ 2,0	+ 100,0	- 5,1
Totaal A + B ...	+ 93,9	- 5,2	+ 141,0	+ 8,2
C. Financiële uitgaven ³ :	+ 131,3	+ 1,4	+ 112,5	+ 3,0
Eindtotaal ³ ...	+ 98,6	- 4,3	+ 136,6	+ 7,5

¹ Initiële ramingen van 1973 in vergelijking met de uitkomsten van 1967.

² Initiële ramingen van 1973 in vergelijking met de aangepaste ramingen voor 1972.

³ Inclusief de kredieten voor de terugbetaling van de belastingen op de voorraden, verkrijgt men :

	Vastleggingen		Betalingen	
	(Veranderingen in pct.)			
	1967-1973	1972-1973	1967-1973	1972-1973
C. Financiële uitgaven	+ 271,9	+ 0,8	+ 253,1	+ 1,8
Eindtotaal ...	+ 116,3	- 3,9	+ 158,1	+ 6,8

De toename van de financiële uitgaven, na uitsluiting van het buitengewoon krediet van fr. 9 miljard, bedraagt 131 pct. voor de vastleggingen en 113 pct. voor de betalingen; zij heeft in hoofdzaak betrekking op de overdrachten ten gunste van de maatschappijen voor gemeenschappelijk vervoer, van het buitenland — met name uit hoofde van de ontwikkelingssamenwerking of van leningen —, van de huisvesting en van de bedrijven.

In hun geheel beschouwd, zijn de « investeringen » tussen 1967 en 1972 tegen werkelijke prijzen meer dan verdubbeld. In 1973 zouden de vastleggingen achteruit gaan (- 6,1 pct.), in vergelijking met de waarschijnlijke uitkomsten van 1972 — gekenmerkt door een uitzonderlijk programma van conjuncturele aanzwengeling —, maar toch 12,8 pct. hoger liggen dan de initiële gegevens van 1972, d.w.z. vóór de goedkeuring van het aanzwengelingsprogramma; de betalingen, van hun kant, zouden blijven toenemen, aangezien ze nog beïnvloed worden door het uitzonderlijk hoge bedrag van de in 1971 en 1972 genomen vastleggingsbeslissingen.

Voor het geheel van de beschouwde zeven jaren hebben de « investeringen » aanleiding gegeven tot fr. 400 miljard vastleggingen en fr. 356,2 miljard betalingen. In de nationale rekeningen bedroeg de brutovorming van vast kapitaal van de overheid slechts fr. 345 miljard, hoewel dit laatste bedrag betrekking heeft op de gehele overheid ⁽¹⁾; het feit dat het in de nationale rekeningen opgetekende bedrag minder hoog is dan de budgettaire « investeringen », kan verklaard worden door verschillen in de inhoud der begrippen : het begrip « investeringen », dat in de begrotingsterminologie wordt gebruikt, is nl. ruimer dan dat van « brutovorming van vast kapitaal », aangezien het eerste o.m. aankopen van onroerende goederen — terreinen, gebouwen — en kapitaaloverdrachten omvat; deze verrichtingen vertegenwoordigen in de zin van de nationale rekeningen geen brutovorming van vast kapitaal.

Rekening houdend met het voorbehoud dat een dergelijke vergelijking vergt, verkrijgt men, voor de periode 1967-1973, de volgende gegevens (tegen werkelijke prijzen) ⁽²⁾ :

	Totaal bedrag (Miljarden franken)	Index 1973 (1967 = 100)
« Investeringen » van de Staat (betalingen)	356	247
Brutovorming van vast kapitaal van de overheid	345	249
Woongebouwen	483	136
Brutovorming van produktief vast kapitaal van de bedrijven	1.148	156
Totale brutovorming van vast kapitaal	1.976	163

Ondanks haar onvolmaaktheden maakt deze tabel het in elk geval mogelijk te besluiten dat het groeitempo van de investeringen voor de overheid veel hoger ligt dan voor de bedrijven en vooral veel groter is dan voor de huisvesting. Deze ontwikkeling is nog duidelijker wanneer men in vaste prijzen redeneert. Tegen prijzen van 1967 bereikt de totale brutovorming van vast kapitaal in 1973 het indexcijfer 115, in vergelijking met die van 1967; per sector bedragen de overeenstemmende indexcijfers 107 voor de bedrijven — waarvan 95 voor de woongebouwen en 112 voor de produktieve investeringen — en 170 voor de overheid. M.a.w., wanneer men de cijfers voor 1973 met die van 1967, tegen vaste prijzen, vergelijkt, stelt men vast dat de investeringen van de overheid ⁽³⁾ tienmaal sneller zijn toegenomen dan het geheel van de andere investeringen. De inspanning die de laatste jaren inzake collectieve uitrusting wordt geleverd kan dus, zonder overdrijving, als uitzonderlijk worden bestempeld.

⁽¹⁾ Buiten de centrale overheid en het vrij onderwijs, die in beginsel begrepen zijn in de fr. 356,2 miljard die voor de Staat werden opgetekend, heeft dit begrip eveneens betrekking op de lagere overheid en de maatschappelijke zekerheid.

⁽²⁾ De gegevens voor 1973 zijn de ramingen uit de Algemene toelichting bij de begroting en uit het Economisch Budget.

⁽³⁾ Centrale overheid, lagere overheid en maatschappelijke zekerheid.

In percentages ziet de splitsing van de totale « investeringen » in de periode 1967-1973 eruit als volgt :

	Vastleggingen	Betalingen
Openbare Werken	74	75
Verkeerswezen	8	7
Nationale Opvoeding	8	8
Volksgezondheid en Gezin	8	7
Overige departementen	2	3

De « investeringen » opgetekend bij Openbare Werken hebben voor iets meer dan de helft betrekking op de sector « Wegen » en voor ongeveer een vierde op waterbouwkundige werken, terwijl het overschot, d.i. ruim 20 pct., betrekking heeft op gebouwen, stedenbouw, gesubsidieerde, door het Gemeentekrediet voor-gefinancierde werken en diverse andere toepassingen.

De buitengewone uitgaven van het departement Verkeerswezen hebben in hoofdzaak betrekking op het vervoer per spoor en op het gemeenschappelijk stads- en lokaal vervoer; in ondergeschikte mate hebben zij eveneens betrekking op het zeevervoer alsmede op de infrastructuur van het toerisme en van het luchtverkeer.

De buitengewone kredieten die afhangen van Nationale Opvoeding gaan voornamelijk naar het Fonds voor schoolgebouwen van de Staat en naar de universitaire bouwwerken.

Het aandeel van Volksgezondheid bestaat vooral uit bijdragen in verband met de waterdistributie en -behandeling, met het net van instellingen voor het verlenen van zorgen aan zieken, gepensioneerden en met instellingen voor gehandicapten.

Van 1972 tot 1973 zouden de « vastleggingen » verminderen met 4,3 pct. : de conjuncturele vooruitzichten wettigen niet langer de voortzetting van het ter zake in 1971 en 1972 gevoerde aanzwengingsbeleid. Deze vermindering zou de « financiële uitgaven » noch die van Landsverdediging en Rijkswacht beïnvloeden; in deze rubrieken is nog een — weliswaar geringe — stijging waar te nemen. Door met fr. 4,9 miljard of 6,1 pct. te dalen, zouden de « investeringen » dus de hele weerslag van de vermindering ondergaan. Deze laatste zou, in feite, hoofdzakelijk betrekking hebben op de, al dan niet « gedebudgetteerde », uitgaven van het Ministerie van Openbare Werken, die overigens, zoals gezegd, gemiddeld ca. 80 pct. van het totaal bedragen; hoewel het vastleggingsprogramma van dat Ministerie fr. 5,2 miljard of 8,9 pct. kleiner is dan dat van 1972, zou het dat van 1971 toch met 12,7 pct. overtreffen; rekening houdend met de prijsstijgingen zou deze laatste stijging echter vooral nominaal kunnen zijn.

De betalingen, van hun kant, zouden blijven toenemen. Zoals hierboven reeds werd uiteengezet, volgen de betalingen slechts na betrekkelijk lange tijd de beslissingen om buitengewone uitgaven vast te leggen; de stijging van de betalingen in 1973 wordt bepaald door de gevoelige verhogingen van de nieuwe vastleggingen waartoe in 1971 en in 1972 werd besloten in overeenstemming met het anticyclisch beleid.

VI. Gezamenlijke uitgaven.

In de voorgaande secties werden de uitvoering van de gewone begrotingen, enerzijds, en de buitengewone verrichtingen, anderzijds, afzonderlijk besproken. Deze administratieve voorstelling, die werd gebruikt om de redenen die in het begin van dit artikel werden uiteengezet, is ten dele willekeurig en schijnt trouwens te zullen verdwijnen. Het komt er thans op aan de gezamenlijke ontwikkeling van de twee vorengenoemde bestanddelen te onderzoeken.

Aangezien de buitengewone ontvangsten, zoals reeds werd aangestipt, gedurende de gehele beschouwde periode gering zijn, dient er geen speciale bespreking te worden gewijd aan het verloop van de gezamenlijke ontvangsten; deze vallen, op weinig na, samen met het geheel van de gewone ontvangsten die in sectie III omstandig werden ontleed.

Hoewel de economische invloed verschilt naar gelang van de soort van uitgave — verbruiks-, overdrachts-, investerings- of zuiver financiële uitgave —, toch is het totale bedrag van de uitgaven een belangrijke factor van de inkomensschepping en het wijzigingspercentage van deze som kan derhalve een grote, ja zelfs beslissende bijdrage leveren tot de regulering van de conjunctuurecyclussen. In dit verband dient te worden aangestipt dat het groeipercentage van de gezamenlijke uitgaven, om redenen die hiervoor werden uiteengezet ⁽¹⁾, in 1973, in vergelijking met 1972, berekend werd door de totale initiële ramingen voor 1973 te delen door de som van de initiële, op de begroting van 1972 ingeschreven gewone uitgaven en van de aangepaste ramingen van de buitengewone uitgaven voor dat zelfde jaar.

Van 1967 tot 1973 stijgen de gezamenlijke uitgaven van fr. 267,7 tot 545 miljard, terwijl het B.N.P. toeneemt van fr. 978 tot 1.686 miljard. De resp. toename bedraagt dus 103,6 en 72,4 pct. en de verhouding tussen de gezamenlijke uitgaven en het B.N.P. evolueerde van 27,4 pct. in 1967 naar 32,3 pct. in 1973, zodat ze ieder jaar met ca. 0,8 pct. toenam, waarvan ongeveer 0,5 pct. per jaar voor de gewone uitgaven en meer dan 0,3 pct. per jaar voor de buitengewone uitgaven. Wanneer men uit deze laatste het buitengewone krediet uitschakelt dat in 1972 en 1973 is uitgetrokken om de terugbetaling te financieren van de belastingen begrepen in de voorraden bestaande op 1 januari 1971, bedraagt de totale expansie van de uitgaven tussen 1967 en 1973 100,2 pct., hun aandeel in het B.N.P. voor het laatstgenoemde jaar, 31,8 pct. en de gemiddelde jaarlijkse verhoging van dat aandeel, ongeveer 0,7 pct.

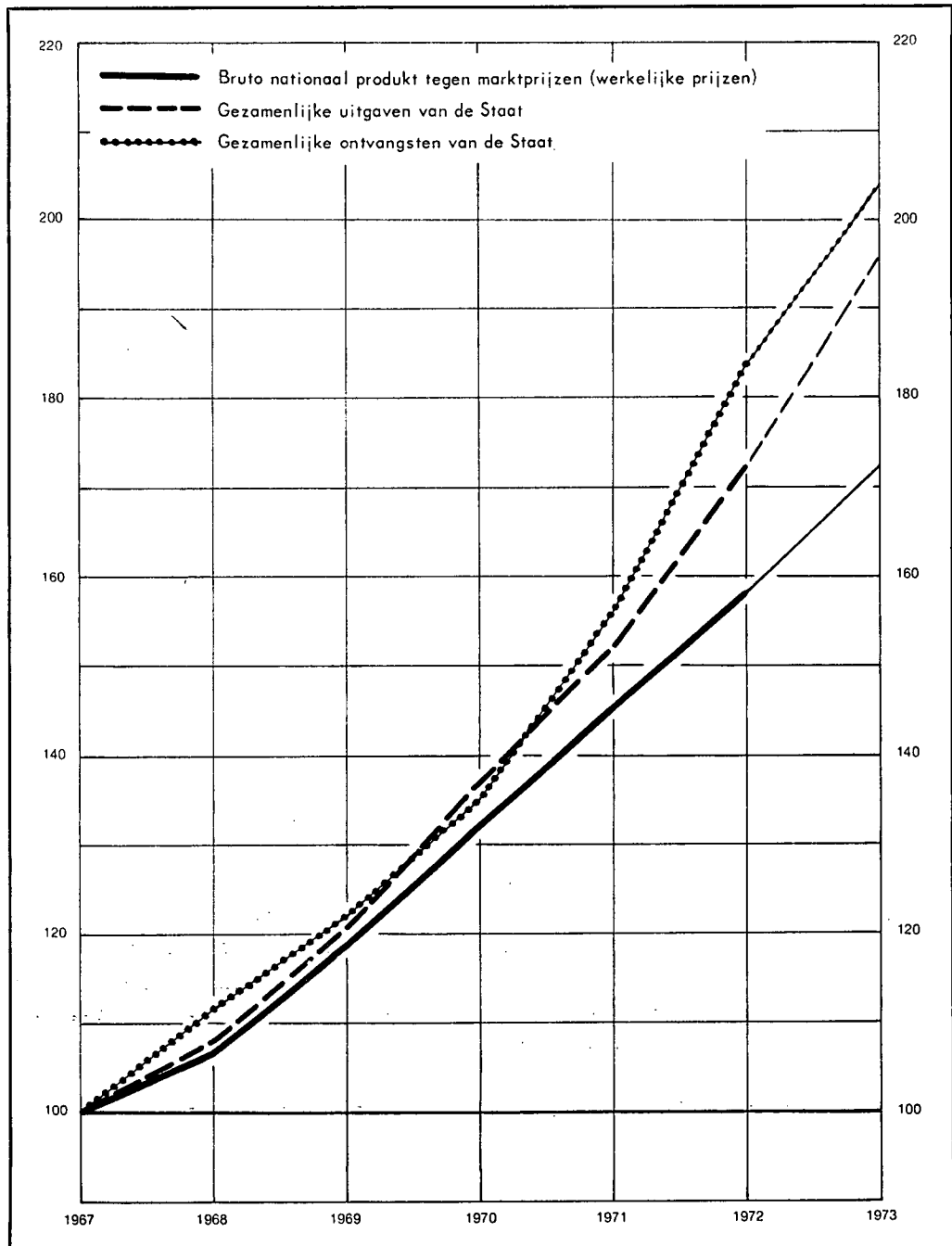
De vermeerdering met fr. 277,3 miljard van de totale uitgaven moet ten bedrage van fr. 211,2 miljard of 76 pct. van het totaal worden toegeschreven aan de gewone uitgaven en voor fr. 66,1 miljard of 24 pct. van het totaal aan de buitengewone uitgaven. De aangroei van deze laatste was nochtans sneller

(1) Zie blz. LIV en LVI.

Grafiek 5.

Gezamenlijke ontvangsten en uitgaven van de Staat en bruto nationaal produkt

(Indexcijfers 1967 = 100)

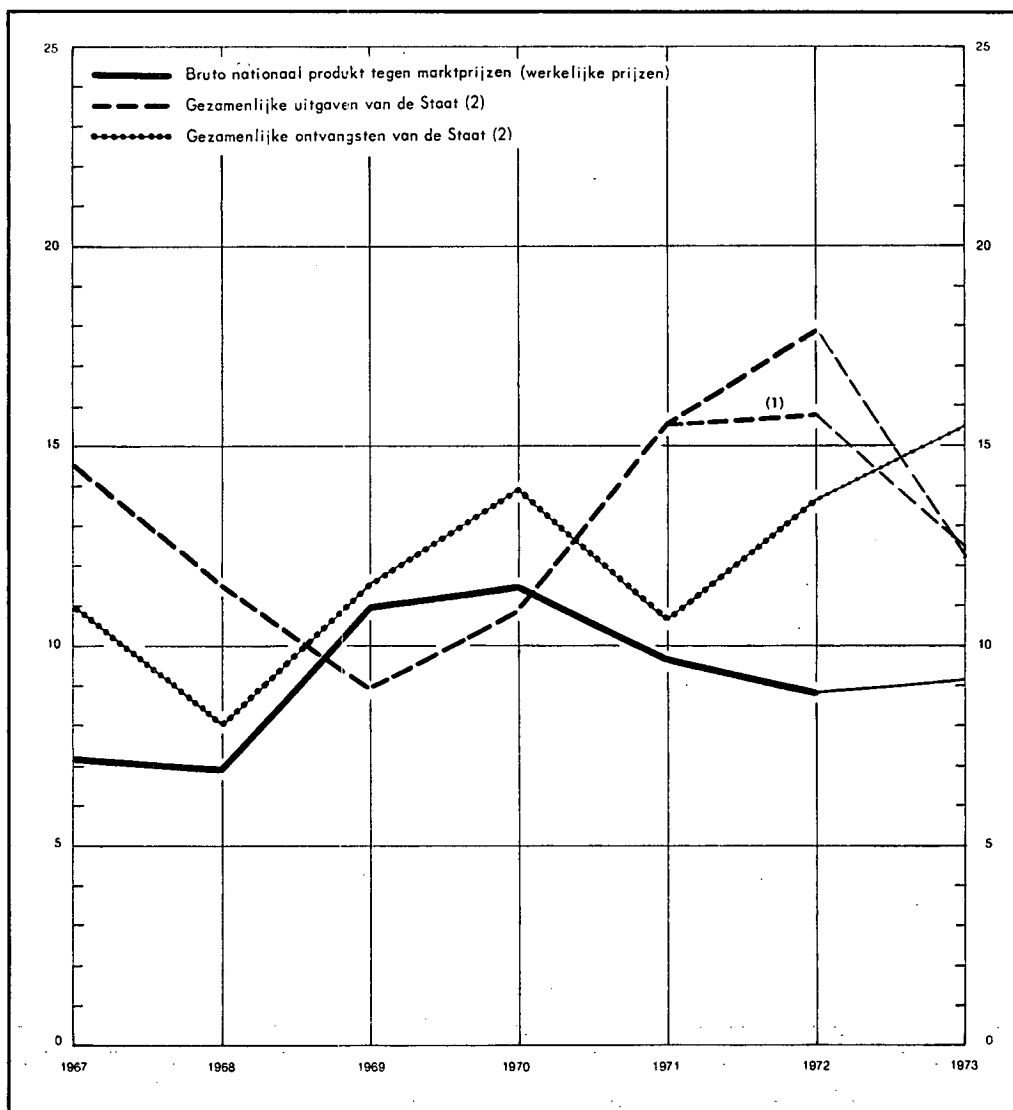

(+ 158,1 pct. tussen 1967 en 1973, of + 136,6 pct. na uitsluiting van de terugbetaling van de belastingen op de voorraden) dan de toename van de eerstgenoemde (+ 93,5 pct.). Het aandeel van de buitengewone uitgaven in de gezamenlijke uitgaven steeg dan ook van 15,6 pct. in 1967 tot 19,8 pct. in 1973 ⁽¹⁾.

Grafiek 6.

Gezamenlijke ontrangsten en uitgaven van de Staat en bruto nationaal produkt

(Jaarlijkse groeipercentages)

¹ Exclusief de terugbetaling van de belastingen op de voorraden.

² Het groeipercentage voor 1973 is het resultaat van de volgende vergelijking : voor 1973 : totaal van de initiële ramingen en, voor 1972, som van de initiële ramingen voor de gewone uitgaven en van de aangepaste ramingen voor de buitengewone uitgaven.

(¹) 18,4 pct. na uitsluiting van het krediet van fr. 9 miljard in verband met de terugbetaling van de belasting op de voorraden.

Zoals uit grafiek 6 blijkt, volgde de stijging van de gezamenlijke uitgaven geen regelmatige curve, maar is zij samengesteld uit afwisselende versnellingen en vertragingen, die gepaard gaan met toenemingen en inkrimpingen van het gezamenlijke tekort. Deze schommelingen kunnen worden verklaard wanneer men ze vergelijkt met de veranderingspercentages van het B.N.P.

	Bruto nationaal produkt		Gezamenlijke uitgaven van de Staat	Totaal tekort van de Staat (Jaarlijkse verandering in miljarden franken) ¹
	Tegen werkelijke prijzen	Tegen vaste prijzen		
	(Jaarlijkse verandering in pct.)			
1967	+ 7,2	+ 3,9	+ 14,5	+ 11,9
1968	+ 6,9	+ 4,2	+ 11,5	+ 13,2
1969	+ 11,0	+ 7,1	+ 8,9	- 1,3
1970	+ 11,5	+ 6,2	+ 10,9	- 1,9
1971	+ 9,7	+ 3,7	+ 15,6	+ 23,5
1972 (voorlopig)	+ 8,8	+ 3,8	+ 15,8 ²	+ 19,4 ²
1973 (ramingen)	+ 9,2	+ 4,5	+ 12,4 ²	+ 1,1 ²

¹ Het teken + wijst op een verhoging en het teken - op een vermindering van het tekort, d.w.z. van het overschot van de uitgaven op de totale ontvangsten.

² Exclusief fr. 9 miljard voor de terugbetaling van de belastingen op de op 1 januari 1971 bestaande voorraden. Zonder uitschakeling van dat bedrag, verkrijgt men de volgende percentages :

	Gezamenlijke uitgaven van de Staat (Jaarlijkse verandering in pct.)	Totaal tekort van de Staat (Jaarlijkse verandering in miljarden franken)
1972 (voorlopig)	+ 18,0	+ 28,4
1973 (ramingen)	+ 12,2	+ 1,1

Over het algemeen, en in het bijzonder bij een conjunctuuromslag — d.w.z. wanneer het begrotingsbeleid een bij uitstek anticyclische rol heeft te spelen —, stemmen de versnellingen van het groeitempo van de gezamenlijke uitgaven en de stijgingen van het tekort overeen met vertragingen van het groeipercentage van het B.N.P.; het omgekeerde is ook waar. Het expansieve beleid van 1968, de afremming waartoe in 1969 werd besloten, de krachtige opleving van 1971-1972 en de voor 1973 verwachte vertraging komen duidelijk naar voren.

Men beschikt niet over onbetwiste berekeningen betreffende de multiplicators van de verrichtingen van de centrale overheid. Wanneer men, aangezien het onmogelijk is het verschil te berekenen tussen de positieve impulsen, op het B.N.P., van de stijging der uitgaven en de negatieve impulsen van de stijging der ontvangsten, alleen in aanmerking neemt de verandering in het totale tekort op de verrichtingen, en op die verandering een multiplicator van 1,33 ⁽¹⁾ toepast, komt men tot het besluit dat een bijkomende verhoging met fr. 10 miljard van het tekort, in waarde vaste cijfers, in 1971 en 1972 een bijkomende bijdrage van bijna 1 pct. tot het B.N.P. zou vertegenwoordigen. Al zijn

(¹) Deze coëfficiënt ligt halverwege tussen de uitkomsten van de berekeningen die Bent Hansen, enerzijds, *La politique budgétaire dans sept pays, 1955-1965*, O.E.S.O., maart 1969, en de diensten van de E.E.G., anderzijds, hebben gemaakt om de uitwerking op het B.N.P. te bepalen van een autonome verandering in de uitgaven van de Staat.

dergelijke invloeden marginaal, toch kunnen zij beslissend zijn; men weet immers hoe eng de marge is tussen een toestand van inflatoire spanningen en een toestand van onderbezetting van het produktievermogen.

Tussen 1972 en 1973 zou het groeitempo van de gezamenlijke uitgaven vertragen terwijl dat van de ontvangsten integendeel zou versnellen ten einde, op de gewone begroting, het evenwicht te herstellen, waarvan in 1972 bewust werd afgezien met het oog op het ondersteunen van de conjunctuur. De ontvangsten zouden toenemen met 15,4 pct. ⁽¹⁾ en de uitgaven met 12,4 pct. ⁽²⁾ ⁽³⁾.

Dit laatste percentage vertoont weliswaar, rekening houdend met de verwachte aanwakking van de economische expansie, een ombuiging in de goede richting t.o.v. de 15,8 pct. ⁽³⁾ ⁽⁴⁾ van 1972; toch blijft het relatief te hoog t.a.v. de vooropgezette groei met 9,2 pct. ⁽⁵⁾ van het B.N.P. Terecht kan bijgevolg gevreesd worden dat de verrichtingen van de centrale overheid in 1973 zouden bijdragen tot de ontwikkeling van inflatoire spanningen in de economie.

VII. Financieringsbehoeften en rijksschuld.

De hierboven uiteengezette analyse heeft betrekking op de aanrekeningen op de begrotingen.

Wat de ontvangsten aangaat, stemmen deze aanrekeningen sedert de hervorming van 1967 overeen met de bedragen die door de Schatkist gedurende het kalenderjaar werkelijk zijn geïnd.

Voor de uitgaven is dat niet het geval. Ter zake worden de ordonnanceringen weliswaar afgesloten op 31 december, maar aan het begin van het volgende kalenderjaar worden daarop nog betalingen in rekening gebracht. Bovendien geschieden de betalingen in de loop van een jaar niet alleen op kredieten die eigen zijn aan dat jaar, maar ook op niet-gebruikte en overgedragen kredieten van voorgaande jaren ⁽⁶⁾. De betalingen in de loop van een jaar hebben dus niet alleen betrekking op de begrotingen van het lopende jaar, maar ook op voorgaande begrotingen; sommige betalingen worden zelfs vooraf uitgevoerd ten laste van het volgende jaar ⁽⁷⁾.

⁽¹⁾ Initiële raming voor 1973 t.o.v. de initiële raming voor 1972.

⁽²⁾ Er zij aan herinnerd dat het veranderingspercentage voor 1973 volgt uit de vergelijking van de initiële raming der gezamenlijke uitgaven in 1973 met de som van de initiële raming van de gewone uitgaven voor 1972 en van de aangepaste raming der buitengewone uitgaven voor dit laatste jaar.

⁽³⁾ Exclusief het jaarlijks krediet van fr. 9 miljard uitgetrokken ter financiering van de teruggave van belastingen op de voorraden.

⁽⁴⁾ Vermoedelijke uitkomsten van 1972, vergeleken met de werkelijke uitkomsten van 1971.

⁽⁵⁾ Tegen werkelijke marktprijzen.

⁽⁶⁾ Omgekeerd, worden de kredieten die eigen zijn aan een jaar ten dele geannuleerd of overgedragen.

⁽⁷⁾ Bijvoorbeeld, de voorafbetaling, eind december, van bezoldigingen die betrekking hebben op de daaropvolgende maand januari.

De kasontvangsten en -uitgaven zijn overigens niet alleen gebonden aan de uitvoering van de begrotingen, aangezien de Schatkist gelden van derden beheert en de verrichtingen van diverse collectiviteiten centraliseert, d.w.z. hun overtoelinge beschikbare middelen in ontvangst neemt of ze voorschotten toestaat.

Ten slotte, beschikt de Schatkist over kasmiddelen die onder haar verschillende rekenplichtigen zijn verdeeld en die voortdurend veranderen.

De externe financieringsbehoeften worden bepaald door de gezamenlijke, hierboven vermelde bestanddelen, w.o. de uitvoering van de begrotingen vanzelfsprekend een overwegende rol speelt. Zij hebben als tegenpost de verandering in de schuldenlast.

De vergelijking tussen de financieringsbehoeften en het verloop van de rijksschuld vergt evenwel een driedubbele aanpassing. De eerste houdt verband met het feit dat het bedrag van de schuld is uitgedrukt in nominale waarden, zodat er dient rekening te worden gehouden met boekingsverschillen voortvloeiend uit afwijkingen tussen de nominale en de reële veranderingen in de schuld : de uitgiften en aflossingen gebeuren niet noodzakelijk a pari en koersschommelingen beïnvloeden de tegenwaarde in Belgische franken van de in vreemde valuta aangepane leningen.

De tweede correctie is noodzakelijk wegens de veranderingen die de schuld ondergaat zonder dat daaruit, voor de Schatkist, geldelijke ontvangsten of uitgaven voortvloeien. Dat is met name het geval zowel met de mutaties van het bedrag schatkistcertificaten in het bezit van het Internationale Monetaire Fonds en van de Bank in verband met de door het Fonds of krachtens de Algemene Leningsovereenkomsten ⁽¹⁾ toegestane leningen, als met de tegoeden bij het Bestuur der Postchecks door de Bank gedeponneerd voor rekening van de Ministers van Nationale Opvoeding ⁽²⁾.

Een derde aanpassing houdt, tenslotte, verband met de « debudgettering » van sommige uitgaven, die een schuld doet ontstaan, welke men, gezien haar oorsprong, eveneens voor « gedebudgetteerd » zou kunnen aanzien en die in

⁽¹⁾ De afgifte van schatkistcertificaten aan het Internationale Monetaire Fonds om de verhogingen van het aandeel van België gedeeltelijk te betalen, geeft uiteraard geen aanleiding tot een kasontvangst. De overige mutaties in de portefeuille van het Fonds, die met zijn verrichtingen in Belgische franken verband houden, gaan, overeenkomstig de geldende wettelijke en overeengekomen bepalingen, gepaard met ontvangsten en uitgaven in hoofde van de Nationale Bank van België en niet van de Schatkist; dat is ook het geval met de leningen toegestaan door de Schatkist aan het Internationale Monetaire Fonds ter uitvoering van de Algemene Leningsovereenkomsten en met de aflossingen door het Fonds op die leningen, want deze laatste worden door de Nationale Bank van België gefinancierd door in te schrijven op schatkistcertificaten.

⁽²⁾ De mutaties in het tegoed van de Nationale Bank van België bij het Bestuur der Postchecks voor rekening van de Ministers van Nationale Opvoeding hebben als juiste tegenpost de mutaties in het tegoed van die Ministers bij de Bank.

de staten van de rijksschuld, zoals zij worden gepubliceerd, niet tot uiting komt. Evenals de aanpassing die is aangebracht in de cijfers van de begrotingsverrichtingen, is de correctie welke is toegepast op de bedragen van de rijksschuld onvolledig; zij heeft slechts betrekking op de middelen die voor de financiering van de buitengewone « uit de begroting gelichte » uitgaven werden gebruikt en die zijn opgenomen in sectie V, t.w. die van de « gedebudgetteerde sector », waarvan melding wordt gemaakt in het deel van de Algemene toelichting bij de begroting dat is gewijd aan de bespreking van de « overheidsinvesteringen ». Volgens een parlementair document ⁽¹⁾ beliep de schuld die niet op de officiële staat van de rijksschuld is opgenomen, eind 1970, in totaal ca. fr. 92 miljard, waarvan de helft voortvloeit uit verrichtingen die in onderhavige studie zijn opgetekend.

Rekening houdend met het voorgaande, staat de nettoverandering in de rijksschuld gelijk met de netto financieringsbehoeften waarvan zij de dekking vormt. Door bij de aldus berekende bedragen de budgettaire aflossingen en de overige terugbetalingen op de gevestigde schuld te voegen, verkrijgt men de bruto financieringsbehoeften. Deze laatste stemmen dus overeen met de nettoverandering in de vlottende schuld verhoogd met de nieuw uitgegeven gevestigde leningen.

Het verloop van de financieringsbehoeften is een belangrijk gegeven van de financiële en monetaire toestand. Vergeleken met het totale vermogen van de geld- en kapitaalmarkten en met de vraag die op diezelfde markten uitgaat van de overige economische subjecten, draagt de omvang van die behoeften ertoe bij om het rentebeleid te bepalen en kan hij de overheid ertoe brengen maatregelen te nemen om het peil van de vraag aan te passen aan dat van het aanbod. De wijze waarop de financieringsbehoeften van de Staat worden gedekt, moeten eveneens aan de omstandigheden worden aangepast om te vermijden dat er onevenwichtigheden ontstaan uit een niet-afgewogen beroep op de gevormde besparingen of op de schepping van aanvullende monetaire middelen.

Het verloop van 1967 tot 1973 van de financieringsbehoeften, wordt in tabel VI weergegeven. Zij stijgen van fr. 29,2 tot 80,7 miljard voor de netto-behoeften en van fr. 60,3 tot 115,8 miljard voor de brutobehoeften; de maxima werden opgetekend in 1972 met respectieve bedragen van fr. 90,7 en 128 miljard. Voor de gezamenlijke periode beliepen zij netto fr. 366,1 miljard en bruto fr. 652,5 miljard. Volgens de huidige ramingen en uitgaande van de basis 1967 = 100, zou men, voor 1973, de volgende indexcijfers verkrijgen :

Netto financieringsbehoeften	276
Bruto financieringsbehoeften	192
B.N.P. tegen (werkelijke) marktprijzen ...	172

⁽¹⁾ *Kamer van Volksvertegenwoordigers. Zitting 1971-1972. Rijksmiddelenbegroting en Begroting van de buitengewone ontvangsten voor het begrotingsjaar 1972. Verslag namens de Commissie voor de Begroting, uitgebracht door de h. Deruelles, 4-I, n° 4, Bijlage II.*

Tabel VI.

Financieringsbehoeften van de Staat

(Miljarden franken)

	1967	1968	1969	1970	1971	1972 ¹	1973 ²
1. Gewone begrotingsontvangsten	220,0	240,4	267,8	305,6	338,5	385,9	437,3
2. Gewone begrotingsuitgaven	222,1	245,5	272,9	300,0	329,6	391,3	437,1
3. Saldo van de gewone begroting = 1 - 2	- 2,1	- 5,1	- 5,1	+ 5,6	+ 8,9	- 5,4	+ 0,2
4. Saldo van de buitengewone begroting	- 28,3	- 32,4	- 32,7	- 37,1	- 48,2	- 67,8	} - 86,0
5. Voorschotten aan het Wegenfonds	- 6,8	- 9,1	- 13,3	- 12,6	- 16,8	- 14,5	
6. Gelden van derden	+ 1,5	- 1,3	+ 2,6	+ 1,3	+ 6,4	} - 3,0	...
7. Andere thesaurieverrichtingen	- 2,6	- 1,9	- 2,0	- 2,0	- 3,6		...
8. Thesaurietekort = 3 + 4 + 5 + 6 + 7	- 38,3	- 49,8	- 50,5	- 44,8	- 53,3	- 90,7	- 85,8
9. « Budgettaire » aflossingen van de schuld ³	15,3	15,7	22,4	21,0	19,5	20,0	26,1
10. Netto financieringsbehoeften van de Schatkist = 8 + 9 ..	- 23,0	- 34,1	- 28,1	- 23,8	- 33,8	- 70,7	- 59,7
11. Netto financieringsbehoeften van de uit de begroting ge- lichte sector	- 6,2	- 7,3	- 9,4	- 12,3	- 16,7	- 20,0	- 21,0
12. Netto financieringsbehoeften van de Staat = 10 + 11 ...	- 29,2	- 41,4	- 37,5	- 36,1	- 50,5	- 90,7	- 80,7
13. Gezamenlijke aflossingen van de rijksschuld	- 31,1	- 27,0	- 51,1	- 49,0	- 55,8	- 37,3	- 35,1
14. Bruto financieringsbehoeften van de Staat = 12 + 13 ...	- 60,3	- 68,4	- 88,6	- 85,1	- 106,3	- 128,0	- 115,8

¹ Vermoedelijke uitkomsten.² Initiele ramingen.³ Nominale bedragen.

Doordat het overschot van de uitgaven op de ontvangsten van de Staat aanmerkelijk groter werd, zijn de financieringsbehoeften sneller gestegen dan het B.N.P. Uitgedrukt in procenten van dit laatste verliepen zij als volgt :

	Netto financierings- behoeften	Bruto financierings- behoeften
1967	3,0	6,2
1968	4,0	6,5
1969	3,1	7,6
1970	2,8	6,6
1971	3,4	7,4
1972 (voorlopig)	5,3 ¹	7,7 ¹
1973 (ramingen)	4,3 ¹	6,3 ¹

¹ Na uitschakeling van het krediet van fr. 9 miljard voor de terugbetaling van de belastingen op de voorraden op 1 januari 1971. Zonder die uitsluiting zijn de percentages de volgende :

	Netto financierings- behoeften	Bruto financierings- behoeften
1972 (voorlopig)	5,9	8,3
1973 (ramingen)	4,8	6,9

Ofschoon het juiste verloop van de netto schuldenlast van de bedrijven niet bekend is, is het niet zonder belang erop te wijzen dat voor de jaren 1967 tot 1972, terwijl de netto financieringsbehoeften van de Staat een bijkomende schuldenlast van fr. 285,4 miljard tot gevolg zouden hebben, ongeveer fr. 390 miljard bijkomende middelen de sector van de bedrijven zouden ten goede gekomen zijn ten gevolge van het beroep dat zij deden op het krediet van de voornaamste categorieën financiële instellingen en door netto-uitgiften van aandelen en obligaties.

In 1973 is het totale bedrag van de jaarlijkse aflossingen slechts fr. 4 miljard groter dan dat van 1967. De budgettaire aflossingen nemen geregeld toe : in 1973 zouden zij fr. 26,1 miljard bedragen, tegen fr. 15,3 miljard in 1967. Het is overigens belangwekkend in dat verband te noteren dat, aangezien die aflossingen begrepen zijn in de gewone uitgaven, per slot van rekening de ene schuld alleen maar vervangen wordt door een andere, aangezien de nieuw uitgegeven obligaties in de plaats komen van die welke werden teruggekocht of afgelost. Aangezien de gewone begrotingen, alles bij elkaar, schommelen rond het evenwichtspunt, komen in feite toenemende bedragen gewone ontvangsten beschikbaar voor de financiering van buitengewone uitgaven, zonder nettoverhoging van de schuldenlast.

In tegenstelling met de budgettaire aflossingen vertonen de aflossingen buiten de begroting bruuske schommelingen; zij hebben nl. in hoofdzaak betrekking op twee onstandvastige elementen : de aflossingen, op tussenliggende vervaldagen, van z.g. « scharnierleningen » en de uiteindelijke vervaldagen van de saldo's van leningen die slechts gedeeltelijk teruggekocht of vervroegd terugbetaald werden. Samen worden deze twee elementen voor 1973 geraamd op fr. 8 miljard; in 1967 bedroegen ze fr. 15,5 miljard en in 1971 zelfs fr. 35,5 miljard.

Tabel VII.

Rijksschuld en dekking van de netto financieringsbehoeften van de Staat
(Miljarden franken)

	1967	1968	1969	1970	1971	1972 ¹	1973 ²
1. Vermeerdering van de nominale rijksschuld	+ 21,5	+ 41,4	+ 28,1	+ 23,3	+ 23,0		
waarvan :							
schuld in Belgische franken	(+ 15,9)	(+ 42,3)	(+ 22,3)	(+ 34,5)	(+ 51,6)		
schuld in vreemde valuta	(+ 5,6)	(- 0,9)	(+ 5,8)	(- 11,2)	(- 28,6)		
2. Boekhoudkundige wijzigingen ³	- 0,7	+ 8,3	- 0,5	- 0,5	- 10,8		
3. Wijzigingen in de rijksschuld die aanleiding hebben gegeven tot fondsenbewegingen = 1 - 2	+ 22,2	+ 33,1	+ 29,9	+ 23,8	+ 33,8		
4. Wijzigingen in het uitstaande bedrag van de financiering door uitgifte van wisselbrieven ⁴	+ 0,8	+ 1,0	- 1,8	—	—		
5. Netto financieringsbehoeften van de Schatkist = 3 + 4 ...	+ 23,0	+ 34,1	+ 28,1	+ 23,8	+ 33,8	+ 70,7	+ 59,7
6. Netto financieringsbehoeften van de uit de begroting gelichte sector	+ 6,2	+ 7,3	+ 9,4	+ 12,3	+ 16,7	+ 20,0	+ 21,0
7. Netto financieringsbehoeften van de Staat = 5 + 6	+ 29,2	+ 41,4	+ 37,5	+ 36,1	+ 50,5	+ 90,7	+ 80,7
8. Dekking van de netto financieringsbehoeften van de Staat :							
A. Beroep op de Belgische markt :							
lange termijn	+ 22,8	+ 32,4	+ 27,2	+ 32,3	+ 81,6		
middellange termijn	+ 0,7	+ 0,6	+ 4,8	- 1,4	+ 0,9		
korte termijn	+ 8,2	+ 12,1	+ 0,4	+ 15,6	- 2,9		
Totaal A ...	+ 31,7	+ 45,1	+ 32,4	+ 46,5	+ 79,6	+ 105,7	
waarvan : ondergebracht bij de geldscheppende instellingen	(+ 4,1)	(+ 28,6)	(+ 15,2)	(+ 18,0)	(+ 40,0)		
B. Beroep op de buitenlandse markten :							
lange termijn	- 1,5	- 1,8	- 0,7	- 1,7	- 2,1		
middellange termijn	- 0,6	+ 1,3	- 0,7	- 1,2	- 8,4		
korte termijn	- 0,4	- 3,2	+ 6,5	- 7,5	- 18,6		
Totaal B ...	- 2,5	- 3,7	+ 5,1	- 10,4	- 29,1	- 15,0	

¹ Vermoedelijke uitkomsten.

² Initiële ramingen.

³ Die geen aanleiding hebben gegeven tot fondsenbewegingen voor de Schatkist.

⁴ Het betreft wissels geaccepteerd door het Wegenfonds.

In feite is de verhoging, van 1967 tot 1973, van de bruto financieringsbehoefte dus, op fr. 4 miljard na, gelijk aan die van de netto financieringsbehoefte.

De voor 1973 geraamde netto financieringsbehoefte liggen fr. 51,5 miljard hoger dan die van 1967. Dit verschil is als volgt samengesteld ⁽¹⁾ :

<i>(Miljarden franken)</i>	
Saldo van de gewone begroting ¹	+ 13,2
Saldo van de buitengewone begroting en voorschotten aan het Wegenfonds ¹	- 51,0
Overige schatkistverrichtingen ²	+ 1,1
Netto financieringsbehoefte van de buitengewone gede- budgetteerde sector	<u>- 14,8</u>
Stijging van de netto financieringsbehoefte	- 51,5

¹ Aangezien het nettobehoeft betreft, moeten de aflossingen begrepen in de begrotingsuitgaven uitgeschakeld worden.
² Deze verandering omvat de wijzigingen in de kasvoorraad; zij stemt overeen met het tegenovergestelde van de in 1967 opgetekende nettomutatie, aangezien het niet mogelijk is het verloop van deze rubriek in 1973 te ramen.

Na uitschakeling van de budgettaire aflossingen laten de gewone verrichtingen in 1973 een batig saldo van fr. 25,9 miljard, tegen fr. 12,7 miljard in 1967. De toegenomen netto financieringsbehoefte zijn bijgevolg voor meer dan het totaal toe te schrijven aan de buitengewone verrichtingen, waarvan het negatieve saldo, exclusief de aflossingen, oploopt van fr. 40,8 tot 106,6 miljard of met fr. 65,8 miljard. Dit laatste bedrag is ten belope van fr. 9 miljard te verklaren door het buitengewone krediet voor de financiering van de terugbetaling der belastingen begrepen in de voorraden op 1 januari 1971. Schakelt men dit buitengewone en tijdelijke element uit, dan blijft er een saldo over van fr. 56,8 miljard, dat grotendeels betrekking heeft op de « investeringen »; de betalingen betreffende deze laatste stegen immers met fr. 45,2 miljard.

Vergeleken met 1972, zouden de netto financieringsbehoefte in 1973 met fr. 10 miljard verminderen voor zover de ontvangsten en uitgaven opgetekend in de rubrieken « Gelden van derden » en « Andere thesaurieverrichtingen », waarvoor geen enkele raming mogelijk is, tegen elkaar opwegen. De stijging van de betalingen uit hoofde van buitengewone uitgaven en van voorschotten aan het Wegenfonds, die te wijten is aan de forse toename van de vastleggingen in 1971 en 1972, zou meer dan gecompenseerd worden door het herstel van het evenwicht op de gewone begroting en door de toename van de « budgettaire » aflossingen van de schuld. Het beroep van de centrale overheid op de geld- en kapitaalmarkten zou aldus in 1973 worden teruggebracht tot fr. 80,7 miljard; tegen fr. 90,7 miljard in 1972; toch ligt het eerste bedrag nog fr. 31,8 miljard of 63 pct. boven het tekort van 1971.

Het verloop van de rijksschuld sinds eind 1966 wordt weergegeven in tabel VII. Na uitschakeling van de veranderingen die geen aanleiding hebben gegeven

⁽¹⁾ Het teken - wijst op een verhoging en het teken + op een vermindering van het tekort, d.w.z. van de financieringsbehoefte.

tot ontvangsten of uitgaven voor de Schatkist, en na inschakeling van de netto-schuld die verband houdt met de financiering van de « gedebudgetteerde » uitgaven opgetekend in onderhavige studie, en die niet voorkomt in de officiële staten van de rijksschuld, stemmen de mutaties per definitie overeen met de netto financieringsbehoeften, nl. fr. 366,1 miljard voor de hele periode 1967-1973.

Rekening houdend met een redelijke raming voor het jaar 1972, zou de totale stijging met fr. 285,4 miljard van de schuld tussen 31 december van de jaren 1966 en 1972 ongeveer als volgt kunnen worden ingedeeld :

(Miljarden franken)

Beroep op de Belgische markt	+ 341,0
Beroep op de buitenlandse markten	- 55,6

Daar de binnenlandse geld- en kapitaalmarkten zeer ruim waren, kon de Staat zijn schuld tegenover het buitenland vrijwel geheel delgen.

Het beroep op de Belgische markt deed zich voor ten belope van ca. 85 pct. van het totaal in de vorm van netto-uitgiften van gevestigde leningen en van ongeveer 15 pct. in de vorm van een aangroei van de vlottende schuld. Het aandeel van de geldscheppende instellingen in de gezamenlijke, door de Belgische markt aan de Staat bezorgde middelen, beliep 45 pct. tijdens de jaren 1967 tot 1971.

De stijging van de schuld heeft als tegenpost het bezit van financiële activa door andere economische subjecten. Een groot deel van die activa is weliswaar gevormd bij financiële instellingen maar de middelen waarmee die instellingen zich vorderingen op de Staat aanschaffen komen, tenslotte, in hoofdzaak voort uit financiële besparingen gevormd door de bedrijven en gezinnen; de rol van de financiële instellingen in het proces bestaat erin deze besparingen om te vormen in andere activa en aldus ter beschikking te stellen van andere economische subjecten.

Daarvan uitgaande, leek het interessant een vergelijking te maken tussen de schuld van de Staat en de aangroei van financiële activa in Belgische franken in het bezit van de bedrijven en gezinnen. Van 31 december 1966 tot 31 december 1972, voor welke datum een raming werd opgesteld, zouden deze financiële activa gestegen zijn met ongeveer fr. 850 miljard. Het bijkomende beroep van de Staat op de Belgische markt bedraagt ongeveer 40 pct. van dat bedrag.

Algemene besluiten.

Deze technische analyse leidt tot de formulering van enkele algemene opmerkingen.

Dat het aandeel van de bestedingen van de gezamenlijke overheid in het B.N.P. toeneemt, maakt de aandacht gaande. Deze ontwikkeling werd steeds

op uiteenlopende wijze beoordeeld. Zij wordt vaak op een overdreven manier bestempeld als een kwaad op zichzelf, in commentaren die uitgaan van kringen die, anderzijds, meestal niet nalaten, bij andere gelegenheden en soms zelfs tegelijkertijd, een flinke uitbreiding te vragen van sommige uitgaven van diezelfde verkwistende overheid. Aan de andere kant, wordt zij vaak met evenveel overdrijving, op grond van vooroordelen, aangezien voor een uiting van de sociale vooruitgang en van de kwalitatieve verbetering van de toewijzing der voortgebrachte middelen, niet zonder dat dezelfde stemmen, soms simultaan, de druk aanklagen van de belastingen, waartoe deze groei van de overheidsuitgaven heeft geleid, of de onrechtvaardigheid van de inflatoire toestanden tot het ontstaan waarvan hij heeft bijgedragen.

Voor de waarnemers die zo objectief mogelijk willen zijn, ontbreken de juiste instrumenten voor een nauwkeurige analyse. Immers, in deze aangelegenheid, die te maken heeft met het welzijn, en waar derhalve de beoordeling inzonderheid een beroep doet op waardeschalen, kan geen enkele zekere, onbetwistbare of onbetwiste maatstaf als toetssteen dienen bij de beoordeling van de uiteindelijk te kiezen doelstellingen.

Hetgeen betreurenswaardig lijkt, is dat de in de tekst beschreven ontwikkeling, die in België trouwens sterker is dan in de andere landen van de Gemeenschap — een kenmerk dat moet worden onderstreept —, slechts ten dele het resultaat is van redelijk overlegde en geordende inspanningen ten einde de structuur van de gezamenlijke bestedingen te wijzigen. De reeks toenemende bedragen van deze overheidsuitgaven heeft eerder het kenmerk van een opeenvolging van — zonder enthousiasme geboekte — vaststellingen van de aanvaarde, eerder dan gewilde gevolgen van ongeordende acties komende van *alle* zijden, die een toename eisen en verkrijgen van die soort uitgaven waarvan het voorwerp zeer subjectief als « goed » voor de ontvangende partij wordt beschouwd; deze laatste en haar verdedigers krijgen niet voldoende te horen en, vooral, weigeren te accepteren dat de optelling van al deze afzonderlijke « afnemingen » fataal een enorm geheel vormt, in vergelijking met het gedulde bedrag van de dekkingsontvangsten, d.w.z. met de som van de middelen die elk van deze partijen, in haar onvermijdelijke rol van bijdragende partij, als een noodzakelijk « kwaad » bereid zou zijn te verschaffen.

Wanneer men zich beperkt tot de verrichtingen van de centrale overheid, blijkt eveneens dat deze zijn toegenomen in een sneller tempo dan de groei van het B.N.P. en dat die afwijking zich sedert 1971 nog scherper aftekent.

De periode waarop de analyse betrekking heeft, omvat weliswaar slechts een enkele fase van opgaande conjunctuur tegen twee van neergaande conjunctuur; aangezien het jaar 1971 en het begin van het jaar 1972 juist in een van deze twee laatste fasen liggen, strookt het met de beginselen van een regulerend conjunctuurbeleid dat de Staat zijn uitgaven op dat tijdstip meer dan proportioneel heeft vergroot.

Nochtans vertoont de verhouding tussen de uitgaven van de centrale overheid en het nationale produkt, zelfs bij overeenstemmende conjunctuurfasen, een tendentie tot stijgen.

De opsomming van de belangrijkste bestedingen maakt het mogelijk de betekenis van dit versnellingsverschijnsel van 1967 tot 1973 te beoordelen.

Vooreerst hebben de buitengewone uitgaven slechts voor 24 pct. bijgedragen tot de stijging van de gezamenlijke uitgaven tijdens deze periode; maar het moet worden onderstreept dat zij sneller toenamen dan de gewone uitgaven : + 94 pct. voor laatstgenoemde uitgaven, tegen + 158 pct. voor de eerstgenoemde (of + 137 pct. indien men geen rekening houdt met de terugbetalingen van de belastingen op de voorraden).

Zij omvatten « financiële uitgaven »; de stijging van deze laatste deed zich inzonderheid voor in de voorschotten bestemd om de « kapitaal »-rekeningen van de bedrijven voor gemeenschappelijk vervoer in evenwicht te brengen; tegenover de kritische argumenten geïnspireerd door het rendabiliteitsbeginsel worden motieven van economische en sociale aard aangevoerd die het beschikbaarstellen van snelle en gerieflijke gemeenschappelijke vervoermiddelen tegen een lage prijs rechtvaardigen. Daarentegen lokt de ontwikkeling van de « investeringen », een andere categorie, die 80 pct. van de buitengewone uitgaven vertegenwoordigt, minder bezwaren uit; zij werd als noodzakelijk beschouwd wegens de vertraging die inzake collectieve voorzieningen werd opgelopen, een gebied waar de behoeften trouwens ongebreideld dreigen toe te nemen indien de noodzakelijke programma's niet worden opgemaakt aan de hand van strenge ramingen van het nut en van de kosten.

De versnelling van de gewone uitgaven is ongetwijfeld oorzaak van de grootste bekommernis, te meer daar het streven naar « het evenwicht van de gewone begroting » heden, in een periode van spanningen, onvoldoende lijkt, gelet op het groeitempo zelf van de uitgaven. Men weet immers dat deze laatste uit zichzelf een stimulans zijn voor de expansie van het inkomen; door het bekende multiplicatoreffect, geeft deze expansie dan aanleiding tot de toename van de belastingontvangsten die het evenwicht van de gewone begroting tot stand zal brengen; maar de verzwaarde belastingdruk zal gaan wegen op een inkomen dat inflatoir geworden is in de mate dat zijn groei in prijzen tot stand kwam. In België heeft men bovendien vastgesteld dat de verhoging van het bedrag der belastingontvangsten, van welke soort ook, op haar beurt, in bepaalde omstandigheden, een inflatiefactor werd; daar wordt later op teruggekomen. Bovendien heeft men waargenomen, dat de expansie van de overheidsuitgaven een ingebouwde inflatoire afwijking vertoont, zelfs als ze in evenwicht gebracht is door de aanpassing van de ontvangsten : de Staat vormt geen besparing voor een bedrag dat gelijk is aan dat van de bijkomende besparing die de gezinnen zouden hebben gevormd indien het deel van het inkomen, dat door de belastingen werd ontnomen, te hunner beschikking was gebleven. Om al deze redenen kunnen de van de Staat uitgaande bijkomende consumptie- of over-

drachtsuitgaven op een zeker ogenblik in de economische dynamiek spanningen doen ontstaan of versterken.

Het klimaat van verzwakkende conjunctuur, dat bij het opmaken van de begroting voor 1972 heerste, wettigde de verhoging van de gewone uitgaven en het tekort dat eruit volgde. De beweging zou omkeerbaar moeten zijn. Het conjunctuurklimaat dat voor 1973 wordt verwacht is immers volkomen verschillend. Derhalve moet men betreuren, althans wanneer men zich niet in de inflatie schikt, dat het nu reeds aanvaarde groeitempo van de gewone uitgaven, ondanks zijn vertraging, aanmerkelijk hoger blijft dan dat van het nationale produkt.

De in 1972 waargenomen, en in mindere mate voor 1973 verwachte versnelling van de gewone uitgaven is beïnvloed door de « sociale programmatie » van het openbaar ambt. In de mate dat zij een achterstand goedmaakt, concentreert de herwaardering van de wedden op 1972 en 1973 uitwerkingen die anders over de voorgaande jaren zouden zijn gespreid; dientengevolge zijn de groeipercentages van 1972 en 1973 opgevoerd met het bedrag van de overeenstemmende onderschatting tijdens de vorige begrotingsjaren. Bovendien moet worden aangestipt dat, voor het geheel van de periode 1967-1973, de « lonen en sociale lasten » minder toenemen dan het gemiddelde van de gewone uitgaven. Hoewel ze bijdragen tot de uiteenlopende groeitempo's van de gewone uitgaven, enerzijds, en van het nationale produkt, anderzijds, zijn deze inkomensbetalingen niet de belangrijkste oorzaak van deze discrepantie.

Naar de grote bestedingscategorieën kan de ontwikkeling van de gewone uitgaven immers als volgt worden samengevat :

	Aandeel in de begroting van 1973	Aandeel in de totale stijging van de gewone uitgaven 1967-1973	Toename van 1967 tot 1973
	(Pct.)		
Overheidsverbruik	36	33	+ 79
waarvan :			
— lonen, sociale lasten	19	18	+ 83
— pensioenen	11	10	+ 74
— niet-duurzame goederen en diensten ¹	6	5	+ 76
Inkomensoverdrachten	43	46	+ 107
Rijksschuld	15	13	+ 72
Andere aanwendungen ²	6	8	+ 191
Totaal van de gewone uitgaven	100	100	+ 94

¹ Inclusief « legermaterieel en wegenonderhoud ».

² Deze rubriek omvat de « interesten en verliezen » (dekking van het uitbatingstekort van overheidsbedrijven), de « kapitaaloverdrachten » (vooral ten gunste van het buitenland en van de huisvesting), de « roerende vermogensgoederen » (uitrusting van de departementen en van het onderwijs), de « dotaties » en « diversen » (vooral universitaire expansie en cultuur, o.m. B.R.T.-R.T.B.).

De inkomensoverdrachten, de voornaamste categorie van de gewone uitgaven, zijn in de loop van de laatste zes jaar zeer krachtig gestegen.

De essentiële functies van de begroting van de gewone uitgaven blijken duidelijk uit de hiervoren vermelde cijfers : enerzijds, het overheidsverbruik financieren — d.w.z. allerhande diensten kosteloos (of beneden de kostprijs) ter beschikking van de bevolking stellen —, anderzijds, koopkracht, en derhalve middelen, overdragen, d.w.z. herverdelen ⁽¹⁾.

Kortom, de Staat — de som van de enkelingen en de gemeenschappen waaruit hij is samengesteld — registreert in zijn gewone begrotingen een geheel van verrichtingen waarbij, via de Schatkist, middelen komende van bepaalde enkelingen en gemeenschappen dadelijk opnieuw worden aangewend ten bate van diezelfde, of andere, enkelingen en gemeenschappen. De gewone uitgaven zijn de som van hetgeen aldus naar de verschillende ontvangende partijen terugvloeit.

Voor het overheidsverbruik zijn die ontvangende partijen, in bijkomstige mate, de ondernemingen die aan de Staat goederen en diensten leveren en, in hoofdzaak, de massa van de enkelingen en gemeenschappen van alle categorieën die gebruik maken van al de diensten voortgebracht door de werknemers in het openbaar ambt en die zich doorgaans van hun eigen verbruik niet bewust zijn, tenzij dan om nog meer prestaties te eisen. De gemeenschap mag stellig van diegenen die voor het staatsbeheer verantwoordelijk zijn, eisen dat bij het produceren van de diensten die voor het overheidsverbruik bestemd zijn, voldoende rekening gehouden wordt met het beginsel van efficiëntie, d.w.z. dat de factoren op de best mogelijke wijze worden aangewend. Maar die, zo vaak uitgedrukte rechtmatige eis wordt al te dikwijls tegengewerkt door volledig tegengestelde eisen die door allerhande categorieën leden van de gemeenschap met nog meer aandrang aan de overheid worden opgedrongen.

Wat de overdrachten betreft, zij komen, zoals gezegd, ten goede aan wie geniet van sociale en medische diensten — zowel bezoldigden als zelfstandigen —, van het gesubsidieerd onderwijs, van de collectieve uitrustingen die door de lagere overheid dank zij subsidies van de centrale overheid worden verwezenlijkt, van sociale woningen, aan de gebruikers van gemeenschappelijke vervoermiddelen, aan de landbouwers, enz. Van die overdrachten genieten in feite de meeste burgers op de ene of de andere wijze, en veelal op verschillende wijzen tegelijk.

Het staat vast dat de gewone werkingsuitgaven, die een zeer indrukwekkende som vertegenwoordigen, niet algeheel beantwoorden aan maatstaven van een maximaal economisch of sociaal nut. Het bestaan van toepassingen die ondoeltreffend zijn, omdat ze twee- of meermaals voorkomen, omdat de produktiviteit gebrekkig is, omdat een wezenlijk doel ontbreekt, valt niet te loochenen. Men mag echter niet veralgemenen. Overigens mag men zich afvragen welke hinder zou aan gevoeld zijn, of scherper aan gevoeld zijn, zo alle gewone.

⁽¹⁾ De rubriek « Rijksschuld » omvat de aflossingen, die in feite slechts een hernieuwing zijn van de schuld, en de interesten, die een vorm zijn van herverdeling.

objectief als nutteloos erkende uitgaven afgeschaft waren. Maar die gedeeltelijke ondoeltreffendheid is niet, wat men ook moge beweren, eigen aan de Staat : de sector van de private bedrijven die goederen en diensten voortbrengen verwezenlijkt evenmin de optimale toewijzing van middelen : zijn structuur zou doelmatiger kunnen zijn — maar ten prijze van welke hinder — en zijn bestedingen, zelfs voor de investeringen, zouden veel verspillingen kunnen uitschakelen. In tegenstelling met de begroting van de Staat zijn de gegevens die betrekking hebben op de ondernemingen beschut door een gemakkelijke ondoorzichtigheid : zij zijn niet gegroepeerd in begrotingen en rekeningen die hun middelen, hun uitgaven en hun schulden uitvoerig en nauwkeurig bekendmaken; zij lenen zich dus minder tot een kritisch onderzoek.

Men moet evenwel toegeven dat de risico's van een slechte toekenning van de middelen bij de bedrijven in beginsel enger begrensd zijn dan die welke de Staat loopt. De verkeerde beslissingen die zij nemen zouden op min of meer korte termijn moeten worden bestraft door de uitwerking van de concurrentie. Maar indien deze sanctie van de vergissingen waarschijnlijk is voor de ondernemingen die, gelet op de aard van hun bedrijf, onderworpen zijn aan de wet van de internationale mededinging, zowel op de vreemde als op de binnenlandse markten, dan is dit lang niet zo zeker voor de bedrijven waarvan de activiteit zich ontplooit in sectoren die tegen de uitwerking van deze mededinging beschermd zijn, om geografische redenen of door verschillende kunstmatige protecties.

Hoewel de nationale overheid er in volle onafhankelijkheid over beslist, kunnen de uitgaven van de Staat evenmin bepaalde normen te buiten gaan. Al zijn ze niet scherp afgetekend, toch zijn deze normen zeer reëel en een miskennis ervan leidt tot verstoring van de economie. Gelet op zijn omvang oefent immers het beroep van de Staat op de twee middelen waarover hij beschikt om zich financiële middelen aan te schaffen, nl. de belasting en de lening, een belangrijke economische invloed uit.

Aan de fiscaliteit zijn economische grenzen gesteld. De indirecte belasting, die wellicht gemakkelijker kan worden geheven, wordt natuurlijk opgenomen in de kosten en in de prijzen, zelfs wanneer ze alleen de verbruikers treft; de trouwens in menig opzicht voordelige techniek van de indexering maakt de indirecte belasting tot een factor van verhoging van de nominale bezoldigingen, dus van de kosten. Ook de directe belasting wordt afgewenteld, afwaarts wanneer, ten einde na het betalen van de belasting een onveranderd netto-inkomen te behouden, de ondernemingen ze trachten op te nemen in de kostprijs en wanneer de zelfstandige producent zijn winstmarge zoekt te verruimen of zijn tarief te verhogen; opwaarts, als de loontrekkende en de bezoldigde, wanneer ze sterk genoeg staan, inkomensverhogingen afdwingen die de invloed van de nieuwe belastingen moeten neutraliseren. Derhalve is iedere verzwaring van de belastingdruk in een inflatieperiode een factor van prijsstijging en brengt aldus een nieuwe verhoging teweeg van de uitgaven van de Staat. Er komt dan ook een

inflatoir proces op gang, dat zichzelf in stand houdt. In de conjuncturele omstandigheden van de e.k. maanden moet worden gevreesd dat dit het geval zal zijn in België.

De fiscaliteit heeft ook psychologische grenzen. De verzwarende van de belasting boven bepaalde drempels verwekt op een zeker ogenblik een toenemende weerstand en een grotere, op al dan niet wettige wijze georganiseerde weigering t.a.v. de fiscale druk : als belastingplichtige heeft de enkeling van de tegenwaarde van de fractie van zijn inkomen dat naar de belastingen gaat geen even duidelijk beeld als hetgeen hij, als verbruiker, heeft van zijn directe uitgaven voor goederen en diensten verstrekt door de bedrijven.

Het baat niet te betreuren dat de verbruiker er de voorkeur aan geeft aan prullen, speelgoed of zelfs schadelijke consumpties meer uit te geven dan het gedeelte van zijn bruto-inkomen dat hij, in de vorm van belastingen, besteedt voor zijn eigen verbruik van door de Staat geproduceerde diensten. De feiten zijn er en zij blijven hun invloed uitoefenen zolang de staatsburger zal worden aangezet zich te ergeren over de traagheid die de « Staat » aan de dag legt om de massa diensten die hem gratis worden verstrekt, of de verschillende toelagen die hem worden uitgekeerd, te vergroten — aangezien hij op beide evenzeer recht heeft — en er terzelfder tijd van overtuigd is dat de belastingdruk slecht gespreid is in de mate dat hij erdoor getroffen wordt. Deze onlogische houding van de burger tegenover de Staat hindert deze laatste in zijn inspanningen om zijn gewone uitgaven door belastingontvangsten te dekken. De moeilijkheid is afhankelijk van het groeitempo van de gewone uitgaven. Het spreekt derhalve vanzelf dat het beheer der overheidsfinanciën voor het jaar 1973 met ernstige moeilijkheden zal hebben af te rekenen.

Bij gebrek aan belastinginkomsten is de Staat verplicht de nodige middelen te lenen. Maar de mogelijkheden waarover de Schatkist beschikt om krediet te vinden zijn beperkt zowel door de omvang van de op de geld- en kapitaalmarkten beschikbare middelen — zelf afhankelijk van de beslissingen van andere economische subjecten om af te zien van de aanwending van hun besparingen voor hun eigen investeringsdoeleinden — en door het, soms bevoorrechte, beroep van de andere sectoren op deze beschikbare middelen.

Laatstgenoemde middelen kunnen ongetwijfeld zonder moeite worden verruimd door de geldschepping ten gunste van de Staat. Wanneer men, in een reeds inflatoire periode, de uitgaven ten gunste van de Schatkist of van ieder ander economisch subject dekt door kredieten waarvan de tegenpost bestaat uit volkomen liquide besparingen, zoals de monetaire kasmiddelen, of uit zeer liquide besparingen, zoals de quasi-monetaire tegoeden, dan geeft men de houders de beschikking over een hoeveelheid betaalmiddelen voor aanvullende uitgavenstromen. Ook t.a.v. dit gevaar voor een overdreven monetaire financiering van de Schatkist, is het niet zonder bezorgdheid dat men de uitvoering van de begroting voor 1973 tegemoet ziet.

Weliswaar hebben in het verleden, ter gelegenheid van de indiening van de begrotingen, ongeluksprofeten al te vaak rampen aangekondigd die zich niet hebben voorgedaan. Maar thans moet men, in alle objectiviteit, constateren dat de prijzen sedert enkele jaren sneller stijgen. De verruiming van de begrotingen van de Staat is ongetwijfeld niet de enige, zelfs niet de grootste oorzaak van de prijsstijgingen; zij draagt er evenwel op tweeërlei wijze toe bij : in de eerste plaats, door spanningen van de vraag te veroorzaken die de opwaartse druk van de bezoldigingen van alle socio-professionele categorieën vergemakkelijken en, in de tweede plaats, door de kostenstijging rechtstreeks te versterken, als gevolg van de zwaardere belastingdruk. Nu voor de Belgische economie de periode van vertraging voorbij is en zich een nieuwe fase van snelle groei aftekent, zullen het niveau van de staatsuitgaven en, meer algemeen, van de overheidsuitgaven, alsmede de verdere groei ervan, welke voor 1973 wordt verwacht, ontegensprekelijk stimulansen zijn voor de huidige inflatie.

In andere landen werd reeds de beslissing genomen om het begrotingsbeleid in een minder expansionistische, zelfs restrictieve richting om te buigen. Moet de Belgische regering, die na de politieke crisis zal worden gevormd, op haar beurt, niet overgaan tot een nieuwe actie in die richting? In een democratisch bestel veronderstelt een dergelijke actie een ruime toestemming. Deze consensus, welke politiek mogelijk zal maken wat noodzakelijk is, kan slechts worden verkregen wanneer de bewindvoerders en alle andere personen die verantwoordelijk zijn voor het economisch beleid, het land duidelijk doen inzien dat het zelfs in een economie van overvloed niet mogelijk is steeds maar « alles, onmiddellijk » te eisen.

IN BELGIE GENOMEN MAATREGELEN VAN MONETAIR BELEID

1. AKKOORDEN BETREFFENDE DE VORMING VAN EEN MONETAIRE RESERVE EN DE HANDHAVING VAN DE STRUCTUREN IN OVERHEIDS- EFFECTEN EN -FONDSEN.

Een nieuw stelsel van monetaire reserve, waaraan zowel de banken als de privé-spaarkassen en de belangrijkste openbare kredietinstellingen deelnemen, is in werking getreden op 20 november 1972.

Men vindt hierna de verantwoording en de voornaamste bepalingen van de akkoorden die tussen de Bank en de verschillende betrokken financiële instellingen werden gesloten.

Verantwoording.

1. Toen in juni en juli 1972 een aanzienlijke toevloeiing van kortlopende gelden, veroorzaakt door speculaties eerst op het pond sterling en daarna op de dollar, de Nationale Bank ertoe noopte voor meer dan twintig miljard deviezen op de gereguleerde valutamarkt aan te kopen, bleek de schepping van binnenlandse liquiditeiten waartoe die interventies van de Bank hadden aanleiding gegeven, schepping die zich daarna kon voortzetten door een afgeleide kredietexpansie, een bedreiging te vormen voor het binnenlands evenwicht, want de vraag kon buitensporig worden gevoed door overvloedige geldmiddelen. Om in de mate van het mogelijke die ontwikkelingen te voorkomen, werd een monetaire reserve gevormd waarbij tien miljard bankmiddelen werden bevroren, in toepassing van een akkoord dat op 26 juli jl. tussen de Nationale Bank en de Bankcommissie enerzijds en een aantal banken anderzijds werd gesloten. Het akkoord liep op 31 oktober jl. ten einde. De banken aanvaardden nochtans,

als overgangsmaatregel, de gevolgen ervan te verlengen tot 19 november 1972, in afwachting van de afloop van de onderhandelingen die de Bank, tegemoetkomend aan de wens van de Regering, met de banken, de privé-spaarkassen en de voornaamste openbare kredietinstellingen had ondernomen, om een nieuw stelsel van monetaire reserve in te voeren dat aan de nieuwe omstandigheden moest beantwoorden.

2. a) De huidige omstandigheden zijn immers verschillend van die welke heersten toen het akkoord van 26 juli was gesloten geworden.

b) Aan de ene kant werden de speculatieve posities geleidelijk afgewikkeld; zij werden grotendeels gebruikt door de buitenlanders, voor de vereffening van hun verplichtingen tegenover de Belgisch-Luxemburgse Economische Unie waarvan de balans der lopende transacties steeds een buitengewoon hoog overschot laat. Maar, terwille van de onzekerheid in verband met de internationale monetaire betrekkingen, mag de hypothese van een hervatting van verplaatsingen van kapitalen van het buitenland naar België niet worden uitgesloten. Er dienen dus beschermingsmaatregelen te worden gehandhaafd, met het doel de binnenlandse geldmarkt eventueel tegen dergelijke toevloeiingen te beschermen.

c) Aan de andere kant werd de conjuncturele herstelbeweging in de loop van de jongste maanden bevestigd. De meest recente gegevens getuigen van de expansie of van het herstel van alle belangrijke categorieën bestedingen en laten vermoeden dat sectoriële spanningen inzake prijzen binnenkort zullen tot uiting komen op belangrijke markten waar het aanbod, dat door het produktievermogen beperkt is, zal hebben af te rekenen met een verruimde vraag : dit zal het geval zijn in de bouwnijverheid, althans voor de gebouwen.

De recente ontwikkeling van de werkloosheid schijnt weliswaar een afwijkende aanduiding te geven, maar de conjuncturele betekenis van deze indicator is twijfelachtig : de openstaande aanvragen van werkgevers ondergaan de invloed van de rationaliseringsinspanningen die de bedrijven onder de druk van de aanmerkelijk gestegen loonkosten hebben gedaan; ongeacht het sociale belang van dit verschijnsel zal men het niet met gezamenlijke maatregelen kunnen verhelpen zonder terzelfder tijd de uitwerkingen van de inflatiefactoren te versterken.

d) De stijging van de prijzen bij consumptie, die krachtiger was dan in 1971, vertoont in het derde kwartaal een tendentie tot versnelling; het jaarlijkse stijgingspercentage bedraagt ongeveer 5,5 pct., tegen 4,6 pct. in het overeenstemmende kwartaal van 1971. Het jaarlijkse groeitempo van de lonen wint eveneens aan snelheid; de jaarlijkse verhoging van de gemiddelde brutoverdienste per gewerkt uur bereikte 12,6 pct. in het eerste halfjaar van 1972 en 14,2 pct. in het derde kwartaal.

3. a) Deze ontwikkeling is niet eigen aan België. Zij komt, met verschillende intensiteiten, eveneens tot uitdrukking in de andere landen van de Gemeenschap.

b) De Ministerraad van de Europese Gemeenschappen heeft er tijdens zijn zitting te Luxemburg in de laatste dagen van oktober dan ook naar gestreefd het inflatietempo te vertragen, door de lidstaten aan te bevelen een gecoördineerd beleid uit te werken met o.a. te vermijden dat de beweging van de prijsstijging door een te snelle vooruitgang van de vraag naar goederen en diensten nog zou worden versterkt. Welnu, de verwachte stijgingen zelf wakkeren de bestedingsbeslissingen aan en de verwezenlijking van deze laatste is des te makkelijker daar de financiële instellingen over overvloedige middelen beschikken.

4. a) In België beschikten de banken, de privé-spaarkassen en de openbare kredietinstellingen samen onlangs over werkmiddelen in Belgische franken die in vergelijking met de voorgaande jaren in een zeer snel tempo toenamen.

Ontwikkeling van de middelen in Belgische franken van de financiële instellingen

(In miljarden franken)

Medio-1969 tot medio-1970	Medio-1970 tot medio-1971	Medio-1971 tot medio-1972
+ 119	+ 162	+ 200

In procenten liep het jaarlijkse stijgingstempo op van iets meer dan 13 pct. in de loop van de eerste periode tot 17 pct. in de loop van de laatste.

b) Dank zij deze overvloed aan middelen konden de financiële instellingen aanzienlijke kredietvragen beantwoorden. Reeds voor het eerste halfjaar van 1972 alleen bereikte het gebruik van de door die instellingen verleende kredieten nagenoeg veertig miljard frank, tegen iets meer dan vijfentwintig miljard in de loop van dezelfde periode van vorig jaar.

c) Deze ontwikkeling wordt eveneens waargenomen voor de kredietopeningen. De opgetekende nieuwe openingen voor kredieten voor de woningbouw waren, voor de eerste zes maanden van 1972, 64 pct. hoger dan die van de overeenstemmende maanden van 1971. De openingen van bankkredieten, met uitzondering van kaskredieten aan het buitenland, stegen voor de eerste negen maanden van dit jaar met nagenoeg tachtig miljard frank, tegen drieënzestig miljard vorig jaar; daar er tot op heden relatief weinig gebruik van werd gemaakt, ligt de weg open voor een zeer snelle ontwikkeling van de kortlopende kredieten. Ten slotte laat de ontwikkeling van de sedert oktober jl. toegestane investeringskredieten een herstel verwachten dat zich weldra, samen met de verbetering van de investeringsneiging, nog scherper zou kunnen aftekenen.

5. a) Kortom, het gaat er dus niet alleen om het hoofd te bieden aan eventuele moeilijkheden voortvloeiend uit de ontwikkeling van de betalingen met het buitenland, maar eveneens, en meer nog in de nabije toekomst, de werking van de interne expansiefactoren geleidelijk in toom te houden.

b) Daarom is de overheid, optredend in overeenstemming met de resolutie van de Raad der Gemeenschappen van 31 oktober 1972, van oordeel dat het stel-

sel van een monetaire reserve waardoor een, trouwens bescheiden, fractie van de middelen der financiële instellingen wordt geblokkeerd, moet worden gehandhaafd na 19 november, maar volgens nieuwe voorschriften.

6. Het akkoord van 26 juli bepaalde de reserve op een onveranderlijk bedrag, zijnde tien miljard frank. Krachtens het nieuwe akkoord wordt het bedrag van de reserve berekend aan de hand van een stelsel van bepaalde coëfficiënten en zij volgt derhalve de ontwikkeling van de verplichtingen van de ondertekenende instellingen, waaruit de middelen in Belgische franken worden geput.

7. a) Het nieuwe akkoord verruimt de kring der deelnemers aan de monetaire reserve, die voortaan, buiten de banken, de privé-spaarkassen en de voornaamste openbare kredietinstellingen zal omvatten. De ene zowel als de andere hebben aanvaard bij te dragen tot de verwezenlijking, via een gentlemen's agreement, van de nagestreefde doelstellingen.

b) Een monetaire reserve die alleen gebaseerd is op de verplichtingen der banken zou immers grotendeels zonder uitwerking blijven, aangezien de vraag naar middelen, die aan de kant van de banken zou worden bedwongen, zich zou verplaatsen naar de andere financiële instellingen. De kaspositie van een economisch subject is immers een homogene entiteit die kan worden gestijfd door aanbrengsten in diverse vormen, naar gelang van de kredietsoorten die het meest toegankelijk zijn. De financiële instellingen buiten de banken zouden derhalve aangespoord worden de nodige middelen voor de toekenning van nieuwe kredieten te zoeken, met name door bestaande kasmiddelen aan te trekken. Met andere woorden, zij zouden het instrument worden van een versnelling van de omloopsnelheid van het geld. Welnu, een dergelijke versnelling, die in de korte periode zeer gemakkelijk tot stand kan komen, heeft op de betalingsstromen dezelfde inflatoire uitwerking als een geldschepping.

c) Uit het oogpunt van de doeltreffendheid van een monetair beleid dat ernaar streeft het tempo van de herbelegging der aangetrokken middelen te vertragen, is het eveneens noodzakelijk al die middelen in aanmerking te nemen, ongeacht de aard van de verplichting die de financiële instellingen aangingen om ze zich aan te schaffen. Het maakt geen verschil uit of deze verplichtingen, bij voorbeeld, bestaan uit spaardeposito's of uit obligaties en kasbons. Of nu de bestaande kasmiddelen, die in de financiële stromen circuleren, voor de vorming van de ene of van de andere van deze soorten verplichtingen dienen, in beide gevallen bevoorraden zij onmiddellijk de bijkomende bestedingsstromen, aangezien de doorgang ervan door de financiële instellingen het toestaan van nieuwe kredieten mogelijk maakt. De reservecoëfficiënten zullen nochtans worden vastgesteld op een verschillend peil naar gelang van de termijn der in aanmerking genomen verplichtingen.

d) De dadelijk opvraagbare passiva hebben een sterker inflatoir potentieel, daar ze volmaakt liquide zijn. De vorming ervan verschaft middelen aan de instelling die deze verplichtingen aangaat en stelt haar in staat nieuwe kredieten

te financieren, zoals dit het geval is bij de creatie van de andere financiële activa, maar bovendien, en in tegenstelling met deze laatste, geeft de geldschepping aan de houders van de bijkomende kasmiddelen de mogelijkheid hun eigen uitgaven rechtstreeks te financieren door hun monetaire deposito's over te dragen aan derden. Het is dus nodig de kredietmogelijkheden van de instellingen waarvan deze dadelijk opvraagbare deposito's een belangrijk deel van de middelen vormen nog meer te beperken, omdat zij ze door hun eigen kredieten doen ontstaan.

e) Ten slotte kunnen de rekeningen in convertibele Belgische franken die door buitenlanders bij de banken gevormd zijn plotselinge en sterke bewegingen ondergaan, te wijten aan speculatieve oorzaken. Deze toevloeiingen verschaffen aan de banken middelen voortvloeiend uit de opbrengst van de verkopen, op de gereguleerde markt, gereguleerd door de aankopen van de Bank, van de deviezen die het instrument van deze aanbrengsten van buitenlandse kapitalen geweest zijn. Die rekeningen zullen zowel voor hun bedragen als voor hun bewegingen in aanmerking worden genomen.

8. Voor de vaststelling van de coëfficiënten werd de voorkeur gegeven aan betrekkelijk geringe percentages, toepasselijk op de bedragen der verplichtingen, eerder dan vrij hoge percentages, toepasselijk op de toename van deze verplichtingen. Uit een logisch gezichtspunt is het weliswaar aangewezen veeleer de nieuwe middelen in aanmerking te nemen ten einde de ontwikkeling van het kredietvermogen te treffen. Maar praktisch heeft de uitvoering van de verschillende voorschriften van het akkoord dat op 26 juli jl. met de banken werd gesloten, aangetoond dat de berekening van de te blokkeren bedragen op de toename van de bedragen der verplichtingen kon leiden tot een betwistbare verdeling van de last van de reserve tussen financiële instellingen. Bovendien leidt de verplaatsing in de tijd van de referentieperiode, welke dient tot de telling van de bedragen waarop de coëfficiënten toepasselijk zijn, tot het stilzwijgend invoeren in de berekening van de invloed der vermeerderingen van deze bedragen.

9. De terugslag van de vorming van een monetaire reserve op de kredietcapaciteit der financiële instellingen zou worden verzwakt indien de verkrapting zou worden afgewenteld op de Schatkist, met andere woorden indien de financiële instellingen hun tegoed in speciale rekening bij de Bank zouden stijven door de kredieten die zij gewoonlijk aan de Staat toestaan te verminderen. De uitgaven van de Schatkist zijn in de komende maanden niet samendrukbaar aangezien zij zullen voortvloeien, hetzij uit de uitvoering van een groeiende gewone begroting, hetzij, wat de buitengewone begroting betreft, uit de vereffening van aanzienlijke verplichtingen die vroeger werden aangegaan in toepassing van de aanzwengelingspolitiek. Indien de leningsmogelijkheden van de Schatkist bij de betrokken financiële instellingen werden teruggebracht tot een lager peil dan in een normale periode, in vergelijking met de totale door deze instellingen aange trokken middelen, zou de Schatkist in deze omstandigheden slechts een beroep kunnen doen op de geldschietster in laatste instantie, hetzij direct, hetzij indirect : aldus zou de Bank ertoe gebracht worden zelf de middelen te creëren die de reserve zouden vormen en het doel van de huidige regeling zou niet worden

bereikt. De verplichting die de banken welke het vroegere akkoord van 26 juli ondertekenden, op grond van hoofdstuk II van genoemd akkoord hadden aangegaan, werd dan ook overgenomen in de nieuwe overeenkomst, en, wat haar principe betreft, uitgebreid tot de andere categorieën financiële instellingen. De toetredende instellingen zullen ten minste een bepaald percentage van de toename van hun middelen besteden voor de nettoaankoop van overheidseffecten en -fondsen. Voor de vaststelling van dit percentage werd het volgende beginsel aanvaard : het deel van de toename van de vrije middelen bestemd voor de nettoaankoop van overheidseffecten en -fondsen moet gelijk zijn aan het deel van de toename der beschouwde middelen tussen eind 1968 en eind juni 1972, dat effectief voor hetzelfde doel werd gebruikt. Aan deze vrij lange periode werd de voorkeur gegeven als referentie, boven een meer recente maar kortere periode. De in aanmerking genomen periode was immers gekenmerkt, zowel door fasen van een sterke kredietvraag uitgaande van de bedrijven en van de gezinnen, die een vermindering van de beleggingen in overheidseffecten en -fondsen tot gevolg hadden, als door fasen van een minder sterke kredietvraag, welke gepaard gingen met belangrijke nettoaankopen van overheidseffecten en -fondsen. De in aanmerking genomen percentages weerspiegelen dan ook vrij goed een gemiddelde normale toestand.

10. Het is duidelijk dat de Bank, met inachtneming van de nagestreefde doelstellingen, bereid is een voortdurend overleg in stand te houden met de instellingen die onderhavig akkoord ondertekenen; dit overleg kan plaatshebben op initiatief hetzij van de Bank, hetzij van de betrokken financiële instellingen.

Akkoord : Voornaamste bepalingen.

Met het oog op de verwezenlijking van de bovenvermelde doelstellingen van monetair beleid, verklaren de Nationale Bank van België en de betrokken financiële instelling het onderhavig akkoord te sluiten dat, samen met de gelijkaardige akkoorden waartoe de andere financiële instellingen zijn toegetreden, voorziet in de vorming van een monetaire reserve enerzijds en in de handhaving van de structuur van de portefeuilles overheidseffecten en -fondsen, anderzijds.

Hoofdstuk I. — Vorming van een monetaire reserve.

1. De financiële instelling die het akkoord ondertekent aanvaardt in overeenstemming met de bepalingen welke volgen, een monetaire reserve te vormen bij de Nationale Bank van België.

2. De te vormen reserve wordt op de volgende wijze berekend :

§ 1. a) 25 pct. van het gemiddelde van de dagelijkse bedragen der nettoverplichtingen in rekeningen convertibele Belgische franken, in de betekenis die de wisselreglementering eraan geeft, in de loop van de periode van 31 augustus 1972 tot 1 november 1972;

b) 100 pct. van de verandering van het gemiddelde bedrag der nettoverplichtingen in rekeningen convertibele Belgische franken in vergelijking met hun gemiddelde bedrag in de loop van de referentieperiode bedoeld onder litt. a);

c) 4 pct. van het bedrag van de andere dadelijk opvraagbare verplichtingen in Belgische franken, vermeerderd met de contante deviezenpositie à la baisse of verminderd met de contante deviezenpositie à la hausse;

d) 1,5 pct. van het bedrag van de andere verplichtingen in Belgische franken voor ten hoogste twee jaar;

e) 0,5 pct. van het bedrag van de andere verplichtingen in Belgische franken voor meer dan twee jaar.

§ 2. Het bedrag van de te vormen reserve is vastgesteld op 70 pct. van het bedrag verkregen door toepassing van § 1., waarvan er eerst een vrijgesteld bedrag is afgetrokken.

§ 3. De percentages vermeld onder litt. c), d) en e) van § 1. worden teruggebracht resp. tot 1,6 pct., 0,6 pct. en 0,2 pct. voor de gedurende de periode gaande van 20 november tot 19 december 1972 te vormen reserve en tot 3 pct., 1,125 pct. en 0,375 pct. voor de reserve te vormen in de loop van de periode begrepen tussen 20 december 1972 en 19 januari 1973.

3. De verandering van het bedrag der nettoverplichtingen in rekeningen convertibele Belgische franken in vergelijking met hun gemiddeld bedrag in de loop van de onder punt 2., § 1., litt. a) bedoelde referentieperiode, wordt berekend op basis van het gemiddelde van de dagelijkse bedragen van deze nettoverplichtingen gedurende periodes van tien dagen die beginnen de 1^e, de 11^e en de 21^e van elke maand.

Zij wordt in aanmerking genomen voor de reserve te vormen in de loop van de periode van tien dagen die begint tien dagen na de periode waarop de berekeningen betrekking hebben.

4. De verplichtingen bedoeld onder litt. c), d) en e) van § 1. van punt 2. worden in aanmerking genomen voor de reserve te vormen van de 20^e van iedere maand tot de 19^e van de volgende maand inbegrepen, op basis van het gemiddelde van hun bedrag aan het einde van de voorlaatste maand en van de twee voorafgaande maanden. Wanneer de 20^e geen werkdag is, wordt het begin van de reserveperiode verplaatst naar de eerstvolgende werkdag.

5. De reserve wordt gevormd door een tegoed in speciale rekening bij de Nationale Bank van België. De financiële instelling handhaaft iedere dag een tegoed dat gelijk is aan het bedrag van de te vormen reserve.

Hoofdstuk II. — Handhaving van de structuren in overheidseffecten en -fondsen.

1. De toetredende financiële instelling gaat de verbintenis aan :

a) Belgische overheidseffecten en -fondsen in Belgische franken, uitgegeven of gewaarborgd door de Staat, de provincies of de gemeenten, in portefeuille te behouden voor het bedrag dat deze portefeuilles bereikten gedurende een recente referentieperiode, met dien verstande dat zij in geval van vermindering van haar opeisbaar passief beneden het peil dat dit passief gedurende die periode bereikte, slechts verplicht zal zijn t.o.v. haar aldus verminderd passief het percentage te bewaren dat haar overheidseffecten en -fondsen vertegenwoordigden in verhouding tot het opeisbaar passief in de loop van diezelfde periode;

b) ten minste een zeker percentage ⁽¹⁾ van de toename van haar opeisbaar passief, t.o.v. het bedrag dat het gedurende de referentieperiode bereikte, te besteden aan de nettoaankoop van effecten in Belgische franken, uitgegeven of gewaarborgd door de Staat, de provincies of de gemeenten, andere dan door de openbare kredietinstellingen uitgegeven effecten.

2. Voor de toepassing van dit hoofdstuk dient onder opeisbaar passief te worden verstaan, het totaal bedrag der nettoverplichtingen in rekeningen convertibele Belgische franken, in de betekenis die de wisselreglementering eraan geeft, van de andere verplichtingen in Belgische franken en van de contante deviezenpositie, verminderd met het bedrag van de gevormde monetaire reserve.

Hoofdstuk III. — Diverse bepalingen.

Onderhavig akkoord treedt in werking op 20 november 1972 en is geldig tot eind februari 1973.

De eventuele afschaffing, wijziging of verlenging van onderhavig akkoord zullen het voorwerp uitmaken van een overleg tussen de Nationale Bank en de betrokken financiële instelling, uiterlijk in de loop van de laatste veertien dagen van februari 1973.

Mocht, van nu tot eind februari 1973, het totale bedrag van de monetaire reserve gevormd door de gezamenlijke betrokken financiële instellingen fr. 17,5 miljard overschrijden om andere redenen dan een krachtige stijging van de nettoverplichtingen van de banken in rekeningen convertibele Belgische franken, dan zou de Nationale Bank van België de in punt 2. van hoofdstuk I voorgeschreven percentages herzien, na overleg met de financiële instellingen die de verschillende akkoorden hebben ondertekend.

⁽¹⁾ Dit percentage is gelijk aan het deel van de toename van het opeisbaar passief tussen eind 1968 en eind juni 1972, dat effectief aangewend werd voor de nettoaankoop van de betrokken overheidseffecten en -fondsen.

II. VERHOOGING VAN HET DISCONTO- EN RENTETARIEF VAN DE NATIONALE BANK VAN BELGIË.

De Nationale Bank van België heeft vanaf 23 november 1972 haar verschillende disconto- en rentetarieven met 0,50 pct. verhoogd, waardoor haar basisrentevoet van 4 op 4,50 pct. werd gebracht. Die, overigens matige, verhoging volgt op een duidelijke stijging van de rentetarieven in de verschillende sectoren van de geldmarkt en op de stijging die meer onlangs werd waargenomen op de markt van de lange termijn; die ontwikkelingen zijn vooral het gevolg van de conjuncturele wederopleving.

De verhoging van de tarieven van de Nationale Bank past in het kader van de internationale verhoudingen, aangezien een stijging van de rentetarieven op korte en op lange termijn eveneens in het buitenland is waar te nemen.

Die maatregel ligt overigens in de lijn van de bepalingen die door de Ministerraad van de Europese Economische Gemeenschap werden aanbevolen, op de vergadering te Luxemburg, om het tempo van de prijsstijgingen te doen afnemen.

ERRATUM

In het *Tijdschrift* van oktober 1972, lees blz. VII, 4^e alinea, 3^e regel : « ..., de tweede op een afstand van $+ 2/3$ en $- 2/3$, ... », i.p.v. : « ..., de tweede op een afstand van $+ 1/2$ en $- 1/2$, ... ».

STATISTIEKEN

ECONOMISCHE WETGEVING

**LITERATUUR IN VERBAND MET
DE ECONOMISCHE EN FINANCIËLE PROBLEMEN
DIE VAN BELANG ZIJN VOOR BELGIE**

STATISTIEKEN

INHOUD

	Nummers van de tabellen	Nummers van de tabellen
I. — Bevolking en nationale rekeningen.		
1. Bevolking	I - 1	
2. Verdeling van het nationaal produkt over de produktiefactoren	I - 2	
3. Bruto toegevoerde waarde, tegen marktprijs, per activiteitsklasse	I - 3	
4. Besteding van het nationaal produkt :		
a) Ramingen in courante prijzen	I - 4a	
b) Indexcijfers van de ramingen in prijzen van 1963	I - 4b	
II. — Tewerkstelling en werkloosheid.		
Aanbiedingen van werkzoekenden en aanvragen van werkgevers	II	
III. — Landbouw en visserij.		
1. Landbouwproductie	III - 1	
2. Zeevisserij — Voornaamste vissoorten aangevoerd in de Belgische havens	III - 2	
IV. — Nijverheid.		
1. Algemene indexcijfers van de industriële productie	IV - 1	
2. Indexcijfers van de industriële productie (voornaamste sectoren)	IV - 2	
3. Energie	IV - 3	
4. Metaalproductie	IV - 4	
5. Bouwnijverheid	IV - 5	
6. Vergelijkende evolutie van de industriële productie der E.E.G.-landen	IV - 6	
V. — Diensten.		
1. Vervoer :		
a) Activiteit van de N.M.B.S. en de SABENA	V - 1a	
b) Zeevaart	V - 1b	
c) Binnenscheepvaart	V - 1c	
2. Toerisme	V - 2	
3. Binnenlandse handel :		
a) Verkoopindexcijfers	V - 3a	
b) Verkoop op afbetaling	V - 3b	
4. Activiteit van de verrekenkamers	V - 4	
VI. — Inkomens.		
1. Bezoldigingen van de arbeiders	VI - 1	
2. Gemiddelde verdiende bruto-uurlonen in de nijverheid	VI - 2	
VII. — Prijzen en prijsindexcijfers.		
1. Groothandelsprijzen op de wereldmarkten	VII - 1	
2. Indexcijfers van de groothandelsprijzen op de wereldmarkten	VII - 2	
3. Indexcijfers van de groothandelsprijzen in België ...	VII - 3	
4. Prijsindexcijfers bij consumptie in België :		
a) Basis 1966 = 100	VII - 4a	
b) Basis 1971 = 100	VII - 4b	
VIII. — Buitenlandse handel van de B.L.E.U.		
1. Algemene tabel	VIII - 1	
2. Uitvoer naar de aard der produkten	VIII - 2	
3. Invoer naar het gebruik der produkten	VIII - 3	
4. a) Indexcijfers van de gemiddelde waarden per eenheid	VIII - 4a	
b) Indexcijfers van het volume	VIII - 4b	
5. Geografische spreiding	VIII - 5	
IX. — Betalingsbalans van de B.L.E.U.		
1. Jaarcijfers	IX - 1	
2. Saldi per kwartaal	IX - 2	
3. Ontvangsten en uitgaven per kwartaal en samengevoegde maandsaldi	IX - 3	
X. — Valutamarkt.		
1. Officiële wisselkoersen vastgesteld door de in verrekeningskamer te Brussel vergaderde bankiers	X - 1	
2. Pariteiten of spilkoersen van de Belgische frank en van de op Beurs van Brussel genoteerde valuta's ...	X - 2	
3. Interventiekoersen toegepast door de centrale banken van de lidstaten van de E.E.G.	X - 3	
4. Markt van de U.S.-Dollar te Brussel	X - 4	
XI. — Rijksfinanciën.		
1. Ontvangsten en uitgaven van de Schatkist voortvloeiend uit de begrotingsverrichtingen	XI - 1	
2. Schatkistimpasse en financiering ervan	XI - 2	
3. Nettofinancieringsbehoeften van de Staat en hun dekking	XI - 3	
4. Belastingontvangsten (per begrotingsjaar)	XI - 4	
5. Indeling van de belastingontvangsten	XI - 5	
6. Belastingontvangsten zonder onderscheid van begrotingsjaar	XI - 6	
XII. — Vorderingen en schulden in de Belgische economie.		
1. a) Uitstaande vorderingen en schulden op 31 december 1969	XII - 1a	
b) Uitstaande vorderingen en schulden op 31 december 1970	XII - 1b	
2. Bewegingen van de vorderingen en schulden in 1970	XII - 2	
3. a) Uitstaande vorderingen en schulden op 31 december 1969 (totalen per sector)	XII - 3a	
b) Uitstaande vorderingen en schulden op 31 december 1970 (totalen per sector)	XII - 3b	
4. Bewegingen van de vorderingen en schulden in 1970 (totalen per sector)	XII - 4	
XIII. — Geldscheppende instellingen.		
1. Gezamenlijke balansen van de geldscheppende instellingen	XIII - 1	
2. De balansen van de Nationale Bank van België, de geldscheppende openbare instellingen en de depositobanken :		
a) Nationale Bank van België	XIII - 2a	
b) Geldscheppende openbare instellingen	XIII - 2b	
c) Depositobanken	XIII - 2c	
d) Totaal der geldscheppende instellingen	XIII - 2d	
3. Oorzaken van de veranderingen in de geldhoeveelheid	XIII - 3	
4. Geldhoeveelheid	XIII - 4	
5. Goudvoorraad en nettodeviezenpositie van de geldscheppende instellingen	XIII - 5	
6-7. Opgenomen bedragen van de discontokredieten, voorschotten en acceptkredieten bij hun oorsprong door de depositobanken verleend aan de bedrijven en particulieren en aan het buitenland :		
— Zichtbare economische bestemming	XIII - 6	
— Vorm en houderschap	XIII - 7	

8. Discontokredieten, voorschotten en acceptkredieten aan de bedrijven en particulieren en aan het buitenland, ondergebracht bij de Nationale Bank van België	XIII - 8
9. Opgenomen bedragen van de discontokredieten, voorschotten en acceptkredieten, bij hun oorsprong door de geldscheppende instellingen verleend aan de bedrijven en particulieren en aan het buitenland	XIII - 9
10. Balansen van de Nationale Bank van België	XIII - 10
Weekstaten van de Nationale Bank van België ...	XIII - 10
11. Verrichtingen in postrekening	XIII - 11
12. Algemene staat der banken	XIII - 12
13. Gezamenlijke betalingen door middel van direct opeisbare bankdeposito's in Belgische franken en van tegoeden in postrekening	XIII - 13

XIV. — Niet-geldscheppende financiële instellingen.

4. Voornaamste activa en passiva van het Rentenfonds	XIV - 4
5. Algemene Spaar- en Lijfrentekas :	
a) Beweging van de inlagen	XIV - 5a
b) Voornaamste posten uit de balansen van de Spaarkas	XIV - 5b
c) Voornaamste posten uit de balansen van de Lijfrentekassen	XIV - 5c
d) Voornaamste posten uit de balansen van de Levensverzekeringskas	XIV - 5d
6. Particuliere spaarkassen	XIV - 6
7. Nationale Maatschappij voor Krediet aan de Nijverheid	XIV - 7
8. Gemeentekrediet van België	XIV - 8
9. Levensverzekeringsmaatschappijen	XIV - 9

XV. — Voornaamste vormen van de besparingen van particulieren en ondernemingen beschikbaar in de Belgische volkshuishouding

XV

XVI. — Emissies en schulden van de overheidssector.

1. Emissies in Belgische franken voor meer dan een jaar	XVI - 1
2. Voornaamste emissies voor meer dan een jaar van de overheidssector	XVI - 2
3. Staatsschuld :	
a) Officiële staat	XVI - 3a
b) Veranderingen van de overheidsschuld die aanleiding hebben gegeven tot geldbewegingen	XVI - 3b
4. Indeling van de schulden in Belgische franken voor meer dan een jaar van de overheidssector :	
a) Indeling naar de debiteuren	XVI - 4a
b) Indeling naar de houders	XVI - 4b

XVII. — Effecten van de particuliere sector en kredieten aan de bedrijven en particulieren.

1. Evolutie van de omzet, de noteringen en het rendement van de beurswaarden	XVII - 1
2. Rendement van de vennootschappen op aandelen — jaarcijfers	XVII - 2
3. Rendement van de vennootschappen op aandelen — cumulatieve cijfers	XVII - 3
4. Uitgiften van de vennootschappen — jaarcijfers ...	XVII - 4
5. Uitgiften van de vennootschappen — maandelijkse cijfers	XVII - 5
6. Opgenomen bedragen van de kredieten aan bedrijven en particulieren	XVII - 6
7. Hypotheekinschrijvingen	XVII - 7

XVIII. — Geldmarkt.

1. Markt van het daggeld	XVIII - 1
--------------------------------	-----------

2. Houderschap van het door de depositobanken gediscoteerde handelspapier en van de bankaccepten ...	XVIII - 2
3. Herdisconto- en Visumplafonds van de banken bij de Nationale Bank van België	XVIII - 3

XIX. — Disconto-, rente- en rendementstarieven.

1. Disconto- en rentetarief van de Nationale Bank van België	XIX - 1
2. Daggeldrente	XIX - 2
3. Rentevoet van de schatkistcertificaten en van de certificaten van het Rentenfonds	XIX - 3
4. Rentetarief voor deposito's in Belgische franken bij de banken	XIX - 4
5. Rentetarieven door de Algemene Spaar- en Lijfrentekas toegepast op gewone spaarboekjes	XIX - 5
6. Rendement van vast rentende waarden op de Beurs te Brussel	XIX - 6
7. Rentevoet van de kasbons en obligaties uitgegeven door de openbare kredietinstellingen	XIX - 7

XX. — Buitenlandse circulatiebanken.

1. Discontovoet	XX - 1
2. Banque de France	XX - 2
3. Bank of England	XX - 3
4. Federal Reserve Banks	XX - 4
5. De Nederlandsche Bank	XX - 5
6. Banca d'Italia (oude en nieuwe voorstelling)	XX - 6
7. Deutsche Bundesbank (oude en nieuwe voorstelling)	XX - 7
8. Banque Nationale Suisse	XX - 8
9. Banque des Règlements Internationaux	XX - 9

Grafieken.

B.N.P. berekend door ontleding van de bestedingen ...	I - 4
Aanbiedingen van werkzoekenden en aanvragen van werkgevers	II
Uitslagen van de conjunctuurtests	IV - 0
Indexcijfers van de industriële produktie	IV - 2
Vergelijkende evolutie van de industriële produktie der E.E.G.-landen	IV - 6
Bezoldigingen van de arbeiders — Indexcijfers van de gemiddelde brutoverdiensite per gewerkt uur	VI - 1
Indexcijfers van de groothandelsprijzen in België	VII - 3
Prijsindexcijfers bij consumptie in België	VII - 4
Buitenlandse handel van de B.L.E.U.	VIII
Belastingontvangsten zonder onderscheid van begrotingsjaar	XI - 6
Geldhoeveelheid en quasi monetaire liquiditeiten	XIII - 3
Gezamenlijke betalingen door middel van direct opeisbare bankdeposito's in Belgische franken en van tegoeden in postrekeningen (Gebruiksfrequentie)	XIII - 13
Algemene Spaar- en Lijfrentekas — Beweging van de inlagen	XIV - 5a
Indexcijfers van de aandelennoteringen op de contantmarkt	XVII - 1

VOORNAAMSTE GEBRUIKTE AFKORTINGEN

	ASLK	Algemene Spaar- en Lijfrentekas.
B.I.B.		Bank voor Internationale Betalingen.
B.L.E.U.		Belgisch-Luxemburgse Economische Unie.
	B.P.C.	Bestuur der Postchecks.
	B.R.T.	Belgische Radio en Televisie.
	C.B.H.K.	Centraal Bureau voor Hypothecair Krediet
	C.B.K.S.	Centraal Bureau voor de Kleine Spaarders.
	DULBEA	Afdeling voor Toegepaste Economie van de Vrije Universiteit van Brussel.
E.B.U.		Europese Betalingsunie.
E.E.G.		Europese Economische Gemeenschap.
E.G.K.S.		Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal.
E.M.A.		Europees Monetair Akkoord.
O.E.S.O.		Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling.
	FABRIMETAL	Federatie van de Ondernemingen der Metaalverwerkende Nijverheid.
F.A.O.		Food and Agricultural Organization.
	FEBELTEX	Federatie der Belgische Textielnijverheid.
	H.W.I.	Herdiscontering- en Waarborginstituut.
I.A.B.		Internationaal Arbeidsbureau.
I.B.H.O.		Internationale Bank voor Herstel en Ontwikkeling.
I.M.F.		Internationaal Monetair Fonds.
	I.R.E.S.	Institut de Recherches Economiques.
	M.E.Z.	Ministerie van Economische Zaken.
	N.B.B.	Nationale Bank van België.
	N.D.D.	Nationale Delcredere dienst.
	N.I.L.K.	Nationaal Instituut voor Landbouwkrediet.
	N.I.S.	Nationaal Instituut voor de Statistiek.
	N.K.B.K.	Nationale Kas voor Beroepskrediet.
	N.M.B.S.	Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen.
	N.M.H.	Nationale Maatschappij voor de Huisvesting.
	N.M.K.N.	Nationale Maatschappij voor Krediet aan de Nijverheid.
	N.M.W.V.	Nationale Maatschappij voor Watervoorziening.
O.V.N.		Organisatie der Verenigde Naties.
	R.M.Z.	Rijksdienst voor Maatschappelijke Zekerheid.
	R.T.T.	Regie van Telegrafie en Telefonie.
	R.V.A.	Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening.
	SABENA	Belgische Naamloze Vennootschap tot Exploitatie van het Luchtverkeer.
	Y.B.N.	Verbond der Belgische Nijverheid.
	Z.K.O.S.	Zelfstandige Kas voor Oorlogsschade.

CONVENTIONELE TEKENS

—	het gegeven bestaat niet.
n.b.	niet beschikbaar.
pct.	procent.
v	voorlopig.
g	gerectificeerd cijfer.
(r)	raming.
...	nihil of te verwaarlozen hoeveelheid.
p.m.	pro memorie.

VLUGGE MEDEDELING VAN DE GEGEVENS

De abonnees kunnen desgewenst de gegevens vermeld in de tabellen VI-1, IX-3, XIII-3 4, 5, 6, 7, 8, 9 en 13, XVIII-1, 2 en 3 en XIX-2 verkrijgen zodra zij opgemaakt zijn. De aanvragen dienen te worden gericht aan de Nationale Bank van België, Documentatiedienst, de Berlaimontlaan 5, 1000 Brussel. Hierbij dient te worden vermeld welke tabellen de abonnee wenst te ontvangen.

I. — BEVOLKING EN NATIONALE REKENINGEN

1. — BEVOLKING

(Duizenden)

Bronnen : N.I.S. en Ministerie van Tewerkstelling en Arbeid.

	1964	1965	1966	1967	1968	1969	1970	1971
	<i>(aan het einde van het jaar)</i>							
Totale bevolking	9.428	9.499	9.556	9.606	9.632	9.660	(9.691 9.651 ³)	9.695
Bevolking op werkbekwame leeftijd (15 tot 65 jaar)	5.996	6.022	6.039	6.058	6.071	6.088	6.109	
waarvan : Mannen	2.984	2.998	3.007	3.016	3.023	3.032	3.045	
Vrouwen	3.012	3.024	3.032	3.042	3.048	3.056	3.064	
	<i>(ramingen eind juni)</i>							
Beroepsbevolking ¹ :	3.652	3.672	3.691	3.698	3.715	3.761	3.814	3.854
waarvan : Landbouw	249	230	216	209	201	191	181	168
Extractieve nijverheid	102	94	83	74	67	60	52	49
Fabrieksnijverheid	1.258	1.256	1.253	1.220	1.202	1.236	1.264	1.267
Bouwbedrijf	290	293	296	304	304	307	311	313
Vervoer	262	263	266	263	268	272	282	290
Handel, banken, verzekeringen en diensten	1.379	1.412	1.452	1.483	1.510	1.554	1.594	1.640
Volledig werklozen ²	55	63	67	92	110	88	76	75
Grensarbeiders	57	61	58	53	53	53	54	52

¹ Excl. de gewapende macht.

² Incl. de werklozen die een opleiding en een beroepsscholing genieten.

³ Volgens de telling van 31-12-70.

I - 2. — VERDELING VAN HET NATIONAAL PRODUKT OVER DE PRODUKTIEFACTOREN

(Miljarden franken)

Bron : N.I.S. — Commissie van de Nationale Rekeningen.

	1964	1965	1966	1967	1968	1969	1970	1971
1. Inkomen uit bezoldigde arbeid ¹ :								
a) Wedden en lonen van werknemers onderworpen aan de Maatschappelijke Zekerheid	210,9	230,1	253,2	269,6	285,5	317,5	368,1	418,9
b) Wedden en lonen van werknemers onderworpen aan sommige bepalingen van de Maatschappelijke Zekerheid	16,6	18,4	19,8	20,7	22,8	24,9	25,1	27,5
c) Werkgeversbijdragen Maatschappelijke Zekerheid	43,1	49,8	55,3	59,4	63,4	71,2	84,1	97,0
d) Werknemers niet onderworpen aan de Maatschappelijke Zekerheid ...	82,5	92,9	104,0	113,9	121,4	131,7	138,4	157,0
c) Aanvullingen en correcties	19,4	21,1	18,3	18,1	17,9	21,6	22,2	25,9
Totaal ...	372,5	412,3	450,6	481,7	511,0	566,9	637,9	726,3
2. Ondernemersinkomen van zelfstandigen en van personenvennootschappen :								
a) Land-, tuin- en bosbouw ¹	29,1	31,2	28,8	29,4	32,2	37,6	33,5	35,7
b) Vrije beroepen ¹	16,7	22,0	22,7	24,2	26,6	29,3	33,0	36,4
c) Handelaars en ambachtslieden ¹ .	100,8	104,9	110,2	114,4	122,3	130,5	137,2	140,1
d) Inkomen der personenvennootschappen ²	8,3	8,6	8,2	8,3	8,9	10,1	11,4	11,4
e) Statistische aanpassing	-0,9	0,2	-0,4	-0,2	-1,9	-1,5	-1,6	-1,0
Totaal ...	154,0	166,9	169,5	176,1	188,1	206,0	213,5	222,6
3. Inkomen uit vermogen toevloeiend aan particulieren ¹ :								
a) Interesten	28,5	31,3	35,5	39,5	43,7	52,2	61,5	67,1
b) Huur (ontvangen of toegerekend)	32,5	34,2	37,0	38,2	39,7	41,0	41,2	41,2
c) Dividenden, tantièmes, giften	15,0	17,0	18,3	18,6	22,1	27,2	36,6	38,6
Totaal ...	76,0	82,5	90,8	96,3	105,5	120,4	139,3	146,9
4. Reserveringen van vennootschappen ²	16,7	17,0	11,9	16,3	21,2	26,7	30,1	28,2
5. Directe belastingen der vennootschappen van alle juridische vormen	14,1	17,0	18,1	18,2	20,6	25,7	31,9	37,2
6. Inkomen uit vermogen en ondernemersinkomen toevloeiend aan de overheid	6,8	5,3	4,7	8,3	7,5	7,8	10,6	7,0
7. Interest van de overheidsschuld	-22,5	-24,3	-26,2	-28,9	-31,7	-37,6	-43,1	-47,4
Netto nationaal inkomen tegen factorkosten	617,6	676,7	719,4	768,0	822,2	915,9	1.020,2	1.120,8
8. Afschrijvingen	74,3	80,0	86,4	92,4	100,2	110,0	125,6	138,4
Bruto nationaal inkomen tegen factorkosten	691,9	756,7	805,8	860,4	922,4	1.025,9	1.145,8	1.259,2
9. Indirecte belastingen	94,1	101,9	119,2	130,3	138,6	152,9	164,8	177,6
10. Subsidies	-7,7	-9,7	-12,3	-12,7	-16,0	-18,8	-17,0	-17,8
Bruto nationaal produkt tegen marktprijzen	778,3	848,9	912,7	978,0	1.045,0	1.160,0	1.293,6	1.419,0

¹ Vóór belastingheffing.

² Na belastingheffing.

**I - 3. — BRUTO TOEGEVOEGDE WAARDE, TEGEN MARKTPRIJS
PER ACTIVITEITSKLASSE**

(Miljarden franken)

(Ramingen in courante prijzen)

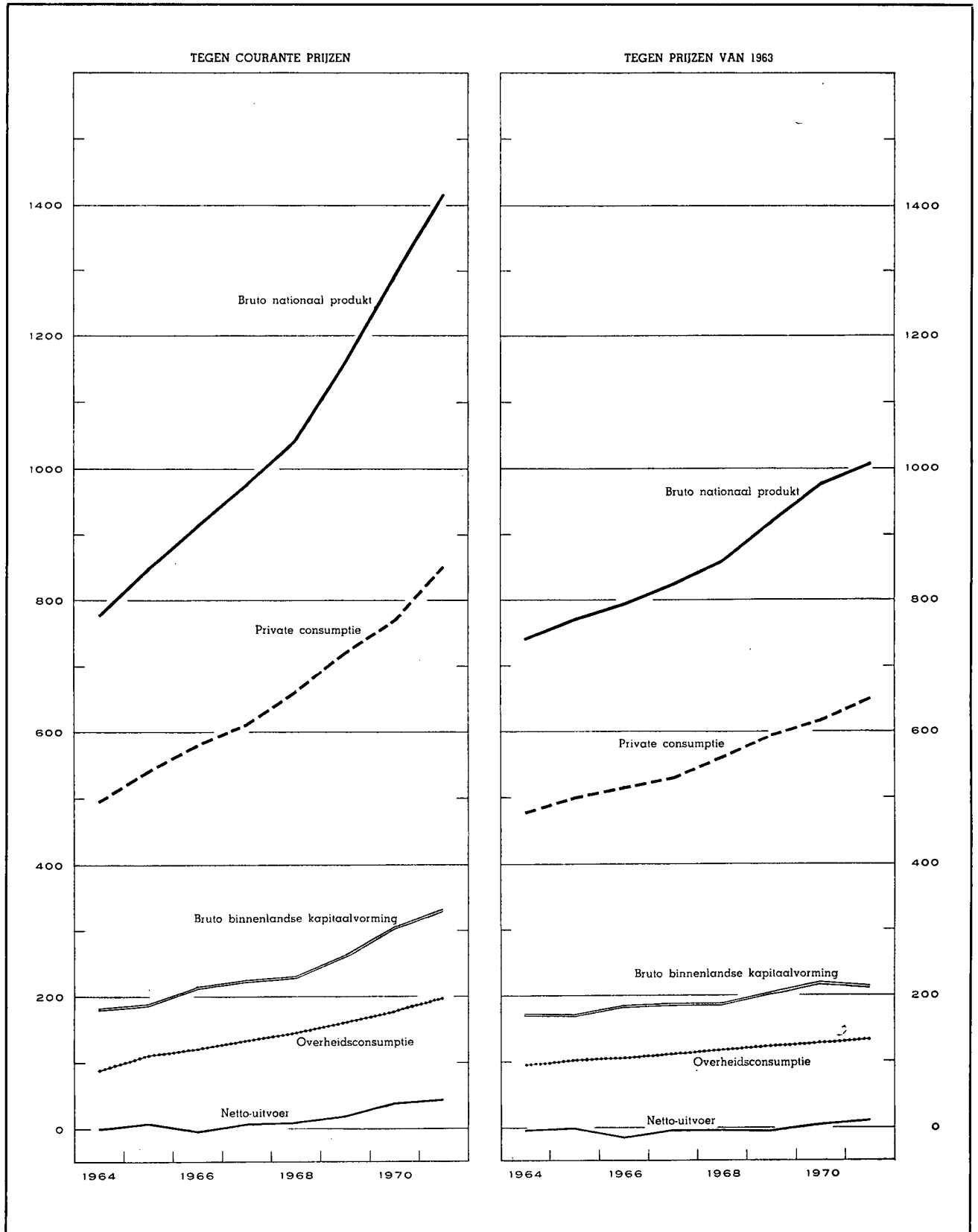
Dron : N.I.S. — Commissie van de Nationale Rekeningen.

	1964	1965	1966	1967	1968	1969	1970	1971
1. Landbouw, bosbouw en visserij	43,0	45,4	43,4	44,6	47,9	53,3	49,5	52,7
2. Extractieve industrieën	16,5	15,2	13,2	12,2	11,2	11,0	11,5	13,2
3. Verwerkende industrieën :								
a) Voedingsmiddelen, dranken, tabak	46,7	49,5	53,5	58,9	64,3	69,8	74,2	77,3
b) Textiel	21,3	21,1	24,0	22,2	23,8	26,0	26,6	30,9
c) Kleding en schoeisel	10,7	11,7	12,5	12,6	12,6	14,0	14,9	16,2
d) Hout en meubelen	10,6	11,3	13,6	14,6	15,5	17,9	18,9	21,1
e) Papier, drukkerij, uitgeverij	12,5	13,3	14,8	15,9	17,1	19,4	21,2	22,6
f) Chemie en aanverwante activiteiten	19,7	21,0	22,5	23,4	27,2	34,7	36,7	39,8
g) Klei, ceramiek, glas, cement	14,7	14,8	15,5	16,5	16,6	18,8	20,9	25,6
h) IJzer, staal en non ferro-metalen .	21,5	23,0	23,7	25,1	26,8	38,6	44,1	41,3
i) Metaalverwerkende industrieën, scheepsbouw	62,4	68,5	73,4	74,0	81,4	93,2	112,0	130,2
j) Overige industrieën	20,4	22,2	25,8	27,8	30,9	35,5	37,9	39,5
<i>Totaal van rubriek 3 ...</i>	<i>240,5</i>	<i>256,4</i>	<i>279,3</i>	<i>291,0</i>	<i>316,2</i>	<i>367,9</i>	<i>407,4</i>	<i>444,5</i>
4. Bouwnijverheid	54,4	57,9	62,5	68,9	66,9	71,8	88,6	96,8
5. Elektriciteit, gas, water	16,7	18,3	20,7	23,2	25,4	29,2	31,5	40,9
6. Handel, bank- en verzekeringswezen, woongebouwen :								
a) Handel	128,3	142,9	157,0	171,1	181,3	201,6	222,7	251,8
b) Bank- en verzekeringswezen	21,8	24,0	27,6	30,7	34,6	40,2	45,1	49,5
c) Woongebouwen	42,8	45,7	49,7	51,6	53,5	55,6	57,5	58,7
<i>Totaal van rubriek 6 ...</i>	<i>192,9</i>	<i>212,6</i>	<i>234,3</i>	<i>253,4</i>	<i>269,4</i>	<i>297,4</i>	<i>325,3</i>	<i>360,0</i>
7. Vervoer en verkeer	53,2	57,8	63,6	67,6	76,1	83,3	92,5	104,6
8. Diensten	161,2	183,9	198,9	217,3	234,4	256,5	284,1	323,4
9. Correcties	- 5,0	- 5,4	- 10,0	- 7,6	- 10,6	- 18,6	- 7,3	- 29,2
Bruto binnenlands produkt tegen marktprijzen	773,4	842,1	905,9	970,6	1.036,9	1.151,8	1.283,1	1.406,9
10. Saldo van de factorinkomens ontvan- gen van en betaald aan het buitenland	4,9	6,8	6,8	7,4	8,1	8,2	10,5	12,1
* Bruto nationaal produkt tegen markt- prijzen	778,3	848,9	912,7	978,0	1.045,0	1.160,0	1.293,6	1.419,0

I - 4. — B.N.P. BEREKEND DOOR ONTLEDING VAN DE BESTEDINGEN

(Miljarden franken)

Bron : N.I.S. — Commissie van de Nationale Rekeningen.

I - 4a. — BESTEDING VAN HET NATIONAAL PRODUKT

Ramingen in courante prijzen

(Miljarden franken)

Bron : N.I.S. — Commissie van de Nationale Rekeningen.

	1964	1965	1966	1967	1968	1969	1970	1971
1. Particuliere consumptie :								
a) Voedingsmiddelen	127,7	138,2	147,0	154,4	161,1	172,9	185,4	196,5
b) Dranken en tabakswaren	36,1	39,1	40,8	45,1	48,4	51,7	57,4	62,8
c) Kleding en ander persoonlijk goed	47,6	51,1	53,1	53,4	57,7	63,3	67,7	72,9
d) Huur, belastingen, water	53,3	57,0	61,7	64,4	67,0	69,8	73,3	77,4
e) Verwarming en verlichting	24,8	27,6	28,2	29,8	33,1	34,7	38,4	38,7
f) Duurzame huishoudartikelen	44,5	48,3	51,9	52,5	58,4	65,8	72,4	86,5
g) Onderhoud van de woning	23,4	25,7	27,8	30,0	32,7	35,6	38,3	43,4
h) Persoonsverzorging en hygiëne ...	30,4	38,0	40,7	44,9	49,8	53,8	60,7	67,4
i) Vervoer en verkeer	47,6	51,8	57,3	61,2	67,0	73,8	78,3	84,9
j) Vrijtijdsbesteding	41,2	44,4	46,8	51,9	54,7	59,4	66,4	78,4
k) Andere uitgaven en statistische aanpassing	20,3	19,7	25,7	24,8	32,4	39,4	32,8	43,4
<i>Totaal ...</i>	<i>496,9</i>	<i>540,9</i>	<i>581,0</i>	<i>612,4</i>	<i>662,3</i>	<i>720,2</i>	<i>771,1</i>	<i>852,3</i>
2. Overheidsconsumptie :								
a) Bezoldigingen en pensioenen	67,4	77,1	86,0	94,0	100,6	111,4	124,4	140,0
b) Goederen en diensten	26,2	27,1	28,3	31,6	34,8	39,0	40,2	47,7
c) Toegerekende nettohuur (of betaalde)	3,8	4,3	4,5	5,1	5,8	6,2	7,1	8,1
d) Toegerekende afschrijvingen van administratieve- en onderwijsgebou- wen van de openbare besturen ...	1,5	1,7	1,9	2,1	2,2	2,5	2,8	3,2
<i>Totaal ...</i>	<i>98,9</i>	<i>110,2</i>	<i>120,7</i>	<i>132,8</i>	<i>143,4</i>	<i>159,1</i>	<i>174,5</i>	<i>199,0</i>
3. Bruto binnenlandse kapitaalvorming :								
a) Landbouw, bosbouw en visserij ...	4,9	5,3	6,0	5,7	6,3	6,8	7,4	6,3
b) Extractieve industrieën	2,0	2,0	1,7	1,6	1,9	2,1	2,2	2,7
c) Verwerkende industrieën	40,7	46,3	54,2	54,0	49,2	57,7	73,5	69,6
d) Bouwnijverheid	5,1	5,5	6,5	6,9	6,5	6,6	8,5	6,8
e) Elektriciteit, gas en water	7,8	9,4	11,4	15,0	13,4	13,5	15,7	17,6
f) Handel, bank- en verzekeringswezen	15,4	15,7	18,1	18,0	19,3	22,0	26,3	31,8
g) Woongebouwen	52,2	58,7	56,5	59,2	58,1	62,4	75,1	72,2
h) Vervoer en verkeer	15,4	18,6	20,5	23,4	23,5	24,4	26,8	31,1
i) Overheid en onderwijs	23,2	19,7	24,3	29,0	34,7	38,0	45,4	59,0
j) Andere diensten	3,9	4,1	4,9	5,4	5,5	7,0	8,8	10,1
k) Veranderingen der voorraden	11,0	4,4	7,8	5,3	8,8	18,6	17,3	13,2
l) Statistische aanpassing	0,9	...	1,5	0,5	2,5	4,1	1,0	3,2
<i>Totaal ...</i>	<i>182,5</i>	<i>189,7</i>	<i>213,4</i>	<i>224,0</i>	<i>229,7</i>	<i>263,2</i>	<i>308,0</i>	<i>323,6</i>
4. Netto-uitvoer van goederen en diensten :								
a) Totale uitvoer	295,0	325,7	350,1	376,8	430,1	520,9	616,0	678,2
b) Totale invoer	295,0	317,6	352,5	368,0	420,5	503,4	576,0	634,1
c) Netto-uitvoer	—	+ 8,1	— 2,4	+ 8,8	+ 9,6	+ 17,5	+ 40,0	+ 44,1
Bruto nationaal produkt tegen markt- prijzen	778,3	848,9	912,7	978,0	1.045,0	1.160,0	1.293,6	1.419,0

I · 4b. — BESTEDING VAN HET NATIONAAL PRODUKT

(Indexcijfers van de ramingen in prijzen van 1963)

Bron : N.I.S. — Commissie van de Nationale Rekeningen.

	1964	1965	1966	1967	1968	1969	1970	1971
1. Particuliere consumptie :								
a) Voedingsmiddelen	101	102	106	110	112	115	120	124
b) Dranken	106	109	108	115	122	132	148	156
c) Tabakswaaren	105	111	115	117	118	121	124	129
d) Kleding en ander persoonlijk goed ..	102	107	107	106	113	120	125	129
e) Huur, belastingen, water	102	105	107	109	111	112	114	116
f) Verwarming en verlichting	90	98	99	103	112	118	126	123
g) Duurzame huishoudartikelen	112	119	125	124	136	150	161	179
h) Onderhoud van de woning	103	106	107	110	114	118	121	128
i) Persoonsverzorging en hygiëne ...	102	110	112	117	126	133	142	150
j) Vervoer	109	120	125	131	143	156	161	160
k) P.T.T.-verbindingen	108	114	123	132	141	151	157	165
l) Vrijtijdsbesteding	106	110	112	118	121	129	140	149
<i>Totaal ...</i>	<i>103</i>	<i>108</i>	<i>111</i>	<i>114</i>	<i>121</i>	<i>128</i>	<i>134</i>	<i>140</i>
2. Overheidsconsumptie :								
a) Bezoldigingen en pensioenen	105	113	119	124	126	133	139	143
b) Goederen en diensten	101	101	102	111	120	131	127	138
c) Toegerekende huur van administratieve en onderwijsgebouwen (incl. afschrijvingen)	109	117	121	135	146	155	172	191
<i>Totaal ...</i>	<i>104</i>	<i>110</i>	<i>114</i>	<i>121</i>	<i>125</i>	<i>133</i>	<i>138</i>	<i>144</i>
3. Bruto binnenlandse kapitaalvorming :								
a) Landbouw, bosbouw en visserij ...	110	116	126	115	125	129	131	104
b) Extractieve industrieën	96	93	78	70	83	92	88	100
c) Verwerkende industrieën	99	110	126	123	111	126	145	128
d) Bouwnijverheid	89	94	109	116	108	104	125	94
e) Elektriciteit, gas en water	108	126	149	188	167	163	170	175
f) Handel, bank- en verzekeringswezen	99	97	110	106	112	123	133	150
g) Woongebouwen	144	151	136	134	127	129	144	125
h) Vervoer en verkeer	101	118	125	137	134	134	134	143
i) Overheid (excl. onderwijs)	142	106	123	150	179	187	205	237
j) Onderwijs	89	85	100	96	105	105	108	122
k) Andere diensten	99	99	117	126	126	155	176	187
<i>Totaal ...</i>	<i>119</i>	<i>119</i>	<i>129</i>	<i>130</i>	<i>130</i>	<i>144</i>	<i>154</i>	<i>148</i>
4. Netto-uitvoer van goederen en diensten :								
a) Totale uitvoer	111	120	124	133	151	175	195	211
b) Totale invoer	111	118	128	132	150	174	189	201
Bruto nationaal produkt tegen marktprijzen (prijzen van 1968)	106,8	110,9	114,1	118,6	123,6	132,3	140,5	145,7

Bibliografische referenties :

Bevolking : *Statistisch Jaarboek voor België. — Statistisch Tijdschrift van het N.I.S. — Publicaties van het Nationaal Centrum voor mechanische berekeningen. — Algemene telling van de bevolking, de nijverheid en de handel op 31 december 1961. — « Centre de Recherches économiques » van Leuven. — Annuaire démographique (O.V.N.). — Revue Internationale du Travail (I.A.B.). — Annuaire des statistiques du Travail (I.A.B.). — Ministerie van Tewerkstelling en Arbeid : « Overzicht van de evolutie van de Belgische actieve bevolking over de periode 1948-1960 ».*

Nationaal Inkomen en B.N.P. : *Statistisch Jaarboek voor België. — Statistisch Tijdschrift van het N.I.S. — Statistische reeksen van Brussel (DULBEA). — I.R.E.S. — International Financial Statistics (I.M.F.). — Principaux indicateurs économiques (O.E.S.O.). — Données statistiques (Raad van Europa). — Yearbook of International Accounts Statistics (O.V.N.). — Belgische Economische Statistieken 1950-1960. — Algemeen statistisch Bulletin van het Bureau voor de Statistiek der Europese Gemeenschappen.*

II. — TEWERKSTELLING EN WERKLOOSHEID

AANBIEDINGEN VAN WERKZOEKENDEN EN AANVRAGEN VAN WERKGEVERS

(Duizenden)

Bron : Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening.

	Aanbiedingen van werkzoekenden 1							Aanvragen van werkgevers	
	Volledig werklozen die uitkering ontvingen				Door de openbare besturen tewerkgestelde werklozen	Vrijwillig ingeschreven niet-werkende werkzoekenden		ontvangen aanvragen 2	openstaande aanvragen 1
	met normale arbeidsgeschiktheid		met gedeeltelijke of sterk verminderde arbeidsgeschiktheid	Totaal		van jonger dan 20 jaar	van 20 jaar of ouder		
	van jonger dan 20 jaar	van 20 jaar of ouder							
1964	13,4		37,0	50,4	6,3	4,1		13,9	13,1
1965	19,5		35,9	55,4	6,9	6,5		13,7	8,4
1966	2,5	23,1	35,9	61,5	6,6	2,4	5,7	13,3	7,5
1967	5,2	41,2	38,9	85,3	6,7	2,8	6,3	11,9	4,4
1968	5,2	53,4	44,1	102,7	7,0	2,6	6,4	13,4	4,9
1969	2,8	36,2	46,3	85,3	6,5	1,3	4,6	16,0	11,6
1970	2,1	24,0	45,2	71,3	6,3	1,1	4,0	17,8	23,9
1971	3,5	22,9	44,5	70,9	6,8	1,6	4,0	14,9	13,4
1970 3 ^e kwartaal	1,6	20,9	43,8	66,3	7,0	1,5	3,7	15,1	25,0
4 ^e kwartaal	3,4	23,3	44,4	71,1	6,4	1,5	4,0	13,5	19,0
1971 1 ^e kwartaal	3,5	24,2	46,4	74,1	5,7	1,2	3,9	17,1	15,7
2 ^e kwartaal	2,3	18,9	44,2	65,4	7,1	1,1	3,4	16,6	15,6
3 ^e kwartaal	2,7	20,3	43,1	66,1	7,5	2,0	3,9	14,5	13,4
4 ^e kwartaal	5,3	28,3	44,3	77,9	7,0	2,0	5,0	12,8	8,8
1972 1 ^e kwartaal	6,3	35,9	46,5	88,7	6,4	1,7	4,9	16,3	7,5
2 ^e kwartaal	4,3	31,2	46,1	81,6	7,6	1,5	4,3	16,0	9,0
3 ^e kwartaal	4,3	32,3	46,0	82,6	8,5	2,2	4,9	13,1	9,1
1971 September	3,1	20,4	42,7	66,2	7,5	2,5	4,4	17,4	12,5
Oktober	4,2	22,7	43,1	70,0	7,4	2,2	5,0	14,9	10,5
November	5,2	28,3	44,4	77,9	7,0	2,1	5,1	12,0	8,6
December	6,4	34,0	45,3	85,7	6,5	1,8	4,9	11,4	7,4
1972 Januari	6,9	36,7	46,5	90,1	6,0	1,8	5,1	15,7	7,5
Februari	6,5	36,2	46,7	89,4	6,2	1,6	5,0	15,0	7,2
Maart	5,6	34,6	46,4	86,6	6,9	1,6	4,7	18,3	7,7
April	5,0	33,2	46,3	84,5	6,7	1,5	4,6	15,6	8,6
Mei	4,2	31,4	46,2	81,8	7,9	1,4	4,3	16,5	9,2
Juni	3,7	29,0	45,8	78,5	8,2	1,6	4,0	15,9	9,1
Juli	4,1	32,3	46,4	82,8	8,4	1,9	4,1	8,8	8,6
Augustus	3,9	31,6	45,8	81,3	8,5	1,6	5,5	15,0	9,8
September	4,8	33,0	45,9	83,7	8,5	3,2	5,1	15,5	9,0

1 Voor de jaarlijkse of kwartaalgegevens : maandgemiddelde van de gegevens aan het einde van de maand. Voor de maandgegevens : aan het einde van de maand.

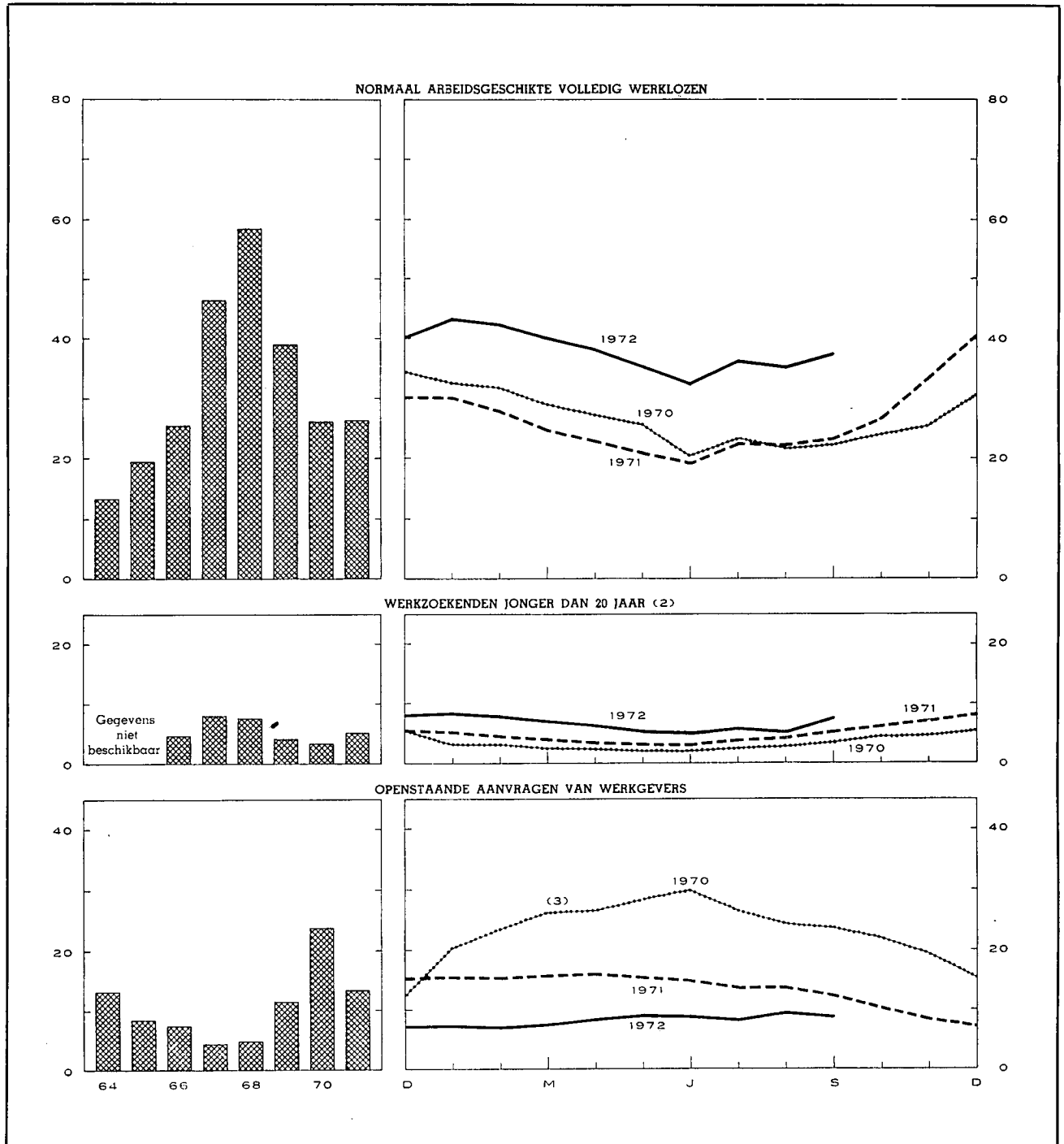
2 Het betreft de in de loop van de maand ontvangen aanvragen. Voor de jaar- of kwartaalgegevens : maandgemiddelde van de in de loop van het jaar of van het kwartaal ontvangen aanvragen.

3 Nieuwe reeks als gevolg van het koninklijk besluit van 5-12-1969 betreffende de aangifte van collectieve afdankingen en de kennisgeving van vacante betrekkingen, dat in werking trad op 1 januari 1970. Dit besluit verplicht de ondernemingen die tenminste 20 werknemers te werk stellen er o.m. toe, de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening in kennis te stellen van elke betrekking die sedert ten minste drie werkdagen vacant is.

II - AANBIEDINGEN VAN WERKZOEKENDEN EN AANVRAGEN VAN WERKGEVERS ¹

(Duizenden)

Bron : Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening.

¹ Voor de jaarlijkse gegevens : maandgemiddelden van de gegevens per einde maand. Voor de maandelijks gegevens : per einde maand.

² Normaal arbeidsgeschikte volledig werklozen en vrij ingeschreven niet-werkende werkzoekenden.

³ Nieuwe reeks als gevolg van het koninklijk besluit van 5 december 1969 betreffende de aangifte van collectieve afdankingen en de kennisgeving van de vacante betrekkingen, dat in werking trad op 1 januari 1970. Dit besluit verplicht de ondernemingen die ten minste 20 werknemers te werk stellen er o.m. toe, de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening in kennis te stellen van elke betrekking die sedert ten minste drie werkdagen vacant is.

III. — LANDBOUW EN VISSERIJ

1. — LANDBOUWPRODUCTIE

Bronnen : Ministerie van Landbouw (plantaardige produktie) — N.I.S. oppervlakte cultuurgrond, aantal dieren en dierlijke produktie).

	1964	1965	1966	1967	1968	1969	1970	1971	1972 (*)
Oppervlakte cultuurgrond ¹ (duizenden hectaren)									
Broodgranen	259	263	244	229	232	224	207	224	233
waarvan : tarwe	214	226	211	197	201	197	181	193	205
rogge	41	33	29	26	26	21	20	24	21
Andere granen	238	252	258	258	249	249	255	233	230
Nijverheidsgewassen	106	95	92	95	107	109	101	109	111
Wortel- en knolgewassen	94	89	90	91	81	77	80	73	64
Groenten geteeld voor het zaad	10	10	9	8	8	8	7	5	6
Hooi- en weiland	799	795	795	794	791	788	795	782	765
Diversen	109	98	102	102	96	98	97	103	109
Totaal ...	1.615	1.602	1.590	1.577	1.564	1.553	1.542	1.529	1.518
Plantaardige produktie (duizenden tonnen)									
Tarwe	900	854	650	828	839	754	708	878	
Andere graangewassen	1.064	962	896	1.129	1.033	968	843	1.034	
Suikerbieten	3.515	2.748	2.858	3.615	4.108	4.217	3.868	4.873	
Vlas (zaad en stro)	283	190	167	105	108	112	48	93	
Cichorei	68	46	29	32	40	43	56	54	
Aardappelen	1.755	1.419	1.475	1.943	1.566	1.253	1.373	1.373	
Aantal dieren ¹ (duizenden stuks)									
Landbouwpaarden	120	108	94	85	86	81	73	65	
Totaal der runderen	2.657	2.725	2.767	2.753	2.799	2.839	2.887	2.840	2.819
waarvan : melkkoeien	996	1.007	1.016	1.026	1.064	1.072	1.052	1.031	
Varkens	1.809	1.824	1.948	2.300	2.479	2.780	3.722	3.912	4.167
Dierlijke produktie									
Melkleveringen aan de melkfabrieken (miljoenen liters) ...	1.712	1.953	2.199	2.403	2.585	2.475	2.355	2.339	
Slachtingen (nettogewicht van het vlees - duizenden tonnen)	429	461	500	548	586	608	704	739	

¹ Telling op 15 mei van ieder jaar.

III - 2. — ZEEVISSERIJ

Voornaamste vissoorten aangevoerd in de Belgische havens

(Maandgemiddelden in tonnen)

Bron : N.I.S.

	1965	1966	1967	1968	1969	1970	1971
Schelvis	233	141	130	136	361	346	157
Kabeljauw	1.124	1.052	1.322	1.695	1.176	859	1.584
Schol	294	442	516	450	376	398	383
Tong	263	329	412	356	309	320	319
Rog	280	182	178	219	231	199	169
Haring	112	61	30	11	38	62	55
Garnaal	72	80	104	80	114	114	75

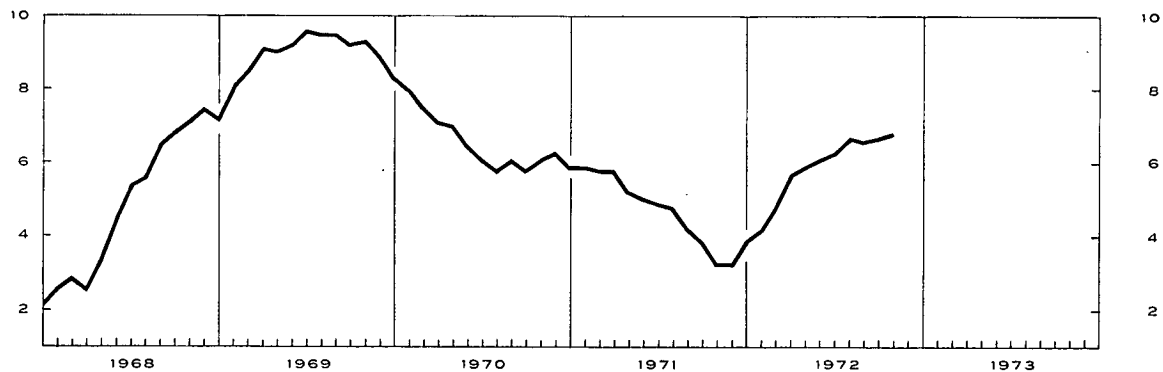
Bibliografische referenties : Landbouwtijdschrift (Ministerie van Landbouw). — Landbouwstatistieken (N.I.S.). — Statistisch Jaarboek voor

België. — Données statistiques (Raad van Europa). — Bulletin mensuel : Economie et statistiques agricoles (F.A.O.).

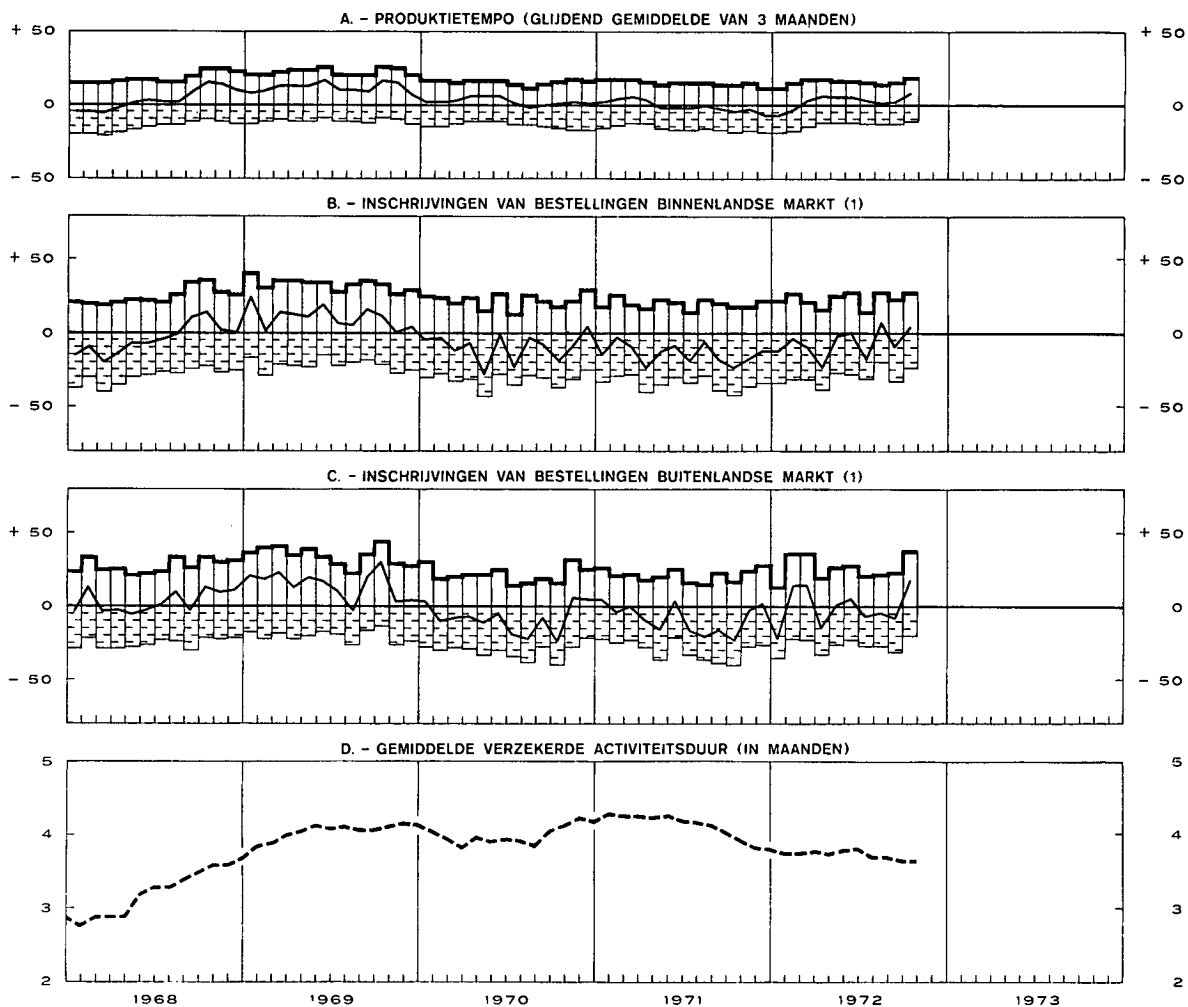
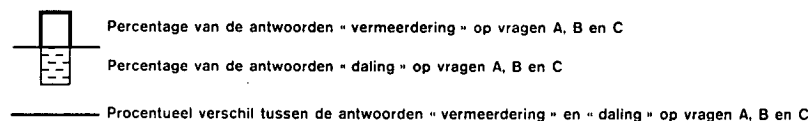
IV. — NIJVERHEID

IV - 0. — CONJUNCTUURTESTS

SYNTHETISCHE CURVE VAN DE VOORNAAMSTE GEGEVENS VAN DE MAANDELIJKE CONJUNCTUURTEST
VAN DE NATIONALE BANK *

UITSLAGEN VAN DE CONJUNCTUURTESTS IN DE INDUSTRIE **

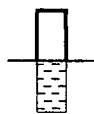
* De samenstelling van deze « Synthetische Curve » werd uitgelegd in het Tijdschrift van de Nationale Bank van Oktober 1972.

** Deze onderzoeken hebben betrekking op de volgende sectoren : cementagglomeraten, hout, bouwkeraamiek, cement, chemische nijverheid, leder, metaalverwerkende nijverheid, non ferro-metalen, papier, petro-

leumraffinaderijen, ijzer en staal, kleinijverheid, textiel en glas. In 1968 was de chemische nijverheid er niet inbegrepen. De antwoorden der deelnemers zijn gewogen met de omzetteijfers en geven de wijzigingen tegenover de vorige maand voor de vragen A, B en C aan.

1 Na uitschakeling van de seizoenschommelingen.

UITSLAGEN VAN DE CONJUNCTUURTESTS IN DE INDUSTRIE *

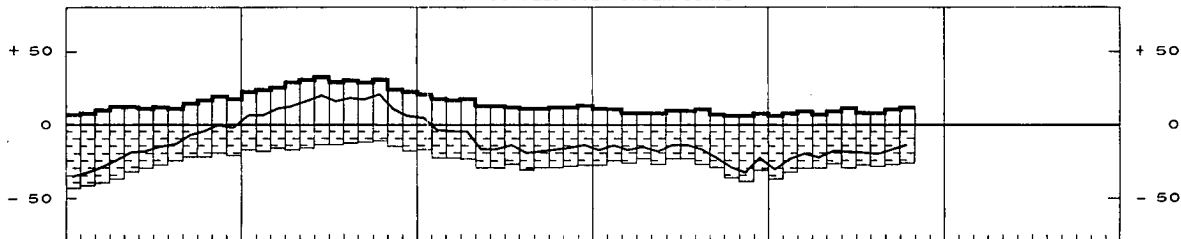

Percentage van de antwoorden - vermeerdering - op vragen G, H en J
Percentage van de antwoorden - hoger dan normaal - op vragen E, F en I

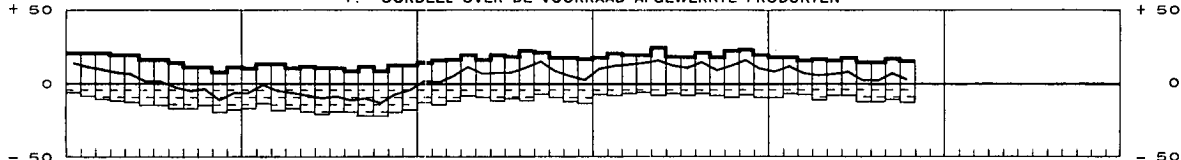
Percentage van de antwoorden - daling - op vragen G, H en J
Percentage van de antwoorden - lager dan normaal - op vragen E, F en I

Procentueel verschil tussen de antwoorden - vermeerdering - en - daling - op vragen G, H en J
Procentueel verschil tussen de antwoorden - hoger - en - lager - dan normaal op vragen E, F en I

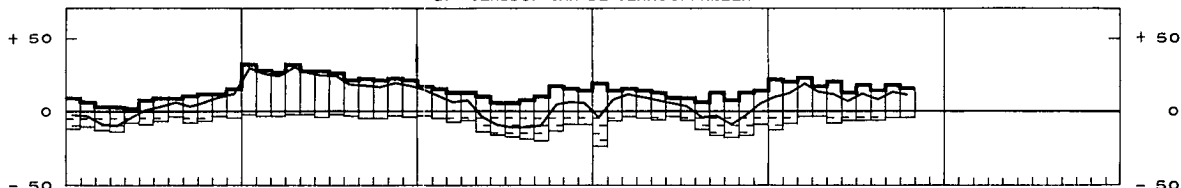
E. - OORDEEL OVER ORDERPOSITIE

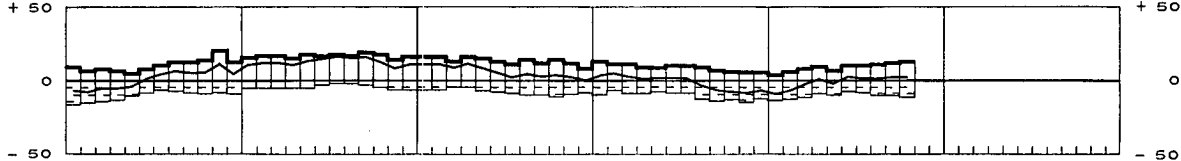
F. - OORDEEL OVER DE VOORRAAD AFGEWERKTE PRODUCTEN

G. - VERLOOP VAN DE VERKOOPPRIJZEN

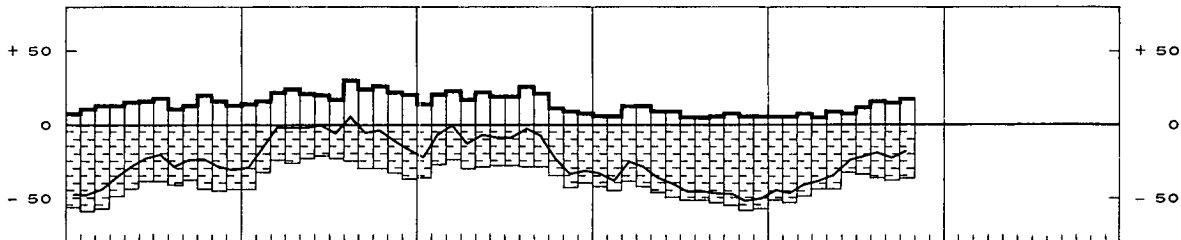
H. - VOORUITZICHTEN AANTAL WERKLIEDEN

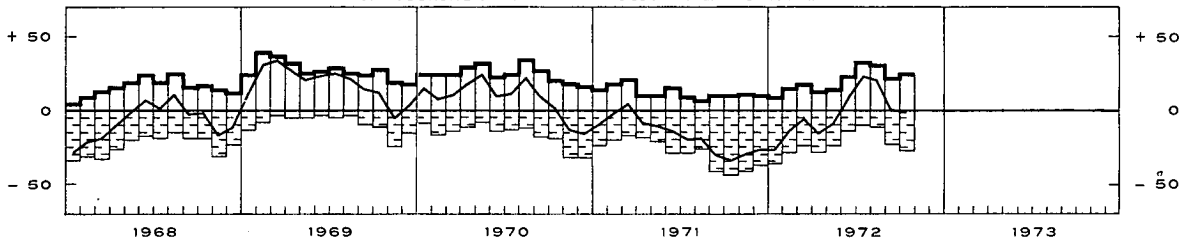
UITSLAGEN VAN DE CONJUNCTUURTESTS IN DE BOUWSEKTOR

Rompwerken van gebouwen

I. - OORDEEL OVER DE VERZEKERDE ACTIVITEITSDUUR

J. - VOORUITZICHTEN AANTAL INGESCHREVEN WERKLIEDEN

* Deze onderzoeken hebben betrekking op de volgende sectoren : cementagglomeraten, hout, bouwkeraamiek, cement, chemische nijverheid, leder, metaalverwerkende nijverheid, non ferro-metalen, papier, petroleumraffinaderijen, ijzer en staal, kleijnijverheid, textiel en glas. In 1968

was de chemische nijverheid er niet inbegrepen. De antwoorden der deelnemers zijn gewogen met de omzetcijfers en geven de wijzigingen tegenover de vorige maand voor de vragen E, F, G en H aan.

IV - 1. — ALGEMENE INDEXCIJFERS VAN DE INDUSTRIELE PRODUKTIE

Basis 1963 = 100

Maandgemiddelden of maanden	Niet voor seizoen gecorrigeerde indexcijfers			Trend-cyclische beweging
	Bron : N.I.S.		Bron : Agéfi	Bron : N.I.S.
	Algemeen indexcijfer *	waarvan : fabrieksnijverheid alleen	Algemeen indexcijfer	Algemeen indexcijfer *
1964	107	107	107	107
1965	109	110	109	109
1966	111	114	109	111
1967	113	116	111	113
1968	119	124	121	120
1969	131	138	131	131
1970	135	144	134	135
1971	v 139	v 148	137	v 138
1970 3 ^e kwartaal	129	137	133	134
4 ^e kwartaal	144	152	138	135
1971 1 ^e kwartaal	139	147	138	137
2 ^e kwartaal	140	149	140	137
3 ^e kwartaal	v 131	v 139	135	137
4 ^e kwartaal	v 147	v 156	135	v 138
1972 1 ^e kwartaal	v 146	v 156	142	v 139
2 ^e kwartaal	v 149	v 159	146	v 141
3 ^e kwartaal			v 139	
1971 September	v 151	v 161	141	137
Oktober	v 150	v 160	138	138
November	v 142	v 151	131	v 138
December	v 148	v 157	136	v 138
1972 Januari	v 138	v 147	142	v 138
Februari	v 142	v 152	135	v 138
Maart	v 159	v 169	148	v 139
April	v 143	v 152	143	v 140
Mei	v 147	v 157	146	v 142
Juni	v 157	v 167	148	v 143
Juli	v 104	v 112	v 130	v 143
Augustus			v 142	
September			v 144	

IV - 2. — INDEXCIJFERS VAN DE INDUSTRIELE PRODUKTIE (Voornaamste sectoren)

Basis 1963 = 100

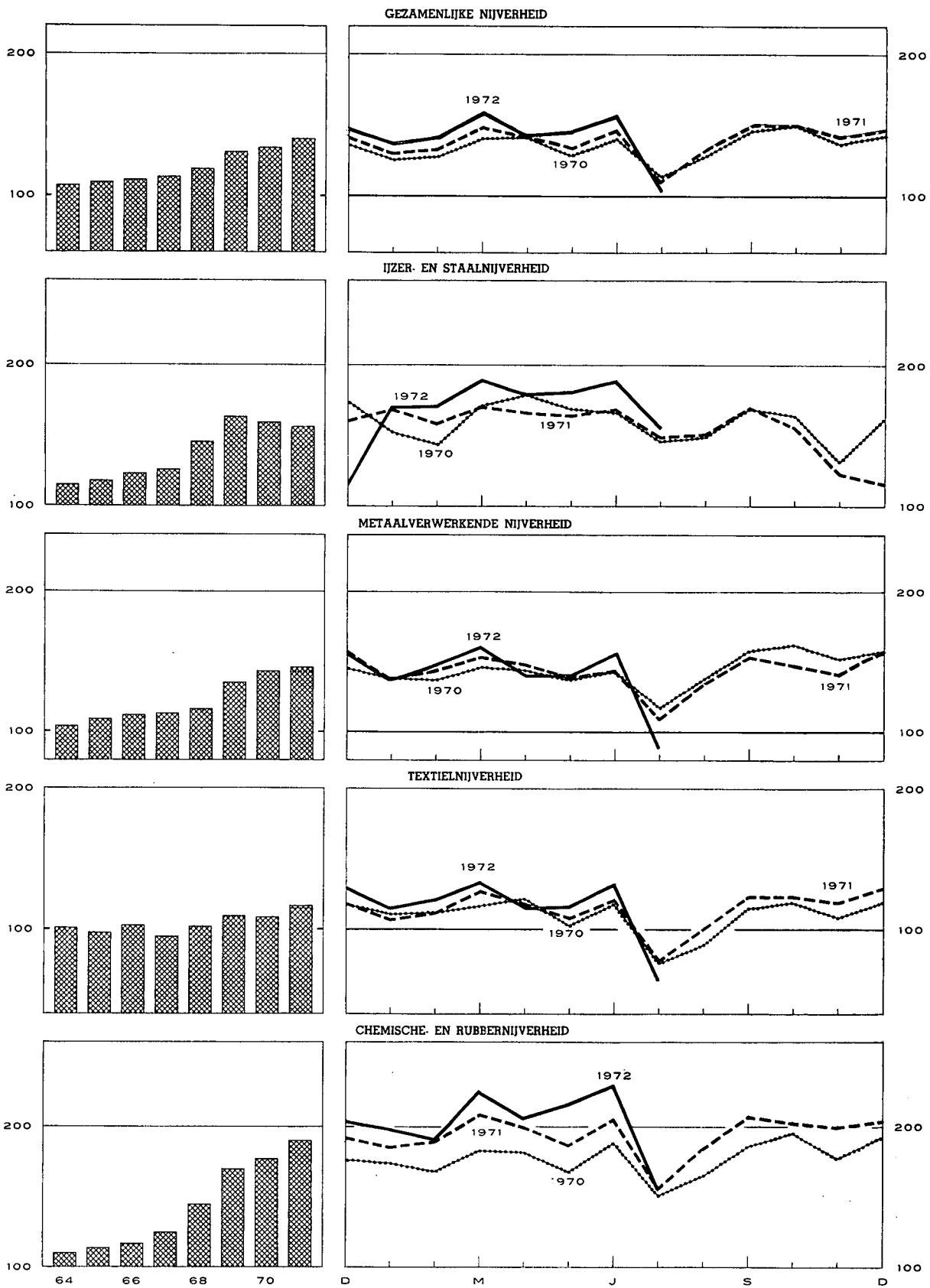
Bron : N.I.S.

Maandgemiddelden of maanden	Algemeen indexcijfer *	Extractieve bedrijven	Fabrieksnijverheid										Chemische bedrijven en rubberindustrie		Petroleumraffinaderijen	
			Algemeen indexcijfer	Nijverheid van de niet metaalhoudende mineralen, exclusief petroleum- en steenkoolderivaten	IJzer- en staalnijverheid	Industrie der non-ferrometalen	Metaalverwerkende nijverheid	Voedingsnijverheid en drankbereiding	Textielnijverheid				Industrie der gebreide goederen	Totaal		Verwerking van de plasticen stoffen
									Totaal	Spinnerijen	Weverijen	Industrie der gebreide goederen				
1964	107	104	107	115	115	112	104	106	101	99	105	97	110	119	110	
1965	109	96	110	112	118	121	109	107	98	97	99	98	114	144	128	
1966	111	86	114	112	123	122	112	112	103	99	107	102	117	172	137	
1967	113	83	116	113	126	118	113	119	95	89	102	96	125	219	142	
1968	119	76	124	115	145	129	116	121	102	98	108	97	145	260	189	
1969	131	69	138	123	163	133	135	129	110	104	118	104	171	310	235	
1970	135	63	144	132	159	142	144	136	109	102	121	101	177	338	246	
1971	v 139	62	v 148	131	156	139	v 143	142	115	104	131	108	194	429	249	
1970 2 ^e kwartaal	137	67	145	138	172	146	141	135	114	108	125	105	179	338	242	
3 ^e kwartaal	129	60	137	136	155	135	138	141	93	86	104	89	167	319	257	
4 ^e kwartaal	144	68	152	138	152	149	157	146	115	108	130	107	188	364	261	
1971 1 ^e kwartaal	139	68	147	123	167	133	145	127	116	107	129	111	194	395	248	
2 ^e kwartaal	140	61	149	140	167	141	144	134	117	105	131	114	197	433	249	
3 ^e kwartaal	v 131	55	v 139	127	157	133	v 133	145	101	92	117	95	183	413	243	
4 ^e kwartaal	v 147	65	v 156	135	133	148	v 148	160	125	113	148	111	203	475	256	
1972 1 ^e kwartaal	v 146	65	v 156	123	178	148	v 148	135	v 124	110	147	v 114	205	489	271	
2 ^e kwartaal	v 149	65	159	144	184	151	146	142	122	104	149	117	218	533	303	
1971 Juli	111	40	117	103	149	113	110	139	79	65	107	59	158	341	250	
Augustus	133	58	141	128	151	136	135	147	101	99	101	106	184	406	250	
September	v 151	67	v 161	149	170	149	v 154	150	124	111	144	119	206	492	229	
Oktober	v 150	65	v 160	147	157	145	v 148	169	124	110	146	118	204	474	241	
November	v 142	64	v 151	134	124	145	v 141	158	120	105	143	108	200	475	235	
December	v 148	65	v 157	124	117	154	v 157	154	130	124	154	108	204	477	292	
1972 Januari	v 138	61	v 147	114	171	147	v 138	124	116	107	136	103	199	464	295	
Februari	v 142	63	v 152	111	172	148	v 147	130	122	109	145	111	192	461	248	
Maart	v 159	72	v 169	144	190	150	v 159	151	v 134	115	159	v 127	226	541	271	
April	v 143	62	v 152	137	179	139	v 140	136	v 116	v 108	138	v 127	207	478	303	
Mei	v 147	63	v 157	147	182	144	v 141	144	v 117	v 98	v 146	v 102	218	533	305	
Juni	v 157	69	167	147	190	169	156	147	133	107	162	122	230	589	299	
Juli	v 104	37	112	101	157		90	124	66	61	87	48	157		293	

* Excl. de bouwnijverheid.

IV - 2. — INDEXCIJFERS VAN DE INDUSTRIELE PRODUKTIE (N.I.S.)

Basis 1963 = 100

IV - 3. — ENERGIE

Bronnen : *Algemene Directie van het Mijnwezen* [kol. (1), (2) en (5)] — *Administratie voor Energie* [kol. (8)] — *Berekeningen door de N.B.B.* [kol. (4)] — *N.I.S.* [kol. (8), (6), (7) en (9)].

Maandgemiddelden of maanden	Steenkool					Elektriciteit	Ruwe petroleum	Gas	
	Productie	Voor den per einde periode op de mijn- terreinen	Netto- invoer	Waarneem- baar verbruik van ruwe steenkool 1	Dagelijks rendement per onder- en bovengrondse arbeider	Productie	Verwerking	Productie van fabrieksgas 2	Invoer van aardgas 3
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)
1964	1.775	1.489	407	2.504	1.155	1.623	1.112	244	...
1965	1.649	2.419	422	2.393	1.212	1.697	1.300	272	...
1966	1.458	3.046	417	2.188	1.270	1.793	1.383	244	...
1967	1.369	2.644	364	2.140	1.336	1.884	1.440	267	23
1968	1.234	1.735	464	2.242	1.418	2.088	1.913	261	100
1969	1.100	631	479	2.211	1.506	2.303	2.379	210	249
1970	947	215	593	2.099	1.599	2.413	2.485	173	351
1971	913	400	417	1.750	1.585	2.633	2.520	149	549
1970 3 ^e kwartaal	913	238	509	1.969	1.617	2.157	2.596	169	310
4 ^e kwartaal	1.054	215	550	2.094	1.673	2.616	2.635	162	452
1971 1 ^e kwartaal	1.071	357	447	1.909	1.690	2.684	2.505	151	528
2 ^e kwartaal	862	337	384	1.698	1.528	2.456	2.523	158	502
3 ^e kwartaal	788	266	384	1.664	1.534	2.441	2.459	154	478
4 ^e kwartaal	933	400	424	1.688	1.587	2.920	2.593	131	584
1972 1 ^e kwartaal	984	595	357	1.675	1.630	3.027	2.748	155	622
2 ^e kwartaal	945	677	486	1.890	1.673	2.785			617
3 ^e kwartaal	v 721	v 600			v 1.572				
1971 September	929	266	382	1.767	1.543	2.637	2.315	157	492
Oktober	919	261	581	1.845	1.556	2.861	2.443	155	550
November	915	284	304	1.565	1.591	2.872	2.379	127	596
December	965	400	387	1.653	1.614	3.027	2.956	110	606
1972 Januari	929	441	285	1.506	1.584	3.156	2.990	155	632
Februari	969	535	421	1.709	1.657	2.914	2.511	140	592
Maart	1.055	595	365	1.811	1.648	3.010	2.742	170	642
April	891	603	401	1.762	1.636	2.789	3.070	163	640
Mei	927	616	525	2.022	1.682	2.808	3.089	163	617
Juni	1.018	677	533	1.887	1.701	2.757			593
Juli	553	615	350	1.422	1.613	2.435			491
Augustus	v 756	v 588			v 1.531	2.623			
September	v 854	v 600			v 1.573				

1 Steenkolenproductie + netto-invoer van steenkolen, cokes en agglomeraten + voorraadbeweging (1 ton cokes = 1,3 ton ruwe steenkolen; 1 ton agglomeraten = 0,9 ton ruwe steenkolen).

2 1 m³ = 4.250 kilocalorieën.

3 1 m³ = 8.400 kilocalorieën.

IV - 4. — METAALPRODUKTIE

Bronnen : *N.I.S.* [kol. (1) en (2)]. — *Fabrimétal* [kol. (3) tot (6)].

Maandgemiddelden of maanden	Ijzer- en staalnijverheid (duizenden tonnen)		Metaalverwerkende nijverheid (miljarden franken)			Totaal der verzendingen
	Productie van ruwstaal	Productie van afgewerkt staal	Binnengekomen bestellingen			
			voor de binnen- landse markt	voor de uitvoer	Totaal	
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	
1964	728	536	6,29	5,20	11,49	11,84
1965	764	559	6,58	6,02	12,60	12,76
1966	743	572	6,90	6,59	13,49	13,43
1967	810	626	6,72	6,70	13,42	13,69
1968	964	722	7,35	8,60	15,95	14,67
1969	1.070	819	8,57	11,52	20,09	18,20
1970	1.051	775	9,35	13,00	22,35	21,28
1971	1.037	770	9,42	14,24	23,66	23,33
1970 3 ^e kwartaal	1.044	695	8,51	11,17	19,68	18,75
4 ^e kwartaal	1.000	739	10,95	14,98	25,93	26,15
1971 1 ^e kwartaal	1.099	817	9,13	15,00	24,13	21,99
2 ^e kwartaal	1.109	826	10,15	15,00	25,15	24,48
3 ^e kwartaal	1.069	737	8,80	12,82	21,62	21,48
4 ^e kwartaal	872	700	9,61	14,11	23,72	25,36
1972 1 ^e kwartaal	1.189	908	v 9,85	v 15,41	v 25,26	v 25,96
2 ^e kwartaal	1.240	923				
3 ^e kwartaal	v 1.102					
1971 September	1.124	852	11,46	15,11	26,57	26,17
Oktober	1.020	806	9,38	14,62	24,00	25,30
November	819	671	9,33	14,39	23,72	23,94
December	777	624	10,11	13,36	23,47	26,83
1972 Januari	1.140	863	v 9,97	v 14,61	v 24,58	v 23,72
Februari	1.154	892	v 9,31	v 14,74	v 24,05	v 25,44
Maart	1.272	969	v 10,28	v 16,86	v 27,14	v 28,72
April	1.222	883	v 11,21	v 15,31	v 26,52	v 25,72
Mei	1.225	907	v 10,94	v 16,67	v 27,61	v 26,24
Juni	1.272	979				
Juli	v 1.040					
Augustus	v 1.070					
September	v 1.195					

IV - 5. — BOUWNIJVERHEID

Bron : N.I.S.

Maandgemiddelden of maanden	Productie (Indexcijfers 1963 = 100) 1	Toegestane bouwvergunningen				Begonnen gebouwen			
		Woningen		Andere gebouwen		Woningen		Andere gebouwen	
		Aantal	Duizenden kubieke meters	Aantal	Duizenden kubieke meters	Aantal	Duizenden kubieke meters	Aantal	Duizenden kubieke meters
1964	119	5.910	2.881	549	1.722	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.
1965	115	5.210	2.583	547	2.035	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.
1966	118	6.192	3.023	724	2.096	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.
1967	125	5.767	2.773	714	2.154	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.
1968	118	5.328	2.598	585	1.994	3.950	2.004	438	1.376
1969	123	6.095	3.074	894	2.426	4.656	2.374	641	1.721
1970	141	5.035	2.506	683	2.799	3.562	1.861	518	1.949
1971	140	3.884	1.992	450	2.268	3.486	1.839	473	2.225
1970 2 ^e kwartaal	136	5.806	2.945	904	3.899	4.984	2.657	646	1.965
3 ^e kwartaal	141	5.596	2.647	724	2.717	3.681	1.955	579	1.845
4 ^e kwartaal	142	3.998	2.058	505	2.247	2.732	1.386	566	2.199
1971 1 ^e kwartaal	141	4.023	1.944	368	1.867	2.487	1.313	334	1.501
2 ^e kwartaal	142	3.506	1.893	424	2.147	4.227	2.170	524	2.458
3 ^e kwartaal	141	3.880	2.017	509	2.642	3.908	2.110	515	2.538
4 ^e kwartaal	140	4.127	2.115	499	2.415	3.324	1.761	516	2.377
1972 1 ^e kwartaal	140	5.233	2.707	517	1.983	3.836	2.012	530	2.341
2 ^e kwartaal	141								
1971 Augustus	141	5.445	2.477	566	3.177	4.382	2.314	518	2.843
September	141	2.921	1.677	426	2.472	4.320	2.386	563	3.051
Oktober	140	3.970	2.070	524	2.625	3.387	1.881	501	2.872
November	140	3.598	1.806	449	1.685	3.706	1.936	580	2.538
December	140	4.812	2.470	525	2.935	2.879	1.466	468	1.721
1972 Januari	140	4.206	2.293	462	1.872	3.649	1.636	357	2.527
Februari	139	5.353	2.786	501	1.713	3.191	1.872	647	2.335
Maart	141	6.139	3.041	587	2.364	4.668	2.527	586	2.162
April	141	7.032	3.535		2.557	6.569	3.251		2.694
Mei	142	5.732	3.173		3.553	4.084	2.466		2.514
Juni	141								
Juli	140								
Augustus	140								

¹ Trendcyclische beweging. Het indexcijfer betreft zowel de openbare als de particuliere bouwwerken.

IV - 6. — VERGELIJKENDE EVOLUTIE VAN DE INDUSTRIELE PRODUKTIE DER E.E.G.-LANDEN

Algemene indexcijfers van de industriële produktie (aangepast voor seizoenschommelingen)
Basis 1968 = 100

Bron : O.E.S.O.

	Gezamenlijke E.E.G.-landen			België			West Duitsland ¹		
	1970	1971	Schommel. in procenten *	1970	1971	Schommel. in procenten *	1970	1971	Schommel. in procenten *
1 ^e kwartaal	151	156	+ 2,6	132	137	+ 3,2	153	157	+ 2,6
2 ^e kwartaal	152	155	+ 2,0	133	137	+ 2,9	155	157	+ 1,3
3 ^e kwartaal	152	156	+ 2,6	134	137	+ 1,9	154	156	+ 1,3
4 ^e kwartaal	153	157	+ 2,6	135	138	+ 2,1	153	153	—
	1971	1972		1971	1972		1971	1972	
1 ^e kwartaal	156	161	+ 3,2	137	139	+ 1,5	157	158	+ 0,6
2 ^e kwartaal	155	162	+ 4,5	137	141	+ 3,4	157	161	+ 2,5
3 ^e kwartaal	156			137			156		
4 ^e kwartaal	157			138			153		

	Frankrijk			Italië			Nederland		
	1970	1971	Schommel. in procenten *	1970	1971	Schommel. in procenten *	1970	1971	Schommel. in procenten *
1 ^e kwartaal	150	156	+ 4,0	152	149	- 2,0	171	185	+ 8,2
2 ^e kwartaal	150	155	+ 3,3	150	145	- 3,3	174	186	+ 6,9
3 ^e kwartaal	149	161	+ 8,1	149	142	- 4,7	178	188	+ 5,6
4 ^e kwartaal	151	164	+ 8,6	151	150	- 0,7	181	190	+ 5,0
	1971	1972		1971	1972		1971	1972	
1 ^e kwartaal	156	166	+ 6,4	149	150	+ 0,7	185	198	+ 7,0
2 ^e kwartaal	155	167	+ 7,7	145	149	+ 2,8	186	203	+ 9,1
3 ^e kwartaal	161			142			188		
4 ^e kwartaal	164			150			190		

* Schommelingsprocent tegenover het indexcijfer van het overeenstemmende kwartaal van het vorige jaar.

¹ West-Berlijn inbegrepen.

Bibliografische referenties : *Statistisch Jaarboek voor België.* — *Statistisch Tijdschrift van het N.I.S.* — *Annalen der Mijnen van België.* — *Arbeitsblad.* — *I.R.E.S.* — *Industrie*, tijdschrift van het V.B.N. — *Bulletin van Fabrimetal.* — *Maandelijkse statistisch tijdschrift van Fédéchar.* —

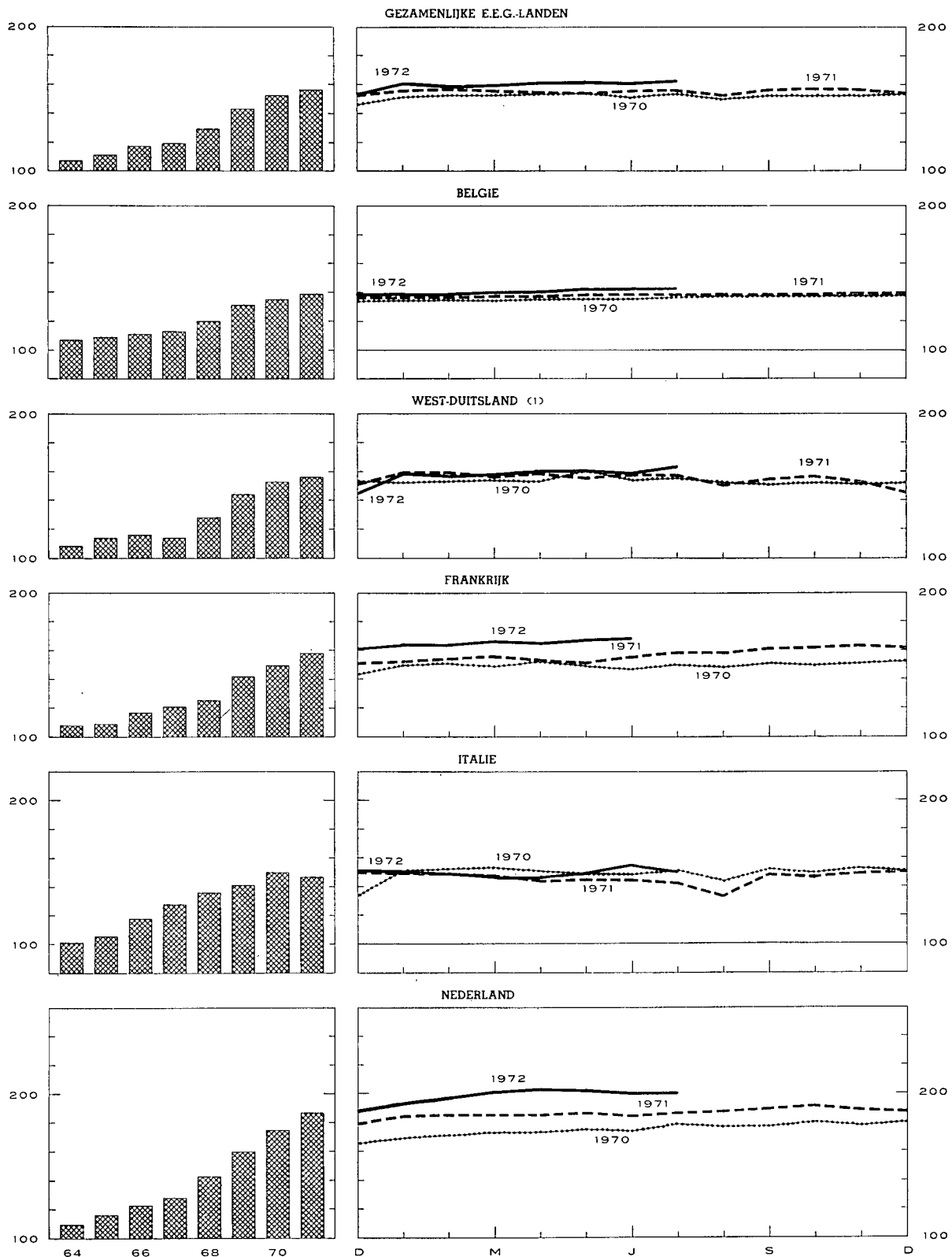
Maandelijks tijdschrift van het M.E.Z. (Administratie van de Nijverheid - Dienst : Elektrische energie). — *Energie.* — *Figas*, informatieblad van het Verbond der Gasnijverheid. — *Agence économique et financière.* — *Het Bouwbedrijf.* — *Principaux indicateurs économiques* (O.E.S.O.).

IV - 6. — VERGELIJKENDE EVOLUTIE VAN DE INDUSTRIËLE PRODUKTIE
DER E.E.G.-LANDEN

Algemene indexcijfers van de industriële produktie (O.E.S.O.)

Basis 1963 = 100

(Aangepast voor seizoenschommelingen)

1 West-Berlijn inbegrepen.

V. — DIENSTEN

1. — VERVOER

a. — Activiteit van de N.M.B.S. en de SABENA

Bronnen : N.M.B.S. en SABENA.

Maandgemiddelden of maanden	N.M.B.S.					SABENA	
	Reizigers- vervoer	Goederenvervoer (volledige wagonladingen)				Geregeld en betalend luchtverkeer	
	Aantal reizigers-km	Aantal productieve ton-km ¹	Totaal tonnenmaat	waarvan :			
				brandstoffen en minerale oliën	ertsen	(miljoenen passagiers- km)	(miljoenen ton-km)
	(miljoenen)		(duizenden tonnen)				
1964	753	577	5.549	2.030	1.291	135,5	16,5
1965	748	563	5.323	1.867	1.274	148,8	18,8
1966	726	519	4.943	1.650	1.222	137,8	18,4
1967	711	507	4.925	1.576	1.259	162,8	22,8
1968	681	556	5.273	1.621	1.321	164,7	25,3
1969	686	618	5.769	1.655	1.450	183,9	31,4
1970	688	651	5.931	1.592	1.508	203,9	34,4
1971	702	611	5.535	1.457	1.379	226,6	38,0
1970 2 ^e kwartaal	693	682	6.343	1.700	1.642	205,2	34,6
3 ^e kwartaal	672	655	5.942	1.627	1.554	301,1	43,2
4 ^e kwartaal	704	674	6.126	1.669	1.521	165,0	31,8
1971 1 ^e kwartaal	698	645	5.820	1.574	1.434	165,9	30,8
2 ^e kwartaal	707	605	5.495	1.430	1.422	222,4	35,5
3 ^e kwartaal	690	584	5.368	1.389	1.439	316,1	44,7
4 ^e kwartaal	713	609	5.455	1.437	1.220	202,1	40,9
1972 1 ^e kwartaal	690	621	5.694	1.464	1.419	197,6	36,1
2 ^e kwartaal	695	624	5.849	1.542	1.468	249,1	41,7
1971 Augustus	710	547	5.100	1.357	1.286	310,2	42,8
September	678	617	5.746	1.508	1.556	303,1	45,2
Oktober	695	632	5.731	1.489	1.425	229,1	43,3
November	724	601	5.322	1.406	1.136	174,1	39,3
December	720	593	5.313	1.415	1.099	203,2	40,2
1972 Januari	693	594	5.350	1.401	1.302	199,1	35,0
Februari	684	598	5.521	1.397	1.352	159,0	32,0
Maart	692	671	6.212	1.595	1.602	234,6	41,3
April	669	598	5.559	1.475	1.410	231,3	39,2
Mei	722	627	5.818	1.523	1.460	222,8	39,0
Juni	695	648	6.171	1.627	1.533	293,3	47,0
Juli	639	494	4.564	1.176	1.193		
Augustus		543	5.263				

¹ De productieve ton-km hebben betrekking op het commercieel vervoer (met uitsluiting van het dienstvervoer) : het is de som van de verme-

nigvuldigingen van het gewicht van elke verzending met de afstand van het traject.

V - 1b. — Zeevaart

**V - 1c. — Binnen-
scheepvaart**

Bronnen : *Havenbestuur te Antwerpen* [kol. (1)], *te Gent* [kol. 4)], *N.I.S.* (overige kolommen).

Bron : *N.I.S.*

Maandgemiddelden of maanden	Haven van Antwerpen			Haven van Gent			Havens van Brugge en Zeebrugge			Totaal verkeer ¹	
	Laad- vermogen van de binnen- gekomen schepen (duizenden register- tonnen)	Goederen (duizenden metrische tonnen)		Laad- vermogen van de binnen- gekomen schepen (duizenden register- tonnen)	Goederen (duizenden metrische tonnen)		Laad- vermogen van de binnen- gekomen schepen (duizenden register- tonnen)	Goederen (duizenden metrische tonnen)		(duizenden metrische tonnen)	(miljoenen ton-km)
		Binnen- gekomen	Ver- trokken		Binnen- gekomen	Ver- trokken		Binnen- gekomen	Ver- trokken		
1964	4.558	3.036	1.408	165	178	78	304	99	36	6.276	509
1965	4.615	3.366	1.587	160	149	108	313	118	39	6.412	507
1966	4.761	3.376	1.514	143	148	76	337	156	40	6.633	497
1967	4.872	3.516	1.683	125	136	74	417	96	39	7.111	522
1968	5.127	4.042	1.991	131	108	97	684	304	50	7.778	554
1969	5.461	4.069	1.921	419	373	331	981	635	67	7.721	572
1970	5.658	4.565	1.946	476	463	303	1.005	615	71	7.630	558
1971	5.433	3.864	2.037	572	608	208	1.222	593	62	7.947	561
1970 2 ^e kwartaal ...	5.718	4.625	1.801	417	376	286	1.053	585	62	8.110	609
3 ^e kwartaal ...	5.870	4.971	1.896	520	579	252	1.111	536	82	7.897	561
4 ^e kwartaal ...	5.580	4.862	2.304	559	525	354	945	791	78	7.868	565
1971 1 ^e kwartaal ...	5.665	3.912	2.174	557	590	142	1.013	490	57	7.456	534
2 ^e kwartaal ...	5.554	4.166	2.107	567	688	171	1.116	823	50	8.320	588
3 ^e kwartaal ...	5.227	3.863	1.962	553	449	326	1.397	522	64	8.117	555
4 ^e kwartaal ...	5.284	3.514	1.907	591	706	195	1.366	536	77	7.896	568
1972 1 ^e kwartaal ...	5.417	2.886	2.057	600	493	283	1.386	702	69	7.398	525
2 ^e kwartaal ...	5.607	3.302	2.442	692	580	366					
1971 Augustus	5.489	3.154	1.878	642	602	361	1.505	601	48	8.312	568
September	5.055	4.424	2.243	526	321	234	1.366	600	99	8.527	578
Oktober	5.425	3.681	1.985	636	911	140	1.424	550	87	8.453	620
November	4.968	3.738	1.624	589	340	123	1.227	367	81	7.441	544
December	5.459	3.124	2.113	548	866	322	1.446	690	62	7.794	539
1972 Januari	5.681	2.501	1.939	570	209	130	1.346	769	70	6.797	484
Februari	5.020	2.902	2.207	564	666	363	1.383	464	64	7.068	494
Maart	5.551	3.254	2.026	667	604	357	1.428	874	73	8.328	598
April	5.324	2.928	2.286	660	531	292	1.535			8.417	595
Mei	5.776	3.290	2.307	690	454	358				8.720	600
Juni	5.720	3.689	2.733	727	756	449					
Juli	5.429			709							
Augustus				617							

¹ Binnenlands vervoer + invoer + uitvoer + doorvoer.

V - 2. — TOERISME ¹

(Duizenden overnachtingen)

Bron : N.I.S.

Maandgemiddelden of maanden	Totaal	waarvan land van gewone verblijfplaats					
		België	Frankrijk	Nederland	Verenigd Koninkrijk	West-Duitsland	U.S.A.
1964	1.843	1.355	108	82	118	57	30
1965	1.909	1.402	112	83	120	64	31
1966	1.971	1.448	107	91	117	72	34
1967	2.098	1.552	110	105	114	72	40
1968	2.083	1.560	101	115	98	72	35
1969	2.112	1.590	88	132	82	75	38
1970	2.212	1.646	91	131	106	86	42
1971	2.260	1.661	98	145	104	99	43
1970 1 ^e kwartaal	493	270	41	25	32	34	21
2 ^e kwartaal	2.018	1.464	83	104	126	83	47
3 ^e kwartaal	5.759	4.513	197	364	233	195	71
4 ^e kwartaal	579	339	41	31	32	33	28
1971 1 ^e kwartaal	409	205	37	22	22	27	26
2 ^e kwartaal	2.160	1.539	105	117	155	98	48
3 ^e kwartaal	5.891	4.563	209	412	207	237	72
4 ^e kwartaal	580	339	40	29	31	33	26
1972 1 ^e kwartaal	505	288	41	22	26	32	24
1971 Maart	453	223	41	24	27	32	28
April	1.694	1.239	107	39	120	58	34
Mei	1.984	1.384	103	131	180	88	49
Juni	2.802	1.995	105	181	164	148	62
Juli	8.881	6.882	192	924	234	362	84
Augustus	6.937	5.553	329	252	245	256	72
September	1.854	1.255	106	60	142	94	61
Oktober	686	373	48	36	48	44	38
November	520	303	39	23	24	30	22
December	535	340	32	28	22	25	19
1972 Januari	374	185	31	18	24	25	22
Februari	375	180	34	22	21	26	23
Maart	767	500	58	25	32	44	26

¹ Met inbegrip van de overnachtingen op kampeerterreinen.

V - 3. — BINNENLANDSE HANDEL

a. — Indexcijfers van de verkoop

Totaal van de detailhandel

Basis 1966 = 100

Bron : N.I.S.

Maandgemiddelden of maanden	Indexcijfers naar de vorm van distributie					Indexcijfers naar categorieën producten				Algemeen indexcijfer	
	Kleine detailhandel	Warenhuizen	Verbruikscöoperaties	Filiaalbedrijven	Supermarkten ¹	Levensmiddelen ²	Textiel en kleding ³	Meubilering en huishouden	Overige waren	Waarde-indexcijfer	Hoeveelheids-indexcijfer ⁴
1967	103	103	103	114	116	106	100	103	103	104	102
1968	109	108	105	141	131	111	106	114	114	111	107
1969	119	118	106	173	162	118	120	128	127	122	114
1970	126	131	108	209	193	128	128	140	140	133	120
1971	132	140	108	251	232	133	137	171	150	143	125
1970 2 ^e kwartaal	127	126	106	201	189	128	138	130	135	132	120
3 ^e kwartaal	122	122	100	200	192	127	115	137	137	128	116
4 ^e kwartaal	144	161	120	252	216	138	158	175	163	152	137
1971 1 ^e kwartaal	111	118	101	216	201	121	98	126	129	121	107
2 ^e kwartaal	137	137	108	248	229	134	153	167	150	147	130
3 ^e kwartaal	133	137	104	245	241	133	126	181	153	143	125
4 ^e kwartaal	149	170	118	295	255	142	169	210	168	163	140
1972 1 ^e kwartaal	139	140	107	257	224	137	131	180	163	149	127
2 ^e kwartaal	158	155	108	282	242	147	165	208	182	167	142
1971 Juni	140	141	109	250	231	138	139	179	160	150	132
Juli	134	145	104	252	256	134	139	177	150	146	127
Augustus	126	130	102	233	235	132	103	173	146	136	118
September	139	135	107	251	232	133	135	192	162	148	129
Oktober	142	149	113	286	238	137	170	191	152	155	134
November	137	159	105	263	234	133	150	185	159	149	129
December	167	202	136	336	294	158	187	253	193	184	158
1972 Januari	128	133	103	245	216	131	116	163	151	138	119
Februari	131	130	103	242	215	132	109	176	157	141	120
Maart	157	156	116	285	242	147	169	200	181	167	143
April	150	146	105	271	236	142	163	193	167	159	136
Mei	159	153	108	281	241	147	167	209	182	168	143
Juni	165	166	112	293	250	151	166	223	196	175	148

¹ Kleine en middelmatige supermarkten met gehele of gedeeltelijke zelfbediening.

² Met inbegrip van tabak, maar enkel voor de kleine detailhandel.

³ Met inbegrip van textiel voor stoffering.

⁴ Waarde-indexcijfer gedeeld door het algemene prijsindexcijfer bij consumptie zonder de diensten.

V - 3b. — Verkoop op afbetaling

1° — Algemene resultaten

Bron : N.I.S.

	Aantal lopende contracten aan het einde van het halfjaar (duizenden)			Uitstaande kredieten aan het einde van het halfjaar (miljarden franken)			Kredieten verleend in de loop van het halfjaar (miljarden franken)					
	Totaal	Financiering door		Totaal	Financiering door		Totaal	Financiering door				
		verkopers	banken		financieringsinstellingen of particulieren	verkopers		banken	financieringsinstellingen of particulieren	verkopers	banken	financieringsinstellingen of particulieren
1969 1 ^e halfjaar	1.710	1.004	170	536	24,60	9,78	7,25	7,57	10,42	4,47	2,90	3,05
2 ^e halfjaar	1.715	1.026	173	516	25,37	10,08	7,75	7,54	9,29	3,89	2,60	2,80
1970 1 ^e halfjaar	1.687	1.006	174	507	25,30	9,81	8,29	7,20	8,66	3,56	2,69	2,41
2 ^e halfjaar	1.691	1.017	175	498	25,30	9,07	8,83	7,40	9,87	3,85	3,24	2,78
1971 1 ^e halfjaar	1.608	970	180	458	25,74	9,28	9,36	7,10	9,35	3,54	3,27	2,54
2 ^e halfjaar	1.753	1.149	175	429	27,13	10,38	9,62	7,13	9,91	3,70	3,23	2,98

2° — Achterstallige betalingen

	Aantal schuldenaars die in gebreke gebleven zijn met het betalen van drie of meer vervallen termijnen in de loop van het halfjaar (duizenden)			Totaal der bedragen van drie termijnen die door de schuldenaars, bedoeld in voorgaande kolommen niet werden betaald (miljoenen franken)				
	Totaal	Financiering door		Totaal	Financiering door			
		verkopers	banken		financieringsinstellingen of particulieren	verkopers	banken	financieringsinstellingen of particulieren
1969 1 ^e halfjaar	51	33	2	16	124,1	63,4	14,7	46,0
2 ^e halfjaar	54	34	2	18	111,0	50,9	13,3	46,8
1970 1 ^e halfjaar	62	41	2	19	177,5	109,2	16,4	51,9
2 ^e halfjaar	56	35	2	19	130,8	64,2	12,1	54,5
1971 1 ^e halfjaar	58	37	2	19	136,2	66,2	16,4	53,6
2 ^e halfjaar	53	33	2	18	123,5	51,5	12,2	59,8

3° — Indeling van de kredieten verleend tijdens het halfjaar, volgens de aard der goederen

	Totaal	Vrachtwagens, bestelwagens, autobussen, zwaar vervoermaterieel		Landbouwmaterieel, landbouwtractoren, vee	Wagens voor personenvervoer behalve autobussen		Motoren, scooters, bromfietsen, rijwielen	Textiel, bont, kleding	Boeken	Bedrijfsuitrusting excl. de artikelen vermeld in de voorgaande rubrieken (handel, ambachtswezen, nijverheid, vrije beroepen)	Niet elders vermelde huishoudartikelen en voorwerpen voor persoonlijk gebruik	Diensten (reizen, herstellen van motorrijtuigen)
		nieuw	reeds gebruikt		nieuw	reeds gebruikt						
Aantal contracten (duizenden)												
1969 1 ^e halfjaar	821	4,8	1,0	2,2	72,7	22,0	10,0	247,2	45,0	8,4	404,7	3,5
2 ^e halfjaar	768	4,0	0,7	2,3	58,4	17,1	8,9	279,0	46,5	7,8	339,5	3,4
1970 1 ^e halfjaar	749	4,3	0,9	1,9	56,2	17,8	7,2	221,8	59,3	6,4	369,5	3,8
2 ^e halfjaar	886	4,1	0,8	2,1	60,3	17,7	8,4	275,0	60,3	8,9	445,5	2,7
1971 1 ^e halfjaar	735	4,1	0,9	1,4	54,9	17,9	5,7	205,7	76,0	7,1	359,2	2,1
2 ^e halfjaar	819	3,8	0,8	1,4	54,2	17,5	6,6	249,6	56,9	6,7	418,8	2,5
Verleende kredieten (miljoenen franken)												
1969 1 ^e halfjaar	10.417	786	88	221	4.419	723	76	297	126	1.012	2.627	42
2 ^e halfjaar	9.291	704	65	301	3.573	541	68	410	123	1.023	2.438	45
1970 1 ^e halfjaar	8.664	783	93	212	3.317	560	56	245	132	992	2.232	42
2 ^e halfjaar	9.873	821	79	269	3.596	565	64	283	122	1.194	2.845	34
1971 1 ^e halfjaar	9.353	910	91	156	3.595	586	51	238	122	1.183	2.389	32
2 ^e halfjaar	9.914	867	77	189	3.767	647	60	340	109	981	2.833	43
Verleende kredieten — Indeling in procent van het totaal												
1969 1 ^e halfjaar	100,0	7,6	0,8	2,1	42,4	7,0	0,7	2,9	1,2	9,7	25,2	0,4
2 ^e halfjaar	100,0	7,6	0,7	3,2	38,5	5,8	0,7	4,4	1,3	11,0	26,3	0,5
1970 1 ^e halfjaar	100,0	9,0	1,1	2,4	38,3	6,5	0,6	2,8	1,5	11,5	25,8	0,5
2 ^e halfjaar	100,0	8,3	0,8	2,7	36,4	5,7	0,6	2,9	1,2	12,1	28,8	0,3
1971 1 ^e halfjaar	100,0	9,7	1,0	1,7	38,4	6,3	0,6	2,5	1,3	12,7	25,5	0,3
2 ^e halfjaar	100,0	8,8	0,8	1,9	38,0	6,5	0,6	3,4	1,1	9,9	28,6	0,4

V - 4. — ACTIVITEIT VAN DE VERREKENKAMERS

Debetverrichtingen

Maandgemiddelden of maanden	Aantal kamers (per einde periode)	Brussel						Provincie		Eindtotaal	
		Daggeld		Andere verrichtingen 1		Totaal		Duizenden stukken	Miljarden franken	Duizenden stukken	Miljarden franken
		Duizenden stukken	Miljarden franken	Duizenden stukken	Miljarden franken	Duizenden stukken	Miljarden franken				
1964	39	2	148	605	269	607	417	358	82	965	499
1965	39	2	169	736	307	738	476	423	99	1.161	575
1966	39	2	160	1.146	322	1.148	482	507	117	1.655	599
1967	39	3	200	1.383	406	1.386	606	637	128	2.023	734
1968	39	3	220	1.707	474	1.709	695	835	146	2.544	841
1969	39	2	233	2.005	585	2.007	818	1.161	177	3.168	995
1970	39	3	268	2.819	643	2.822	911	1.546	198	4.368	1.109
1971	40	3	291	3.763	795	3.766	1.086	1.623	200	5.389	1.286
1970 3 ^e kwartaal	40	3	267	2.703	630	2.706	897	1.523	192	4.229	1.089
4 ^e kwartaal	40	3	265	3.203	683	3.206	948	1.694	205	4.900	1.153
1971 1 ^e kwartaal	40	3	268	3.278	681	3.281	949	1.436	193	4.717	1.142
2 ^e kwartaal	40	3	302	3.616	739	3.619	1.041	1.613	204	5.232	1.245
3 ^e kwartaal	40	3	292	3.691	794	3.694	1.086	1.580	197	5.274	1.283
4 ^e kwartaal	40	3	303	4.465	967	4.468	1.270	1.862	206	6.330	1.476
1972 1 ^e kwartaal	40	3	308	4.915	1.087	4.918	1.395	1.752	207	6.670	1.602
2 ^e kwartaal	40	3	330	4.922	1.234	4.925	1.564	1.826	211	6.751	1.775
3 ^e kwartaal	40	3	325	5.205	1.211	5.208	1.536	1.782	210	6.990	1.746
1971 Oktober	40	3	314	3.968	906	3.971	1.220	1.679	199	5.650	1.419
November	40	3	243	4.057	959	4.060	1.202	1.717	189	5.777	1.391
December	40	3	351	5.371	1.037	5.374	1.388	2.190	229	7.564	1.617
1972 Januari	40	3	297	4.636	1.026	4.639	1.323	1.686	199	6.325	1.522
Februari	40	3	290	4.784	1.168	4.787	1.458	1.686	199	6.473	1.657
Maart	40	4	337	5.325	1.067	5.329	1.404	1.884	222	7.213	1.626
April	40	3	215	4.564	930	4.567	1.145	1.659	183	6.226	1.328
Mei	40	3	317	5.105	1.355	5.108	1.672	1.909	215	7.017	1.887
Juni	40	3	457	5.096	1.419	5.099	1.876	1.910	236	7.009	2.112
Juli	40	3	269	5.061	1.260	5.064	1.529	1.771	211	6.835	1.740
Augustus	40	3	311	5.118	1.175	5.121	1.486	1.785	203	6.906	1.689
September	40	3	395	5.435	1.198	5.438	1.593	1.790	215	7.228	1.808

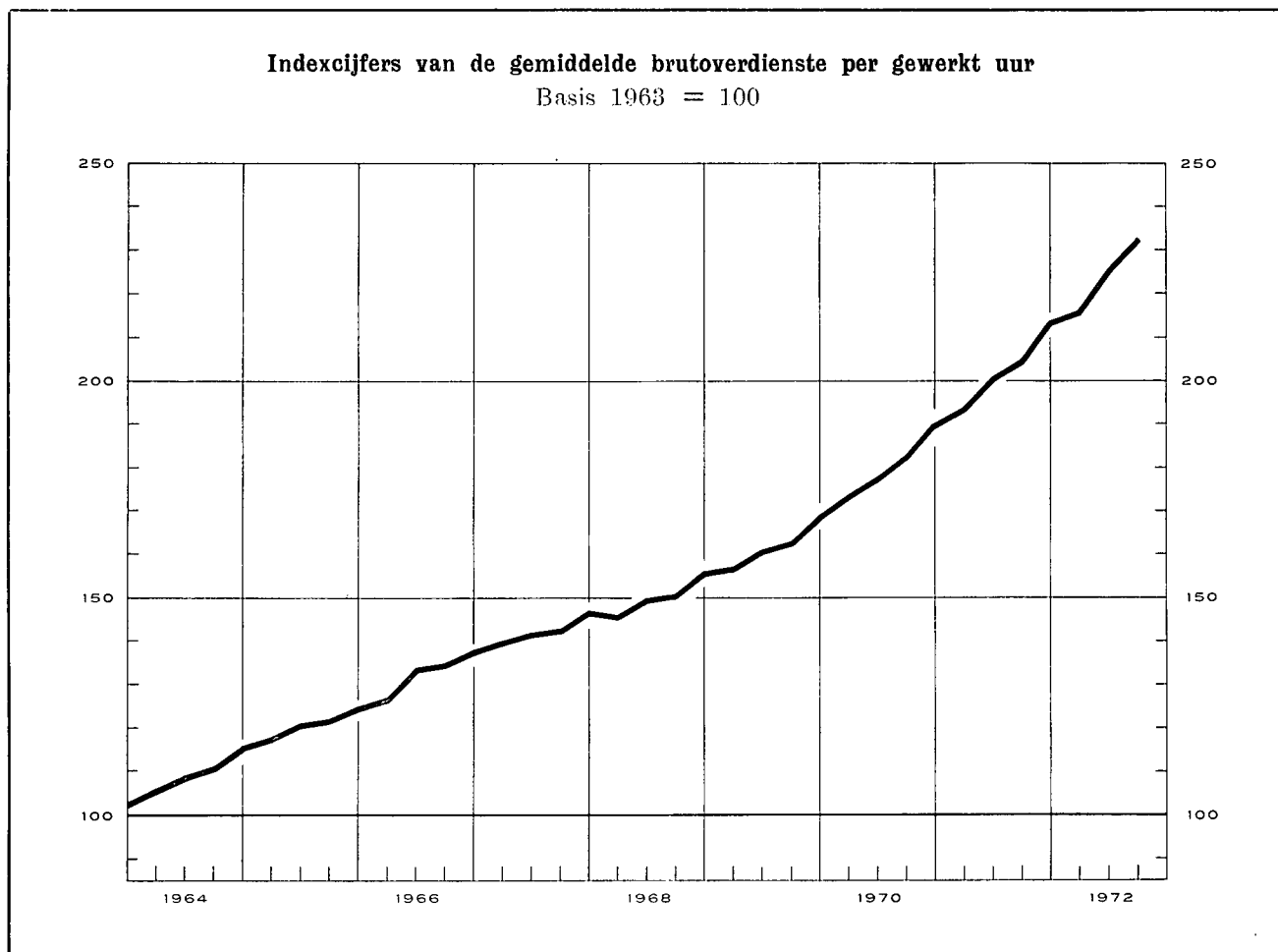
1 Effecten, overheidspapier, coupons, overschrijvingen, cheques, wissels, promessen, kwitanties, transacties met het buitenland, enz.

Bibliografische referenties : Statistisch Jaarboek voor België. — Statistisch Tijdschrift van het N.I.S. — Bulletin van de Kamer van Koophandel van Antwerpen. — I.R.E.S. — Maandstatistiek over de internationale trafiek

der havens (N.I.S.). — Vervoerkroniek (halfmaandelijks). — Les transports maritimes, Etude Annuelle (O.E.S.O.). — Bulletin général de Statistiques (Office statistique des Communautés européennes).

VI. — INKOMENS

1. — BEZOLDIGINGEN VAN DE ARBEIDERS (mannen + vrouwen)

Indexcijfers van de bezoldigingen in de nijverheid

Basis 1963 = 100 *

Bronnen : kol. (1) - (2) - (3) : N.B.B. (wijze van opstelling, zie Novembernummer 1957, blz. 415). — kol. (4) : R.M.Z. - berekeningen N.B.B. (zie noot). — kol. (5) : I.R.E.S.

	Gemiddeld brutoloon per gewerkt uur (1)	Type-uurloon 1		Indexcijfer van de loonmassa 2	Indexcijfer der arbeidskosten 3
		Ge-schoold arbeider (2)	Onge-schoold arbeider (3)		
1964	111	110	111	115	113
1965	121	119	121	122	127
1966	133	131	133	131	140
1967	143	139	143	135	152
1968	150	146	151	140	161
1969	162	158	163	154	175
1970	181	174	182	172	198
1971	203	195	204		225
1970 Sept.	183	177	185		200
1970 Dec.	190	180	189		209
1971 Maart	194	189	197		213
1971 Juni	201	193	202		221
1971 Sept.	205	197	206		227
1971 Dec.	214	200	210		237
1972 Maart	217	209	220		243
1972 Juni	227	215	228		254
1972 Sept.	234	221	235		

* Om de indexcijfers op basis 1963 = 100 om te zetten in indexcijfers basis 1953 = 100 volstaat het de bovenstaande cijfers te vermenigvuldigen met de volgende coëfficiënten : kolom (1) : 1,075; kolom (2) : 1,608; kolom (3) : 1,624; kolom (5) : 1,761.

1 Excl. de transportarbeiders.

2 Het betreft het eenvoudige indexcijfer van de totale bezoldigingen betaald aan de arbeiders op wie de maatschappelijke zekerheid toepasselijk is en die behoren tot de extractiebedrijven, de fabrieksnijverheid, het bouwbedrijf, het vervoer en het verkeer. (Voor de bepaling van de totale

Algemene gemiddelden van de uurlonen der arbeiders

(sociale lasten inbegrepen)

Bron : V.B.N.

	België (Belgische franken)	West-Duitsland	Verenigd Koninkrijk	Nederland	Frankrijk	Italië
1964	55,98	111,3	88,3	90,4	91,8	94,4
1965	62,40	110,0	87,2	89,0	88,3	85,5
1966	68,73	105,9	85,5	89,8	85,0	80,1
1967	75,81	100,2	80,5	89,9	82,2	79,6
1968	82,92	96,2	68,3	89,3	83,7	76,3
1969	89,10	102,4	67,8	93,7	85,0	78,0
1970	97,87	111,7	n.b.	97,6	79,8	86,5
1971	111,16	111,8	n.b.	99,8	78,0	89,8
1967 Sept.-Oktober	77,09	99,4	80,6	90,1	82,9	79,4
1968 Maart-April	81,46	96,0	68,6	88,7	81,3	77,2
1968 Sept.-Oktober	84,38	96,5	67,9	89,9	86,8	76,5
1969 Maart-April	86,93	98,8	68,8	93,9	88,8	79,7
1969 Sept.-Oktober	91,26	110,8	67,8	93,5	79,0	78,6
1970 Maart-April	96,05	110,0	n.b.	95,8	80,9	87,3
1970 Sept.-Oktober	99,68	113,3	71,5	99,5	81,5	88,6
1971 Maart-April	108,22	112,1	n.b.	99,8	79,9	93,0
1971 Sept.-Oktober	114,09	111,6	67,7	101,8	76,2	86,8

bezoldigingen, zie XVe Jaarverslag R.M.Z., blz. 275.)

3 Dit indexcijfer, waarin de steenkolenmijnen niet werden opgenomen, geeft de arbeidskosten per uur en niet de kosten per geproduceerde eenheid.

4 Het V.B.N. publiceert de buitenlandse uurlonen uitgedrukt in Belgische franken op basis van de wisselkoers. In de aldus verkregen percentages is geen rekening gehouden met de veranderingen van het Belgische en buitenlandse prijspeil : zij geven dus niet de verhouding van de reële lonen weer.

VI - 2. — GEMIDDELDE VERDIENDE BRUTO-UURLONEN IN DE NIJVERHEID

(mannen + vrouwen — in franken per uur)

Bron : N.I.S.

Bedrijfsgroepen en -sectoren	1966 oktober	1967 oktober	1968 oktober	1969 oktober	1970 oktober	1971 april	1971 oktober
<i>Extractieve nijverheid</i> ¹ :							
Steenkolenwinning (arbeiders ondergrond)	66,55	70,14	74,02	76,85	97,03	101,32	107,90
Bewerking van steenkolen (arb. bovengr.)	45,92	49,13	52,41	55,71	70,97	74,69	78,68
Groeven	53,13	54,01	56,88	61,10	67,05	73,97	77,89
Totaal extractieve nijverheid	59,68	62,97	66,20	69,35	85,97	90,58	96,02
<i>Fabrieksnijverheid</i> :							
Voedingsmiddelen (behalve dranken)	43,47	45,59	48,74	53,30	58,40	63,19	67,95
Dranken	47,77	50,56	54,13	59,15	63,90	67,48	72,77
Tabak	41,06	43,60	47,00	51,93	57,40	62,12	66,30
Textielindustrie	41,83	44,32	46,55	51,52	56,05	61,22	63,67
Schoeisel, kleding	35,97	37,66	39,90	43,67	49,04	52,17	54,03
Hout (behalve meubelen)	44,71	48,00	50,69	55,62	62,88	67,38	70,22
Meubelindustrie	46,75	49,18	53,16	58,19	65,14	67,37	70,48
Papier, papierwaren	47,88	50,88	53,17	59,82	65,91	71,21	74,88
Druk- en boekbindersbedrijf	52,17	56,79	61,45	65,12	72,40	76,94	85,15
Leder (behalve schoeisel, kleding)	40,77	43,38	46,62	50,91	55,01	59,39	62,12
Rubber- en plasticindustrie	48,49	51,42	54,05	60,09	66,39	71,86	75,59
Chemische industrie	56,32	59,59	61,49	67,83	75,15	81,88	86,21
Petroleumindustrie	78,36	85,10	88,22	94,01	105,03	117,99	123,38
Steen, glas, aardewerk, enz.	50,98	53,46	56,02	61,56	68,36	76,18	77,89
Metallurgische basisindustrie	59,55	62,98	66,23	72,94	80,93	89,22	93,55
Metaalverwerkende industrie, behalve machines en transportmaterieel	49,44	52,12	54,88	60,08	67,65	72,85	75,62
Machines, behalve elektrische	52,22	56,20	59,18	63,93	71,66	77,63	81,42
Elektrotechnische industrie	48,80	51,19	54,46	60,11	67,59	73,84	76,89
Transportmaterieel	56,34	59,53	63,21	69,93	79,46	85,63	88,52
Totaal fabrieksnijverheid	48,58	51,36	54,22	59,54	66,16	71,83	75,14
waarvan : mannen	52,94	55,92	59,04	64,79	71,98	78,09	81,72
vrouwen	35,51	37,67	39,79	43,82	48,70	53,05	55,41
<i>Bouwnijverheid</i> ¹	52,82	55,71	57,89	62,22	71,90	77,05	78,11
<i>Algemeen gemiddelde voor de nijverheid</i> :							
Totaal (mannen + vrouwen)	50,01	52,84	55,60	60,62	68,39	73,91	76,96
waarvan : mannen	53,43	56,42	59,34	64,59	73,04	78,83	82,04

¹ Mannen alleen.

Bibliografische referenties : *Statistisch Jaarboek voor België*. — *Statistisch Tijdschrift van het N.I.S.* — *I.R.E.S.* — *Jaarverslagen van de R.M.Z.* — *Arbeidsblad*. — *Industrie*, tijdschrift van het V.B.N. — *Le coût de la*

main-d'œuvre dans l'industrie européenne, Etudes et Documents, nouvelle série, n° 52, 1959 (I.A.B.). — *Annuaire des statistiques du Travail* (I.A.B.).

VII. — PRIJZEN EN PRIJSINDEXCIJFERS
1. — GROOTHANDELSPRIJZEN OP DE WERELDMARKTEN

Daggemiddelden	Tarwe in Canada	Koffie te New York Santos IV	Merinoswol 64 S in het Verenigd Koninkrijk	Katoen in de Verenigde Staten (12 m-rkten)	Rubber te Londen « Spot » price nr 1	Koper te Londen	Tin te Londen slotkoers	Oudijzer in de Verenigde Staten	Ruwe petroleum in West-Texas
	\$ per 60 lbs	cents per lb	d per Kg.	\$ per 100 lbs	£ per M.T.	£ per long ton		\$ per long ton	\$ per barrel
1964	2,03	46,7	96	32,20	186,0	345	1.219	34,7	2,89
1965	1,91	44,7	85	30,40	190,6	461	1.391	35,2	2,89
1966	2,04	40,8	93	26,40	179,1	546	1.276	31,0	2,89
1967	2,02	37,8	86	23,00	151,6	411	1.209	27,0	2,88
1968	1,93	37,4	97	27,20	170,8	517	1.302	27,1	2,90
1969	1,85	40,8	91	25,40	222,2	611	1.428	31,5	3,00
1970	1,76	54,6	79	25,10	180,4	579	1.503	42,0	3,02
1971	1,74	44,8	72	27,70	143,7	444	1.437	36,8	3,26
1970 2 ^e kwartaal	1,75	53,9	80	25,20	184,0	666	1.546	43,5	3,02
1970 3 ^e kwartaal	1,71	55,8	71	25,50	167,8	538	1.495	40,7	3,02
1970 4 ^e kwartaal	1,79	56,0	70	24,80	165,5	455	1.498	40,2	3,02
1971 1 ^e kwartaal	1,79	50,1	69	25,10	154,1	441	1.452	39,2	3,19
1971 2 ^e kwartaal	1,76	43,1	73	26,47	155,6	477	1.462	37,0	3,27
1971 3 ^e kwartaal	1,76	42,5	74	29,63	135,7	448	1.425	35,8	3,27
1971 4 ^e kwartaal	1,65	43,3	73	30,60	130,2	412	1.411	34,0	3,33
1972 1 ^e kwartaal	1,66	44,9	84	34,97	131,5	429	1.433	36,7	3,33
1972 2 ^e kwartaal	1,70	46,9	99	38,50	136,7	423	1.474	37,2	3,33
1971 Juli	1,81	42,6	75	27,30	138,6	464	1.440	35,5	3,27
1971 Augustus	1,74	42,5	75	28,80	134,7	451	1.420	36,0	3,27
1971 September	1,73	42,5	73	29,30	134,0	428	1.416	36,0	3,27
1971 Oktober	1,66	42,5	73	29,80	130,7	418	1.402	35,0	3,33
1971 November	1,66	43,1	73	30,10	127,7	406	1.413	34,0	3,33
1971 December	1,64	44,4	74	32,00	132,3	411	1.417	33,0	3,33
1972 Januari	1,66	44,7	79	34,40	133,7	419	1.412	36,0	3,33
1972 Februari	1,66	44,4	86	35,20	131,4	427	1.413	38,0	3,33
1972 Maart	1,67	45,5	87	35,30	129,5	442	1.475	36,0	3,33
1972 April	1,69	46,1	93	37,70	131,1	433	1.497	35,5	3,33
1972 Mei	1,71	47,1	97	39,70	139,5	423	1.467	37,0	3,33
1972 Juni	1,69	47,4	108	38,10	139,4	412	1.457	36,0	3,33
1972 Juli			106	37,10				38,5	3,33

VII - 2. — INDEXCIJFERS VAN DE GROOTHANDELSPRIJZEN OP DE WERELDMARKTEN

Basis 1963 = 100

Bronnen : Comtel Reuter — Moody's Investors Service — Der Volkswirt.

Maandgemiddelden of maanden	Reuter-indexcijfer	Moody-indexcijfer	Schulze-indexcijfers		
			Algemeen	Nijverheid	Voeding
1964	102	100	103	104	101
1965	98	103	102	106	96
1966	97	106	103	106	97
1967	94	99	100	102	95
1968	107	98	100	104	93
1969	115	106	103	108	95
1970	120	111	105	108	100
1971	113	101	105	109	100
1970 3 ^e kwartaal	120	111	104	107	100
1970 4 ^e kwartaal	119	105	104	105	102
1971 1 ^e kwartaal	116	104	104	106	102
1971 2 ^e kwartaal	114	101	105	110	100
1971 3 ^e kwartaal	112	98	106	110	99
1971 4 ^e kwartaal	110	100	106	111	100
1972 1 ^e kwartaal	119	106	113	118	105
1972 2 ^e kwartaal	119	108	115	120	106
1972 3 ^e kwartaal	127	115	116	120	108
1971 September	110	97	105	110	98
1971 Oktober	109	99	105	110	98
1971 November	109	99	106	110	99
1971 December	113	101	108	112	102
1972 Januari	118	105	112	116	105
1972 Februari	120	106	113	119	105
1972 Maart	120	107	115	120	106
1972 April	118	107	115	120	106
1972 Mei	119	109	115	120	106
1972 Juni	119	109	115	120	106
1972 Juli	122	113	114	120	105
1972 Augustus	126	115	116	120	108
1972 September	132	117	118	121	112

VII - 3. — INDEXCIJFERS VAN DE GROOTHANDELSPRIJZEN IN BELGIE

Basis 1963 = 100*

Bron : M.E.Z.

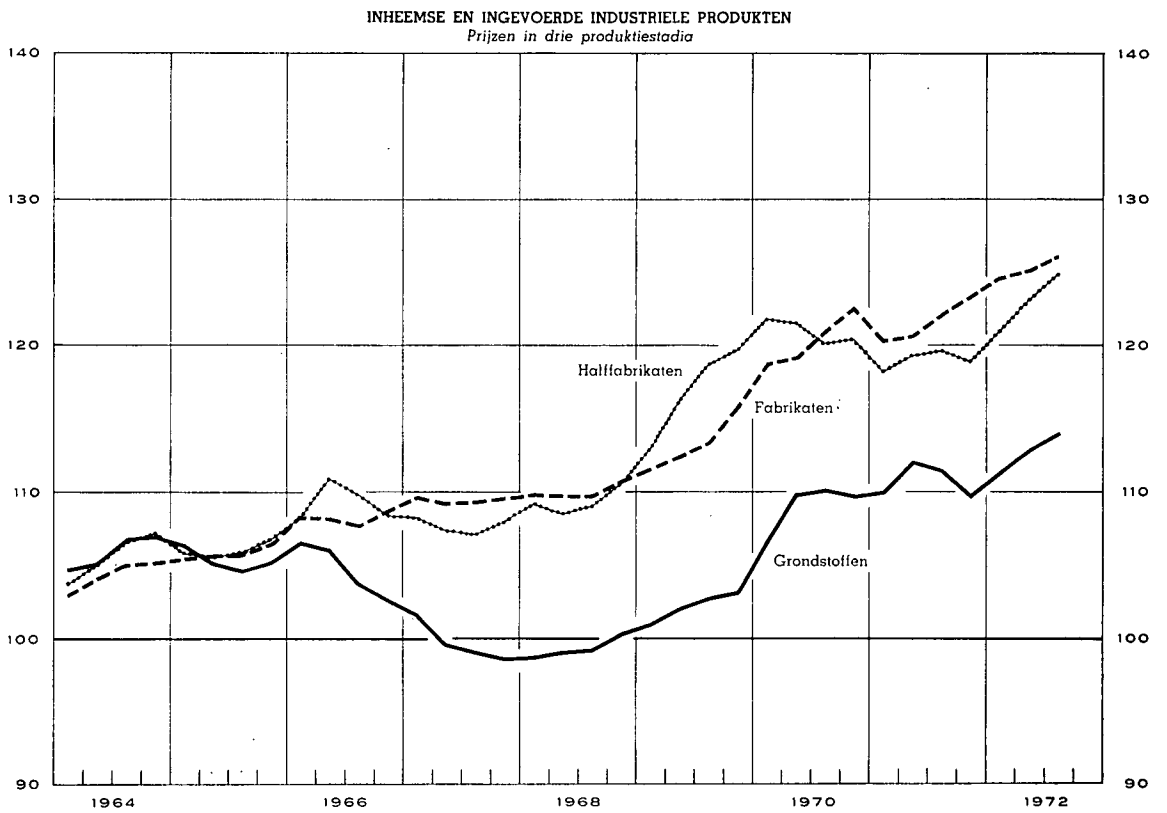
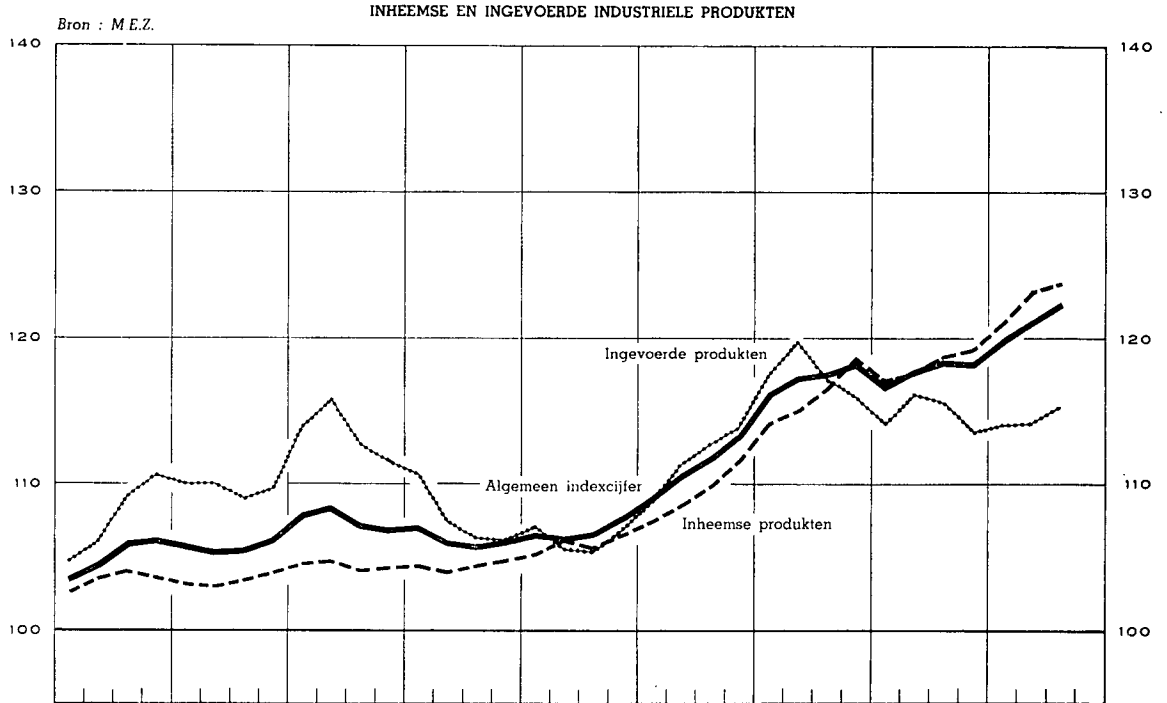
Maandgemiddelden of maanden	Algemeen indexcijfer	Landbouwprodukten			Industriële produkten								Gezamenlijke industriële produkten in de drie produktiestadia		
		Algemeen indexcijfer	Dierlijke	Planteardige	Algemeen indexcijfer	Inheemse produkten	Ingevoerde produkten	Delfstoffen	Metalen en metaalprodukten	Textiel- produkten	Scheikundige produkten	Rouw- materialen	Grondstoffen	Halffabrikaten	Fabrikaten
1964	104,6	102,7	107,5	98,5	105,2	103,5	107,7	104,9	106,2	103,4	103,1	108,1	106,0	105,6	104,4
1965	105,8	105,8	111,3	101,0	105,8	103,4	109,7	106,9	107,9	97,5	104,0	110,7	105,4	106,0	105,9
1966	108,2	110,5	113,7	107,5	107,7	104,5	113,5	106,9	108,6	99,4	106,2	112,2	104,9	109,4	108,3
1967	107,0	110,4	114,3	106,9	106,3	104,5	107,7	105,5	106,9	95,0	106,5	119,2	99,8	107,6	109,5
1968	107,3	109,2	117,4	102,1	106,9	106,0	106,2	105,4	107,4	96,2	106,5	121,9	99,4	109,3	110,0
1969	112,6	118,1	121,5	115,2	111,3	109,5	111,7	107,5	114,8	97,7	108,4	125,1	102,3	116,9	113,4
1970	118,0	120,3	117,1	123,5	117,5	116,3	117,7	114,5	129,2	101,4	110,3	130,2	109,1	120,9	120,4
1971	117,3	115,0	119,7	111,1	117,9	118,3	114,8	119,0	125,9	105,3	108,6	136,8	110,8	119,0	121,7
1970 3 ^e kwartaal ...	117,8	118,6	114,6	122,5	117,7	116,7	117,2	115,3	129,2	101,9	109,6	131,0	110,2	120,1	121,0
4 ^e kwartaal ...	118,2	117,7	115,1	120,0	118,4	118,8	116,0	117,2	128,2	103,3	111,9	132,6	109,8	120,4	122,6
1971 1 ^e kwartaal ¹	116,7	116,1	118,9	113,6	116,9	117,1	114,2	118,4	126,0	102,7	107,4	135,4	110,0	118,2	120,4
2 ^e kwartaal ...	117,1	114,1	116,3	112,1	117,9	117,7	116,2	118,9	126,4	105,6	107,1	136,5	112,1	119,3	120,7
3 ^e kwartaal ...	117,9	115,6	119,1	112,5	118,5	118,8	115,6	120,0	125,8	106,8	108,9	137,1	111,5	119,6	122,1
4 ^e kwartaal ...	117,5	114,5	124,2	106,1	118,4	119,3	113,6	118,6	125,3	106,2	110,8	138,0	109,8	118,9	123,4
1972 1 ^e kwartaal ...	119,1	115,9	128,9	104,9	120,0	121,1	114,1	118,6	126,2	111,1	112,3	140,4	111,4	121,0	124,7
2 ^e kwartaal ...	120,9	119,8	129,8	111,2	121,2	123,3	114,2	119,3	127,2	112,5	111,8	141,8	112,9	123,2	125,2
3 ^e kwartaal ...	122,3	122,0	128,9	116,0	122,5	123,8	115,4	120,0	128,3	113,9	112,3	142,5	114,0	125,0	126,2
1971 September ...	117,9	116,7	122,4	111,7	118,2	118,8	114,3	119,6	125,6	105,7	109,1	137,6	109,8	119,5	122,7
Oktober	117,3	114,1	120,9	106,1	118,3	119,1	113,8	118,7	125,8	106,0	109,6	137,6	109,8	119,1	123,0
November	117,6	115,0	125,6	105,8	118,4	119,3	113,7	118,5	125,0	106,4	111,3	137,6	110,1	118,7	123,4
December	117,6	114,4	126,2	104,4	118,5	119,5	113,2	118,7	125,0	106,3	111,4	138,8	109,6	118,9	123,8
1972 Januari	118,3	116,1	129,0	105,1	119,0	120,3	112,9	118,2	125,4	109,1	112,2	139,8	109,6	119,7	124,6
Februari	119,3	115,9	129,6	104,4	120,2	121,4	114,0	119,0	126,1	111,7	112,3	140,6	111,7	121,3	124,9
Maart	119,6	115,7	128,2	105,2	120,7	121,6	115,3	118,7	127,0	112,5	112,4	140,7	113,0	122,0	124,7
April	120,4	117,6	129,3	107,6	121,2	122,0	115,5	119,2	127,0	112,7	112,4	141,5	113,0	123,2	125,0
Mei	121,0	120,8	133,0	110,4	121,2	125,3	112,0	119,3	126,9	112,9	111,2	142,0	113,0	123,2	125,0
Juni	121,2	120,9	127,2	115,5	121,3	122,5	115,1	119,3	127,7	111,8	111,8	142,0	112,8	123,1	125,7
Juli	121,2	119,3	124,1	114,9	121,7	123,2	114,3	119,4	128,2	113,0	112,0	142,0	113,4	123,8	125,7
Augustus	122,4	123,0	131,1	115,8	122,4	123,8	114,7	120,0	128,3	113,3	112,3	142,7	113,4	125,0	126,4
September ...	123,4	123,8	131,4	117,2	123,3	124,3	117,2	120,7	128,3	115,4	112,5	142,7	115,3	126,1	126,6

* Indexcijfers oorspronkelijk berekend op basis 1980-88 = 100 omgezet in basis 1963 = 100.

¹ Nieuwe reeks als gevolg van het van kracht worden, op 1 januari 1971, van de belasting over de toegevoegde waarde. De nieuwe indexcijfers zijn berekend volgens prijzen vrij van belasting; de oude prijzen bevatten sommige overdrachtaksen.

VII - 3. — INDEXCIJFERS VAN DE GROOTHANDELSPRIJZEN IN BELGIE

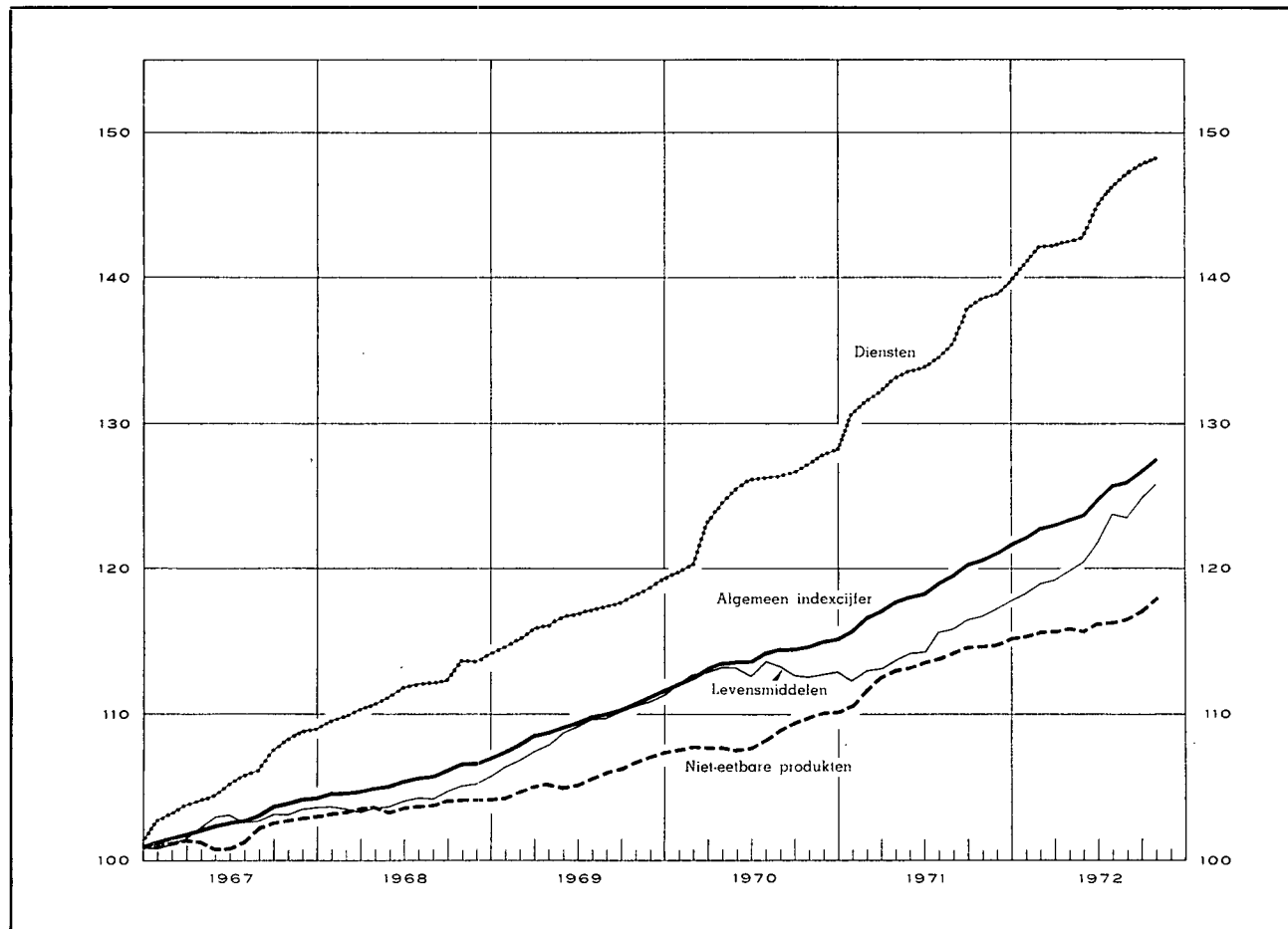
Basis 1963 = 100

VII - 4a. — PRIJSINDEXCIJFERS BIJ CONSUMPTIE IN BELGIE

Basis 1966 = 100 *

Bron : M.E.Z.

Maandgemiddelden of maanden	Algemeen indexcijfer		Levensmiddelen		Niet-eetbare producten		Diensten	
	1970	1971	1970	1971	1970	1971	1970	1971
1966	100,00		100,00		100,00		100,00	
1967	102,91		102,52		101,84		105,83	
1968	105,69		104,28		103,81		111,79	
1969	109,65		109,10		105,81		116,97	
1970	113,94		112,90		108,64		125,17	
1971	118,89		115,05		113,56		135,04	
1 ^e kwartaal	112,67	116,60	112,57	112,84	107,80	111,70	121,14	131,58
2 ^e kwartaal	113,67	118,12	113,04	114,09	107,77	113,32	125,38	133,57
3 ^e kwartaal	114,44	119,68	113,21	116,01	108,95	114,24	126,44	135,96
4 ^e kwartaal	114,99	121,16	112,79	117,25	110,05	114,96	127,74	139,06
Januari	112,22	115,83	112,17	112,38	107,68	110,69	119,82	130,74
Februari	112,57	116,74	112,67	113,00	107,90	111,84	120,39	131,66
Maart	113,21	117,23	112,88	113,13	107,81	112,56	123,21	132,33
April	113,64	117,84	113,24	113,75	107,83	113,12	124,53	133,17
Mei	113,66	118,13	113,16	114,17	107,65	113,28	125,53	133,64
Juni	113,70	118,38	112,72	114,35	107,83	113,56	126,07	133,89
Juli	114,29	119,10	113,56	115,62	108,33	113,86	126,27	134,47
Augustus	114,53	119,55	113,32	115,94	109,02	114,30	126,41	135,48
September	114,50	120,39	112,75	116,48	109,51	114,55	126,63	137,94
Oktober	114,70	120,71	112,59	116,70	109,89	114,70	127,17	138,52
November	115,04	121,13	112,83	117,24	110,08	114,90	127,85	138,92
December	115,23	121,65	112,95	117,81	110,17	115,28	128,20	139,74

* Om het algemene indexcijfer op basis 1966 = 100 om te zetten in een indexcijfer op basis 1971 = 100, volstaat het dit cijfer te vermenigvuldigen met de coëfficiënt 0,8411.

VII - 4b. — PRIJSINDEXCIJFERS BIJ CONSUMPTIE IN BELGIE

Basis 1971 = 100 *

Bron : M.E.Z.

Maanden	Algemeen indexcijfer	Levensmiddelen	Niet-eetbare produkten	Diensten
1972 Januari	102,80	102,84	101,63	104,41
Februari	103,35	103,25	101,74	105,03
Maart ¹	103,48	103,65	101,92	105,27
1 ^e kwartaal	103,21	103,28	101,76	104,90
April	103,84	104,19	102,13	105,53
Mei	104,03	104,71	102,01	105,72
Juni	105,04	105,97	102,28	107,41
2 ^e kwartaal	104,30	104,96	102,14	106,22
Juli	105,82	107,56	102,48	108,28
Augustus	106,00	107,36	102,71	108,90
September	106,71	108,53	103,13	109,52
3 ^e kwartaal	106,18	107,82	102,77	108,90
Oktober	107,32	109,35	103,91	109,79

* Om het algemene indexcijfer op basis 1971 = 100 om te zetten in een indexcijfer op basis 1966 = 100, volstaat het dit cijfer te vermenigvuldigen met de coëfficiënt 1,1889.

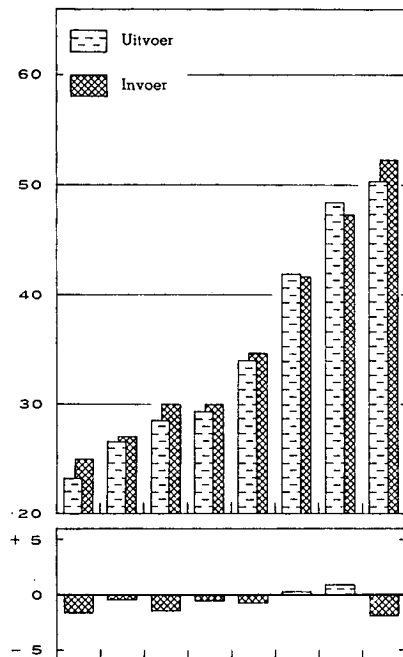
¹ Vanaf maart 1972 werd de weging van de verschillende bestanddelen van het indexcijfer aangepast aan de wijzigingen die zich voordeden in de structuur van de verbruiksuitgaven van de gezinnen. De weging van de levensmiddelen werd teruggebracht van 41,55 tot 30 pct., die van de niet-eetbare produkten stijgt van 37,02 tot 40 pct. en die van de diensten van 21,43 tot 30 pct.

Bibliografische referenties : *Statistisch Jaarboek voor België.* — *Statistisch Tijdschrift van het N.I.S.* — *Arbeidsblad.* — *Industrie*, tijdschrift van het V.B.N. — *I.R.E.S.* — *De Belgische Textielnijverheid*, tijdschrift van Febe'tex. — *Der Volkswirt.* — *Wirtschaft und Statistik.* — *Bulletin mensuel de statistique* (O.V.N.). — *Monthly Digest of Statistics.* —

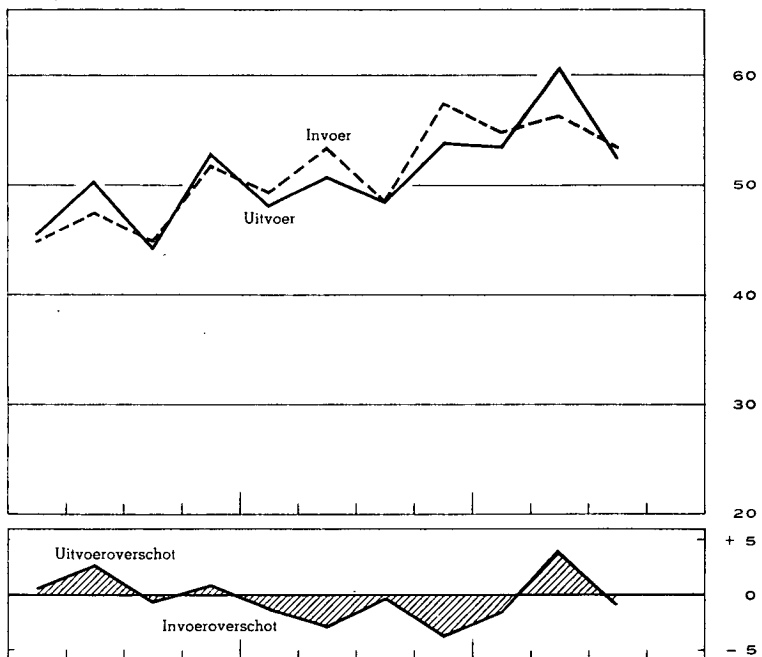
Bulletin statistique de l'I.N.S.E.E. — *Principaux indicateurs économiques* (O.E.S.O.). — *Données statistiques* (Raad van Europa). — *Mededelingen van het Verbond der Belgische Nijverheid.* — Financiële dagbladen : *Agéfi*, *Het Financieel Dagblad*, *The Financial Times*, *Le Nouveau Journal*.

VIII. — BUITENLANDSE HANDEL VAN DE B.L.E.U.

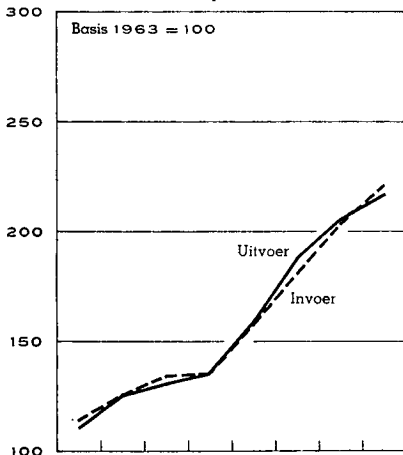
Bron : N.I.S.

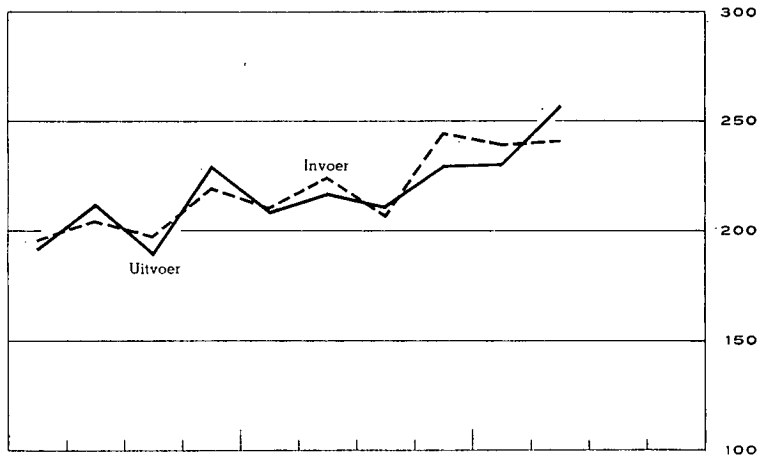
INVOER, UITVOER EN HANDELSBALANS
Maandgemiddelden in miljarden franken

Bron : N.I.S — Berekeningen N.B.B.

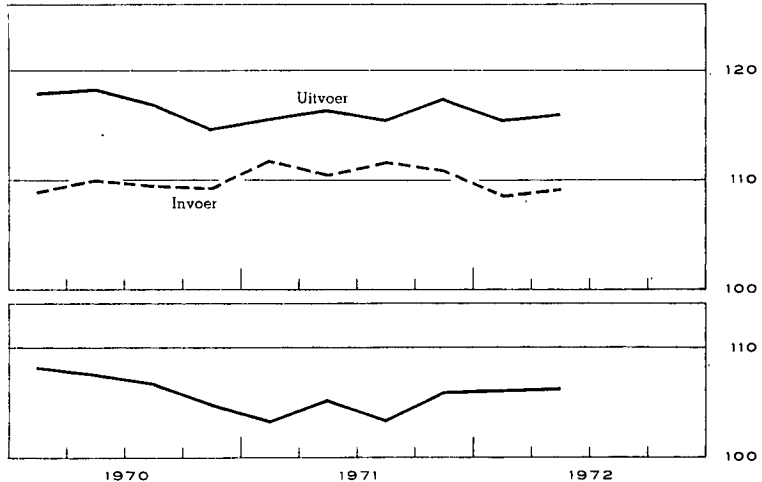
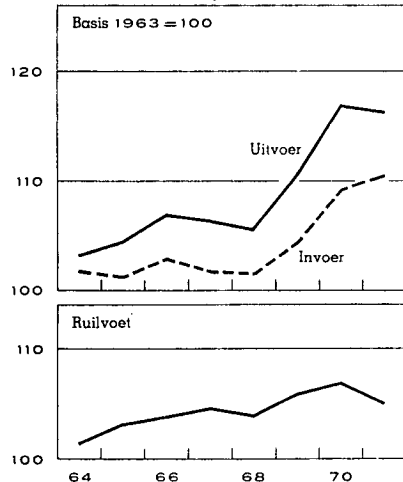

INDEXCIJFERS VAN HET VOLUME

INDEXCIJFERS VAN DE GEMIDDELTE WAARDEN PER EENHEID EN VAN DE RUILVOET

Bron : N.I.S — Berekeningen N.B.B.

64

66

68

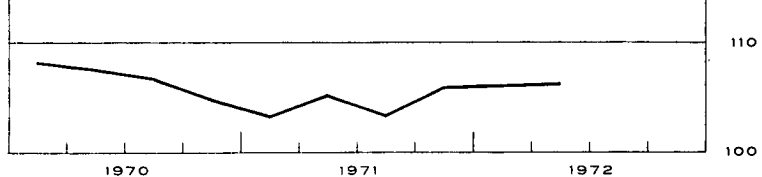
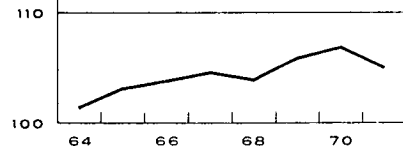
70

1970

1971

1972

Ruilvoet

VIII - 1. — BUITENLANDSE HANDEL VAN DE B.L.E.U. — ALGEMENE TABEL

Maandgemiddelden	Bron : N.I.S.				Bron : N.I.S. — Berekeningen N.B.B.				
	Waarde : (miljarden franken)			Percentage uitvoer invoer	Indexcijfers basis 1963 = 100				ruilvoet ¹
	Invoer	Uitvoer	Handels- balans		hoeveelheid		prijzen		
				invoer	uitvoer	bij invoer	bij uitvoer		
1964	24,9	23,3	— 1,6	94	114,9	111,3	101,8	103,3	101,5
1965	27,1	26,6	— 0,5	98	125,6	126,1	101,3	104,6	103,3
1966	29,9	28,5	— 1,4	95	134,9	131,6	102,9	107,0	104,0
1967	29,9	29,3	— 0,6	98	136,1	135,7	101,8	106,6	104,7
1968	34,7	34,0	— 0,7	98	157,5	158,5	101,6	105,7	104,0
1969	41,6	41,9	+ 0,3	101	183,3	188,0	104,5	110,7	105,9
1970	47,3	48,4	+ 1,1	102	204,0	206,2	109,3	116,9	107,0
1971	52,2	50,3	— 1,9	96	222,0	215,9	110,6	116,4	105,2
1970 3 ^e kwartaal	45,1	44,6	— 0,5	99	197,6	189,9	109,5	116,9	106,8
4 ^e kwartaal	51,8	52,9	+ 1,1	102	220,0	229,5	109,3	114,7	104,9
1971 1 ^e kwartaal	49,4	48,2	— 1,2	98	210,5	209,5	111,8	115,6	103,4
2 ^e kwartaal	53,4	50,7	— 2,7	95	224,6	217,1	110,6	116,5	105,3
3 ^e kwartaal	48,7	48,5	— 0,2	100	206,9	211,6	111,7	115,5	103,4
4 ^e kwartaal	57,5	53,9	— 3,6	94	244,8	229,7	110,9	117,4	105,9
1972 1 ^e kwartaal	55,0	53,5	— 1,5	97	239,8	231,9	108,8	115,5	106,2
2 ^e kwartaal	56,4	60,7	+ 4,3	108	241,5	257,8	109,2	116,1	106,3
3 ^e kwartaal	53,4	52,6	— 0,8	98					
1971 Eerste 9 maanden	50,5	49,1	— 1,4	97	214,0	212,7	111,4	115,9	104,0
Eerste 10 maanden	51,3	49,7	— 1,6	97					
Eerste 11 maanden	51,7	49,7	— 2,0	96					
12 maanden	52,2	50,3	— 1,9	96	222,0	215,9	110,6	116,4	105,2
1972 Eerste maand	47,7	50,8	+ 3,1	107					
Eerste 2 maanden	50,1	50,7	+ 0,6	101					
Eerste 3 maanden	55,0	53,5	— 1,5	97	239,8	231,9	108,8	115,5	106,2
Eerste 4 maanden	54,6	55,1	+ 0,5	101					
Eerste 5 maanden	54,7	56,0	+ 1,3	102					
Eerste 6 maanden	55,7	57,1	+ 1,4	103	240,7	244,5	109,0	115,8	106,2
Eerste 7 maanden	54,8	56,2	+ 1,4	103					
Eerste 8 maanden	54,9	55,1	+ 0,2	100					
Eerste 9 maanden ... v	54,9	55,6	+ 0,7	101					

¹ Ruilvoet = $\frac{\text{indexcijfer van de uitvoerprijzen}}{\text{indexcijfer van de invoerprijzen}}$

N. B. — Wat de indexcijfers van de hoeveelheid, de prijzen en de ruilvoet betreft, wijkt het gemiddelde van de kwartaalcijfers af van het jaarlijks indexcijfer omdat in dat laatste ook seizoenproducten en sommige artikelen waarvan de bewegingen sporadisch zijn, worden opgenomen.

VIII - 2. — UITVOER VAN DE B.L.E.U. — Indeling naar de aard der produkten

(Miljarden franken)

Bron : N.I.S. (indeling van de N.B.B. volgens de Type-classificatie voor de Internationale handel van de O.V.N.).

Maandgemiddelden	Metaal- verwer- kende bedrij- ven	IJzer- en staal- nijver- heid	Textiel	Schei- kundige produk- ten	Non- ferro- metalen	Land- bouw- produk- ten	Dia- mant- nijver- heid	Petro- leum- nijver- heid	Voed- dings- bedrij- ven	Papier en boeken	Hout en meubelen	Glas en spiegel- glas	Huiden, leder en schoeisel	Rubber	Steen- groeven	Bouw- mate- rialen uit cement en uit gips	Bewerk- te tabak	Steen- kolen- nijver- heid	Cera- mieck	Cement	Diver- sen	Totaal
1964	5,85	3,75	3,56	1,65	1,84	0,84	1,17	0,65	0,61	0,45	0,37	0,57	0,24	0,14	0,16	0,12	0,07	0,27	0,08	0,08	0,82	23,29
1965	7,07	4,13	3,78	2,02	2,22	1,16	1,22	0,69	0,72	0,54	0,43	0,58	0,27	0,16	0,17	0,12	0,10	0,18	0,08	0,09	0,86	26,59
1966	7,34	3,95	4,17	2,19	2,81	1,22	1,50	0,67	0,81	0,63	0,49	0,61	0,30	0,18	0,17	0,13	0,10	0,12	0,07	0,07	0,92	28,45
1967	7,53	4,24	3,85	2,45	2,63	1,54	1,54	0,68	0,87	0,67	0,53	0,67	0,29	0,19	0,18	0,14	0,11	0,13	0,08	0,07	0,91	29,30
1968	8,58	4,78	4,35	3,17	3,22	1,75	1,73	0,95	0,98	0,81	0,63	0,75	0,31	0,23	0,19	0,16	0,15	0,11	0,08	0,07	1,02	34,02
1969	10,97	5,96	5,22	4,02	3,83	2,13	1,93	1,27	1,25	1,08	0,81	0,80	0,41	0,29	0,21	0,17	0,13	0,11	0,10	0,07	1,18	41,94
1970	13,24	7,12	5,48	4,90	4,29	2,56	1,83	1,14	1,50	1,23	0,91	0,93	0,41	0,34	0,23	0,20	0,13	0,15	0,11	0,08	1,59	48,37
1971	14,23	6,64	6,05	5,68	3,18	2,95	1,93	1,22	1,72	1,33	1,16	0,91	0,44	0,40	0,24	0,23	0,14	0,13	0,13	0,10	1,51	50,32
1970 2 ^e kwartaal	14,63	7,53	5,68	5,05	4,57	2,36	1,62	0,99	1,57	1,31	0,93	0,96	0,41	0,35	0,24	0,21	0,13	0,13	0,12	0,09	1,53	50,41
1970 3 ^e kwartaal	11,27	6,73	4,96	4,80	3,98	2,39	1,79	1,19	1,39	1,13	0,85	0,88	0,36	0,29	0,25	0,22	0,13	0,18	0,12	0,08	1,57	44,56
1970 4 ^e kwartaal	15,23	6,76	6,09	5,30	4,04	3,18	2,12	1,35	1,62	1,31	1,11	1,10	0,43	0,38	0,26	0,24	0,14	0,21	0,12	0,10	1,80	52,89
1971 1 ^e kwartaal	13,71	6,67	5,75	5,42	3,16	2,78	1,79	0,98	1,45	1,25	1,02	0,94	0,37	0,36	0,22	0,20	0,11	0,17	0,10	0,08	1,67	48,20
1971 2 ^e kwartaal	14,15	6,78	6,14	5,46	3,30	2,93	2,21	1,27	1,71	1,34	1,14	0,87	0,49	0,42	0,24	0,24	0,14	0,12	0,13	0,09	1,50	50,67
1971 3 ^e kwartaal	13,79	6,74	5,53	5,63	3,06	2,63	1,78	1,47	1,71	1,26	1,07	0,83	0,42	0,37	0,24	0,23	0,12	0,10	0,14	0,10	1,29	48,51
1971 4 ^e kwartaal	15,28	6,39	6,78	6,19	3,19	3,48	1,95	1,15	2,00	1,44	1,40	0,99	0,51	0,45	0,26	0,26	0,17	0,14	0,15	0,12	1,61	53,91
1972 1 ^e kwartaal	14,19	7,31	6,79	6,24	3,04	3,36	2,01	1,18	2,05	1,49	1,32	1,05	0,46	0,46	0,22	0,22	0,14	0,12	0,14	0,08	1,62	53,49
1972 2 ^e kwartaal	18,94	7,66	6,80	6,48	3,36	3,29	2,42	1,80	2,13	1,48	1,42	0,99	0,54	0,38	0,30	0,28	0,13	0,10	0,16	0,10	1,92	60,68
1971 Eerste 8 maanden	13,27	6,67	5,70	5,38	3,12	2,79	1,89	1,21	1,57	1,27	1,05	0,86	0,41	0,38	0,23	0,22	0,12	0,13	0,12	0,08	1,48	47,95
1971 Eerste 9 maanden	13,88	6,73	5,81	5,50	3,17	2,78	1,93	1,24	1,63	1,29	1,07	0,88	0,42	0,39	0,23	0,22	0,12	0,13	0,12	0,09	1,49	49,12
1971 Eerste 10 maanden	14,05	6,83	5,91	5,54	3,18	2,83	1,88	1,22	1,66	1,30	1,11	0,89	0,43	0,39	0,24	0,23	0,13	0,14	0,13	0,09	1,50	49,68
1971 Eerste 11 maanden	14,00	6,75	5,95	5,56	3,16	2,86	1,95	1,20	1,66	1,31	1,13	0,90	0,43	0,40	0,24	0,23	0,13	0,13	0,13	0,10	1,48	49,70
1971 12 maanden	14,23	6,64	6,05	5,68	3,18	2,95	1,93	1,22	1,72	1,33	1,16	0,91	0,44	0,40	0,24	0,23	0,14	0,13	0,13	0,10	1,51	50,32
1972 1 ^e maand	14,05	7,14	6,03	5,77	3,08	3,23	1,85	1,05	2,09	1,32	1,17	1,05	0,44	0,42	0,19	0,20	0,15	0,14	0,11	0,07	1,23	50,78
1972 Eerste 2 maanden	13,85	7,02	6,30	5,75	2,90	3,13	1,66	1,12	2,04	1,43	1,22	1,01	0,42	0,42	0,21	0,21	0,15	0,12	0,12	0,07	1,55	50,70
1972 Eerste 3 maanden	14,19	7,31	6,79	6,24	3,04	3,36	2,01	1,18	2,05	1,49	1,32	1,05	0,46	0,46	0,22	0,22	0,14	0,12	0,14	0,08	1,62	53,49
1972 Eerste 4 maanden	16,09	7,22	6,72	6,18	3,02	3,27	1,95	1,30	2,02	1,47	1,33	1,01	0,48	0,40	0,23	0,22	0,14	0,11	0,14	0,08	1,76	55,14
1972 Eerste 5 maanden	16,27	7,37	6,69	6,24	3,11	3,30	2,13	1,41	2,06	1,47	1,34	1,01	0,48	0,41	0,25	0,24	0,14	0,12	0,14	0,09	1,70	55,97
1972 Eerste 6 maanden	16,56	7,48	6,80	6,36	3,20	3,32	2,21	1,49	2,09	1,49	1,37	1,02	0,50	0,42	0,26	0,25	0,14	0,11	0,15	0,09	1,77	57,08
1972 Eerste 7 maanden	16,06	7,35	6,66	6,37	3,13	3,31	2,31	1,55	2,08	1,46	1,34	1,01	0,49	0,41	0,26	0,24	0,14	0,11	0,15	0,09	1,70	56,22
1972 Eerste 8 maanden	15,63	7,30	6,45	6,33	3,05	3,37	2,13	1,55	2,03	1,43	1,30	0,99	0,48	0,40	0,26	0,24	0,15	0,11	0,15	0,09	1,66	55,10

N. B. — De inhoud van elke rubriek stemt met de benaming overeen, zelfs indien de produkten worden vervaardigd door een nijverheidstak die een andere hoofactiviteit heeft.

VIII - 3. — INVOER VAN DE B.L.E.U. — Indeling naar het gebruik der produkten

(Miljoenen franken)

Bron : N.I.S. — Berekeningen door de N.B.B.

Maandgemiddelden	Produktiegoederen bestemd voor												Verbruiksgoederen							Uitrus-tings- goede- ren	Diver- sen	Alge- meen totaal			
	Totaal	de metaal- nijver- heid	de textiel- bedrij- ven	de land- bouw- en de voe- dings- mid- delen bedrij- ven	de dia- mant- nijver- heid	de hout- nijver- heid	de leder- nijver- heid	de papier- en gra- fische nijver- heid	de tabaks- nijver- heid	de bouw- bedrij- ven	de rubber- nijver- heid	de petro- leum- raffina- derijen	diverse produktiesectoren					Totaal	niet duurzame				duur- zame		
													brandstoffen		schei- kundige pro- dukten	metaal- pro- dukten	andere pro- dukten		voedingsmiddelen					andere	
													vloeibare	andere					dier- lijke pro- dukten						plant- aardige pro- dukten
1964	16.390	5.343	1.958	1.591	1.126	397	233	293	140	360	88	992	405	985	1.087	454	938	4.976	696	1.050	402	2.828	3.464	83	24.913
1965	17.618	6.076	1.759	1.782	1.174	378	242	295	161	396	98	1.110	360	940	1.235	519	1.093	5.849	802	1.220	481	3.346	3.509	94	27.070
1966	19.740	7.195	1.855	2.024	1.508	403	258	317	147	487	109	1.033	420	851	1.384	538	1.211	6.110	829	1.295	515	3.471	4.000	42	29.892
1967	19.324	6.566	1.559	2.168	1.398	394	219	326	185	498	123	1.229	475	827	1.503	617	1.237	6.429	963	1.379	592	3.495	4.117	30	29.900
1968	23.120	8.185	1.804	2.229	1.899	405	237	354	149	538	155	1.711	558	1.000	1.826	604	1.466	7.236	1.034	1.416	712	4.074	4.278	88	34.722
1969	27.944	10.149	2.028	2.539	2.407	526	298	427	172	686	238	2.010	475	1.188	2.198	781	1.822	8.529	1.150	1.604	848	4.927	5.095	52	41.620
1970	31.151	11.989	1.932	3.105	1.600	510	276	511	181	823	276	2.200	557	1.498	2.534	1.005	2.154	9.417	1.319	1.746	970	5.382	6.716	59	47.343
1971	33.390	11.598	2.015	3.288	2.069	502	299	546	188	1.020	326	2.651	844	1.420	2.972	1.247	2.405	11.186	1.510	2.144	1.106	6.426	7.594	67	52.237
1970 2 ^e kwartaal ...	31.625	12.449	2.060	2.941	1.820	485	285	543	201	875	311	1.866	498	1.518	2.594	990	2.189	9.572	1.309	1.936	977	5.350	6.359	52	47.608
3 ^e kwartaal ...	29.979	11.829	1.654	2.952	1.290	623	220	508	166	819	256	2.360	492	1.419	2.353	970	2.068	8.963	1.247	1.611	979	5.126	6.045	58	45.045
4 ^e kwartaal ...	32.940	12.019	1.897	3.499	1.825	522	272	520	176	908	298	2.679	651	1.521	2.752	1.146	2.255	10.025	1.578	1.791	990	5.666	8.774	62	51.801
1971 1 ^e kwartaal ...	31.736	11.218	1.976	3.450	1.677	414	339	558	183	879	306	2.171	657	1.466	2.873	1.181	2.388	10.766	1.526	1.963	1.078	6.199	6.863	73	49.438
2 ^e kwartaal ...	34.268	11.175	2.064	3.179	2.923	504	312	528	200	1.078	345	2.937	856	1.453	2.934	1.315	2.465	11.260	1.585	2.234	1.110	6.331	7.816	39	53.383
3 ^e kwartaal ...	30.655	10.355	1.806	2.973	1.595	510	252	531	171	1.044	333	2.601	672	1.483	2.961	1.179	2.189	10.785	1.388	2.029	1.061	6.307	7.163	69	48.672
4 ^e kwartaal ...	36.899	13.644	2.214	3.549	2.082	579	294	568	197	1.078	319	2.896	1.189	1.277	3.119	1.315	2.579	11.935	1.542	2.350	1.175	6.868	8.532	87	57.453
1972 1 ^e kwartaal ...	34.393	11.820	2.267	3.321	1.922	566	368	532	199	923	318	3.122	829	1.419	3.123	1.124	2.540	12.784	1.735	2.051	1.267	7.731	7.793	67	55.037
2 ^e kwartaal ...	35.531	11.657	2.303	3.255	2.490	610	363	536	220	1.124	302	3.140	624	1.609	3.490	1.191	2.617	12.986	1.916	2.285	1.275	7.510	7.796	59	56.372

1 Rubriek die vooral produkten omvat waarvoor een vertrouwelijk tarief geldt.

VIII - 4a. — INDEXCIJFERS VAN DE GEMIDDELDE WAARDEN PER EENHEID *

Basis 1963 = 100

Bron : N.I.S. — Berekeningen N.B.B.

	1964	1965	1966	1967	1968	1969	1970	1971	1970			1971				1972	
									2e kwart.	3e kwart.	4e kwart.	1e kwart.	2e kwart.	3e kwart.	4e kwart.	1e kwart.	2e kwart.
									INVOER (C.I.F.) — Indeling naar het gebruik der produkten								
Produktiegoederen	101,5	100,1	101,6	100,3	100,3	103,0	107,8	108,1	109,4	107,9	106,7	109,3	108,4	108,8	107,8	104,2	105,3
Verbruiksgoederen	102,3	105,1	105,9	104,6	103,4	106,4	110,2	112,1	108,1	110,1	112,8	114,8	112,5	113,3	111,9	114,1	112,8
Uitrustingsgoederen	102,2	99,6	103,5	103,4	104,3	107,8	112,2	117,0	114,5	115,1	115,9	115,8	114,8	120,6	121,8	119,0	118,8
Totaal ...	101,8	101,3	102,9	101,8	101,6	104,5	109,3	110,6	109,9	109,5	109,3	111,8	110,6	111,7	110,9	108,8	109,2
UITVOER (F.O.B.) — Indeling naar de aard der produkten																	
IJzer- en staalnijverheid	101,4	101,5	100,7	100,0	98,4	108,4	130,0	124,0	133,1	131,5	125,5	123,4	123,5	125,7	123,6	120,0	121,1
Metaalverwerkende bedrijven	102,6	104,0	106,8	109,7	108,7	112,1	119,3	123,0	119,8	120,8	120,3	121,7	122,5	119,8	123,4	123,6	124,8
Non-ferrometalen	110,9	123,8	150,5	143,5	154,0	169,7	180,7	144,4	195,3	177,8	158,3	145,1	148,4	146,0	138,8	134,4	140,1
Textiel	105,2	103,0	102,5	100,9	96,2	97,6	96,8	95,3	97,0	97,0	95,1	95,5	95,5	94,7	95,7	97,3	96,4
Scheikundige produkten	102,0	104,1	103,6	102,0	100,9	101,6	102,0	100,7	102,5	101,0	101,9	99,2	100,5	98,7	98,8	98,9	98,5
Steenkolennijverheid	118,2	95,9	90,2	87,8	94,0	105,3	156,7	140,7	142,4	166,9	178,9	159,4	138,7	134,3	129,0	127,2	128,6
Petroleumnijverheid	97,2	96,4	91,9	92,2	92,6	89,3	86,5	96,5	86,7	85,8	86,9	95,8	96,6	99,6	93,7	89,9	94,6
Glas en spiegelglas	102,6	101,9	102,9	108,9	106,3	105,5	99,0	98,6	98,3	96,3	97,9	97,8	95,9	98,1	98,7	95,5	96,2
Landbouwprodukten	95,6	99,8	103,7	100,1	98,9	109,1	104,3	109,8	103,6	104,1	103,9	105,8	108,3	112,5	112,6	113,3	116,7
Cement	101,6	103,0	101,5	102,2	99,8	91,9	98,9	111,7	97,5	99,8	103,3	105,3	110,8	114,2	114,8	113,7	118,7
Bouwmaterialen uit cement en uit gips	104,0	104,9	109,0	110,6	115,8	113,3	115,1	115,2	116,4	116,9	113,0	114,8	116,3	114,4	119,8	120,3	114,2
Groeven	100,7	103,2	102,6	105,5	106,5	111,3	116,2	121,5	115,4	115,3	119,5	121,7	121,0	121,3	122,1	122,5	124,7
Ceramik	108,6	110,4	114,8	115,2	118,4	117,1	125,1	138,4	123,8	128,3	125,4	128,7	137,0	149,0	137,6	140,9	146,2
Hout en meubelen	105,8	109,0	112,4	114,5	111,0	113,0	118,3	117,8	120,7	117,2	116,2	115,5	116,9	118,9	119,6	121,9	121,3
Huiden, leder en schoeisel ...	104,8	111,7	123,8	116,2	110,8	123,5	119,4	114,7	116,8	120,5	118,9	112,2	122,7	118,6	113,2	101,7	124,0
Papier en boeken	102,9	106,2	106,7	106,2	102,4	104,4	108,1	110,5	111,2	107,7	107,0	112,0	113,3	110,4	107,8	110,6	108,0
Bewerkte tabak	95,3	106,5	111,5	113,6	127,3	124,0	126,7	119,7	126,0	126,9	129,0	122,0	119,1	118,8	119,6	121,7	119,8
Rubber	101,3	101,6	100,4	99,3	99,5	96,2	97,8	101,0	95,9	98,7	99,4	101,0	103,2	100,4	101,0	102,9	103,3
Voedingsmiddelenbedrijven ..	103,7	104,3	104,5	103,8	100,7	105,0	109,1	114,7	110,5	107,9	111,4	115,0	112,9	112,3	114,1	111,9	112,1
Diversen	104,6	98,3	88,8	88,7	93,4	109,0	127,4	162,4	121,0	124,5	125,6	134,3	175,7	151,5	164,9	166,6	144,2
Totaal ...	103,3	104,6	107,0	106,6	105,7	110,7	116,9	116,4	118,3	116,9	114,7	115,6	116,5	115,5	117,4	115,5	116,1
INDEXCIJFERS VAN DE RUILVUET ¹																	
Totaal ...	101,5	103,3	104,0	104,7	104,0	105,9	107,0	105,2	107,6	106,8	104,9	103,4	105,3	103,4	105,9	106,2	106,3

¹ Indexcijfers van de ruilvoet = $\frac{\text{indexcijfer van de gemiddelde waarden per eenheid bij de uitvoer (f.o.b.)}}{\text{indexcijfer van de gemiddelde waarden per eenheid bij de invoer (c.i.f.)}}$

* Zie N.B. van tabel VIII-1.

VIII - 4b. — INDEXCIJFERS VAN HET VOLUME *

Basis 1963 = 100

Bron : N.I.S. — Berekeningen N.B.B.

	1964	1965	1966	1967	1968	1969	1970	1971	1970			1971				1972	
									2e kwart.	3e kwart.	4e kwart.	1e kwart.	2e kwart.	3e kwart.	4e kwart.	1e kwart.	2e kwart.
INVOER (C.I.F.) — Indeling naar het gebruik der produkten																	
Produktiegoederen	111,8	121,9	132,5	131,3	155,3	181,1	200,3	211,9	198,8	194,5	213,2	201,5	212,1	195,3	237,4	226,9	228,2
Verbruiksgoederen	123,4	140,7	148,8	158,1	179,1	206,8	221,1	258,0	230,8	214,5	232,4	245,4	259,6	247,6	279,9	292,8	299,5
Uitrustingsgoederen	119,4	123,7	130,0	130,9	140,0	164,0	206,1	228,8	200,7	192,9	241,9	214,1	245,5	213,5	241,3	237,3	234,5
Totaal ...	114,9	125,6	134,9	136,1	157,5	183,3	204,0	222,0	204,7	197,6	220,0	210,5	224,6	206,9	244,8	239,8	241,5
UITVOER (F.O.B.) — Indeling naar de aard der produkten																	
IJzer- en staalnijverheid	115,8	126,8	122,5	132,4	151,6	171,8	170,9	167,1	176,6	159,9	168,2	168,8	171,2	167,3	161,3	190,0	197,2
Metaalverwerkende bedrijven	119,0	143,2	148,6	148,3	170,0	212,6	238,3	254,0	263,6	202,8	271,9	247,8	255,9	253,3	259,0	251,0	320,0
Non-ferrometalen	107,8	116,3	121,3	119,0	135,5	145,7	153,3	142,0	151,2	144,4	164,9	140,6	143,5	135,2	149,3	145,0	152,7
Textiel	104,5	113,4	125,3	117,5	139,1	164,7	174,3	195,6	180,5	157,5	198,3	185,6	199,1	180,6	218,4	215,2	216,9
Scheikundige produkten	110,2	131,1	143,8	159,6	206,6	258,3	303,2	352,6	312,3	298,6	328,6	342,6	337,2	358,7	393,3	393,5	416,1
Steenkolennijverheid	91,4	74,3	52,6	60,3	47,8	43,7	39,1	38,1	34,9	44,5	47,9	42,9	34,2	31,2	44,0	39,1	34,7
Petroleumnijverheid	101,1	107,7	109,2	110,5	153,3	212,6	196,2	188,0	169,7	206,0	233,0	152,4	195,2	221,1	183,3	196,3	285,4
Glas en spiegelglas	111,0	112,2	117,1	123,2	141,3	151,2	186,9	182,4	193,4	182,6	225,1	191,9	176,1	164,7	200,5	217,6	204,3
Landbouwprodukten	99,3	131,4	132,8	172,7	198,8	219,7	275,3	301,2	257,5	264,7	349,3	305,9	308,1	266,5	351,8	344,9	318,4
Cement	116,6	134,7	115,4	107,1	110,4	114,3	134,3	138,3	148,7	132,5	150,3	120,9	127,9	135,6	169,1	114,7	131,1
Bouwmaterialen uit cement en uit gips	106,9	111,6	113,7	119,0	126,1	141,4	166,6	188,4	172,9	173,1	198,9	163,3	190,3	186,8	201,4	169,4	226,8
Groeven	117,8	121,9	121,4	127,4	136,8	141,2	150,0	149,7	154,3	162,9	159,7	133,8	151,7	152,0	165,0	140,1	176,9
Ceramik	121,2	124,8	110,6	112,5	120,2	145,6	155,2	163,3	163,1	157,2	170,1	137,8	161,1	167,6	185,9	167,9	191,9
Hout en meubelen	114,2	128,8	140,0	149,2	184,3	232,4	248,2	317,4	250,1	234,0	307,5	284,7	315,2	289,6	379,5	351,4	379,3
Huiden, leder en schoeisel ...	107,0	111,1	114,5	116,6	128,4	155,6	158,7	179,5	163,8	142,1	165,1	152,0	182,2	159,5	197,4	213,6	202,5
Papier en boeken	113,3	129,3	150,9	160,9	202,9	264,8	291,3	306,4	300,5	268,2	314,1	286,3	302,4	294,2	340,2	345,0	353,0
Bewerkte tabak	128,7	155,7	152,6	173,3	196,6	173,8	172,6	193,0	170,7	178,0	188,7	150,7	196,4	179,2	245,8	203,6	188,0
Rubber	118,7	139,6	150,3	160,9	194,3	255,9	286,9	331,4	309,4	246,9	316,0	298,1	346,9	311,6	371,2	372,2	390,7
Voedingsmiddelenbedrijven ..	111,5	132,5	139,0	149,1	174,0	212,1	245,6	267,9	254,7	232,9	260,7	229,4	276,1	286,9	313,4	329,0	341,6
Diversen	103,1	114,5	133,6	133,1	138,4	138,5	176,3	132,0	166,2	162,0	203,2	168,0	124,8	122,9	134,7	137,9	184,8
Totaal ...	111,3	126,1	131,6	135,7	158,5	188,0	206,2	215,9	213,4	189,9	229,5	209,5	217,1	211,6	229,7	231,9	257,8

* Zie N.B. van tabel VIII-1.

VIII - 5. — GEOGRAFISCHE SPREIDING VAN DE BUITENLANDSE HANDEL VAN DE B.L.E.U.

(Miljarden franken)

Bron : N.I.S.

Maandgemiddelden	West-Duitsland			Frankrijk			Nederland		
	invoer	uitvoer	handels-balans	invoer	uitvoer	handels-balans	invoer	uitvoer	handels-balans
1965	5,76	5,81	+ 0,05	4,15	3,86	- 0,29	4,02	5,87	+ 1,85
1966	6,47	6,00	- 0,47	4,65	4,60	- 0,05	4,37	6,33	+ 1,96
1967	6,33	5,80	- 0,53	4,43	5,19	+ 0,76	4,50	6,29	+ 1,79
1968	7,21	7,12	- 0,09	5,30	6,31	+ 1,01	5,06	7,16	+ 2,10
1969	9,65	9,60	- 0,05	6,62	8,81	+ 2,19	5,94	8,12	+ 2,18
1970	11,05	11,91	+ 0,86	8,11	9,58	+ 1,47	6,92	9,37	+ 2,45
1971	13,18	12,58	- 0,60	9,28	10,19	+ 0,91	8,49	9,56	+ 1,07
1970 3 ^e kwartaal	10,83	11,26	+ 0,43	7,38	8,86	+ 1,48	6,36	8,60	+ 2,24
4 ^e kwartaal	12,39	12,84	+ 0,45	8,85	10,38	+ 1,53	7,48	10,13	+ 2,65
1971 1 ^e kwartaal	13,40	11,48	- 1,92	8,47	9,68	+ 1,21	7,58	9,27	+ 1,69
2 ^e kwartaal	12,81	12,34	- 0,47	9,27	10,23	+ 0,96	8,81	9,42	+ 0,61
3 ^e kwartaal	12,10	13,14	+ 1,04	8,30	9,21	+ 0,91	7,65	8,79	+ 1,14
4 ^e kwartaal	14,41	13,36	- 1,05	11,08	11,64	+ 0,56	9,93	10,75	+ 0,82
1972 1 ^e kwartaal	13,54	13,24	- 0,30	11,20	11,29	+ 0,09	8,97	9,97	+ 1,00
2 ^e kwartaal	13,12	16,05	+ 2,93	11,33	12,04	+ 0,71	9,17	11,72	+ 2,55
3 ^e kwartaal	13,32	13,36	+ 0,04	9,63	10,22	+ 0,59	8,60	9,67	+ 1,07
1971 Eerste 9 maanden	12,77	12,32	- 0,45	8,68	9,71	+ 1,03	8,02	9,16	+ 1,14
Eerste 10 maanden	12,88	12,54	- 0,34	9,08	9,92	+ 0,84	8,25	9,39	+ 1,14
Eerste 11 maanden	13,01	12,51	- 0,50	9,20	10,02	+ 0,82	8,34	9,40	+ 1,06
12 maanden	13,18	12,58	- 0,60	9,28	10,19	+ 0,91	8,49	9,56	+ 1,07
1972 1 ^e maand	10,88	12,47	+ 1,59	9,79	10,60	+ 0,81	8,88	8,88	+ 1,55
Eerste 2 maanden	12,19	12,28	+ 0,09	10,36	10,75	+ 0,39	7,33	9,50	+ 1,81
Eerste 3 maanden	13,54	13,24	- 0,30	11,20	11,29	+ 0,09	7,69	9,97	+ 1,00
Eerste 4 maanden	13,13	13,94	+ 0,81	11,14	11,48	+ 0,34	8,97	10,50	+ 1,38
Eerste 5 maanden	12,99	14,32	+ 1,33	11,11	11,49	+ 0,38	8,96	10,67	+ 1,71
Eerste 6 maanden	13,33	14,65	+ 1,32	11,26	11,67	+ 0,41	9,07	10,85	+ 1,78
Eerste 7 maanden	13,25	14,40	+ 1,15	11,00	11,55	+ 0,55	8,81	10,46	+ 1,65
Eerste 8 maanden	13,22	14,20	+ 0,98	10,70	11,09	+ 0,39	8,96	10,28	+ 1,32
Eerste 9 maanden ... v	13,33	14,22	+ 0,89	10,72	11,18	+ 0,46	8,91	10,46	+ 1,55
Maandgemiddelden	Italië			E.E.G.			Totaal Europese O.E.S.O.-landen (moederlanden) ¹		
	invoer	uitvoer	handels-balans	invoer	uitvoer	handels-balans	invoer	uitvoer	handels-balans
1965	1,05	0,91	- 0,14	14,98	16,45	+ 1,47	18,74	20,41	+ 1,67
1966	1,22	0,94	- 0,28	16,70	17,87	+ 1,17	20,79	21,85	+ 1,06
1967	1,35	1,17	- 0,18	16,61	18,45	+ 1,84	20,66	22,47	+ 1,81
1968	1,50	1,29	- 0,21	19,07	21,88	+ 2,81	23,73	26,20	+ 2,47
1969	1,68	1,80	+ 0,12	23,89	28,33	+ 4,44	29,35	33,79	+ 4,44
1970	1,77	2,27	+ 0,50	27,85	33,13	+ 5,28	33,61	39,41	+ 5,80
1971	2,06	2,19	+ 0,13	33,01	34,52	+ 1,51	39,51	40,72	+ 1,21
1970 3 ^e kwartaal	1,79	2,09	+ 0,30	26,36	30,81	+ 4,45	31,68	36,31	+ 4,63
4 ^e kwartaal	1,73	2,30	+ 0,57	30,45	35,65	+ 5,20	36,90	42,53	+ 5,63
1971 1 ^e kwartaal	1,97	2,20	+ 0,23	31,42	32,63	+ 1,21	37,43	38,67	+ 1,24
2 ^e kwartaal	2,06	2,42	+ 0,36	32,95	34,41	+ 1,46	40,18	40,62	+ 0,44
3 ^e kwartaal	2,10	1,84	- 0,26	30,15	32,98	+ 2,83	35,95	38,99	+ 3,04
4 ^e kwartaal	2,11	2,33	+ 0,22	37,53	38,08	+ 0,55	44,47	44,60	+ 0,13
1972 1 ^e kwartaal	2,32	2,42	+ 0,10	36,03	36,92	+ 0,89	42,64	43,95	+ 1,31
2 ^e kwartaal	2,44	2,50	+ 0,06	36,06	42,31	+ 6,25	43,37	50,38	+ 7,01
3 ^e kwartaal	2,32	2,17	- 0,15	33,87	35,42	+ 1,55	40,72	42,34	+ 1,62
1971 Eerste 9 maanden	2,04	2,15	+ 0,11	31,51	33,34	+ 1,83	37,86	39,43	+ 1,57
Eerste 10 maanden	2,06	2,18	+ 0,12	32,27	34,03	+ 1,76	38,65	40,12	+ 1,47
Eerste 11 maanden	2,06	2,17	+ 0,11	32,61	34,10	+ 1,49	39,03	40,22	+ 1,19
12 maanden	2,06	2,19	+ 0,13	33,01	34,52	+ 1,51	39,51	40,72	+ 1,21
1972 1 ^e maand	2,04	2,43	+ 0,39	30,04	34,38	+ 4,34	36,17	40,94	+ 4,77
Eerste 2 maanden	2,13	2,38	+ 0,25	32,37	34,91	+ 2,54	38,54	41,54	+ 3,00
Eerste 3 maanden	2,32	2,42	+ 0,10	36,03	36,92	+ 0,89	42,64	43,95	+ 1,31
Eerste 4 maanden	2,31	2,47	+ 0,16	35,70	38,39	+ 2,69	42,36	45,51	+ 3,15
Eerste 5 maanden	2,30	2,42	+ 0,12	35,36	38,90	+ 3,54	42,11	46,17	+ 4,06
Eerste 6 maanden	2,38	2,45	+ 0,07	36,04	39,62	+ 3,58	43,00	47,17	+ 4,17
Eerste 7 maanden	2,35	2,41	+ 0,06	35,41	38,82	+ 3,41	42,38	46,22	+ 3,84
Eerste 8 maanden	2,37	2,33	- 0,04	35,25	37,90	+ 2,65	42,22	45,25	+ 3,03
Eerste 9 maanden ... v	2,36	2,36	...	35,32	38,22	+ 2,90	42,24	45,56	+ 3,32

¹ Finland inbegrepen vanaf januari 1970.

VIII - 5. — GEOGRAFISCHE SPREIDING VAN DE BUITENLANDSE HANDEL VAN DE B.L.E.U.
(Miljarden franken)

Bron : N.I.S.

Maandgemiddelden	Verenigde Staten van Amerika			Verenigd Koninkrijk			Landen van het sterlinggebied exclusief het Verenigd Koninkrijk		
	invoer	uitvoer	handels- balans	invoer	uitvoer	handels- balans	invoer	uitvoer	handels- balans
1965	2,29	2,22	- 0,07	2,02	1,28	- 0,74	1,57	1,03	- 0,54
1966	2,37	2,46	+ 0,09	2,21	1,34	- 0,87	1,76	1,01	- 0,75
1967	2,46	2,45	- 0,01	2,09	1,39	- 0,70	1,82	1,06	- 0,76
1968	2,87	3,21	+ 0,34	2,51	1,49	- 1,02	1,91	1,09	- 0,82
1969	3,19	2,90	- 0,29	2,90	1,69	- 1,21	2,31	1,24	- 1,07
1970	4,15	2,90	- 1,25	2,75	1,76	- 0,99	2,33	1,39	- 0,94
1971	3,34	3,42	+ 0,08	3,22	1,81	- 1,41	2,36	1,37	- 0,99
1970 3 ^o kwartaal	3,78	2,48	- 1,30	2,34	1,45	- 0,89	2,32	1,28	- 1,04
4 ^o kwartaal	4,99	3,68	- 1,31	3,16	2,12	- 1,04	2,36	1,59	- 0,77
1971 1 ^o kwartaal	3,42	3,43	+ 0,01	2,79	1,74	- 1,05	2,18	1,32	- 0,86
2 ^o kwartaal	3,43	3,82	+ 0,39	4,01	1,79	- 2,22	2,49	1,32	- 1,17
3 ^o kwartaal	3,41	3,71	+ 0,30	2,67	1,83	- 0,84	2,18	1,31	- 0,87
4 ^o kwartaal	3,10	2,73	- 0,37	3,41	1,89	- 1,52	2,59	1,53	- 1,06
1972 1 ^o kwartaal	2,97	3,09	+ 0,12	3,29	2,18	- 1,11	1,89	1,35	- 0,54
2 ^o kwartaal	3,01	3,11	+ 0,10	3,83	2,66	- 1,17	2,61	1,47	- 1,14
3 ^o kwartaal	2,86	3,47	+ 0,61	3,32	2,22	- 1,10			
1971 Eerste 9 maanden	3,42	3,65	+ 0,23	3,16	1,79	- 1,37	2,28	1,32	- 0,96
Eerste 10 maanden	3,39	3,53	+ 0,14	3,19	1,78	- 1,41	2,27	1,31	- 0,96
Eerste 11 maanden	3,33	3,45	+ 0,12	3,20	1,80	- 1,40	2,27	1,31	- 0,96
12 maanden	3,34	3,42	+ 0,08	3,22	1,81	- 1,41	2,36	1,37	- 0,99
1972 1 ^o maand	2,60	3,46	+ 0,86	3,22	2,24	- 0,98	1,80	1,28	- 0,52
Eerste 2 maanden	2,77	3,03	+ 0,26	3,08	2,10	- 0,98	1,71	1,26	- 0,45
Eerste 3 maanden	2,97	3,09	+ 0,12	3,29	2,18	- 1,11	1,89	1,35	- 0,54
Eerste 4 maanden	2,91	3,02	+ 0,11	3,32	2,16	- 1,16	1,96	1,33	- 0,63
Eerste 5 maanden	2,90	3,14	+ 0,24	3,44	2,31	- 1,13	2,23	1,38	- 0,85
Eerste 6 maanden	2,99	3,10	+ 0,11	3,56	2,42	- 1,14	2,25	1,41	- 0,84
Eerste 7 maanden	2,93	3,16	+ 0,23	3,53	2,41	- 1,12	2,22	1,40	- 0,82
Eerste 8 maanden	2,95	3,14	+ 0,19	3,52	2,33	- 1,19	2,21	1,35	- 0,86
Eerste 9 maanden	2,95	3,22	+ 0,27	3,48	2,36	- 1,12			
Maandgemiddelden	Latijns-Amerika ¹			Rep. Zaïre, Rwanda en Burundi			Comecon		
	invoer	uitvoer	handels- balans	invoer	uitvoer	handels- balans	invoer	uitvoer	handels- balans
1965	0,97	0,63	- 0,34	0,87	0,30	- 0,57	0,51	0,39	- 0,12
1966	1,04	0,62	- 0,42	1,31	0,30	- 1,01	0,58	0,50	- 0,08
1967	1,24	0,67	- 0,57	1,08	0,24	- 0,84	0,57	0,65	+ 0,08
1968	1,29	0,70	- 0,59	1,37	0,32	- 1,05	0,64	0,61	- 0,03
1969	1,28	0,75	- 0,53	1,80	0,40	- 1,40	0,65	0,62	- 0,03
1970	1,57	0,89	- 0,68	1,95	0,50	- 1,45	0,74	0,71	- 0,03
1971	1,41	1,03	- 0,38	1,18	0,55	- 0,63	0,88	0,75	- 0,13
1970 2 ^o kwartaal	1,72	0,81	- 0,91	2,15	0,48	- 1,67	0,71	0,72	+ 0,01
3 ^o kwartaal	1,82	0,89	- 0,93	1,71	0,51	- 1,21	0,73	0,64	- 0,09
4 ^o kwartaal	1,41	1,03	- 0,38	1,64	0,54	- 1,10	0,85	0,71	- 0,14
1971 1 ^o kwartaal	1,46	1,07	- 0,39	1,00	0,56	- 0,44	0,80	0,84	+ 0,04
2 ^o kwartaal	1,49	1,05	- 0,44	1,17	0,61	- 0,56	0,83	0,77	- 0,06
3 ^o kwartaal	1,37	0,96	- 0,41	1,32	0,52	- 0,80	0,91	0,63	- 0,28
4 ^o kwartaal	1,31	1,04	- 0,27	1,24	0,49	- 0,75	0,98	0,74	- 0,24
1972 1 ^o kwartaal	1,11	1,05	- 0,06	1,08	0,56	- 0,52	0,94	0,92	- 0,02
2 ^o kwartaal	1,22	1,15	- 0,07	0,98	0,46	- 0,52	0,89	0,84	- 0,05
1971 Eerste 8 maanden	1,46	1,01	- 0,45	1,21	0,56	- 0,65	0,83	0,76	- 0,07
Eerste 9 maanden	1,44	1,03	- 0,41	1,16	0,56	- 0,60	0,85	0,75	- 0,10
Eerste 10 maanden	1,41	1,02	- 0,39	1,18	0,55	- 0,63	0,85	0,74	- 0,11
Eerste 11 maanden	1,41	1,02	- 0,39	1,22	0,54	- 0,68	0,86	0,73	- 0,13
12 maanden	1,41	1,03	- 0,38	1,18	0,55	- 0,63	0,88	0,75	- 0,13
1972 1 ^o maand	0,98	0,96	- 0,02	0,92	0,42	- 0,50	0,87	1,04	+ 0,17
Eerste 2 maanden	1,06	0,96	- 0,10	1,03	0,48	- 0,55	0,90	0,87	- 0,03
Eerste 3 maanden	1,11	1,05	- 0,06	1,08	0,56	- 0,52	0,94	0,92	- 0,02
Eerste 4 maanden	1,11	1,05	- 0,06	1,06	0,54	- 0,52	0,93	0,87	- 0,06
Eerste 5 maanden	1,13	1,08	- 0,05	1,02	0,51	- 0,51	0,91	0,86	- 0,05
Eerste 6 maanden	1,17	1,10	- 0,07	1,03	0,51	- 0,52	0,92	0,88	- 0,04
Eerste 7 maanden	1,14	1,09	- 0,05	1,08	0,50	- 0,58	0,91	0,87	- 0,04
Eerste 8 maanden	1,19	1,10	- 0,09	1,08	0,48	- 0,60	0,90	0,86	- 0,04

¹ Omvat : Midden-Amerika, Zuid-Amerika en Mexico.

Bibliografische referenties : *Maandelijks bulletin over de buitenlandse handel van de B.L.E.U.* — *Statistisch Jaarboek voor België.* — *Statistisch Tijdschrift van het N.I.S.* — *Industrie*, tijdschrift van de V.B.N. — *De Belgische Textielnijverheid*, maandelijks tijdschrift van Febeltex. — *Belgisch Handelstijdschrift van de Belgische Dienst voor de Buitenlandse*

Handel. — *Handelsoverzicht van de Nederlandsche Kamer van Koophandel voor België en Luxemburg.* — *Bulletins statistiques : Commerce extérieur* (O.E.S.O.). — *Statistical Papers : Direction of International Trade* (O.V.N.). — *Algemeen Statistisch Bulletin* (Statistisch Bureau van de Europese Gemeenschap). — *I.R.E.S.*

**IX. — BETALINGSBALANS
VAN DE BELGISCH-LUXEMBURGSE ECONOMISCHE UNIE**

IX - 1. — ALGEMENE BETALINGSBALANS

Jaarcijfers
(Miljarden franken)

	1965	1966	1967	1968	1969	1970	1971		
							Ont- vangsten	Uitgaven	Saldo
1. Goederen- en dienstentransacties :									
1.1 Goederentransacties :									
1.11 Uitvoer en invoer ¹	- 2,6	- 16,6	- 3,9	- 12,1	- 4,6	+ 24,7	502,2	481,2	+ 21,0
1.12 Loonwerk	+ 5,7	+ 7,1	+ 7,0	+ 8,0	+ 9,0	+ 9,7	18,6	4,7	+ 13,9
1.13 Arbitrage (netto)	+ 3,2	+ 5,3	+ 5,4	+ 3,4	+ 4,8	+ 5,0	6,4	—	+ 6,4
1.2 Niet-monetair goud	- 2,0	- 1,5	- 2,4	- 1,3	- 0,4	...	0,9	0,8	+ 0,1
1.3 Vrachtkosten ²	- 0,3	- 0,2	+ 1,6	+ 1,2	+ 0,7	+ 1,5	24,9	21,1	+ 3,8
1.4 Verzekeringskosten voor goederenvervoer ² ...	- 0,1	- 0,1	- 0,1	...	0,8	1,0	- 0,2
1.5 Andere vervoerkosten	+ 2,0	+ 1,4	+ 1,4	+ 1,2	+ 0,7	+ 0,9	10,0	9,4	+ 0,6
1.6 Reisverkeer	- 4,1	- 4,5	- 6,4	- 6,2	- 6,9	- 7,2	18,5	28,7	- 10,2
1.7 Opbrengsten uit investeringen	+ 0,6	+ 1,1	+ 1,2	+ 1,7	+ 0,8	+ 3,4	49,1	44,9	+ 4,2
1.8 Niet elders vermelde overheidstransacties ...	+ 0,3	+ 0,2	+ 3,7	+ 3,3	+ 1,1	+ 0,6	13,4	10,0	+ 3,4
1.9 Overige :									
1.91 Grensarbeiders	+ 4,1	+ 4,0	+ 4,3	+ 4,2	+ 4,5	+ 3,9	7,8	3,6	+ 4,2
1.92 Overige	+ 1,3	+ 0,9	+ 1,4	+ 1,6	+ 0,4	+ 1,8	43,0	40,7	+ 2,3
Totaal 1 ...	+ 8,1	- 2,9	+ 13,3	+ 5,0	+ 10,0	+ 44,3	695,6	646,1	+ 49,5
2. Overdrachten :									
2.1 Particulieren	+ 2,5	+ 1,8	+ 1,7	+ 3,8	+ 5,8	+ 6,6	16,8	10,0	+ 6,8
2.2 Staat	- 3,0	- 3,5	- 5,2	- 7,4	- 12,1	- 14,7	1,3	16,1	- 14,8
Totaal 2 ...	- 0,5	- 1,7	- 3,5	- 3,6	- 6,3	- 8,1	18,1	26,1	- 8,0
3. Kapitaal van de overheid :									
3.1 Staat ³ :									
3.11 Verplichtingen :									
3.111 Contractuele aflossingen	- 3,3	- 1,8	- 1,9	- 2,1	- 2,1	- 1,8	—	2,0	- 2,0
3.112 Andere transacties	- 2,0	- 0,4	- 4,0	- 0,8	+ 1,3	+ 1,9	1,8	9,6	- 7,8
3.12 Tegoeden	- 0,5	- 0,3	- 0,4	- 0,3	- 1,1	- 0,3	0,1	1,3	- 1,2
3.2 Andere overheid :									
3.21 Verplichtingen	- 0,5	- 0,2	- 0,2	- 0,2
3.22 Tegoeden
Totaal 3 ...	- 5,8	- 2,5	- 6,8	- 3,4	- 2,1	- 0,4	1,9	12,9	- 11,0
4. Kapitaalverkeer van de bedrijven ⁴ en particulieren :									
4.1 Overheidsbedrijven	+ 1,7	+ 0,7	- 1,3	- 0,4	+ 1,6	- 2,4	0,1	0,6	- 0,5
4.2 Financiële instellingen van de overheidssector	+ 0,4	+ 1,0	+ 2,2	- 0,2	+ 8,0	+ 0,3	0,9	2,1	- 1,2
4.3 Particuliere sector :									
4.31 Belgisch-Luxemburgse investeringen en beleggingen in het buitenland :									
4.311 Effecten (nettocijfers)	- 2,1	- 6,5	- 5,3	- 13,4	- 15,0	- 15,7	—	23,6	- 23,6
4.312 Directe investeringen	- 2,0	- 0,4	- 2,6	- 2,6	- 0,7	- 7,8	3,9	12,7	- 8,8
4.313 Onroerende goederen	- 1,3	- 1,7	- 1,5	- 1,2	- 1,3	- 0,9	0,9	2,1	- 1,2
4.314 Overige (nettocijfers)	- 0,3	+ 1,3	+ 1,5	+ 3,1	- 2,7	—	1,3	- 1,3
4.32 Buitenlandse investeringen en beleggingen in de B.L.E.U. :									
4.321 Effecten (nettocijfers)	+ 0,5	- 0,2	+ 2,8	- 0,5	- 1,1	+ 1,3	5,1	—	+ 5,1
4.322 Directe investeringen	+ 7,1	+ 7,0	+ 11,5	+ 12,5	+ 13,8	+ 15,9	23,8	2,0	+ 21,8
4.323 Onroerende goederen	+ 0,2	- 0,3	- 0,2	- 0,1	- 0,3	...	0,8	0,5	+ 0,3
4.324 Overige (nettocijfers)	+ 0,7	+ 0,7	+ 0,9	...	+ 6,1	- 1,8	0,1	—	+ 0,1
4.33 Niet- onderscheiden investeringen en beleggingen (nettocijfers)	+ 0,8	+ 0,6	+ 0,3	—	...
Totaal 4 ...	+ 6,0	+ 0,6	+ 8,1	- 4,4	+ 14,2	- 13,8	35,6	44,9	- 9,3
5. Vergissingen en weglatingen (netto)	+ 0,7	+ 0,1	+ 1,2	+ 1,9	+ 2,1	- 2,0	1,2	—	+ 1,2
Totaal 1 tot 5 ...	+ 8,5	- 6,4	+ 12,3	- 4,5	+ 17,9	+ 20,0	752,4	730,0	+ 22,4
6. Financiering van het totaal :									
6.1 Herfinanciering buiten de geldscheppende instellingen van commerciële vorderingen op het buitenland	+ 1,2	- 1,1	+ 2,7	- 0,8	+ 2,8	+ 4,8	—	—	- 3,0
6.2 Mutatie van de goudvoorraad en de netto deviezenpositie van de geldscheppende instellingen :									
6.21 Belgische en Luxemburgse banken :									
6.211 In Belgische en Luxemb. franken	...	- 1,7	- 0,8	+ 2,1	+ 5,9	+ 3,8	—	—	- 5,2
6.212 In buitenlandse geldsoorten	- 1,2	- 6,4	- 2,3	+ 8,1	+ 1,8	- 0,7	—	—	+ 12,6
6.22 Diverse geldscheppende instellingen ...	+ 0,5	+ 1,1	+ 0,3	+ 0,3	+ 2,0	+ 0,7	—	—	+ 0,5
6.23 N.B.B.	+ 8,0	+ 1,7	+ 12,4	- 14,2	+ 5,4	+ 11,4	—	—	+ 17,5
<i>p.m. Mutatie van de bijzondere trekking-rechten voortvloeiend uit toekenningen .</i>	—	—	—	—	—	(+ 3,5)	—	—	(+ 3,5)

¹ Voor een deel van de uitvoer en van de invoer zijn het c.i.f.-cijfers, d.w.z. dat de vracht- en verzekeringskosten voor het goederenvervoer erin begrepen zijn.
² De ontvangsten en uitgaven van deze rubriek omvatten slechts een deel van de vracht- en verzekeringskosten voor het goederenvervoer. Het andere deel kon niet worden gescheiden van de uitvoer of van de invoer waarop het betrekking heeft en is dus begrepen in de ontvangsten en de uitgaven van de rubriek 1.11 « Uitvoer en invoer » (cf. noot 1).

³ Incl. het Wegenvonds [cf. de toelichting « Hoofdstukken IX, *Betalingsbalans* en XIII, *Geldscheppende instellingen* » van het statistisch gedeelte, opgenomen in het *Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting* (N.B.B.) XLIIIe jaargang, deel II, nr 3, september 1968].

⁴ Andere dan de geldscheppende instellingen.

IX - 2. — ALGEMENE BETALINGSBALANS

Saldi per kwartaal

(Miljarden franken)

	1970			1971				1972 v	
	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal	1e kwartaal	2e kwartaal
1. Goederen- en dienstentransacties :									
1.1 Goederentransacties :									
1.11 Uitvoer en invoer ¹	+ 3,1	+ 8,4	+ 5,5	+ 3,1	+ 5,2	+ 5,2	+ 7,5	+ 6,6	+ 8,3
1.12 Loonwerk	+ 2,0	+ 2,4	+ 3,2	+ 2,8	+ 4,1	+ 2,9	+ 4,1	+ 3,0	+ 3,4
1.13 Arbitrage	+ 0,6	+ 1,7	+ 0,7	+ 1,8	+ 1,3	+ 3,6	- 0,3	+ 1,8	- 1,1
1.2 Niet-monetair goud	+ 0,1	+ 0,1	- 0,1	- 0,1	+ 0,2
1.3 Vrachtkosten ²	+ 0,3	+ 0,1	+ 0,4	+ 0,9	+ 0,8	+ 0,9	+ 1,2	+ 1,1	+ 1,0
1.4 Verzekeringskosten voor goederen- vervoer ²	- 0,1	...	- 0,1	- 0,1	...
1.5 Andere vervoerkosten	+ 0,3	+ 0,4	+ 0,2	+ 0,5	+ 0,2	- 0,1	...	+ 0,2	- 0,2
1.6 Reisverkeer	- 2,1	- 4,3	- 0,1	- 0,4	- 2,5	- 5,9	- 1,4	- 1,8	- 3,2
1.7 Opbrengsten uit investeringen	- 0,6	+ 2,4	+ 0,2	+ 1,1	- 0,4	+ 1,9	+ 1,6	+ 1,5	+ 0,3
1.8 Niet elders vermelde overheids- transacties ³	+ 0,3	+ 0,7	+ 0,7	- 1,1	+ 1,7	+ 1,0	+ 1,8	+ 2,0	+ 1,9
1.9 Overige :									
1.91 Grensarbeiders	+ 1,0	+ 0,9	+ 1,2	+ 1,1	+ 0,9	+ 1,1	+ 1,1	+ 0,9	+ 1,2
1.92 Overige	+ 0,6	+ 0,6	- 0,1	+ 0,6	+ 1,1	...	+ 0,6	+ 0,3	+ 0,2
Totaal 1 ...	+ 5,5	+13,3	+11,9	+10,4	+12,4	+10,7	+16,0	+15,4	+12,0
2. Overdrachten :									
2.1 Particulieren	+ 1,5	+ 1,8	+ 1,5	+ 1,7	+ 1,8	+ 2,0	+ 1,3	+ 1,6	+ 1,5
2.2 Staat	- 2,3	- 3,4	- 5,6	- 4,1	- 3,8	- 3,4	- 3,5	- 4,5	- 3,8
Totaal 2 ...	- 0,8	- 1,6	- 4,1	- 2,4	- 2,0	- 1,4	- 2,2	- 2,9	- 2,3
3. Kapitaalverkeer van de overheid :									
3.1 Staat ⁴ :									
3.11 Verplichtingen :									
3.111 Contractuele aflossingen	- 0,5	- 0,5	- 0,2	- 0,6	- 0,6	- 0,4	- 0,4	- 1,2	- 0,7
3.112 Andere transacties ...	+ 0,8	+ 1,2	- 0,7	- 0,6	- 2,4	- 2,3	- 2,5	- 1,1	- 1,5
3.12 Tegoeden	- 0,1	- 0,3	- 0,7	- 0,1	- 0,1
3.2 Andere overheid :									
3.21 Verplichtingen	- 0,2	- 0,1	...
3.22 Tegoeden
Totaal 3 ...	+ 0,1	+ 0,7	- 1,0	- 1,5	- 3,7	- 2,8	- 3,0	- 2,4	- 2,2
4. Kapitaalverkeer van de bedrijven ⁵ en particulieren :									
4.1 Overheidsbedrijven	- 1,1	- 0,3	- 0,2	+ 0,1	...	- 0,2	- 0,4	- 0,2	- 0,3
4.2 Financiële instellingen van de over- heidssector	+ 0,2	+ 0,4	- 0,7	- 1,0	- 0,2	+ 0,7	- 0,7	- 0,9	+ 0,1
4.3 Particuliere sector :									
4.31 Belgisch-Luxemburgse investe- ringen en beleggingen in het buitenland :									
4.311 Effecten	- 3,6	- 4,5	- 4,4	- 6,5	- 4,9	- 5,4	- 6,8	- 9,1	- 7,7
4.312 Directe investeringen .	- 2,3	- 1,8	- 2,9	+ 0,3	- 4,6	- 2,7	- 1,8	- 4,3	- 0,4
4.313 Onroerende goederen ...	- 0,3	- 0,1	- 0,3	- 0,3	- 0,2	- 0,3	- 0,4	- 0,3	- 0,4
4.314 Overige	- 0,1	- 1,7	- 0,1	- 0,2	- 1,4	+ 0,8	- 0,5	- 1,2	- 0,8
4.32 Buitenlandse investeringen en beleggingen in de B.L.E.U. :									
4.321 Effecten	+ 0,3	+ 0,9	+ 1,5	+ 2,6	+ 0,5	+ 0,5	+ 1,0	+ 1,3
4.322 Directe investeringen .	+ 5,9	+ 3,1	+ 4,5	+ 5,0	+ 7,3	+ 5,3	+ 4,2	+ 4,7	+ 3,0
4.323 Onroerende goederen	+ 0,1	+ 0,2
4.324 Overige	+ 0,2	- 1,1	- 0,5	- 0,8	+ 1,1	+ 2,2	- 2,4	- 0,7	+ 0,5
4.33 Niet-onderscheiden investe- ringen en beleggingen
Totaal 4 ...	- 1,1	- 5,7	- 3,7	- 1,9	- 0,3	+ 1,0	- 8,1	-11,0	- 4,7
5. Vergissingen en weglatingen	+ 1,8	+ 0,7	- 0,7	+ 0,7	+ 3,4	- 6,3	+ 3,4	- 2,7	+ 3,5
Totaal 1 tot 5 ...	+ 5,5	+ 7,4	+ 2,4	+ 5,3	+ 9,8	+ 1,2	+ 6,1	- 3,6	+ 6,3
6. Financiering van het totaal :									
6.1 Herfinanciering buiten de geld- scheppende instellingen van com- merciële vorderingen op het buiten- land	+ 2,6	+ 0,9	+ 0,7	- 3,1	+ 1,6	- 2,2	+ 0,8	+ 0,3
6.2 Mutatie van de goudvoorraad en de netto deviezenpositie van de geldscheppende instellingen :									
6.21 Belg. en Luxemb. banken :									
6.211 In Belg. en Lux. fr. .	- 2,3	+ 4,6	- 2,3	- 1,9	+ 2,6	- 3,1	- 2,8	+ 1,1	- 2,3
6.212 In buitenl. geldsoorten	+ 2,4	- 3,2	- 0,8	+ 2,7	+ 4,4	- 1,7	+ 7,2	- 9,0	- 1,4
6.22 Diverse geldschep. instelling.	- 0,6	+ 1,0	+ 0,1	- 2,2	- 0,1	+ 0,7	+ 2,1	- 1,2	+ 0,7
6.23 N.B.B.	+ 6,0	+ 2,4	+ 4,5	+ 6,0	+ 6,0	+ 3,7	+ 1,8	+ 4,7	+ 9,0
p.m. Mutatie van de bijzondere trekkingsrechten voortvloeiend uit toekenningen	-	-	-	(+ 3,5)	-	-	-	(+ 3,5)	-

¹ Voor een deel van de uitvoer en van de invoer zijn het c.i.f.-cijfers, d.w.z. dat de vracht- en verzekeringskosten voor het goederenvervoer erin begrepen zijn. Inbegrepen, sedert januari 1972, de uitgaven voor militair materieel.
² De ontvangsten en uitgaven van deze rubriek omvatten slechts een deel van de vracht- en verzekeringskosten voor het goederenvervoer. Het andere deel kon niet worden gescheiden van de uitvoer of van de invoer waarop het betrekking heeft en is dus begrepen in de ontvangsten en de uitgaven van de rubriek 1.11

« Uitvoer en invoer » (cf. noot 1).

³ Excl. vanaf januari 1972, de uitgaven voor militair materieel.

⁴ Incl. het Wegenfonds [cf. de toelichting « Hoofdstukken IX, *Betalingsbalans* en XIII, *Geldscheppende instellingen* » van het statistisch gedeelte, opgenomen in het *Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting* (N.B.B.) XLIIIe jaargang, deel II, nr 3, september 1968].

⁵ Andere dan de geldscheppende instellingen.

IX - 3. — ALGEMENE BETALINGSBALANS

Ontvangsten en uitgaven per kwartaal en samengevoegde maandsaldi
(Miljarden franken)

	1972			1972			1971	1972 p
	1e kwartaal p			2e kwartaal p				
	Ont- vangsten	Uitgaven	Saldo	Ont- vangsten	Uitgaven	Saldo	Eerste 8 maanden	
1. Goederen- en dienstentransacties :								
1.1 Goederentransacties :								
1.11 Uitvoer en invoer ¹	132,9	126,3	+ 6,6	136,7	128,4	+ 8,3	+12,7 ⁶	+20,0 ⁷
1.12 Loonwerk	4,5	1,5	+ 3,0	4,9	1,5	+ 3,4	+ 8,9	+ 9,0
1.13 Arbitrage (netto)	1,8	—	+ 1,8	—	1,1	+ 1,1	+ 5,8	+ 3,3
1.2 Niet-monetair goud	0,3	0,4	- 0,1	0,6	0,4	+ 0,2	+ 0,2	+ 0,2
1.3 Vrachtkosten ²	6,5	5,4	+ 1,1	6,2	5,2	+ 1,0	+ 2,1	+ 3,0
1.4 Verzekeringskosten voor goederenvervoer ²	0,2	0,3	- 0,1	0,3	0,3	...	- 0,1	- 0,1
1.5 Andere vervoerkosten	2,2	2,0	+ 0,2	2,1	2,3	- 0,2	+ 0,6	...
1.6 Reisverkeer	3,9	5,7	- 1,8	5,1	8,3	- 3,2	- 8,1	-10,4
1.7 Opbrengsten uit investeringen	12,5	11,0	+ 1,5	13,0	12,7	+ 0,3	+ 2,2	+ 3,6
1.8 Niet elders vermelde overheidstransacties ³	4,0	2,0	+ 2,0	3,7	1,8	+ 1,9	+ 1,2	+ 5,5
1.9 Overige :								
1.91 Grensarbeiders	1,8	0,9	+ 0,9	2,3	1,1	+ 1,2	+ 2,8	+ 3,0
1.92 Overige	10,6	10,3	+ 0,3	10,2	10,0	+ 0,2	+ 2,2	+ 1,6
Totaal 1 ...	181,2	165,8	+15,4	185,1	173,1	+12,0	+30,5	+38,7
2. Overdrachten :								
2.1 Particulieren	4,1	2,5	+ 1,6	4,0	2,5	+ 1,5	+ 4,9	+ 4,2
2.2 Staat	0,3	4,8	- 4,5	0,3	4,1	- 3,8	- 9,9	-10,5
Totaal 2 ...	4,4	7,3	- 2,9	4,3	6,6	- 2,3	- 5,0	- 6,3
3. Kapitaalverkeer van de overheid :								
3.1 Staat ⁴ :								
3.11 Verplichtingen :								
3.111 Contractuele aflossingen	—	1,2	- 1,2	—	0,7	- 0,7	- 1,5	- 2,1
3.112 Andere transacties	1,1	- 1,1	...	1,5	- 1,5	- 5,4	- 3,0
3.12 Tegoeden	- 1,0	- 0,3
3.2 Andere overheid								
3.21 Verplichtingen	0,1	- 0,1	- 0,1
3.22 Tegoeden
Totaal 3	2,4	- 2,4	...	2,2	- 2,2	- 7,9	- 5,5
4. Kapitaalverkeer van de bedrijven ⁵ en particulieren :								
4.1 Overheidsbedrijven	0,1	0,3	- 0,2	0,1	0,4	- 0,3	...	- 1,0
4.2 Financiële instellingen van de overheidssector	0,7	1,6	- 0,9	0,4	0,3	+ 0,1	- 1,3	...
4.3 Particuliere sector :								
4.31 Belgisch-Luxemburgse investeringen en be- leggingen in het buitenland :								
4.311 Effecten (nettocijfers)	—	9,1	- 9,1	—	7,7	- 7,7	-15,1	-22,2
4.312 Directe investeringen	0,2	4,5	- 4,3	1,3	1,7	- 0,4	- 5,0	- 6,0
4.313 Onroerende goederen	0,2	0,5	- 0,3	0,3	0,7	- 0,4	- 0,7	- 0,9
4.314 Overige (nettocijfers)	—	1,2	- 1,2	—	0,8	- 0,8	- 0,8	- 1,7
4.32 Buitenlandse investeringen en beleggingen in de B.L.E.U. :								
4.321 Effecten (nettocijfers)	1,0	—	+ 1,0	1,3	—	+ 1,3	+ 4,5	+ 3,3
4.322 Directe investeringen	5,0	0,3	+ 4,7	3,2	0,2	+ 3,0	+16,4	+10,5
4.323 Onroerende goederen	0,2	0,2	...	0,1	0,1	+ 0,2
4.324 Overige (nettocijfers)	—	0,7	- 0,7	0,5	—	+ 0,5	+ 0,7	+ 3,6
4.33 Niet-onderscheiden investeringen en beleg- gingen (nettocijfers)
Totaal 4 ...	7,4	18,4	-11,0	7,2	11,9	- 4,7	- 1,3	-14,2
5. Vergissingen en weglatingen (netto)	—	2,7	- 2,7	3,5	—	+ 3,5	+ 2,7	- 1,0
Totaal 1 tot 5 ...	193,0	196,6	- 3,6	200,1	193,8	+ 6,3	+19,0	+11,7
6. Financiering van het totaal :								
6.1 Herfinanciering buiten de geldscheppende instel- lingen van commerciële vorderingen op het bui- tenland	—	—	+ 0,8	—	—	+ 0,3	- 1,0	+ 1,0
6.2 Mutatie van de goudvoorraad en de netto devie- zenpositie van de geldscheppende instellingen ...								
6.21 Belgische en Luxemburgse banken :								
6.211 In Belgische en Luxemburgse franken	—	—	+ 1,1	—	—	- 2,3	- 6,9	- 5,7
6.212 In buitenlandse geldsoorten	—	—	- 9,0	—	—	- 1,4	+ 3,5	- 8,3
6.22 Diverse geldscheppende instellingen	—	—	- 1,2	—	—	+ 0,7	+ 0,7	- 3,1
6.23 N.B.B.	—	—	+ 4,7	—	—	+ 9,0	+22,7	+27,8
p.m. Mutatie van de bijzondere trekkingsrechten voortvloeiend uit toekeningen	—	—	(+3,5)	—	—	—	(+3,5)	(+3,5)

¹ Voor een deel van de uitvoer en van de invoer zijn het c.i.f.-cijfers, d.w.z. dat de vracht- en verzekeringskosten voor het goederenvervoer erin begrepen zijn. Incl., vanaf januari 1972, de uitgaven voor militair materieel.

² De ontvangsten en uitgaven van deze rubriek omvatten slechts een deel van de vracht- en verzekeringskosten voor het goederenvervoer. Het andere deel kon niet worden gescheiden van de uitvoer of van de invoer waarop het betrekking heeft en is dus begrepen in de ontvangsten en de uitgaven van rubriek 1.1 « Uitvoer en invoer » (cf. noot 1).

³ Excl., vanaf januari 1972, de uitgaven voor militair materieel.

⁴ Incl. het Wegenfonds [cf. de toelichting « Hoofdstukken IX, Betalingsbalans en XIII, Geldscheppende instellingen » van het statistisch gedeelte, opgenomen in het Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting (N.B.B.) XLIIIe jaargang, deel II, nr 3, september 1968].

⁵ Andere dan de geldscheppende instellingen.

⁶ Uitvoer = 322,4; invoer = 309,7.

⁷ Uitvoer = 360,0; invoer = 340,0.

X. — VALUTAMARKT

1. — OFFICIELE WISSELKOERSEN VASTGESTELD DOOR DE IN VERREKENKAMER TE BRUSSEL VERGADERDE BANKIERS

(Belgische franken)

Bron : Koerslijst der Fondsen- en Wisselbeurs van Brussel.

Daggemiddelden	1 U.S. dollar	1 Franse frank	1 pond sterling	1 Nederl. gulden	1 Zwit- serse frank	1 Deutsche Mark	100 Ita- lian- se lire	1 Zweed- se kroon	1 Noor- se kroon	1 Deense kroon	1 Canadese dollar		100 escudo	100 Oostenr. schilling	100 peseta	1 Finse Mark	1 zaïre
											Kabel	Post					
1964	49,75	10,15	138,89	13,79	11,52	12,52	7,97	9,66	6,95	7,19	46,119	46,118	173,16	192,60	—	—	—
1965	49,64	10,13	138,78	13,79	11,47	12,43	7,94	9,62	6,94	7,18	46,041	46,041	173,06	192,21	82,88 ¹	—	—
1966	49,83	10,14	139,18	13,77	11,52	12,46	7,98	9,65	6,97	7,21	46,252	46,252	173,58	192,87	83,15	—	—
1967	49,69	10,10	{138,65 ² 119,68 ³ }	13,79	11,48	12,46	7,96	9,63	6,95	{7,17 ² 6,65 ³ }	46,059	46,058	172,87	192,30	{82,89 ² 71,35 ³ }	—	—
1968	49,93	10,08	119,52	13,80	11,57	12,51	8,01	9,66	6,99	6,67	46,342	46,341	174,41	193,19	71,65	—	—
1969	50,13	{10,12 ⁴ 8,98 ⁵ }	119,85	13,84	11,63	{12,56 ⁶ 13,47 ⁷ }	7,99	9,70	7,02	6,67	46,558	46,558	176,15	193,87	71,77	11,88 ⁸	—
1970	49,65	8,98	118,95	13,73	11,52	13,62	7,92	9,58	6,95	6,62	47,601	47,600	174,01	192,10	71,27	11,90	100,0
1971 ¹¹	49,65	9,00	120,00	{13,80 ¹⁰ 13,99 ¹² }	{11,54 ¹⁰ 12,15 ¹² }	13,66 ¹⁰	7,97	9,62	6,97	6,63	49,044	49,045	174,50	{191,99 ¹⁰ 199,07 ¹² }	71,38	11,89	100,0
1971 ¹³	46,92	8,49	116,64	13,95	11,83	14,07	7,67	9,36	6,84	6,45	46,615	46,615	172,52	194,00	68,21	11,30	93,7
1971 ¹⁴	45,19	8,64	115,24	13,83	11,57	13,81	7,61	9,27	6,74	6,38	45,200	45,201	167,08	191,03	68,67	10,93	90,2
1970 3 ^e kwart.	49,63	8,99	118,52	13,77	11,53	13,67	7,92	9,56	6,95	6,62	48,507	48,507	173,52	192,29	71,34	11,91	—
4 ^e kwart.	49,64	8,99	118,62	13,79	11,49	13,65	7,97	9,59	6,95	6,62	48,680	48,680	173,63	192,21	71,34	11,91	100,0
1971 1 ^e kwart.	49,64	8,99	119,82	13,81	11,54	13,66	7,97	9,61	6,95	6,63	49,210	49,210	174,37	191,90	71,33	11,91	100,0
2 ^e kw. ¹⁵	49,67	8,99	120,12	{13,80 ¹⁶ 13,98 ¹⁷ }	{11,55 ¹⁶ 12,14 ¹⁷ }	13,66 ¹⁶	7,97	9,62	6,98	6,63	49,065	49,067	174,65	{192,25 ¹⁶ 198,92 ¹⁷ }	71,39	11,88	100,0
3 ^e kw. ¹⁸	49,66	9,01	120,11	14,02	12,15	14,33	7,98	9,62	6,99	6,62	48,700	48,701	174,53	199,17	71,43	11,90	99,9
3 ^e kw. ¹⁹	47,96	8,69	118,31	14,00	12,05	14,23	7,82	9,46	6,95	6,55	47,339	47,340	176,87	196,75	69,23	11,54	95,8
4 ^e kw. ²⁰	46,36	8,39	115,74	13,92	11,71	13,99	7,60	9,30	6,79	6,40	46,226	46,226	170,18	192,52	67,66	11,16	92,7
4 ^e kw. ¹⁴	45,19	8,64	115,24	13,83	11,57	13,81	7,61	9,27	6,74	6,38	45,200	45,201	167,08	191,03	68,67	10,93	90,2
1972 1 ^e kwart.	44,06	8,64	114,44	13,79	11,40	13,79	7,51	9,19	6,63	6,30	43,929	43,929	162,69	189,85	67,16	10,65	88,1
2 ^e kw. ²¹	44,00	8,76	{114,81 ²² 108,31 ²⁵ }	13,72	11,45	13,85	7,56	9,25	6,70	6,31	44,551	44,552	163,44	190,78	68,23	10,65	87,9
3 ^e kwart.	43,88	8,77	107,30	13,69	11,62	13,80	7,55	9,28	6,72	6,33	44,642	44,641	163,84	191,08	69,15	10,62	87,7
1971 Okt. ..	46,82	8,46	116,63	13,94	11,78	14,08	7,65	9,33	6,84	6,45	46,603	46,604	171,78	193,61	67,96	11,27	93,6
Nov. ..	46,32	8,38	115,50	13,91	11,64	13,91	7,56	9,27	6,76	6,38	46,154	46,153	169,40	191,52	67,59	11,15	92,6
Dec. ²³	45,69	8,28	114,69	13,91	11,71	13,98	7,56	9,33	6,75	6,36	45,727	45,728	168,78	192,28	67,26	11,01	91,3
Dec. ¹⁴	45,19	8,64	115,24	13,83	11,57	13,81	7,61	9,27	6,74	6,38	45,200	45,201	167,08	191,03	68,67	10,93	90,2
1972 Jan. ...	44,42	8,59	114,17	13,80	11,42	13,75	7,52	9,21	6,63	6,32	44,174	44,173	163,25	189,54	67,41	10,73	88,8
Febr. ...	43,83	8,61	114,12	13,79	11,36	13,76	7,47	9,15	6,59	6,27	43,624	43,624	161,63	189,30	66,51	10,60	87,6
Maart ...	43,92	8,71	115,02	13,79	11,41	13,85	7,54	9,21	6,66	6,31	43,988	43,989	163,20	190,70	67,56	10,62	87,8
April ...	44,10	8,76	115,10	13,74	11,43	13,88	7,56	9,22	6,68	6,31	44,291	44,291	163,50	190,88	68,33	10,67	88,2
Mei ...	43,97	8,77	114,87	13,69	11,39	13,83	7,55	9,25	6,69	6,31	44,473	44,475	163,26	190,40	68,13	10,65	87,9
Juni ²¹	43,94	8,77	{114,40 ²⁴ 108,31 ²⁵ }	13,74	11,54	13,85	7,57	9,28	6,73	6,33	44,894	44,895	163,56	191,08	68,22	10,63	87,8
Juli ...	43,82	8,76	107,09	13,78	11,64	13,87	7,54	9,26	6,74	6,30	44,537	44,538	163,47	191,64	69,06	10,61	87,6
Aug. ...	43,86	8,77	107,47	13,67	11,60	13,77	7,55	9,28	6,73	6,34	44,654	44,653	163,86	190,85	69,11	10,62	87,7
Sept. ...	43,96	8,78	107,32	13,62	11,61	13,77	7,56	9,30	6,69	6,37	44,734	44,733	164,20	190,73	69,27	10,63	87,9
Okt. ...	44,17	8,79	105,84	13,64	11,63	13,77	7,58	9,31	6,69	6,39	44,958	44,958	164,24	190,50	69,58	10,65	88,3

¹ Gemiddelde van 12 juli tot 31 december 1965.

² Gemiddelde van 1 januari tot 17 november 1967.

³ Gemiddelde van 18 november tot 31 december 1967.

⁴ Gemiddelde van 1 januari tot 8 augustus 1969.

⁵ Gemiddelde van 11 augustus tot 31 december 1969.

⁶ Gemiddelde van 1 januari tot 24 september 1969. De noteringen werden ge-

schorst van 25 september tot 24 oktober.

⁷ Gemiddelde van 27 oktober tot 31 december 1969.

⁸ Gemiddelde van 1 september tot 31 december 1969.

⁹ Gemiddelde van 16 november tot 31 december 1970.

¹⁰ Gemiddelde van 1 januari tot 4 mei 1971.

¹¹ Gemiddelde van 1 januari tot 18 augustus 1971.

¹² Gemiddelde van 11 mei tot 18 augustus 1971.

¹³ Gemiddelde van 28 augustus tot 17 december 1971.

¹⁴ Gemiddelde van 21 december tot 31 december 1971.

¹⁵ De noteringen werden geschorst van 5 tot 10 mei 1971.

¹⁶ Gemiddelde van 1 april tot 4 mei 1971.

¹⁷ Gemiddelde van 11 mei tot 30 juni 1971.

¹⁸ Gemiddelde van 1 juli tot 13 augustus 1971.

¹⁹ Gemiddelde van 28 augustus tot 30 september 1971. De noteringen werd-

geschorst van 14 tot 22 augustus.

²⁰ Gemiddelde van 1 oktober tot 17 december 1971.

²¹ De noteringen werden geschorst van 23 tot 27 juni 1972.

²² Gemiddelde van 1 april tot 22 juni 1972.

²³ Gemiddelde van 1 tot 17 december 1971.

²⁴ Gemiddelde van 1 tot 22 juni 1972.

²⁵ Gemiddelde van 28 tot 30 juni 1972.

**X - 2. — PARITEITEN OF SPILKOERSEN VAN DE BELGISCHE FRANK
EN VAN DE OP BEURS VAN BRUSSEL GENOTEERDE VALUTA'S**

op 30 september 1972

Land	Pariteiten of spilkoersen tegenover de dollar van de Verenigde Staten	Uiterste interventiekoersen in dollars van de Verenigde Staten		Pariteiten of spilkoersen uitgedrukt in Belgische franken	
		Aankoop	Verkoop	voor :	
België	44,8159 BF	43,8075	45,8250	44,8159	1 U.S.A.-\$
Frankrijk	5,1157 FF	5,0005	5,2310	8,76046	1 FF
Verenigd Koninkrijk	2,60571 £ ¹	Zwevende koers	Zwevende koers	116,7772	1 £
Nederland	3,2447 Fl.	3,171875	3,3175	13,812032	1 Fl.
Zwitserland	3,84 Z.F.	3,7535	3,9265	11,6708	1 Z.F.
Duitsland	3,2225 DM	3,1500	3,2950	13,907184	1 DM
Italië	581,50 Lire	568,40	594,60	7,70695	100 Lires
Spanje	64,4737 Peseta	63,0231	65,9243	69,5104	100 Peseta's
Zweden	4,8129 Z.K.	4,7050	4,9200	9,3116	1 Z.K.
Noorwegen	6,64539 NK	6,4950	6,7950	6,7439	1 N.K.
Denemarken	6,98 DK	6,8230	7,1370	6,420616	1 D.K.
Canada	Zwevende koers				
Portugal	27,25 Esc.	26,637	27,863	164,462	100 Esc.
Oostenrijk	23,30 Sch.	22,78	23,82	192,3429	100 Sch.
Finland	4,10 F.M.	4,008	4,192	10,9307	1 F.M.
Republiek Zaire	0,50 Zaire	—	—	89,6318	1 Z.

¹ Notering uitgedrukt in U.S.-dollar per pond sterling.

X - 3. — INTERVENTIEKOERSEN

TOEGEPAST DOOR DE CENTRALE BANKEN VAN DE LIDSTATEN VAN DE E.E.G.

op 30 september 1972

	100 Belgische franken		1 Franse frank		1 Nederlandse gulden		1 Deutsche Mark		100 Italiaanse lire	
	Aankoop	Verkoop	Aankoop	Verkoop	Aankoop	Verkoop	Aankoop	Verkoop	Aankoop	Verkoop
Nationale Bank van België (in Belgische franken)	—	—	8,5655	8,96	13,6065	14,0210	13,5980	14,2235	7,5355	7,8825
Banque de France (in Franse franken) .	11.1610	11,6745	—	—	1,54155	1,6125	1,5522	1,6236	0,86015	0,89975
Nederlandsche Bank (in guldens)	7,1320	7,3490	0,62015	0,64870	—	—	0,9845	1,0298	0,5456	0,5707
Deutsche Bundesbank (in Duitse marken)	7,031	7,354	0,6159	0,64425	0,97105	1,01575	—	—	0,5418	0,5668
Banca d'Italia (in lires)	1268,65	1327,00	111,14	116,26	175,23	183,29	176,43	184,55	—	—

X - 4. — MARKT VAN DE U.S.-DOLLAR TE BRUSSEL

Daggemiddelden	Contantmarkt			Termijnmarkt op 3 maanden	
	Officiële markt	Vrije markt		Officiële markt	Vrije markt (transferts ¹)
		Transferts	Biljetten		
(koers in Belgische franken)				Report (+) of Deport (-) (in procenten per jaar van de koers op de contantmarkt ¹)	
1964	49,75	49,86	49,81	+ 0,68	—
1965	49,64	49,89	49,86	+ 0,20	—
1966	49,83	50,76	50,71	- 0,27	—
1967	49,69	50,09	50,05	+ 0,01	—
1968	49,93	50,74	50,66	- 1,33	—
1969	50,13	52,50	52,47	+ 1,39	- 0,84 ²
1970	49,65	50,17	50,16	- 0,16	- 0,44
1971 ³	49,65	49,62	49,59	- 0,87	- 0,90
1971 ⁴	46,92	46,97	46,85	- 1,86	- 1,87
1971 ⁵	45,19	45,26	45,22	- 0,20	- 0,20
1970 3 ^e kwartaal	49,63	50,09	50,09	- 0,36	- 0,35
4 ^e kwartaal	49,64	49,73	49,70	- 0,18	- 0,16
1971 1 ^e kwartaal	49,64	49,64	49,63	+ 0,40	+ 0,54
2 ^e kwartaal ⁶	49,67	49,55	49,48	- 1,76	- 1,77
3 ^e kwartaal ⁷	49,66	49,46	49,67	- 1,91	- 1,90
3 ^e kwartaal ⁸	47,96	47,97	47,86	- 4,23	- 4,24
4 ^e kwartaal ⁹	46,36	46,42	46,31	- 0,64	- 0,64
4 ^e kwartaal ⁵	45,19	45,26	45,22	- 0,20	- 0,20
1972 1 ^e kwartaal	44,06	43,96	43,94	- 0,54	- 0,47
2 ^e kwartaal	44,00	43,95	43,94	- 0,87	- 0,74
3 ^e kwartaal	43,88	43,70	43,66	- 2,44	- 1,43
1971 Oktober	46,82	46,80	46,75	- 1,22	- 1,22
November	46,32	46,32	46,26	- 0,01	- 0,01
December ¹⁰	45,69	45,70	45,66	- 0,55	- 0,55
December ⁵	45,19	45,26	45,22	- 0,20	- 0,20
1972 Januari	44,42	44,44	44,40	+ 0,10	+ 0,10
Februari	43,83	43,80	43,78	+ 0,14	+ 0,14
Maart	43,92	43,65	43,63	- 1,86	- 1,66
April	44,10	44,02	44,00	- 1,60	- 1,34
Mei	43,97	43,97	43,98	- 0,23	- 0,12
Juni	43,94	43,84	43,84	- 0,77	- 0,77
Juli	43,82	43,51	43,46	- 2,80	- 1,88
Augustus	43,86	43,66	43,62	- 2,48	- 1,38
September	43,96	43,94	43,89	- 2,03	- 1,04
Oktober	44,17	44,19	44,15	- 1,45	- 0,81

¹ Formule = $\frac{(\text{Koers op de termijnmarkt} - \text{koers op de contantmarkt}) \times 100 \times 4}{\text{Koers op de contantmarkt}}$

² Gemiddelde van 15 april tot 31 december 1969.

³ Gemiddelde van 1 januari tot 13 augustus 1971.

⁴ Gemiddelde van 28 augustus tot 17 december 1971.

⁵ Gemiddelde van 21 december tot 31 december 1971.

⁶ De noteringen werden geschorst van 5 tot 10 mei 1971.

⁷ Gemiddelde van 1 juli tot 13 augustus 1971.

⁸ Gemiddelde van 28 augustus tot 30 september 1971. De noteringen werden geschorst van 14 tot 22 augustus.

⁹ Gemiddelde van 1 oktober tot 17 december 1971.

¹⁰ Gemiddelde van 1 tot 17 december 1971.

XI. — RIJKSFINANCIËN ¹

1. — ONTVANGSTEN EN UITGAVEN VAN DE SCHATKIST VOORTVLOEIEND UIT DE VERRICHTINGEN VOLGENS BEGROTING ²

(Miljarden franken)

Bron : Ministerie van Financiën.

Periode	Gewone begroting			Buitengewone begroting			Totaal begrotings- saldo
	Ontvangsten	Uitgaven ³	Saldo	Ontvangsten	Uitgaven	Saldo	
	(1)	(2)	(8) = (1) - (2)	(4)	(5)	(6) = (4) - (5)	
1964	157,8	155,3	+ 2,5	0,3	24,1	- 23,8	- 21,3
1965	172,7	176,5	- 3,8	0,5	25,5	- 25,0	- 28,8
1966	200,6	203,9	- 3,3	0,6	24,6	- 24,0	- 27,3
1967	219,6	221,7	- 2,1	0,2	28,5	- 28,3	- 30,4
1968	238,8	243,9	- 5,1	0,6	33,0	- 32,4	- 37,5
1969	266,3	271,4	- 5,1	0,3	33,0	- 32,7	- 37,8
1970	299,5	293,9	+ 5,6	0,6	37,7	- 37,1	- 31,5
1970 Eerste 3 maanden ...	71,1	71,9	- 0,8	0,1	10,3	- 10,2	- 11,0
Eerste 6 maanden ...	137,6	145,1	- 7,5	0,2	18,0	- 17,8	- 25,3
Eerste 9 maanden ...	219,6	215,1	+ 4,5	0,3	26,9	- 26,6	- 22,1
1971 Eerste 3 maanden ...	76,7	80,1	- 3,4	0,1	13,1	- 13,0	- 16,4
Eerste 6 maanden ...	148,6	163,6	- 15,0	0,2	22,6	- 22,4	- 37,4
Eerste 8 maanden ...	220,6	211,9	+ 8,7	0,3	30,2	- 29,9	- 21,2
Eerste 9 maanden ...	239,7	237,2	+ 2,5	0,3	35,5	- 35,2	- 32,7
Eerste 10 maanden ...	268,9	265,8	+ 3,1	0,4	38,8	- 38,4	- 35,3
Eerste 11 maanden ...	296,3	285,5	+ 10,8	0,4	43,7	- 43,3	- 32,5
Eerste 12 maanden	325,5	316,6	+ 8,9	0,6	48,8	- 48,2	- 39,3
1972 Eerste maand	32,8	31,3	+ 1,5	...	5,7	- 5,7	- 4,2
Eerste 2 maanden ...	58,1	64,9	- 6,8	0,1	8,9	- 8,8	- 15,6
Eerste 3 maanden ...	81,0	96,3	- 15,3	0,1	15,8	- 15,7	- 31,0
Eerste 4 maanden ...	106,0	125,5	- 19,5	0,1	19,5	- 19,4	- 38,9
Eerste 5 maanden ...	132,3	158,5	- 26,2	0,1	25,2	- 25,1	- 51,3
Eerste 6 maanden ...	159,7	192,4	- 32,7	0,2	31,5	- 31,3	- 64,0
Eerste 7 maanden ...	217,2	223,3	- 6,1	0,2	36,2	- 36,0	- 42,1
Eerste 8 maanden ...	244,3	246,6	- 2,3	0,2	39,4	- 39,2	- 41,5

¹ De statistieken betreffende de Staatsschuld zijn opgenomen onder hoofdstuk XVI.

² Werkelijke ontvangsten en uitgaven gedurende iedere periode, ongeacht het begrotingsjaar waarop zij betrekking hebben, excl. de interne overschrijvingen.

³ Incl. de uitgaven van de Z.K.O.S.

XI - 2. — SCHATKISTIMPASSE EN FINANCIERING ERYAN

(Miljarden franken)

Bron : Ministerie van Financiën.

Periode	Totaal begrotings-saldo 1	Gelden van derden 2	Voor-schotten aan de publieke instellingen 3	Impasse 4 (4) = (1) + (2) + (3)	Financiering van de impasse													Beroep op de marge bij de N.R.B. 16	Kas-middelen van de reken-plichtigen 3 en andere schatkist-verrichtingen 17	Totaal (18) = (7) + (15) + (16) + (17)
					Emissies van gevestigde leningen 5			Veranderingen in de vlottende schuld												
					in Belgische franken 5	in vreemde valuta's 6	Totaal 7 = (5) + (6)	in Belgische franken							in vreemde valuta's 14	Totaal 15 = (8) tot (14)				
								Op de markt uitgegeven schatkist-certificaten op half-lange termijn 8	Bank-sector 9	Para-statale sector 10	Republiek Zaire, Rwanda en Burundi 11	Diverse certi-ficaten 12	Bestuur der Postcheques 13							
1964	-21,3	+ 0,3	...	-21,0	+24,0	...	+24,0	- 7,5	+ 3,3	- 7,6	- 0,1	+ 0,2	+ 6,4	+ 2,9	- 2,4	+ 0,6	- 1,2	+21,0		
1965	-28,8	- 0,8	- 1,7	-31,3	+22,2	...	+22,2	...	+ 5,8	+ 4,4	...	+ 0,1	+ 0,2	- 1,2	+ 9,3	- 0,8	+ 0,6	+31,3		
1966	-27,3	+ 3,1	- 6,5	-30,7	+21,0	...	+21,0	...	+ 3,4	- 3,2	...	+ 0,3	+ 3,1	+ 5,6	+ 9,2	+ 0,6	- 0,1	+30,7		
1967	-30,4	+ 1,5	- 6,7	-35,6	+21,6	...	+21,6	...	- 7,6	+14,3	...	- 0,2	- 3,8	+ 7,1	+ 9,8	- 6,9	+11,1	+35,6		
1968	-37,5	- 1,3	- 9,1	-47,9	+37,0	...	+37,0	...	- 5,5	- 4,9	...	- 0,2	+ 7,8	+ 0,9	- 1,9	+12,0	+ 0,8	+47,9		
1969	-37,8	+ 2,6	-13,2	-48,4	+36,0	+ 1,0	+37,0	...	+ 1,7	+ 5,8	...	+ 0,3	- 1,9	+ 6,5	+12,4	+ 0,9	- 1,9	+48,4		
1970	-31,5	+ 1,4	-12,6	-42,7	+37,3	...	+37,3	...	+ 2,9	+ 9,6	...	- 0,3	+ 4,5	- 9,5	+ 7,2	- 2,3	+ 0,5	+42,7		
1970	Eerste 3 maand.	-11,0	- 0,7	- 3,0	-14,7	+ 6,1	+ 6,1	...	+ 4,3	+10,1	...	- 0,1	- 3,2	- 2,2	+ 8,9	+ 0,2	- 0,5	+14,7		
	Eerste 6 maand.	-25,3	+ 2,5	- 5,2	-28,0	+18,4	+18,4	...	+ 8,8	+ 7,2	...	- 0,1	- 1,8	- 3,4	+10,7	+ 0,3	- 1,4	+28,0		
	Eerste 9 maand.	-22,1	+ 0,3	- 9,1	-30,9	+27,7	+27,7	...	+ 7,8	+ 3,3	...	- 0,2	- 4,4	- 3,6	+ 2,9	+ 0,2	+ 0,1	+30,9		
1971	Eerste 3 maand.	-16,4	+ 3,9	- 3,7	-16,2	+19,7	+19,7	...	+ 5,1	+15,2	- 6,4	- 9,1	+ 4,8	- 6,6	- 1,7	+16,2		
	Eerste 6 maand.	-37,4	+ 6,7	- 7,3	-38,0	+39,3	+39,3	...	+ 7,5	+10,8	...	+ 0,4	- 3,0	-18,8	- 3,1	+ 2,5	- 0,7	+38,0		
	Eerste 8 maand.	-21,2	+ 3,7	-10,3	-27,8	+39,3	+39,3	...	+12,6	+13,7	...	+ 0,4	- 5,6	-22,8	- 1,7	- 9,9	+ 0,1	+27,8		
	Eerste 9 maand.	-32,7	+ 3,9	-11,8	-40,6	+39,3	+39,3	...	+16,4	+12,9	...	+ 0,3	- 5,7	-23,3	+ 0,6	+ 0,2	+ 0,5	+40,6		
	Eerste 10 maand.	-35,3	+ 2,5	-13,8	-46,6	+77,5	+77,5	...	+ 5,3	+11,8	...	+ 0,3	- 3,1	-24,7	-10,4	-13,2	- 7,3	+46,6		
	Eerste 11 maand.	-32,5	+ 3,4	-15,3	-44,4	+77,4	+77,4	...	+ 5,2	+ 5,5	...	+ 0,3	- 4,7	-26,3	-20,0	-13,3	+ 0,3	+44,4		
	12 maanden	-39,3	+ 6,4	-16,8	-49,7	+77,1	+77,1	...	+ 6,9	+ 1,0	...	+ 0,3	+ 0,2	-26,5	-18,1	- 8,3	- 1,0	+49,7		
1972	Eerste maand	- 4,2	+ 0,6	- 1,2	- 4,8	+ 1,2	+10,6	...	- 0,1	+ 0,9	- 0,1	+12,5	- 4,9	- 2,8	+ 4,8		
	Eerste 2 maand.	-15,6	- 0,6	- 2,3	-18,5	+33,1	+33,1	...	- 2,3	+11,1	...	- 0,6	- 2,6	- 2,1	+ 3,5	- 4,9	-13,2	+18,5		
	Eerste 3 maand.	-31,0	- 3,5	- 3,3	-37,8	+32,6	+32,6	...	+ 2,9	+16,1	...	- 0,6	- 1,0	- 7,0	+10,4	- 4,9	- 0,3	+37,8		
	Eerste 4 maand.	-38,9	- 3,3	- 4,5	-46,7	+32,6	+32,6	...	+ 5,3	+14,4	...	- 0,6	+ 6,6	- 7,4	+18,3	- 4,7	+ 0,5	+46,7		
	Eerste 5 maand.	-51,3	- 3,3	- 5,8	-60,4	+50,4	+50,4	...	+ 4,5	+11,3	...	- 0,6	+ 1,9	- 8,3	+ 8,8	+ 0,1	+ 1,1	+60,4		
	Eerste 6 maand.	-64,0	+ 2,6	- 7,0	-68,4	+50,0	+50,0	...	+12,3	+ 1,7	...	- 0,6	+ 5,1	- 9,1	+ 9,4	+ 8,0	+ 1,0	+68,4		
	Eerste 7 maand.	-42,1	- 1,8	- 8,3	-52,2	+50,0	+50,0	- 4,7	+ 5,3	- 9,1	+ 7,0	- 4,9	+ 0,1	+52,2		
	Eerste 8 maand.	-41,5	- 3,8	- 9,5	-54,8	+50,0	+50,0	...	+ 17,7	- 0,7	+ 1,1	- 9,5	+ 8,6	- 4,9	+ 1,1	+54,8		

¹ Cf. tabel XI-1.

² Excl. de uitgaven van de Z.K.O.S., die in kolom (1) zijn opgenomen.

³ Vermeerdering : (-); vermindering : (+).

⁴ Deze kolom verschilt van kolom (3) « Schatkisttekort » van tabel XI-3. Het schatkisttekort houdt namelijk rekening met verschillende categorieën van verrichtingen die niet in aanmerking komen bij de berekening van de impasse. Aldus omvat het saldo van de extrabudgettaire verrichtingen begrepen in het schatkisttekort, niet

alleen de gelden van derden — kolom (2) van tabel XI-2 —, maar ook de rubriek « Kasmiddelen van de reken-plichtigen en andere schatkistverrichtingen » — kolom (17) van dezelfde tabel — alsmede de uitgaven van parastatale instellingen — in hoofdzaak het Wegenfonds — gefinancierd door uitgiften van indirecte overheids-leningen en door middel van door het Wegenfonds geaccepteerde wissels ter betaling van uitgevoerd en opge-leverd werk (Koninklijk besluit nr 41 van 29 september 1967).

⁵ Na aftrek van de emissiekosten en de extrabudgettaire aflossingen.

XI - 3. — NETTOFINANCIERINGSBEHOEFTE VAN DE STAAT EN HUN DEKKING

(Miljarden franken)

Periode	Totaal begrotings-saldo 1	Saldo van de extra-budgettaire verrichtingen 2	Schatkist-tekort 3	Aflossingen van de overheidsschuld begrepen in de begrotings-uitgaven 4	Nettofinancierings-behoefte van de Staat 5	Dekking 6				
						Beroep op de Belgische markt				Beroep op de buitenlandse markten 8
						Veranderingen			Totaal	
						in het uitstaand bedrag der gevestigde leningen en der op de markt uitgegeven certificaten op halflange termijn 6	in de andere verplichtingen op halflange termijn 7	in de verplichtingen op korte termijn 7		
(1)	(2)	(3) = (1) + (2)	(4)	(5) = (3) + (4)	(6)	(7)	(8)	(9) = (6) tot (8)	(10)	
1964	- 21,3	- 6,3	- 27,6	+ 12,6	- 15,0	+ 11,9	...	+ 2,0	+ 13,9	+ 1,1
1965	- 28,8	- 7,8	- 36,6	+ 14,5	- 22,1	+ 17,2	+ 0,5	+ 9,2	+ 26,9	- 4,8
1966	- 27,3	- 4,1	- 31,4	+ 14,3	- 17,1	+ 9,2	+ 0,9	+ 2,1	+ 12,2	+ 4,9
1967	- 30,4	- 7,9	- 38,3	+ 15,3	- 23,0	+ 20,8	+ 0,7	+ 4,0	+ 25,5	- 2,5
1968	- 37,5	- 12,3	- 49,8	+ 15,7	- 34,1	+ 24,7	+ 0,6	+ 12,5	+ 37,8	- 3,7
1969	- 37,8	- 12,7	- 50,5	+ 22,4	- 28,1	+ 18,0	+ 4,8	+ 0,2	+ 23,0	+ 5,1
1970	- 31,5	- 13,3	- 44,8	+ 21,0	- 23,8	+ 20,7	- 1,4	+ 14,9	+ 34,2	- 10,4
1970 Eerste 3 m.	- 11,0	- 4,4	- 15,4	+ 5,4	- 10,0	+ 1,5	- 0,1	+ 11,7	+ 13,1	- 3,1
Eerste 6 m.	- 25,3	- 5,1	- 30,4	+ 10,5	- 19,9	+ 9,9	- 1,7	+ 16,6	+ 24,8	- 4,9
Eerste 9 m.	- 22,1	- 10,3	- 32,4	+ 16,0	- 16,4	+ 14,7	- 2,8	+ 9,8	+ 21,7	- 5,3
1971 Eerste 3 m.	- 16,4	- 2,0	- 18,4	+ 5,0	- 13,4	+ 15,7	+ 1,5	+ 6,3	+ 23,5	- 10,1
Eerste 6 m.	- 37,4	- 2,3	- 39,7	+ 10,4	- 29,3	+ 31,4	+ 1,2	+ 18,1	+ 50,7	- 21,4
Eerste 8 m.	- 21,2	- 7,4	- 28,6	+ 12,9	- 15,7	+ 29,2	+ 0,7	+ 11,3	+ 41,2	- 25,5
Eerste 9 m.	- 32,7	- 8,3	- 41,0	+ 14,3	- 26,7	+ 28,1	+ 1,4	+ 23,5	+ 53,0	- 26,3
Eerste 10 m.	- 35,3	- 12,3	- 47,6	+ 15,7	- 31,9	+ 65,5	+ 1,2	- 6,9	+ 59,8	- 27,9
Eerste 11 m.	- 32,5	- 13,2	- 45,7	+ 17,7	- 28,0	+ 63,5	+ 0,9	- 6,7	+ 57,7	- 29,7
Eerste 12 maanden	- 39,3	- 14,0	- 53,3	+ 19,5	- 33,8	+ 62,1	+ 0,9	- 0,1	+ 62,9	- 29,1
1972 Eerste maand	- 4,2	+ 0,4	- 3,8	+ 2,2	- 1,6	- 2,0	+ 0,6	+ 3,5	+ 2,1	- 0,5
Eerste 2 m.	- 15,6	- 5,5	- 21,1	+ 3,5	- 17,6	+ 30,9	+ 0,9	- 11,5	+ 20,3	- 2,7
Eerste 3 m.	- 31,0	- 8,3	- 39,3	+ 4,3	- 35,0	+ 30,3	+ 0,7	+ 12,3	+ 43,3	- 8,3
Eerste 4 m.	- 38,9	- 9,1	- 48,0	+ 7,6	- 40,4	+ 27,6	+ 1,7	+ 19,6	+ 48,9	- 8,5
Eerste 5 m.	- 51,3	- 10,1	- 61,4	+ 8,6	- 52,8	+ 44,8	+ 1,7	+ 15,6	+ 62,1	- 9,3
Eerste 6 m.	- 64,0	- 5,4	- 69,4	+ 10,9	- 58,5	+ 42,3	+ 3,8	+ 23,6	+ 69,7	- 11,2
Eerste 7 m.	- 42,1	- 12,0	- 54,1	+ 12,1	- 42,0	+ 41,6	+ 3,5	+ 8,2	+ 53,3	- 11,3
Eerste 8 m.	- 41,5	- 14,4	- 55,9	+ 12,5	- 43,4	+ 41,4	+ 4,2	+ 9,7	+ 55,3	- 11,9

1 Cf. tabel XI-1.

2 Incl. de uitgaven van parastatale instellingen gefinancierd door uitgaven van indirecte schulden en, van november 1967 tot augustus 1969, ook de schulden gefinancierd door middel van door het Wegenfonds geaccepteerde wissels ter betaling van uitgevoerd en opgeleverd werk (Koninklijk besluit nr 41 van 29 september 1967). Excl. de uitgaven van de Z.K.O.S., die in kolom (1) zijn opgenomen.

3 Cf. noot 4 van tabel XI-2.

4 Volgens de staten van de overheidsschuld.

5 Cf. tabel XVI-8b.

6 Incl. de veranderingen in de indirecte schuld en in door het Wegenfonds geaccepteerde wissels (cf. noot 2).

7 In voorkomend geval wordt het creditsaldo van de Schatkist bij de N.B.B. en haar voorlopige beleggingen in handelspapier afgetrokken van haar verplichtingen op korte termijn.

8 Deze rubriek geeft de beweging aan van de schulden, zowel in vreemde munten als in Belgische franken, waarvan de Staat t.o.v. het buitenland de debiteur is, hetzij rechtstreeks, hetzij via Belgische instellingen.

XI - 4. — BELASTINGONTVANGSTEN (per begrotingsjaar) ¹

(Miljarden franken)

Bron : Ministerie van Financiën.

A : werkelijke ontvangsten.
B : verschillen ten opzichte van de begrotingsramingen.

Begrotingsjaar ³	Directe belastingen ²		Douanen en Accijnzen		Registratierechten		Totaal	
	A	B	A	B	A	B	A	B
1964	60,5	+ 4,7	28,2	+ 0,5	60,0	+ 4,5	148,7	+ 9,7
1965	69,6	+ 8,5	30,1	+ 0,4	65,7	+ 1,7	165,4	+10,6
1966	67,1	+ 3,3	33,7	+ 0,6	78,6	- 0,2	179,4	+ 3,7
1967	37,2	+ 1,9	37,1	+ 1,4	86,0	- 1,7	210,3	+ 1,6
1968	95,8	+ 0,4	38,7	- 0,3	92,4	- 1,1	226,9	- 1,0
1969	109,7	+ 0,1	42,8	+ 0,5	101,0	+ 1,3	253,5	+ 1,9
1970	131,5	+ 5,0	46,0	+ 3,1	105,9	+ 0,1	283,4	+ 8,2
1971	151,4	+ 8,6	46,5	- 1,6	118,8	- 0,2	316,7	+ 6,8
1970 3 ^e kwartaal	43,3	+ 0,3	11,0	+ 0,4	24,9	+ 0,2	79,2	+ 0,9
4 ^e kwartaal	33,1	+ 1,5	12,6	+ 1,3	29,8	+ 1,6	75,5	+ 4,4
1971 1 ^e kwartaal	31,0	+ 0,7	10,9	- 0,8	30,6	+ 0,2	72,5	+ 0,1
2 ^e kwartaal	31,5	+ 2,1	11,4	- 0,6	27,8	- 0,1	70,7	+ 1,4
3 ^e kwartaal	51,3	+ 3,1	11,2	- 0,8	27,6	- 0,2	90,1	+ 2,1
4 ^e kwartaal	37,5	+ 2,6	13,2	+ 0,8	32,8	...	83,5	+ 3,4
1972 1 ^e kwartaal	35,5	+ 0,4	12,1	+ 0,3	27,4	- 1,4	75,0	- 0,7
2 ^e kwartaal	34,2	- 0,8	11,7	- 0,2	31,7	- 1,2	77,6	- 2,2
3 ^e kwartaal	62,9	+ 4,8	11,6	- 0,1	30,8	+ 0,6	105,3	+ 5,3
1971 September	9,3	+ 0,7	3,6	- 0,4	5,8	- 0,1	18,7	+ 0,2
Oktober	12,1	+ 0,5	4,0	- 0,1	12,8	- 0,1	28,9	+ 0,3
November	11,7	+ 0,7	4,0	...	11,3	+ 0,2	27,0	+ 0,9
December	13,7	+ 1,4	5,2	+ 0,9	8,7	- 0,1	27,6	+ 2,2
1972 Januari	15,3	...	3,8	- 0,1	11,8	- 0,4	30,9	- 0,5
Februari	11,1	+ 0,2	3,9	+ 0,2	9,7	- 0,1	24,7	+ 0,3
Maart	9,1	+ 0,2	4,4	+ 0,2	8,1	+ 1,3	21,6	+ 1,7
April	9,4	- 0,6	3,7	- 0,4	11,4	- 1,1	24,5	- 2,1
Mei	11,2	+ 0,3	3,8	- 0,1	11,0	- 0,4	26,0	- 0,2
Juni	13,6	- 0,5	4,2	+ 0,3	9,3	+ 0,3	27,1	+ 0,1
Juli	40,5	+ 4,4	4,1	+ 0,1	12,5	+ 0,3	57,1	+ 4,8
Augustus	11,9	+ 0,5	3,7	- 0,3	11,2	+ 0,4	26,8	+ 0,6
September	10,5	- 0,1	3,8	+ 0,1	7,1	- 0,1	21,4	- 0,1

¹ Excl. de provinciale en gemeentelijke opcentimes.
² Incl. de bij voorbaat gedane stortingen.

³ Ingevolge de overgang van het stelsel van het begrotingsjaar naar dat van het beheer, werd de aanvullende periode van 1966 weggelaten en bijgevolg werden de ontvangsten die tot die periode behoord hebben gevoegd bij de rekening van 1967.

XI - 5. — INDELING VAN DE BELASTINGONTVANGSTEN ¹

(Miljarden franken)

Bron : Ministerie van Financiën.

	Dienstjaar 1971		Dienstjaar 1971 : september		Dienstjaar 1972 : september	
	Opbrengsten	Begrotingsramingen	Opbrengsten	Begrotingsramingen	Opbrengsten	Begrotingsramingen
I. Directe belastingen ²	151,4	142,8	9,3	8,6	10,5	10,6
ouderende voorheffing	1,2	1,2	0,1	0,1	0,2	0,2
roerende voorheffing	15,8	15,8	0,7	0,7	0,7	0,8
bedrijfsvoorheffing	70,1	66,3	5,4	5,0	5,9	5,8
voorafbetalingen	29,8	30,0	0,3	0,2	0,2	0,3
personenbelasting (kohieren)	21,8	20,0	2,1	1,9	2,8	2,7
vennootschapsbelasting (kohieren)	5,7	3,3	0,6	0,5	0,6	0,6
verkeersbelasting op autovoertuigen	4,9	4,6
diversen ²	2,1	1,6	0,1	0,2	0,1	0,2
II. Douanen en accijnzen	46,5	48,1	3,6	4,0	3,8	3,7
waarvan : douanen	6,4	6,8	0,5	0,6	0,4	0,4
accijnzen	38,3	41,2	2,8	3,5	3,2	3,3
bijzondere verbruiksbelastingen	1,6	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
III. Registratie	118,8	119,0	5,8	5,9	7,1	7,2
waarvan : registratie	7,4	8,0	0,5	0,6	0,7	0,6
erfenissen	4,9	4,6	0,4	0,4	0,4	0,4
B.T.W., zegel en gelijk te stellen belastingen ...	105,2	105,2	4,8	4,8	5,8	6,1
Totaal ...	316,7	309,9	18,7	18,5	21,4	21,5
Verskil t.o.v. de begrotingsramingen ...	+ 6,8		+ 0,2		- 0,1	

¹ Excl. de provinciale en gemeentelijke opcentimes.

² Incl. de geïnde of terugbetaalde bedragen betreffende de afgesloten dienstjaren en de belastingen van niet-verblijfhouders (kohieren).

N. B. — Het Belgisch Staatsblad publiceert maandelijks volledige en omstandige gegevens over de belastingontvangsten.

XI - 6. — BELASTINGONTVANGSTEN ZONDER ONDERSCHIED VAN BEGROTINGSJAAR ¹

(Miljarden franken)

Bron : Ministerie van Financiën.

Maandgemiddelden of maanden	Directe belastingen ²	Douanen en accijnzen	Registratierechten	Totaal	waarvan : voornbetalingen
1964	5,0	2,4	5,0	12,4	1,09
1965	5,6	2,5	5,5	13,6	1,07
1966	6,5	2,8	6,6	15,9	1,39
1967	7,3	3,1	7,2	17,6	1,45
1968	8,0	3,2	7,7	18,9	1,65
1969	9,1	3,6	8,4	21,1	2,11
1970	11,0	3,8	8,8	23,6	2,29
1971	12,6	3,9	9,9	26,4	2,48
1970 Eerste 3 maanden	9,6	3,7	8,3	21,6	0,91
Eerste 6 maanden	9,2	3,7	8,5	21,4	0,90
Eerste 9 maanden	10,9	3,7	8,5	23,1	2,75
1971 Eerste 3 maanden	10,3	3,6	10,2	24,1	0,96
Eerste 6 maanden	10,4	3,7	9,7	23,8	0,54
Eerste 9 maanden	12,6	3,7	9,6	25,9	3,02
1972 Eerste 3 maanden	11,8	4,0	9,2	25,0	0,97
Eerste 6 maanden	11,4	3,9	10,6	25,9	0,88
Eerste 9 maanden	14,7	3,9	10,3	28,9	3,79
1971 September	9,3	3,6	5,8	18,7	0,26
Oktober	12,1	4,0	12,8	28,9	2,40
November	11,7	4,0	11,3	27,0	0,03
December	13,7	5,2	8,7	27,6	0,23
1972 Januari	15,3	3,8	11,8	30,9	2,78
Februari	11,1	3,9	9,7	24,7	-0,02
Maart	9,1	4,4	8,1	21,6	0,17
April	9,4	3,7	11,4	24,5	1,22
Mei	11,2	3,8	11,0	26,0	0,21
Juni	13,6	4,2	9,3	27,1	1,22
Juli	40,5	4,1	12,5	57,1	28,25
Augustus	11,9	3,7	11,2	26,8	0,04
September	10,5	3,8	7,1	21,4	0,21

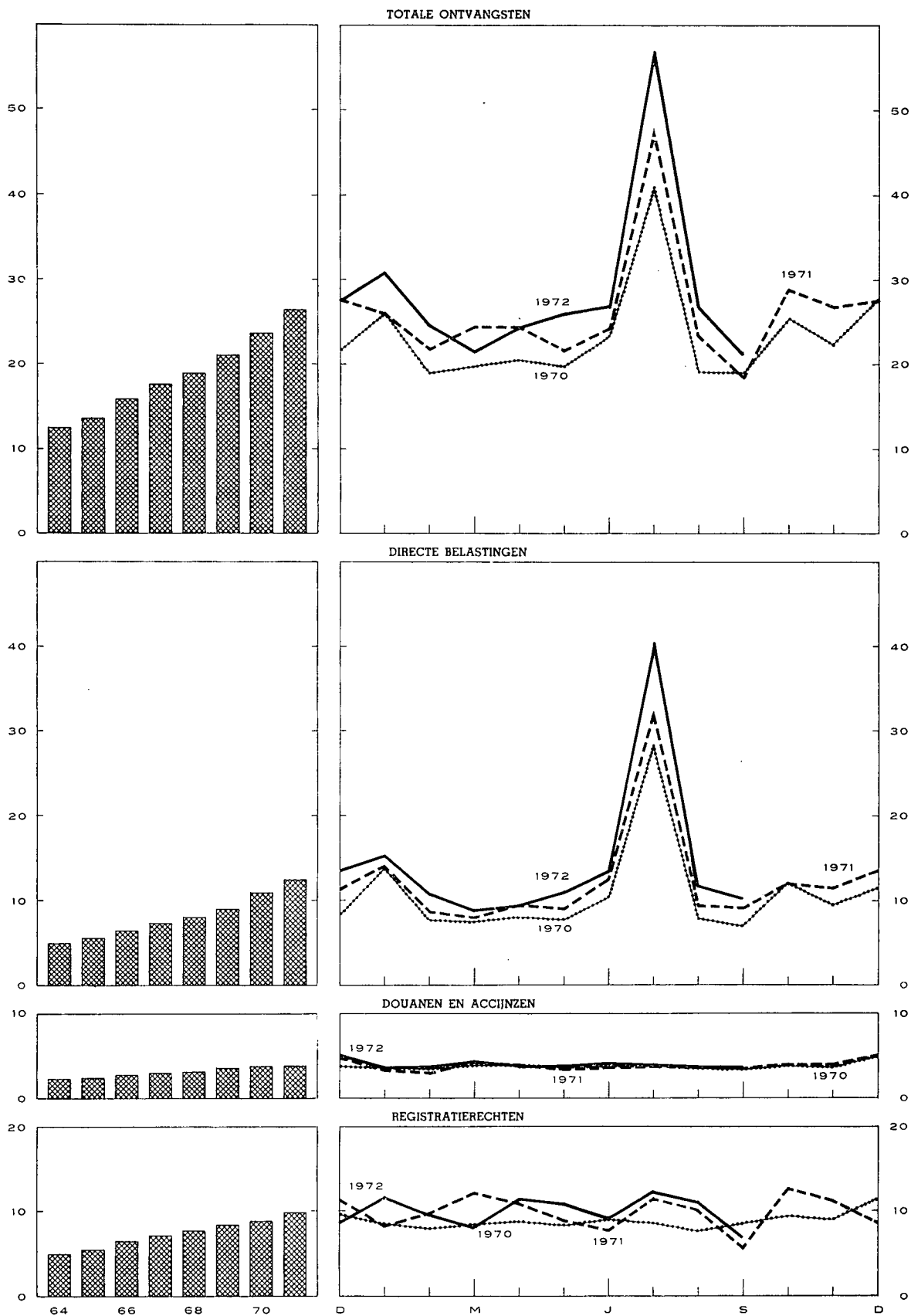
¹ Excl. de provinciale en gemeentelijke opcentimes.

² Incl. de bij voorbaat gedane stortingen.

Bibliografische referenties : *Tijdschrift voor Documentatie* (Ministerie van Financiën). — *Statistisch Jaarboek van België*. — *Statistisch Tijdschrift van het N.I.S.* — *Belgisch Staatsblad*. — *Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting* (N.B.B.) : XLIIe jaargang, deel 1, n° 3, maart 1967 :

« Hoofdstuk XI « Rijksfinanciën » van het statistisch gedeelte - Wijziging van sommige gegevens » en XLVe jaargang, deel II, n° 6, december 1970 : « Begrotingen voor 1970 en 1971 ».

**XI - 6. — BELASTINGSONTVANGSTEN
ZONDER ONDERSCHIED VAN BEGROTINGSJAAR**
(Miljarden franken)

XII. — VORDERINGEN EN SCHULDEN IN DE BELGISCHE ECONOMIE

XII - 1a. — UITSTAANDE VORDERINGEN EN SCHULDEN OP 31 DECEMBER 1969

(Miljarden franken)

SCHULDEN PER SECTOR EN PER SOORT		VORDERINGEN PER SECTOR EN PER SOORT													Totaal van de schulden (13) = (1) tot (12)
		Niet-financiële nationale sectoren						Buitenland	Financiële instellingen					Niet bepaalde sect. en aanpassingen	
		Bedrijven en particulieren	Parastatale bedrijven	Staat (Schatkist)	Overheidssector niet elders vermeld (o.m. lagere overheid)	Sociale verzekering	Geldschepende instellingen		Rentenfonds	Spaarkassen, hypotheek- en kapitalisatiemaatschappijen	Inst. voor verzekering op het leven en tegen arbeidsongevallen, pensioenfonds	Niet-geldschepende openbare kredietinstellingen			
													(1)		
Gegevens niet beschikbaar															
... Nihil of beneden F 50 miljoen															
— Niet gedane verrichtingen															
Belrijven en particulieren (1)	Accepten, handelspapier en promessen	...	—	97,2	—	6,2	...	4,6	1,1	109,0		
	Verplichtingen in rek.-courant of voorschotrek.	11,2	98,2	—	0,3	...	1,4	...	111,1		
	Obligaties	20,7	0,2	—	2,0	19,0	41,9		
	Andere leningen voor meer dan een jaar	...	0,1	0,4	...	—	181,3	49,3	179,2	...	410,4		
	Diversen	...	2,6	2,2	0,2	27,7	...	—	1,1	14,6	1,3	...	49,7		
	(Aandelen en deelnemingen)	(292,4)	(1,8)	(...)	(...)	(...)	(1,3)	(—)	(0,3)	(5,4)	(...)	(...)	(301,2)		
Totaal ...	31,8	2,7	2,2	0,2	28,1	...	195,6	—	190,9	82,9	186,6	1,1	722,1		
Parastatale bedrijven (2)	Geld op zeer korte termijn	—	...	—		
	Accepten, handelspapier en promessen	0,4	...	—	0,6	—	0,2	...	0,4	...	1,6		
	Verplichtingen in rek.-courant of voorschotrek.	0,2	1,3	1,4	0,3	...	3,1		
	Obligaties verkrijgbaar door elke belegger	21,5	0,7	3,3	4,8	0,9	5,8	0,9	...	43,2		
	Obligaties niet verkrijgbaar door elke belegger	—	0,3	...	0,2	...	1,8	5,6	...	2,2	5,2	0,8	16,6		
	Andere leningen voor meer dan een jaar	0,1	...	1,5	0,2	19,9	...	21,6	
Diversen	8,4	0,1	6,8	0,6	...	2,2	1,9	20,1		
(Aandelen en deelnemingen)	(1,0)	(...)	(17,3)	(9,2)	(...)	(...)	(0,1)	(—)	(0,4)	(0,2)	(0,5)	(0,9)	(29,6)		
Totaal ...	30,5	1,0	6,8	0,9	0,1	10,2	12,3	0,9	8,2	10,7	22,3	2,4	106,3		
Staat (Schatkist) (3)	Gelden van derden	5,6	...	—	1,7	...	50,7	0,3	6,6	64,9		
	Certificaten voor ten hoogste een jaar	...	2,0	—	0,2	0,5	23,0	64,1	4,7	8,2	...	2,2	104,8		
	Obligaties verkrijgbaar door elke belegger	156,4	2,9	—	2,3	2,3	7,9	70,7	3,6	37,4	49,2	14,2	348,7		
	Obligaties niet verkrijgbaar door elke belegger	—	0,1	—	12,6	66,5	...	3,6	1,6	6,1	91,1		
	Diversen	...	1,0	—	...	0,9	0,8	1,4	0,2	4,3		
Totaal ...	162,0	6,0	—	4,2	3,7	44,3	252,0	8,3	49,1	52,2	23,1	8,9	613,8		
Overheidssector niet elders vermeld (o.m. lagere overheid) (4)	Geld op zeer korte termijn	—	...	—		
	Verplichtingen in rek.-courant of voorschotrek.	11,4	11,4		
	Obligaties verkrijgbaar door elke belegger	27,7	0,5	...	0,3	...	0,4	5,2	1,7	5,8	10,2	2,2	54,0		
	Obligaties niet verkrijgbaar door elke belegger	—	0,4	1,6	...	14,7	1,8	...	18,9		
	Andere leningen voor meer dan een jaar	...	6,9	6,3	...	91,6	104,8		
Diversen	2,6	0,7	1,7	0,2	2,9	8,1		
Totaal ...	30,2	8,1	1,7	0,3	...	0,8	18,3	1,7	26,8	11,9	94,1	3,3	197,3		
Sociale verzekering (5)	Reserves van de sociale verzekering	7,4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7,4		
	Obligaties verkrijgbaar door elke belegger	0,2	0,2		
	Obligaties niet verkrijgbaar door elke belegger	—	0,3	...	0,6	17,5	...	0,3	18,8		
	Diversen	29,2	...	0,4	...	0,2	...	1,0	...	0,5	2,8	0,7	44,0		
Totaal ...	36,7	...	0,4	...	0,2	0,2	1,3	...	1,1	20,4	0,7	9,4	70,4		
Buitenland (6)	Geld op zeer korte termijn (Belgische franken)	—	...	—	4,8	4,8		
	Accepten, handelspapier en promessen	26,0	—	2,1	...	4,7	2,2	35,1		
	Verplichtingen in rek.-courant of voorschotrek.	18,1	—	0,1	18,2		
	Overige verplichtingen voor ten hoogste een jaar (incl. de goudvoorraad van de N.B.B.)	234,8	—	234,8		
	Obligaties	8,8	0,1	7,3	0,9	0,4	4,4	0,2	...	22,1		
	Verplichtingen van de internationale kredietinstellingen uit hoofde van de inschrijving van België	—	—	18,3	—	—	7,8	—	—	—	—	—	26,0		
	Diversen	...	2,5	8,5	...	0,4	...	0,4	0,5	0,2	12,5		
	(Aandelen en deelnemingen)	...	(0,2)	(0,5)	(—)	(2,7)	(—)	(0,2)	(1,4)	(—)	(...)	(5,1)	

SCHULDEN PER SECTOR EN PER SOORT

	Financiële instellingen														
Geldscheppende instellingen (7)	Geld	348,7	2,3	4,1	226,1	1,0	—	—	—	1,3	2,0	0,9	—	386,3	
	Geld op zeer korte termijn	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9,9	
	Brutoverplichtingen tegenover het buitenland	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	201,6	
	Deviezendeposito's van de ingezetenen	14,7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	14,7	
	Inlagen op spaarboekjes van de ingezetenen	73,2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	73,2	
	Termijndeposito's van de ingezetenen	75,5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	76,2	
	Verplichtingen niet elders vermeld	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	29,7	
	Obligaties (incl. kasbons)	20,4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	21,0	
	Diversen	0,2	—	0,3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	26,2	
	(Aandelen en deelnemingen)	(18,6)	—	(0,2)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	20,8	
	Totaal ...	532,7	2,3	4,4	26,1	1,0	205,6	35,4	—	1,3	2,5	1,8	25,7	838,9	
	Rentenfonds (8)	Geld op zeer korte termijn	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	0,6
		Certificaten voor ten hoogste een jaar	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	8,4
		Verplichtingen in rek.-courant of voorschotrek.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
		Diversen	—	—	2,8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2,9
Totaal ...	—	—	2,8	—	—	0,3	5,4	—	3,0	—	0,2	0,2	11,9		
Spaarbanken, hypotheek- en kapitalisatiemaatschappijen (9)	Direct opvraagbare deposito's	7,3	—	—	0,2	2,7	—	—	—	—	2,1	0,2	—	12,6	
	Inlagen op spaarboekjes	233,5	—	—	0,2	—	—	—	—	—	—	—	—	233,8	
	Termijndeposito's	1,7	1,4	—	0,1	2,4	—	—	—	—	2,4	0,5	—	11,4	
	Obligaties (incl. kasbons)	36,8	—	—	—	—	—	—	—	—	0,5	1,1	—	38,4	
	Wiskundige reserves van de kapitalisatiemaatschappijen	1,1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,1	
	Diversen	7,5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	11,2	
(Aandelen en deelnemingen)	(3,6)	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	(3,8)		
Totaal ...	288,0	1,4	—	0,5	5,1	—	0,1	—	0,6	5,6	0,7	6,5	308,5		
Instellingen voor verzekering van het leven en tegen arbeidsongevallen (10)	Reserves van de sociale verzekering	32,2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	32,2	
	Wiskundige reserves	213,7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	233,2	
	Obligaties niet verkrijgbaar door elke belegger	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	0,3	
	Diversen	14,7	—	0,8	—	1,3	0,2	—	—	—	—	—	—	19,1	
Totaal ...	260,6	—	0,8	—	1,3	19,7	—	—	—	0,3	—	2,1	284,8		
Niet-geldscheppende openbare kredietinstellingen (11)	Direct opvraagbare deposito's	4,7	—	—	0,4	—	—	—	—	—	0,1	—	—	5,3	
	Geld op zeer korte termijn	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4,6	
	Inlagen op spaarboekjes	12,8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12,8	
	Termijndeposito's	4,5	0,9	—	4,2	3,2	1,4	1,6	—	0,4	1,3	0,1	0,7	18,2	
	Verplichtingen in rek.-courant of voorschotrek.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4,4	
	Obligaties verkrijgbaar door elke belegger	135,9	0,3	—	0,4	3,6	0,1	20,3	0,7	15,6	27,1	1,9	—	206,0	
	Obligaties niet verkrijgbaar door elke belegger	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	54,0	
	Diversen	6,9	—	16,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	31,8	
	(Aandelen en deelnemingen)	(0,1)	(...)	(1,2)	(0,7)	(...)	(...)	(0,2)	(—)	(...)	(...)	(...)	(...)	(2,2)	
Totaal ...	164,8	1,2	16,0	5,0	8,1	17,7	28,1	0,7	28,1	52,7	2,5	12,1	337,0		
Niet bepaalde sectoren en aanpassingen (12)		—	4,5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	57,9	
(1) tot (12)	Totaal van de vorderingen	1.546,0	29,7	61,8	37,3	52,7	298,9	871,3	13,3	327,1	249,5	340,7	74,0	3.902,4	

Noot : Wegens de afrondingen zijn de totalen niet noodzakelijk gelijk aan de som van de posten.

XII - 1b. — UITSTAANDE VORDERINGEN EN SCHULDEN OP 31 DECEMBER 1970

(Miljarden franken)

SCHULDEN PER SECTOR EN PER SOORT		VORDERINGEN PER SECTOR EN PER SOORT													Totaal van de schulden (13) = (1) tot (12)
		Niet-financiële nationale sectoren						Buitenland	Financiële instellingen					Niet bepaalde sect. en aanpassingen	
		Bedrijven en particulieren	Parastatale bedrijven	Staat (Schatkist)	Overheidssector niet elders vermeld (o.m. lagere overheid)	Sociale verzekering	Geldschepende instellingen		Rentenfonds	Spaarkassen, hypotheek- en kapitalisatiemaatschappijen	Inst. voor verzekering op het leven en tegen arbeidsongevallen, pensioenfondsen (10)	Niet-geldscheppende openbare kredietinstellingen			
													(1)		
Gegevens niet beschikbaar															
... Nihil of beneden F 50 miljoen															
— Niet gedane verrichtingen															
Niet-financiële nationale sectoren	Bedrijven en particulieren (1)	Accepten, handelspapier en promessen	...	—	104,1	—	7,7	...	7,8	— 0,3	119,4	
		Verplichtingen in rek.-courant of voorschotrek.	10,4	113,7	—	0,3	...	1,8	...	126,3	
		Obligaties	19,6	0,6	—	3,2	22,4	45,8	
		Andere leningen voor meer dan een jaar	...	0,1	...	0,6	—	198,2	50,9	198,6	...	448,4	
		Diversen	...	2,9	2,7	0,1	32,4	...	—	1,3	17,7	2,6	...	59,6	
	(Aandelen en deelnemingen)	(323,2)	(2,1)	(0,5)	(1,5)	(—)	(0,6)	(6,2)	(...)	(...)	(334,1)	
	Totaal ...	30,0	3,0	2,7	0,1	33,0	...	218,4	—	210,7	91,0	210,8	— 0,3	799,5	
	Parastatale bedrijven (2)	Geld op zeer korte termijn	
		Accepten, handelspapier en promessen	0,3	...	—	0,6	—	0,2	...	1,0	...	2,1	
		Verplichtingen in rek.-courant of voorschotrek.	0,2	1,1	—	1,9	
Obligaties verkrijgbaar door elke belegger		21,8	0,6	0,1	3,1	7,2	0,7	6,0	6,0	1,3	...	46,8	
Obligaties niet verkrijgbaar door elke belegger		—	0,3	...	0,2	...	0,7	6,9	...	2,2	5,0	1,9	1,6	18,9	
Andere leningen voor meer dan een jaar	0,1	...	2,1	...	—	0,3	0,2	23,9	...	26,6		
Diversen	10,3	0,1	5,7	0,6	...	2,5	0,7	—	2,1	22,0		
(Aandelen en deelnemingen)	(1,0)	...	(17,8)	(9,9)	(...)	...	(0,1)	(—)	(0,5)	(0,2)	(0,6)	(0,9)	(31,0)		
Totaal ...	32,7	1,0	5,7	0,9	0,1	9,1	16,4	0,7	8,7	11,2	28,1	3,8	118,4		
Staat (Schatkist) (3)	Gelden van derden	2,6	...	—	2,4	...	55,4	0,1	13,1	73,6		
	Certificaten voor ten hoogste een jaar	...	1,7	—	0,2	...	25,5	50,7	4,2	14,1	0,6	10,3	107,4		
	Obligaties verkrijgbaar door elke belegger	163,5	2,7	—	2,3	2,6	6,7	80,5	3,5	39,1	50,6	13,9	2,6	367,9	
	Obligaties niet verkrijgbaar door elke belegger	—	0,2	—	10,2	67,8	...	3,5	1,6	3,5	0,8	87,6	
	Diversen	...	0,7	—	...	1,3	1,1	0,7	0,2	...	4,0	
Totaal ...	166,0	5,4	—	4,9	3,9	43,5	254,4	7,7	56,6	53,6	28,0	16,5	640,5		
Overheidssector niet elders vermeld (o.m. lagere overheid) (4)	Geld op zeer korte termijn	—	...	—		
	Verplichtingen in rek.-courant of voorschotrek.	14,5	—	14,5		
	Obligaties verkrijgbaar door elke belegger	31,0	0,5	...	0,3	...	0,4	9,9	1,2	6,4	11,3	1,8	62,8		
	Obligaties niet verkrijgbaar door elke belegger	—	2,3	...	15,3	1,6	...	0,4	19,6		
	Andere leningen voor meer dan een jaar	...	7,1	7,0	...	102,7	...	116,8		
Diversen	2,6	0,9	1,7	—	...	0,4	0,9	6,4			
Totaal ...	33,6	8,5	1,7	0,3	...	0,4	26,7	1,2	28,7	12,9	104,9	1,3	220,2		
Sociale verzekering (5)	Reserves van de sociale verzekering	16,4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	16,4		
	Obligaties verkrijgbaar door elke belegger	0,2	0,1	0,2		
	Obligaties niet verkrijgbaar door elke belegger	0,2	...	0,7	21,2	22,1		
	Diversen	27,6	...	0,7	...	0,2	...	1,9	...	0,4	1,4	0,1	11,8	44,2	
Totaal ...	44,0	...	0,7	...	0,2	0,2	2,1	...	1,1	22,6	0,1	11,9	82,9		
Buitenland (6)	Geld op zeer korte termijn (Belgische franken)	—	...	—	—	5,6	5,6		
	Accepten, handelspapier en promessen	—	—	29,4	—	2,8	...	6,9	4,1	43,2	
	Verplichtingen in rek.-courant of voorschotrek.	—	43,1	—	43,1		
	Overige verplichtingen voor ten hoogste een jaar (incl. de goudvoorraad van de N.B.B.)	—	281,0	—	281,0		
	Obligaties	8,9	0,1	—	14,6	0,9	0,6	4,7	0,2	...	29,9	
	Verplichtingen van de internationale kredietinstellingen uit hoofde van de inschrijving van België	—	—	18,2	—	—	—	19,6	—	—	—	—	—	37,8	
	Diversen	...	2,7	8,8	...	0,5	—	0,8	—	...	0,6	0,2	...	13,6	
(Aandelen en deelnemingen)	...	(0,2)	(0,5)	(—)	(3,4)	(—)	(0,3)	(1,4)	(—)	(...)	(5,8)		

SCHULDEN PER SECTOR EN PER SOORT

		Financiële instellingen												
Geldscheppende instellingen (7)	Geld op zeer korte termijn	378,8	2,4	5,3	25,7	1,6	1,5	1,9	1,4	...	418,6
	Brutoverplichtingen tegenover het buitenland	—	—	—	—	—	7,3	4,4	1,1	0,4	...	0,5	...	13,7
	Deviezendeposito's van de ingezetenen	11,4	—	—	—	—	282,0	—	—	—	—	—	—	282,0
	Inlagen op spaarboekjes van de ingezetenen	76,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	76,0
	Termijndeposito's van de ingezetenen	89,4	—	—	—	—	—	—	—	—	...	0,5	...	89,9
	Verplichtingen niet elders vermeld	—	—	...	—	—	—	37,6	...	—	—	37,6
	Obligaties (incl. kasbons)	24,7	—	—	—	—	—	—	—	...	0,8	—	...	25,6
	Diversen	0,2	...	0,2	31,2
	(Aandelen en deelnemingen)	(18,8)	—	(0,2)	—	—	—	(1,8)	—	(0,4)	(0,3)	—	—	(21,5)
	Totaal	580,5	2,4	5,5	25,7	1,6	289,3	42,0	1,1	1,9	2,7	2,4	31,2	986,3
Rentenfonds (8)	Geld op zeer korte termijn	—	...	—	—	
	Certificaten voor ten hoogste een jaar	—	—	—	...	—	...	6,4	—	2,1	—	0,2	...	
	Verplichtingen in rek.-courant of voorschotrek	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	...	
	Diversen	—	—	2,8	—	—	—	—	—	—	—	0,1	...	
Totaal	—	...	2,8	6,4	—	2,1	...	0,2	0,1	11,7	
Spaarkassen, hypotheek- en kapitalisatiemaatschappijen (9)	Direct opvraagbare deposito's	8,0	3,3	...	—	...	4,0	0,5	...	15,8	
	Inlagen op spaarboekjes	250,3	...	—	0,6	—	250,9	
	Termijndeposito's	3,4	1,1	...	1,2	3,3	...	—	0,1	3,0	0,3	0,6	13,0	
	Obligaties (incl. kasbons)	48,1	—	0,3	0,8	49,2	
	Wiskundige reserves van de kapitalisatiemaatschappijen	1,1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1,1	
	Diversen	8,0	0,1	4,8	12,9	
	(Aandelen en deelnemingen)	(3,8)	—	—	—	—	—	—	(0,1)	—	—	—	(3,9)	
Totaal	318,9	1,1	...	1,8	6,6	...	0,1	...	0,5	7,8	0,8	5,4	342,9	
Instellingen voor verzekering op het leven en tegen arbeidsongeschiktheid (10)	Reserves van de sociale verzekering	35,5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	35,5	
	Wiskundige reserves	225,4	—	—	—	—	20,6	—	—	—	—	—	246,0	
	Obligaties niet verkrijgbaar door elke belegger	—	
	Diversen	17,9	...	0,7	...	1,0	0,2	2,5	22,2	
	Totaal	278,8	...	0,7	...	1,0	20,8	2,5	303,7
Niet-geldscheppende openbare kredietinstellingen (11)	Direct opvraagbare deposito's	5,2	0,3	0,1	—	...	0,1	...	5,6	
	Geld op zeer korte termijn	—	...	—	2,6	0,2	...	1,8	...	0,1	4,8	
	Inlagen op spaarboekjes	13,5	...	—	—	13,5	
	Termijndeposito's	5,1	1,8	...	4,1	4,2	1,7	1,8	—	0,2	1,1	...	20,8	
	Verplichtingen in rek.-courant of voorschotrek	1,3	—	3,5	...	0,3	5,1	
	Obligaties verkrijgbaar door elke belegger	161,3	0,4	...	0,3	4,1	...	27,9	0,5	17,4	27,8	2,1	241,9	
	Obligaties niet verkrijgbaar door elke belegger	—	1,8	14,1	6,9	...	8,1	24,1	...	58,0	
	Diversen	7,3	...	16,6	0,1	...	0,3	36,1	
	(Aandelen en deelnemingen)	(0,1)	(...)	(1,2)	(0,7)	(...)	(...)	(0,2)	(—)	(...)	(...)	(...)	(...)	
	Totaal	192,4	2,1	16,6	4,8	10,1	18,4	38,2	0,5	31,1	53,1	2,8	15,6	385,7
Niet bepaalde sectoren en aanpassingen (12)		—	4,2	3,7	...	20,4	0,9	16,6	5,9	3,9	—	55,6
	Totaal van de vorderingen	1.685,9	30,4	63,4	38,5	60,7	381,6	1.019,0	13,1	361,4	266,2	389,2	92,1	4.401,5

Noot : Wegens de afrondingen zijn de totalen niet noodzakelijk gelijk aan de som van de posten.

SCHULDEN PER SECTOR EN PER SOORT

	Financiële instellingen													
Geldscheppende instellingen (7)	Geld	+30,1	+ 0,1	+ 1,2	- 0,4	+ 0,6	—	—	+ 0,2	- 0,1	+ 0,5	—	+ 32,2	
	Geld op zeer korte termijn	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+ 3,8	
	Brutoverplichtingen tegenover het buitenland	—	—	—	—	—	+80,4	- 1,3	+ 1,1	+ 0,4	—	+ 0,3	+ 80,4	
	Deviezendeposito's van de ingezetenen	- 3,4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	- 3,4	
	Inlagen op spaarboekjes van de ingezetenen	+ 2,8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+ 2,8	
	Termijndeposito's van de ingezetenen	+13,9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	- 0,2	+ 13,8	
	Verplichtingen niet elders vermeld	—	—	—	—	—	—	+ 7,9	—	—	—	—	+ 7,9	
	Obligaties (incl. kasbons)	+ 4,3	—	—	—	—	—	—	—	—	+ 0,3	—	+ 4,6	
	Diversen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+ 1,9	
	(Aandelen en deelnemingen)	(+ 0,2)	—	(...)	—	—	—	(+ 0,4)	—	(+ 0,1)	(...)	—	(+ 0,7)	
Totaal ...	+47,7	+ 0,1	+ 1,1	- 0,4	+ 0,6	+83,7	+ 6,6	+ 1,1	+ 0,6	+ 0,2	+ 0,6	+ 1,9	+143,9	
Rentenfonds (8)	Geld op zeer korte termijn	—	—	—	—	—	- 0,3	—	—	- 0,2	—	- 0,1	- 0,6	
	Certificaten voor ten hoogste een jaar	—	—	—	—	—	—	+ 1,0	—	- 0,6	—	—	+ 0,4	
	Verplichtingen in rek.-courant of voorschotrek	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
	Diversen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Totaal ...	—	—	—	—	—	- 0,3	+ 1,0	—	- 0,8	—	—	- 0,1	- 0,2	
Spaarkas-, hypotheek- en kapitalisatiemaatschappijen (9)	Direct opvraagbare deposito's	+ 0,7	—	—	- 0,2	+ 0,6	—	—	—	—	+ 1,9	+ 0,2	+ 3,2	
	Inlagen op spaarboekjes	+16,7	—	—	+ 0,4	—	—	—	—	—	—	—	+ 17,1	
	Termijndeposito's	+ 1,7	- 0,3	—	+ 1,1	+ 0,9	—	—	+ 0,1	+ 0,6	- 0,1	- 2,3	+ 1,6	
	Obligaties (incl. kasbons)	+11,3	—	—	—	—	—	—	—	- 0,3	- 0,2	—	+ 10,8	
	Wiskundige reserves van de kapitalisatiemaatschappijen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
	Diversen	+ 0,5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+ 1,2	+ 1,7	
	(Aandelen en deelnemingen)	(+ 0,2)	—	—	—	—	—	—	—	(- 0,1)	—	—	(+ 0,1)	
Totaal ...	+30,9	- 0,3	—	+ 1,3	+ 1,5	—	—	—	- 0,2	+ 2,3	+ 0,1	- 1,1	+ 34,4	
Instellingen voor verzekering op het leven en tegen arbeidsongevallen en pensioenfonden (10)	Reserves van de sociale verzekering	+ 3,3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+ 3,3	
	Wiskundige reserves	+11,8	—	—	—	—	- 1,0 ⁶	—	—	—	—	—	+ 12,8	
	Obligaties niet verkrijgbaar door elke belegger	—	—	—	—	—	—	—	—	—	- 0,3	—	- 0,3	
	Diversen	+ 3,2	—	- 0,1	—	- 0,3	+ 0,1	—	—	—	—	+ 0,3	+ 3,1	
Totaal ...	+18,2	—	- 0,1	—	- 0,3	+ 1,1	—	—	—	- 0,3	—	+ 0,3	+ 18,9	
Niet-geldscheppende openbare kredietinstellingen (11)	Direct opvraagbare deposito's	+ 0,5	—	—	- 0,1	—	- 0,1	—	—	—	—	—	+ 0,3	
	Geld op zeer korte termijn	—	—	—	—	—	+ 0,6	- 0,4	—	- 0,3	—	+ 0,1	+ 0,2	
	Inlagen op spaarboekjes	+ 0,7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	+ 0,7	
	Termijndeposito's	+ 0,6	+ 0,9	—	—	+ 1,0	+ 0,4	+ 0,2	—	- 0,2	- 0,2	—	+ 2,5	
	Verplichtingen in rek.-courant of voorschotrek	—	—	—	—	—	—	+ 0,3	—	+ 0,3	—	+ 0,1	+ 0,7	
	Obligaties verkrijgbaar door elke belegger	+25,4	—	—	- 0,1	+ 0,5	—	+ 7,6	- 0,2	+ 1,8	+ 0,7	+ 0,2	+ 35,9	
	Obligaties niet verkrijgbaar door elke belegger	—	—	—	—	+ 0,5	- 0,3	+ 2,4	—	+ 1,4	—	—	+ 4,1	
	Diversen	+ 0,4	—	+ 0,6	—	—	—	—	—	—	—	—	+ 3,3	
	(Aandelen en deelnemingen)	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)	(-)	(...)	(...)	(...)	(...)	
	Totaal ...	+27,7	+ 0,9	+ 0,6	- 0,2	+ 2,0	+ 0,7	+10,0	- 0,2	+ 3,0	+ 0,5	+ 0,3	+ 3,5	+ 48,7
Niet bepaalde sectoren en aanpassingen (12)		—	- 0,2	—	—	- 0,8	—	- 3,4	—	+ 1,3	+ 0,5	+ 0,2	—	
		—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
(13) = (1) tot (12)	Totaal van de vorderingen	+151,3	+ 0,7	+ 2,2	+ 1,2	+ 8,0	+97,3	+144,1	- 0,2	+34,3	+16,7	+48,5	+14,6	+518,6

Noot : Wegens de afrondingen zijn de totalen niet noodzakelijk gelijk aan de som van de posten.

1 Voor de jaren 1958, 1959 en 1960, cf. Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting, XXXVIIIe jaargang, deel I, nr 2, februari 1963; voor het jaar 1961, cf. hetzelfde Tijdschrift, XXXIXe jaargang, deel I, nr 3, maart 1964; voor het jaar 1962, cf. hetzelfde Tijdschrift, XLe jaargang, deel II, nr 4, oktober 1965; voor het jaar 1963, cf. hetzelfde Tijdschrift, XLIIe jaargang, deel I, nr 5, mei 1966; voor het jaar 1964, cf. hetzelfde Tijdschrift, XLIIIe jaargang, deel I, nr 3, maart 1967; voor het jaar 1965, cf. hetzelfde Tijdschrift, XLIIIe jaargang, deel I, nr 3, maart 1968; voor het jaar 1966, cf. hetzelfde Tijdschrift, XLIVe jaargang, deel I, nr 4,

april 1969; voor het jaar 1967, cf. hetzelfde Tijdschrift, XLIVe jaargang, deel II, nr 6, december 1969; voor het jaar 1968, cf. hetzelfde Tijdschrift, XLVe jaargang, deel II, nr 4, oktober 1970; voor het jaar 1969, cf. hetzelfde Tijdschrift, XLVIe jaargang, deel II, nr 5, november 1971.
 2 Cf. rubrieken 4.322, 4.323, 4.324 en 4.89 van tabel IX-1.
 3 Cf. rubriek 4.321 van tabel IX-1 (met inbegrip van de obligaties).
 4 Cf. rubrieken 4.312, 4.313 en 4.314 van tabel IX-1.
 5 Cf. rubriek 4.311 van tabel IX-1 (met inbegrip van de obligaties voor de creditsector « Bedrijven en particulieren »).
 6 In de betalingsbalans is deze beweging niet opgenomen in de kapitaalverrichtingen.

XII - 3a. — UITSTAANDE VORDERINGEN EN SCHULDEN OP 31 DECEMBER 1969

Totalen per sector
(Miljarden franken)

..... Gegevens niet beschikbaar ... Nihil of beneden F 50 miljoen — Niet gedane verrichtingen	Bedrijven en particulieren	Parastatale bedrijven	Staat (Schatkist)	Overheidssector niet elders vermeld	Sociale verzekering	Niet-financiële nationale sectoren samen (6) = (1) tot (5)	Buitenland	Geldscheppende instellingen	Rentenfondsen	Spaarkassen, hypotheek- en kapitalisatiemaatschappijen	Instellingen voor verzekering op het leven en tegen arbeidsongevallen, pensioenfondsen	Niet-geldscheppende openbare kredietinstellingen	Financiële instellingen samen (13) = (8) tot (12)	Niet bepaalde sectoren en aanpassingen	Totaal van de schulden (15) = (6) + (7) + (13) + (14)
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)	(14)	(15)
1. Bedrijven en particulieren	31,8	2,7	2,2	0,2	28,1	65,0	...	195,6	—	190,9	82,9	186,6	656,0	1,1	722,1
2. Parastatale bedrijven	30,5	1,0	6,8	0,9	0,1	39,3	10,2	12,3	0,9	8,2	10,7	22,3	54,4	2,4	106,3
3. Staat (Schatkist)	162,0	6,0	—	4,2	3,7	175,9	44,3	252,0	8,3	49,1	52,2	23,1	384,7	8,9	613,8
4. Overheidssector niet elders vermeld	30,2	8,1	1,7	0,3	...	40,3	0,8	18,3	1,7	26,8	11,9	94,1	152,8	3,3	197,3
5. Sociale verzekering	36,7	...	0,4	...	0,2	37,3	0,2	1,3	...	1,1	20,4	0,7	23,5	9,4	70,4
6. Niet-financiële nationale sectoren samen	291,2	17,8	11,1	5,6	32,1	357,8	55,5	479,5	10,9	276,1	178,1	326,8	1.271,4	25,1	1.709,9
7. Buitenland	8,8	2,5	26,8	0,5	38,6	—	299,2	0,9	2,7	4,9	5,1	312,8	2,2	353,5
8. Geldscheppende instellingen	532,7	2,3	4,4	26,1	1,0	566,5	205,6	35,4	...	1,3	2,5	1,8	41,0	25,7	838,9
9. Rentenfonds	—	...	2,8	2,8	0,3	5,4	—	3,0	...	0,2	8,6	0,2	11,9
10. Spaarkassen, hypotheek- en kapitalisatiemaatschappijen	288,0	1,4	...	0,5	5,1	295,0	0,1	...	0,6	5,6	0,7	7,0	6,5	308,5
11. Instellingen voor verzekering op het leven en tegen arbeidsongevallen, pensioenfondsen	260,6	...	0,8	...	1,3	262,7	19,7	0,3	...	0,3	2,1	284,8
12. Niet-geldscheppende openbare kredietinstellingen	164,8	1,2	16,0	5,0	8,1	195,1	17,7	28,1	0,7	28,1	52,7	2,5	112,1	12,1	337,0
13. Financiële instellingen samen ...	1.246,1	4,9	24,0	31,6	15,5	1.322,1	243,3	69,0	0,7	33,0	61,1	5,2	169,0	46,6	1.781,1
14. Niet bepaalde sectoren en aanpassingen	4,5	4,6	9,1	23,7	0,8	15,2	5,4	3,7	48,8	—	57,9
15. Totaal van de vorderingen	1.546,0	29,7	61,8	37,3	52,7	1.727,5	298,9	871,3	13,3	327,1	249,5	340,7	1.801,9	74,0	3.902,4
16. Saldo van de vorderingen en schulden	+ 823,9	— 76,6	— 552,0	— 160,0	— 17,7	+ 17,6	— 54,6	+ 32,4	+ 1,4	+ 18,6	— 35,3	+ 3,7	+ 20,8	+ 16,1	—

Noot : Wegens de afrondingen zijn de totalen niet noodzakelijk gelijk aan de som van de posten.

XII - 3b. — UITSTAANDE VORDERINGEN EN SCHULDEN OP 31 DECEMBER 1970

Totalen per sector
(Miljarden franken)

..... Gegevens niet beschikbaar ... Nihil of beneden F 50 miljoen — Niet gedane verrichtingen	Bedrijven en particulieren	Parastatale bedrijven	Staat (Schatkist)	Overheidssector niet elders vermeld	Sociale verzekering	Niet-financiële nationale sectoren samen (6) = (1) tot (5)	Buitenland	Geldscheppende instellingen	Rentenfondsen	Spaarkassen, hypotheek- en kapitalisatiemaatschappijen	Instellingen voor verzekering op het leven en tegen arbeidsongevallen, pensioenfondsen	Niet-geldscheppende openbare kredietinstellingen	Financiële instellingen samen (13) = (8) tot (12)	Niet bepaalde sectoren en aanpassingen (14)	Totaal van de schulden (15) = (6) + (7) + (13) + (14)
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)	(14)	(15)
1. Bedrijven en particulieren	30,0	3,0	2,7	0,1	33,0	68,8	...	218,4	—	210,7	91,0	210,8	730,9	— 0,3	799,5
2. Parastatale bedrijven	32,7	1,0	5,7	0,9	0,1	40,4	9,1	16,4	0,7	8,7	11,2	28,1	65,1	3,8	118,4
3. Staat (Schatkist)	166,0	5,4	—	4,9	3,9	180,2	43,5	254,4	7,7	56,6	53,6	28,0	400,3	16,5	640,5
4. Overheidssector niet elders vermeld	33,6	8,5	1,7	0,3	...	44,1	0,4	26,7	1,2	28,7	12,9	104,9	174,4	1,3	220,2
5. Sociale verzekering	44,0	...	0,7	...	0,2	44,9	0,2	2,1	...	1,1	22,6	0,1	25,9	11,9	82,9
6. Niet-financiële nationale sectoren samen	306,3	17,9	10,8	6,2	37,2	378,4	53,2	518,0	9,6	305,8	191,3	371,9	1.396,6	33,2	1.861,5
7. Buitenland	8,9	2,7	27,0	0,5	39,1	—	394,0	0,9	3,4	5,3	7,3	410,9	4,1	454,2
8. Geldscheppende instellingen	580,5	2,4	5,5	25,7	1,6	615,7	289,3	42,0	1,1	1,9	2,7	2,4	50,1	31,2	986,3
9. Rentenfonds	—	...	2,8	2,8	...	6,4	—	2,1	...	0,2	8,7	0,1	11,7
10. Spaarkassen, hypotheek- en kapitalisatiemaatschappijen	318,9	1,1	...	1,8	6,6	328,4	0,1	...	0,5	7,8	0,8	9,2	5,4	342,9
11. Instellingen voor verzekering op het leven en tegen arbeidsongevallen, pensioenfondsen	278,8	...	0,7	...	1,0	280,5	20,8	2,5	303,7
12. Niet-geldscheppende openbare kredietinstellingen	192,4	2,1	16,6	4,8	10,1	226,0	18,4	38,2	0,5	31,1	53,1	2,8	125,7	15,6	385,7
13. Financiële instellingen samen ...	1.370,6	5,6	25,6	32,3	19,3	1.453,4	328,5	86,7	1,6	35,6	63,6	6,2	193,7	54,8	2.030,3
14. Niet bepaalde sectoren en aanpassingen	4,2	3,7	7,9	20,4	0,9	16,6	5,9	3,9	47,7	—	55,6
15. Totaal van de vorderingen	1.685,9	30,4	63,4	38,5	60,7	1.878,9	381,6	1.019,0	13,1	361,4	266,2	389,2	2.048,9	92,1	4.401,5
16. Saldo van de vorderingen en schulden	+ 886,4	— 88,0	— 577,1	— 181,7	— 22,2	+ 17,4	— 72,6	+ 32,7	+ 1,4	+ 18,5	— 37,5	+ 3,5	+ 18,6	+ 36,5	—

Noot : Wegens de afrondingen zijn de totalen niet noodzakelijk gelijk aan de som van de posten.

XII - 4. — BEWEGINGEN VAN DE VORDERINGEN EN SCHULDEN IN 1970

Totalen per sector

(Miljarden franken)

..... Gegevens niet beschikbaar ... Nihil of beneden F 50 miljoen — Niet gedane verrichtingen	Bedrijven en particulieren	Parastatale bedrijven	Staat (Schatkist)	Overheids- sector niet elders vermeld	Sociale verzekering	Niet- financiële nationale sectoren samen	Buitenland	Geld- scheppende instellingen	Rentenfonds	Spaarkassen, hypotheek- en kapitali- satiemaat- schappijen	Instellingen voor verzekering op het leven en tegen arbeids- ongevallen, pensioen- fondsen	Niet-geld- scheppende openbare krediet- instellingen	Financiële instellingen samen	Niet bepaalde sectoren en aan- passingen	Totaal van de schulden
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6) = (1) tot (5)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13) = (8) tot (12)	(14)	(15) = (6) + (7) + (13) + (14)
1. Bedrijven en particulieren	- 1,8	+ 0,3	+ 0,5	- 0,1	+ 4,9	+ 3,8	+ 14,0	+ 22,8	—	+ 19,8	+ 8,1	+ 24,2	+ 74,9	- 1,3	+ 91,4
2. Parastatale bedrijven	+ 2,3	- 0,1	- 1,1	+ 1,1	- 1,1	+ 4,0	- 0,2	+ 0,5	+ 0,5	+ 5,8	+ 10,6	+ 1,4	+ 12,1
3. Staat (Schatkist)	+ 4,0	- 0,6	—	+ 0,7	+ 0,1	+ 4,2	- 0,3	+ 2,4	- 0,5	+ 7,5	+ 1,3	+ 4,9	+ 15,6	+ 7,6	+ 27,2
4. Overheidssector niet elders ver- meld	+ 3,4	+ 0,3	+ 3,7	- 0,4	+ 8,4	- 0,5	+ 1,9	+ 1,0	+ 10,8	+ 21,6	- 2,0	+ 22,9
5. Sociale verzekering	+ 7,3	...	+ 0,3	+ 7,6	- 0,1	+ 0,8	+ 2,3	- 0,5	+ 2,6	+ 2,4	+ 12,5
6. Niet-financiële nationale sectoren samen	+ 15,2	- 0,1	- 0,3	+ 0,6	+ 5,0	+ 20,4	+ 12,1	+ 38,4	- 1,2	+ 29,7	+ 13,2	+ 45,2	+ 125,3	+ 8,2	+ 166,1
7. Buitenland	+ 11,6	+ 0,2	+ 0,8	+ 0,1	+ 12,7	—	+ 91,5	...	+ 0,7	+ 0,3	+ 2,2	+ 94,7	+ 1,9	+ 109,3
8. Geldscheppende instellingen	+ 47,7	+ 0,1	+ 1,1	- 0,4	+ 0,6	+ 49,1	+ 83,7	+ 6,6	+ 1,1	+ 0,6	+ 0,2	+ 0,6	+ 9,1	+ 1,9	+ 143,9
9. Rentenfonds	—	- 0,3	+ 1,0	—	- 0,8	+ 0,2	- 0,1	- 0,2
10. Spaarkassen, hypotheek- en kapi- talisatiemaatschappijen	+ 30,9	- 0,3	...	+ 1,3	+ 1,5	+ 33,4	- 0,2	+ 2,3	+ 0,1	+ 2,2	- 1,1	+ 34,4
11. Instellingen voor verzekering op het leven en tegen arbeidsongeval- len, pensioenfondsen	+ 18,2	...	- 0,1	...	- 0,3	+ 17,8	+ 1,1	- 0,3	...	- 0,3	+ 0,3	+ 18,9
12. Niet-geldscheppende openbare kre- dietinstellingen	+ 27,7	+ 0,9	+ 0,6	- 0,2	+ 2,0	+ 31,0	+ 0,7	+ 10,0	- 0,2	+ 3,0	+ 0,5	+ 0,3	+ 13,6	+ 3,5	+ 48,7
13. Financiële instellingen samen ...	+ 124,5	+ 0,7	+ 1,6	+ 0,7	+ 3,8	+ 131,3	+ 85,2	+ 17,6	+ 0,9	+ 2,6	+ 2,7	+ 1,0	+ 24,8	+ 4,5	+ 245,7
14. Niet bepaalde sectoren en aanpas- singen	- 0,2	- 0,8	- 1,0	...	- 3,4	...	+ 1,3	+ 0,5	+ 0,2	- 1,4	—	- 2,4
15. Totaal van de vorderingen	+ 151,3	+ 0,7	+ 2,2	+ 1,2	+ 8,0	+ 163,4	+ 97,3	+ 144,1	- 0,2	+ 34,3	+ 16,7	+ 48,5	+ 243,4	+ 14,6	+ 518,6
16. Saldo van de vorderingen en schulden	+ 59,9	- 11,4	- 25,0	- 21,7	- 4,5	- 2,7	- 12,0	+ 0,2	...	- 0,1	- 2,2	- 0,2	- 2,3	+ 17,0	—

Noot : Wegens de afrondingen zijn de totalen niet noodzakelijk gelijk aan de som van de posten.

XIII. — GELDSCHEPPENDE INSTELLINGEN

1. — GEZAMENLIJKE BALANSEN VAN DE GELDSCHEPPENDE INSTELLINGEN

(Miljarden franken)

Einde periode	Geldhoeveelheid	Quasi monetaire liquiditeiten			Totaal van de geldhoeveelheid en van de quasi monetaire liquiditeiten (5) = (1) tot (4)	Goudvoorraad en netto deviezenpositie	Vorderingen op de overheid		Discontokredieten, voorschotten en acceptkredieten aan bedrijven en particulieren		Vorderingen op en schulden tegenover niet geldscheppende financiële instellingen		Obligatieleeningen van de depositobanken	Diversen 4
		In handen van de bedrijven en particulieren		In handen van de Schatkist			Vorderingen op de Staat 2	Vorderingen op de andere openbare besturen 3	Gefinancierd door de geldscheppende instellingen	pro memorie : gefinancierd door en buiten de geldscheppende instellingen (10)	Rentenfonds	Andere instellingen		
		Deposito's in Belgische franken 1	Deposito's in buitenlandse geldsoorten											
		(1)	(2)	(3)			(4)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)		
1963	277,8	55,1	9,1	...	342,0	79,2	170,6	5,8	88,8	97,5	7,4	11,5	-11,4	- 9,9
1964	297,4	65,1	5,2	...	367,7	88,0	179,7	6,3	98,2	108,5	7,8	11,1	-11,4	-12,0
1965	318,6	77,4	4,4	...	400,4	94,8	191,9	8,6	112,5	124,5	4,7	12,6	-11,4	-13,3
1966	339,7	89,0	5,7	...	434,4	89,2	203,9	12,0	134,9	144,7	4,6	15,7	-12,0	-13,9
1967	350,5	107,9	8,4	...	466,8	97,1	207,9	13,0	156,9	170,8	4,1	17,5	-13,5	-16,2
1968	376,5	125,8	8,8	...	511,1	86,1	231,5	16,8	182,5	196,4	6,8	21,0	-16,5	-17,1
1969	386,3	149,3	14,7	...	550,3	93,6	252,0	19,5	197,2	207,4	5,4	26,7	-21,0	-23,1
1970 Maart	390,1	155,1	13,2	...	558,4	97,6	257,0	20,5	198,6	210,4	4,2	27,9	-22,4	-25,0
Juni	410,8	157,5	13,5	...	581,8	102,0	260,3	22,2	207,9	218,0	6,3	27,1	-23,4	-20,6
September	399,2	165,6	12,9	...	577,7	103,6	252,4	25,0	207,7	218,3	6,3	30,7	-24,2	-23,8
December	418,5	165,7	11,4	...	595,6	104,8	254,4	28,8	219,7	232,4	5,4	35,2	-25,6	-27,1
1971 Maart	417,3	174,4	10,0	...	601,7	112,4	245,6	25,1	223,9	234,4	3,9	39,0	-27,3	-20,9
Juni	451,3	181,1	10,0	...	642,4	125,9	261,9	27,0	231,6	242,3	5,9	38,5	-28,4	-20,0
September	446,8	190,8	10,4	...	648,0	129,4	264,5	28,5	235,2	246,0	4,4	40,3	-29,6	-24,7
December	463,9	198,7	9,7	...	672,3	132,5	266,8	32,5	255,7	268,1	4,4	38,9	-30,4	-28,1
1972 Maart	469,6	212,0	8,8	...	690,4	136,8	v 271,7	v 32,0	261,0	270,2	6,8	v 38,8	-31,9	v -24,8
Juni	511,0	217,3	9,1	...	737,4	146,8	v 301,2	v 35,0	271,7	283,3	6,1	v 40,3	-33,2	v -30,5

¹ Deze deposito's omvatten de termijndeposito's en de op de boekjes ingeschreven deposito's.
² Incl. het Wegenfonds [cf. de toelichting « Hoofdstuk IX, Betaalingsbalans en XIII, Geldscheppende instellingen » van het statistisch gedeelte, opgenomen in het Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting : XLIIIe jaargang, deel II, nr 3, september 1968].
³ Incl. de vorderingen op de pensioenfondsen en de instellingen van de sociale verzekering.
⁴ Deze rubriek omvat voornamelijk het saldo van de verrichtingen op halflange en lange termijn van het Muutfonds, van de niet elders ingedeelde vorderingen en schulden op en tegenover ingezetenen, de salderingsrekeningen, de verschillen tussen de vastleggingen en participaties eensdeels en de eigen middelen anderdeels,

en, met ingang van 1970, de tegenpost van de netto cumulatieve toekenning aan België van bijzondere trekkingsrechten op het I.M.F.
 N. B. — Voor de wijze van opstelling : zie Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting, XXIVe jaargang, deel II, nr 6, december 1949 — XXXe jaargang, deel II, nr 5, november 1955 — XXXIIIe jaargang, deel II, nr 5, november 1958 — XLIIe jaargang, deel I, nr 1, januari 1967, deel II, nr 3, september 1967.
 — Voor de indeling van de « Geldhoeveelheid », zie tabel 4, hoofdstuk XIII.
 — Voor de indeling van de « Goudvoorraad en netto deviezenpositie », zie tabel 5, hoofdstuk XIII.

**XIII - 2. — DE BALANSEN VAN DE NATIONALE BANK VAN BELGIE
DE GELDSCHEPPENDE OPENBARE INSTELLINGEN EN DE DEPOSITOBANKEN**

a) - Nationale Bank van België — Activa — Jaarlijkse en driemaandelijks cijfers

(Miljarden franken)

	31-12-63	31-12-64	31-12-65	31-12-66	31-12-67	31-12-68	31-12-69	30-9-70	31-12-70	31-3-71	30-6-71	30-9-71	31-12-71	31-3-72	30-6-72	30-9-72
A. Vorderingen op het buitenland :																
1. Gond	68,6	72,5	77,9	76,2	74,0	76,2	76,0	76,5	73,5	73,3	79,2	78,6	77,2	77,2	77,5	75,9
2. I.M.F. — Deelneming	7,1	8,7	12,2	15,2	14,7	10,3	7,8	16,8	19,6	23,2	25,8	29,9	30,0	29,9	25,7	26,0
— Leningen ¹	—	1,5	3,4	3,4	1,9	5,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
— Bijzondere trekkingsrechten	—	—	—	—	—	—	—	4,7	10,2	15,0	17,8	20,3	20,3	23,7	23,9	25,5
3. Obligaties	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4. Uitvoeraccepten in Belgische franken	4,1	4,3	6,7	7,6	8,0	14,2	9,8	0,2	1,9	0,2	0,8	0,2	5,8	3,5	4,6	11,5
5. Vordering op de E.B.U. ²	0,1	0,1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6. Andere :																
a) in deviezen	21,5	27,0	21,9	21,4	36,1	18,1	35,6	41,5	39,0	42,2	37,1	42,4	35,0	40,7	52,1	60,5
b) in Belgische franken	1,5	1,5	1,5	1,5	3,0	0,3	—	—	0,2	0,1	0,1	—	—	—	—	—
Totaal van de vorderingen op het buitenland	103,0	115,7	123,7	125,4	137,8	124,1	129,2	139,7	144,4	154,0	160,8	171,4	168,3	175,0	183,8	199,4
B. Vorderingen op de binnenlandse geldscheppende sector :																
1. Munt en biljetten	0,2	0,4	0,4	0,3	0,3	0,3	0,3	0,4	0,2	0,4	0,3	0,4	0,3	0,4	0,4	0,4
2. Andere :																
a) op de N.B.B.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
b) op de openbare instellingen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
c) op de depositobanken	0,3	0,2	—	—	—	0,5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
C. Vorderingen op de binnenlandse niet-geldscheppende sector :																
1. Op de Staat ³ :																
a) voor ten hoogste een jaar	9,3	9,8	9,0	9,6	2,7	15,3	15,5	15,7	13,2	6,6	15,8	13,5	4,9	—	13,0	—
b) voor meer dan een jaar :																
— obligaties verkrijgbaar door elke belegger	2,3	2,4	2,5	2,7	2,7	2,6	2,5	2,5	2,3	2,2	2,1	1,9	1,9	2,1	2,0	2,0
— overige	34,0	34,0	34,0	34,0	34,0	34,0	34,0	34,0	34,0	34,0	34,0	34,0	34,0	34,0	34,0	34,0
2. Op de lagere overheid en de administratieve parastatale instellingen :																
a) voor ten hoogste een jaar	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
b) voor meer dan een jaar :																
— obligaties verkrijgbaar door elke belegger	0,2	0,3	0,4	0,4	0,5	0,5	0,6	0,6	0,6	0,7	0,9	1,0	1,0	1,1	1,1	1,1
— overige	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3. Op de bedrijven, particulieren en parastatale bedrijven :																
a) bankaccepten	1,7	0,1	2,7	4,0	0,8	1,8	1,9	—	1,5	—	—	—	4,4	1,8	2,2	2,8
b) handelspapier	3,5	2,6	2,9	3,9	5,0	10,0	6,9	1,8	3,2	2,6	1,3	1,2	4,9	4,0	3,2	5,1
c) voorschotten	—	—	—	—	—	0,1	—	—	0,2	—	0,3	—	0,3	—	—	0,1
d) voor ten hoogste een jaar ⁴	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
e) voor meer dan een jaar :																
— obligaties verkrijgbaar door elke belegger	—	—	—	—	—	0,2	0,3	0,3	0,5	0,5	0,4	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
— overige	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4. Op het Rentenfonds : voor ten hoogste een jaar	0,6	0,4	—	0,3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5. Op de parastatale kredietinstellingen :																
a) voor ten hoogste een jaar	0,8	—	—	—	0,3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
b) voor meer dan een jaar :																
— obligaties verkrijgbaar door elke belegger	—	—	—	—	—	0,1	0,1	0,2	0,2	0,3	0,3	0,2	0,3	0,3	0,3	0,3
— overige	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
D. Andere	36,4	40,2	36,2	38,4	53,8	37,2	58,4	64,3	55,9	51,6	45,5	58,6	41,9	37,6	45,6	34,3
TOTAAL DER ACTIVA ...	192,3	206,1	211,8	219,0	237,9	226,7	249,7	259,5	256,2	252,9	261,7	282,7	262,7	256,8	286,1	280,0

¹ Speciale bons van de Belgische Schatkist (wet van 4-1-1963 - overeenkomst d.d. 1-2-1963).

² Bilateraal gemaakte vorderingen op de debiteurlanden, bij de vereffening van de E.B.U.

³ Incl. het Wegenfonds [cf. de toelichting « Hoofdstukken IX, Bctalingsbalans en XIII, Geldscheppende

instellingen » van het statistisch gedeelte, opgenomen in het Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting (N.B.B.) : XLIIIe jaargang, deel II, nr 3, september 1968].

⁴ Excl. handelspapier

a) - Nationale Bank van België — Passiva — Jaarlijkse en driemaandelijke cijfers

(Miljarden franken)

	31-12-63	31-12-64	31-12-65	31-12-66	31-12-67	31-12-68	31-12-69	30-9-70	31-12-70	31-3-71	30-6-71	30-9-71	31-12-71	31-3-72	30-6-72	30-9-72
A. Verplichtingen tegenover het buitenland :																
1. I.M.F.	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
2. E.B.U.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3. Andere :										0,1
a) in deviezen
b) in Belgische franken	0,6	0,7	0,7	0,7	0,7	1,0	0,7	0,8	1,0	1,0	1,5	8,4	3,5	2,1	1,9	2,1
Totaal der verplichtingen t.o. het buitenland ...	0,8	0,9	0,9	0,9	0,9	1,2	0,9	1,0	1,3	1,4	1,8	8,7	3,8	2,4	2,2	2,4
B. Verplichtingen tegenover de binnenlandse geldscheppende sector :																
1. Munten en biljetten ²	2,8	3,0	3,5	3,5	4,0	4,4	4,9	4,8	5,0	5,4	5,8	5,4	5,4	5,5	6,3	5,3
2. Andere :																
a) tegenover de N.B.B.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
b) tegenover de openbare instellingen	1,4	...	1,0
c) tegenover de depositobanken :																
— monetaire reserve	—	1,2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9,9
— speciale rekeningen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2,4	0,1
— andere	2,3	0,7	1,4	1,3	2,2	0,8	1,0	0,1	1,2	0,8	0,1	0,1	1,0	0,3	0,1	0,1
C. Verplichtingen tegenover de binnenlandse niet-geldscheppende sector :																
1. Chartaal geld ³	147,7	157,3	166,8	171,8	173,6	178,8	178,1	178,7	183,2	177,9	193,3	190,7	196,4	194,7	214,5	210,2
2. Giraal geld :																
a) aangehouden door de bedrijven en particulieren ⁴	0,5	0,6	0,4	0,5	0,4	0,8	0,4	0,6	0,4	0,5	0,5	0,5	0,6	0,4	0,6	0,4
b) aangehouden door de overheid	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3. Quasi-monetaire liquiditeiten :																
a) aangehouden door de bedrijven en particulieren :																
— deposito's in Belgische franken voor meer dan een maand	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
— deposito's in Belgische franken op depositoboekjes	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
— deposito's in deviezen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
b) aangehouden door de Schatkist
4. Obligatieleningen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5. Andere :																
a) tegenover het Rentenfonds	0,1	1,7	...	—	—	—	—	—	—	—
b) tegenover de parastatale kredietinstellingen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
c) tegenover de Schatkist	0,1	...	0,1
D. Andere	38,2	42,4	38,7	41,0	56,8	40,7	64,4	72,6	65,1	65,5	57,8	76,2	55,5	53,4	62,4	51,6
TOTAAL DER PASSIVA ...	192,3	206,1	211,8	219,0	237,9	226,7	249,7	259,5	256,2	252,9	261,7	282,7	262,7	256,8	286,1	280,0

¹ Incl. de verplichtingen in Belgische franken tegenover de andere internationale instellingen dan het I.M.F. en de E.B.U.

² Incl. de munten en biljetten van de Schatkist aangehouden door de andere geldscheppende instellingen dan de N.B.B.

³ De cijfers van deze rubriek zijn onderschat voor het bedrag in munten en biljetten van de Schatkist aangehouden door de andere geldscheppende instellingen dan de N.B.B.

⁴ Incl. de direct opeisbare tegoeden van de parastatale instellingen behalve die van het Rentenfonds welke onder C5a voorkomen.

a) -Nationale Bank van België — Activa — Maandelijkse cijfers

(Miljarden franken)

	31-10-71	30-11-71	31-12-71	31-1-72	29-2-72	31-3-72	30-4-72	31-5-72	30-6-72	31-7-72	31-8-72	30-9-72	30-10-72
A. Vordringen op het buitenland :													
1. Goud	78,2	78,2	77,2	77,2	77,2	77,2	77,2	77,5	77,5	77,5	77,0	75,9	75,3
2. I.M.F. — Deelneming	30,0	30,0	30,0	30,0	30,0	29,9	25,7	25,7	25,7	27,3	27,0	26,0	25,7
— Leningen ¹
— Bijzondere trekkingsrechten	20,3	20,3	20,3	23,7	23,7	23,7	23,7	23,9	23,9	25,5	25,5	25,5	25,5
3. Obligaties
4. Uitvoeraccepten in Belgische franken	9,7	4,3	5,8	5,3	0,6	3,5	9,1	10,5	4,6	8,6	9,1	11,5	6,8
5. Vordringen op de E.B.U. ²	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6. Andere :													
a) in deviezen	38,2	38,1	35,0	36,1	41,9	40,7	43,4	39,2	52,1	56,2	59,7	60,5	59,3
b) in Belgische franken
Totaal van de vordringen op het buitenland	176,4	170,9	168,3	172,3	173,4	175,0	179,1	176,8	183,8	195,1	198,3	199,4	192,6
B. Vordringen op de binnenl. geldschep. sect. :													
1. Munten en biljetten	0,4	0,3	0,3	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4
2. Andere :													
a) op de N.B.B.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
b) op de openbare instellingen
c) op de depositobanken	1,1
C. Vordringen op de binnenlandse niet-geldschepende sector :													
1. Op de Staat ³ :													
a) voor ten hoogste een jaar	4,9	0,2	5,0	13,0
b) voor meer dan een jaar
— oblig. verkrijgbaar door elke belegger	2,1	2,1	1,9	2,1	2,1	2,1	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0
— overige	34,0	34,0	34,0	34,0	34,0	34,0	34,0	34,0	34,0	34,0	34,0	34,0	34,0
2. Op de lagere overheid en de administratieve parastatale instellingen :													
a) voor ten hoogste een jaar	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
b) voor meer dan een jaar
— oblig. verkrijgbaar door elke belegger	1,0	1,0	1,0	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1	1,1
— overige	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3. Op de bedrijven, particulieren en parastatale bedrijven :													
a) bankaccepten	2,9	3,0	4,4	1,7	...	1,8	2,4	3,7	2,2	3,2	2,6	2,8	3,7
b) handelspapier	4,3	2,3	4,9	3,9	3,3	4,0	5,4	5,1	3,2	4,1	4,0	5,1	6,3
c) voorschotten	0,2	0,3	0,3	0,3	0,2	0,1	...
d) voor ten hoogste een jaar ⁴	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
e) voor meer dan een jaar :													
— oblig. verkrijgbaar door elke belegger	0,3	0,3	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
— overige	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4. Op het Rentenfonds : voor ten hoogste een jaar	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5. Op de parastatale kredietinstellingen :													
a) voor ten hoogste een jaar
b) voor meer dan een jaar
— oblig. verkrijgbaar door elke belegger	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
— overige	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
D. Andere	53,7	51,9	41,9	41,7	44,4	37,6	37,1	33,2	45,6	32,7	34,8	34,3	35,5
TOTAAL DER ACTIVA ...	275,6	266,4	262,7	258,3	259,7	256,8	262,5	262,1	286,1	273,4	277,9	280,0	277,5

¹ Speciale bons van de Belgische Schatkist (wet van 4-1-1963 - overeenkomst d.d. 1-2-1963).

² Bilateraal gemaakte vordringen op de debiteurlanden, bij de vereffening van de E.B.U.

³ Incl. het Wegenfonds [cf. de toelichting « Hoofdstukken IX, *Betalingsbalans* en XIII, *Geldschepende instel.*

lingen » van het statistisch gedeelte, opgenomen in het *Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting* (N.B.B.) : XLIIIe jaargang, deel II, n° 3, september 1968].

⁴ Excl. handelspapier.

a) Nationale Bank van België — Passiva — Maandelijks cijfers

(Miljarden franken)

	31-10-71	30-11-71	31-12-71	31-1-72	29-2-72	31-3-72	30-4-72	31-5-72	30-6-72	31-7-72	31-8-72	30-9-72	31-10-72
A. Verplichtingen tegenover het buitenland :													
1. I.M.F.	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
2. E.B.U.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3. Andere :													
a) in deviezen
b) in Belgische franken ¹	8,0	5,8	3,5	2,0	1,9	2,1	1,9	1,7	1,9	1,8	2,3	2,1	2,1
Totaal der verplichtingen t.o. het buitenland	8,3	6,1	3,8	2,3	2,2	2,4	2,2	2,0	2,2	2,1	2,6	2,4	2,4
B. Verplichtingen aan de binnenlandse geldscheppende sector :													
1. Munten en biljetten ²	4,9	5,7	5,4	5,7	5,7	5,5	5,3	6,2	6,3	6,3	5,8	5,3	v 5,3
2. Andere :													
a) tegenover de N.B.B.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
b) tegenover de openbare instellingen
c) tegenover de depositobanken :													
— monetaire reserve	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3,8	10,2	9,9	9,8
— speciale rekeningen
— andere	1,0	0,1	...	0,3	...	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	v 0,1
C. Verplichtingen aan de binnenlandse niet-geldscheppende sector :													
1. Chartaal geld ³	191,1	188,8	196,4	190,9	190,5	194,7	201,5	203,2	214,5	210,4	207,4	210,2	v 207,2
2. Giraal geld :													
a) aangehouden door de bedrijven en particulieren ⁴	0,4	0,4	0,6	0,4	0,5	0,4	0,4	0,6	0,6	0,5	0,5	0,4	0,4
b) aangehouden door de overheid	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3. Quasi-monetaire liquiditeiten :													
a) aangehouden door de bedrijven en particulieren :													
— deposito's in Belgische franken voor meer dan een maand	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
— deposito's in Belgische franken op depositoboekjes	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
— deposito's in deviezen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
b) aangehouden door de Schatkist
4. Obligatieleningen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5. Andere :													
a) tegenover het Rentenfonds	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
b) tegenover de parastatale kredietinstellingen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
c) tegenover de Schatkist	4,7	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
D. Andere	66,2	65,4	55,5	58,8	60,7	53,4	53,1	50,0	62,4	50,1	51,2	51,6	v 52,2
TOTAAL DER PASSIVA ...	275,6	266,4	262,7	258,3	259,7	256,8	262,5	262,1	286,1	273,4	277,9	280,0	277,5

¹ Incl. de verplichtingen in Belgische franken aan de andere internationale instellingen dan het I.M.F. en de E.B.U.

² Incl. de munten en biljetten van de Schatkist aangehouden door de andere geldscheppende instellingen dan de N.B.B.

³ De cijfers van deze rubriek zijn onderschat voor het bedrag van munten en biljetten van de Schatkist aangehouden door de andere geldscheppende instellingen dan de N.B.B.

⁴ Incl. de direct opeisbare tegoeden van de parastatale instellingen behalve die van het Rentenfonds welke onder C5a voorkomen.

b) - Geldscheppende openbare instellingen ¹ — Activa — Jaarlijkse en driemaandelijks cijfers

(Miljarden franken)

	31-12-63	31-12-64	31-12-65	31-12-66	31-12-67	31-12-68	31-12-69	30-9-70	31-12-70	31-3-71	30-6-71	30-9-71	31-12-71	31-3-72	30-6-72
A. Vorderingen op het buitenland :															
1. Gond	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2. I.M.F. — Deelneming	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
— Leningen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
— Bijzondere trekkingsrechten	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3. Obligaties	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4. Uitvoeraaccepten in Belgische franken	0,2	0,1	0,1	0,1	0,3	0,1	1,9	2,3	3,5	0,9	...	0,9	3,2	2,0	2,7
5. Vordering op de E.B.U.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6. Andere :															
a) in deviezen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
b) in Belgische franken	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Totaal van de vorderingen op het buitenland	0,2	0,1	0,1	0,1	0,3	0,1	1,9	2,3	3,5	0,9	...	0,9	3,2	2,0	2,7
B. Vorderingen op de binnenl. geldschep. sector															
1. Munten en biljetten	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	...	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
2. Andere :															
a) op de N.B.B.	1,4	...	1,0
b) op de openbare instellingen	0,1	0,6	0,1	0,4	0,3	0,6	0,2	0,2	0,7	0,2	1,1	0,2	0,3	0,3	0,4
c) op de depositobanken	0,2	0,5	0,4	2,6	0,1	0,5
C. Vorderingen op de binnenlandse niet-geldschepende sector :															
1. Op de Staat :															
a) voor ten hoogste een jaar	42,9	48,0	47,1	48,5	48,8	57,4	62,1	54,4	64,9	59,5	62,8	60,0	68,0	70,4	71,5
b) voor meer dan een jaar :															
— obligaties verkrijgbaar door elke belegger	5,7	5,7	6,3	6,5	6,6	6,3	6,7	7,1	6,9	6,8	7,4	7,1	7,1	7,6	7,7
— overige	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2. Op de lagere overheid en de administratieve parastatale instellingen :															
a) voor ten hoogste een jaar	4,3	4,8	6,5	9,6	8,0	10,0	11,4	11,9	14,5	9,5	11,3	11,9	16,0	12,7	15,3
b) voor meer dan een jaar :															
— obligaties verkrijgbaar door elke belegger
— overige	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3. Op de bedrijven, particulieren en parastatale bedrijven :															
a) bankaccepten	0,5	0,4	0,5	0,4	0,8	0,1	1,5	0,6	0,9	0,3	...	0,2	0,1	0,3	1,3
b) handelspapier	0,6	0,4	0,5	0,5	1,2	1,3	1,3	1,1	1,1	1,5	1,1	1,3	2,2	2,0	1,6
c) voorschotten
d) voor ten hoogste een jaar ²	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
e) voor meer dan een jaar :															
— obligaties verkrijgbaar door elke belegger
— overige	0,2	0,4	0,5	0,3	0,5	2,0	2,0	2,0	0,1
4. Op het Rentenfonds : voor ten hoogste een jaar
5. Op de parastatale kredietinstellingen :															
a) voor ten hoogste een jaar	0,2	0,1	...	0,3	0,3	...	0,3
b) voor meer dan een jaar :															
— obligaties verkrijgbaar door elke belegger
— overige	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
D. Andere	3,0	2,4	2,9	4,9	4,0	4,6	3,0	3,5	1,0	5,4	5,5	4,5	4,0	5,9	3,2
TOTAAL DER ACTIVA ...	57,7	63,0	64,9	71,4	70,9	81,0	88,4	83,3	94,0	86,1	94,0	89,4	101,9	101,4	104,3

¹ B.P.C., Belgisch Muntfonds (activa op korte termijn en obligaties), Gemeentekrediet van België (activa die de tegenwaarde vormen van de direct en voor ten hoogste een maand opeisbare passiva), H.W.I. (activa gefinancierd door een beroep op de geldscheppende instellingen). Met betrekking tot het Belgisch Muntfonds

is de tegenwaarde van het overschot van de getelde passiva op de getelde activa opgenomen in rubriek D
 * Andere .
² Andere dan handelspapier.

b) - Geldscheppende openbare instellingen ¹ — Passiva — Jaarlijkse en driemaandelijkse cijfers

(Miljarden franken)

	31-12-63	31-12-64	31-12-65	31-12-66	31-12-67	31-12-68	31-12-69	80-9-70	31-12-70	31-3-71	80-6-71	30-9-71	31-12-71	31-3-72	30-6-72
A. Verplichtingen tegenover het buitenland :															
1. I.M.F.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2. E.B.U.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3. Andere :															
a) in deviezen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
b) in Belgische franken	3,1	2,8	2,3	1,2	1,1	0,6	0,4	0,1	1,3	0,9	0,1	0,3	0,5	0,4	...
Totaal der verplichtingen t.o. het buitenland ...	3,1	2,8	2,3	1,2	1,1	0,6	0,4	0,1	1,3	0,9	0,1	0,3	0,5	0,4	...
B. Verplichtingen tegenover de binnenlandse geldscheppende sector :															
1. Munten en biljetten ²	0,3	0,4	0,4	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,4	0,3	0,4	0,3	0,5	0,4
2. Andere :															
a) tegenover de N.B.B.
b) tegenover de openbare instellingen	0,1	0,6	0,1	0,4	0,3	0,6	0,2	0,2	0,7	0,2	1,1	0,2	0,3	0,3	0,4
c) tegenover de depositobanken :															
— monetaire reserve	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
— speciale rekeningen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
— andere	3,1	6,0	5,8	5,8	5,6	5,3	10,1	4,5	7,1	4,9	1,9	2,9	8,5	4,8	4,2
C. Verplichtingen tegenover de binnenlandse niet-geldscheppende sector :															
1. Chartaal geld ³	6,0	6,4	6,6	6,9	6,5	6,6	7,0	7,3	7,5	7,5	7,7	7,9	8,1	8,0	8,3
2. Giraal geld :															
a) aangehouden door de bedrijven en particulieren ⁴	33,0	36,0	37,9	41,9	39,5	46,8	44,8	46,0	50,7	46,7	52,2	49,5	54,5	53,4	61,5
b) aangehouden door de overheid	12,1	10,8	11,8	14,9	17,4	20,8	25,6	24,7	25,3	25,5	30,1	28,2	29,7	34,0	28,3
3. Quasi-monetaire liquiditeiten :															
a) aangehouden door de bedrijven en particulieren :															
— deposito's in Belgische franken voor meer dan een maand	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
— deposito's in Belgische franken op depositoboekjes	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
— deposito's in deviezen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
b) aangehouden door de Schatkist	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4. Obligatieleningen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
5. Andere :															
a) tegenover het Rentenfonds	0,2	0,2	1,1	—	—	—	—	—	—
b) tegenover de parastatale kredietinstellingen
c) tegenover de Schatkist	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
D. Andere	0,6	1,2
TOTAAL DER PASSIVA ...	57,7	63,0	64,9	71,4	70,9	81,0	88,4	83,3	94,0	86,1	94,0	89,4	101,9	101,4	104,3

¹ B.P.C., Belgisch Muntfonds (munten en biljetten), Gemeentekrediet van België (direct opeisbare passiva voor ten hoogste een maand), H.W.I. (passiva t.o. geldscheppende instellingen).

² Alleen de munten en biljetten in handen van de N.B.B.

³ De cijfers zijn overschat voor een bedrag gelijk aan de munten en biljetten van de Schatkist, die door de andere geldscheppende instellingen dan de N.B.B. worden aangehouden.

⁴ Incl. de direct opeisbare tegoeden van de parastatale instellingen, behalve die van bepaalde administratieve parastatale instellingen welke in rubriek C2b begrepen zijn.

c) - Depositobanken — Activa — Jaarlijkse en driemaandelijke cijfers

(Miljarden franken)

	31-12-63	31-12-64	31-12-65	31-12-66	31-12-67	31-12-68	31-12-69	30-9-70	31-12-70	31-3-71	30-6-71	30-9-71	31-12-71	31-3-72	30-6-72
A. Vorderingen op het buitenland :															
1. Gond	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2. I.M.F. — Deelneming	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
— Leningen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
— Bijzondere trekkingsrechten	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3. Obligaties	0,6	0,6	1,4	1,9	2,3	6,1	7,3	10,0	14,6	17,8	18,1	21,2	24,8	27,5	31,4
4. Uitvoeraaccepten in Belgische franken	2,7	4,8	5,2	5,6	6,4	6,4	6,5	13,5	12,6	13,2	17,3	15,9	13,9	16,9	16,3
5. Vordering op de E.B.U.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
6. Andere :															
a) in deviezen	23,4	29,0	36,7	52,6	60,1	85,6	134,4	171,0	198,1	218,4	227,4	221,2	235,3	226,0	248,8
b) in Belgische franken	4,5	5,5	6,9	8,3	11,3	18,2	19,9	21,4	20,8	22,8	24,8	25,5	22,3	25,0	30,0
Totaal van de vorderingen op het buitenland	31,2	39,9	50,2	68,4	80,1	116,3	168,1	215,9	246,1	272,2	287,6	283,8	296,3	295,4	326,5
B. Vorderingen op de binnenlandse geldscheppende sector :															
1. Munt en biljetten	2,8	2,9	3,4	3,4	3,9	4,4	4,8	4,7	5,0	5,4	5,7	5,3	5,3	5,5	6,2
2. Andere :															
a) op de N.B.B.															
— monetaire reserve	—	1,2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
— andere	2,3	0,7	1,4	1,3	2,2	0,8	0,9	0,1	1,2	0,8	2,5	0,1	1,0	0,3	0,1
b) op de openbare instellingen	3,0	6,0	5,8	5,8	5,6	5,3	10,1	4,5	7,1	4,9	1,9	2,9	8,5	4,8	4,2
c) op de depositobanken	4,7	5,0	5,1	6,2	7,9	12,9	20,2	25,0	28,8	29,4	29,8	34,3	46,5	49,5	57,0
C. Vorderingen op de binnenlandse niet-geldscheppende sector :															
1. Op de Staat ¹ :															
a) voor ten hoogste een jaar	22,7	24,6	28,8	34,0	34,9	28,1	37,1	39,4	28,0	25,9	22,7	28,1	17,8	v 15,8	v 23,6
b) voor meer dan een jaar :															
— obligaties verkrijgbaar door elke belegger	29,8	30,6	37,4	37,9	44,7	54,0	61,5	66,8	71,3	78,4	86,2	87,3	103,3	v 113,3	v 117,5
— overige	23,9	24,6	26,8	30,7	33,4	33,9	32,5	32,5	33,8	32,1	31,0	32,5	29,7	v 28,5	v 31,8
2. Op de lagere overheid en de administratieve parastatale instellingen :															
a) voor ten hoogste een jaar	—	—	—	—	—	0,3	0,6	1,9	1,9	1,6	1,6	1,2	0,4	v 0,9	v 1,1
b) voor meer dan een jaar :															
— obligaties verkrijgbaar door elke belegger	0,3	0,4	0,7	0,9	2,0	3,7	4,7	8,1	9,3	10,8	10,6	11,8	12,6	v 14,6	v 14,9
— overige	1,0	0,8	1,0	1,1	2,6	2,3	2,3	2,4	2,4	2,4	2,6	2,5	2,8	v 2,7	v 2,7
3. Op de bedrijven, particulieren en parastatale bedrijven :															
a) bankaccepten	2,4	5,6	5,5	7,3	6,9	4,2	3,9	9,1	6,3	10,7	12,5	12,3	8,6	11,3	11,5
b) handelspapier	37,7	41,4	45,6	55,5	64,6	67,1	82,3	85,5	91,7	89,7	91,2	90,7	93,7	95,3	94,5
c) voorschotten	42,4	47,8	54,8	63,3	77,7	98,0	99,4	109,5	114,8	119,2	125,2	129,6	141,6	146,2	157,4
d) voor ten hoogste een jaar ²	0,1	0,1	0,3	1,0	0,9	1,4	1,8	2,0	1,7	1,8	1,8	0,1	v ...	v ...
e) voor meer dan een jaar :															
— obligaties verkrijgbaar door elke belegger	2,1	2,0	1,8	1,5	2,9	4,3	4,4	4,7	6,7	6,8	7,2	7,2	8,9	v 9,2	v 9,5
— overige	1,0	2,0	1,8	2,0	3,0	3,7	4,6	4,3	6,0	6,8	7,4	7,5	7,1	v 7,9	v 9,4
4. Op het Rentenfonds : voor ten hoogste een jaar	6,8	7,4	4,7	4,3	4,2	6,8	5,4	8,2	6,4	—	—	—	—	—	—
5. Op de parastatale kredietinstellingen :															
a) voor ten hoogste een jaar	0,2	0,4	0,2	1,0	1,0	2,1	2,2	1,9	2,8	4,4	3,0	5,8	3,2	v 1,9	v 2,6
b) voor meer dan een jaar :															
— obligaties verkrijgbaar door elke belegger	10,3	9,8	11,4	13,2	14,1	17,0	20,2	23,5	27,3	29,0	30,6	31,8	31,8	v 33,3	v 33,8
— overige	0,5	0,7	0,9	1,4	2,0	2,2	4,2	5,4	6,0	6,2	6,5	3,6	4,6	v 4,6	v 4,0
D. Andere	31,7	36,2	43,3	49,0	50,1	59,6	62,4	73,5	71,4	78,0	86,8	87,2	91,2	v 92,3	v 103,6
TOTAAL DER ACTIVA ...	256,8	290,1	330,7	388,5	444,8	527,9	633,2	728,7	776,3	816,4	854,4	867,3	915,0	933,3	1011,9

¹ Incl. het Wegenfonds [cf. de toelichting « Hoofdstukken IX, Betalingsbalans en XIII, Geldscheppende instellingen » van het statistisch gedeelte, opgenomen in het Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting : XLIIIe jaargang, deel II, n° 3, september 1968].

² Andere dan handelspapier.

c) - Depositobanken — Passiva — Jaarlijkse en driemaandelijke cijfers

(Miljarden franken)

	31-12-63	31-12-64	31-12-65	31-12-66	31-12-67	31-12-68	31-12-69	30-9-70	31-12-70	31-3-71	30-6-71	30-9-71	31-12-71	31-3-72	30-6-72
A. Verplichtingen tegenover het buitenland :															
1. I.M.F.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2. E.B.U.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3. Andere :															
a) in deviezen	34,4	45,9	55,3	78,3	89,3	113,9	169,6	207,4	236,5	255,8	259,6	254,0	267,0	266,1	290,8
b) in Belgische franken	16,9	18,1	20,6	24,3	29,8	38,7	34,7	45,7	50,2	56,6	61,0	63,6	64,0	66,6	73,3
Totaal der verplichtingen t.o. het buitenland	51,3	64,0	75,9	102,6	119,1	152,6	204,3	253,1	286,7	312,4	320,6	317,6	331,0	332,7	364,1
B. Verplichtingen tegenover de binnenlandse geldscheppende sector :															
1. Munten en biljetten	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2. Andere :															
a) tegenover de N.B.B.	0,3	0,2	0,5
b) tegenover de openbare instellingen	0,2	0,5	0,4	2,6	0,1	0,5
c) tegenover de depositobanken :															
— monetaire reserve	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
— speciale rekeningen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
— andere	4,6	5,0	5,1	6,2	7,9	12,9	20,1	25,0	28,8	29,4	29,8	34,3	46,5	49,5	57,0
C. Verplichtingen tegenover de binnenlandse niet-geldscheppende sector :															
1. Chartaal geld	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
2. Giraal geld :															
a) aangehouden door de bedrijven en particulieren	78,5	86,3	95,1	103,6	113,1	122,8	130,3	142,0	151,5	159,2	167,6	170,0	174,7	179,1	197,8
b) aangehouden door de overheid	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
3. Quasi-monetaire liquiditeiten :															
a) aangehouden door de bedrijven en particulieren :															
— deposito's in Belgische franken voor meer dan een maand	27,8	31,5	37,4	42,4	50,4	56,3	77,7	92,2	91,3	96,4	97,7	101,6	102,6	106,4	102,6
— deposito's in Belgische franken op depositoboekjes	27,2	33,6	40,0	46,6	57,4	69,4	71,6	73,4	74,3	78,1	83,4	89,2	96,1	105,6	114,7
— deposito's in deviezen	9,1	5,1	4,4	5,7	8,4	8,8	14,7	12,9	11,3	10,0	10,0	10,4	9,7	8,8	9,1
b) aangehouden door de Schatkist	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
4. Obligatieleningen	11,4	11,4	11,4	12,0	13,5	16,5	21,0	24,2	25,6	27,3	28,4	29,6	30,4	32,0	33,2
5. Andere :															
a) tegenover het Rentenfonds	—	—	—	—	—	—
b) tegenover de parastatale kredietinstellingen ..	0,3	...	0,2	...	0,1	0,5	0,3	0,4	1,4	1,0	2,0	1,2	1,4	1,3	0,7
c) tegenover de Schatkist	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
D. Andere	46,3	53,0	61,2	69,4	74,7	87,1	93,2	105,5	105,4	102,2	112,3	113,3	122,1	117,9	132,7
TOTAAL DER PASSIVA ...	256,8	290,1	330,7	388,5	444,8	527,9	633,2	728,7	776,3	816,4	854,4	867,3	915,0	933,3	1.011,9

1 Incl. de verplichtingen in Belgische franken tegenover de gevestigde internationale instellingen in de B.L.E.U.

d) - Totaal der geldscheppende instellingen — Activa — Jaarlijkse en driemaandelijke cijfers

(Miljarden franken)

	31-12-63	31-12-64	31-12-65	31-12-66	31-12-67	31-12-68	31-12-69	30-9-70	31-12-70	31-3-71	30-6-71	30-9-71	31-12-71	31-3-72	30-6-72	
A. Vorderingen op het buitenland :																
1. Goud	68,6	72,5	77,9	76,2	74,0	76,2	76,0	76,5	73,5	73,3	79,2	78,6	77,2	77,2	77,5	
2. I.M.F. — Deelneming	7,1	8,7	12,2	15,2	14,7	10,3	7,8	16,8	19,6	23,2	25,8	29,9	30,0	29,9	25,7	
— Leningen ¹	—	1,5	3,4	3,4	1,9	5,0	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
— Bijzondere trekkingsrechten ...	—	—	—	—	—	—	—	4,7	10,2	15,0	17,8	20,3	20,3	23,7	23,9	
3. Obligaties	0,7	0,7	1,5	2,0	2,4	6,1	7,3	10,0	14,6	17,8	18,1	21,2	24,8	27,5	31,4	
4. Uitvoeraccepten in Belgische franken	7,0	9,2	12,0	13,3	14,7	20,7	18,2	16,0	18,0	14,3	18,1	17,0	22,9	22,4	23,6	
5. Vordering op de E.B.U. ²	0,1	0,1	...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
6. Andere :																
a) in deviezen	44,9	56,0	58,6	74,0	96,2	103,7	170,0	212,5	237,1	260,6	264,5	263,6	270,3	266,7	300,9	
b) in Belgische franken	6,0	7,0	8,4	9,8	14,3	18,5	19,9	21,4	21,0	22,9	24,9	25,5	22,3	25,0	30,0	
Totaal van de vorderingen op het buitenl.	134,4	155,7	174,0	193,9	218,2	240,5	299,2	357,9	394,0	427,1	448,4	456,1	467,8	472,4	513,0	(6)
B. Vorderingen op de binnenlandse geldscheppende sector :																
1. Munten en biljetten	3,1	3,4	3,9	3,8	4,3	4,7	5,2	5,2	5,3	5,9	6,1	5,8	5,7	6,0	6,7	
2. Andere :																
a) op de N.B.B.	—	1,2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
— monetaire reserve	—	1,2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
— andere	2,3	0,7	1,4	1,3	2,2	0,8	0,9	0,1	1,2	2,2	2,5	1,1	1,0	0,3	0,1	
b) op de openbare instellingen	3,1	6,6	5,9	6,2	5,9	5,9	10,3	4,7	7,8	5,1	3,0	3,1	8,8	5,1	4,6	
c) op de depositobanken	5,0	5,2	5,1	6,2	8,1	13,9	20,2	25,0	28,8	29,8	32,4	34,4	47,0	49,5	57,0	
C. Vorderingen op de binnenlandse niet-geldscheppende sector :																
1. Op de Staat ³ :																
a) voor ten hoogste een jaar	74,9	82,4	84,9	92,1	86,4	100,8	114,7	109,5	106,1	92,0	101,3	101,6	90,7	v 86,2	v 108,1	(7)
b) voor meer dan een jaar :																
— oblig. verkrijgb. door elke belegger	37,8	38,7	46,2	47,1	54,0	62,9	70,7	76,4	80,5	87,4	95,7	96,3	112,3	v 123,0	v 127,2	(7)
— overige	57,9	58,6	60,8	64,7	67,4	67,9	66,5	66,5	67,8	66,1	65,0	66,5	63,7	v 62,5	v 65,8	(7)
2. Op de lagere overheid en de administratieve parastatale instellingen :																
a) voor ten hoogste een jaar	4,3	4,8	6,5	9,6	8,0	10,3	12,0	13,8	16,4	11,1	12,9	13,1	16,4	v 13,6	v 16,4	(8)
b) voor meer dan een jaar :																
— oblig. verkrijgb. door elke belegger	0,5	0,7	1,1	1,3	2,5	4,2	5,3	8,7	9,9	11,5	11,5	12,8	13,3	v 14,6	v 16,0	(8)
— overige	1,0	0,8	1,0	1,1	2,5	2,3	2,3	2,4	2,4	2,4	2,6	2,5	2,8	v 3,8	v 2,7	(8)
3. Op de bedrijven, particulieren en parastatale bedrijven :																
a) bankaccepten	4,6	6,1	8,7	11,7	8,5	6,1	7,3	9,7	8,7	11,0	12,5	12,5	13,1	13,4	15,0	(9)
b) handelspapier	41,8	44,4	49,0	59,9	70,8	78,4	90,5	88,4	96,0	93,8	93,6	93,2	100,8	101,3	99,3	(9)
c) voorschotten	42,4	47,8	54,8	63,3	77,7	98,1	99,4	109,5	115,0	119,2	125,5	129,6	141,9	146,2	157,4	(9)
d) voor ten hoogste een jaar ⁴	0,1	0,1	0,3	1,0	0,9	1,4	1,8	2,0	1,7	1,8	1,8	0,1	v ...	v ...	(14)
e) voor meer dan een jaar :																
— oblig. verkrijgb. door elke belegger	2,1	2,0	1,8	1,5	2,9	4,5	4,7	5,0	7,2	7,3	7,6	7,7	9,4	v 9,7	v 10,0	(14)
— overige	1,2	2,4	2,3	2,3	3,5	3,7	4,6	6,3	6,0	6,8	9,4	9,5	7,4	v 7,9	v 9,5	(14)
4. Op het Rentenfonds : voor ten hoogste een jaar ⁵	7,4	7,8	4,7	4,6	4,3	6,8	5,4	8,2	6,4	—	—	—	—	—	—	(11)
5. Op de parastatale kredietinstellingen :																
a) voor ten hoogste een jaar	1,0	0,4	0,4	1,0	1,3	2,1	2,3	1,9	3,1	4,4	3,1	5,8	3,5	v 1,9	v 2,9	(12)
b) voor meer dan een jaar :																
— oblig. verkrijgb. door elke belegger	10,3	9,8	11,4	13,2	14,1	17,1	20,3	23,7	27,5	29,3	30,9	32,0	32,1	v 33,6	v 34,1	(12)
— overige	0,6	0,8	1,0	1,5	2,1	2,3	4,3	5,5	6,1	6,3	6,5	3,7	4,7	v 4,7	v 4,1	(12)
D. Andere	71,1	78,8	82,4	92,3	107,9	101,4	123,8	141,3	128,3	135,0	137,8	150,3	137,1	v 135,8	v 152,4	(14)
TOTAAL DER ACTIVA ...	506,8	559,2	607,4	678,9	753,6	835,6	971,3	1.071,5	1.126,5	1.155,4	1.210,1	1.239,4	1.279,6	1.291,5	1.402,3	

Kolom van tabel XIII-1
« Gezamenlijke balansen van de geldschep. instel. » waarin de rubriek begrepen is

¹ Speciale bons van de Belgische Schatkist (wet van 4-1-1963 - overeenkomst d.d. 1-2-1963).

² Bilateraal gemaakte vorderingen op de debiteurlanden, bij de vereffening van de E.B.U.
³ Incl. het Wegenfonds [cf. de toelichting « Hoofdstukken IX, Betalingsbalans en XIII, Geldscheppende instellingen » van het statistisch gedeelte, opgenomen in het Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting (N.B.B.) : XLIIIe jaargang, deel II, n° 3, september 1968].

⁴ Andere dan handelspapier.

⁵ Op de data waarop het Rentenfonds geen cijfers heeft gepubliceerd, zijn de vorderingen op het Rentenfonds begrepen in rubriek D. « Andere ».

d) - Totaal der geldscheppende instellingen — Passiva — Jaarlijkse en driemaandelijks cijfers

(Miljarden franken)

	31-12-63	31-12-64	31-12-65	31-12-66	31-12-67	31-12-68	31-12-69	30-9-70	31-12-70	31-3-71	30-6-71	30-9-71	31-12-71	31-3-72	30-6-72	
A. Verplichtingen tegenover het buitenland :																
1. I.M.F.	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	
2. E.B.U.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
3. Andere :																
a) in deviezen	34,4	45,9	55,3	78,3	89,3	113,9	169,6	207,4	236,5	255,9	259,6	254,0	267,0	266,1	290,8	
b) in Belgische franken ¹	20,6	21,6	23,6	26,2	31,6	40,3	35,8	46,6	52,5	58,5	62,6	72,3	68,0	69,1	75,2	
Totaal der verplichtingen tegenover het buitenland	55,2	67,7	79,1	104,7	121,1	154,4	205,6	254,2	289,3	314,7	322,5	326,6	335,3	335,5	366,3	
B. Verplichtingen tegenover de binnenlandse geldscheppende sector :																
1. Munten en biljetten ²	3,1	3,4	3,9	3,8	4,3	4,7	5,2	5,1	5,3	5,8	6,1	5,8	5,7	6,0	6,7	
2. Andere :																
a) tegenover de N.B.B.	0,3	0,2	0,5	
b) tegenover de openbare instellingen ...	0,1	0,6	0,1	0,4	0,5	1,1	0,2	0,2	0,7	2,0	3,7	1,3	0,8	0,3	0,4	
c) tegenover de depositobanken :																
— monetaire reserve	—	1,2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
— speciale rekeningen	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2,4	0,1	
— andere	10,0	11,7	12,3	13,3	15,7	19,0	31,2	29,6	37,1	35,1	31,8	37,3	56,0	54,6	61,3	
C. Verplichtingen tegenover de binnenlandse niet-geldscheppende sector :																
1. Chartaal geld ³	153,7	163,7	173,4	178,7	180,1	185,4	185,1	186,0	190,7	185,4	201,0	198,6	204,5	202,7	222,8	(1)
2. Giraal geld :																
a) aangehouden door de bedrijven en particulieren ⁴	112,0	122,9	133,4	146,0	153,0	170,4	175,5	188,6	202,6	206,4	220,3	220,0	229,8	232,9	259,9	(1)
b) aangehouden door de overheid	12,1	10,8	11,8	14,9	17,4	20,8	25,6	24,7	25,3	25,5	30,1	28,2	29,7	34,0	28,3	(1)
3. Quasi-monetaire liquiditeiten :																
a) aangehouden door de bedrijven en particulieren :																
— deposito's in Belgische franken voor meer dan een maand	27,8	31,5	37,4	42,4	50,4	56,3	77,7	92,2	91,3	96,4	97,7	101,6	102,6	106,4	102,6	(2)
— deposito's in Belgische franken op depositoboekjes	27,2	33,6	40,0	46,6	57,4	69,4	71,6	73,4	74,3	78,1	83,4	89,2	96,1	105,6	114,7	(2)
— deposito's in deviezen	9,1	5,1	4,4	5,7	8,4	8,8	14,7	12,9	11,3	10,0	10,0	10,4	9,7	8,8	9,1	(3)
b) aangehouden door de Schatkist	(4)
4. Obligatieleningen	11,4	11,4	11,4	12,0	13,5	16,5	21,0	24,2	25,6	27,3	28,4	29,6	30,4	32,0	33,2	(13)
5. Andere :																
a) tegenover het Rentenfonds ⁵	0,1	...	0,2	1,9	1,1	—	—	—	—	—	—	(11)
b) tegenover de parastatale kredietinstellingen	0,3	...	0,2	...	0,1	0,5	0,3	0,4	1,4	1,0	2,0	1,2	1,4	1,3	0,7	(12)
c) tegenover de Schatkist	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	0,1	—	(7)
D. Andere	84,5	95,4	99,9	110,4	131,5	127,8	157,6	178,1	170,5	167,7	170,7	189,5	177,6	171,3	196,3	(14)
TOTAAL DER PASSIVA ...	506,8	559,2	607,4	678,9	753,6	835,6	971,3	1.071,5	1.126,5	1.155,4	1.210,1	1.239,4	1.279,6	1.291,5	1.402,3	

Kolom van tabel XIII-1
* Gezamenlijke balansen van de geldscheppende instellingen, waarvan de rubriek begrepen is.

¹ Voor de N.B.B. incl. de verplichtingen in Belgische franken tegenover de internationale instellingen andere dan het I.M.F. en de E.B.U.; voor de andere geldscheppende instellingen, incl. de verplichtingen in Belgische franken tegenover de internationale in de B.L.E.U. gevestigde instellingen, sedert men deze heeft kunnen verwijderen uit de binnenlandse niet-geldscheppende sector, d.i. sedert juni 1958.

² N.B.B. : inclusief de munten en biljetten van de Schatkist die door andere geldscheppende instellingen Jan de N.B.B. worden aangehouden. Geldscheppende openbare instellingen : alleen de munten en biljetten van de Schatkist in handen van de N.B.B.

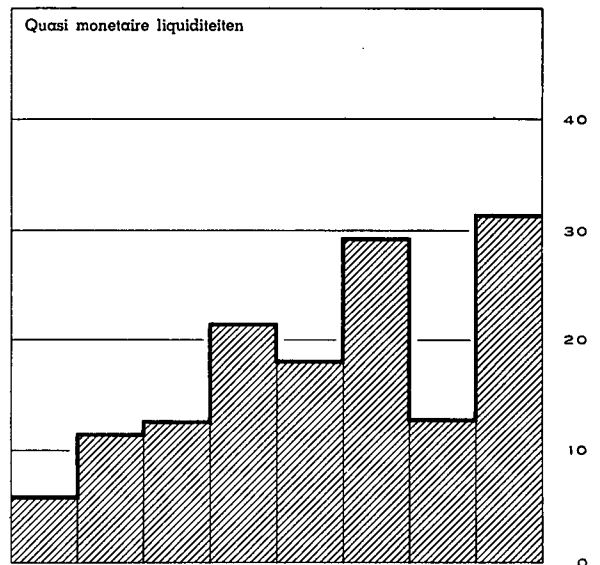
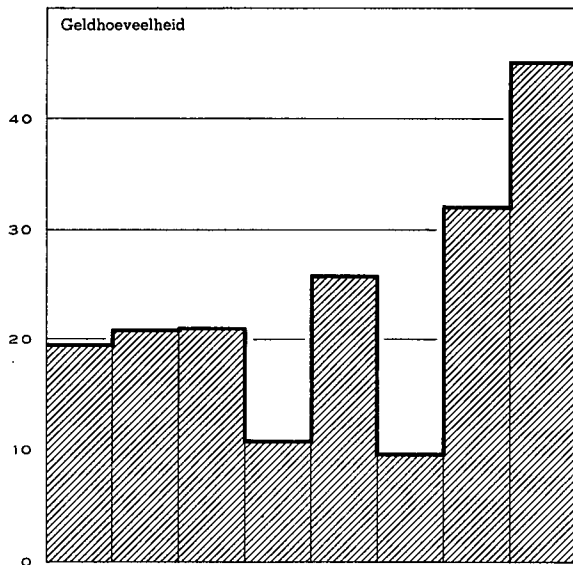
³ De cijfers van deze rubriek zijn onderschat voor de N.B.B. en overschat voor de openbare instellingen voor een bedrag gelijk aan de munten en biljetten van de Schatkist, die door de andere geldscheppende instellingen dan de N.B.B. worden aangehouden.

⁴ N.B.B. : incl. de direct opvraagbare rekeningen van de parastatale instellingen, behalve die van het Rentenfonds, die onder C5a of D. « Andere » voorkomen. *Geldscheppende openbare instellingen* : incl. de direct opvraagbare rekeningen van de parastatale instellingen, behalve die van bepaalde administratieve parastatale instellingen die in rubriek C2b begrepen zijn.

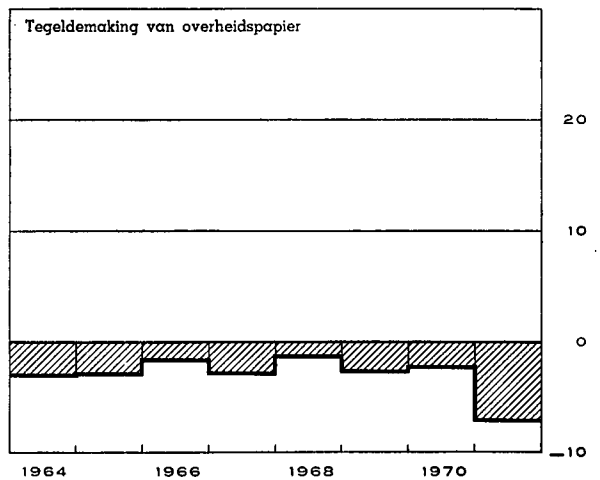
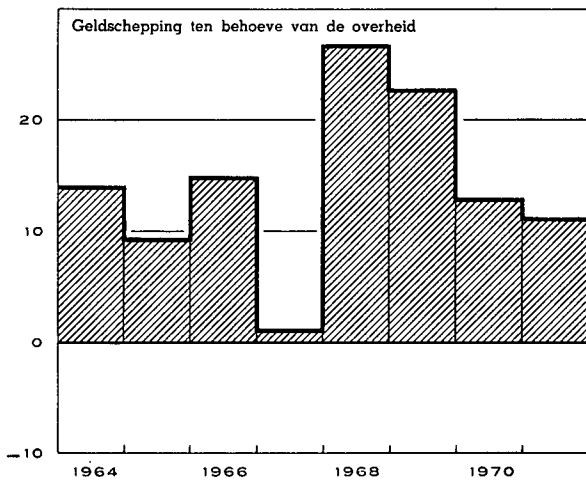
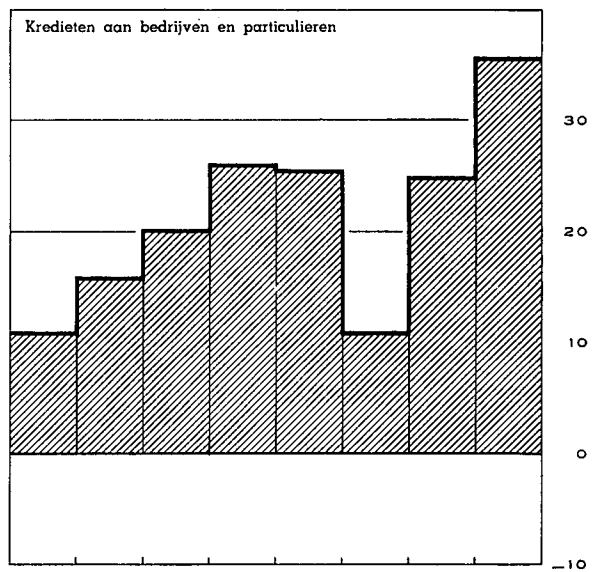
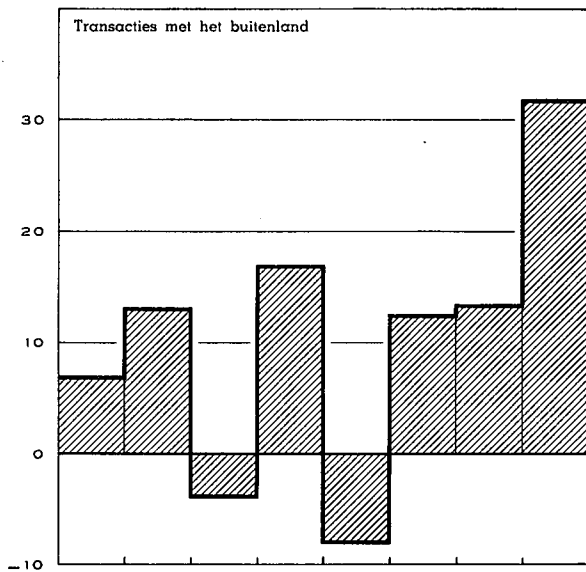
⁵ Op de data, waarop het Rentenfonds geen cijfers heeft gepubliceerd, zijn de verplichtingen tegenover het Rentenfonds begrepen in rubriek D. « Andere ».

XIII - 3. — GELDHOEVEELHEID EN QUASI-MONETAIRE LIQUIDITEITEN (Veranderingen in miljarden franken)

A. - VERANDERINGEN

B. - OORZAKEN VAN DE VERANDERINGEN

XIII - 3. — OORZAKEN VAN DE VERANDERINGEN IN DE GELDHOEVEELHEID

(Miljarden franken)

Tijdvak	Geldhoeveelheid (1)	Quasi monetaire liquiditeiten (2)	Totaal van de geldhoeveelheid en van de quasi monetaire liquiditeiten (3)	Transacties met het buitenland (lopend saldo + kapitaaltransacties van de bedrijven en particulieren) (4)	Kredieten verleend aan bedrijven en particulieren ¹ (5)	Herfinanciering buiten de geldscheppende instellingen (stijging : -) ²		Geldschepping ten behoeve van de overheid		Tegeldemaking van overheidspapier		Kredieten aan niet-geldscheppende financiële instellingen (12)	Obligatieningen van de depositobanken (13)	Diversen (14)
						van commerciële vorderingen op het buitenland (6)	van kredieten aan bedrijven en particulieren (7)	Staat ³ (8)	Andere overheidsinstellingen ⁴ (9)	aankoop op de markt door de geldscheppende instellingen (10)	door tussenkomst van het Rentenfonds (11)			
1964	+ 19,6	+ 6,1	+ 25,7	+ 7,0	+ 11,0	...	- 1,6	+ 12,6	+ 1,5	- 2,2	- 1,0	+ 0,2	...	- 1,8
1965	+ 21,1	+ 11,6	+ 32,7	+ 13,2	+ 16,0	- 1,2	- 1,7	+ 7,0	+ 2,4	- 1,1	- 2,0	+ 1,3	...	- 1,2
1966	+ 21,2	+ 12,8	+ 34,0	- 4,0	+ 20,2	+ 1,1	+ 2,2	+ 11,8	+ 3,2	- 1,1	- 0,6	+ 2,4	- 0,6	- 0,6
1967	+ 11,0	+ 21,6	+ 32,6	+ 17,1	+ 26,1	- 2,7	- 4,0	+ 1,4	- 0,1	- 2,0	- 0,9	+ 1,5	- 1,6	- 2,2
1968	+ 26,1	+ 18,2	+ 44,3	- 8,1	+ 25,6	+ 0,8	...	+ 23,7	+ 3,1	- 2,1	+ 0,7	+ 4,0	- 3,0	- 0,4
1969	+ 9,8	+ 29,4	+ 39,2	+ 12,6	+ 11,1	- 2,8	+ 3,5	+ 20,1	+ 2,7	- 2,1	- 0,7	+ 4,9	- 4,4	- 5,7
1970	+ 32,2	+ 13,1	+ 45,3	+ 13,5	+ 25,0	- 4,8	- 2,5	+ 4,5	+ 8,6	- 1,2	- 1,2	+ 8,2	- 4,6	- 0,2
1971	+ 45,3	+ 31,4	+ 76,7	+ 32,1	+ 35,7	+ 3,0	+ 0,3	+ 7,3	+ 3,9	- 1,2	- 6,0	+ 3,6	- 4,8	+ 2,8
1970 2 ^e kwartaal	+ 20,7	+ 2,8	+ 23,5	+ 4,5	+ 7,6	...	+ 1,8	+ 8,7	+ 1,3	- 0,8	- 2,3	- 0,8	- 1,0	+ 4,5
3 ^e kwartaal	- 11,5	+ 7,4	- 4,1	+ 3,9	+ 0,3	- 2,6	- 0,6	- 9,9	+ 2,8	- 0,2	+ 2,6	+ 3,7	- 0,8	- 3,3
4 ^e kwartaal	+ 19,2	- 1,4	+ 17,8	+ 3,3	+ 14,1	- 0,9	- 2,1	+ 0,1	+ 3,6	+ 0,4	- 0,3	+ 4,3	- 1,4	- 3,3
1971 1 ^e kwartaal	- 1,3	+ 7,4	+ 6,1	+ 6,2	+ 2,0	- 0,7	+ 2,3	- 8,9	- 3,6	- 0,4	- 2,5	+ 3,8	- 1,7	+ 9,6
2 ^e kwartaal	+ 34,0	+ 6,6	+ 40,6	+ 13,3	+ 7,9	+ 3,1	- 0,3	+ 15,5	+ 2,1	- 0,3	- 0,6	- 0,6	- 1,1	+ 1,6
3 ^e kwartaal	- 4,5	+ 10,1	+ 5,6	+ 8,1	+ 3,7	- 1,6	- 0,1	- 2,5	+ 1,7	- 0,4	+ 0,8	+ 1,9	- 1,2	- 4,8
4 ^e kwartaal	+ 17,1	+ 7,3	+ 24,4	+ 4,5	+ 22,1	+ 2,2	- 1,6	+ 3,2	+ 3,7	- 0,1	- 3,7	- 1,5	- 0,8	- 3,6
1972 1 ^e kwartaal	+ 5,7	+ 12,3	+ 18,0	v+ 4,0	+ 2,1	- 0,8	+ 3,2	v+ 3,0	v- 0,6	v- 0,3	+ 2,4	v- 0,1	- 1,6	v+ 6,7
2 ^e kwartaal	+ 41,4	+ 5,6	+ 47,0	v+ 12,3	+ 13,1	- 0,3	- 2,3	v+ 26,8	v+ 3,1	v- 0,7	+ 0,5	v+ 1,5	- 1,3	v- 5,7

N. B. — Voor de indeling van de « Geldhoeveelheid, zie tabel 4, hoofdstuk XIII.
— Voor de indeling van de « Transacties met het buitenland », zie tabel 5, hoofdstuk XIII.
— Voor de wijze van opstelling, zie opmerking onderaan tabel 1, hoofdstuk XIII.

¹ Verandering in het opgenomen bedrag van de discontokredieten, voorschotten en acceptkredieten (excl. de wissels die dienen om commerciële vorderingen op het buitenland te mobiliseren) die oorspronkelijk door de geldscheppende instellingen verleend werden.

² Het gaat om een netto herfinanciering : kredieten bij hun oorsprong door de geldscheppende instellingen verleend en door hen geherfinancierd bij niet-geldscheppende instellingen *min* kredieten bij hun oorsprong door laatstgenoemde instellingen verleend en door hen geherfinancierd bij de geldscheppende instellingen.

³ Incl. het Wegenfonds [cf. de toelichting « Hoofdstukken IX, *Betalingsbalans* en XIII, *Geldscheppende instellingen* » van het statistisch gedeelte, opgenomen in het *Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting* : XLIIIe jaargang, deel II, nr 8, september 1968].

⁴ Incl. de pensioenfondsen en de instellingen van de sociale verzekering.

XIII - 4. — GELDHOEVEELHEID

(Miljarden franken)

Einde periode	Chartaal geld			Giraal geld						Girale geldhoeveelheid (9) = (4) + (8)	Totale geldhoeveelheid (10) = (3) + (9)	Chartaal geld in procenten van het totaal (11) = (3) : (10)
	Biljetten en munten van de Schatkist 2	Biljetten van de N.B.B.	Chartale geldhoeveelheid 3	in handen van de Schatkist en de lagere overheid	in handen van de bedrijven en particulieren 1				Totaal			
					Rekeningen courant bij de N.B.B. 3	Tegoeden op postrekening 3	Direct opvraagbare deposito's of deposito's voor ten hoogste 80 dagen bij de banken en parastatale instellingen 3					
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)		
1963	6,1	150,5	153,7	12,1	0,5	32,9	78,6	112,0	124,1	277,8	55,3	
1964	6,4	160,3	163,7	10,8	0,6	35,9	86,4	122,9	133,7	297,4	55,0	
1965	6,6	170,3	173,4	11,8	0,4	37,6	95,4	133,4	145,2	318,6	54,4	
1966	6,9	175,3	178,7	14,9	0,5	41,5	104,1	146,1	161,0	339,7	52,6	
1967	6,5	177,5	180,1	17,4	0,5	39,0	113,5	153,0	170,4	350,5	51,4	
1968	6,6	183,2	185,4	20,8	0,8	46,2	123,3	170,3	191,1	376,5	49,2	
1969	7,0	183,0	185,2	25,6	0,4	43,9	131,2	175,5	201,1	386,3	47,9	
1970 Maart	7,0	178,5	180,3	26,9	0,5	43,8	138,6	182,9	209,8	390,1	46,2	
Juni	7,2	187,1	189,1	28,4	0,4	47,4	145,5	193,3	221,7	410,8	46,0	
September	7,3	183,5	186,0	24,7	0,7	44,8	143,1	188,6	213,3	399,3	46,6	
December	7,5	188,2	190,7	25,2	0,4	49,6	152,6	202,6	227,8	418,5	45,6	
1971 Maart	7,5	183,3	185,4	25,5	0,5	45,4	160,5	206,4	231,9	417,3	44,4	
Juni	7,7	199,1	201,0	30,0	0,4	50,7	169,2	220,3	250,3	451,3	44,5	
Augustus	7,8	195,7	198,0	27,9	0,5	47,9	165,9	214,3	242,2	440,2	45,0	
September	7,9	196,1	198,6	28,2	0,5	47,9	171,6	220,0	248,2	446,8	44,4	
Oktober	7,9	196,0	199,0	28,1	0,3	50,8	163,5	214,6	242,7	441,7	45,1	
November	8,0	194,5	196,8	28,4	0,4	49,0	166,6	216,0	244,4	441,2	44,6	
December	8,1	201,8	204,4	29,7	0,6	52,8	176,4	229,8	259,5	463,9	44,1	
1972 Januari	8,1	196,6	199,0	31,6	0,4	54,1	169,5	224,0	255,6	454,6	43,8	
Februari	8,0	196,2	198,5	31,5	0,5	51,1	166,7	218,3	249,8	448,3	44,3	
Maart	8,0	200,2	202,7	34,0	0,4	51,5	181,0	232,9	266,9	469,6	43,2	
April	8,1	206,8	209,5	31,8	0,4	60,5	180,7	241,6	273,4	482,9	43,4	
Mei	8,2	209,4	211,4	27,1	0,6	54,9	185,6	241,1	268,2	479,6	44,1	
Juni	8,3	220,8	222,8	28,3	0,7	59,0	200,2	259,9	288,2	511,0	43,6	
Juli	8,3	216,7	218,7	33,0	0,5	59,2	187,2	246,9	279,9	498,6	43,9	
Augustus	8,4	213,2	215,8	29,9	0,4	55,0	188,8	244,2	274,1	489,9	44,0	

1 Incl. administratieve parastatale instellingen en openbare kredietinstellingen.

2 Na aftrek van de kasvoorraden van de N.B.B.
3 Na aftrek van de kasvoorraden der goldscheppende instellingen.

XIII - 5. — GOUDVOORRAAD EN NETTODEVIEZENPOSITIE VAN DE GELDSCHEPPENDE INSTELLINGEN

(Miljarden franken)

Periode	Bedragen einde periode 1			Evolutie							Evolutie	
	N.B.B.	Overige geldscheppe instellingen	Totaal	Goudvoorraad en nettodeviezenpositie na statistische aanpassing			Kapitaaltransacties van de overheid met het buitenland		Herfinanciering buiten de geldscheppe instellingen van commerciële vorderingen op het buitenland (stijging : -)	Transacties met het buitenland. 3 (lopend saldo + kapitaaltransacties van de bedrijven en particulieren)	Verschil tussen de gegevens van de betalingsbalans [kol.(12)] en die v.d. geldscheppe instell. [kol.(6)] ⁴	Goudvoorraad en nettodeviezenpositie volgens de betalingsbalans van de B.L.E.U. ⁵
				N.B.B.	Overige geldscheppe instellingen	Totaal	Staat	Andere ²				
(1)	(2)	(3) = (1) + (2)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(11)	(12)		
1964	114,8	-26,8	88,0	+12,6	- 3,8	+ 8,8	+ 0,7	+ 1,1	...	+ 7,0	+ 1,9	+10,7
1965	122,8	-28,0	94,8	+ 8,0	- 1,2	+ 6,8	- 5,5	+ 0,3	- 1,2	+13,2	+ 0,5	+ 7,3
1966	124,5	-35,3	89,2	+ 1,7	- 7,3	- 5,6	- 2,7	...	+ 1,1	- 4,0	+ 0,3	- 5,3
1967	136,9	-39,8	97,1	+12,4	- 4,3	+ 8,1	- 5,8	- 0,5	- 2,7	+17,1	+ 1,5	+ 9,6
1968	122,9	-36,8	86,1	-14,0	+ 3,0	-11,0	- 3,5	- 0,2	+ 0,8	- 8,1	+ 7,3	- 3,7
1969	128,3	-34,7	93,6	+ 5,2 ⁷	+ 2,0	+ 7,2	- 2,4	- 0,2	- 2,8	+12,6	+ 7,9	+15,1
1970	143,1	-38,3	104,8	+11,4 ⁸	- 3,6	+ 7,8	- 0,5	- 0,4	- 4,8	+13,5	+ 7,4	+15,2
1971	164,5	-32,0	132,5	+17,5 ⁹	+ 6,4	+23,9	-11,2	...	+ 3,0	+32,1	+ 1,5	+25,4
1970 2 ^e kwartaal ...	136,3	-34,3	102,0	+ 6,0	- 1,6	+ 4,4	+ 0,3	- 0,4	...	+ 4,5	+ 1,1	+ 5,5
3 ^e kwartaal ...	138,7	-35,1	103,6	+ 2,4	- 0,8	+ 1,6	+ 0,3	...	- 2,6	+ 3,9	+ 3,2	+ 4,8
4 ^e kwartaal ...	143,1	-38,3	104,8	+ 4,5 ⁶	- 3,3	+ 1,2	- 1,2	...	- 0,9	+ 3,3	+ 0,3	+ 1,5
1971 1 ^e kwartaal ...	152,6	-40,2	112,4	+ 6,0 ⁸	- 1,9	+ 4,1	- 1,4	...	- 0,7	+ 6,2	+ 0,5	+ 4,6
2 ^e kwartaal ...	159,0	-33,1	125,9	+ 6,0 ⁹	+ 7,1	+13,1	- 3,3	...	+ 3,1	+13,3	- 0,2	+12,9
3 ^e kwartaal ...	162,7	-33,3	129,4	+ 3,7	- 0,1	+ 3,6	- 2,9	...	- 1,6	+ 8,1	- 4,0	- 0,4
4 ^e kwartaal ...	164,5	-32,0	132,5	+ 1,8	+ 1,3	+ 3,1	- 3,6	...	+ 2,2	+ 4,5	+ 5,2	+ 8,3
1972 1 ^e kwartaal ...	172,6	-35,8	136,8	+ 4,7 ⁸	- 3,8	+ 0,9	v- 2,2	v- 0,1	- 0,8	v+ 4,0	v- 5,3	v- 4,4
2 ^e kwartaal ...	181,6	-34,8	146,8	+ 9,0	+ 1,0	+10,0	v- 2,0	v ...	- 0,3	v+12,3	v- 4,0	v+ 6,0

1 Een indeling van de goudvoorraad en nettodeviezenpositie per voornaamste categorie van vorderingen en verplichtingen wordt gegeven in tabel XIII-2.

2 Deze bedragen omvatten inzonderheid de buitenlandse leningen van de lagere overheid en van de administratieve parastatale instellingen, uitgezonderd het Wegenfonds, dat in de kolom (7), Staat, begrepen is.

3 De cijfers van deze kolom, berekend zoals onderhavige tabel het aantoont, worden overgenomen in kolom (4) van tabel XIII-8.

4 Dit verschil is gelijk aan :

— de veranderingen in de goudvoorraad en de nettodeviezenpositie van de geldscheppe instellingen van de B.L.E.U. die voortvloeiën uit de veranderingen in de nettotoegoeden of -verplichtingen van de Luxemburgse banken op en tegenover andere landen dan België en tegenover in de B.L.E.U. gevestigde internationale instellingen [die veranderingen komen voor in kolom (12), maar niet in kolom (6)].

— min, a) de veranderingen in de netto-tegoeden van de Belgische banken op Luxemburgse ingezetenen; b) sedert het 2^e kwartaal van 1968, de

veranderingen in de Luxemburgse overheidsfondsen in het bezit van de N.B.B. [die veranderingen komen voor in kolom (6), maar niet in kolom (12)].

5 Zie tabellen IX-1, 2 en 3, rubriek 6.2.

6 Na uitschakeling van een louter boekhoudkundige beweging in de gouden deviezenpositie van de N.B.B., voortvloeiend uit de verandering in de wijze waarop de tegenwaarde van de rekening van het I.M.F. bij de N.B.B. wordt gefinancierd (Wet van 9 juni 1969).

7 Excl. een verhoging met fr. 0,4 miljard d.i. de boekhoudkundige aanpassing van de constante tegoeden in Duitse markten tengevolge van de revaluatie van deze valuta.

8 Excl. een vermeerdering van 3,5 miljard, voortvloeiend uit de verdeling van de bijzondere trekkingsrechten op het I.M.F.

9 Excl. een verhoging met fr. 0,4 miljard d.i. de boekhoudkundige aanpassing van de constante tegoeden in Zwitserse frankten tengevolge van de revaluatie van deze valuta.

XIII - 6. — OPGENOMEN BEDRAGEN VAN DE DISCONTOKREDIETEN, VOORSCHOTTEN EN ACCEPTKREDIETEN BIJ HUN OORSPRONG DOOR DE DEPOSITOBANKEN VERLEEND AAN DE BEDRIJVEN EN PARTICULIEREN EN AAN HET BUITENLAND

Zichtbare economische bestemming

(Miljarden franken)

Einde van de periode	Kredieten aan bedrijven en particulieren						Kredieten aan het buitenland				Eind-totaal (11) = (6) + (10)
	Specifieke financieringen				Kredieten waarvan de zichtbare economische bestemming niet kon worden ontdekt (5)	Totaal (6) = (1) tot (5)	Specifieke financiering van betalingstermijnen bij de uitvoer (7)	Kredieten waarvan de zichtbare economische bestemming niet kon worden ontdekt		Totaal (10) = (7) tot (9)	
	van investeringen in industrie, landbouw en ambachtswezen 1 (1)	van de bouw en van transacties in onroerende goederen 2 (2)	van verkopen en leningen op afbetaling 3 (3)	van invoer (4)				Kas-kredieten 4 (8)	Anderz (9)		
1963	7,7	6,3	10,5	9,1	61,7	95,3	12,0	4,5	2,2	18,7	114,0
1964	10,9	6,9	12,0	9,9	67,1	106,8	14,2	5,3	1,7	21,2	128,0
1965	13,8	8,2	12,8	12,2	75,8	122,8	18,0	7,2	3,1	28,3	151,1
1966 ⁵	18,4	9,2	14,1	13,2	87,9	142,8	19,6	6,7	2,5	28,8	171,6
1967 ⁵	23,2	11,5	15,5	13,4	105,1	168,7	23,7	6,9	3,9	34,5	203,2
1968	28,0	13,9	19,8	14,3	118,4	194,4	29,8	14,5	4,1	48,4	242,8
1969 ⁶	27,6	14,0	23,7	13,7	125,9	204,9	32,4	18,5	2,1	53,0	257,9
1970 Maart	28,6	14,7	23,2	13,3	128,2	208,0	33,0	23,3	1,7	58,0	266,0
Juni	28,8	15,9	23,7	15,9	132,1	216,4	36,1	29,6	1,4	67,1	283,5
September	28,5	16,4	24,7	16,2	131,3	217,1	37,8	33,7	1,4	77,9	295,0
December	29,1	16,9	24,8	17,6	141,7	230,1	41,5	43,1	1,5	86,1	316,2
1971 Maart	30,2	16,6	24,4	18,0	142,7	231,9	40,1	50,6	0,7	91,4	323,3
Juni	30,8	18,3	24,6	21,0	146,0	240,7	40,6	54,2	1,4	96,2	336,9
September	30,9	18,1	25,2	21,3	149,2	244,7	40,8	53,4	1,2	95,4	340,1
December	30,3	18,2	25,6	23,4	167,4	264,9	46,0	57,7	1,8	105,5	370,4
1972 Maart	30,6	17,2	26,0	22,4	170,9	267,1	49,0	55,5	1,8	106,3	373,4
Juni	31,2	18,3	28,4	24,7	178,7	281,3	50,8	58,6	2,0	111,4	392,7

¹ Kredieten toegestaan in het kader van de wetten van 24 mei 1959, 17 juli 1959, 18 juli 1959, 15 februari 1961, 14 juli 1966 en 30 december 1970 (gesubsidieerde en/of gewaarborgde kredieten), en niet-« gesubsidieerde en/of gewaarborgde » kredieten waarvan ten minste een deel een oorspronkelijke looptijd heeft van 2 jaar of meer (5 jaar of meer in de oude reeks) op voorwaarde evenwel dat het geen zuiver commerciële kredieten betreft, noch kredieten hoofdzakelijk bestemd voor financiering van de bouw of de aankoop van woningen, kantoren, scholen, ziekenhuizen, enz. De oude reeks (maart 1964-maart 1969) omvatte een bepaald bedrag kredieten tot financiering van verkopen op afbetaling. In de nieuwe reeks zijn alle kredieten van deze soort ondergebracht in kolom (3).

² Kredieten aan ondernemingen die tot doel hebben de oprichting van gebouwen en/of het uitvoeren van werken van burgerlijke bouwkunde, kredieten aan immobielvennootschappen en kredieten die vooral be-

stemd zijn voor het financieren van de aankoop of de bouw van woningen, kantoren, scholen, ziekenhuizen, enz.

³ Kredieten aan de kopers en verkopers op afbetaling (ongeacht of de banken al dan niet bij het verkoopcontract zijn betrokken), rechtstreeks door de banken toegestaan persoonlijke leningen en door de banken aan de financieringsmaatschappijen verleende kredieten. In de oude reeks (maart 1964-maart 1969) kwam een deel van de kredieten aan de kopers op afbetaling voor in kolom (1). In de nieuwe reeks zijn alle kredieten van deze soort opgenomen in kolom (3).

⁴ Inclusief de promessen op het buitenland, die in tabel XIII-7 begrepen zijn in kolom (2) « Handelspapier ».

⁵ Inclusief het papier dat op de laatste dag van de maand verviel en dat niet kon worden gelnd omdat die dag een zaterdag of een feestdag was.

⁶ Nieuwe reeks vanaf maart 1969.

N. B. — Voor de wijze van opstelling : zie *Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting*, XLIIe jaargang, deel II, n° 8, september 1967, blz. 243.

XIII - 7. — OPGENOMEN BEDRAGEN VAN DE DISCONTOKREDIETEN, VOORSCHOTTEN EN ACCEPTKREDIETEN BIJ HUN OORSPRONG DOOR DE DEPOSITOBANKEN VERLEEND AAN DE BEDRIJVEN EN PARTICULIEREN EN AAN HET BUITENLAND

Vorm en houderschap

(Miljarden franken)

Einde van de periode	Kredieten bij hun oorsprong door de depositobanken verleend				Kredieten ondergebracht buiten de depositobanken ¹			Kredieten ondergebracht bij de depositobanken				Pro memorie : Ander kredieten ondergebracht bij de banken ² (12)
	Bank-accepten (1)	Handels-papier (2)	Voor-schotten (3)	Totaal (4) = (1) tot (3) = (7) + (11)	Bank-accepten (5)	Handels-papier (6)	Totaal (7) = (5) + (6)	Bank-accepten (8)	Handels-papier (9)	Voor-schotten (10)	Totaal (11) = (8) tot (10)	
A. Kredieten aan bedrijven en particulieren												
1963	9,3	43,6	42,4	95,3	6,7	6,1	12,8	2,6	37,5	42,4	82,5	—
1964	10,3	48,7	47,8	106,8	4,7	7,4	12,1	5,6	41,3	47,8	94,7	—
1965	12,6	55,4	54,8	122,8	7,0	9,9	16,9	5,6	45,5	54,8	105,9	—
1966 ³	13,8	65,7	63,3	142,8	6,4	10,5	16,9	7,4	55,2	63,3	125,9	0,2
1967 ³	12,7	78,3	77,7	168,7	5,8	13,8	19,6	6,9	64,5	77,7	149,1	0,1
1968	11,9	84,5	98,0	194,4	7,7	17,5	25,2	4,2	67,0	98,0	169,2	...
1969	10,2	95,3	99,4	204,9	6,3	13,2	19,5	3,9	82,1	99,4	185,4	0,1
1970 Maart	10,7	94,8	102,5	208,0	4,9	11,2	16,1	5,8	83,6	102,5	191,9	0,6
Juni	12,8	97,5	106,1	216,4	5,4	10,3	15,7	7,4	87,2	106,1	200,7	0,2
September	13,3	94,2	109,6	217,1	4,2	8,8	13,0	9,1	85,4	109,6	204,1	...
December	14,2	101,0	114,9	230,1	7,9	9,5	17,4	6,3	91,5	114,9	212,7	0,2
1971 Maart	14,6	98,1	119,2	231,9	3,9	8,5	12,4	10,7	89,6	119,2	219,5	0,1
Juni	17,4	98,1	125,2	240,7	5,0	6,9	11,9	12,4	91,2	125,2	228,8	...
September	18,2	97,0	129,5	244,7	5,9	6,4	12,3	12,3	90,6	129,5	232,4	0,1
December	20,7	102,6	141,6	264,9	12,1	9,0	21,1	8,6	93,6	141,6	243,8	0,1
1972 Maart	19,6	101,3	146,2	267,1	8,4	6,1	14,5	11,2	95,2	146,2	252,6	0,1
Juni	21,3	102,6	157,4	281,3	9,9	8,2	18,1	11,4	94,4	157,4	263,2	0,1
B. Kredieten aan het buitenland												
1963	9,5	4,7	4,5	18,7	6,8	1,6	8,4	2,7	3,1	4,5	10,3	—
1964	11,0	6,2	4,0	21,2	6,2	2,4	8,6	4,8	3,8	4,0	12,6	0,1
1965	14,4	7,3	6,6	28,3	9,2	2,9	12,1	5,2	4,4	6,6	16,2	0,1
1966 ³	15,0	7,6	6,2	28,8	9,4	2,6	12,0	5,6	5,0	6,2	16,8	0,1
1967 ³	16,8	11,3	6,4	34,5	10,4	5,0	15,4	6,4	6,3	6,4	19,1	0,1
1968	20,2	14,3	13,9	48,4	13,8	6,6	20,4	6,4	7,7	13,9	28,0	0,1
1969	19,1	15,8	18,1	53,0	12,7	7,9	20,6	6,4	7,9	18,1	32,4	...
1970 Maart	18,7	16,3	23,0	58,0	9,8	7,0	16,8	8,9	9,3	23,0	41,2	...
Juni	20,0	17,6	29,5	67,1	10,3	8,1	18,4	9,7	9,5	29,5	48,7	...
September	21,3	18,1	38,5	77,9	7,8	7,4	15,2	13,5	10,7	38,5	62,7	...
December	23,0	20,0	43,1	86,1	10,4	8,6	19,0	12,6	11,4	43,1	67,1	...
1971 Maart	20,9	19,4	51,1	91,4	7,7	7,7	15,4	13,2	11,7	51,1	76,0	...
Juni	22,3	19,5	54,4	96,2	4,9	7,1	12,0	17,4	12,4	54,4	84,2	...
September	22,1	19,4	53,9	95,4	6,2	7,8	14,0	15,9	11,6	53,9	81,4	...
December	24,8	22,4	58,3	105,5	10,9	8,8	19,7	13,9	13,6	58,3	85,8	...
1972 Maart	25,6	24,6	56,1	106,3	8,6	8,4	17,0	17,0	16,2	56,1	89,3	—
Juni	26,5	25,7	59,2	111,4	10,2	9,0	19,2	16,3	16,7	59,2	92,2	—
C. Totaal												
1963	18,8	48,3	46,9	114,0	13,5	7,7	21,2	5,3	40,6	46,9	92,8	—
1964	21,3	54,9	51,8	128,0	10,9	9,8	20,7	10,4	45,1	51,8	107,3	0,1
1965	27,0	62,7	61,4	151,1	16,2	12,8	29,0	10,8	49,9	61,4	122,1	0,1
1966 ³	28,8	73,3	69,5	171,6	15,8	13,1	28,9	13,0	60,2	69,5	142,7	0,3
1967 ³	29,5	89,6	84,1	203,2	16,2	18,8	35,0	13,3	70,8	84,1	168,2	0,2
1968	32,1	98,8	111,9	242,8	21,5	24,1	45,6	10,6	74,7	111,9	197,2	0,1
1969	29,3	111,1	117,5	257,9	19,0	21,1	40,1	10,3	90,0	117,5	217,8	0,1
1970 Maart	29,4	111,1	125,5	266,0	14,7	18,2	32,9	14,7	92,9	125,5	233,1	0,6
Juni	32,8	115,1	135,6	283,5	15,7	18,4	34,1	17,1	96,7	135,6	249,4	0,2
September	34,6	112,3	148,1	295,0	12,0	16,2	28,2	22,6	96,1	148,1	266,8	...
December	37,2	121,0	158,0	316,2	18,3	18,1	36,4	18,9	102,9	158,0	279,8	0,2
1971 Maart	35,5	117,5	170,3	323,3	11,6	16,2	27,8	23,9	101,3	170,3	295,5	0,1
Juni	39,7	117,6	179,6	336,9	9,9	14,0	23,9	29,8	103,6	179,6	313,0	...
September	40,3	116,4	183,4	340,1	12,1	14,2	26,3	28,2	102,2	183,4	313,8	0,1
December	45,5	125,0	199,9	370,4	23,0	17,8	40,8	22,5	107,2	199,9	329,6	0,1
1972 Maart	45,2	125,9	202,3	373,4	17,0	14,5	31,5	28,2	111,4	202,3	341,9	0,1
Juni	47,8	128,3	216,6	392,7	20,1	17,2	37,3	27,7	111,1	216,6	355,4	0,1

¹ Die kredieten zijn hoofdzakelijk ondergebracht bij de N.B.B., bij het H.W.I., bij andere Belgische financiële instellingen en in het buitenland.

² Het gaat hier om handelspapier.

³ Incl. het papier dat op de laatste dag van de maand verviel en dat niet kon worden geïnd omdat die dag een zaterdag of een feestdag was. N. B. — Voor de wijze van opstelling: zie *Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting*, XLIIe jaargang, deel II, nr 8, september 1967, blz. 243.

**XIII - 8. — DISCONTOKREDIETEN, VOORSCHOTTEN EN ACCEPTEKREDIETEN
AAN DE BEDRIJVEN EN PARTICULIEREN EN AAN HET BUITENLAND
ONDERGEBRACHT BIJ DE NATIONALE BANK VAN BELGIE**

(Miljarden franken)

Einde van de periode	Kredieten bij hun oorsprong door de Nationale Bank verleend (rechtstreekse kredieten)			Gehertiscoteerde wissels			Eindtotaal			
	Handels-papier (1)	Voor-schotten (2)	Totaal (3) = (1) + (2)	Bank-accepten (4)	Handels-papier (5)	Totaal (6) = (4) + (5)	Bank-accepten (7)	Handels-papier (8)	Voor-schotten (9)	Totaal (10) = (7) tot (9) = (3) + (6)

A. Kredieten aan bedrijven en particulieren

1963	2,2	...	2,2	1,7	1,3	3,0	1,7	3,5	...	5,2
1964	1,7	...	1,7	0,1	0,9	1,0	0,1	2,6	...	2,7
1965	1,8	...	1,8	2,7	1,1	3,8	2,7	1,9	...	5,6
1966 ¹	1,9	...	1,9	4,0	2,0	6,0	4,0	3,9	...	7,9
1967 ¹	2,2	...	2,2	0,7	2,7	3,4	0,7	4,9	...	5,6
1968	1,9	...	1,9	1,9	7,5	9,4	1,9	9,4	...	11,3
1969	2,5	...	2,5	1,9	4,1	6,0	1,9	6,6	...	8,5
1970 Maart	2,4	...	2,4	0,6	0,6	1,2	0,6	3,0	...	3,6
Juni	1,6	...	1,6	1,8	1,7	3,5	1,8	3,3	...	5,1
September	1,2	...	1,2	...	0,5	0,5	...	1,7	...	1,7
December	2,1	0,2	2,3	1,4	1,1	2,5	1,4	3,2	0,2	4,8
1971 Maart	2,5	...	2,5	...	0,1	0,1	...	2,6	...	2,6
Juni	1,3	0,3	1,6	...	0,1	0,1	...	1,4	0,3	1,7
September	1,2	...	1,2	1,2	...	1,2
December	2,9	0,3	3,2	4,6	1,8	6,4	4,6	4,7	0,3	9,6
1972 Maart	3,0	...	3,0	1,9	0,9	2,8	1,9	3,9	...	5,8
Juni	1,9	...	1,9	2,3	1,2	3,5	2,3	3,1	...	5,4

B. Kredieten aan het buitenland

1963	4,0	0,1	4,1	4,0	0,1	...	4,1
1964	4,1	0,2	4,3	4,1	0,2	...	4,3
1965	6,5	0,2	6,7	6,5	0,2	...	6,7
1966 ¹	7,2	0,4	7,6	7,2	0,4	...	7,6
1967 ¹	7,2	0,9	8,1	7,2	0,9	...	8,1
1968	0,1	...	0,1	11,3	2,8	14,1	11,3	2,9	...	14,2
1969	0,1	...	0,1	8,5	1,2	9,7	8,5	1,3	...	9,8
1970 Maart	0,1	...	0,1	3,7	0,9	4,6	3,7	1,0	...	4,7
Juni	0,3	...	0,3	5,4	1,4	6,8	5,4	1,7	...	7,1
September	0,1	...	0,1	0,1	...	0,1
December	0,2	...	0,2	1,3	0,3	1,6	1,3	0,5	...	1,8
1971 Maart	0,2	...	0,2	0,2	...	0,2
Juni	0,2	...	0,2	0,5	0,1	0,6	0,5	0,3	...	0,8
September	0,2	...	0,2	0,2	...	0,2
December	0,2	...	0,2	4,7	0,9	5,6	4,7	1,1	...	5,8
1972 Maart	...	—	...	2,9	0,6	3,5	2,9	0,6	—	3,5
Juni	...	—	...	3,3	1,3	4,6	3,3	1,3	—	4,6

C. Totaal

1963	2,2	...	2,2	5,7	1,4	7,1	5,7	3,6	...	9,3
1964	1,7	...	1,7	4,2	1,1	5,3	4,2	2,8	...	7,0
1965	1,8	...	1,8	9,2	1,3	10,5	9,2	3,1	...	12,3
1966 ¹	1,9	...	1,9	11,2	2,4	13,6	11,2	4,3	...	15,5
1967 ¹	2,2	...	2,2	7,9	3,6	11,5	7,9	5,8	...	13,7
1968	2,0	...	2,0	13,2	10,3	23,5	13,2	12,3	...	25,5
1969	2,6	...	2,6	10,4	5,3	15,7	10,4	7,9	...	18,3
1970 Maart	2,5	...	2,5	4,3	1,5	5,8	4,3	4,0	...	8,3
Juni	1,9	...	1,9	7,2	3,1	10,3	7,2	5,0	...	12,2
September	1,3	...	1,3	...	0,5	0,5	...	1,8	...	1,8
December	2,3	0,2	2,5	2,7	1,4	4,1	2,7	3,7	0,2	6,6
1971 Maart	2,7	...	2,7	...	0,1	0,1	...	2,8	...	2,8
Juni	1,5	0,3	1,8	0,5	0,2	0,7	0,5	1,7	0,3	2,5
September	1,4	...	1,4	1,4	...	1,4
December	3,1	0,3	3,4	9,3	2,7	12,0	9,3	5,8	0,3	15,4
1972 Maart	3,0	...	3,0	4,8	1,5	6,3	4,8	4,5	...	9,3
Juni	1,9	...	1,9	5,6	2,5	8,1	5,6	4,4	...	10,0

¹ Incl. het papier dat op de laatste dag van de maand verviel en dat niet kon worden geïnd omdat die dag een zaterdag of een feestdag was.

N. B. — Voor de wijze van opstelling : zie *Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting*, XLIIe jaargang, deel II, n° 3, september 1967, blz. 243.

**XIII - 9. — OPGENOMEN BEDRAGEN VAN DE DISCONTOKREDIETEN
VOORSCHOTTEN EN ACCEPTKREDIETEN
BIJ HUN OORSPRONG DOOR DE GELDSCHEPPENDE INSTELLINGEN VERLEEND
AAN DE BEDRIJVEN EN PARTICULIEREN EN AAN HET BUITENLAND**
(Miljarden franken)

Einde van de periode	Kredieten bij hun oorsprong door de geldscheppende instellingen verleend 1				Kredieten ondergebracht buiten de geldscheppende instellingen			Kredieten ondergebracht bij de geldscheppende instellingen 2				Pro memorie : Andere kredieten onder- gebracht bij de geldscep- pende instel- lingen 3 (12)
	Bank- accepten (1)	Handels- papier (2)	Voor- schotten (3)	Totaal (4) = (1) tot (3) = (7) + (11)	Bank- accepten (5)	Handels- papier (6)	Totaal (7) = (5) + (6)	Bank- accepten (8)	Handels- papier (9)	Voor- schotten (10)	Totaal (11) = (8) tot (10)	
A. Kredieten aan bedrijven en particulieren												
1963	9,3	45,8	42,4	97,5	4,7	4,0	8,7	4,6	41,8	42,4	88,8	—
1964	10,3	50,4	47,8	108,5	4,3	6,0	10,3	6,0	44,4	47,8	98,2	—
1965	12,6	57,2	54,8	124,6	3,9	8,2	12,1	8,7	49,0	54,8	112,5	—
1966 4	13,8	67,6	63,3	144,7	2,2	7,8	10,0	11,6	59,8	63,3	134,7	0,2
1967 4	12,7	80,5	77,7	170,9	4,2	9,9	14,1	8,5	70,6	77,7	156,8	0,2
1968	11,9	86,4	98,0	196,3	5,8	8,6	14,4	6,1	77,8	98,0	181,9	0,6
1969	10,2	97,8	99,4	207,4	2,9	7,8	10,7	7,3	90,0	99,4	196,7	0,5
1970 Maart	10,7	97,2	102,5	210,4	3,1	9,4	12,5	7,6	87,8	102,5	197,9	0,6
Juni	12,8	99,1	106,1	218,0	3,4	6,9	10,3	9,4	92,2	106,1	207,7	0,2
September	13,3	95,4	109,6	218,3	3,6	7,5	11,1	9,7	87,9	109,6	207,2	0,2
December	14,2	103,2	115,0	232,4	5,5	7,4	12,9	8,7	95,8	115,0	219,5	0,2
1971 Maart	14,5	100,7	119,2	234,4	3,5	7,0	10,5	11,0	93,7	119,2	223,9	0,1
Juni	17,4	99,4	125,5	242,3	5,0	5,7	10,7	12,4	93,7	125,5	231,6	...
September	18,2	98,2	129,5	245,9	5,7	5,1	10,8	12,5	93,1	129,5	235,1	0,1
December	20,7	105,5	141,9	268,1	7,5	5,0	12,5	13,2	100,5	141,9	255,6	0,1
1972 Maart	19,6	104,3	146,2	270,1	6,1	3,1	9,2	13,5	101,2	146,2	260,9	0,1
Juni	21,3	104,5	157,4	283,2	6,3	5,3	11,6	15,0	99,2	157,4	271,6	0,1
B. Kredieten aan het buitenland												
1963	9,5	4,7	4,5	18,7	2,6	1,5	4,1	6,9	3,2	4,5	14,6	—
1964	11,0	6,2	4,0	21,2	2,0	2,2	4,2	9,0	4,0	4,0	17,0	0,1
1965	14,4	7,3	6,6	28,3	2,6	2,7	5,3	11,8	4,6	6,6	23,0	0,1
1966 4	15,0	7,6	6,2	28,8	2,1	2,2	4,3	12,9	5,4	6,2	24,5	0,1
1967 4	16,8	11,3	6,4	34,5	3,0	4,1	7,1	13,8	7,2	6,4	27,4	0,1
1968	20,2	14,4	13,9	48,5	2,4	3,8	6,2	17,8	10,6	13,9	42,3	0,1
1969	19,1	15,9	18,1	53,1	3,1	5,9	9,0	16,0	10,0	18,1	44,1	...
1970 Maart	18,7	16,4	23,0	58,1	4,8	5,5	10,3	13,9	10,9	23,0	47,8	...
Juni	20,0	17,9	29,5	67,4	4,1	6,2	10,3	15,9	11,7	29,5	57,1	...
September	21,3	18,2	38,5	78,0	5,9	7,0	12,9	15,4	11,2	38,5	65,1	...
December	23,0	20,2	43,1	86,3	6,3	7,6	13,9	16,7	12,6	43,1	72,4	...
1971 Maart	21,0	19,6	51,1	91,7	7,1	7,5	14,6	13,9	12,1	51,1	77,1	...
Juni	22,3	19,7	54,4	96,4	4,4	7,0	11,4	17,9	12,7	54,4	85,0	...
September	22,1	19,6	53,9	95,6	5,5	7,5	13,0	16,6	12,1	53,9	82,6	...
December	24,8	22,6	58,3	105,7	3,8	7,0	10,8	21,0	15,6	58,3	94,9	...
1972 Maart	25,6	24,6	56,1	106,3	4,5	7,1	11,6	21,1	17,5	56,1	94,7	...
Juni	26,5	25,7	59,2	111,4	4,9	7,0	11,9	21,6	18,7	59,2	99,5	...
C. Totaal												
1963	18,8	50,5	46,9	116,2	7,3	5,5	12,8	11,5	45,0	46,9	103,4	—
1964	21,3	56,6	51,8	129,7	6,3	8,2	14,5	15,0	48,4	51,8	115,2	0,1
1965	27,0	64,5	61,4	152,9	6,5	10,9	17,4	20,5	53,6	61,4	135,5	0,1
1966 4	28,8	75,2	69,5	173,5	4,3	10,0	14,3	24,5	65,2	69,5	159,2	0,3
1967 4	29,5	91,8	84,1	205,4	7,2	14,0	21,2	22,3	77,8	84,1	184,2	0,3
1968	32,1	100,8	111,9	244,8	8,2	12,4	20,6	23,9	88,4	111,9	224,2	0,7
1969	29,3	113,7	117,5	260,5	6,0	13,7	19,7	23,3	100,0	117,5	240,8	0,5
1970 Maart	29,4	113,6	125,5	268,5	7,9	14,9	22,8	21,5	98,7	125,5	245,7	0,6
Juni	32,8	117,0	135,6	285,4	7,5	13,1	20,6	25,3	103,9	135,6	264,8	0,2
September	34,6	113,6	148,1	296,3	9,5	14,5	24,0	25,1	99,1	148,1	272,3	0,2
December	37,2	123,4	158,1	318,7	11,8	15,0	26,8	25,4	108,4	158,1	291,9	0,2
1971 Maart	35,5	120,3	170,3	326,1	10,6	14,5	25,1	24,9	105,8	170,3	301,0	0,1
Juni	39,7	119,1	179,9	338,7	9,4	12,7	22,1	30,3	106,4	179,9	316,6	...
September	40,3	117,8	183,4	341,5	11,2	12,6	23,8	29,1	105,2	183,4	317,7	0,1
December	45,5	128,1	200,2	373,8	11,3	12,0	23,3	34,2	116,1	200,2	350,5	0,1
1972 Maart	45,2	128,9	202,3	376,4	10,6	10,2	20,8	34,6	118,7	202,3	355,6	0,1
Juni	47,8	130,2	216,6	394,6	11,2	12,3	23,5	36,6	117,9	216,6	371,1	0,1

1 Kredieten bij hun oorsprong verleend door de depositobanken [kolom (4) van tabel XIII-7] en door de N.B.B. [kolom (8) van tabel XIII-8].
2 Kredieten ondergebracht bij de depositobanken, bij de N.B.B., bij het Gemeentekrediet van België en bij het H.W.I. (kredieten welke deze instelling door een beroep op de geldscheppende instellingen financierde).

3 Het gaat hier om handelspapier.
4 Incl. het papier dat op de laatste dag van de maand verviel en dat niet kon worden geïnd omdat die dag een zaterdag of een feestdag was.
N. B. — Voor de wijze van opstelling: zie Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting, XLIIe jaargang, deel II, nr 3, september 1967, blz. 248.

XIII - 10. — BALANSEN VAN DE NATIONALE BANK VAN BELGIE

(Miljarden franken)

Posten	1963 31 december	1964 31 december	1965 31 december	1966 31 december	1967 31 december	1968 31 december	1969 31 december	1970 31 december	1971 31 december
ACTIVA									
Goudvoorraad	68,6	72,6	77,9	76,2	74,0	76,2	75,9	73,5	77,2
Internationaal Muntfonds :									
Deelneming							7,8	19,6	30,0
Leningen
Bijzondere trekkingsrechten	10,2	20,3
Totaal van de dekkingselementen ¹ ...	68,6	72,6	77,9	76,2	74,0	76,2	83,7	103,3	127,5
Vreemde valuta's	21,5	27,0	21,9	21,4	36,1	18,1	35,6	39,0	35,0
Te ontvangen vreemde valuta's en goud	10,9	9,3	9,7	11,5	12,5	12,3	17,5	10,7	0,3
Activa in het buitenland, in Belgische franken	1,5	1,5	1,5	1,5	3,0	—	—	—	—
Internationale akkoorden :									
Europese Betalingsunie	0,1	—	—	—	—	—	—
Europees Monetair Akkoord
Internationaal Muntfonds :									
Deelneming	7,1	8,7	12,2	15,2	14,7	10,3
Leningen ²	—	1,5	3,4	3,4	1,9	5,0
Andere akkoorden	0,1	...	0,1	...
Debiteuren wegens termijnverkoop van vreemde valuta's en goud	21,1	26,4	21,4	21,3	35,5	18,2	34,0	37,8	34,8
Handelspapier	9,3	7,0	12,3	15,5	13,8	26,7	18,6	6,5	15,1
Voorschotten op onderpand	1,7	0,6	...	0,3	0,3	0,6	0,1	0,2	0,3
Overheidseffecten :									
Belgische overheidseffecten	9,3	9,8	9,0	9,6	2,7	14,7	15,6	13,3	4,9
Luxemburgse overheidseffecten	—	—	—	—	—	0,2
Deel- en pasmunt	0,2	0,4	0,5	0,3	0,3	0,2	0,3	0,3	0,3
Tegood bij het Bestuur der Postchecks
Geconsolideerde vordering op de Staat	34,0	34,0	34,0	34,0	34,0	34,0	34,0	34,0	34,0
Overheidsfondsen	2,7	2,8	2,9	3,2	3,4	3,5	3,6	3,7	3,8
Gebouwen, materieel en meubelen	1,6	1,7	1,8	1,9	2,0	2,1	2,1	2,2	2,2
Waarden van de Pensioenkas van het Personeel	1,4	1,6	1,8	2,0	2,3	2,6	2,8	3,1	3,5
Diversen	1,2	1,2	1,5	1,7	1,4	1,9	1,8	2,0	1,0
	192,2	206,1	211,8	219,0	237,9	226,7	249,7	256,2	262,7
Orderekening :									
Bestuur der Postchecks : Tegood voor rekening van de Minister van Nationale Opvoeding (Schoolpakt)	1,5	1,5	1,4	1,4	1,7	2,4	2,6	2,6	2,3
PASSIVA									
Bankbiljetten in omloop	150,5	160,3	170,3	175,3	177,5	183,2	183,0	188,2	201,8
Rekeningen-courant :									
Schatkist { gewone rekening
buitengewone conjunctuurtaks
speciale rekening verevening E.B.U.	—	—	—	—	—	—
Banken in het buitenl. : gew. rekening.	0,3	0,3	0,4	0,4	0,3	0,7	0,4	0,5	0,7
Diverse rekeningen-courant en te betalen waarden	3,3	1,6	2,3	2,3	3,2	2,5	4,5	4,2	3,2
Internationale akkoorden :									
Europees Monetair Akkoord	0,1	0,2	0,3	0,2	0,3	0,3	0,2	0,5	1,1
Andere akkoorden	0,4	0,4	0,2	0,3	0,3	0,2	0,3	0,3	2,0
Totaal der verbintenissen op zicht ...	154,6	162,8	173,5	178,5	181,6	186,9	188,4	193,7	208,8
Internationaal Muntfonds :									
Bijzondere trekkingsrechten, netto cumulatieve toewijzing	—	—	—	—	—	—	—	3,5	7,0
Belgische banken, monetaire reserve	—	1,3
Te leveren vreemde valuta's en goud ...	32,0	35,7	31,1	32,8	48,2	30,7	51,8	48,7	35,8
Pensioenkas van het Personeel	1,4	1,6	1,8	2,0	2,3	2,6	2,8	3,1	3,5
Diversen	1,4	1,8	2,2	2,4	2,3	2,9	3,0	3,4	3,5
Kapitaal	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4
Reserves en afschrijvingsrekeningen	2,4	2,5	2,8	2,9	3,1	3,2	3,3	3,4	3,7
	192,2	206,1	211,8	219,0	237,9	226,7	249,7	256,2	262,7
Orderekening :									
Minister van Nationale Opvoeding : Tegood voor zijn rekening bij het Bestuur der Postchecks (Schoolpakt)	1,5	1,5	1,4	1,4	1,7	2,4	2,6	2,6	2,3

N. B. — Het Jaarverslag van de N.B.B. bevat, als bijlage, al de weekstaten voor het verslagjaar. Het geeft eveneens een beknopte toelichting bij de voornaamste balansposten.

¹ De elementen van de dekking der verbintenissen op zicht worden bepaald door artikel 4 van de wet van 9 juni 1969, die artikel 7 alinea 2 van de organieke wet van de N.B.B. wijzigde, en door artikel 80 van de statuten van de N.B.B., dat gewijzigd werd door de buitengewone algemene ver-

gadering der aandeelhouders van de N.B.B. van 5 september 1969. Deze wijziging werd goedgekeurd bij koninklijk besluit van 22 september 1969, gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 7 oktober 1969. Vóór deze laatste datum werd alleen de goudvoorraad als dekkingselement in aanmerking genomen.

² Speciale bons van de Belgische Schatkist (Wet van 4-1-1963, Overeenkomst van 1-2-1965).

XIII - 10. — WEEKSTATEN VAN DE NATIONALE BANK VAN BELGIE

(Miljarden franken)

Posten	1971 5 juli	1972 10 juli	1971 9 augustus	1972 7 augustus	1971 6 september	1972 4 september	1971 4 oktober	1972 9 oktober
ACTIVA								
Goudvoorraad	79,2	77,5	79,9	77,5	78,6	77,0	78,6	75,5
Internationaal Muntfonds :								
Deelneming	25,8	26,0	30,0	27,3	29,9	26,9	29,9	26,0
Leningen
Bijzondere trekkingsrechten	17,8	23,9	17,8	25,5	20,3	25,5	20,2	25,5
<i>Totaal van de dekkingselementen</i> ¹ ...	122,8	127,4	127,7	130,3	128,8	129,4	128,7	127,0
Vreemde valuta's	36,1	54,1	41,9	58,0	42,7	61,0	42,1	59,8
Te ontvangen vreemde valuta's en goud	1,5	...	1,4	...	0,9	...	3,2	...
Internationale akkoorden :								
Europees Monetair Akkoord
Andere akkoorden	0,2
Debiteuren wegens termijnverkopen van vreemde valuta's en goud	34,6	37,3	40,7	24,3	45,0	25,5	47,2	25,5
Handelspapier	7,3	8,7	1,9	14,8	4,0	14,6	1,5	19,9
Voorschotten op onderpand	1,1	1,0	...	1,0
Overheidseffecten :								
Belgische overheidseffecten	14,9	14,0	11,2	1,7	5,1	1,5	11,8	...
Luxemburgse overheidseffecten
Deel- en pasmunt	0,2	0,4	0,3	0,4	0,3	0,4	0,3	0,4
Tegood bij het Bestuur der Postchecks
Geconsolideerde vordering op de Staat	34,0	34,0	34,0	34,0	34,0	34,0	34,0	34,0
Overheidsfondsen	3,8	4,1	3,8	4,1	3,8	4,1	3,8	4,1
Gebouwen, materieel en meubelen	2,2	2,2	2,2	2,2	2,2	2,2	2,2	2,2
Waarden v/d Pensioenkas v/h Personeel .	3,3	3,8	3,3	3,8	3,3	3,8	3,4	3,8
Diversen	1,9	2,1	1,9	2,2	2,3	2,8	2,2	2,8
	263,9	288,1	270,3	275,8	272,4	280,3	280,4	280,5
Orderekening :								
Bestuur der Postchecks : Tegood voor rekening van de Minister van Nationale Opvoeding (Schoolpakt)	1,3	0,6	1,1	1,3	0,9	1,2	0,5	0,9
PASSIVA								
Bankbiljetten in omloop	203,5	223,0	197,5	216,5	197,3	214,8	198,2	216,2
Rekeningen-courant :								
Schatkist { gewone rekening	0,1
{ buitengewone conjunctuurtaks
Banken in het buitenl. : gew. rekening.	0,8	0,6	0,6	0,6	0,6	0,9	0,7	0,6
Diverse rekeningen-courant en te betalen waarden	3,5	1,2	10,0	1,7	4,8	1,8	3,5	0,9
Internationale akkoorden :								
Europees Monetair Akkoord	0,5	1,1	0,3	1,0	3,5	1,1	0,7	1,0
Andere akkoorden	0,6	0,4	0,7	0,6	0,9	0,6	7,2	0,6
<i>Totaal der verbintenissen op zicht</i> ...	208,9	226,3	209,1	220,4	207,1	219,2	210,3	219,4
Internationaal Muntfonds :								
Bijzondere trekkingsrechten, netto cumulatieve toewijzing	7,0	10,5	7,0	10,5	7,0	10,5	7,0	10,5
Belgische banken, monetaire reserve	6,0	...	10,2	...	10,0
Te leveren vreemde valuta's en goud ...	36,4	38,6	42,3	25,5	46,2	26,6	50,8	26,6
Pensioenkas van het Personeel	3,3	3,8	3,3	3,8	3,3	3,8	3,4	3,8
Diversen	4,5	4,8	4,8	5,5	5,0	5,9	5,1	6,1
Kapitaal	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4
Reserves en afschrijvingsrekeningen	3,4	3,7	3,4	3,7	3,4	3,7	3,4	3,7
	263,9	288,1	270,3	275,8	272,4	280,3	280,4	280,5
Orderekening :								
Minister van Nationale Opvoeding : Tegood voor zijn rekening bij het Bestuur der Postchecks (Schoolpakt)	1,3	0,6	1,1	1,3	0,9	1,2	0,5	0,9

N. B. — Het Jaarverslag van de N.B.B. bevat, in bijlage, al de weekstaten voor het verslagjaar. Het geeft eveneens een beknopte toelichting bij de voornaamste balansposten.

¹ De elementen van de dekking der verbintenissen op zicht worden bepaald door artikel 1 van de wet van 9 juni 1969, die het artikel 7 alinea 2 van

de organieke wet van de N.B.B. wijzigde, en door artikel 80 van de statuten van de N.B.B., dat gewijzigd werd door de buitengewone algemene vergadering der aandeelhouders van de N.B.B. van 5 september 1969. Deze wijziging werd goedgekeurd bij koninklijk besluit van 22 september 1969, gepubliceerd in het *Belgisch Staatsblad* van 7 oktober 1969.

XIII - 11. — VERRICHTINGEN IN POSTREKENING

Bron : B.P.C.

	Duizenden rekeningen	Totaal tegoef 1	Tegoe <i>d</i> van particulieren 2	Credit		Debet		Algemene beweging	Percentages van de verrichtingen uitgevoerd zonder gebruik van chartaal geld
				Stortingen en diversen	Giro's	Cheques en diversen	Giro's		
(einde periode)	(miljarden franken)								
1964	956	50,5	36,8	62,8	147,4	62,2	147,4	419,8	93
1965	981	54,1	38,8	72,4	163,7	72,2	163,7	472,0	93
1966	995	58,4	40,7	81,6	182,3	81,1	182,3	527,3	93
1967	1.004	60,6	41,3	89,0	194,5	89,2	194,5	567,1	93
1968	1.013	63,4	42,7	98,6	209,7	97,8	209,7	607,6	94
1969	1.017	68,0	45,1	112,5	234,0	112,5	234,0	693,0	94
1970	1.023	72,5	47,8	127,2	252,1	126,4	252,1	757,8	94
1971	1.036	79,8	51,4	147,3	288,6	147,3	288,6	871,9	95
1970 3 ^e kwartaal	1.023	73,8	46,9	127,7	254,5	129,7	254,5	766,4	94
4 ^e kwartaal	1.030	75,6	49,2	139,3	270,3	133,6	270,3	813,6	94
1971 1 ^e kwartaal	1.030	79,3	52,0	135,1	274,5	138,5	274,5	822,7	95
2 ^e kwartaal	1.027	79,2	52,3	148,9	281,8	147,2	281,8	859,8	95
3 ^e kwartaal	1.029	81,3	51,1	147,7	291,3	149,3	291,3	879,6	95
4 ^e kwartaal	1.059	79,3	50,1	157,6	306,8	154,2	306,8	925,4	95
1972 1 ^e kwartaal	1.061	84,9	53,1	159,7	281,2	161,1	281,2	883,1	95
2 ^e kwartaal	1.063	90,7	59,1	175,1	289,1	170,9	289,1	924,2	94
3 ^e kwartaal	1.069	91,9	56,1	167,2	280,5	169,3	280,5	897,4	94
1971 September	1.036	74,5	49,7	140,1	270,6	136,9	270,6	818,4	95
Oktober	1.048	77,6	50,0	151,9	297,5	151,3	297,5	898,2	95
November	1.069	77,5	49,6	144,7	288,6	146,1	288,6	868,0	95
December	1.060	82,9	50,8	176,1	334,3	165,2	334,3	1.009,9	95
1972 Januari	1.060	87,2	53,3	157,9	267,5	157,3	267,5	850,2	94
Februari	1.061	83,9	52,5	158,4	291,3	164,3	291,3	905,3	95
Maart	1.062	83,6	53,4	162,9	284,7	161,7	284,7	893,9	95
April	1.062	82,0	55,3	148,3	245,2	139,8	245,2	778,4	94
Mei	1.064	90,5	57,7	178,7	310,4	182,0	310,4	981,5	94
Juni	1.064	99,5	64,2	198,2	311,7	191,0	311,7	1.012,6	94
Juli	1.066	108,5	57,3	188,4	300,5	190,8	300,5	980,1	94
Augustus	1.068	89,6	55,5	153,5	274,0	160,8	274,0	862,3	94
September	1.072	77,6	55,4	159,6	266,9	156,4	266,9	849,9	94

1 Omvat het tegoed van de particulieren en van de Rijksrekenplichtigen.
2 De cijfers over de tegoeden der particulieren per einde periode, worden in de stand van de Staatsschuld gepubliceerd (cf. tabel 3, hoofdstuk XVI van onderhavig Tijdschrift).

3 Gemiddeld tegoed aan het einde van elke dag der maand, zowel werkdagen als niet-werkdagen. Voor een zon- of feestdag is het vermelde tegoed dat van de vorige werkdag.

XIII - 12. — ALGEMENE STAAT DER BANKEN ¹

(Miljarden franken)

Activa

Posten	1968 31 december	1969 31 december	1970 31 december	1971 31 december	1971 31 juli	1972 31 juli	1971 31 augustus	1972 31 augustus
Activa van de monetaire reserve, speciaal deposito bij de N.B.B.	—	—	—	—	—	—	—	—
Kas, Nationale Bank, postrekening, N.K.B.K.	10,5	12,3	10,1	11,8	9,3	12,5	10,9	17,7
Daggeld	4,9	11,9	11,0	9,9	8,5	7,5	9,1	6,4
Bankiers	72,6	111,8	138,9	163,8	143,2	180,1	150,9	187,6
Moedermaatschappij, succursalen en filialen	13,1	15,6	38,8	55,5	55,6	47,3	47,3	47,3
Andere te innen waarden op korte termijn ²	21,1	30,9	24,9	27,1	46,0	20,0	29,3	17,7
Wissels	119,0	142,2	156,7	147,4	152,1	154,2	159,1	153,7
a) Overheidspapier	37,7	46,8	41,0	25,2	33,6	24,5	40,6	26,4
b) Handelswissels ³	81,3	95,4	115,7	122,2	118,5	129,7	118,5	127,3
Prolongaties en voorschotten op effecten	1,6	1,4	1,8	1,9	2,0	2,2	1,8	2,0
Debiteuren wegens verstrekte accepten	32,0	29,3	37,2	45,5	41,7	45,4	39,2	44,3
Diverse debiteuren	110,3	116,0	156,2	198,0	183,4	222,3	186,0	220,5
Effecten	4	141,4	175,7	224,4	201,4	258,8	203,2	262,0
a) Belgische overheidsfondsen	4	133,0	159,7	197,4	180,2	220,5	180,8	224,6
b) Overige leningen	4	8,2	15,8	26,7	20,7	37,7	22,1	37,0
c) Aandelen en deelbewijzen	4	0,2	0,1	0,1	0,3	0,4	0,1	0,2
d) Overige effecten	4	—	0,1	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
Belegde wettelijke reserve	4	1,0	1,1	1,2	1,2	1,3	1,2	1,3
Participaties	4	6,6	7,9	8,4	8,4	8,7	8,4	8,7
a) Filialen	4	2,3	2,4	2,7	2,8	2,8	2,8	2,8
b) Overige participaties	4	4,3	5,5	5,7	5,6	5,9	5,6	5,9
Oprichtings- en eerste inrichtingskosten	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Gebouwen	3,7	4,2	5,0	5,9	5,2	6,3	5,2	6,4
Participaties in filialen voor immobiëlen	0,5	0,3	0,3	0,3	0,3	0,4	0,3	0,5
Vorderingen op filialen voor immobiëlen	0,1	0,2	0,2	0,3	0,3	0,1	0,3	0,1
Materieel en meubilair	0,5	0,6	0,8	0,9	0,8	0,9	0,8	0,9
Diversen	5,6	7,3	9,6	12,6	10,3	12,4	10,8	12,7
Totaal der activa ...	527,8	633,1	776,3	915,0	869,8	980,5	863,9	989,9

¹ De algemene staat bevat, wat betreft de banken welke hun bedrijvigheid gedeeltelijk in het buitenland uitoefenen, slechts de bestanddelen der activa van de Belgische zetels. De saldi van de rekeningen geopend door deze laatste op naam van de in het buitenland gevestigde zetels zijn opgenomen onder de rubriek

« Moedermaatschappij, succursalen en filialen ».

² Vanaf juli 1972 bevat deze rubriek de wisselvoorzieningen op zeer korte termijn niet meer.

³ Wissels gheherdisconteerd door de banken bij de N.B.B. en bij de parastatale instellingen

(Miljarden franken)

1968 31 december	32,0	1970 31 december	19,3	1971 31 juli	17,0	1971 31 augustus	17,4
1969 31 december	21,2	1971 31 december	21,8	1972 31 juli	19,1	1972 31 augustus	19,4

⁴ Voor 31 maart 1969, ingedeeld als volgt :

	31-12-68
Effecten	182,2
a) Belegde wettelijke reserve	0,9
b) Belgische overheidsfondsen	119,2
c) Buitenlandse overheidsfondsen	6,1
d) Bankaandelen	3,1
e) Andere fondsen	2,7

XIII - 12. — ALGEMENE STAAT DER BANKEN ¹

(Miljarden franken)

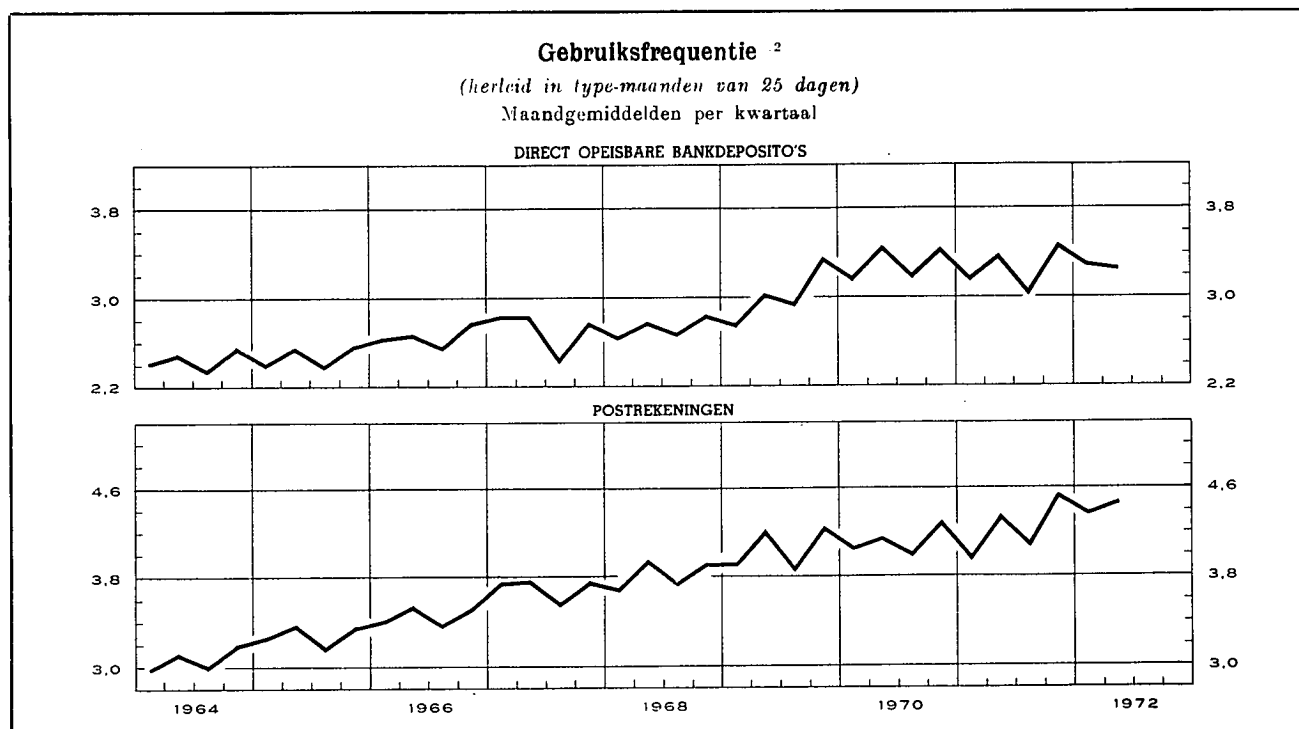
Passiva

Posten	1968 31 december	1969 31 december	1970 31 december	1971 31 december	1971 31 juli	1972 31 juli	1971 31 augustus	1972 31 augustus
Opvraagbaar :								
Schuldeisers gedekt door zakelijke zekerheden	1,3	0,9	1,0	1,4	0,7	0,7	0,8	3,0
a) Schuldeisers gewaarborgd door voorrechten	0,5	0,6	0,7	0,9	0,5	0,6	0,5	0,6
b) Schuldeisers bij overeenkomst door zakelijke zekerheden gewaarborgd	0,8	0,3	0,3	0,5	0,2	0,1	0,3	2,4
Daggeld	8,7	6,9	10,0	13,2	15,4	13,9	14,2	14,4
a) Gedekt door reële zekerheden	2,4	1,6	1,3	2,6	1,5	2,9	3,1	3,7
b) Niet-gedekt door reële zekerheden	6,3	5,3	8,7	10,6	13,9	11,0	11,1	10,7
Bankiers	120,0	164,5	243,3	286,4	269,5	316,6	274,4	321,9
Moedermaatschappij, succursalen en filialen	9,9	12,4	17,3	34,1	24,1	37,5	23,9	32,2
Wissels geaccepteerd	32,0	29,3	37,2	45,5	41,7	45,4	39,2	44,3
Andere te betalen waarden op korte termijn ²	14,0	22,5	18,0	17,0	34,6	9,5	21,3	7,8
Crediteuren wegens wissels ter incasso	2,0	1,9	1,8	1,7	1,4	1,5	1,6	1,8
Deposito's en crediteuren	281,4	322,6	365,8	422,7	393,8	457,0	400,3	466,2
a) Dadelijk opvraagbaar	122,4	124,0	140,6	164,0	152,7	180,1	154,4	181,1
b) Op hoogstens dertig dagen	18,5	26,3	33,0	36,8	32,3	30,6	34,1	31,9
c) Op meer dan dertig dagen	56,3	85,1	96,5	96,9	96,1	95,4	96,7	98,4
d) Op meer dan één jaar	7,4	6,1	8,5	15,0	13,0	17,7	13,4	18,5
e) Op meer dan twee jaar	5,0	7,4	10,7	11,2	11,5	12,5	11,6	12,5
f) Bankboekjes	69,8	71,9	74,6	96,6	86,1	118,4	88,1	121,5
g) Andere op boekjes ingeschreven deposito's	2,0	1,8	1,9	2,2	2,1	2,3	2,0	2,3
Obligaties en kasbons	16,5	18,7	23,3	28,4	26,5	31,8	26,9	32,3
Nog te storten bedragen op fondsen en participaties	1,2	1,2	1,2	1,5	1,5	1,4	1,5	1,4
Diversen	13,3	17,4	19,3	23,3	20,7	23,5	19,9	22,9
Totaal opvraagbaar ...	500,3	598,3	738,2	875,2	829,9	938,8	824,0	948,2
Speciaal opvraagbaar :								
Achtergestelde passiva	—	2,4	3,9	3,7	3,9	3,6	3,9	3,6
Niet opvraagbaar :								
Kapitaal	17,8	20,4	21,1	21,7	21,7	22,1	21,7	22,1
Niet beschikbare reserve wegens uitgiftepremie	2,9	4,3	4,3	4,1	4,1	4,3	4,2	4,3
Wettelijke reserve* (art. 13, K.B. 185)	0,9	1,0	1,1	1,2	1,2	1,3	1,2	1,3
Beschikbare reserve	5,6	6,4	7,3	8,4	8,4	9,7	8,4	9,7
Reservefonds	0,3	0,3	0,4	0,7	0,6	0,7	0,5	0,7
Totaal niet opvraagbaar ...	27,5	32,4	34,2	36,1	36,0	38,1	36,0	38,1
Totaal der passiva ...	527,8	633,1	776,3	915,0	869,8	980,5	863,9	989,9

¹ De algemene staat bevat, wat betreft de banken welke hun bedrijvigheid gedeeltelijk in het buitenland uitoefenen, slechts de bestanddelen der passiva van de Belgische zetels. De saldi van de rekeningen geopend door deze laatste op naam van de in het buitenland gevestigde zetels zijn opgenomen onder de rubriek « Moedermaatschappij, succursalen en filialen ».

² Vanaf juli 1972 bevat deze rubriek de wisselverrichtingen op zeer korte termijn niet meer.

**XIII · 13. — GEZAMENLIJKE BETALINGEN
DOOR MIDDEL VAN DIRECT OPEISBARE BANKDEPOSITO'S IN BELGISCHE FRANKEN
EN VAN TEGOEDEN IN POSTREKENING ¹**

Maandgemiddelden of maand	Gezamenlijke betalingen uitgedrukt in type-maand van 25 dagen door middel van			Gebruiksfrequentie ²		
	direct opeisbare bankdeposito's ³	tegoeden in postrekening ⁴	Totaal	bruto	uitgedrukt in type-maand van 25 dagen	
	(miljarden franken)			direct opeisbare bankdeposito's ³	direct opeisbare bankdeposito's ³	tegoeden in postrekening ⁴
1964	154,7	121,0	275,7	2,50	2,46	3,08
1965	167,8	135,8	303,6	2,51	2,48	3,30
1966	191,3	149,3	340,6	2,70	2,67	3,47
1967	210,3	163,9	374,2	2,74	2,72	3,71
1968	236,6	174,0	410,6	2,78	2,74	3,83
1969	280,6	194,9	475,5	3,06	3,03	4,07
1970	325,7	207,3	533,0	3,36	3,33	4,13
1971	375,7	234,4	610,1	3,31	3,28	4,24
1970 2 ^e kwartaal	341,6	211,3	552,9	3,47	3,47	4,15
1970 3 ^e kwartaal	319,3	199,5	518,8	3,29	3,20	4,01
1970 4 ^e kwartaal	349,9	221,0	570,9	3,50	3,46	4,30
1971 1 ^e kwartaal	341,5	222,7	564,2	3,22	3,18	3,98
1971 2 ^e kwartaal	387,6	245,4	633,0	3,35	3,39	4,35
1971 3 ^e kwartaal	360,3	225,9	586,2	3,14	3,06	4,10
1971 4 ^e kwartaal	413,4	243,6	657,0	3,53	3,48	4,53
1972 1 ^e kwartaal	401,4	253,5	654,9	3,37	3,29	4,38
1972 2 ^e kwartaal	438,5	281,3	719,8	3,23	3,27	4,48
1971 Augustus	347,7	223,3	571,0	2,97	2,97	4,17
1971 September	363,3	218,3	581,6	3,21	3,08	4,07
1971 Oktober	391,8	230,3	622,1	3,43	3,29	4,26
1971 November	395,4	242,1	637,5	3,28	3,41	4,57
1971 December	452,9	258,4	711,3	3,89	3,74	4,76
1972 Januari	408,8	242,3	651,1	3,37	3,37	4,18
1972 Februari	394,5	273,1	667,6	3,26	3,26	4,75
1972 Maart	400,9	245,2	646,1	3,49	3,23	4,20
1972 April	422,0	241,8	663,8	3,15	3,28	4,00
1972 Mei	464,4	309,6	774,0	3,33	3,46	5,05
1972 Juni	429,1	292,6	721,7	3,20	3,08	4,39
1972 Juli	444,9	259,0	703,9	3,14	3,14	4,26
1972 Augustus	393,8	248,9	642,7	2,96	2,85	4,20

¹ Benaderende gegevens volgens het totaal der debetverrichtingen (incl. de rekeningen van vreemdelingen en de debetverrichtingen met betrekking tot betalingen aan het buitenland).

² De gebruiksfrequentie wordt verkregen door deling van het bedrag der debiteringen op de rekeningen van de direct opeisbare bankdeposito's in Belgische franken of op de postrekeningen van de particulieren en de buitengewone Rijksrekenplichtingen door de gemiddelde tegoeden op deze rekeningen tijdens de beschouwde periode.

³ De telling omvat niet alle banken.

⁴ Uit de brutogegevens werden de dubbel getelde overschrijvingen verwijderd, die voortvloeien uit de inrichting van de Rijksboekhouding en -aarvan een telling mogelijk was.

N. B. — Wijze van opstelling : zie *Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting*, XXVe jaargang, deel II, nr 4, oktober 1950, blz. 222.

Bibliografische referenties : *Jaarverslagen van de N.B.B. — Belgisch Staatsblad : Algemene staat der banken. — Statistisch Jaarboek voor België. — Statistisch Tijdschrift van het N.I.S. — Belgische economische statistieken 1950-1960, deel I. — Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting : XLe jaargang, deel I, nr 1, januari 1965, blz. 21; XLIIe jaargang, deel I, nr 1, januari 1967, blz. 19; deel II, nr 3, september 1967, blz. 243. — Jaarverslag van de Bankcommissie.*

XIV. — NIET-GELDSCHIPPENDE FINANCIËLE INSTELLINGEN

4. — VOORNAAMSTE ACTIVA EN PASSIVA VAN HET RENTENFONDS

(Miljarden franken)

Bron : Jaarverslagen van het Rentenfonds.

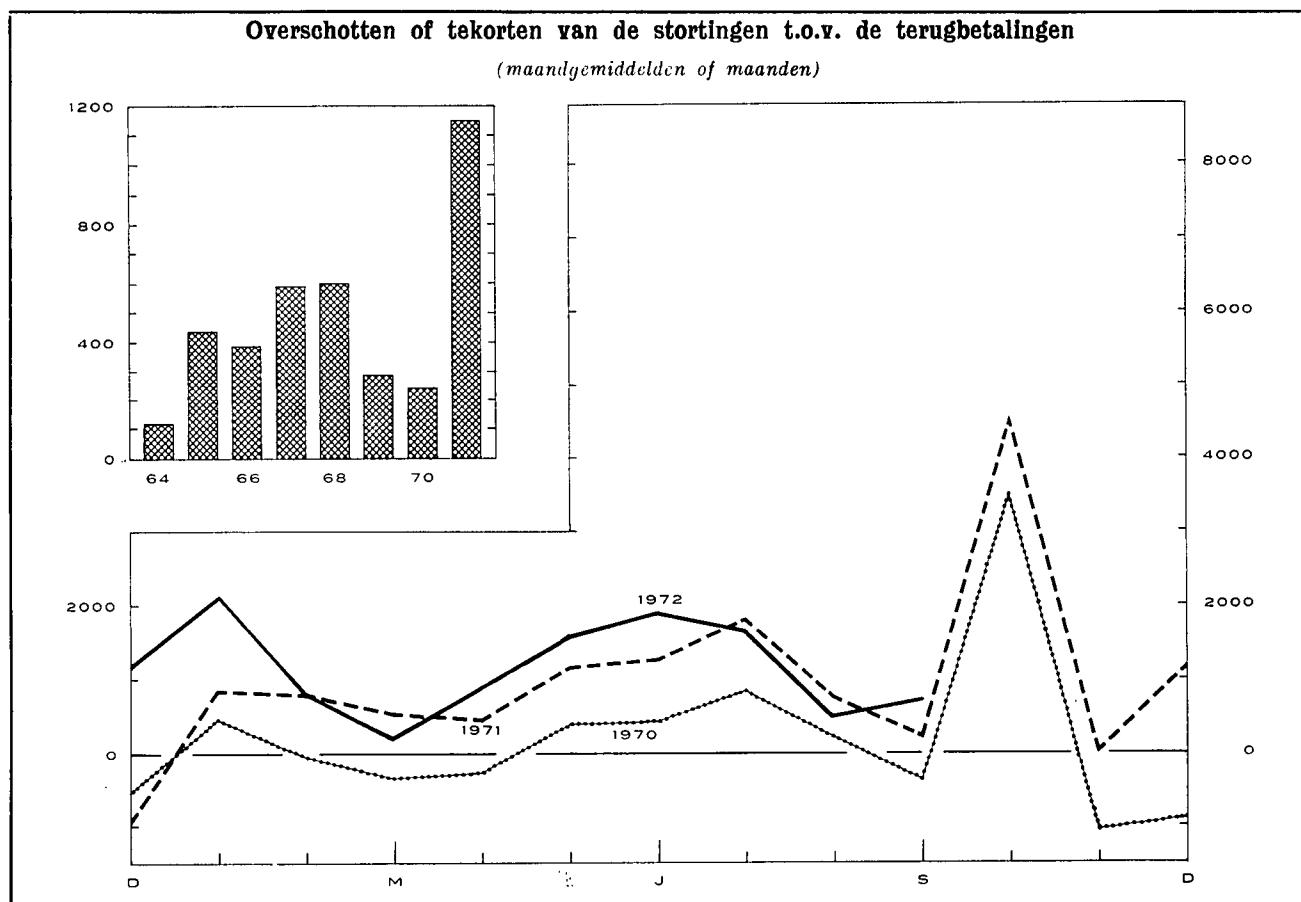
Einde periode	Activa					Passiva		
	Portefeuille			Creditsaldo bij de N.B.B.	Uitgeleend geld op zeer korte termijn	Certificaten van het Rentenfonds	Opgenomen geld op zeer korte termijn	Debetsaldo bij de N.B.B.
	Genoteerde waarden	Schatkist- certificaten tranche B	Andere schatkist- certificaten					
nominale waarde								
1963	8,4	2,7	6,5	0,9	0,6
1964	6,8	4,1	7,4	...	0,4
1965	6,3	2,7	...	0,1	...	5,9
1966	6,4	3,3	4,5	1,6	0,3
1967	5,9	3,6	0,1	6,3
1968 September	7,7	3,7	1,5	...	2,5	9,0	0,1	2,9
December	8,0	5,1	0,4	8,9	1,3	...
1969 Maart	8,1	3,7	2,4	9,2	1,4	...
Juni	8,7	4,4	3,5	10,5	0,7	1,8
September	9,4	5,0	2,4	6,0	5,1	2,0
December	7,8	4,7	8,4	0,6	...
1970 Januari	7,9	4,3	0,9	9,5
Februari	7,0	4,3	3,5	11,1
Maart	7,1	4,3	7,7	0,2	...
April	7,5	4,6	0,3	8,8
Mei	7,3	4,2	2,9	10,9
Juni	7,2	5,1	2,8	10,1	1,5	...
Juli	6,8	4,2	0,4	...	2,2	10,1
Augustus	7,2	4,2	2,7	10,4
September	7,3	4,2	1,0	1,7	0,2	10,9
Oktober	7,2	4,6	3,0	11,3
November	6,9	4,2	...	0,4	3,4	11,4
December	6,9	4,2	1,1	8,7

XIV · 5. — ALGEMENE SPAAR- EN LIJFRENTKAS

5a. — Beweging van de inlagen

Alleen de spaarboekjes van particulieren

(Miljarden franken)

Periode	Inlagen			Saldi van de inlagen einde periode 2	P.M. Spaarbonds
	Inlagen 1	Opvragingen	Overschot of tekort		Bedrag in omloop einde periode
	(1)	(2)	(3) = (1) - (2)	(4)	(5)
1964	28,2	26,7	1,5	102,4	—
1965	32,4	27,2	5,2	112,2	—
1966	37,4	32,8	4,6	120,3	—
1967	45,4	38,3	7,1	131,1	—
1968	51,0	43,8	7,2	142,3	1,7
1969	60,5	57,0	3,5	150,4	3,6
1970	73,7	70,7	3,0	158,7	7,2
1971	91,9	78,1	13,8	178,2	12,2
1970 2 ^e kwartaal	17,5	16,9	0,6	151,1	5,5
3 ^e kwartaal	17,5	16,8	0,7	151,8	6,3
4 ^e kwartaal	21,8	20,2	1,6	158,7	7,2
1971 1 ^e kwartaal	21,0	18,8	2,2	160,9	9,2
2 ^e kwartaal	22,1	19,1	3,0	163,9	10,7
3 ^e kwartaal	21,6	18,8	2,8	166,7	11,6
4 ^e kwartaal	27,2	21,4	5,8	178,2	12,3
1972 1 ^e kwartaal	26,8	23,6	3,2	181,4	12,0
2 ^e kwartaal	29,2	25,8	3,4	184,8	13,1
1971 September	6,7	6,5	0,2	166,7	11,6
Oktober	11,6	7,1	4,5	171,2	11,8
November	6,9	6,8	0,1	171,3	11,9
December	8,7	7,5	1,2	178,2	12,3
1972 Januari	9,2	7,0	2,2	180,4	11,8
Februari	8,7	7,9	0,8	181,2	12,3
Maart	8,9	8,7	0,2	181,4	12,0
April	8,6	7,7	0,9	182,3	12,5
Mei	9,7	8,1	1,6	183,9	12,8
Juni	11,0	9,1	1,9	185,8	13,1
Juli	9,6	7,9	1,7	187,5	13,4
Augustus	8,6	8,1	0,5	188,0	13,8
September	9,1	8,4	0,7	188,7	14,1

1 Inclusief de vervallen interesten op spaarboekjes voor deposito's op korte termijn.

2 Deze inlagen bevatten de gekapitaliseerde interesten van het boekjaar en,

in 1965, de verdeling van een gedeelte van het reservfonds van de ASLK. In het jaar 1971, bedragen de gekapitaliseerde interesten 5,7 miljard fr.

XIV - 5. — ALGEMENE SPAAR- EN LIJFRENTEKAS
5b. — Voornaamste posten uit de balansen van de Spaarkas
(Miljarden franken)

Bron : ASLK.

	1963 31 december	1964 31 december	1965 31 december	1966 31 december	1967 31 december	1968 31 december	1969 31 december	1970 31 december
ACTIVA								
Beschikbaar ¹	0,3	1,9	0,3	1,2	0,5	2,3	0,7	0,8
Voorlopige beleggingen ² :								
Wissels op België	18,0	20,7	24,6	26,5	29,9	33,0	37,9	39,7
Voorschotten aan de nijverheid	9,5	11,0	12,2	16,4	17,8	18,0	16,1	15,2
Landbouwkrediet	0,1	0,1	0,2	0,5	0,4	...
Exportkrediet	0,7	0,8	1,0	1,1	1,5	1,5	1,9	2,7
Beleningen
Persoonlijke leningen	—	—	—	—	—	0,1	0,4	0,4
Bankaccepten	2,7	3,7	3,9	3,8	4,1	9,7	4,0	5,5
Schatkist- en Rentenfondscertificaten ..	5,4	4,1	4,8	4,9	11,2	10,0	10,4	15,8
Daggeldleningen	0,9	...	0,5	...	1,4	...	1,9	1,6
Totaal ² ...	37,3	40,2	47,0	52,8	66,1	72,8	73,0	80,9
Definitieve beleggingen ^{2 3} :								
Directe staatsschuld	23,4	21,9	21,4	20,6	19,5	19,7	20,9	20,4
Indirecte staatsschuld en effecten met staatswaarborg	17,5	18,6	20,8	21,7	22,8	24,5	27,0	27,3
Obligaties van het Gemeentekrediet, van provincies en gemeenten	1,5	1,5	1,9	2,3	2,4	2,7	3,3	3,2
Obligaties van Belgische vennootschappen en diversen	1,0	0,9	0,8	1,2	1,1	1,0	1,1	1,5
Voorschotten aan de Staat voortvloeiende uit de betaling van de bijkomende vergoeding aan de politieke gevangenen, voorschotten aan het Nationale Werk voor Oorlogsinvaliden en diverse voorschotten	0,6	0,7	0,7	0,8	1,0	1,1	1,2	1,2
Hypothecaire leningen	5,3	5,9	6,5	7,0	7,6	8,6	10,2	11,6
Landbouwkrediet	4,0	4,4	4,7	5,2	5,6	6,0	6,4	6,5
Voorschotten aan de N.M.H., aan de erkende vennootschappen en aan de gemeenten bestemd voor de bouw van volkswoningen	25,0	24,6	25,8	26,7	27,5	29,0	30,6	31,7
Kredietopeningen (industriële, landbouw- en beroepskrediet en kredieten aan universiteiten)	—	—	—	—	—	1,5	6,6	10,9
Totaal ² ...	78,3	78,5	82,6	85,5	87,5	94,1	107,8	114,3
Vervallen inkomsten uit beleggingen en prorata van intresten	3,1	2,8	2,9	3,1	3,3	3,6	4,1	4,4
Vervallen effecten van de portefeuille ...	—	3,4	3,0	3,9	4,1	5,3	5,8	7,0

PASSIVA

<i>Opvraagbaar :</i>								
Inlagen op spaarboekjes en spaarbons ⁴ :								
Particulieren	97,8	102,2	112,0	120,1	131,0	143,9	153,9	165,7
Dotatie voor Krijgsgevangenen	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,1	0,1
Openbare en andere instellingen	5,1	5,1	5,5	5,6	6,9	8,4	9,9	11,5
Totaal ...	103,1	107,5	117,7	125,9	138,1	152,5	163,9	177,3
Inlagen op rekeningen-courant ⁴	4,7	6,8	5,6	6,0	7,3	8,7	9,4	11,9
<i>Niet-opvraagbaar ³ :</i>								
Dotatiefonds, fonds voor diverse voorziene uitgaven, reservefonds en provisies	10,6	11,6	11,5	13,7	14,9	16,2	17,5	18,0

¹ Deze post omvat hoofdzakelijk de kasmiddelen, de rekeningtegoeden bij de N.B.B. en het B.P.C.

² Vanaf 1964 boekt de ASLK haar voorlopige en definitieve beleggingen tegen hun budgettaire boekwaarde, d.w.z. na uitschakeling van de vervallen effecten die eerst in de loop van volgend boekjaar geïncasseerd, geconsolideerd of hernieuwd worden.

³ Vanaf 1966 werden de bedragen van de effectenportefeuille vermeerderd met het bedrag van de aflossingen overgedragen naar het « Reservefonds voor depreciatie van de portefeuille ». Deze aflossingen bereiken fr. 0,9 miljard. Zij werden eveneens bij het bedrag van het « niet opvraagbaar » gevoegd.

⁴ Inclusief de gekapitaliseerde rente en, in 1965, de verdeling van een gedeelte van het reservefonds van de ASLK.

XIV - 5. — ALGEMENE SPAAR- EN LIJFRENTÉKAS
5c. — Voornaamste posten uit de balansen van de Lijfrentekassen
(Miljarden franken)

Bron : ASLK.

	1963 31 december	1964 31 december	1965 31 december	1966 31 december	1967 31 december	1968 31 december	1969 31 december	1970 31 december
ACTIVA								
Definitieve beleggingen ¹ :								
Directe Belgische staatsfondsen	7,2	7,4	7,3	7,6	7,6	7,5	8,1	7,7
Indirecte Belgische staatsfondsen en door de Staat gewaarborgde effecten	13,3	14,5	15,6	16,1	17,3	14,0	13,6	13,9
Obligaties van het Gemeentekrediet, van provincies, steden en gemeenten	0,9	1,1	1,1	1,1	1,0	1,0	1,0	0,9
Obligaties van Belgische vennootschap- pen en diversen	0,9	0,8	0,8	0,7	0,7	0,6	0,5	0,6
Hypothecaire leningen	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Voorschotten aan de openbare kas van lening, diversen	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,2	0,2	...
Totaal ...	22,5	24,0	25,0	25,7	26,8	23,4	23,5	23,2
PASSIVA								
Rentenfonds ²	13,7	13,9	13,9	14,0	14,0	14,1	14,0	13,9
Wiskundige reserves ³	10,8	11,8	12,8	13,8	14,4	9,8 ⁴	9,8	10,3
Totaal ...	24,5	25,7	26,7	27,8	28,4	23,9	23,8	24,2

¹ Sedert 1964 boekt de ASLK haar definitieve beleggingen tegen hun budgettaire boekwaarde, d.w.z. na uitschakeling van de vervallen waarden die eerst in de loop van volgend boekjaar geïncasseerd, geconsolideerd of hernieuwd worden.

² Het Rentenfonds omvat de reserves betreffende de uit de « Algemene Wet » voortvloeiende renten. Deze reserves omvatten de wiskundige reserves, de veiligheids- en de beheersreserves evenals de provisie, maar niet de reserves betreffende de renten gevestigd krachtens de wet van

16 maart 1965. Deze reserves komen voor in de balansen van de Levensverzekeringskas, onder de rubriek « Wiskundige reserves en provisies ».

³ De zuivere wiskundige reserves werden verhoogd met een bepaald bedrag voor dekking van de kosten van uitkering der renten en van beheer en voor de vorming van een veiligheidsmarge.

⁴ In 1968 werden de reserves van het beheer « Pensioen van de Zelfstandigen » (4,8 miljard frank) afgestaan aan de Rijksdienst voor de sociale verzekeringen der zelfstandigen.

XIV - 5. — ALGEMENE SPAAR- EN LIJFRENTÉKAS
5d. — Voornaamste posten uit de balansen van de Levensverzekeringskas
(Miljarden franken)

Bron : ASLK.

	1963 31 december	1964 31 december	1965 31 december	1966 31 december	1967 31 december	1968 31 december	1969 31 december	1970 31 december
ACTIVA								
Definitieve beleggingen ¹ :								
Directe Belgische staatsfondsen	3,1	2,9	2,7	2,7	2,8	2,7	2,7	3,1
Indirecte Belgische staatsfondsen en door de Staat gewaarborgde effecten	3,8	4,7	5,2	5,8	6,5	7,4	8,2	8,4
Obligaties van het Gemeentekrediet, van provincies, steden en gemeenten	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
Obligaties van Belgische vennootschap- pen	0,5	0,4	0,4	0,3	0,3	0,3	0,2	0,2
Hypothecaire leningen
Volkswoningen : Voorschotten aan er- kende vennootschappen en aan de Nationale Maatschappij voor de Huis- vesting	0,2	0,3	0,3	0,3	0,3	0,4	0,4	0,5
Totaal ...	7,7	8,4	8,7	9,2	10,0	10,9	11,6	12,3
PASSIVA								
Wiskundige reserves en provisies ²	5,7	6,1	6,5	6,6	6,7	7,1	7,6	7,9
Reserve- en repartitiefonds	2,2	2,6	2,4	3,1	3,3	3,6	4,0	4,3
Totaal ...	7,9	8,7	8,9	9,7	10,0	10,7	11,6	12,2

¹ Vanaf 1964 boekt de ASLK haar definitieve beleggingen tegen hun budgettaire boekwaarde, d.w.z. na uitschakeling van de vervallen waarden die eerst in de loop van volgend boekjaar geïncasseerd, geconsolideerd of hernieuwd worden.

² Inclusief de reserves betreffende de krachtens de wet van 16 maart 1965 gevestigde renten.

XIV - 6. — PARTICULIERE SPAARKASSEN
Indeling en bestemming van de voornaamste werkmiddelen
(Miljarden franken)

Bron : C.B.K.S.

Einde periode	Deposito's		Obligaties en kasbons	Gezamenlijke deposito's, obligaties en kasbons	Kredieten aan bedrijven en particulieren				Effectenportefeuille ¹							
	voor minder dan 2 jaar	voor 2 jaar en meer			Disconto, voorschotten en leningen met borgtocht	Hypothecaire schuldenaars	Diverse debiteuren	Totaal van de verdringen op de bedrijven en particulieren	Directe en indirecte Rijks-schuld ²	Lagere overheid	Instellingen voor sociale verzekering	Parastatale kredietinstellingen	Parastatale b. drijven	Privé-vennootschappen en overige	Buitenland	Totaal van de effectenportefeuille
1963	31,4	9,9	6,1	47,4	3,6	26,4	0,5	30,5	10,7	1,0	0,1	6,2	2,1	0,4	0,1	20,6
1964 ³	35,1	11,6	10,3	57,0	4,7	35,0	0,4	40,1	11,6	1,0	0,1	6,2	2,0	0,4	0,1	21,4
1965	40,7	13,8	11,1	65,6	5,4	40,8	0,6	46,8	12,8	1,1	0,1	6,6	2,5	0,7	0,1	23,9
1966	46,3	16,7	12,5	75,5	6,5	47,3	0,8	54,6	13,8	1,4	0,1	7,2	3,0	0,8	0,1	26,4
1967 ⁴	51,8	17,3	20,1	89,2	8,0	54,5	0,7	63,2	14,9	2,0	...	9,4	3,3	0,8	0,1	30,5
1968	59,1	19,0	24,3	102,4	8,7	59,2	0,5	68,4	18,0	3,1	0,1	12,5	3,4	1,0	0,1	38,2
1969	65,6	20,7	29,4	115,7	8,3	69,1	0,4	77,8	18,2	3,7	0,1	12,9	3,5	1,9	0,2	40,5
1970 Maart	66,5	21,3	31,6	119,4	8,9	70,7	0,5	80,1	18,6	4,2	0,1	13,9	3,5	2,2	0,2	42,7
1970 Juni	68,1	21,7	33,1	122,9	9,5	72,5	0,5	82,5	19,9	4,1	0,1	14,2	3,9	2,3	0,2	44,7
1970 September	69,9	22,1	34,4	126,4	10,4	74,1	0,7	85,2	20,7	4,0	0,1	14,7	4,0	2,6	0,3	46,4
1970 December	72,8	22,7	35,7	131,2	9,1	76,6	0,6	86,3	20,9	4,3	0,1	15,3	4,3	2,9	0,3	48,1
1971 Maart	74,6	23,6	38,2	136,4	9,6	77,8	0,5	87,9	21,6	5,1	0,1	17,4	4,0	3,3	0,3	51,8
1971 Juni	79,1	23,9	39,3	142,3	9,8	79,7	0,6	90,1	23,2	5,8	0,1	17,8	4,3	3,5	0,4	55,1
1971 Augustus	82,1	24,3	40,1	146,5												
1971 September	82,0	24,6	40,7	147,3	10,0	81,4	0,6	92,0	23,3	7,0	0,1	19,5	4,3	4,0	0,6	58,8
1971 Oktober	84,1	24,7	41,1	149,9												
1971 November	84,9	24,9	41,4	151,2												
1971 December	89,1	25,2	41,8	156,1	10,1	83,3	0,6	94,0	24,8	6,9	0,1	20,3	5,0	4,3	0,9	62,3
1972 Januari	91,0	25,6	42,5	159,1												
1972 Februari	92,2	25,9	42,8	160,9												
1972 Maart	92,1	26,1	43,5	161,7	9,4	84,9	0,6	94,9	26,0	8,3	0,1	21,0	4,8	4,7	1,2	66,1
1972 April	94,0	26,2	43,8	164,0												
1972 Mei	96,3	26,5	44,1	166,9												
1972 Juni	98,3	26,7	44,4	169,4												
1972 Juli	100,2	26,9	44,8	171,9												
1972 Augustus	102,8	27,0	45,2	175,0												

¹ Exclusief aandelen en deelnemingen.

² Incl. door de Staat en het Rentenfonds uitgegeven certificaten.

³ Van 1968 tot 1964 zijn de rubrieken « Obligaties en kasbons » en « Hypothecaire schuldenaars » respectievelijk toegenomen met fr. 8,7 miljard en fr. 4 miljard omdat in de statistiek rekening werd gehouden met in 1964 erkende nieuwe vennootschappen.

⁴ Vanaf juni 1967 : nieuwe reeks die deposito's omvat waarvan sprake in de nieuwe wettelijke bepalingen die voor de particuliere spaarkassen gelden. Met ingang van dezelfde datum zijn de « spaarbons en -certificaten » ondergebracht in de kolom « Obligaties en kasbons » en niet meer in de kolommen « Deposito's ».

XIV - 7. — NATIONALE MAATSCHAPPIJ VOOR KREDIET AAN DE NIJVERHEID

Voornaamste balansposten per 31 december

Bron : Jaarverslagen van de N.M.K.N.

(Miljarden franken)

	1968	1964	1965	1966	1967	1968	1969	1970	1971
ACTIVA									
Uitstaande kredieten :									
Investeringskredieten op lange en op halflange termijn :									
1° door de Staat gewaarborgd	11,7	12,0	12,6	16,5	22,2	24,2	26,7	28,4	30,3
2° door banken en financiële instellingen gewaarborgd	8,0	9,9	11,1	13,6	14,6	18,0	23,4	29,2	33,4
3° waarvan het risico door de Instelling gedragen wordt	19,6	24,1	25,5	31,4	34,9	41,5	44,8	49,1	53,3
Herstellkredieten (oorlogs- en waterschade)	1,5	1,3	1,2	1,2	1,1	1,0	0,9	1,0	0,9
Warrantkredieten (steenkolenmijnen) door de Staat gewaarborgd	—	—	0,3	0,5	0,3	0,1	...	—	—
Handelskredieten	1,5	1,4	1,0	0,9	0,9	1,3	1,8	1,5	1,3
Exportkredieten betaalbaar op halflange en op lange termijn	1,3	1,5	1,5	1,5	2,1	2,1	2,7	3,8	3,1
Kredieten beheerd voor rekening van de Staat ¹	2,7	2,9	3,1	3,3	4,0	5,0	5,7	5,9	6,2
Diverse beleggingen op korte termijn	7,5	5,6	11,3	6,4	8,0	9,2	13,9	18,7	19,6
PASSIVA									
Obligaties	39,4	40,9	45,6	49,7	57,4	65,6	75,6	87,1	98,5
Kasbons	8,4	8,8	9,3	9,0	9,1	12,1	15,3	19,2	18,7
Deposito's en diverse leningen (o.m. in vreemde valuta's)	1,0	3,4	5,9	8,0	8,8	9,3	11,7	13,0	12,9
Belgische Staat :									
Marshall-hulpfonds	1,4	1,4	1,3	1,3	1,3	1,3	1,2	1,2	1,2
Fonds voor het uitreden en het aanbouwen van zeeschepen	1,3	1,6	1,7	2,0	2,5	3,3	3,6	4,0	4,4

¹ Het betreft hulpverlening aan ondernemingen in moeilijkheden, kredieten hoofdzakelijk gefinancierd door het Marshall-hulpfonds en het Fonds voor het uitreden en het aanbouwen van zeeschepen, en, in de tweede plaats, door

het Fonds voor Hulpverlening aan de Steenkolennijverheid en het Fonds voor Hulpverlening aan de Belgische uit Afrika teruggekeerde ex-kolonisten.

XIV - 8. — GEMEENTEKREDIET VAN BELGIË

(Miljarden franken)

Bron : Gemeentekrediet van België.

Periodes	Financiering van de investeringsuitgaven van de gewestelijke en plaatselijke overheid en van de instellingen van de provinciale en gemeentelijke sectoren										Verrichtingen in rekening-courant van de gewestelijke en plaatselijke overheid en van de instellingen van de provinciale en gemeentelijke sectoren (gewone uitgaven)				
	Rekeningen « Toelagen en leningsgelden »										Schuld op korte, halflange en lange termijn tegenover het Gemeentekrediet van België (aan het einde van de periode)	Kredietverplichtingen van het Gemeentekrediet van België	Gemiddelde van de gezamenlijke dagelijkse saldi		Totaal van de over het debet van die rekeningen uitgevoerde betalingen
	Saldo beschikbaar bij de aanvang van de periode	Stortingen			Opvragingen			Saldo beschikbaar aan het einde van de periode	Credit	Debet					
		Leningen waarvan de lasten door de kredietnemers gedragen worden	Leningen waarvan de lasten door de Staat aan de kredietnemers worden terugbetaald	Kapitaal-toelagen gestort door de Staat en de provincies en andere ontvangsten	Totaal	Voor de terugbetaling van leningen	Voor betaling van buitengewone uitgaven						Totaal		
(1)	(2)	(3)	(4)	(2) + (3) + (4) = (5)	(6)	(7)	(6) + (7) = (8)	(1) + (5) - (8) = (9)	(10)	(11)	(12)	(13)	(14)		
1964	4,4	8,8	2,1	1,4	12,3	0,3	12,1	12,4	4,3	66,7	5,0	1,8	2,7	31,8	
1965	4,3	6,9	1,9	1,6	10,4	0,3	10,5	10,8	3,9	72,6	4,4	1,6	4,3	35,5	
1966	3,9	8,0	1,9	1,7	11,6	0,3	10,8	11,1	4,4	78,8	5,4	1,8	4,9	42,6	
1967	4,4	10,1	2,4	2,0	14,5	0,3	12,8	13,1	5,8	87,1	8,9	2,4	4,5	54,0	
1968	5,8	13,1	2,7	3,0	18,8	0,4	16,6	17,0	7,6	98,4	10,2	3,5	4,0	63,5	
1969	7,6	15,9	3,0	5,0	23,9	0,8	21,9	22,7	8,8	111,7	10,0	4,0	5,5	80,8	
1970	8,7	19,8	3,0	4,0	26,8	0,5	25,1	25,6	9,9	127,2	10,3	4,7	6,5	99,7	
1971	10,0	18,9	3,3	5,7	27,9	0,8	26,8	27,6	10,3	140,2	15,3	5,1	7,3	108,5	
1970 3 ^e kwartaal	10,1	5,5	0,9	1,0	7,4	0,1	6,5	6,6	10,9	123,2	11,5	4,3	7,3	20,7	
1970 4 ^e kwartaal	10,9	5,2	0,7	1,1	7,0	0,1	7,9	8,0	9,9	127,2	10,3	4,5	7,2	32,6	
1971 1 ^e kwartaal	10,0	4,3	0,9	1,2	6,4	0,1	6,9	7,0	9,4	128,7	10,9	5,8	6,2	35,0	
1971 2 ^e kwartaal	9,4	4,4	0,5	1,2	6,1	0,1	5,4	5,5	10,0	133,4	14,0	5,2	7,2	21,7	
1971 3 ^e kwartaal	10,0	4,9	0,9	1,4	7,2	0,2	6,4	6,6	10,6	137,3	13,9	4,2	8,3	27,7	
1971 4 ^e kwartaal	10,6	5,3	1,0	1,9	8,2	0,4	8,1	8,5	10,3	140,2	15,3	5,1	7,6	24,1	
1972 1 ^e kwartaal	10,3	6,0	0,9	1,5	8,4	0,1	8,0	8,1	10,6	144,6	13,2	5,1	8,1	32,8	
1972 2 ^e kwartaal	10,6	4,8	0,6	1,6	7,0	0,2	6,7	6,9	10,7	148,5	15,0	5,7	8,1	23,3	
1972 3 ^e kwartaal	10,7	5,6	1,0	1,3	7,9	0,1	7,0	7,1	11,5	152,7	15,8	5,8	9,5	25,3	
1971 September	10,2	1,8	0,3	0,6	2,7	0,1	2,2	2,3	10,6	137,3	13,9	4,0	7,8	7,6	
1971 Oktober	10,6	1,7	0,4	0,9	3,0	0,3	2,3	2,6	11,0	136,1	14,6	3,5	8,6	8,1	
1971 November	11,0	1,7	0,4	0,4	2,5	...	2,8	2,8	10,7	138,2	14,2	6,1	7,1	8,1	
1971 December	10,7	1,9	0,2	0,6	2,7	0,1	3,0	3,1	10,3	140,2	15,3	5,6	7,1	7,9	
1972 Januari	10,3	2,3	0,3	0,5	3,1	...	2,6	2,6	10,8	140,5	13,2	4,6	8,7	13,5	
1972 Februari	10,8	1,6	0,3	0,4	2,3	...	2,4	2,4	10,7	142,4	13,5	4,8	8,4	7,8	
1972 Maart	10,7	2,1	0,3	0,6	3,0	0,1	3,0	3,1	10,6	144,6	13,2	5,8	7,2	11,5	
1972 April	10,6	1,1	0,2	0,5	1,8	...	1,7	1,7	10,7	144,5	14,8	5,1	7,8	9,0	
1972 Mei	10,7	1,9	0,2	0,4	2,5	0,1	2,3	2,4	10,8	146,6	15,2	4,7	8,6	6,6	
1972 Juni	10,8	1,8	0,2	0,7	2,7	0,1	2,7	2,8	10,7	148,5	15,0	7,2	7,9	7,7	
1972 Juli	10,7	1,9	0,5	0,4	2,8	...	2,6	2,6	10,9	149,2	15,6	5,2	9,7	12,7	
1972 Augustus	10,9	1,6	0,2	0,5	2,3	...	2,2	2,2	11,0	150,8	16,5	6,8	9,2	7,5	
1972 September	11,0	2,1	0,3	0,4	2,8	0,1	2,2	2,3	11,5	152,7	15,8	5,5	9,6	8,1	

XIV - 9. — LEVENSVZERKERINGSMAATSCHAPPIJEN

Voornaamste balansposten

(Miljarden franken)

Belgische maatschappijen

Bron : Ministerie van Economische Zaken, Dienst van de Verskeringen.

	1963	1964	1965	1966	1967	1968	1969	1970	1971
ACTIVA									
Onroerende goederen	3,5	3,7	4,2	5,1	6,2	7,2	8,3	9,3	12,1
Hypothecaire leningen	12,1	14,2	15,4	16,7	18,2	19,2	21,1	22,6	25,0
Voorschotten op polissen	1,4	1,5	1,6	1,9	2,1	2,2	2,5	2,7	3,0
Effecten :									
Belgische overheidsfondsen	5,9	6,2	6,6	7,4	7,7	8,4	8,2	} 21,6	23,3
Effecten van de parastatale kredietinstellingen	5,0	5,1	6,0	6,3	6,9	8,1	8,2		
Effecten van de overige parastatale instellingen	1,6	1,9	1,9	2,2	2,6	2,5	2,5		
Effecten van de provincies en gemeenten	1,9	1,8	1,5	1,6	1,9	2,3	1,9		
Buitenlandse effecten	2,0	2,0	2,1	2,3	2,2	3,0	3,3	3,5	3,5
Obligaties van Belg. vennootschappen	9,0	9,2	10,8	11,4	11,9	12,0	13,1	14,0	14,5
Aandelen van Belg. vennootschappen	2,9	3,0	3,2	3,3	3,5	4,0	4,2	5,0	4,9
Totaal voor de effecten ...	28,3	29,2	32,1	34,5	36,7	40,3	41,4	44,1	46,2

PASSIVA

Verstreckte borgtochten	0,4	0,4	0,4	0,5	0,5	0,6	0,6	0,6	0,8
Wiskundige reserves ¹	45,3	49,1	54,1	59,2	64,1	69,2	74,2	80,1	87,1

Buitenlandse maatschappijen

	1963	1964	1965	1966	1967	1968	1969	1970	1971
ACTIVA									
Onroerende goederen	1,7	2,0	2,4	2,5	2,6	2,7	2,9	3,1	3,3
Hypothecaire leningen	3,6	4,2	4,4	4,8	5,2	5,6	6,2	6,6	6,9
Voorschotten op polissen	0,5	0,6	0,6	0,6	0,6	0,6	0,7	0,7	0,7
Effecten :									
Belgische overheidsfondsen	3,7	3,8	3,9	4,3	4,7	5,0	5,0	} 8,4	8,9
Effecten van de parastatale kredietinstellingen	0,8	0,9	1,1	1,1	1,4	1,5	1,5		
Effecten van de overige parastatale instellingen	1,1	1,0	0,9	1,0	1,0	1,0	1,1		
Effecten van de provincies en gemeenten	0,5	0,5	0,4	0,4	0,4	0,5	0,4		
Buitenlandse effecten	0,5	0,4	0,4	0,4	0,6	0,7	0,8	0,8	1,0
Obligaties van Belg. vennootschappen	0,6	0,6	0,7	0,8	0,9	0,9	1,2	1,6	2,0
Aandelen van Belg. vennootschappen	0,7	0,8	0,8	0,7	0,7	0,8	0,9	1,0	1,1
Totaal voor de effecten ...	7,9	8,0	8,2	8,7	9,7	10,4	10,9	11,8	13,0

PASSIVA

Verstreckte borgtochten	0,1	0,1	0,1	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
Wiskundige reserves ¹	13,6	14,7	15,4	16,5	17,7	19,1	20,4	21,7	23,2

¹ Deze reserves omvatten eveneens de schadereserves, de technische participatie reserves en de waarborgreserves.

Bibliografische referenties : Belgisch Staatsblad : a) Verslag van het Rentenfonds over de verrichtingen van het jaar; b) Ministerie van Verkeerswezen : Postchecks. — *Verslagen over de verrichtingen en de toestand van de ASLK*

van België. — *Statistisch Jaarboek voor België. — Statistisch Tijdschrift van het N.I.S. — Belgische Economie in 1969. — Jaarverslagen van de N.M.K.N., het C.B.K.S. en het Gemeentekrediet van België.*

XV. — VOORNAAMSTE VORMEN VAN DE BESPARINGEN VAN PARTICULIEREN EN ONDERNEMINGEN BESCHIKBAAR IN DE BELGISCHE VOLKSHUISHOUDING

(Miljarden franken)

Bron : ASLK.

Spaarvormen	1964	1965	1966	1967	1968	1969	1970
I. Particulieren :							
A. <i>Oppotting</i> ¹ :	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
B. <i>Depositosparen</i> ² :							
Spaarkassen	9,6	17,3	16,1	21,4	21,7	17,7	17,9
Banken	6,7	15,1	13,1	19,7	19,9	26,5	20,6
Parastatale kredietinstellingen	2,7	3,7	2,6	1,0	2,1	3,0	2,0
Onderlinge maatschappijen	0,2	0,3	0,2	0,2	0,2	0,2	0,1
Totaal ...	19,2	36,4	32,0	42,3	43,9	47,4	40,6
Dubbele getelde posten ³ ...	— 1,5	— 10,2	— 7,4	— 8,0	— 9,2	— 23,9	— 10,3
Netto-totaal ...	17,7	26,2	24,6	34,3	34,7	23,5	30,3
C. <i>Sparen door fondsvorming</i> ^{2 4} :							
Pensioenfondsen	1,3	1,3	1,6	1,3	1,7	2,1	1,9
Instellingen voor arbeidsongevallenverzekering	1,4	1,4	1,4	1,5	1,3	1,4	1,7
Kassen voor vakantiegelden	1,0	0,6	0,7	0,5	0,7	0,6	0,8
Levensverzekeringmaatschappijen	6,3	5,4	6,8	6,5	7,1	7,4	7,8
Instellingen voor verzekering tegen wettelijke aansprakelijkheid, kapitalisatie, bouwsparen en diverse verzekeringen	0,8	2,0	1,7	1,9	2,4	3,0	3,0
Totaal ...	10,8	10,7	12,2	11,7	13,2	14,5	15,2
D. <i>Hypotheek- en bouwsparen</i> :							
Aflossing van hypotheekschulden door particulieren	12,8	14,3	14,7	16,0	14,9	15,4	16,0
Woningbouw (netto-investeringen van de particulieren)	11,2	18,4	10,5	11,8	15,3	19,0	10,2
Totaal ...	24,0	32,7	25,2	27,9	30,2	34,4	26,2
E. <i>Kapitaaluitgiften</i> :							
Nieuwe beleggingen van het publiek	21,8	19,6	26,6	35,8	44,6	49,5	47,1
F. <i>Diverse vorderingen en schulden van de particulieren</i> :	— 1,8	— 2,0	— 1,3	— 2,0	— 5,0	— 4,4	— 0,1
Totale netto-besparingen ...	72,5	87,2	87,3	107,6	117,7	117,5	118,7
Afschrijvingen op woningen ...	10,6	11,8	12,6	13,8	14,8	16,0	18,6
Totale bruto-besparingen ...	83,1	99,0	99,9	121,4	132,5	133,5	137,3
II. Ondernemingen : ⁵							
A. <i>Particuliere ondernemingen</i> :							
Netto-besparingen	16,1	15,3	11,6	13,0			
Afschrijvingen	47,1	47,7	52,4	60,6			
Bruto-besparingen ...	63,2	63,0	64,0	73,6			
B. <i>Autonome openbare instellingen</i> :							
Netto-besparingen	1,7	0,5	1,8	1,8			
Afschrijvingen	3,3	3,8	4,7	4,5			
Bruto-besparingen ...	5,0	4,3	6,5	6,3			
Algemeen totaal particulieren en ondernemingen ...							
Netto-besparingen ...	90,3	103,2	97,9	122,3			
Bruto-besparingen ...	151,3	166,5	167,6	201,2			

¹ De bedragen werden niet vermeld omdat, in het huidige stadium van het onderzoekswerk, de absolute bedragen nog niet met voldoende zekerheid kunnen worden berekend voor de sector van de particulieren afzonderlijk.

² Aanwas gedurende het jaar.

Bibliografische referenties : Congres van de honderdste verjaring (1865-1965). Het sparen in het hedendaags economisch onderzoek : tien jaar spaarinventaris.

³ Toeneming of vermindering van het tegoed van diverse instellingen en ondernemingen waarvan de eigen of opvraagbare reserves in een van de andere rubrieken van de tabel opgetekend zijn als een besparing van de overheid herkomstig uit het buitenland.

⁴ Exclusief de toenemingen van de reserves van de sector van de Sociale verzekering, beschouwd als een besparing van de overheid.

⁵ De cijfers zijn niet beschikbaar voor de jaren 1968 en volgende.

XVI. — UITGIFTEN EN SCHULDEN VAN DE OVERHEIDSSECTOR

1. — UITGIFTEN IN BELGISCHE FRANKEN VOOR MEER DAN EEN JAAR ¹

(Miljarden franken)

Emittenten		Door elke belegger verkrijgbare effecten ²				Niet door elke belegger verkrijgbare effecten ⁴			Totale netto-uitgiften voor meer dan een jaar ¹	
		Uitgiften per grote tranches			Doorlopende netto-uitgiften	Totale netto-uitgiften	Bruto-uitgiften	Aflossingen		Netto-uitgiften
		Bruto-uitgiften	Aflossingen ³	Netto-uitgiften						
(1)	(2)	(3) = (1) - (2)	(4)	(5) = (3) + (4)	(6)	(7)	(8) = (6) - (7)	(9) = (5) + (8)		
1. Staat (directe schuld alleen)	1964	30,1	22,2	7,9	—	7,9	2,0	2,0	...	7,9
	1965	29,8	13,3	16,5	—	16,5	3,0	2,3	0,7	17,2
	1966	31,3	19,4	11,9	—	11,9	1,3	0,2	1,1	13,0
	1967	37,8	26,3	11,5	—	11,5	3,0	2,3	0,7	12,2
	1968	40,9	22,9	18,0	—	18,0	1,6	1,0	0,6	18,6
	1969	56,6	43,6	13,0	—	13,0	8,3	3,8	4,5	17,5
	1970	56,0	43,8	12,2	—	12,2	3,8	5,5	— 1,7	10,5
	v 1971	114,5	47,4	67,1	—	67,1	5,9	5,2	0,7	67,8
2. Zelfstandige fondsen en instellingen voor sociale verzekering	1964	5,4	1,1	4,3	—	4,3	7,0 ⁵	3,5 ⁵	3,5	7,8
	1965	5,5	4,8	0,7	—	0,7	3,8	1,7	2,1	2,8
	1966	0,4	2,1	— 1,7	—	— 1,7	4,0	1,9	2,1	0,4
	1967	12,3	2,6	9,7	—	9,7	4,7	2,2	2,5	12,2
	1968	8,3	1,3	7,0	—	7,0	5,5	3,3 ⁶	2,2	9,2
	1969	9,5	4,3	5,2	—	5,2	8,7	3,3	5,4	10,6
	1970	10,3	2,3	8,0	—	8,0	7,9	3,7	4,2	12,2
	v 1971	...	4,4	— 4,4	—	— 4,4	9,3	5,5	3,8	— 0,6
3. Openbare financiële instellingen (ASLK inbegrepen)	1964	...	0,3	— 0,3	1,3	1,0	3,3	1,3	2,0	3,0
	1965	2,5	0,1	2,4	4,7	7,1	3,7	1,5	2,2	9,3
	1966	1,1	0,4	0,7	4,0	4,7	4,9	2,0	2,9	7,6
	1967	2,9	0,2	2,7	6,8	9,5	5,5	2,5	3,0	12,5
	1968	0,5	0,4	0,1	12,7	12,8	6,3	2,4	3,9	16,7
	1969	2,0	1,3	0,7	8,1	8,8	3,8	1,7	2,1	10,9
	1970	5,5	2,6	2,9	15,2	18,1	6,5	3,0	3,5	21,6
	v 1971	5,0	5,2	— 0,2	20,7	20,5	9,8	2,0	7,8	28,3
4. Lagere overheid, Intercom. van de bouw van autowegen en Gemeentekrediet	1964	1,5	0,8	0,7	4,4	5,1	5,1
	1965	6,4	1,6	4,8	4,1	8,9	0,1	...	0,1	9,0
	1966	9,1	3,2	5,9	5,8	11,7	0,4	0,2	0,2	11,9
	1967	5,3	2,2	3,1	9,0	12,1	0,8	0,1	0,7	12,8
	1968	9,0	2,3	6,7	9,2	15,9	0,3	0,7	— 0,4	15,5
	1969	9,2	2,7	6,5	9,8	16,3	16,3
	1970	11,0	2,4	8,6	11,0	19,6	...	0,1	— 0,1	19,5
	v 1971	17,0	3,0	14,0	12,8	26,8	3,5	0,1	3,4	30,2
5. Parastatale bedrijven	1964	1,4	1,9	— 0,5	—	— 0,5	0,9	0,5	0,4	— 0,1
	1965	2,0	2,7	— 0,7	—	— 0,7	2,2	0,8	1,4	0,7
	1966	4,5	3,3	1,2	—	1,2	2,8	0,8	2,0	3,2
	1967	6,8	4,2	2,6	—	2,6	1,8	1,4	0,4	3,0
	1968	7,3	2,6	4,7	—	4,7	1,9	1,6	0,3	5,0
	1969	6,0	4,6	1,4	—	1,4	2,4	1,0	1,4	2,8
	1970	8,5	5,0	3,5	—	3,5	4,2	0,9	3,3	6,8
	v 1971	10,5	5,7	4,8	—	4,8	4,3	1,1	3,2	8,0
Totaal 1 tot 5 : totaal der uitgiften in Belgische franken van de Belgische overheidssector	1964	38,4	26,3	12,1	5,7	17,8	13,2	7,3	5,9	23,7
	1965	46,2	22,5	23,7	8,8	32,5	12,8	6,3	6,5	39,0
	1966	46,4	28,4	18,0	9,8	27,8	13,4	5,1	8,3	36,1
	1967	65,1	35,5	29,6	15,8	45,4	15,8	8,5	7,3	52,7
	1968	66,0	29,5	36,5	21,9	58,4	15,6	9,0	6,6	65,0
	1969	83,3	56,5	26,8	17,9	44,7	23,2	9,8	13,4	58,1
	1970	91,3	56,1	35,2	26,2	61,4	22,4	13,2	9,2	70,6
	v 1971	147,0	65,7	81,3	33,5	114,8	32,8	13,9	18,9	133,7

¹ De uitgiften per grote tranches waarvan de inschrijvingsperiode over het einde van het ene jaar en het begin van het andere gespreid is worden over de twee betrokken jaren verdeeld volgens de bedragen waarvoor in de loop van ieder jaar werkelijk ingeschreven werd.

Tot 1965 zijn de doorlopende uitgiften van kasbons voor ten hoogste een jaar van de openbare financiële instellingen en het Gemeentekrediet van België begrepen in de bedragen van de doorlopende netto-uitgiften omdat ze van de uitgiften op langere looptijd niet konden afgescheiden worden. Van 1966 af, omvatten de cijfers van kolom (4) nog slechts de netto-uitgiften voor meer dan een jaar; het bedrag der netto-uitgiften voor ten hoogste een jaar voor de jaren 1966, 1967, 1968, 1969, 1970 en 1971 (« Openbare financiële instellingen » : nihil, — 0,3 miljard, 2,2 miljard, — 2,3 miljard, 3,9 miljard en 3,7 miljard; « Lagere overheid en Gemeentekrediet » : 0,6 miljard, 1,6 miljard, 1,2 miljard, 2,4 miljard, 5,9 miljard en 4,9 miljard) komt dus in deze tabel niet meer voor.

Pro memorie : Netto-evolutie van de schuld van hoogstens een jaar in BF van de Staat : in 1964 : 2,5; in 1965 : 7,4; in 1966 : 4,5; in 1967 : — 5,6; in 1968 : 16,9; in 1969 : — 0,4; in 1970 : 15,2 miljard; in 1971 : — 11,4 miljard.

² Als door elke belegger verkrijgbare effecten worden beschouwd : de effecten die het voorwerp uitmaakten van een openbare uitgifte, die welke

ter beurse genoteerd worden of waarvan de opneming in de koerslijst is voorzien en die welke gewoonlijk het voorwerp van verhandelingen buiten de beurs uitmaken, alsook de obligaties en kasbons welke doorlopend uitgegeven worden door het Gemeentekrediet van België, de N.M.K.N., het N.I.L.K., het C.B.H.K., de N.K.B.K., evenals de spaarbons uitgegeven door de ASLK.

³ De door de Amortisatiekas der Staatsschuld op de Beurs ingekochte effecten worden in kolom (2) « Aflossingen » opgenomen, niet op het tijdstip van deze inkoop, doch op het ogenblik waarop zij worden vernietigd.

⁴ In beginsel per grote tranches, doch met inbegrip van de doorlopende uitgiften van de parastatale instellingen voor de huisvesting.

⁵ De cijfers begrepen in de rekening van het Dotatiefonds omvatten onder de rubriek « Bruto-uitgiften » voor 2,8 miljard geconsolideerde schuld (interessen en delgingen, die op de vervaldag niet werden uitgekeerd).

⁶ Exclusief 3,8 miljard effecten van de Rijksdienst voor pensioenen der zelfstandigen die geannuleerd werden nadat de ASLK het beheer van de « Pensioenen der zelfstandigen » had overgedragen aan de Rijksdienst voor de sociale verzekeringen der zelfstandigen.

**XVI - 2. — VOORNAAMSTE UITGIFTEN VOOR MEER DAN EEN JAAR
VAN DE OVERHEIDSSECTOR ¹**

Leningen in Belgische franken

Openingsdatum van de intekening		Emittenten	Nominale rentevoet	Emissie-koers pct.	Looptijd	Uitgegeven bedrag ² (miljoenen franken)	Gemiddeld rendement bij de uitgifte ^{3 4}	Rendement voor de houder ⁴	
Maand	Dag							op de tussenvallende vervaldag	op de eindvervaldag
1970	Januari	7	N.K.B.K. 1970-78	8,25	99,00	8 jaar	500	—	8,43
	Januari	14	Belgische Staat 1970-80	8,25	99,50	10 jaar	5.250	8,42	8,46
	Januari	14	Belgische Staat 1970-75-81	8,00 — 8,25 ⁵	99,50	5 j. 3 m. of 11 j. 3 m.	9.800	8,37	8,10
	Maart	2	Interc. Autow. E3 1970-78	8,25	99,50	8 jaar	5.000	8,50	8,52
	Maart	2	Interc. Autosnelw. E5 1970-78	8,25	99,50	8 jaar	3.000	8,50	8,52
	April	13	Belgische Staat 1970-76	8,00	99,25	6 jaar	6.950	8,18	8,16
	April	13	Belgische Staat 1970-80, 2 ^e r.	8,25	99,50	9 jaar 9 maanden	8.250	8,44	8,48
	Mei	19	N.M.B.S. 1970-76-82	8,00 — 8,25 ⁵	99,00	6 of 12 jaar	3.500	8,46	8,29
	Juni	18	Wegenfonds 1970-76-83	8,00 — 8,25 ⁵	99,00	6 of 13 jaar	10.250	8,37	8,22
	September	14	Belgische Staat 1970-83	8,50	99,00	13 jaar	10.160	8,69	8,72
	September	14	Belgische Staat 1970-76-82	8,25 — 8,50 ⁵	99,00	6 of 12 jaar	15.540	8,55	8,47
	Oktober	5	N.K.B.K. 1970-76	8,25	99,00	6 jaar	500	—	8,47
	Oktober	12	N.M.K.N. 1970-77-83	8,25 — 8,50 ⁵	99,00	7 of 13 jaar	2.000	8,57	8,45
	Oktober	26	N.M.H. 1970-80	8,50	99,00	10 jaar	2.500	8,68	8,65
	November	16	R.T.T. 1970-84	8,50	99,00	14 jaar	5.000	8,68	8,70
	December	7	Stad Luik 1970-78-84	8,25 — 8,50 ⁵	98,60	8 of 14 jaar	1.000	8,54	8,62
	December	7	Stad Antwerpen 1970-78-84	8,25 — 8,50 ⁵	98,60	8 of 14 jaar	2.000	8,54	8,62
						91.200			
1971	Januari	14	Belgische Staat 1971-84	8,50	100,00	13 jaar	13.500	8,50	8,50
	Januari	14	Belgische Staat 1971-77-83	8,25 — 8,50 ⁵	100,00	6 of 12 jaar	19.500	8,31	8,25
	Februari	17	N.M.K.N. 1971-79	8,00	100,00	8 jaar	5.000	8,00	8,00
	Februari	22	Stad Gent 1971-81	8,00	99,50	10 jaar	1.000	8,09	8,07
	Maart	8	Interc. Autow. E3 1971-83	7,75	99,50	12 jaar	6.000	7,82	7,82
	Maart	29	N.M.B.S. 1971-85	7,75	99,50	14 jaar	3.500	7,83	7,81
	Mei	10	Belgische Staat 1971-78-86	7,50 — 7,75 ⁵	99,50	7 of 15 jaar	21.500	7,64	7,59
	Mei	10	Belgische Staat 1971-86	7,75	99,75	15 jaar	13.000	7,79	7,78
	Juni	21	Interc. Autosnelw. E5 1971-83	7,75	99,50	12 jaar	6.000	7,82	7,82
	Juli	26	Stad Antwerpen 1971-82	7,75	99,50	11 jaar	2.500	7,83	7,82
	September	6	Stad Luik 1971-82	7,75	99,50	11 jaar	1.500	7,83	7,82
	Oktober	4	Belgische Staat 1971-87	7,50	100,00	15 jaar 6 maanden	21.300	7,51	7,51
	Oktober	4	Belgische Staat 1971-80-87	7,25 — 7,50 ⁵	100,00	8 j. 6 m. of 15 j. 6 m.	25.700	7,30	7,26
	December	6	R.T.T. 1971-83	7,25	100,00	12 jaar	7.000	7,25	7,25
						147.000			
1972	Januari	10	Interc. Autow. E3 1972-84	7,25	100,00	12 jaar	7.000	7,25	7,25
	Februari	7	Belgische Staat 1972-87	7,25	100,00	15 jaar	15.800	7,25	7,25
	Februari	7	Belgische Staat 1972-79-87	7,00 — 7,25 ⁵	99,50	7 of 15 jaar	25.200	7,14	7,09
	Maart	6	Stad Luik 1972-82	7,00	99,00	10 jaar	1.500	7,17	7,14
	Maart	6	Stad Antwerpen 1972-82	7,00	99,00	10 jaar	3.000	7,17	7,14
	April	10	Stad Brussel 1972-84	6,75	99,00	12 jaar	1.000	6,90	6,88
	April	10	N.M.B.S. 1972-84	6,75	99,00	12 jaar	3.500	6,90	6,88
	Mei	2	Belgische Staat 1972-87	6,75	99,75	15 jaar	7.040	6,79	6,78
	Mei	2	Belgische Staat 1972-79-87	6,50 — 6,75 ⁵	99,75	7 of 15 jaar	12.000	6,60	6,55
	Juni	21	Interc. Autosnelw. E5 1972-82	6,75	99,00	10 jaar	5.000	6,90	6,89
	September	11	Belgische Staat 1972-87	6,75	99,75	14 jaar 6 maanden	16.050	6,80	6,78
	September	11	Belgische Staat 1972-79-87	6,50 — 6,75 ⁵	99,75	6 j. 6 m. of 14 j. 6 m.	23.950	6,62	6,56
	Oktober	12	R.T.T. 1972-87	6,75	99,75	15 jaar	8.000	6,79	6,78
	November	13	Wegenfonds 1972-85	6,75	98,25	12 jaar 2 maanden		7,01	6,96

¹ Leningen waarvan een besluit in het *Belgisch Staatsblad* verschenen is, excl. de doorlopende uitgiften.

² De jaarlijkse totalen kunnen verschillen van de cijfers in kolom (1) van de vorige tabel (brutoutgiften per grote tranches) omdat zij het nominaal bedrag van de uitgiften bevatten zelfs als slechts een deel van de lening effectief was geplaatst en omdat daarin niet begrepen zijn de obligaties uitgegeven door de Z.K.O.S. en de Nationale stichting voor de financiering van het wetenschappelijk onderzoek.

³ Het gemiddelde rendement is het percentage dat, toegepast bij de berekening van de actuele waarde van de gezamenlijke, nog te ontvangen termijnen

(aflossingen, rente, gebeurlijke loten en premies) van de annuïteit, een actuele waarde geeft die gelijk is aan de koopprijs van het uitstaande kapitaal, berekend volgens de uitgiftekoers.

⁴ Rendementen berekend op basis van de rentetarieven vóór fiscale afhoudingen aan de bron.

⁵ Interesten : de eerste rentevoet wordt toegepast tot op de tussenvallende vervaldag, de tweede rentevoet vanaf deze vervaldag.

XVI - 3. — RIJKSSCHULD

XVI - 3a. — Officiële staat

(Miljarden franken)

Bron : Ministerie van Financiën.

Einde periode	Directe schuld								Indirecte schuld	Totale schuld (excl. de van de Republiek Zaire overgenomen schuld)	Van de Republiek Zaire overgenomen schuld	Totale schuld (incl. de van de Republiek Zaire overgenomen schuld)
	in Belgische franken				in vreemde valuta's							
	gevestigde 1	op halflange termijn	op korte termijn	Vrije tegoeden van de particulieren in post-rekening	Totaal	gevestigde 2	halflange en korte termijn	Totaal 2				
(1)	(2)	(3)	(4)	(5) = (1) tot (4)	(6)	(7)	(8) = (6) + (7)	(9) = (5) + (8)	(10)	(11) = (9) + (10)	(12)	(13) = (11) + (12)
1963	261,6	13,7	55,1	39,8	370,2	18,4	28,1	46,5	416,7	29,3	446,0	
1964	276,9	6,3	51,2	46,2	380,6	17,2	31,0	48,2	428,8	33,3	462,1	
1965	293,6	6,8	58,6	46,3	405,3	15,6	29,8	45,4	450,7	33,9	484,6	4,4
1966	305,6	7,8	59,9	49,4	422,7	14,3	35,5	49,8	472,5	31,0	503,5	3,9
1967	317,1	8,5	57,8	45,9	429,3	12,9	42,5	55,4	484,7	40,7	525,4	3,5
1968	335,0	9,1	66,2	54,5	464,8	11,5	43,4	54,9	519,7	47,6	567,3	3,0
1969	347,7	13,9	67,3	52,9	481,8	11,2	49,9	61,1	542,9	52,9	595,8	2,6
1970	359,6	12,5	78,1	57,3	507,5	9,9	40,4	50,3	557,8	61,7	619,5	2,2
1970 Juni	354,4	12,2	77,7	49,9	494,2	10,4	46,5	56,9	551,1	56,1	607,2	2,4
1970 September	353,1	11,1	72,2	46,6	483,0	10,1	46,4	56,5	539,5	62,1	601,6	2,3
1970 December	359,6	12,5	78,1	57,3	507,5	9,9	40,4	50,3	557,8	61,7	619,5	2,2
1971 Maart	377,0	14,0	86,8	50,3	528,1	9,7	31,3	41,0	569,1	59,7	628,8	2,1
1971 Juni	394,3	13,7	92,0	53,0	553,0	9,3	21,6	30,9	583,9	58,3	642,2	2,0
1971 September	391,6	13,9	96,3	49,5	551,3	8,9	17,1	26,0	577,3	57,7	635,0	1,9
1971 Oktober	429,2	13,7	70,7	52,0	565,6	8,8	15,8	24,6	590,2	57,5	647,7	1,9
1971 November	427,4	13,3	64,6	51,2	556,5	8,8	14,1	22,9	579,4	57,4	636,8	1,9
1971 December	426,7	13,3	66,8	57,2	564,0	8,2	14,0	22,2	586,2	56,7	642,9	1,8
1972 Januari	424,7	14,0	73,1	57,9	569,7	8,2	13,8	22,0	591,7	56,4	648,1	1,8
1972 Februari	457,7	14,3	69,1	54,1	595,2	8,2	11,8	20,0	615,2	56,3	671,5	1,7
1972 Maart	457,2	14,1	79,7	55,4	606,4	7,5	6,9	14,4	620,8	56,2	677,0	1,6
1972 April	454,2	15,1	83,7	62,7	615,7	7,3	6,6	13,9	629,6	56,5	686,1	1,6
1972 Mei	472,5	15,1	84,5	57,7	629,8	7,2	5,7	12,9	642,7	55,4	698,1	1,6
1972 Juni	470,9	17,2	88,5	60,6	637,2	7,0	4,9	11,9	649,1	54,5	703,6	1,6
1972 Juli	469,9	16,9	71,7	60,6	619,1	6,9	4,8	11,7	630,8	54,8	685,6	1,6
1972 Augustus	469,7	17,6	77,6	57,2	622,1	6,9	4,4	11,3	633,4	54,8	688,2	1,5
1972 September	504,5	18,2	59,9	58,5	641,1	6,7	3,3	10,0	651,1	54,6	705,7	1,5

1 Incl. de Muntsaneringslening.

2 Exclusief de uit de oorlog 1914-1918 voortvloeiende intergouvernementele schuld.

3 Zie : Belgisch Staatsblad - 27-5-1965 - Overeenkomst van 6 februari 1965.

XVI - 3b. — Veranderingen in de overheidsschuld die aanleiding hebben gegeven tot geldbewegingen

(Miljarden franken)

Periode	Totale schuld (excl. de van de Republiek Zaire overgenomen schuld)	Van de Republiek Zaire overgenomen schuld	Totale schuld	Uit te schakelen boekhoudkundige veranderingen				Uit te schakelen dubbel getelde posten	Veranderingen in de overheidsschuld die aanleiding hebben gegeven tot geldbewegingen	Pro memorie :	
				Schatkistcertificaten in het bezit van het I.M.F.	Schatkistcertificaten waarop de N.B.B. heeft ingeschreven voor de financiering van de leningen aan het I.M.F.	Tegoed van de N.B.B. bij het B.P.C. voor rekening van de Minister van Nationale Opvoeding	Diversen				Veranderingen in de overheidsschuld die aanleiding hebben gegeven tot geldbewegingen
(1)	(2)	(3) = (1) + (2)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9) = (8) - (4) tot (8)	(10)		
1964	+ 16,1	- 1,2	+ 14,9	- 1,7	+ 1,5	+ 0,1	+ 15,0	...	
1965	+ 22,5	- 2,1	+ 20,4	- 3,5	+ 1,9	- 0,1	+ 22,1	...	
1966	+ 18,9	- 0,5	+ 18,4	+ 1,3	+ 17,1	...	
1967	+ 21,9	- 0,4	+ 21,5	+ 0,5	- 1,5	+ 0,3	+ 22,2	+ 0,8	
1968	+ 41,9	- 0,5	+ 41,4	+ 4,4	+ 3,1	+ 0,8	+ 33,1	+ 1,0	
1969	+ 28,5	- 0,4	+ 28,1	+ 2,3	- 5,0	+ 0,2	+0,7	8	+ 29,9	- 1,8	
1970	+ 23,7	- 0,4	+ 23,3	- 0,5	+ 23,8	...	
1971	+ 23,4	- 0,4	+ 23,0	- 10,4	...	- 0,3	-0,1	9	+ 33,8	...	
1971 Eerste 9 m.	+ 15,5	- 0,3	+ 15,2	- 10,3	...	- 2,0	+0,8	10	+ 26,7	...	
1972 Eerste 9 m.	+ 62,8	- 0,3	+ 62,5	+ 3,8	...	- 1,4	-0,5	11	+ 60,6	...	

1 Veranderingen in kolom (11) van tabel XVI - 3a.

2 Veranderingen in kolom (12) van tabel XVI - 3a. De van de Republiek Zaire overgenomen schuld komt op deze tabel evenwel slechts voor sinds de bekrachtiging van de overeenkomst van 6 februari 1965.

3 Veranderingen in kolom (18) van tabel XVI - 3a. sedert 1966.

4 De terugbetalingen van schatkistcertificaten in het bezit van het I.M.F. vallen, overeenkomstig de van kracht zijnde wettelijke en conventionele bepalingen, ten laste van de N.B.B.; deze laatste ontvangt anderszins het provenu van de inschrijvingen op certificaten door het Fonds.

5 De inschrijving op schatkistcertificaten is enkel de technische werkwijze waarop de N.B.B. de leningen financiert die zij aan het I.M.F. toestaat in het kader van de Algemene Leningsakkoorden.

6 De veranderingen in het tegoed van de N.B.B. bij het B.P.C. voor rekening van de Minister van Nationale Opvoeding hebben de bewegingen in het tegoed van de Minister van Nationale Opvoeding bij de Bank als juiste tegenpost.

7 Het totaal van de kolommen (9) en (10) stemt overeen (met tegenovergesteld teken) met kolom (5) « Nettofinancieringsbehoeften van de Staat » van tabel XI - 3.

8 Herwaardering van de D.M.

9 I.B.H.O. : + 0,5; herwaardering van de Zwitserse frank : + 0,8. Besluiten van de Conferentie van de Groep van Tien te Washington op 17 en 18-12-1971 : - 0,8 (U.S.-dollar) en - 0,1 (Zwitserse frank).

10 I.B.H.O. : + 0,6; herwaardering van de Zwitserse frank : + 0,8.

11 I.B.H.O. : - 0,5.

**XVI - 4. — INDELING VAN DE SCHULDEN IN BELGISCHE FRANKEN
VOOR MEER DAN EEN JAAR VAN DE OVERHEIDSSECTOR**

a) Indeling naar de debiteuren

(Nominale waarden aan het einde van het jaar, miljarden franken)

	Niet-financiële sectoren				Financiële instellingen ³	Totaal	Pro memorie : Zairese effecten en effecten van het Belgisch-Kongolese Fonds voor Delging en Beheer ⁴
	Staat ²	Parastatale bedrijven	Sociale verzekering en pensioenfondsen	Niet elders vermelde overheidssector			

Verkrijgbaar door elke belegger¹

1964	250,8	28,6	—	26,5	120,3	426,2	10,1
1965	268,0	27,9	—	30,4	132,6	458,9	11,4
1966	277,1	30,1	—	35,9	144,9	488,0	11,5
1967	298,0	33,0	—	39,4	165,3	535,7	11,4
1968	322,7	38,0	—	46,6	191,0	598,3	11,1
1969	340,6	39,7	—	53,6	209,4	643,3	10,9
1970	360,8	43,5	—	62,5	248,8	715,6	10,6
1971	422,3	49,9	—	76,6	289,8	838,6	n.b.

Niet verkrijgbaar door elke belegger

1964	64,2	6,5	13,2	13,2	25,3	122,4	0,8
1965	64,8	8,1	14,6	13,9	27,3	128,7	—
1966	65,8	10,0	16,1	14,9	29,5	136,3	—
1967	66,4	10,8	17,9	16,3	31,8	143,2	—
1968	67,0	11,9	14,0	16,5	34,8	144,2	—
1969	71,8	13,3	19,1	16,9	37,1	158,2	—
1970	70,9	16,7	22,1	17,3	39,7	166,7	—
1971	72,2	20,0	24,1	22,0	47,8	186,1	n.b.

Totaal

1964	315,0	35,1	13,2	39,7	145,6	548,6	10,9
1965	332,8	36,0	14,6	44,3	159,9	587,6	11,4
1966	342,9	40,1	16,1	50,8	174,4	624,3	11,5
1967	364,4	43,8	17,9	55,7	197,1	678,9	11,4
1968	389,7	49,9	14,0	63,1	225,8	742,5	11,1
1969	412,4	53,0	19,1	70,5	246,5	801,5	10,9
1970	431,7	60,2	22,1	79,8	288,5	882,3	10,6
1971	494,5	69,9	24,1	98,6	337,6	1.024,7	n.b.

¹ Als door elke belegger verkrijgbare effecten worden beschouwd : de effecten, die het voorwerp uitmaakten van een openbare uitgifte, die welke ter beurze genoteerd worden of waarvan de opneming in de koerslijst is voorzien en die welke gewoonlijk het voorwerp van verhandelingen buiten de beurs uitmaken, alsook de obligaties en kasbons welke doorlopend uitgegeven worden door het Gemeentekrediet van België, de N.M.E.N., het N.I.L.K., de N.K.B.K., het C.B.H.K., evenals de spaar-

bons uitgegeven door de ASLK.

² Belgische gevestigde en halfinge binnenlandse directe en indirecte overheidsschuld.

³ Incl. de kasbons voor ten hoogste een jaar.

⁴ Effecten in aanmerking genomen of in aanmerking komende voor inschrijving op het Fonds, inclusief de aan het einde van ieder jaar werkelijk toegekende vergoeding.

**XVI - 4. — INDELING VAN DE SCHULDEN IN BELGISCHE FRANKEN
VOOR MEER DAN EEN JAAR VAN DE OVERHEIDSSECTOR**

b) Indeling naar de houders

(Nominale waarden aan het einde van het jaar, miljarden franken)

	Niet-financiële sectoren				Financiële instellingen					Totaal
	Bedrijven, particulieren, Buitenland	Parastatale bedrijven	Niet elders vermelde overheidssector 2	Sociale verzekering 3	Geldscheppende instellingen 4	Rentenfondsen	Spaarkassen, hypotheek- en kapitalisatie-maatschappijen	Instellingen voor verzekering op het leven en tegen arbeidsongevallen, pensioenfondsen 3	Niet-geldscheppende openbare kredietinstellingen	
Verkrijgbaar door elke belegger ¹										
1964	229,3	3,8	1,9	2,6	52,2	5,9	47,0	73,6	9,9	426,2
1965	245,3	3,8	2,1	4,8	61,5	5,4	50,0	76,0	10,0	458,9
1966	264,9	3,8	2,9	6,8	64,3	5,5	51,1	78,5	10,2	488,0
1967	294,2	3,8	3,0	4,1	74,8	5,0	54,2	86,9	9,7	535,7
1968	319,3	4,4	3,0	4,6	91,0	7,1	61,4	89,8	17,7	598,3
1969	347,2	4,4	3,0	5,0	102,4	6,9	64,5	91,2	18,7	643,3
1970	386,2	4,1	3,0	5,4	128,2	6,0	68,9	95,4	18,4	715,6
1971	434,3	3,7	2,6	6,3	170,2	8,2	85,3	98,4	29,6	838,6
Niet verkrijgbaar door elke belegger										
1964	6,0	0,2	0,1	1,5	59,3	—	20,0	34,7	0,6	122,4
1965	6,5	0,2	0,1	1,3	60,9	—	21,1	37,9	0,7	128,7
1966	7,7	0,3	0,1	1,6	62,4	—	22,6	40,5	1,1	136,3
1967	9,5	0,4	0,1	1,5	64,2	—	23,6	43,0	0,9	143,2
1968	6,4	0,2	0,2	1,4	64,4	—	25,8	44,6	1,2	144,2
1969	6,5	0,3	0,2	1,3	65,0	—	27,9	50,5	6,5	158,2
1970	8,1	0,4	0,2	1,9	67,8	—	29,8	53,5	5,0	166,7
1971	9,2	0,4	0,3	2,1	72,3	—	37,9	55,7	8,2	186,1
Totaal										
1964	235,3	4,0	2,0	4,1	111,5	5,9	67,0	108,3	10,5	548,6
1965	251,8	4,0	2,2	6,1	122,4	5,4	71,1	113,9	10,7	587,6
1966	272,6	4,1	3,0	8,4	126,7	5,5	73,7	119,0	11,3	624,3
1967	303,7	4,2	3,1	5,6	139,0	5,0	77,8	129,9	10,6	678,9
1968	325,7	4,6	3,2	6,0	155,4	7,1	87,2	134,4	18,9	742,5
1969	353,7	4,7	3,2	6,3	167,4	6,9	92,4	141,7	25,2	801,5
1970	394,3	4,5	3,2	7,3	196,0	6,0	98,7	148,9	23,4	882,3
1971	443,5	4,1	2,9	8,4	242,5	8,2	123,2	154,1	37,8	1.024,7

¹ Als door elke belegger verkrijgbare effecten worden beschouwd de effecten, die het voorwerp uitmaken van een openbare uitgifte, die welke ter beurze genoteerd worden of waarvan de opnemings in de koerslijst is voorzien en die welke gewoonlijk het voorwerp van verhandelingen buiten de beurs uitmaken, alsook de obligaties en kasbons welke doorlopend uitgegeven worden door het Gemeentekrediet van België, de N.M.K.N., het N.I.L.K., de N.K.B.K., het C.B.H.K., evenals de spaarbons uitgegeven door de ASLK.

² Excl. de zelfstandige fondsen en de parastatale instellingen die de kenmerken vertonen van geldscheppende instellingen of van instellingen

Bibliografische referenties : *Statistisch Tijdschrift van het N.I.S.* — *Statistisch Jaarboek voor België.* — *Tijdschrift voor Documentatie van het Ministerie van Financiën.* — *Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting* : XXXVIe jaargang, deel I, nr 3, maart 1961 ; « Inventaris en onderbrenging der Belgische overheidsfondsen ». XXXVIIIe jaargang, deel I, nr 4, april 1963 ; « Inventaris en onderbrenging der Belgische overheidsfondsen ». — XLIIe jaargang, deel I, nr 3, maart 1966 ; « Inventaris en spreiding van de vast rentende effecten op halflange

gen voor het spaarwezen, de sociale verzekering, de verzekeringen of de kapitalisatie.

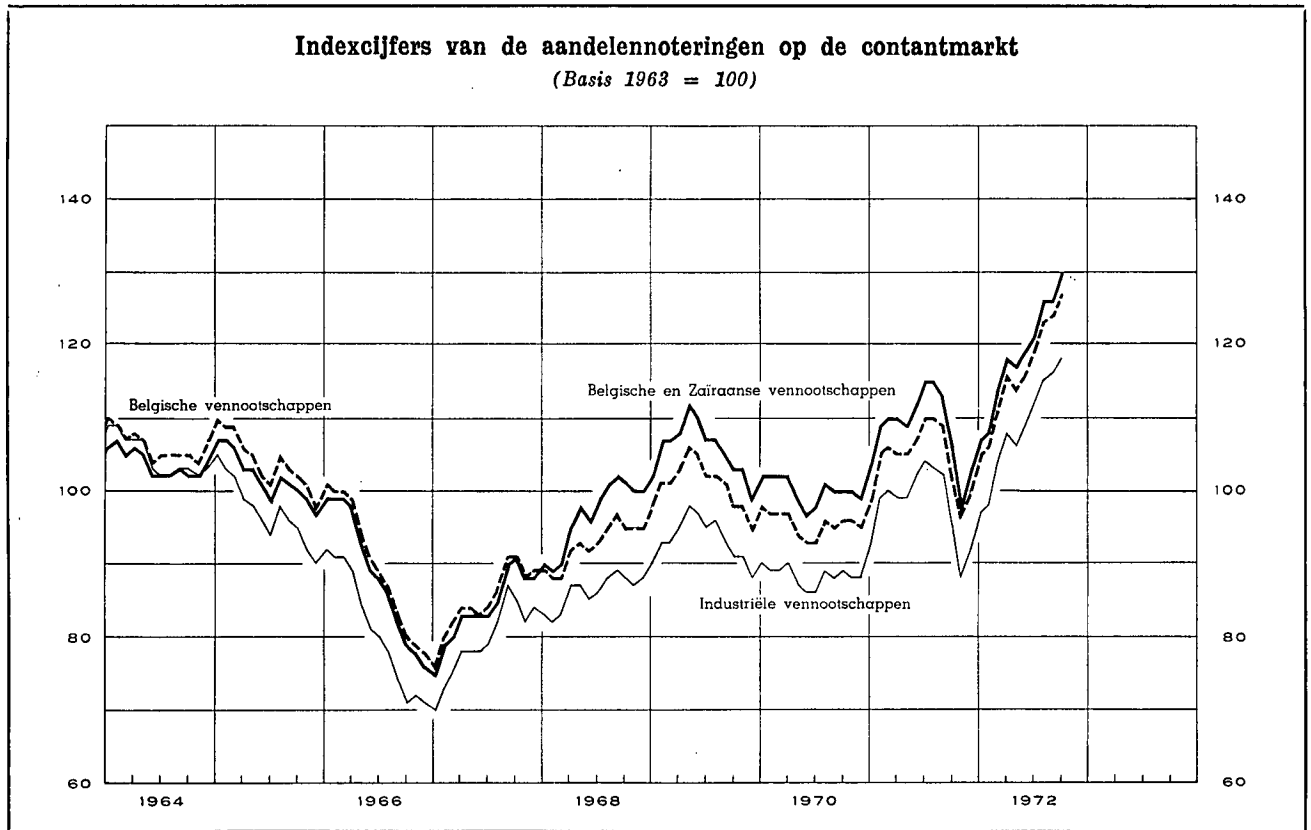
³ De bedragen eind 1966 en 1967 van de sectoren « Sociale Verzekering » en « Instellingen voor verzekering op het leven en tegen arbeidsongevallen, pensioenfondsen », kunnen niet met elkaar vergeleken worden, terwille van een overdracht van tegoeden, ten bedrage van fr. 3,4 miljard eind 1966, van de eerste naar de tweede sector, als gevolg van een overname door de Rijksdienst voor Werknemerspensioenen (instelling uit de 1e sector).

⁴ Excl. het bezit van de pensioenfondsen door deze instellingen beheerd.

en lange termijn van de overheidsfondsen ». — XLIIIe jaargang, deel I, nr 3, maart 1968 ; « Inventaris en spreiding van de vast rentende effecten op halflange en lange termijn van de overheidssector ». — XLVe jaargang, deel I, nr 3, maart 1970 ; « Inventaris en spreiding van de effecten met vast rendement op halflange en lange termijn van de overheidssector ». — *Belgische Economische Statistiek 1950-1960.*

XVII. — EFFECTEN VAN DE PARTICULIERE SECTOR EN KREDIETEN AAN DE BEDRIJVEN EN PARTICULIEREN

1. — EVOLUTIE VAN DE OMZET, DE NOTERINGEN EN HET RENDEMENT VAN DE BEURSWAARDEN

Maandgemiddelden of maanden	Omzet gemiddelde per beursdag (miljoenen franken) 1 5	Gezamenlijk indexcijfer van de aandelennoteringen								Rendementspercentage 3 5				
		Contantmarkt								Termijnmarkt.	Belgische effecten			
		Belgische en Zairaase effecten	Belgische effecten				Algemeen	Industriële	Algemeen		Industriële			
			Algemeen		Industriële									
(Basis 1963 = 100) 2 4										(in pct.)				
1964	91	104	106	105	99	3,2	3,0							
1965	83	102	104	97	98	3,4	3,5							
1966	71	88	90	80	88	4,1	4,2							
1967	81	84	85	79	91	4,2	4,0							
1968	134	97	93	86	118	3,8 ⁶	3,8 ⁶							
1969	149	106	101	93	141	3,7	3,4							
1970	112	100	95	88	128	4,9	5,2							
1971	169	109	105	98	133	5,2	5,9							
		1971	1972	1971	1972	1971	1972	1971	1972	1971	1972	1971	1972	
Januari	208	152	104	107	99	105	93	97	128	132	5,0	5,2	5,7	5,9
Februari	210	152	109	108	105	106	99	98	134	132	4,9	4,9	5,7	5,3
Maart	173	191	110	114	106	111	100	104	135	138	5,0	4,7	5,8	5,1
April	205	214	110	118	105	116	99	108	136	142	5,0	4,2	5,6	3,9
Mei	183	224	109	117	105	114	99	106	135	143	5,1	3,9	5,8	3,6
Juni	181	190	112	119	107	116	102	109	137	148	5,0	4,0	5,7	3,6
Juli	187	186	115	121	110	119	104	112	142	149	4,9	3,8	5,4	3,4
Augustus	150	214	115	126	110	123	103	115	141	153	5,1	3,8	5,8	3,4
September	156	229	113	126	109	124	102	116	136	154	5,5	3,7	6,4	3,4
Oktober	134		106	130	102	127	95	118	125	155	5,5	3,7	6,3	3,3
November	130		98		97		88		117		5,4		6,1	
December	110		103		100		92		124		5,4		6,1	

¹ Bron : Beurscommissie te Brussel : deze gegevens hebben betrekking op de transacties in vennootschapsobligaties en in aandelen (termijn- en contantmarkt).

² Bron : N.I.S. : Voor de jaarcijfers : gemiddelde van de indexcijfers op de 10^e en 25^e van iedere maand; voor de maandcijfers : uitsluitend indexcijfers op de 10^e van iedere maand.

³ Bron : Kredietbank : Verhouding van het laatst aangekondigde of betaalde nettodividend tot de notering aan het einde van de maand.

⁴ Beurs te Brussel en te Antwerpen.

⁵ Beurs te Brussel.

⁶ Nieuwe reeks.

XVII - 2. — RENDEMENT VAN DE VENNOOTSCHAPPEN OP AANDELEN ¹

Jaarcijfers

Bron : N.I.S. (gegevens gewijzigd door de N.B.B.).

Periode ²	Aantal getelde vennoot- schappen	Gestort kapitaal	Reserves	Nettore resultaat van het boekjaar		Betaalbaar gestelde bruto- dividenden	Betaalde tantièmes	Obligatieleningen	
				Winst	Verlies			Uitstaande obligatie- schuld op 31/12	Brutobedrag van de uitbetaalde coupons ³
				(miljarden franken)					
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	

A. — Vennootschappen met voornaamste activiteit in België

Banken ⁴

1964	53	6,8	5,2	1,5	...	0,8	0,1	11,1	0,5
1965	55	9,1	4,8	1,8	...	0,9	0,1	11,1	0,5
1966	54	9,4	5,9	1,8	...	1,0	0,1	11,6	0,5
1967	50	10,1	7,2	1,9	...	1,1	0,1	13,1	0,6
1968	50	10,4	8,1	2,1	...	1,1	0,1	16,0	0,7
1969	52	14,5	8,8	2,4	...	1,4	0,1	20,3	0,9
1970	53	16,5	10,5	2,8	0,3	1,6	0,1	24,7	1,2

Financiële vennootschappen en maatschappijen voor onroerende goederen ⁵

1964	1.712	35,9	20,4	3,8	0,2	2,4	0,1	15,8	0,7
1965	1.778	37,6	21,6	3,9	0,3	2,4	0,1	17,6	0,9
1966	1.819	39,0	23,0	4,4	0,3	2,5	0,2	19,8	1,0
1967	1.865	44,4	26,2	4,4	0,4	2,8	0,2	23,7	1,1
1968	1.892	48,1	27,3	4,9	0,5	2,9	0,2	28,1	1,4
1969	1.940	53,5	28,8	5,6	0,6	3,2	0,2	33,7	1,8
1970	1.981	57,0	32,0	6,3	0,7	3,7	0,2	39,4	2,2

Metaalverwerkende nijverheid

1964	1.264	18,6	13,6	3,7	0,6	1,1	0,1	1,8	0,1
1965	1.379	20,0	15,8	4,5	0,9	1,6	0,2	1,8	0,1
1966	1.396	21,5	17,3	4,8	0,9	1,3	0,2	2,1	0,1
1967	1.391	22,9	19,3	4,0	1,4	1,3	0,2	2,4	0,1
1968	1.361	23,9	21,3	4,0	1,3	1,5	0,1	2,3	0,1
1969	1.352	28,5	20,5	4,8	1,3	1,5	0,1	2,1	0,2
1970	1.336	32,3	22,2	6,1	1,8	1,8	0,1	2,4	0,1

IJzer- en staalnijverheid

1964	100	17,9	16,1	1,1	0,7	0,3	...	6,3	0,3
1965	100	19,4	17,7	1,0	0,4	0,7	...	6,9	0,4
1966	96	21,3	18,2	0,6	0,2	0,3	...	6,6	0,4
1967	93	23,9	18,5	0,8	0,4	0,2	...	5,6	0,4
1968	90	26,2	19,3	0,5	0,1	0,3	...	5,1	0,3
1969	87	26,9	20,1	0,9	0,1	0,4	...	4,4	0,3
1970	90	25,9	18,1	3,1	0,1	1,5	0,1	3,6	0,3

Textielnijverheid

1964	912	11,2	10,4	1,3	0,4	0,4	0,1	0,3	...
1965	981	12,0	11,1	1,1	0,4	0,3	0,1	0,3	...
1966	986	12,8	11,1	1,3	0,8	0,4	0,1	0,3	...
1967	976	13,1	11,4	1,3	0,7	0,3	0,1	0,3	...
1968	957	13,2	12,0	1,1	0,7	0,3	0,1	0,3	...
1969	929	13,8	11,3	1,5	0,5	0,4	0,1	0,3	...
1970	919	14,6	11,8	1,7	0,4	0,4	0,1	0,3	...

Noten : zie onderaan tabel XVII-2.

XVII - 2. — RENDEMENT VAN DE VENNOOTSCHAPPEN OP AANDELEN ¹ (vervolg)

Jaarcijfers

Bron : N.I.S. (gegevens gewijzigd door de N.B.B.).

Periode ²	Aantal getelde vennoot- schappen	Gestort kapitaal	Reserves	Nettoresultaat van het boekjaar		Betaalbaar gestelde bruto- dividenden	Betaalde tantièmes	Obligatieleningen	
				Winst	Verlies			Uitstaande obligatie- schuld op 31/12	Brutobedrag van de uitbetaalde coupons ³
				(miljarden franken)					
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	

Voedingsmiddelenrijverheid

1964	685	11,0	7,5	1,4	0,2	0,6	0,1	0,9	0,1
1965	723	11,6	8,7	1,6	0,2	0,6	0,1	0,9	0,1
1966	725	12,1	9,5	1,7	0,2	0,7	0,1	0,9	0,1
1967	729	12,9	10,8	2,1	0,3	0,8	0,1	0,9	0,1
1968	717	14,7	10,2	2,5	0,4	0,9	0,1	0,8	0,1
1969	703	16,1	9,9	2,2	0,5	0,8	0,1	0,8	0,1
1970	713	18,3	10,7	2,7	0,5	0,9	0,1	0,8	0,1

Scheikundige rijverheid

1964	542	17,0	8,5	2,4	0,4	1,2	0,1	0,8	0,1
1965	601	18,7	9,3	2,9	0,4	1,2	0,1	0,7	0,1
1966	606	20,2	9,8	2,8	0,4	1,5	0,1	0,6	...
1967	607	22,3	10,7	2,7	0,6	1,5	0,1	0,5	...
1968	627	35,1	25,8	4,1	0,9	2,2	0,1	0,4	...
1969	643	40,4	26,0	5,3	0,8	2,7	0,1	0,4	...
1970	631	43,7	27,4	5,5	0,6	2,8	0,1	1,0	...

Elektriciteit

1964	29	23,3	3,8	2,2	...	1,8	0,1	8,9	0,5
1965	28	23,7	4,2	2,3	...	2,0	0,1	12,3	0,6
1966	24	23,5	4,3	2,3	...	1,9	0,1	13,3	0,8
1967	16	14,6	2,2	1,3	...	1,2	...	14,2	0,9
1968	17	28,0	5,8	2,6	...	2,3	0,1	14,2	0,9
1969	17	27,2	5,3	2,6	...	2,4	0,1	14,6	0,9
1970	18	30,1	6,1	3,0	...	2,6	0,1	15,9	1,0

Steenkolennijverheid

1964	36	7,0	1,0	0,4	0,4	0,3	...	0,3	...
1965	35	8,0	1,6	0,2	0,7	0,1	...	0,3	...
1966	30	7,0	2,0	0,2	0,6	0,1	...	0,3	...
1967	30	7,0	1,8	0,1	0,8	0,1
1968	26	4,9	1,7	0,1	0,5	0,1
1969	25	4,7	1,3	0,1	0,3
1970	24	4,8	1,1	0,2	0,3	0,2

Totaal der vennootschappen met voornaamste activiteit in België ⁴

1964	14.498	205,9	126,9	26,6	4,2	12,4	1,3	52,1	2,8
1965	14.706	220,4	136,0	29,5	4,7	13,5	1,4	57,5	3,0
1966	14.913	231,7	145,6	30,4	5,1	13,5	1,5	61,1	3,4
1967	14.986	240,3	156,4	28,7	7,4	13,1	1,4	66,9	3,6
1968	15.037	279,0	183,1	33,0	7,9	15,9	1,4	73,3	4,1
1969	15.286	310,9	181,0	39,3	7,0	17,9	1,5	89,8	4,6
1970	15.567	343,9	191,4	47,4	9,1	21,2	1,7	103,2	5,3

Noten : zie onderaan tabel XVII-2, volgende bladzijde.

XVII - 2. — RENDEMENT VAN DE VENNOOTSCHAPPEN OP AANDELEN ¹ (vervolg)

Jaarcijfers

Bron : N.I.S. (gegevens gewijzigd door de N.B.B.).

Periode ²	Aantal getelde vennoot- schappen	Gestort kapitaal	Reserves	Nettoresultaat van het boekjaar		Betaalbaar gestelde bruto- dividenden	Betaalde tantièmes	Obligatieleningen	
				Winst	Verlies			Uitstaande obligatie- schuld op 31/12	Brutobedrag van de coupons ³
				(miljarden franken)					
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	

B. — Totaal der vennootschappen met voornaamste activiteit in het buitenland

1964	316	41,0	28,9	3,0	0,9	1,4	0,1	0,7	...
1965	302	41,3	30,5	3,5	0,6	1,6	0,1	1,1	...
1966	299	41,4	32,7	3,5	0,9	2,1	0,1	1,8	...
1967	277	40,3	32,7	2,7	5,2	2,3	0,1	1,8	0,1
1968	264	40,2	28,6	4,4	0,6	2,7	0,2	3,8	0,1
1969	252	41,2	27,7	5,1	0,1	3,0	0,2	4,2	0,2
1970	240	41,3	29,7	6,4	2,6	3,6	0,2	3,8	0,3

C. — Totaal der vennootschappen op aandelen ⁶

1964	14.814	246,9	155,8	29,6	5,1	13,8	1,4	52,8	2,8
1965	15.008	261,7	166,5	33,0	5,3	15,1	1,5	58,6	3,0
1966	15.212	273,1	178,3	33,9	6,0	15,6	1,6	62,9	3,4
1967	15.263	280,6	189,1	31,4	12,6	15,4	1,5	68,7	3,7
1968	15.301	319,2	211,7	37,4	8,5	18,6	1,6	77,1	4,2
1969	15.538	352,1	208,7	44,4	7,1	20,9	1,7	93,9	4,8
1970	15.807	385,2	221,1	53,8	11,7	24,8	1,9	107,0	5,6

¹ Naamloze vennootschappen en commanditaire vennootschappen op aandelen naar Belgisch recht.

² Voor de kolommen (1) tot (7) : jaar waarin het dividend werd betaald.

³ Bedrag van de vervallen rente voor het betrokken jaar; dit bedrag houdt verband met de op 31/12 van het voorgaande jaar uitstaande obligatieschuld.

⁴ Excl. de N.B.B.

⁵ Excl. de N.M.K.N.

⁶ Excl. de N.B.B., de N.M.K.N. en de SABENA.

XVII - 3. — RENDEMENT VAN DE VENNOOTSCHAPPEN OP AANDELEN ¹

Cumulatieve cijfers

Bron : N.I.S. (gegevens gewijzigd door de N.B.B.).

Periode ²	Aantal getelde vennoot- schappen	Gestort kapitaal	Reserves	Nettoresultaat		Betaalbaar gestelde bruto- dividenden	Bruto- obligatie- coupons ³
				Winst	Verlies		
				(miljarden franken)			
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	

A. — Vennootschappen met voornaamste activiteit in België ⁴

1968 12 maanden (met supplement) ⁵	15.088	280,5	183,7	33,2	8,0	16,0	3,7
1969 Eerste 3 maanden	1.545	25,2	19,0	4,2	0,6	1,7	0,7
Eerste 6 maanden	10.185	244,0	135,3	28,9	5,0	13,9	1,6
Eerste 9 maanden	11.286	257,6	143,4	31,0	5,7	14,6	2,2
12 maanden	12.501	288,2	165,8	35,2	6,1	16,8	3,2
12 maanden (met supplement) ⁵	15.322	311,5	181,0	39,3	7,0	18,0	3,2
1970 Eerste maand	104	1,4	1,1	0,2	...	0,1	0,5
Eerste 2 maanden	261	5,2	4,8	1,0	0,1	0,3	0,7
Eerste 3 maanden	1.502	21,6	15,9	3,9	0,7	1,4	1,1
Eerste 4 maanden	3.948	63,9	34,3	9,5	1,6	3,9	1,5
Eerste 5 maanden	7.429	161,1	73,4	20,9	3,8	9,2	2,0
Eerste 6 maanden	9.774	225,3	112,3	29,1	4,5	13,8	2,3
Eerste 7 maanden	10.345	233,0	118,7	30,4	4,6	14,2	2,7
Eerste 8 maanden	10.543	235,5	119,7	30,7	4,7	14,3	3,0
Eerste 9 maanden	10.857	238,1	121,3	31,1	4,8	14,4	3,3
Eerste 10 maanden	11.284	244,4	125,3	32,1	5,4	14,9	3,7
Eerste 11 maanden	11.624	251,2	130,0	33,2	5,5	15,2	4,2
12 maanden	12.019	262,3	136,7	34,7	6,0	16,1	4,9
12 maanden (met supplement) ⁵	15.589	344,5	191,6	47,5	9,2	21,1	4,9

Noten : zie volgende bladzijde.

XVII - 3. — RENDEMENT VAN DE VENNOOTSCHAPPEN OP AANDELEN ¹ (vervolg)

Cumulatieve cijfers

Bron : N.I.S. (gegevens gewijzigd door de N.B.B.).

Periode ²	Aantal getelde vennootschappen	Gestort kapitaal	Reserves	Nettoresultaat		Betaalbaar gestelde bruto- dividenden	Bruto- obligatie- coupons ³
				Winst	Verlies		
				(miljarden franken)			
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	

B. — Vennootschappen met voornaamste activiteit in het buitenland

1968 12 maanden (met supplement) ⁵	265	40,3	28,7	4,5	0,6	2,7	0,1
1969 Eerste 3 maanden	17	0,5	0,1	0,1
Eerste 6 maanden	170	33,3	22,7	4,6	0,1	2,6	0,1
Eerste 9 maanden	200	36,2	24,7	4,7	0,1	2,7	0,1
12 maanden	241	40,3	27,3	5,1	0,1	3,0	0,3
12 maanden (met supplement) ⁵	252	41,3	27,7	5,1	0,1	3,0	0,3
1970 Eerste maand	1	...	0,1
Eerste 2 maanden	2	...	0,1	0,1
Eerste 3 maanden	13	0,4	0,2	0,1	...	0,1	0,1
Eerste 4 maanden	29	0,9	0,6	0,1	...	0,1	0,1
Eerste 5 maanden	65	3,5	1,7	0,3	0,1	0,2	0,1
Eerste 6 maanden	144	10,8	5,5	1,0	0,2	0,7	0,1
Eerste 7 maanden	158	11,8	7,2	1,1	0,3	0,8	0,1
Eerste 8 maanden	163	12,7	8,1	1,1	0,3	0,9	0,1
Eerste 9 maanden	168	13,4	8,3	1,1	0,3	0,9	0,1
Eerste 10 maanden	181	14,8	8,9	1,3	0,3	0,9	0,1
Eerste 11 maanden	192	16,7	10,0	1,4	0,3	1,1	0,1
12 maanden	203	17,9	10,7	1,5	0,4	1,1	0,2
12 maanden (met supplement) ⁵	241	41,4	29,7	6,4	2,6	3,6	0,2

C. — Totaal ⁴

1968 12 maanden (met supplement) ⁵	15.353	320,8	212,4	37,7	8,6	18,7	3,8
1969 Eerste 3 maanden	1.562	25,7	19,1	4,2	0,6	1,7	0,8
Eerste 6 maanden	10.355	277,3	158,0	33,5	5,1	16,5	1,7
Eerste 9 maanden	11.486	293,8	168,1	35,7	5,8	17,3	2,3
12 maanden	12.742	328,5	193,1	40,3	6,2	19,8	3,5
12 maanden (met supplement) ⁵	15.574	352,8	208,7	44,4	7,1	21,0	3,5
1970 Eerste maand	105	1,4	1,2	0,2	...	0,1	0,5
Eerste 2 maanden	263	5,2	4,9	1,0	0,1	0,3	0,8
Eerste 3 maanden	1.515	22,0	16,1	4,0	0,7	1,5	1,2
Eerste 4 maanden	3.977	64,8	34,9	9,6	1,6	4,0	1,6
Eerste 5 maanden	7.494	164,6	75,1	21,2	3,9	9,4	2,1
Eerste 6 maanden	9.918	236,1	117,8	30,1	4,7	14,5	2,4
Eerste 7 maanden	10.503	244,8	125,9	31,5	4,9	15,0	2,8
Eerste 8 maanden	10.706	248,2	127,8	31,8	5,0	15,2	3,1
Eerste 9 maanden	11.025	251,5	129,6	32,2	5,1	15,3	3,4
Eerste 10 maanden	11.465	259,2	134,2	33,4	5,7	15,8	3,8
Eerste 11 maanden	11.816	267,9	140,0	34,6	5,8	16,3	4,3
12 maanden	12.222	280,2	147,4	36,2	6,4	17,2	5,1
12 maanden (met supplement) ⁵	15.830	385,9	221,3	53,9	11,8	24,7	5,1

¹ Naamloze vennootschappen en commanditaire vennootschappen op aandelen naar Belgisch recht.

² Voor de kolommen (1) tot (6) : maand waarin het dividend werd betaald.

³ De obligatiecoupons worden zoals de dividenden, geteld in de maand waarin zij werden betaald. De betaling van de obligatiecoupons kan op een andere datum dan die van de dividenden geschieden. Om die reden vertegenwoordigen niet alle obligaties waarvan de coupons in

kolom (7) voorkomen noodzakelijk leningen van vennootschappen waarop de voorafgaande kolommen betrekking hebben.

⁴ Excl. de N.B.B., de N.M.K.N. en de SABENA.

⁵ Daar een aantal vennootschappen hun inlichtingen steeds met vertraging naar het N.I.S. sturen, zijn de maandelijkse cijfers niet volledig juist. Het totaal van deze bedragen wordt ieder jaar als « supplement » bij het totaal van de 12 maanden gevoegd.

XVII - 4. — UITGIFTEN VAN DE VENNOOTSCHAPPEN ¹

Jaareijfers

(Miljarden franken)

Bron : N.I.S. (gegevens gewijzigd door de N.B.B. 2).

Periode	Aandelen		Obligaties (nominaal bedrag)				Aandelen en obligaties	Aandelen en obligaties	
	nominale uitgiften	netto- uitgiften	Niet-doorlopende uitgiften			doorlopende netto- uitgiften	Totale netto- uitgiften	Totale netto- uitgiften	Totale netto uitgiften (N.I.S.)
			uitgiften	aflossingen	netto- uitgiften				
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5) = (3) - (4)	(6)	(7) = (5) + (6)	(8) = (2) + (7)	(9)

Vennootschappen met voornaamste activiteit in België

1964	21,5	11,6	3,8	2,1	1,7	1,0	2,7	14,3	14,2
1965	22,8	11,0	6,1	2,0	4,1	1,3	5,4	16,4	17,8
1966	29,9	14,8	3,1	2,1	1,0	1,9	2,9	17,7	16,0
1967	33,5	14,8	3,1	2,8	0,3	3,7	4,0	18,8	24,0
1968	51,4	20,4	1,7	2,5	- 0,8	4,3	3,5	23,9	35,0
1969	46,6	n.b.	4,3	3,1	1,2	4,5	5,7	n.b.	29,8
1970	44,0	n.b.	v 5,1	v 3,3	v 1,8	v 5,3	v 7,1	n.b.	v 40,7

Vennootschappen met voornaamste activiteit in het buitenland

1964	1,7
1965	0,5	...	0,5	0,1	0,4	...	0,4	0,4	0,5
1966	0,7	...	0,8	0,1	0,7	...	0,7	0,7	0,7
1967	0,1	0,1
1968	1,6	...	2,0	...	2,0	...	2,0	2,0	1,9
1969	0,8	n.b.	0,5	0,1	0,4	...	0,4	n.b.	0,4
1970	1,7	n.b.	v ...	v 0,4	v -0,4	v ...	v -0,4	n.b.	v -0,4

Totaal

1964	23,2	11,6	3,8	2,1	1,7	1,0	2,7	14,3	14,2
1965	23,3	11,0	6,6	2,1	4,5	1,3	5,8	16,8	18,3
1966	30,6	14,8	3,9	2,2	1,7	1,9	3,6	18,4	16,7
1967	33,6	14,8	3,1	2,8	0,3	3,7	4,0	18,8	24,1
1968	53,0	20,4	3,7	2,5	1,2	4,3	5,5	25,9	36,9
1969	47,4	n.b.	4,8	3,2	1,6	4,5	6,1	n.b.	30,2
1970	45,7	n.b.	v 5,1	v 3,7	v 1,4	v 5,3	v 6,7	n.b.	v 40,3

¹ Naamloze vennootschappen, commanditaire vennootschappen op aandelen en personenvennootschappen met beperkte aansprakelijkheid naar Belgisch recht.

² Deze wijzigingen bestaan enerzijds uit de opnemings van de bijstortingen en anderzijds uit de verwijdering van de doorlopende en niet-doorlopende uitgiften van de overheidssector (N.M.K.N., SABENA) en van de uitgiften van obligaties en kasbons van de Belgische banken.

N. B. -- Kol. (1) en (9) : bedragen overgenomen zonder wijziging van de statistieken van het N.I.S. — kol. (2) tot (8) : bedragen gewijzigd door de N.B.B. zoals hierboven in noot 2 uitgelegd

— Kol. (1) : oprichtingen van vennootschappen en kapitaalverhogingen — kol. (2) : gestorte bedragen op inschrijving op aandelen (verminderd met de andere stortingen dan die in chartaal geld), uitgiftepremies en bijstortingen — kol. (8) : nieuwe uitgiften (gedeelte dat werkelijk uitgegeven werd tijdens het jaar), verhoogd met het saldo van voorgaande uitgiften, vermindert met conversieleningen.

XVII - 5. — UITGIFTEN VAN DE VENNOOTSCHAPPEN ¹

Maandcijfers ²

(Miljarden franken)

Bron : Definitieve cijfers : *N.I.S.* (gegevens gewijzigd door de *N.B.B.* ³).
Voorlopige cijfers : *Bankcommissie + N.B.B.*

Periode	A. — Vennoetschappen met voornaamste activiteit in België				B. — Vennoetschappen met voornaamste activiteit in het buitenland			
	Aandelen		Obligaties (nominaal bedrag)	Aandelen en obligaties	Aandelen		Obligaties (nominaal bedrag)	Aandelen en obligaties
	nominale uitgiften	netto-uitgiften	niet-doorlopende bruto-uitgiften	Totaal	nominale uitgiften	netto-uitgiften	niet-doorlopende bruto-uitgiften	Totaal
(1)	(2)	(3)	(4) = (2) + (3)	(5)	(6)	(7)	(8) = (6) + (7)	
1968 12 maanden	51,4	17,7	1,7	19,4	1,6	...	2,0	2,0
1969 Eerste 3 maanden ...	3,9	2,3	0,5	2,8	0,5	0,5
Eerste 6 maanden ...	14,8	6,6	2,2	8,8	0,7	...	0,5	0,5
Eerste 9 maanden ...	19,9	8,8	2,5	11,3	0,7	...	0,5	0,5
12 maanden	46,6	16,9	4,3	21,2	0,8	...	0,5	0,5
1970 Eerste 3 maanden ...	4,2	1,7	1,0	2,7
Eerste 6 maanden ...	26,4	11,2	1,4	12,6	0,2
Eerste 9 maanden ...	30,1	12,3	2,2	14,5	0,9
12 maanden	44,0	15,7	v 5,1	v 20,8	1,7
1971 Juni	5,0	3,8	3,3	7,1
Juli	1,7	0,5	0,7	1,2
Augustus	0,7	0,3	...	0,3
September	1,2	0,6	1,5	2,1
Oktober	2,5	0,4	...	0,4
November	3,5	0,8	0,9	1,7
December	4,9	2,4	1,0	3,4
1972 Januari	0,6	0,3	...	0,3
Februari	1,2	0,6	0,5	1,1	1,1	1,1
Maart	4,0	3,1	...	3,1
April	1,9	0,7	1,1	1,8
Mei	2,2	0,7	2,1	2,8
Juni	2,8	1,0	3,6	4,6

¹ Naanloze vennootschappen, commanditaire vennootschappen op aandelen en personenvennootschappen met beperkte aansprakelijkheid naar Belgisch recht.

² De cijfers van deze tabellen verschillen in de volgende opzichten van die welke in tabel XVII - 4 voorkomen : a) de netto-uitgiften van aandelen bevatten de bijstortingen niet; b) de obligatieuitgiften zijn bruto (afschrijvingen niet afgetrokken) en houden geen rekening met de doorlopende uitgiften.

³ De wijzigingen bestaan in het uitschakelen van de uitgiften van obligaties van de publieke sector (*N.M.K.N.*, *SABENA*) en van de Belgische banken.

N. B. — Eerste 3, 6 en 9 maanden = optelling van de maandcijfers. Het cijfer van de 12 maanden omvat aanvullende gegevens die niet per maand kunnen ingedeeld worden [voor de kolommen (1), (3), (5) en (7) zie tabel XVII - 4].

**XVII - 6. — OPGENOMEN BEDRAGEN VAN DE KREDIETEN
AAN BEDRIJVEN EN PARTICULIEREN ¹**

Indeling van de bedragen naar de instellingen die de kredieten oorspronkelijk toestonden

(Miljarden franken)

Einde periode	Geldscheppende instellingen			Niet-geldscheppende instellingen					Eindtotaal
	Banken	N.B.B.	Totaal ²	Openbare kredietinstellingen gespecialiseerd in		ASLK	Particuliere spaarkassen	Totaal	
				het beroepskrediet	het huisvestingskrediet				
1963	95,3	2,2	97,5	64,8	33,5	72,8	33,9	205,0	302,5
1964	106,8	1,7	108,5	75,7	36,1	79,7	39,4	230,9	339,4
1965	122,8	1,8	124,6	82,1	38,7	86,4	46,3	253,5	378,1
1966	142,8	1,9	144,7	97,9	41,6	94,4	54,0	287,9	432,6
1967	168,7	2,2	170,9	114,9	45,1	100,4	62,1	322,5	493,4
1968	194,4	1,9	196,3	133,3	48,5	109,6	67,2	358,6	554,9
1969	204,9	2,5	207,4	155,2	52,3	122,4	75,7	405,6	613,0
1970 Maart	208,0	2,4	210,4	159,1	53,5	121,1	77,1	410,8	621,2
Juni	216,4	1,6	218,0	162,8	54,9	122,0	79,1	418,8	636,8
September	217,1	1,2	218,3	169,0	56,5	123,3	81,3	430,1	648,4
December	230,1	2,3	232,4	174,5	57,8	128,8	84,2	445,3	677,7
1971 Maart	231,9	2,5	234,4	176,9	59,7	128,3	85,2	450,1	684,5
Juni	240,7	1,6	242,3	181,7	62,1	131,3	87,0	462,1	704,4
September	244,8	1,2	246,0	187,5	64,0	133,4	88,9	473,8	719,8
December	264,9	3,2	268,1	187,4	65,3	142,2	91,4	486,3	754,4
1972 Maart	267,1	3,0	270,1	188,1	67,6	142,9	92,8	491,4	761,5
Juni	281,3	1,9	283,2	189,7	69,9	150,6	95,4	505,6	788,8

¹ De bedrijven omvatten de overheidsbedrijven, maar niet de financiële instellingen. De cijfers omvatten de nettoaankopen door de ASLK van obligaties van de bedrijven (inclusief de overheidsbedrijven), maar niet de gelijkaardige transacties van andere instellingen.

² Cf. tabel XIII-9, A, kolom (4).

³ Met inbegrip van het papier dat op de laatste dag van de maand vervalt en dat niet meer kon worden gecasseerd omdat die dag een zaterdag of een feestdag was.

**XVII - 7. — HYPOTHEEK-
INSCHRIJVINGEN**

Bron : *Belgisch Staatsblad*.

Maandgemiddelden	Miljarden franken ¹
1964	3,93
1965	3,89
1966	4,51
1967	4,91
1968	5,09
1969	5,91
1970	4,92
1971	5,60
1970 3 ^e kwartaal ...	4,93
4 ^e kwartaal ...	5,10
1971 1 ^e kwartaal ...	5,30
2 ^e kwartaal ...	5,21
3 ^e kwartaal ...	5,87
4 ^e kwartaal ...	6,03
1972 1 ^e kwartaal ...	6,19
2 ^e kwartaal ...	6,28
3 ^e kwartaal ...	7,68

¹ Bedragen berekend volgens de geleide inschrijvingsrechten. Incl. de vernieuwingen na vijftien jaar, die ongeveer 1 ½ pct. van het totaal bedragen, doch excl. de wettelijke hypotheeken.

Bibliografische referenties : *Statistisch Jaarboek voor België*. — *Statistisch Tijdschrift van het N.I.S.* — *Belgische Economische Statistieken 1941-1950 en 1950-1960* (N.B.B.). — *Bulletin mensuel des Statistiques*

(Beurscommissie van Brussel). — *Weekberichten van de Kredietbank*. — *Belgisch Staatsblad* : Ministerie van Financiën : Toestand van de verrichtingen inzake belastingen. Hypotheekrechten.

XVIII. — GELDMARKT

1. — MARKT VAN HET DAGGELD *

(Miljarden franken)

Daggemiddelden ¹	Bedragen uitgeleend door			Bedragen opgenomen door				Totaal (8) = (1) + (2) + (3) of (4) + (5) + (6) + (7)
	Deposito- banken (1)	Renten- fonds (2)	Overige instellingen ₂ (3)	Deposito- banken (4)	Renten- fonds (5)	H.W.I. (6)	Overige instellingen ₃ (7)	
1964	1,8	...	2,6	1,3	0,5	1,6	1,0	4,4
1965	1,8	0,7	2,5	1,4	...	2,4	1,2	5,0 ⁴
1966	1,9	0,3	2,6	1,2	0,8	1,7	1,1	4,8
1967	2,0	1,1	3,3	1,7	0,3	3,4	1,0	6,4
1968	2,1	1,5	3,0	2,4	...	3,1	1,1	6,6
1969	3,8	0,1	3,3	1,3	1,8	3,5	0,6	7,2
1970	3,8	1,6	3,2	1,4	0,1	6,7	0,4	8,6
1971	4,4	1,2	3,2	1,9	0,3	6,1	0,5	8,8
1970 3 ^e kwartaal	3,7	1,5	3,1	1,4	0,2	6,3	0,4	8,3
4 ^e kwartaal	3,4	2,3	3,3	1,6	...	6,8	0,6	9,0
1971 1 ^e kwartaal	4,1	0,5	3,4	1,5	0,3	5,8	0,4	8,0
2 ^e kwartaal	4,8	0,6	3,1	1,9	0,2	5,8	0,6	8,5
3 ^e kwartaal	4,4	1,6	3,2	1,9	...	6,9	0,4	9,2
4 ^e kwartaal	4,1	1,9	3,6	2,5	0,5	6,0	0,6	9,6
1972 1 ^e kwartaal	5,0	1,1	2,8	1,8	0,6	5,9	0,6	8,9
2 ^e kwartaal	5,1	0,9	3,3	2,4	0,1	6,3	0,5	9,3
3 ^e kwartaal	5,5	0,3	3,8	2,2	1,6	5,2	0,6	9,6
1971 Oktober	4,7	1,7	3,1	2,6	0,1	6,1	0,7	9,5
November	2,9	3,8	3,8	2,9	...	7,1	0,5	10,5
December	4,8	0,2	3,7	2,1	1,3	4,8	0,5	8,7
1972 Januari	4,5	...	3,4	1,6	1,8	4,0	0,5	7,9
Februari	5,2	0,6	2,8	1,9	0,1	6,1	0,5	8,6
Maart	5,3	2,5	2,4	1,9	...	7,6	0,7	10,2
April	3,4	0,7	2,9	2,4	...	4,3	0,3	7,0
Mei	5,5	0,5	3,4	1,9	0,2	7,0	0,3	9,4
Juni	6,2	1,5	3,6	2,9	0,1	7,4	0,9	11,3
Juli	5,1	0,6	3,0	2,3	0,5	4,9	1,0	8,7
Augustus	4,8	...	4,3	2,0	2,7	4,1	0,3	9,1
September	6,5	0,2	4,4	2,5	1,7	6,6	0,3	11,1
Oktober	2,3	1,7	3,3	3,2	0,1	3,2	0,8	7,3

* Van 17 november 1959 tot 30 april 1969 gold voor het grootste deel van de op de daggeldmarkt verhandelde kapitalen het « Protocol opgemaakt met het oog op de deelneming aan de markt van het gewaarborgde daggeld ». Sedert 1 mei 1969 is een nieuw « Protocol tot regeling van de markt van het gewaarborgde daggeld » van kracht tussen het Rentenfonds, het H.W.I., de financiële instellingen van de overheidssector en van de particuliere sector die direct opeisbare middelen ontvangen, inlagen op de deposito- of spaarboekjes of middelen voor termijnen die 3 maanden niet overschrijden. In deze tabel zijn bovendien kapitalen opgenomen die buiten deze Protocols werden verhandeld.

¹ De gemiddelden worden berekend op basis van het totaal aantal dagen van de periode; deze laatste methode stemt overeen met die welke het H.W.I. gebruikt voor de voorstelling van zijn gegevens.

² Deze kolom omvat inzonderheid de ASLK, de N.M.K.N., het Gemeentekrediet van België, de N.M.B.S. (tot 30 april 1969) en diverse geldschietters « buiten Protocol ».

³ Deze kolom omvat inzonderheid de N.D.D., de N.K.B.K., de N.M.K.N., het Gemeentekrediet van België, de N.M.B.S. (tot 30 april 1969).

⁴ Terugtrekkingen van kapitaal : 0,1 miljard.

**XVIII - 2. — HOUDERSCHAP VAN HET DOOR DE DEPOSITOBANKEN
GEDISCONTEERDE HANDELSPAPIER
EN VAN DE BANKACCEPTEN ¹**

(Miljarden franken)

Gemiddelde bedragen aan het einde van de maand ²	Portefeuille van				Totaal (5) = (1) tot (4)
	de depositobanken (1)	het H.W.I. ³ (2)	de overige instel- lingen van de markt van het particulier disconto en portefeuille in het buitenland (3)	de N.B.B. ⁴ (4)	
1964	47,3	1,2	15,7	5,3	69,5
1965	56,6	1,9	15,0	4,0	77,5
1966	62,6	0,8	15,8	8,8	88,0
1967	74,3	2,5	17,7	6,8	101,3
1968	86,6	1,8	21,5	10,8	120,7
1969	89,9	2,2	19,5	26,0	137,6
1970	110,4	5,8	20,8	7,6	144,6
1971	124,1	4,6	23,5	4,1	156,3
1970 1 ^e kwartaal	102,5	5,4	18,9	12,2	139,0
2 ^e kwartaal	107,4	4,3	21,2	10,7	143,6
3 ^e kwartaal	113,9	6,4	20,3	4,7	145,3
4 ^e kwartaal	118,0	7,2	22,8	2,7	150,7
1971 1 ^e kwartaal	122,1	5,7	26,3	1,0	155,1
2 ^e kwartaal	126,7	2,2	23,3	2,2	154,4
3 ^e kwartaal	125,8	5,4	20,7	3,4	155,3
4 ^e kwartaal	121,8	5,2	23,5	9,8	160,3
1972 1 ^e kwartaal	128,9	2,6	28,4	5,8	165,7
2 ^e kwartaal	131,8	4,6	20,6	12,9	169,9

¹ Opgenomen bedragen van de disconto- en acceptkredieten in Belgische franken bij hun oorsprong verleend door de depositobanken aan bedrijven en particulieren (excl. de financiële instellingen, maar incl. de parastatale bedrijven), aan het Wegenfonds en aan het buitenland.

² Om die gemiddelden te berekenen heeft men eenmaal de uitstaande bedragen bij het begin en aan het einde van de periode genomen en tweemaal de uitstaande bedragen aan het einde van de tussenliggende maanden.

³ Bedrag van de portefeuille, met uitzondering van het bij de N.B.B. geherdisconteerde gedeelte.

⁴ Aangezien de tabel uitsluitend betrekking heeft op de bij hun oorsprong door de depositobanken verleende kredieten, bevatten de cijfers van deze kolom niet de directe kredieten van de N.B.B.

N. B. — Voor de wijze van opstelling : zie *Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting*, XLIIe jaargang, deel II, nr 3, september 1967, biz. 248.

**VIII - 3. — HERDISCONTO- EN VISUMPLAFONDS VAN DE BANKEN
BIJ DE NATIONALE BANK VAN BELGIE**

Einde periode	Plafonds		Aangerekende bedragen		Beschikbare marges				
	In procenten van de in aanmerking genomen middelen ¹ (enkel algemene formule)	Bedragen (algemene formule en forfaitaire formule)	Geviseerd papier ²	Geherdisconteerd niet-geviseerd papier ³					
						(Miljarden franken)			
						(1)	(2)	(3)	(4)
1969	12	44,0	29,7	4,2	10,1				
1970 Juni	9 1/2	36,8	26,0	2,2	8,6				
September	9	37,1	20,5	4,3	12,3				
December	9	38,0	20,7	6,2	11,1				
1971 Maart	8 2/3	37,5	19,4	5,1	13,0				
Juni	8	35,5	19,3	3,3	12,9				
September	8	36,5	18,0	4,3	14,2				
Oktober	8	36,6	17,7 ⁴	8,2 ⁴	10,7				
November	8	37,6	18,5	7,8	11,3				
December	9	43,9	19,0	9,4	15,5				
1972 Januari	9	43,9	19,3	7,2	17,4				
Februari	9	45,6	19,7	10,5	15,4				
Maart	9	45,6	19,6	6,0	20,0				
April	9	45,6	19,2 ⁴	8,0 ⁴	18,4				
Mei	9	48,0	20,7	11,1	16,2				
Juni	9	48,0	20,0	8,3	19,7				
Juli	8	42,7	19,5	8,3	14,9				
Augustus	8	44,4	19,3	8,0	17,1				
September	8	44,4	18,4	11,4	14,6				
Oktober	8	44,4	19,1	13,0	12,3				

N. B. — Voor deze tabel, en met name kolom (5) « Beschikbare marges », zie het Tijdschrift van de Nationale Bank van België, XLVIe jaargang, deel I, nr 1, januari 1971, blz. V.

¹ De in aanmerking genomen middelen omvatten de eigen middelen, de uitgegeven obligaties en kasbons en de ontvangen deposito's in Belgische franken (direct opeisbare, op termijn, op boekjes) met uitzondering van de crediteurenrekeningen op naam van banken.

² Al dan niet-geherdisconteerd papier met een resterende looptijd van minder dan twee jaar (sedert 31 maart 1970, met een resterende looptijd van ten hoogste een jaar voor de Creditexport-wissels).

Bibliografische referenties : *Belgische Economische Statistieken 1941-1950 en 1950-1960* (N.B.B.). — *Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting* (N.B.B.) : XXVIIIe jaargang, deel I, nr 5, mei 1953 : « Een nieuwe statistiek : de daggeldmarkt (call money) » — XXXVe jaargang, deel I, nr 4, april 1960 : « De Belgische geldmarkt » — XXXVIIe jaar-

³ Met inbegrip van de geherdisconteerde, gecertificeerde wissels en van die welke bij de Nationale Bank van België herdisconteerbaar zijn en op de markt van het particulier disconto van het Herdisconto- en Waarborginstituut gemobiliseerd zijn.

⁴ Na aftrek van de wissels die de laatste dag van de maand vervallen maar die pas gefind konden worden in het begin van de volgende maand doordat ze vervielen op een zaterdag of op een feestdag.

gang, deel I, nrs 3 en 4, maart en april 1962 : « De hervorming van 1 januari 1962 en de Belgische geldmarkt » — XLIIe jaargang, deel II, nr 3, september 1967 : « Nieuwe tabellen aangaande de discontokredieten, voorschotten en acceptkredieten aan de bedrijven en particulieren en aan het buitenland ».

XIX. — DISCONTO-, RENTE- EN RENDEMENTSTARIEVEN

(In procenten per jaar)

1. — DISCONTO- EN RENTETARIEF VAN DE NATIONALE BANK VAN BELGIE

Datum van de wijziging	Disconto							Voorschotten in rekening-courant en beleningen op *			
	Geaccepteerd, bij een bank gedomicilieerd papier, warrants	Accepten vooraf door de N.B.B. gevisieerd met betrekking tot		Geaccepteerd niet bij een bank gedomicilieerd papier	Niet-geaccepteerd papier		Promessen	Schatkist-certificaten en certificaten van het Rentenfonds uitgegeven voor maximum 180 dagen	Schatkist-certificaten uitgegeven op meer dan 180 dagen en voor max. 366 dagen ¹	andere overheidsfondsen ²	
		invoer	uitvoer		bij een bank gedomicilieerd	niet bij een bank gedomicilieerd					
Tarief van kracht op 31-12-1963 .	4,25	4,25	3,75	5,00	5,75	6,25	6,25	4,50	5,25	6,25	
1964 3 juli	4,75	4,75	4,25	5,25	5,75	6,25	6,25	5,00	5,50	6,50	
18 december	4,75	4,75	4,25	5,25	5,75	6,25	6,25	5,25	5,75	6,50	
1966 2 juni	5,25	5,25	4,75	5,75	6,25	6,75	6,75	5,75	6,25	7,00	
27 oktober	5,25	5,25	4,75	5,75	6,25	6,75	6,75	6,00	6,25	7,00	
1967 2 februari	5,00	5,00	4,50	5,75	6,25	6,75	6,75	6,00	6,25	6,75	
23 maart	4,75	4,75	4,25	5,50	6,00	6,50	6,50	6,00	6,25	6,50	
20 april	4,75	4,75	4,25	5,50	6,00	6,50	6,50	5,75	6,00	6,50	
11 mei	4,50	4,50	4,00	5,25	5,75	6,25	6,25	5,50	5,75	6,25	
14 september	4,25	4,25	3,75	5,00	5,50	6,00	6,00	5,25	5,50	6,00	
26 oktober	4,00	4,00	3,50	4,75	5,25	5,75	5,75	5,00	5,25	5,75	
1968 7 maart	3,75	3,75	3,25	4,50	5,00	5,50	5,50	4,75	5,00	5,50	
19 december	4,50	4,50	4,00	5,25	5,75	6,25	6,25	5,50	5,75	6,25	
1969 1 januari	4,50	4,50	4,50	4,00	5,25	5,75	6,25	6,25	5,50	5,75	6,25
6 februari	4,50	4,50	4,50	4,00	5,25	5,75	6,25	6,25	5,75	6,00	6,25
6 maart	5,00	5,00	5,00	4,50	5,75	6,25	7,00	7,00	6,50	6,75	7,00
10 april	5,50	5,50	5,50	5,00	6,25	6,75	7,50	7,50	7,00	7,25	7,50
29 mei	6,00	6,00	6,00	5,50	6,75	7,25	8,00	8,00	7,50	7,75	8,00
31 juli	7,00			9,00				8,50	8,75	9,00	
18 september	7,50			9,50				9,00	9,25	9,50	
Geaccepteerd, in een bank gedomicilieerd papier, warrants en gevisieerde of gecertificeerde accepten met betrekking tot verrichtingen van buitenlandse handel.											
1970 1 juni	7,50			9,50				9,00	9,25	9,50	
22 oktober	7,00			9,00				8,50	8,75	9,00	
10 december	6,50			8,50				8,00	8,25	8,50	
1971 25 maart	6,00			7,50				7,00	7,25	7,50	
23 september	5,50			7,00				6,50	6,75	7,00	
1972 6 januari	5,00			6,50				6,00	6,25	6,50	
3 februari	4,50			6,00				5,50	5,75	6,00	
2 maart	4,00			5,00				5,00	5,00	5,00	

* Maximaal beleningspercentage op 31 oktober 1972

Schatkistcert. en cert. v.h. Rentenfonds uitgegeven voor max. 866 d. 1 ... 95 pct. | Andere overheidsfondsen (zie noot 2) 80 pct.

¹ Maximumduur op 974 dagen gebracht vanaf 20 december 1967.

² Alleen de effecten en overheidsfondsen « aan toonder » in Belgische franken luidend, worden in onderpand aanvaard.

XIX - 2. — DAGGELDRENTE

XIX - 3. — RENTEVOET VAN DE SCHATKISTCERTIFICATEN
EN VAN DE CERTIFICATEN VAN HET RENTENFONDS

Gemiddelden ¹	Einde periode	Schatkistcertificaten op zeer korte termijn ²			Schatkistcertificaten B en certificaten van het Rentenfonds ³		Datum	Schatkistcertificaten uitgegeven bij toewijzing ⁶			
		1 maand	2 maanden	3 maanden	4 6	5 6		0 maanden	9 maanden	12 maanden	
1964	3,35										
1965	3,17										
1966	3,88	1963	3,50	3,80	4,10	4,35	3,65	1963 10 dec.	*	4,60	4,75
1967	3,19	1964	4,25	4,50	4,75	5,25	4,89	1964 8 dec.	5,40	5,55	5,65
1968	2,84	1965	4,10	4,40	4,75	5,15	5,04	1965 14 dec.	5,30	5,45	5,50
1969	5,40	1966	5,35	5,60	5,85	6,15	5,48	1966 13 dec.	6,05	6,10	6,25
1970	6,25	1967	3,80	4,10	4,40	4,90	5,56	1967 12 dec.	5,00	5,10	5,15
1971	3,70	1968	4,00	4,50	5,00	5,25	4,44	1968 10 dec.	5,25	5,30	5,30
1970 3 ^e kwartaal	6,21	1969	7,50	8,00	8,50	8,75	7,14	1969 9 dec.	8,80	8,80	8,80
1970 4 ^e kwartaal	6,03	1970 1 ^e kw. .	7,25	7,65	8,10	8,35	8,52	1970 8 dec.	7,45	*	7,75
1971 1 ^e kwartaal	4,00	2 ^e kw. .	7,15	7,55	8,00	8,25	8,27				
1971 2 ^e kwartaal	2,67	3 ^e kw. .	6,85	7,25	7,65	7,95	8,15	1971 8 juni	5,55	5,85	6,35
1971 3 ^e kwartaal	4,07	4 ^e kw. .	6,15	6,55	6,95	7,25	7,46	13 juli	5,55	5,85	6,35
1971 4 ^e kwartaal	4,00	1971 1 ^e kw. .	4,15	4,50	4,85	5,25	6,29	10 aug.	5,55	5,85	6,35
1972 1 ^e kwartaal	2,45	2 ^e kw. .	4,10	4,45	4,80	5,15	5,15	14 sept.	5,45	5,75	6,25
1972 2 ^e kwartaal	2,08	3 ^e kw. .	3,95	4,30	4,60	4,90	5,17	12 okt.	5,35	5,65	6,15
1972 3 ^e kwartaal	2,23	1971 Okt. ...	3,95	4,30	4,60	4,80	4,83	9 nov.	5,25	5,55	6,05
1971 Oktober	3,28	Nov. ..	3,95	4,30	4,60	4,85	4,82	14 dec.	5,35	5,65	6,15
1971 November	4,59	Dec. ..	4,10	4,45	4,80	5,15	5,01	1972 11 jan.	5,35	5,65	6,15
1971 December	4,10	1972 Jan. ...	4,10	4,45	4,80	5,15	5,15	8 febr.	5,20	5,50	6,00
1972 Januari	3,70	Febr. .	3,00	3,50	4,00	4,50	4,80	14 maart	4,00	4,30	5,10
1972 Februari	2,22	Maart .	2,95	3,20	3,45	3,65	3,83	11 april	3,90	4,20	5,00
1972 Maart	1,69	April .	3,00	3,25	3,50	3,75	3,69	9 mei	3,90	4,20	5,00
1972 April	2,58	Mei ...	3,00	3,25	3,50	3,80	3,78	13 juni	4,00	4,30	5,00
1972 Mei	1,79	Juni ..	3,00	3,25	3,50	3,80	3,80	11 juli	4,10	4,40	5,10
1972 Juni	2,00	Juli ..	3,00	3,25	3,50	3,90	3,87	8 aug.	4,20	4,50	5,20
1972 Juli	2,42	Aug. .	3,10	3,35	3,65	4,05	4,02	12 sept.	4,20	4,50	5,20
1972 Augustus	2,61	Sept. .	3,10	3,35	3,65	4,05	4,05	10 okt.	4,20	4,55	5,25
1972 September	1,73	Okt. ...	3,25	3,55	3,85	4,25	4,17				
1972 Oktober	3,42										

¹ Het gaat om gewogen gemiddelden van de gemiddelde dagelijkse rentepercentages. (Bij deze berekening is niet alleen rekening gehouden met de kapitalen die elke dag opgenomen worden in het kader van de protocols opgemaakt met het oog op de deelneming aan de markt van het gewaarborgde daggeld, maar ook met kapitalen die buiten deze protocols worden opgenomen.)

² Cf. Ministerieel besluit van 9 november 1957 (*Belgisch Staatsblad* van 10 november 1957, blz. 8028), gewijzigd bij ministerieel besluit van 25 maart 1964 (*Belgisch Staatsblad* van 28 maart 1964, blz. 3233).

³ De schatkistcertificaten B worden hetzij door de banken, hetzij door het

Rentenfonds aangehouden; de certificaten van het Rentenfonds worden door de banken aangehouden en sedert mei 1965, in bijkomende mate, door overheidsinstellingen en private spaarkassen. Deze beide soorten certificaten vloeiden voort uit de hervorming van de geldmarkt in november 1957.

⁴ Percentage van de laatste wekelijkse toewijzing van de maand.

⁵ Gewogen gemiddelde van de percentages bepaald door de wekelijkse toewijzingen van het jaar of van de maand.

⁶ Enige rentepercentages, geldig voor al de toegewezen certificaten (hoogste in aanmerking genomen rentepercentages).

* Geen toewijzing.

XIX - 4. — RENTETARIEF VOOR DEPOSITO'S IN BELGISCHE FRANKEN BIJ DE BANKEN ¹

Datum van de wijziging	Depositorekeningen				
	dadelijk opvraagbaar	met 15 dagen opzegging ²	Op termijn ²		
			1 maand	3 maanden	6 maanden
Tarief van kracht op 31-12-1963	0,50	1,20	2,10	3,00	3,50
1964 23 maart	0,50	1,20	2,30	3,30	3,80
24 juni	0,50	1,20	2,50	3,30	3,80
13 juli	0,50	1,30	3,00	3,50	4,00
1966 1 juli	0,50	1,50	3,20	3,80	4,30
1967 1 mei	0,50	1,50	3,00	3,60	4,10
1968 1 januari	0,50	1,25	2,70	3,40	4,00
8 april	0,50	1,00	2,20	3,00	3,50
1969 15 februari	0,50	1,25	2,70	3,50	4,00
1 april	0,50	1,50	3,20	4,00	4,50
10 juni	0,50	2,00	4,00	4,75	5,25
1 september	0,50	2,50	4,50	5,25	5,50
10 november	0,50	3,00	5,00	6,00	6,25
1970 9 november	0,50	3,00	4,50	5,50	6,00
1971 1 februari	0,50	3,00	4,25	5,25	5,75
1 april	0,50	2,50	3,50	4,50	5,25
2 november	0,50	2,00	3,00	4,00	4,75
1972 15 januari	0,50	1,50	2,50	3,50	4,50
13 maart	0,50	0,75	1,75	2,75	3,75

¹ Tarief toegepast door ca. 25 banken, waaronder de voornaamste. Andere banken, vooral regionale, passen over het algemeen een hoger tarief toe.
² De veranderingen die de rente van de deposito's met opzeggingstermijn en van de deposito's op termijn ondergaat, naargelang de marktvoor-

waarden, de toestand van de betalingsbalans en het conjunctuurverloop, zijn het voorwerp van een akkoord tussen de N.B.L. en de Belgische Vereniging der Banken waaraan besprekingen voorafgingen.

XIX - 5. — RENTETARIEVEN DOOR DE ALGEMENE SPAAR- EN LIJFRENTEKAS TOEGEPAST OP GEWONE SPAARBOEKJES

Periode	1 ^e tranche ¹		2 ^e tranche ²	
	Rentetarief	Getrouwheidspremie ³	Rentetarief	Getrouwheidspremie ³
1964	3,00	0,40	2,00	0,30
1965 tot 1968	3,00	0,50	2,00	0,40
1969	3,00	1,00 ⁴	2,00	1,00 ⁴
1970 en 1971	3,50	1,00	2,50	1,00
1972 van 1 januari tot 15 maart	3,50	0,75	2,50	0,75
vanaf 16 maart	3,25	0,75	2,25	0,75

¹ Rentetarieven toegekend aan inlagen (of delen van inlagen) tot : fr. 250.000 tijdens de periode van 1-1-1958 tot 31-12-1964; fr. 350.000 tijdens de periode van 1-1-1965 tot 31-12-1966; fr. 500.000 vanaf 1-1-1967.

² Rentetarieven toegekend aan het deel van de inlagen dat de bij ¹ gestelde grenzen overtreft.

³ De getrouwheidspremie wordt toegekend aan iedere inlage of deel van inlage die tijdens het hele kalenderjaar (van 1965 af : tussen de 16^e januari en de 31^e december van eenzelfde jaar) in het spaarboekje ingeschreven bleef.

⁴ In april 1969 werd de getrouwheidspremie voor het boekjaar 1969 resp. op 0,75 pct. (1^e tranche) en 0,60 pct. (2^e tranche) gebracht en in juni 1969 op 1 pct. voor alle inlagen zonder beperking.

**XIX - 6. — RENDEMENT VAN EFFECTEN MET VAST RENDEMENT
OP DE BEURS TE BRUSSEL ***

Begin der periode	Leningen uitgegeven vóór 1 december 1962						Leningen uitgegeven na 1 december 1962				
	Geïnifi- ceerde schuld 4 pct. 1 ^o r.	Vervaldag binnen 2 tot 5 jaar		Vervaldag over meer dan 5 jaar 1		Gewogen gemiddelden (excl. de Geïnifi- ceerde schuld) 2	Vervaldag binnen 2 tot 5 jaar		Vervaldag over meer dan 5 jaar 1		Gewogen gemiddelden 3
		(rendement alleen berekend volgens de notering)	Staat	Para- statale instel- lingen en steden	Staat		Para- statale instel- lingen en steden	Staat	Para- statale instel- lingen en steden	Staat	
1964	4,04	5,04	4,92	5,32	5,21	5,23	—	—	5,98	5,95	5,98
1965	4,06	5,38	5,38	5,62	5,60	5,53	—	—	6,43	6,55	6,47
1966	4,06	5,35	5,46	5,66	5,64	5,54	—	—	6,45	6,54	6,49
1967	4,07	5,83	5,82	5,85	5,84	5,84	—	—	6,76	6,81	6,80
1968	4,06	5,67	5,56	5,70	5,70	5,66	—	—	6,58	6,68	6,64
1969	4,06	5,82	5,37	5,58	5,76	5,69	6,61	6,62	6,65	6,71	6,69
1970 April	4,09	6,80	6,73	5,93	6,61	6,59	6,99	7,48	7,64	7,97	7,75
Juli	4,09	6,89	6,89	5,94	6,54	6,66	6,97	7,61	7,83	8,00	7,87
Oktober	4,11	7,08	7,09	6,08	6,47	6,77	7,10	7,87	8,05	8,19	8,07
1971 Januari	4,11	6,74	6,52	5,70	6,39	6,50	6,92	7,37	7,79	7,97	7,78
April	4,11	6,18	6,06	5,54	6,16	6,13	6,82	7,06	7,37	7,47	7,37
Juli	4,11	5,90	5,87	5,43	5,96	5,93	6,81	6,87	7,28	7,31	7,27
Oktober	4,11	5,68	5,58	5,46	5,90	5,82	6,80	6,91	7,29	7,21	7,25
November	4,11	5,67	5,61	5,43	5,96	5,81	6,93	6,85	7,21	7,20	7,20
December	4,11	5,41	5,54	5,37	5,95	5,71	6,88	6,83	7,17	7,16	7,16
1972 Januari	4,11	5,35	5,52	5,33	5,92	5,66	6,87	6,83	7,17	7,11	7,14
Februari	4,11	5,41	5,45	5,34	5,83	5,62	6,91	6,77	7,18	7,10	7,13
Maart	4,11	5,17	5,27	5,23	5,79	5,50	6,76	6,64	7,01	6,92	6,96
April	4,11	4,45	4,94	5,12	5,43	5,13	6,48	6,27	6,84	6,69	6,76
Mei	4,11	4,62	5,08	5,16	5,44	5,22	6,63	6,32	7,07	6,84	6,95
Juni	4,11	4,53	5,09	5,23	5,48	5,28	6,70	6,36	7,07	6,87	6,97
Juli	4,11	4,58	5,03	5,24	5,50	5,28	6,73	6,36	7,07	6,91	6,98
Augustus	4,11	4,42	5,17	5,18	5,47	5,23	6,62	6,39	6,96	6,83	6,89
September	4	4	4	4	4	4	6,60	6,37	6,93	6,82	6,86
Oktober	4	4	4	4	4	4	6,59	6,61	6,95	6,83	6,88
November	4	4	4	4	4	4	6,65	6,64	7,06	6,90	6,97

* Tenzij anders vermeld is het gemiddelde rendement het percentage dat, toegepast bij de berekening van de actuele waarde van de gezamenlijke nog te ontvangen termijnen (aflossing, rente, gebeurlijke loten en premies) van de annuïteit, een actuele waarde geeft die gelijk is aan de koopprijs van het uitstaande kapitaal, berekend volgens de dagnoteringen, verhoogd met de courtage en eventueel met de opgelopen rente.

1 Excl. niet-aflosbare leningen.

2 Incl. de lotenleningen en voor februari 1969, leningen van vennootschappen op meer dan 5 jaar.

3 Incl. leningen van vennootschappen voor meer dan 5 jaar.

4 De berekening van deze reeksen werd stopgezet, gezien de afnemende belangrijkheid van de betrokken leningen.

N. B. — Voor de wijze van opstelling : zie *Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting*, XXXIe jaargang, deel I, nr 2, februari 1956.

Bibliografische referenties : *Belgisch Staatsblad* : weekstaten van de N.B.B. — *Tijdschrift voor Documentatie en Voorlichting* (N.B.B.) : XXVIe jaargang, deel I, nr 6, juni 1951 : « De daggeldmarkt sedert september 1950 »; XXVIIIe jaargang, deel I, nr 5, mei 1953 : « Een nieuwe statistiek : de daggeldmarkt (call money) »; XXXIIIe

jaargang, deel II, nr 5, november 1957 : « De hervorming van de geldmarkt »; XXXVe jaargang, deel I, nr 4, april 1960 : « De Belgische geldmarkt »; XXXVIIe jaargang, deel I, nrs 3 en 4, maart en april 1962 : « De hervorming van 1 januari 1962 en de Belgische geldmarkt ».

**XIX - 7. — RENTEVOET VAN DE KASBONS EN OBLIGATIES
UITGEGEVEN DOOR DE OPENBARE KREDIETINSTELLINGEN**

Datum van de wijziging	1 jaar			5 jaar			10 jaar			20 jaar		
	Nominale rentevoet	Uitgifte- prijs	Werkelijk rendement 1	Nominale rentevoet	Uitgifte- prijs	Werkelijk rendement 1	Nominale rentevoet	Uitgifte- prijs	Werkelijk rendement 1	Nominale rentevoet	Uitgifte- prijs	Werkelijk rendement 1
Rentevoet van kracht op 31-12-1963	4,50	100,00	4,50	5,80	100,00	5,80	5,90	100,00	5,90	6,00	99,00	6,09
1964 16 februari ...	4,75	100,00	4,75	6,00	99,50	6,12	6,25	99,00	6,39	6,50	100,00	6,50
1966 4 maart	4,75	100,00	4,75	6,25	100,00	6,25	6,50	100,00	6,50	6,50	99,00	6,59
1 juli	5,25	100,00	5,25	6,70	100,00	6,70	6,75	100,00	6,75	6,75	97,50	6,99
										7,00	100,00	7,00
1967 1 februari ...	5,25	100,00	5,25	6,70	100,00	6,70	6,75	98,75	6,93	6,75	97,50	6,99
										7,00	100,00	7,00
1 december .	5,25	100,00	5,25	6,70	100,00	6,70	6,75	100,00	6,75	6,75	98,50	6,89
1968 15 maart	5,00	100,00	5,00	6,50	100,00	6,50	6,75	100,00	6,75	6,75	98,50	6,89
1969 15 april	5,50	100,00	5,50	6,75	100,00	6,75	6,75	98,50	6,96	6,75	97,50	6,99
16 juni	6,00	100,00	6,00	7,00	99,75	7,06	7,25	100,00	7,25	7,50	100,00	7,50
1 november .	7,00	100,00	7,00	8,00	100,00	8,00	8,25	99,50	8,33	8,25	98,00	8,46
1971 25 januari ...	6,50	100,00	6,50	7,50	100,00	7,50	8,00	100,00	8,00	8,00	99,00	8,10
18 februari ...	6,00	100,00	6,00	7,00	100,00	7,00	7,50	100,00	7,50	7,50	99,00	7,60
16 september ..	6,00	100,00	6,00	6,75	100,00	6,75	7,25	100,00	7,25	7,40	100,00	7,40
18 oktober	5,75	100,00	5,75	6,75	100,00	6,75	7,25	100,00	7,25	7,40	100,00	7,40
20 december ...	5,75	100,00	5,75	6,75	100,00	6,75	7,00	100,00	7,00	7,25	100,00	7,25
1972 17 januari ...	5,65	100,00	5,65	6,75	100,00	6,75	7,00	100,00	7,00	7,00	100,00	7,00
13 maart	5,25	100,00	5,25	6,25	100,00	6,25	6,75	100,00	6,75	7,00	100,00	7,00

1 Reëel bruto-rendement bij de uitgifte voor inschrijvers die geen institutionele beleggers zijn. Alle kasbons en obligaties worden à pari terugbetaald.

XX. — BUITENLANDSE CIRCULATIEBANKEN

1. — DISCONTOVOET *

Maand van de wijzigingen	Duitsland		Verenigde Staten 1		Frankrijk		Groot-Brittannië		Italië		Nederland		Canada		Zwitserland	
	Datum	Discontovoet	Datum	Discontovoet	Datum	Discontovoet	Datum	Discontovoet	Datum	Discontovoet	Datum	Discontovoet	Datum	Discontovoet	Datum	Discontovoet
Tarief van kracht op 31-12-67		3,—		4,50		3,50		8,—		3,50		4,50		6,—		3,—
1968 Januari ...													22	7,—		
Maart			22	5,—			21	7,50					15	7,50		
April			19	5,50												
Juli					4	5,—							2	7,—		
Juli													29	6,50		
Augustus .			30	5,25												
September .							19	7,—					3	6,—		
November .					13	6,—						20	5,—	18	6,50	
December .			18	5,50												
1969 Februari .							27	8,—								
Maart													3	7,—		
April	18	4,—	4	6,—							9	5,50				
Juni	20	5,—			13	7,—							11	7,50		
Juli													16	8,—		
Augustus .									1	5,— ²						
September .	11	6,—							14	5,50	4	6,—				15
Oktober ..					8	8,—										
1970 Maart	9	7,50					5	7,50	9	7,—						
April							15	7,—								
Mei														12	7,50	
Juni														1	7,—	
Juli	16	7,—														
Augustus .					27	7,50										
September .														1	6,50	
Oktober ..					20	7,—										
November .	18	6,50	13	5,75										12	6,00	
December .	3	6,00	4	5,50												
1971 Januari ...			8	5,25	8	6,50										
Januari ...			22	5,—												
Februari ..			19	4,75										15	5,75	
Februari ..														24	5,25	
April	1	5,00					1	6,00	5	6,50	5	5,50				
Mei					13	6,75										
Juli			16	5,00												
September .							2	5,00			15	5,00				
Oktober ..	14	4,50			28	6,50			14	6,00				25	4,75	
November .			19	4,75												
December .	23	4,00	17	4,50												
1972 Januari ..					13	6,00					6	4,50				
Februari .	25	3,00									2	4,00				
Maart					6	5,75			10	5,50						
April							22	6,00								
Juni											8	3,00				
September .																
Oktober ..	9	3,50					13	7,25 ³								
Oktober ..							27	7,50								
November .	3	4,00			2	6,50					6	4,00				

* Voor de bepalingen van de officiële discontotarieven : zie « *International Financial Statistics* » (I.M.F.).

1 Federal Reserve Bank of New York.

2 Sedert 1 juli 1969 zijn er in Italië twee discontotarieven. De discontovoet waarvan hier sprake is die welke wordt toegepast op de kredietinstellingen die, tijdens het kalenderhalfjaar dat aan de verrichting voorafgaat, op het herdisconto een beroep hebben gedaan voor een bedrag dat groter is dan

5 pct. van hun verplichte reserves.

3 Met ingang van 13 oktober 1972 maakt de Bank of England elke vrijdag een minimumpercentage voor uitleningen bekend, dat rechtstreeks gebaseerd is op het gemiddelde rentepercentage van de Schatkistbons.

XX - 2. — BANQUE DE FRANCE

(millions de francs français)

	1968 31 décembre	1969 31 décembre	1970 31 décembre	1971 31 décembre	1971 9 septembre	1972 7 septembre	1971 7 octobre	1972 5 octobre
ACTIF								
Encaisse or	4.322	4.862	4.862	4.862	4.862	4.862	4.862	4.863
Disponibilités à vue à l'étranger	16.356	15.238	21.392	32.093	32.591	38.039	31.154	38.429
Avances au Fonds de Stabilisation des Changes ¹	1.216	1.368	3.407	6.863	5.467	7.937	4.291	7.885
<i>Concours au Fonds Monétaire International</i>	1.216	1.368	2.083	2.505	2.304	2.634	2.356	2.596
<i>Acquisition de droits de tirage spéciaux</i>	—	—	952	1.933	1.904	3.225	1.904	3.225
<i>Autres opérations</i>	372	2.425	1.259	2.078	31	2.064
Annuités de Prêt de la B.I.R.D. et de l'E.I.B.	1.290	1.341	1.161	978	1.019	769	1.019	769
Monnaies divisionnaires	32	44	18	34	19	93	129	154
Comptes courants postaux	1.514	252	301	518	349	202	124	114
Prêts à l'Etat ²	5.450	5.450	5.450	5.450	5.450	5.450	5.450	5.450
Avances à l'Etat ³	3.368	2.899	1.651	1.089	3.452	3.452	3.452	3.452
Bons du Trésor sans intérêt ⁴	—	—	—	—	—	1.569	—	1.569
Effets achetés sur le marché monétaire ⁵	12.251	22.499	16.423	42.794	48.501	49.919	51.777	48.203
Effets escomptés	36.468	37.546	35.434		8.906	12.514	6.903	13.418
Effets publics	—	—	—	—	—	—	—	—
Bons ou Obligations à moyen terme émis par les organismes à statut légal spécial	—	—	—	2.076	1.846	2.126	2.085	2.074
Mobilisation de créances sur la France								
Effets représentatifs de crédits à court terme :								
<i>Obligations cautionnées</i>	839	901	98	...	3.508	3.202	3.512	1.397
<i>Effets garantis par l'Office des Céréales</i> ⁶	2.930	2.907	2.709	787	2.608	551	3.389	1.095
<i>Autres effets sur la France</i>	10.643	8.278	7.124	10.821	4.830	17.578	8.415	16.907
Effets représentatifs de crédits à moyen terme :								
<i>Prêts spéciaux à la construction</i>	4.751	4.707	4.769	...	3.060	...	600	...
<i>Autres crédits à moyen terme</i>	4.335	6.632	4.290	1.511	1.190	3.386	1.578	1.996
Mobilisation de créances sur l'étranger								
Effets représentatifs de crédits à court terme	7.760	7.310	8.429	9.068	9.823	8.838	9.725	8.818
Effets représentatifs de crédits à moyen terme	5.210	6.811	8.015	9.625	9.122	7.335	9.055	9.609
Avances sur titres	142	130	60	55	61	54	55	57
Effets en cours de recouvrement	3.375	2.806	4.724	3.944	1.460	1.973	1.608	2.097
Divers	5.432	2.082	1.718	1.893	1.843	2.077	1.777	2.026
Total ...	91.216	96.517	96.601	100.573	105.074	116.396	105.698	115.068

PASSIF

Engagements à vue :								
Billets au porteur en circulation	72.194	72.398	75.621	77.430	75.251	80.160	76.838	81.323
Comptes courants des établissements astreints à la constitution de réserves	7.056	5.262	7.663	14.133	22.162	28.122	20.525	24.986
Autres comptes créditeurs	5.074	12.133	7.471	2.936	2.499	2.434	2.897	2.346
<i>Compte courant du Trésor public</i> ...	1	1	1	1	...	1	1	1
<i>Comptes des banques, institutions et personnes étrangères</i>	3.405	9.727	5.781	1.292	1.170	949	1.386	716
<i>Autres comptes courants et de dépôts de fonds; dispositions et autres engagements à vue</i>	1.668	2.405	1.689	1.643	1.329	1.484	1.510	1.629
Compte spécial du Fonds de Stabilisation des Changes - Contrepartie des allocations de droits de tirage spéciaux	—	—	919	1.811	1.811	2.694	1.811	2.694
Plus-value de réévaluation 1969 ⁷	—	2.351	—	—	—	—	—	—
Capital de la Banque	250	250	250	250	250	250	250	250
Divers	6.642	4.123	4.677	4.013	3.101	2.736	3.377	3.469
Total ...	91.216	96.517	96.601	100.573	105.074	116.396	105.698	115.068

¹ Convention du 27 juin 1949.

² Convention du 29 octobre 1959 approuvée par la loi du 28 décembre 1959 et convention du 3 mai 1962 approuvée par la loi du 7 juin 1962.

³ Convention du 29 octobre 1959 approuvée par la loi du 28 décembre 1959.

⁴ Convention du 8 juin 1972 approuvée par la loi du 5 juillet 1972

⁵ Décret du 17 juin 1938.

⁶ Loi du 15 août 1936, décret du 29 juillet 1939 et loi du 19 mai 1941.

⁷ Convention du 4 décembre 1969 approuvée par la loi du 24 décembre 1969.

XX - 3. — BANK OF ENGLAND

(*millions of £*)

	1968 February 28	1969 February 28	1970 February 28	1971 February 28	1971 September 8	1972 September 6	1971 October 6	1972 October 4
--	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	---------------------	-------------------	-------------------

ISSUE DEPARTMENT

Government Debt	11	11	11	11	11	11	11	11
Other Government Securities	3.038	3.188	3.202	3.450	3.338	3.501	3.222	3.450
Other Securities	1	1	37	239	401	563	442	589
Total ...	3.050	3.200	3.250	3.700	3.750	4.075	3.675	4.050

Notes Issued :

In Circulation	3.016	3.140	3.243	3.662	3.705	4.047	3.656	4.024
In Banking Department	34	60	7	38	45	28	19	26
Total ...	3.050	3.200	3.250	3.700	3.750	4.075	3.675	4.050

BANKING DEPARTMENT

Government Securities	526	486	403	700	744	311	291	418
Advances and Other Accounts	88	70	91	74	23	38	23	41
Premises, Equipment and Other Securities	31	89	89	44	75	111	126	62
Notes	34	60	7	38	45	29	19	26
Coin	1	1	2	2	1	...	1	...
Total ...	680	706	592	858	888	489	460	547

Capital	15	14	15	15	15	14	14	14
Rest	4	4	4	3	—	—	—	—
Public Deposits	13	12	15	18	10	16	13	18
(including Exchequer, National Loans Fund, National Debt Commissioners and Dividend Accounts)								
Special Deposits	218	231	220	398	414	—	—	—
Bankers Deposits	302	301	199	195	191	190	144	235
Reserves and Other Accounts	128	144	139	229	258	269	289	280
Total ...	680	706	592	858	888	489	460	547

XX - 4. — FEDERAL RESERVE BANKS ¹

(millions of \$)

	1968 December 31	1969 December 31	1970 December 31	1971 December 31	1971 September 8	1972 September 6	1971 October 6	1972 October 4
ASSETS								
Gold certificate account	10.026	10.036	10.457	9.875	9.875	10.303	9.875	10.303
Special Drawing Rights certificate account	—	—	400	400	400	400	400	400
Cash	207	110	221	261	278	320	309	337
Discounts and advances	188	183	335	39	338	106	190	1.094
Acceptances :								
Bought outright	58	64	57	80	52	63	53	66
Held under repurchase agreement	181	83	...	35	111
Federal agency obligations :								
Bought outright	—	—	—	485	—	1.076	96	1.022
Held under repurchase agreement	101	188	...	35	94
U.S. Government securities :								
Bought outright :								
Bills	18.756	22.266	25.965	30.156	28.937	28.073	29.584	29.754
Certificates
Notes	28.706	31.392	33.236	35.554	34.583	36.703	34.719	36.703
Bonds	5.475	3.496	2.941	3.286	3.221	3.511	3.263	3.511
Total bought outright ...	52.937	57.154	62.142	68.996	66.741	68.287	67.566	69.968
Held under repurchase agreement	1.222	554	...	318	1.175
Total U.S. Government securities ...	52.937	57.154	62.142	70.218	67.295	68.287	67.884	71.143
Total loans and securities	53.183	57.401	62.534	71.104	67.956	69.532	68.293	73.530
Cash items in process of collection	9.417	10.564	11.178	11.887	10.000	11.541	11.102	12.508
Bank premises	113	116	128	150	147	165	149	167
Other assets	2.894	2.627	995	918	710	645	897	923
Total assets ...	75.840	80.854	85.913	94.595	89.366	92.906	91.025	98.168
LIABILITIES								
Federal Reserve notes	44.726	47.473	50.323	53.819	52.472	55.694	52.179	55.467
Deposits :								
Member bank reserves	21.773	22.085	24.150	27.788	24.942	25.016	25.189	29.514
U.S. Treasurer - general account	703	1.312	1.156	2.020	1.185	571	1.988	1.269
Foreign	216	134	148	294	152	184	165	170
Other	747	807	1.233	999	733	638	719	664
Total deposits ...	23.439	24.338	26.687	31.101	27.012	26.409	28.061	31.617
Deferred availability cash items	6.020	7.124	6.917	7.544	7.455	8.370	8.366	8.747
Other liabilities and accrued dividends ...	395	581	582	647	607	543	616	590
Total liabilities ...	74.580	79.516	84.509	93.111	87.546	91.016	89.222	96.421
CAPITAL ACCOUNTS								
Capital paid in	630	669	702	742	734	777	733	779
Surplus	630	669	702	742	702	742	702	742
Other capital accounts	384	371	368	226
Total liabilities and capital accounts ...	75.840	80.854	85.913	94.595	89.366	92.906	91.025	98.168
Contingent liability on acceptances purchased for foreign correspondents	109	146	250	254	269	291	258	253

¹ Consolidated statement of condition of the twelve Federal Reserve Banks.

XX - 5. — DE NEDERLANDSCHE BANK
(miljoenen guldens)

	1968 31 december	1969 31 december	1970 31 december	1971 31 december	1971 6 september	1972 11 september	1971 4 oktober	1972 9 oktober
ACTIVA								
Goud	6.115	6.198	6.437	6.875	6.804	6.898	6.804	6.895
Vorderingen en geldswaardige papieren luidende in goud of in buitenlandse geldsoorten	984	1.344	2.772	1.287	1.494	4.792	1.783	4.781
Buitenlandse betaalmiddelen
Vorderingen op het buitenland luidende in guldens	19	6	8
Bijzondere trekkingsrechten in het I.M.F.	—	—	521	2.063	2.063	2.394	2.063	2.394
Wissels, promessen, schatkistpapier en schuldbrieven in disconto	211	463	184	17
Wissels, schatkistpapier en schuldbrieven door de Bank gekocht (art. 15, onder 4 ^o van de Bankwet 1948)	1.613	1.043	1.388	1.681	738	434	838	...
Voorschotten in rekening-courant en bele- ningen	418	876	19	180	14	14	34	118
Voorschotten aan de Staat (art. 20 van de Bankwet 1948)
Nederlandse munten	28	30	28	28	25	28	27	27
Belegging van kapitaal en reserves	226	254	300	345	340	377	340	377
Gebouwen en inventaris	179	...	179	...	179
Diverse rekeningen	21	47	47	182	37	144	54	67
Totaal ...	9.635	10.261	11.704	12.837	11.515	15.260	11.943	14.838
PASSIVA								
Bankbiljetten in omloop	8.703	9.276	9.766	10.251	9.980	10.677	10.051	10.764
Rekening-courantsaldo's in guldens van ingezetenen	472	433	973	1.080	355	2.712	702	2.095
's Rijks schatkist	394	288	829	1.001	222	1.111	609	2.040
Banken in Nederland	31	87	103	39	99	1.549	66	26
Andere ingezetenen	47	58	41	40	34	52	27	29
Rekening-courantsaldo's in guldens van niet-ingezetenen	61	70	78	152	103	292	110	380
Buitenlandse circulatiebanken en daar- mede gelijk te stellen instellingen ...	42	59	60	128	75	266	84	349
Andere niet-ingezetenen	19	11	18	24	28	26	26	31
Saldo's luidende in buitenlandse geld- soorten	7	8	4	4	3	3	4	3
Tegenwaarde toegewezen bijzondere trek- kingsrechten in het I.M.F.	—	—	316	587	587	856	587	856
Kapitaal	20	20	20	20	20	20	20	20
Reserves	244	268	320	357	320	357	320	357
Diverse rekeningen	128	186	227	386	147	343	149	363
Totaal ...	9.635	10.261	11.704	12.837	11.515	15.260	11.943	14.838
N. B. — Circulatie der door de Bank namens de Staat in het verkeer gebrachte munt- biljetten	24	18	16	14	15	14	15	14

XX - 6. — BANCA D'ITALIA

(miliardi di lire)

(Oude voorstelling van de posten van de maandstaat)

	1968 dicembre	1969 dicembre	1970 dicembre	1971 dicembre p
Oro in cassa	1.827	1.847	1.804	1.802
Cassa ¹	37	37	39	45
Portafoglio ²	1.333	1.652	1.035	1.057
Effetti ricevuti per l'incasso
Anticipazioni ³	1.337	1.644	842	885
Prorogati pagamenti
Ufficio italiano dei cambi	2.086	1.626	1.687	2.404
Disponibilita in divisa all'estero
Titoli emessi o garantiti dallo Stato ⁴ ...	1.035	2.447	3.221	4.462
Immobili
Debitori diversi	531	680	943	997
Anticipazioni straordinarie al Tesoro	339	339	339	339
C/c servizio tesoreria	287	...	1.592	1.380
Servizi diversi per conto dello Stato	91	138	78	208
Spese	179	230	281	281
Totale attivo ...	9.082	10.643	11.861	13.860
Circolazione dei biglietti ⁵	5.390	6.100	6.619	7.281
Vaglia, assegni e debiti a vista ⁶	110	106	193	106
Conti correnti liberi	186	87	284	267
Conti correnti vincolati	2.425	2.784	3.305	4.380
Creditori diversi	775	1.200	1.139	1.489
C/c servizio tesoreria	113	—	—
Capitale
Fondo di riserva ordinario	9	10	12	17
Fondo di riserva straordinario	7	7	10	14
Rendite	180	236	299	306
Utile provvisorio del precedente esercizio	—	—	—	—
Total passivo e patrimonio ...	9.082	10.643	11.861	13.860
Depositanti di titoli e valori	8.089	11.378	11.351	13.231
¹ Compresi biglietti e monete di Stato	14	11	10	12
² Compreso finanziamento ammessi e acquisto grano :				
— aziende di credito	506	556	605	649
— istituti speciali	324	349	371	398
³ Comprese anticipazioni a :				
— aziende di credito	1.332	1.624	817	861
— altri	6	20	25	24
⁴ Compresi BOT	80	337	—	50
⁵ Compresi biglietti presso il Tesoro	2	3	3	n.b.
⁶ Compresi vaglia cambiari	20	20	26	25

XX - 6. — BANCA D'ITALIA

(miliardi di lire)

(Nieuwe voorstelling van de posten van de maandstaat)

	1970 dicembre	1971 dicembre	1971 giugno	1972 giugno	1971 luglio	1972 luglio
ATTIVO						
Oro	1.804	1.802	1.802	1.803	1.802	1.803
Cassa ¹	39	45	199	73	59	70
Portafoglio	59	9	41	7	32	8
Risconto per finanziamenti ammassi obblig. ²	977	1.047	974	1.086	975	1.087
Anticipazioni ³	842	885	570	1005	505	617
Attività verso l'estero in valuta	4	2	2	2	4	3
Ufficio italiano dei cambi ⁴	2.407	2.970	2.725	2.589	2.731	2.740
Titoli emessi o garantiti dello Stato ⁵ ...	3.221	4.462	3.857	4.388	3.837	4.198
Investimento fondi di riserva e fondi diversi ⁶	348	385	352	387	337	433
Anticipazioni straordinarie al Tesoro	339	339	339	339	339	339
C/c servizio tesoreria	1.592	1.380	1.378	1.704	1.681	2.348
Servizi diversi per conto dello Stato	166	357	329	382	329	382
Immobili
Partite varie	136	217	190	276	86	228
Spese	280	325	170	173	178	181
Totale attivo ...	12.214	14.225	12.928	14.214	12.895	14.437
PASSIVO						
Circolazione dei biglietti ⁷	6.619	7.281	6.457	7.215	6.709	7.529
Vaglia cambiari e altri debiti a vista ⁸ .	193	106	79	84	74	71
Conti correnti liberi	284	266	218	366	63	203
Conti correnti vincolati ⁹	3.288	4.327	4.181	4.527	4.293	4.394
Conti dell'estero in lire e valuta	742	623	754	680	731	1.001
Servizi diversi per conto dello Stato	89	149	179	184	97	90
Servizi di cassa per conto di enti vari ...	68	274	117	69	39	35
Fondi accantonati	407	505	406	505	436	506
Partite varie	203	314	323	356	258	371
Capitale
Fondo di riserva ordinario	12	17	16	22	16	22
Fondo di riserva straordinario	10	14	13	20	14	20
Rendite	299	349	185	186	195	195
Utile provvisorio del precedente esercizio	—	—	—	—	—	—
Totale passivo e patrimonio ...	12.214	14.225	12.928	14.214	12.895	14.437
Depositanti di titoli e valori	7.048	7.593	6.690	8.266	6.832	8.082
¹ Di cui : biglietti e monete di Stato	10	12	10	12	11	13
² » aziende di credito	605	649	586	676	586	676
istituti speciali	371	398	389	410	389	411
³ » aziende di credito	817	861	557	992	492	605
altri	25	24	13	14	13	12
⁴ » c/c ordinario	1.687	2.404	2.034	1.938	2.054	1.764
⁵ » titoli di stato e ob- { BOT e titoli bligaz. p/c Tesoro } a breve ...	175	549	491	531	482	531
altri	3.046	3.726	3.366	3.670	3.355	3.481
⁶ » titoli di stato e obblig. p/c Tesoro ...	189	216	187	213	170	255
⁷ » biglietti presso il Tesoro	3	6	3	4	6	n.b.
⁸ » vaglia cambiari	26	25	27	27	28	25
⁹ » per riserve obbligatorie	3.288	4.018	3.863	4.084	3.841	4.006

XX - 7. — DEUTSCHE BUNDESBANK

(Millionen DM)

(Oude voorstelling van de posten van de weekstaat)

	1967 31. Dezember	1968 31. Dezember	1969 31. Dezember	1970 31. Dezember
AKTIVA				
Gold	16.647	17.881	14.700	14.340
Guthaben bei ausländischen Banken und Geldmarktanlagen im Ausland	10.353	11.503	5.693	28.362
Sonstige Geldanlagen im Ausland und Forderungen an das Ausland	1.000	3.715	4.200	2.339
Ziehungsrechte in der Goldtranche	—	—	—	3.357
Sonderziehungsrechte	—	—	—	943
Sorten, Auslandswechsel und -checks ...	1.953	3.134	3.445	2.911
Deutsche Scheidemünzen	200	191	138	162
Postscheckguthaben	418	470	451	447
Inlandswechsel	2.922	2.139	11.425	14.152
Schatzwechsel und unverzinsliche Schatz- anweisungen	5	578	285
Lombardforderungen	950	875	2.797	1.682
Kassenkredite	2.220	1.344	1.974	2.434
Wertpapiere	2.317	1.688	1.031	760
Ausgleichsforderungen und unverzinsliche Schuldverschreibung	6.438	6.148	6.653	8.683
Kredite an Bund für Beteiligung an inter- nationalen Einrichtungen	3.639	4.053	1.173	...
Forderung an Bund wegen Forderungs- erwerb aus Nachkriegswirtschaftshilfe .	1.534	783	722	386
Kredite an internationale Einrichtungen und Konsolidierungskredite	2.448	3.969	1.699	1.992
darunter : a) an I.W.F.	670	2.082
b) an Weltbank	1.447	1.644	1.544	1.925
c) aus der Abwicklung der E.Z.U.	331	243	155	67
Sonstige Aktiva	830	813	2.017	1.655
	53.869	58.711	58.696	84.890
PASSIVA				
Banknotenumlauf	31.574	32.499	34.617	36.479
Einlagen von	17.628	21.255	21.089	29.618
<i>Kreditinstituten</i>	15.179	17.579	16.890	26.231
<i>Öffentlichen Einlegern</i>	2.115	3.299	3.826	2.987
<i>Anderen inländischen Einlegern</i>	334	377	373	400
Sondereinlagen	—	—	—	5.382
<i>Konjunkturausgleichsrücklagen</i>	—	—	—	2.937
<i>Konjunkturzuschlag zu den Einkom- mensteuern</i>	—	—	—	2.189
<i>Sonstige (Bundesbildungsanleihe)</i>	—	—	—	256
Verbindlichkeiten aus dem Auslandsge- schäft	643	365	472	380
<i>Einlagen ausländischer Einleger</i>	506	322	383	343
<i>Sonstige</i>	137	43	89	37
Ausgleichsposten für zugeteilte Sonder- ziehungsrechte	—	—	—	738
Verbindlichkeiten aus abgegebenen Mobi- lisierungs- und Liquiditätspapieren ...	—	—	—	7.532
Rückstellungen	1.925	2.110	1.170	1.170
Grundkapital	290	290	290	290
Rücklagen	1.080	1.180	860	860
Sonstige Passiva	729	1.012	198	2.441
	53.869	58.711	58.696	84.890

XX - 7. — DEUTSCHE BUNDESBANK

(Millionen DM)

(Nieuwe voorstelling van de posten van de weekstaat)

	1970 31. Dezember	1971 31. Dezember	1971 7. September	1972 7. September	1971 7. Oktober	1972 7. Oktober
AKTIVA						
Gold, Auslandsforderungen und sonstige Auslandsaktiva	51.338	62.219	63.576	81.790	64.514	80.545
Gold	14.340	14.688	14.687	14.722	14.687	14.717
Guthaben bei ausländischen Banken und Geldmarktanlagen im Ausland	28.362	37.638	38.906	55.505	39.812	54.227
Sonstige Geldanlagen im Ausland	2.200	2.000	2.200	1.999	2.200	1.993
Reserveposition im Internationalen Währungsfonds und Sonderziehungsrechte	4.300	5.581	5.438	7.122	5.485	7.116
Kredite und sonstige Forderungen an das Ausland	2.131	2.308	2.340	2.439	2.325	2.489
Sorten	5	4	5	3	5	3
Kredite an inländische Kreditinstitute	18.739	18.811	22.163	20.214	21.741	23.758
Inlandswechsel	14.152	15.802	18.772	17.751	18.081	18.644
Auslandswechsel	2.905	1.612	2.655	1.113	1.802	1.038
Lombardforderungen	1.682	1.397	736	1.350	1.858	4.076
Kredite und Forderungen an öffentliche Haushalte .	11.788	11.149	10.474	8.686	9.451	8.683
Kassenkredite (Buchkredite)	2.434	2.349	1.673	3	290	...
Schatzwechsel und unverzinsliche Schatzanweisungen	285	76	77	...	437	...
Ausgleichsforderungen und unverzinsliche Schuldverschreibung	8.683	8.683	8.683	8.683	8.683	8.683
Forderung an Bund wegen Forderungserwerb aus Nachkriegswirtschaftshilfe	386	41	41	—	41	—
Kredite an Bundesbahn und Bundespost	—	—	—	...	—	218
Kassenkredite (Buchkredite)	—	—	—	...	—	...
Schatzwechsel und unverzinsliche Schatzanweisungen	—	—	—	...	—	218
Wertpapiere	760	588	939	121	781	96
Deutsche Scheidemünzen	163	251	219	329	214	340
Postscheckguthaben	447	367	197	206	211	193
Sonstige Aktiva	1.655	1.654	1.098	1.769	1.194	1.895
Ausgleichsposten wegen Neubewertung der Fremdwährungsforderungen und -verbindlichkeiten — Bilanzverlust	—	5.996	—	3.101	—	3.101
Insgesamt ...	84.890	101.035	98.666	116.216	98.106	118.829
PASSIVA						
Banknotenumlauf	36.480	39.494	37.510	41.474	37.397	41.763
Einlagen von Kreditinstituten	26.250	32.609	34.882	45.430	32.796	45.456
auf Girokonten	26.231	32.590	34.853	45.413	32.766	45.437
sonstige	19	19	29	17	30	19
Einlagen von öffentlichen Haushalten	6.735	10.943	11.022	7.936	12.335	11.412
Bund	32	69	19	677	14	2.321
Lastenausgleichsfonds und E.R.P. Sondervermögen	236	286	350	513	479	607
Länder	1.030	510	1.603	2.294	2.119	4.140
Andere öffentliche Einleger	55	67	33	32	35	27
Sondereinlagen	5.382	10.011	9.017	4.420	9.688	4.317
Einlagen von anderen inländischen Einlegern	2.033	2.227	1.886	2.130	2.037	2.100
Bundesbahn	4	5	3	4	5	5
Bundespost (einschl. Postcheck- und Postsparkassenämter)	1.629	1.735	1.503	1.747	1.653	1.690
sonstige Einleger	400	487	380	379	379	405
Guthaben auf Sonderkonten Bardepot	—	—	—	3.030	—	2.754
Verbindlichkeiten aus dem Auslandsgeschäft	361	967	342	1.554	446	1.163
Einlagen ausländischer Einleger	343	941	331	1.541	429	1.142
sonstige	18	26	11	13	17	21
Ausgleichsposten für zugewiesene Sonderziehungsrechte	738	1.364	1.364	1.985	1.364	1.985
Verbindlichkeiten aus abgegebenen Mobilisierungs- und Liquiditätspapieren	7.532	6.477	6.207	7.324	6.165	6.725
Rückstellungen	1.170	2.370	2.370	2.370	2.370	2.370
Grundkapital	290	290	290	290	290	290
Rücklagen	860	1.080	1.080	1.080	1.080	1.080
Sonstige Passiva	2.441	3.214	1.713	1.613	1.826	1.731
Insgesamt ...	84.890	101.035	98.666	116.216	98.106	118.829

XX - 8. — BANQUE NATIONALE SUISSE

(millions de francs suisses)

	1968 31 décembre	1969 31 décembre	1970 31 décembre	1971 31 décembre	1971 7 septembre	1972 7 septembre	1971 7 octobre	1972 6 octobre
ACTIF								
Encaisse or	11.356	11.435	11.821	11.879	11.879	11.880	11.879	11.880
Devises	5.601	5.793	8.441	10.323	10.673	11.027	10.547	9.542
Bons du Trésor étrangers en fr. s.	1.442	1.851	1.851	4.278	4.278	4.278	4.278	4.278
Avoirs avec garantie de change auprès de banques d'émission étrangères	108	—	—	—	—	—	—	—
Portefeuille effets sur la Suisse :								
Effets de change	281	613	328	81	81	75	81	75
Bons du Trésor de la Confédération ...	7	118	71
Avances sur nantissement	160	277	224	29	4	4	1	11
Titres :								
pouvant servir de couverture	17	43	51	6	54	—	54	—
autres	164	127	105	5	96	—	95	—
Correspondants en Suisse	100	89	83	72	2	14	28	26
Correspondants à l'étranger	22	20	25	23	25	48	43	25
Reconnaissance de dette de la Confédération selon l'arrêté fédéral du 15-12-1971	—	—	—	1.244	1.244	1.244	1.244	1.244
Autres postes de l'actif	57	91	70	50	98	76	101	77
Total ...	19.315	20.457	23.070	27.990	28.434	28.646	28.351	27.158

PASSIF

Fonds propres	60	61	62	63	63	64	63	64
Billets en circulation	12.047	12.518	13.106	14.310	12.630	14.235	12.771	14.428
Engagements à vue :								
Comptes de virements des banques, du commerce et de l'industrie	5.776	6.354	7.750	10.702	12.596	7.291	10.641	5.317
Autres engagements à vue	638	601	660	1.153	1.312	2.498	1.305	2.424
Avoirs minimaux des banques sur :								
les engagements en Suisse	—	—	—	—	—	1.766	1.765	1.764
les engagements envers l'étranger	—	—	—	516	—	1.053	—	993
Engagements à terme :								
Rescriptions de stérilisation	233	142	202	313	313	313	313	313
Compte spécial P.T.T.	—	—	200	—	200	—	200	355
Autres postes du passif	561	781	1.090	933	1.320	1.426	1.291	1.500
Total ...	19.315	20.457	23.070	27.990	28.434	28.646	28.351	27.158

Bibliografische referenties : *International Financial Statistics (F.M.I.)*.
— *Banque de France* : « Compte rendu des opérations ». — *Report of the Bank of England*. — *Federal Reserve Bulletin*. — *De Nederlandsche*

Bank : Verslag over het boekjaar. — *Banca d'Italia* : Bollettino. — *Geschäftsbericht der Deutschen Bundesbank*. — *Banque Nationale Suisse* (rapports).

XX - 9. — BANQUE DES REGLEMENTS INTERNATIONAUX, A BALE

Situations en millions de francs or

[unités de 0,29032258... gramme d'or fin (art. 5 des statuts)]

Actif

	1970 31 décembre	1971 31 décembre	1971 31 août	1972 31 août	1971 30 septembre	1972 30 septembre
I. Or	4.145	4.397	4.092	4.181	4.176	4.208
II. Espèces en caisse et avoirs bancaires à vue ...	48	55	60	101	88	57
III. Bons du Trésor	1.046	1.064	719	1.118	870	1.055
IV. Effets div. remobilis. sur dem.	—	—	—	—	—	—
V. Dépôts à terme et avances :	17.026	12.925	12.708	14.641	12.892	15.343
a) à 3 mois au maximum	13.726	9.266	9.868	10.564	9.770	11.399
b) à 3 mois au maximum (or)	48	169	55	104	54	139
c) à plus de 3 mois	3.237	3.490	2.769	3.973	3.052	3.805
d) à plus de trois mois (or)	15	—	16	—	16	—
VI. Titres à terme :	2.484	11.073	8.709	4.382	9.160	4.343
1. Or :						
a) à 3 mois au maximum	268	85	235	186	147	127
b) à plus de 3 mois	152	192	78	71	145	61
2. Monnaies :						
a) à 3 mois au maximum	1.459	9.970	7.652	3.110	8.155	3.078
b) à plus de 3 mois	605	826	744	1.015	713	1.077
VII. Divers	1	1	5	1	14	1
<i>Total de l'actif</i> ...	24.750	29.515	26.293	24.424	27.200	25.007

XX - 9. — BANQUE DES REGLEMENTS INTERNATIONAUX, A BALE

Situations en millions de francs or

[unités de 0,29032258... gramme d'or fin (art. 5 des statuts)]

Passif

	1970 31 décembre	1971 31 décembre	1971 31 août	1972 31 août	1971 30 septembre	1972 30 septembre
I. Capital :						
Actions libérées de 25 %	290	301	301	301	301	301
II. Réserves	248	331	331	453	331	453
1. Fonds de Réserve Légale	29	30	30	30	30	30
2. Fonds de Réserve Générale	99	144	144	205	144	205
3. Fonds Spécial de Réserve de Dividendes ..	22	37	37	61	37	61
4. Fonds de Réserve Libre	98	120	120	157	120	157
III. Dépôts (or) :	5.492	3.893	3.833	3.763	3.879	3.782
1. Banques centrales :						
a) à vue	2.035	3.201	3.137	3.126	3.185	3.176
b) à 3 mois au maximum	2.967	261	368	372	284	342
c) à plus de 3 mois	333	262	185	84	267	84
2. Autres déposants :						
a) à vue	157	169	143	181	143	180
b) à 3 mois au maximum	—	—	—	—	—	—
c) à plus de 3 mois	—	—	—	—	—	—
IV. Dépôts (monnaies) :	18.071	24.219	21.129	19.196	21.977	19.742
1. Banques centrales :						
a) à vue	97	34	98	209	74	209
b) à 3 mois au maximum	17.061	21.478	18.867	16.452	19.616	17.405
c) à plus de 3 mois	536	2.118	1.433	1.707	1.626	1.351
2. Autres déposants :						
a) à vue	19	19	20	28	19	32
b) à 3 mois au maximum	308	534	465	681	607	704
c) à plus de 3 mois	50	36	246	119	35	41
V. Effets	469	487	488	481	490	483
a) à 3 mois au maximum	469	487	488	481	—	483
b) à plus de 3 mois	—	—	—	—	490	—
VI. Divers	131	202	126	149	137	165
VII. Comptes de profits et pertes	—	—	—	—	—	—
VIII. Dividende payable le 1er juillet	—	—	—	—	—	—
IX. Provision	49	82	85	81	85	81
Total passif ...	24.750	29.515	26.293	24.424	27.200	25.007

ECONOMISCHE WETGEVING

Deze rubriek omvat de wetten, besluiten en andere officiële bekendmakingen die van bijzonder belang zijn voor 's lands algemene economie en via het Belgisch Staatsblad werden afgekondigd in de loop van de maand oktober.

Alleen de belangrijkste wetten en besluiten zijn « in extenso » overgenomen. De andere wetteksten zijn alleen vermeld en desnoods met een verklarende nota.

Tevens omvat de economische wetgeving de voornaamste besluiten, richtlijnen en verordeningen voorkomend in het Publikatieblad van de Europese Gemeenschappen.

Om het naslaan ervan te vergemakkelijken, is de bovenbedoelde documentatie in de volgende rubrieken ondergebracht :

1. Algemene economische wetgeving; 2. Geld-, krediet- en bankwezen; 3. Overheidsfinanciën; 4. Landbouw; 5. Nijverheid; 6. Arbeid; 7. Binnenlandse handel; 8. Buitenlandse handel; 9. Verkeerswezen; 10. Prijzen en lonen; 11. Pensioenen, sociale verzekeringen en diverse sociale voordelen; 12. Europese Economische Gemeenschap.

1. ALGEMENE ECONOMISCHE WETGEVING

Koninklijk besluit van 25 september 1972

houdende regelen omtrent de inlichting van de ondernemingsraden, ter uitvoering van artikel 37, lid 2 en lid 3, van de wet van 30 december 1970 betreffende de economische expansie (Staatsblad, 7 oktober 1972, blz. 11111).

Koninklijk besluit van 29 september 1972

betreffende de overdracht van een krediet van 900 miljoen frank uit het Fonds voor ondersteuning van de conjunctuur, ingeschreven op de begroting van de Eerste Minister, naar de begroting van de Rijksdienst voor arbeidsvoorziening, dat nodig is voor het dekken van bepaalde uitgaven welke dienen te worden vastgelegd in het kader van de bijzondere maatregelen ter bevordering van de werkgelegenheidspolitiek (Staatsblad, 12 oktober 1972, blz. 11253).

2. GELD-, KREDIET- EN BANKWEZEN

Koninklijk besluit van 18 november 1971

tot machtiging van de Regie der Posterijen alle checks te betalen getrokken op sommige publieke kredietinstellingen (Staatsblad, 26 oktober 1972, blz. 11766).

Artikel 1. — In de voorwaarden te bepalen door de Minister die de Regie der Posterijen beheert, mag laatstgenoemde iedere check betalen getrokken op een van de hierna vermelde kredietinstellingen :

- De Algemene Spaar- en Lijfrentekas;
 - De Nationale Maatschappij voor Krediet aan de Nijverheid;
 - Het Gemeentekrediet van België;
 - De Nationale Kas voor Beroepskrediet;
 - Het Nationaal Instituut voor Landbouwkrediet.
-

Koninklijk besluit van 3 mei 1972

waarbij een halfjaarlijkse statistiek van de kredieten verleend onder waarborg van de bank- en kredietkaarten wordt voorgeschreven (Staatsblad, 18 oktober 1972, blz. 11467).

Koninklijk besluit van 10 juli 1972

tot wijziging van het koninklijk besluit van 23 december 1957 houdende bepaalde uitvoeringsmaatregelen van de wet van 9 juli 1957 tot regeling van de verkoop op afbetaling en van zijn financiering (Staatsblad, 25 oktober 1972, blz. 11741).

Koninklijk besluit van 25 september 1972

tot vaststelling van het grensbedrag der verbintenissen van de Nationale Kas voor Beroepskrediet op vierendertig miljard frank (door vrijgeving van een vierde schijf van één miljard frank) (Staatsblad, 11 oktober 1972, blz. 11190).

3. OVERHEIDSFINANCIËN

Wet van 15 juni 1972

houdende goedkeuring van de Begroting van het Ministerie van Buitenlandse Zaken, Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking voor het Begrotingsjaar 1972 (Staatsblad, 7 oktober 1972, blz. 11046).

Artikel 1. — Voor de aan het begrotingsjaar 1972 verbonden (...) gewone uitgaven betreffende het Ministerie van Buitenlandse Zaken, Buitenlandse Handel en Ontwikkelings-samenwerking worden kredieten geopend die de som van fr. 6.589.466.000 belopen.
.....

Art. 7. — Vastleggingskredieten worden geopend ten bedrage van fr. 94.000.000 (...).

Art. 8. — Ordonnanceringskredieten voortspuitend uit verplichtingen aangegaan in uitvoering van de door deze wet en vroegere wetten verleende machtigingen worden geopend ten belope van fr. 1.122.000.000 (...).
.....

Art. 9. — De verrichtingen op de speciale fondsen (...) worden geraamd op fr. 1.266.700.000 voor de ontvangsten en op fr. 1.437.905.000 voor de uitgaven.
.....

Ministerieel besluit van 2 oktober 1972

betreffende de 6,75 pct. lening 1972-1987, aan te gaan door de Regie van Telegrafie en Telefonie, met staatswaarborg (Staatsblad, 5 oktober 1972, blz. 10922).

Artikel 1. — De Regie van Telegrafie en Telefonie wordt ertoe gemachtigd, tegen de hiernabepaalde voorwaarden, een lening genaamd « 6,75 pct.-lening 1972-1987 », waarvan het nominaal kapitaal beperkt wordt tot acht miljard frank, uit te geven.

Art. 2. — De lening wordt vertegenwoordigd door toonderobligaties (...).

De obligaties renten 6,75 pct. 's jaars van 26 oktober 1972 af.

Zij zijn voorzien van vijftien jaarlijkse rentecoupons betaalbaar op 26 oktober van elk der jaren 1973 tot 1987.

De obligaties kunnen door de houders omgezet worden in inschrijvingen op naam.

Art. 3. — De openbare inschrijving op de obligaties van de lening wordt opengesteld op 12 oktober 1972. Zij wordt afgesloten zodra het ingeschreven nominaal kapitaal acht miljard frank bereikt en, uiterlijk, op 25 oktober 1972.

Art. 4. — De uitgifteprijs, vastgesteld op 99,75 pct. van de nominale waarde, is volledig in specien te betalen op het ogenblik van de indiening der inschrijvingen.
.....

Art. 6. — De lening wordt afgelost van het tweede jaar af, overeenkomstig een modelaflossingstabel (...).

De dotaties dienen tot inkoop van de obligaties tegen koersen die het pari van de nominale waarde niet overschrijden.

Bij koersstijgingen boven het pari worden de inkopen opgeschort en het uit dien hoofde op 17 augustus van een der jaren 1974 tot 1986 beschikbaar gebleven dotatiebedrag wordt aangewend ter terugbetaling à pari op 26 oktober daaropvolgend, van door uitloting aan te wijzen obligaties.
.....

Art. 9. — De Regie van Telegrafie en Telefonie behoudt zich het recht voor, op 26 oktober 1980 of op elke daaropvolgende rentevervaldag, alle nog af te lossen obligaties of een gedeelte ervan vervroegd à pari terug te betalen, mits een in het *Belgisch Staatsblad* bekend te maken preadvies van drie maanden.
.....

Art. 11. — De betaling van de rente en de terugbetaling van de obligaties zijn door de Staat gewaarborgd.
.....

Ministerieel besluit n° 10 van 27 oktober 1972

met betrekking tot de vaststelling (op 1 november 1972) van inwerkingtreding van de teruggaafprocedure van de belasting over de toegevoegde waarde bedoeld in de artikelen 9 tot 11 van het ministerieel besluit n° 9 van 25 april 1972 (Staatsblad, 31 oktober 1972, blz. 12087).

7. BINNENLANDSE HANDEL

Koninklijk besluit van 10 juli 1972

betreffende de prijsaanduiding (Staatsblad, 13 oktober 1972, blz. 11315).

10. PRIJZEN EN LONEN

Ministerieel besluit van 29 september 1972

tot reglementering van de prijzen der elektrische huishoudtoestellen (Staatsblad, 7 oktober 1972, blz. 11112).

12. EUROPESE ECONOMISCHE GEMEENSCHAP

Besluit van 20 juli 1972 (72/333/E.G.K.S.)

van de Vertegenwoordigers van de Regeringen der Lid-Staten van de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal, in het kader van de Raad bijeen, houdende opening van tariefpreferenties voor de produkten die onder deze Gemeenschap ressorteren en van oorsprong zijn uit Oostenrijk (Publikatieblad, 29 september 1972, n° L 223, blz. 83).

Verordening van de Raad van 25 september 1972 (72/2046/E.E.G.)

houdende sluiting van een interimovereenkomst tussen de Europese Economische Gemeenschap en de Republiek Oostenrijk en houdende vaststelling van bepalingen ter uitvoering daarvan (Publikatieblad, 29 september 1972, n° L 223, blz. 1).

LITERATUUR IN VERBAND MET DE ECONOMISCHE EN FINANCIËLE PROBLEMEN DIE VAN BELANG ZIJN VOOR BELGIE

Onderstaande literatuurlijst sluit aan bij diegene die wij gepubliceerd hebben in het oktobernummer 1972 van het Tijdschrift. In deze literatuurlijst zijn noch de verslagen van de verschillende instellingen, noch de statistische bronnen overgenomen.

1. GELD- EN KREDIETWEZEN

HERNANDEZ-LOPEZ M., Les déterminants des taux d'intérêt II. (*Service mensuel de Conjoncture de Louvain, Leuven, XXVI, september 1972, blz. E1-E22.*)

Kredietverzekering. (*Weekberichten van de Kredietbank, Brussel, n° 36, 29 september 1972, blz. 385-388.*)

Le financement à court terme du commerce extérieur. (*Bank van Brussel, Brussel, 1972, 36 blz.*)

Verkopen en leningen op afbetaling en persoonlijke leningen 1966-1971. (*Statistisch Tijdschrift, Brussel, LVIII, n°s 7-8, juli-augustus 1972, blz. 359-365.*)

2. INFLATIE - DEVALUATIE - REVALUATIE - STABILISATIE

HARROD R., Controlling Inflation. (*Monte dei Paschi di Siena, Economic Notes, Siena, I, n° 1, januari-april 1972, blz. 9-19.*)

TARR R., Bibliographie européenne consacrée à l'inflation. (*Les Problèmes de l'Europe, Parijs, XV, n° 57, september 1972, blz. 120-126.*)

3. GELDSCHEPPENDE INSTELLINGEN

ROBINSON S.W.Jr., Multinational Banking; A Study of Certain Legal and Financial Aspects of the Postwar Operations of the U.S. Branch Banks in Western Europe. (*Sijthoff, Leiden, 1972, XIX + 316 blz.*)

4. NIET-GELDSCHEPPENDE FINANCIËLE INSTELLINGEN

De 150e verjaring van de Société Générale de Belgique. (*Informatieblad van de Société Générale de Belgique, n° 10, september 1972, blz. 1-67.*)

5. KAPITAALMARKTEN - EFFECTENBEURZEN

ASZKENAZY H., Les Bourses dans la Communauté élargie. (*Les Problèmes de l'Europe, Parijs, XV, n° 57, september 1972, blz. 103-107.*)

DARGENT J., Luxembourg, place financière internationale. (*Ministère d'Etat, Luxemburg, 1972, 68 blz.*)

Geen zomerpauze op de internationale obligatiemarkten. (*Weekberichten van de Kredietbank, Brussel, n° 36, 29 september 1972, blz. 388-391.*)

Le marché des euro-obligations au cours du 3e trimestre 1972. (*Bulletin financier de la Kredietbank S.A. luxembourgeoise, Luxemburg, 29 september 1972, 5 blz.*)

Les euro-obligations eurobonds. (*Université de Dijon, Institut de Relations Internationales, Travaux du centre de recherche sur le droit des marchés et des investissements internationaux, 1.*) (*Librairies techniques, Parijs, 1972, 408 blz.*)

6. OPENBARE FINANCIËN

DUMOULIN A., Institut International de Finances Publiques, 27e congrès, Nuremberg, 1971. Nouvelles méthodes de choix budgétaires. (*Revue de Science financière, Parijs, LXIII, n° 3, juli-september 1971, blz. 628-636.*)

Schatkist en Rijksschuld in 1971. (*Documentatieblad van het Ministerie van Financiën, Brussel, n° 9, september 1972, blz. 5-44.*)

VANDEWINCKELE E.K., Het fiscaal regime van de niet-verwezenlijkte meerwaarden. (*Algemeen Fiscaal Tijdschrift, Brussel, XXII, n° 7, augustus-september 1972, blz. 199-204.*)

8. NATIONAAL INKOMEN - SPAARWEZEN - INVESTERINGEN - VERBRUIK

De nationale rekeningen van België 1963-1971. (*Statistisch Tijdschrift, Brussel, LVIII, n° 7-8, juli-augustus 1972, blz. 369-433.*)

9. BUITENLANDSE INVESTERINGEN

Business Briefing for Belgium. (*British Chamber of Commerce for Belgium and Luxembourg, Brussel, 1971, 266 blz.*)

GOLDBERG M.A., The Determinants of U.S. Direct Investment in the E.E.C. : Comment. (*The American Economic Review, Menasha, LXII, n° 4, september 1972, blz. 692-699.*)

SCAPERLANDA en MAUER, The Determinants of U.S. Direct Investment in the E.E.C. : Reply. (*The American Economic Review, Menasha, LXII, n° 4, september 1972, blz. 700-704.*)

11. WERKGELEGENHEID EN WERKLOOSHEID

DOUXCHAMPS A., L'Europe des syndicats. (*Res Publica, Brussel, XIV, n° 3, 1972, blz. 509-520.*)

Evolution et situation du marché de l'emploi dans le bureau régional de Liège. (*Etudes économiques et sociales de l'Office National de l'Emploi, Brussel, september 1972, blz. 1-19.*)

HERINCKX-PIRLOT J., Le marché de l'emploi des diplômés en Belgique. Etude prospective. (*Cahiers économiques de Bruxelles, Brussel, n° 55, 3e kwartaal 1972, blz. 359-402.*)

KIRSCHEN E.S., La flexibilité de l'offre de travail en Belgique; rôle de la politique économique. (*Cahiers économiques de Bruxelles, Brussel, n° 55, 3e kwartaal 1972, blz. 403-410.*)

12. MAATSCHAPPELIJKE VERZEKERING

PETRY F., L'étalement des vacances en Belgique (*Notes et Etudes documentaires, Parijs, n° 3915-16, 4 september 1972, blz. 5-23.*)

14. ECONOMISCHE TOESTAND

HERNANDEZ-LOPEZ M. en DUPRIEZ L.H., Diagnostic de la conjoncture. (*Service mensuel de Conjoncture de Louvain, Louven, XXVI, september 1972, blz. 1-6.*)

15. ECONOMISCHE POLITIEK

VAN ORSHOVEN J., Het ministerieel comité voor economische en sociale coördinatie. (*Res Publica, Brussel, XIV, n° 3, 1972, blz. 591-623.*)

16. ECONOMISCHE GROEI

MEADOWS D.H. en anderen, The Limits to Growth; A Report for the Club of Rome's Project on the Predicament of Mankind. (*Universe Books, New York, 1972, 205 blz.*)

17. STREEKECONOMIE

de CASTELBAJAC Ph., Les aides à l'expansion industrielle régionale dans les pays du Marché Commun. (*Documentation française. Notes et études documentaires, Parijs, n° 3917, 11 september 1972, 39 blz.*)

Les organisations patronales régionales en Wallonie et à Bruxelles. (*Courrier hebdomadaire du C.R.I.S.P., Brussel, n° 571, 15 september 1972, 28 blz.*)

19. NIJYERHEID - LANDBOUW - VISSERIJ

L'affaire Glaverbel. (*Courrier hebdomadaire du C.R.I.S.P., Brussel, C.H. n° 569, 1 september 1972, 27 blz.*)

Nieuwe tendensen in de verf- en vernisindustrie. (*Weekberichten van de Kredietbank, Brussel, XXVII, n° 34, 15 september 1972, blz. 365-369.*)

22. WETENSCHAPPELIJK ONDERZOEK

SCHMITZ N., Quelques données relatives à la fonction recherche-développement dans l'entreprise. (*Cahiers économiques de Bruxelles, Brusel, n° 55, 3° kwartaal 1972, blz. 441-445.*)

23. VEROER

THUILLIER E., Les transports maritimes et le marché commun. (*Revue trimestrielle de Droit européen, Parijs, VIII, n° 2, april-juni 1972, blz. 271-298.*)

26. INTERNATIONALE FINANCIËLE TRANSACTIES

ASCHINGER F., One Gold Price - Or Two? (*Euromoney, Londen, september 1972, blz. 5-7.*)

BHAGWATI J.N., The International Monetary System : Issues in the Symposium. (*Journal of International Economics, Amsterdam, II, n° 4, september 1972, blz. 315-323.*)

BLONDEEL J.L., Revolving Credits in Eurocurrencies. (*The Banker, Londen, CXXII, n° 559, september 1972, blz. 1153-1156.*)

CARREAU D., Les aspects juridiques des négociations monétaires internationales actuelles. (*Revue de la Banque, Brussel, XXXVI, n° 6, 1972, blz. 475-500.*)

COOMBS Ch.A., Treasury and Federal Reserve Foreign Exchange Operations. (*Monthly Review, Federal Reserve Bank of New York, New York, LIV, n° 9, september 1972, blz. 210-232.*)

COOPER R.N., Eurodollars, Reserve Dollars, and Asymmetries in the International Monetary System. (*Journal of International Economics, Amsterdam, II, n° 4, september 1972, blz. 325-344.*)

CUTILLI B. en GANDOLFO G., Wider Bank and « Oscillating Exchange Rates ». (*Monte dei Paschi di Siena, Economic Notes, Siena, I, n° 1, januari-april 1972, blz. 111-124.*)

EINZIG P., The Destiny of Gold. (*Macmillan, Londen, 1972, VIII + 128 blz.*)

EWALENKO R., Situation monétaire internationale. (*Chronique de Politique étrangère, Brussel, XXV, n° 2, maart 1972, blz. 165-173.*)

FLEMING M.J., Towards a New Regime for International Payments. (*Journal of International Economics, Amsterdam, II, n° 4, september 1972, blz. 345-373.*)

GARDNER R.N., Toward a « New Bretton Woods » - The Politics of International Money. (*The Banker, Londen, CXXII, n° 559, september 1972, blz. 1136-1138.*)

Goud in het nieuws. (*Weekberichten van de Kredietbank, Brussel, XXVII, n° 32, 1 september 1972, blz. 345-349.*)

- GUESNERIE R., « Valeur » des réserves de liquidité internationale. (*Cahiers du Séminaire d'Econométrie, Parijs, n° 14, 1972, blz. 65-93.*)
- GUITTON H., Une monnaie scripturale internationale serait-elle possible ? (*Banque, Parijs, n° 310, september 1972, blz. 745-746.*)
- JOEHR W.A., Zwei Vorschläge zur Neugestaltung der internationalen Währungsordnung. (*Aussenwirtschaft, Zurich, XXVII, n° 2, juni 1972, blz. 151-166.*)
- JOHNSON H.G., The Monetary Approach to Balance of Payments Theory. (*Monte dei Paschi di Siena, Economic Notes, Siena, I, n° 1, januari-april 1972, blz. 20-39.*)
- JOHNSON H.G., Political Economy Aspects of International Monetary Reform. (*Journal of International Economics, Amsterdam, II, n° 4, september 1972, blz. 375-400.*)
- KERN D., The Non-Dollar Sector of the Euromarkets. (*Euromoney, Londen, september 1972, blz. 20-25.*)
- KINDLEBERGER C.P., The Benefits of International Money. (*Journal of International Economics, Amsterdam, II, n° 4, september 1972, blz. 425-442.*)
- KRIZ M.A., La raison d'être de l'or dans le monde d'aujourd'hui. (*Banque, Parijs, n° 310, september 1972, blz. 755-760.*)
- La Banque Mondiale. Vingt-cinq ans après. (*La Documentation française, Notes et Etudes documentaires, Paris, n°s 3920-3921, 22 september 1972, 63 blz.*)
- LEDOUX P., L'avenir du système monétaire international. (*Banque, Parijs, n° 310, september 1972, blz. 747-754.*)
- MACHLUP F., The Alignment of Foreign Exchange Rates. (*Praeger, New York, 1972, XI + 94 blz.*)
- REIERSON R., The United States and World Money Reform. (*The Banker, Londen, CXXII, n° 559, september 1972, blz. 1143-1146.*)
- SAMUELSON P.A., Heretical Doubts About the International Mechanisms. (*Journal of International Economics, Amsterdam, II, n° 4, september 1972, blz. 443-453.*)
- STOKES H. M., The Crisis Index : An Empirical Test of the Degree of Tension in the Foreign Exchange Market. (*Monte dei Paschi di Siena, Economic Notes, Siena, I, n° 1, januari-april 1972, blz. 72-91.*)
- TOWER E. en WILLET T.D., More on Official Versus Market Financing of Payments Deficits and the Optimal Pricing of International Reserves. (*Kyklos, Basel, XXV, n° 3, september 1972, blz. 537-551.*)

TRIFFIN R., International Monetary Collapse and Reconstruction in April 1972. (*Journal of International Economics*, Amsterdam, II, n° 4, september 1972, blz. 375-400.)

27. ONTWIKKELINGSLANDEN

FORTHOMME P.A., La troisième C.N.U.C.E.D. : Fausse route ? (*Chronique de Politique étrangère*, Brussel, XXV, n° 2, maart 1972, blz. 175-188.)

HALLWOOD P., Bilateral or Multilateral Aid - the American Policy. (*National Westminster Bank, Quarterly Review*, Londen, augustus 1972, blz. 57-67.)

JAFFE A.J., Notes on Developing Countries and Their Statistics. (*The Review of Income and Wealth*, New Haven (Conn.), Reeksen 18, n° 3, september 1972, blz. 313-326.)

SCHUMACHER D., Auswirkungen ausländischer Direktinvestitionen auf die Wirtschaft von Entwicklungsländern als Beispiel US-amerikanischer Direktinvestitionen in Lateinamerika. (*Beihefte der Konjunkturpolitik*, Berlin, n° 19, juni 1972, blz. 24-42.)

TINBERGEN J., Förderung der Industrialisierung der Entwicklungsländer. (*Beihefte der Konjunkturpolitik*, Berlin, n° 19, juni 1972, blz. 118-126.)

U.N.C.T.A.D. III. (*Weekberichten van de Kredietbank*, Brussel, XXVII, n° 33, 8 september 1972, blz. 353-357.)

28. INTERNATIONALE ECONOMISCHE INTEGRATIE

FABRA P., Unification monétaire de l'Europe et souveraineté nationale. (*Revue générale*, Brussel, n° 7, september 1972, blz. 1-12.)

GEHRMANN D. en HARMSSEN S., Monetäre Integration in der E.W.G.; Dokumente und Bibliographie. (Veröffentlichungen des HWWA - Institut für Wirtschaftsforschung, Hamburg.) (*Verlag Weltarchiv*, Hamburg, 1972, 290 blz.)

HELLMANN R., Europäische Wirtschafts- und Währungsunion; eine Dokumentation. (Schriftenreihe Europäische Wirtschaft. 63.) (*Nomos Verlagsgesellschaft*, Baden-Baden, 1972, 358 blz.)

LENEL H.O., Unternehmensverflechtungen in der E.W.G. (Wirtschaftsrecht und Wirtschaftspolitik, 25.) (*Athenäum Verlag*, Frankfurt/Main, 1972, VII + 86 blz.)

- MAGNIFICO G., The New Approach to Monetary Unification in Europe. (*Monte dei Paschi di Siena, Economic Notes, Siena, I, n° 1, januari-april 1972, blz. 92-110.*)
- ONIDA F., The Theory and Policy of Optimum Currency Areas and their Implications for the European Monetary Union. (*Société universitaire européenne de Recherches financières, Tilburg, reeksen 9 A, 1972, 43 blz.*)
- PARKIN M., An Overwhelming Case for European Monetary Union. (*The Banker, Londen, CXXII, n° 559, september 1972, blz. 1139-1142.*)
- SNOY et d'OPPUERS J.-Ch., Les lenteurs coupables de l'Europe. (*Chronique de Politique étrangère, Brussel, XXV, n° 2, maart 1972, blz. 151-163.*)
- VLERICK A., L'union monétaire européenne. (*Industrie, Brussel, XXVI, n° 9, september 1972, blz. 608-615.*)
- WARGNIER H., A propos du « sommet » du 19 octobre 1972. Le débat sur les problèmes des Communautés Européennes. (*Problèmes politiques et sociaux, Parijs, n°s 144-145, 6-13 oktober 1972, blz. 3-654.*)
- WEISE H., Die Rolle des Pfund Sterling in der Europäischen Wirtschaftsgemeinschaft in kontinentaler Sicht. (*Société universitaire européenne de Recherches financières, Tilburg, reeksen 8 A, 1972, 32 blz.*)

29. MULTINATIONALE VENNOOTSCHAPPEN

- KRAINER R.E., The Valuation and Financing of the Multi-National Firm. (*Kyklos, Basel, XXV, n° 3, september 1972, blz. 553-573.*)
- LEDOUX R., La société anonyme européenne et l'état présent du droit communautaire des sociétés. (*Journal des Tribunaux, Brussel, LXXXVII, n° 4795, 23 september 1972, blz. 513-515.*)
- MEISSNER H.G., Der Beitrag der multinationalen Unternehmungen zur Entwicklung der Weltwirtschaft. (*Kyklos, Basel, XXV, n° 3, september 1972, blz. 575-590.*)
- VASSEUR M., Quelle société européenne? (*Recueil Dalloz Sirey, Parijs, 30e boekje, 13 september 1972, blz. 169-176.*)

30. INFORMATIEVERWERKING · AUTOMATISATIE

- HEYVAERT A., Les applications de l'ordinateur dans les activités bancaires. (*Revue de la Banque, Brussel, XXXVI, n° 6, 1972, blz. 511-522.*)

32. DIVERSEN

GANSHOF VAN DER MEERSCH W.J., Réflexions sur la révision de la Constitution. (*Journal des Tribunaux, Brussel, LXXXVII, n° 4793, 9 septembre 1972, blz. 477-495.*)

GINSBURGH V., Un modèle trimestriel de l'économie belge. (*Cahiers économiques de Bruxelles, Brussel, n° 55, 3e kwartaal 1972, blz. 321-358.*)

Le modèle animé de l'économie belge. (*Bulletin de la Société Générale de Banque, Brussel, XI, n° 117, septembre 1972, blz. 2-7.*)

THIRION M., Le trésor de Liberchies. Aurei des Ier et IIe siècles. (*Pro Geminiaco, Brussel, 1972, XII + 218 blz.*)
